

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

31

**JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA**

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTTI

V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

VIERASKIELISEN KIRJALLISUUDEN
KUSTANNUSLIIKE
MOSKOVA — 1962

V. I. LENIN

31
OSA

Huhtikuu – joulukuu 1920

ESIPUHE

Kolmaskymmenes ensimmäinen osa sisältää teokset, jotka V. I. Lenin kirjoitti vuoden 1920 huhtikuun ja joulukuun välisenä aikana, kaudella, jolloin murskattiin lopullisesti intervention perusvoimat ja käytiin sotaa Entente-maiden viimeisiä käskyläisiä — valkopuolalaisia ja Wrangelia vastaan.

Tähän osaan kuuluvien teosten perussisältönä ovat Neuvostotasavallan puolustus, sosialistisen rakennustyön tehtävät ja kansainvälisen kommunistisen liikkeen kysymykset.

Osassa julkaistaan kirja „Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa”, jossa Lenin bolshevismien historian, Venäjän kolmen vallankumouksen ja Neuvostovaltion ensimmäisten elinvuosien kokemuksen pohjalla kehittäi edelleen proletaarisen vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin teoriaa, leninismien strategiaa ja taktiikkaa sekä toi esiin Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen ja bolshevikkipuolueen vallankumouksellisen kokemuksen kansainvälisen merkityksen. Lenin osoitti, että päävihollinen työväenliikkeen sisällä on kansainvälinen opportunisti, ja leimasi II Internationalen johtajat imperialistien harjoittaman rosvouksen osanottajiksi; antoi tyhjentävän arvion kansainvälisessä työväenliikkeessä toimivien „vasemmisto”-kommunistien marxilaisvastaisesta lahkolaishenkisestä taktikasta.

Huomattava sija tässä niteessä on asiakirjoilla, jotka koskevat Kommunistisen Internationalen toisen kongressin valmistelua, samoin myös kongressissa pidetyillä

selostuksilla ja puheilla. Sellaisia ovat „Kansallisuus- ja siirtomaakysymystä koskeva teesialustelma”, „Agraarikysymystä koskeva teesialustelma”, „Teesit Kommunistisen Internationalen toisen kongressin perustehtävistä”, „Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdot”, „Selostus kansainvälisestä tilanteesta ja Kommunistisen Internationalen perustehtävistä” (heinäkuun 19 p:nä 1920) y.m. Näissä asiakirjoissa on perusteltu kansainvälisen kommunistisen liikkeen ohjelmalliset, järjestölliset ja taktilliset periaatteet.

Asiakirjoissa „Kirje Itävallan kommunisteille”, „Kirje Saksan ja Ranskan työläisille. Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta” ja „Italian sosialistisen puolueen sisäisestä taistelusta” kuvastuu Leninin taistelu Kominternin tärkeimpien päätösten toteuttamiseksi kansainvälisessä työväenliikkeessä.

Neuvostotasavallan kansainvälistä ja sisäistä tilannetta valaisevissa puheissa, jotka Lenin piti VKP(b):n IX yleisvenäläisessä konferenssissa, Moskovan kuvernementtikonferenssissa ja ammattiliittojen edustajakokouksissa, hän paljastaa Entente-maiden uuden suunnitelman, joka merkitsi Neuvosto-Venäjän tukahduttamista porvarien ja tilanherrojen Puolan ja Wrangelin avulla; kehottaa työväenluokkaa ja työtätekeviä joukkoja jännittämään kaikki voimansa saavuttaakseen voiton maahanhyökkääjistä; tekee yhteenvetoja Punaisen Armeijan menestyksistä porvarien ja tilanherrojen Puolan ja Wrangelin sotavoimien tuhoamisessa.

Monissa asiakirjoissa, sellaisissa kuin „Alustus toimiluvista Neuvostojen VIII edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa” joulukuun 21 p:nä 1920, „Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostus” joulukuun 22 p:nä 1920, „Ehdotus Neuvostojen VIII edustajakokouksen päätöslauselmaksi sähköistämistä koskevan alustuksen johdosta” y.m. käsitellään valtiollisen ja taloudellisen rakennustyön kysymyksiä: perustellaan sähköistämisen merkitystä maan kansantalouden jälleenrakentamisessa ja sosialistisessa kehittämisessä.

Proletkultin edustajakokousta varten laaditussa päätöslauselmaehdotuksessa „Proletaarisesta kulttuurista” ja „Puheessa kuvernementtien ja ujestien kansanvalistusosastojen poliittisen valistustyön tekijäin yleisvenäläisessä neu-

vottelukokouksessa marraskuun 3 pnä 1920" Lenin arvos-
telee Proletkultia, joka vääristelee puolueen kulttuuripoli-
tiikkaa; osoittaa, mikä osuus on puolueella ja proletaarisella
valtiolla sosialistisen kulttuurin luomisessa, selostaa, miten
marxilaisuus suhtautuu inhimillisen ajattelun ja kulttuurin
parhaisiin saavutuksiin, määrittelee valistustyön ja taiteen
tehtävät taistelussa proletariaatin diktatuurin lujittamisen
puolesta.

Lokakuun 2 pnä 1920 Venäjän kommunistisen nuorisoliiton III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa pitämässään puheessa „Nuorisoliiton tehtävät" Lenin esittää Kommunistisen nuorisoliiton perustehtävät, joita ovat nuoren sukupolven kommunistinen valistaminen ja kasvataminen; osoittaa, että kommunistinen valistaminen liittyy erottamattomasti taisteluun, jota proletariaatti ja kaikki työtätekevät käyvät kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen puolesta; perustelee kommunistiset moraaliperiaatteet.

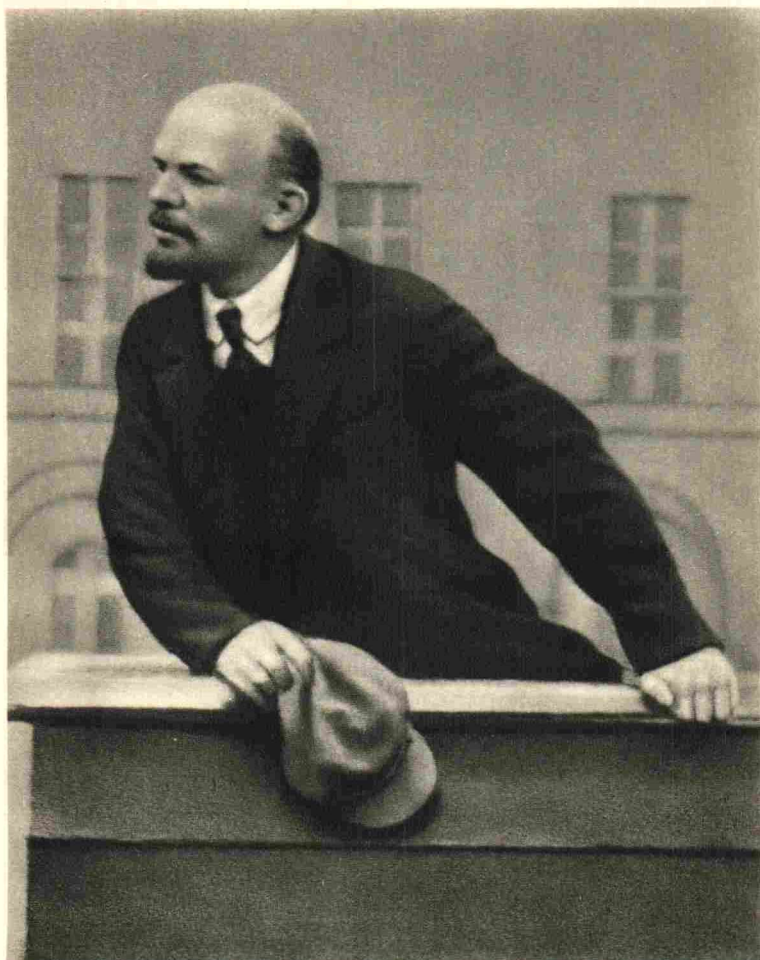
Niteeseen kuuluu 21 asiakirjaa, joita aikaisemmin ei ole ollut V. I. Leninin Teoksissa. Puheissaan, jotka Lenin piti Puolan rintamalle lähteville puna-armeijalaisille toukokuun 5 pnä 1920 ja Rogozhsko-Simonovskin kaupunginosassa työläisten ja puna-armeijalaisten suurkonferenssissa toukokuun 13 pnä 1920, hän kehottaa työläisiä ja puna-armeijalaisia jännittämään kaikki voimansa valkopuolalaisten murskaamiseksi.

Asiakirjoissa „Intian vallankumoukselliselle liitolle", „Vastaus Ison-Britannian kommunistisen puolueen perustamiseksi muodostetun yhteisen väliaikaisen komitean kirjeeseen", „Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen kahdeskymmenes ehto" valaistaan kansainvälisen kommunistisen liikkeen kysymyksiä.

Useissa asiakirjoissa V. I. Lenin hahmotteli tehtävät kansantalouden kuntoonpanon ja rakentamisen alalla. Sellaisia ovat „Puhe Vapautuneen työn muistomerkin peruskiven laskemistilaisuudessa toukokuun 1 pnä 1920", „Ukrainan vähäväkisille talonpojille", „Sähke Ukrainan Neuvostohallitukselle ja Etelärintaman esikunnalle", „Puhe VKP(b):n Moskovan järjestön puoluesolujen sihteerien kokouksessa marraskuun 26 pnä 1920", selostajan loppulausunto Zamoskvoretshjen kommunistien yleisessä kokouksessa käydyin keskustelun johdosta marraskuun 29 pnä

1920, „Sähke Armenian sotilaallisen vallankumouskomitean puheenjohtajalle”.

V. I. Leninin Teosten neljännessä painoksessa julkaistaan ensi kerran asiakirjat: „Päätöslauselmaehdotus „Ammattiliittojen tehtävät ja näiden toteuttamismenetelmät””, „Puhe VKP(b):n Moskovan kuvernementtikonferenssissa Moskovan komitean vaaleista marraskuun 21 pnä 1920”. Niissä käsitellään puolueen ja ammattiliittojen järjestötyön tehtäviä ja Neuvostohallituksen ulkopolitiikkaa.

V. I. LENIN

Toukokuu 1920

**„VASEMMISTOLAISUUS”
LASTENTAUTINA
KOMMUNISMISSA ¹**

*Kirjoitettu
huhti- — toukokuussa 1920*

*Julkaistu
kesäkuussa 1920
erillisenä kirjasena*

*Julkaistaan
kirjan tekstin mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla
käsikirjoitukseen*

C

Demokratian vapauskäsitys ja kansainvälisyys.

V. I. Leninin esittämä väite: "demokratian vapauskäsitys on kansainvälistä."

Merkinä näköjen muuttamisesta ja vapauskäsityksen muuttamisesta. Leninin kirjassa "Demokratian vapauskäsitys" (1918) on väitetty, että vapauskäsitys on kansainvälistä. Leninin mukaan vapauskäsitys on kansainvälistä, koska se on ihmiskunnan yleinen asia. Tämä tarkoittaa sitä, että vapauskäsitys ei ole rajoitettu tiettyyn kansaan tai kulttuuriin, vaan se on kaikille ihmisille yhteinen. Leninin mukaan vapauskäsitys on kansainvälistä, koska se on ihmiskunnan yleinen asia. Tämä tarkoittaa sitä, että vapauskäsitys ei ole rajoitettu tiettyyn kansaan tai kulttuuriin, vaan se on kaikille ihmisille yhteinen.

Konkreettisesti tämä tarkoittaa sitä, että vapauskäsitys on kansainvälistä, koska se on ihmiskunnan yleinen asia. Tämä tarkoittaa sitä, että vapauskäsitys ei ole rajoitettu tiettyyn kansaan tai kulttuuriin, vaan se on kaikille ihmisille yhteinen.

V. I. Leninin „„Vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa" teoksen käsikirjoituksen ensimmäisen sivun alku. — Huhti. — toukokuu 1920

I

MISSÄ MIELESSÄ VOIDAAN PUHUA
VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN
KANSAINVALISESTA MERKITYKSESTÄ?

Ensimmäisinä kuukausina sen jälkeen, kun proletariaatti oli vallannut valtiovallan Venäjällä (25. X.—7. XI. 1917), saattoi näyttää siltä, että takapajuisen Venäjän suuri eroavuus Länsi-Euroopan kehittyneimpiin maihin verraten saa proletariaatin vallankumouksen noissa maissa näyttämään hyvin vähän meidän vallankumouksemme kaltaiselta. Nyt meillä on jo melko runsaasti kansainvälistä kokemusta, joka osoittaa mitä selvimmin, että vallankumouksemme eräillä peruspiirteillä ei ole vain paikallinen, puhtaasti kansallinen, vain Venäjään rajoittuva, vaan kansainvälinen merkitys. En puhu tässä kansainvälisestä merkityksestä sanan laajassa mielessä: että kaikilla eikä ainoastaan eräillä vallankumouksemme peruspiirteillä ja monilla toisarvoisilla piirteillä on kansainvälinen merkitys siinä mielessä, että se vaikuttaa kaikkiin maihin. Ei, vaan sanan ahtaimmassa mielessä, s.o. tarkoittaen kansainvälisellä merkityksellä meidän tapahtumiemme kansainvälistä kantavuutta eli niiden toistumisen historiallista väistämättömyyttä kansainvälisessä mitassa, täytyy tunnustaa, että vallankumouksemme eräillä peruspiirteillä on sellainen merkitys.

Olisi tietysti peräti virheellistä liioitella tätä totuutta ja ulottaa se koskemaan muitakin kuin vallankumouksemme eräitä peruspiirteitä. Aivan samoin olisi virheellistä olla ottamatta huomioon sitä, että proletarisen vallankumouksen voitettua vaikkapa yhdessäkin kehittyneimmistä maista todennäköisesti tapahtuu jyrkkä käänne, nimittäin: Venäjä muuttuu kohta sen jälkeen mallimaasta taas jälkeenjääneeksi („neuvostollisessa” ja sosialistisessa mielessä jälkeenjääneeksi) maaksi.

Mutta historian nykyisellä ajankohdalla asianlaita on nimenomaan siten, että Venäjän esimerkki näyttää *kaikille* maille yhtä ja toista ja varsin oleellistakin niiden omasta kiertämättömästä ja läheisestä tulevaisuudesta. Eturivin työläiset kaikissa maissa ovat aikoja sitten käsittäneet sen, — ja vieläkin useammin on käynyt niin, että he eivät ole sitä niinkään käsittäneet kuin vallankumouksellisen luokan vaistolla tunteneet ja aavistaneet sen. Siitä syystä Neuvostovallalla sekä bolshevistisen teorian ja taktiikan perusteilla on kansainvälistä „merkitystä” (sanan ahtaassa merkityksessä). Sitä eivät ole käsittäneet II Internationalen „vallankumoukselliset” johtajat, sellaiset kuin Kautsky Saksassa, Otto Bauer ja Friedrich Adler Itävallassa, jotka ovatkin sen vuoksi osoittautuneet taantumuksellisiksi, pahimman opportunistin ja sosialiluopuruuden puolustajiksi. Muuten, Wienissä vuonna 1919 ilmestynyt anonyymi kirjansen „Maailmanvallankumous” („Weltrevolution”, Sozialistische Bücherei, Heft 11; Ignaz Brand*) näyttää erittäin havainnollisesti koko tuon ajatuksenjuoksun ja koko ajatuspiirin tai oikeammin koko älyttömyyden, pedanttisuuden, kataluuden sekä työväenluokan etujen kavaltamisen kaikessa pohjattomuudessaan — ja päälle päätteeksi „maailmanvallankumous”-aatteen „puolustamisella” höystettynä.

Mutta tuota kirjasta pitänee käsitellä yksityiskohtaisemmin jolloinkin toiste. Tässä yhteydessä todettakoon vielä vain eräs seikka: hyvin kauan sitten, kun Kautsky oli vielä marxilainen eikä luopio, käsitellessään kysymystä historioitsijana hän ennusti mahdollisesti tulevan sellaisen tilanteen, jolloin Venäjän proletariaatin vallankumouksellisuus on muodostuva esikuvaksi Länsi-Euroopalle. Se oli vuonna 1902, jolloin Kautsky kirjoitti vallankumoukselliseen „Iskra” lehteen artikkelin: „Slaavilaiset ja vallankumous”. Hän kirjoitti tuossa artikkelissaan seuraavaa:

„Nykyään taas” (päinvastoin kuin vuonna 1848) „voidaan ajatella, etteivät slaavilaiset ole vain astuneet vallankumouksellisten kansojen riveihin, vaan että myös vallankumouksellisen ajattelun ja vallankumouksellisen toiminnan painopiste siirtyy yhä enemmän slaavilaisten taholle. Vallankumouksellisen liikkeen painopiste on siirtymässä lännestä itään. XIX vuosisadan alkupuoliskolla se oli Ranskassa ja ajoittain Englannissa. Vuonna 1848 myös Saksa astui vallankumouksellisten kansakuntien riveihin... Uusi vuosisata alkaa tapahtumilla, jotka panevat ajattelemaan, että saamme nähdä vallankumouksellisen liikkeen

* — Sosialistinen kirjasto, 11. vihko; Ignaz Brand. *Toim.*

painopisteen siirtyvän edelleenkin, siirtyvän nimittäin Venäjälle... Venäjä, joka on saanut niin paljon vallankumouksellisia vaikutteita Länneestä, voi nyt ehkä itse muodostua vallankumouksellisen tarmon lähteeksi sille. Venäjän kiihtyvä vallankumousliike muodostuu ehkä voimakkaimmaksi tekijäksi, joka ravistaa pois sen raukkamaisen poroporrallisuuden ja laskelmoivan politiikomisen hengen, mikä on alkanut levitä riveihimme, ja se kiihdyttää uudelleen kirkkaaksi paloksi taisteluhulun ja intomielisen uskollisuuden suurille ihanteillemme. Venäjä on jo aikoja sitten lakannut olemasta Länsi-Euroopalle pelkkä taantumuksen ja itsevaltiuden tukipylväs. Nykyään asianlaita on pikemminkin suorastaan päinvastoin. Länsi-Eurooppa muodostuu Venäjän taantumuksen ja itsevaltiuden tueksi... Venäjän vallankumoukselliset olisivat ehkä jo aikoja sitten tehneet selvää tsaarista, ellei heidän olisi pitänyt taistella samanaikaisesti myös hänen liittolaistaan — Euroopan pääomaa vastaan. Toivokaamme, että tällä kertaa heidän onnistuu tehdä selvää kummas-takin vihollisestaan ja että uusi „pyhä allianssi” romahtaa nopeammin kuin edeltäjänsä. Mutta päättyköönpä nykyinen taistelu Venäjällä kuinka tahansa, niin marttyyrit, joita se valitettavasti synnyttää enemmän kuin riittävästi, eivät uhraa vertaan ja onneaan suotta. Ne hedelmöittävät yhteiskunnallisen kumouksen oraita koko sivistyneessä maailmassa, raivoittavat ja jouduttavat niiden kasvua. Vuonna 1848 slaavilaiset olivat se paukkuva pakkanen, joka palellutti kansojen kevään kukkasat. Kenties heidän on nyt määrä olla sinä myrskynä, joka särkee taantumuksen jään ja tuo uuden, onnellisen kevään kansoille”. (Karl Kautsky, „Slaavilaiset ja vallankumous”, artikkeli, joka julkaistiin venäläisessä sosialidemokraattisessa vallankumouksellisessa „Iskra” lehdessä v. 1902, № 18, maaliskuun 10 pnä 1902.)

Miten hyvin Karl Kautsky kirjoittikaan 18 vuotta sitten!

II

ERÄS BOLLSHEVIKKIEN MENESTYKSEN PERUSEDELITYS

Nykyään varmaankin jo melkein jokainen näkee, että bolshevikit eivät olisi pysyneet vallassa edes 2½ kuukautta, saatikka 2½ vuotta, ellei puolueemme olisi ollut mitä ankarimman, todella rautaisen kurin alainen, ellei puolue olisi saanut mitä täydellisintä ja uhrautuvaisinta kannatusta työväenluokan suurten joukkojen, t.s. kaiken sen taholta, mikä työväenluokassa on ajattelevaa, rehellistä, uhrautuvaa, vaikutusvaltaista, kykenevää johtamaan takapajuisia kerroksia taikka saamaan ne mukaansa.

Proletariaatin diktatuuri on uuden luokan kaikkein uhrautuvaisinta ja armottominta sotaa *mahtavampaa* vihollista vastaan, porvaristoa vastaan, jonka suistaminen vallasta (vaikkapa yhdessäkin maassa) on *kymmenkertaistanut*

sen vastarinnan ja jonka mahti ei ole ainoastaan kansainvälisen pääoman voimassa, porvariston kansainvälisten siteiden voimassa ja lujudessa, vaan myös *tottumuksen voimassa, pientuotannon voimassa*. Pientuotantoa on valittavasti säilynyt maailmassa vielä paljon, hyvin paljon, ja pientuotanto *synnyttää* kapitalismia ja porvaristoa alituisesti, joka päivä, joka tunti, luonnonvoimaisesti ja joukkomitassa. Kaikkien näiden syiden vuoksi proletariaatin diktatuuri on välttämätön, eikä porvaristoa voida voittaa ilman pitkälistä, sitkeää ja raivokasta sotaa elämästä ja kuolemasta, sotaa, joka vaatii kestävyyttä, kurinalaisuutta, lujuuutta, järkähtämättömyyttä ja yhteistahtoa.

Toistan, että proletariaatin voitokkaan diktatuurin kokemus Venäjällä on osoittanut havainnollisesti niille, jotka eivät kykene ajattelemaan tai eivät ole tulleet miettineeksi tätä kysymystä, että proletariaatin ehdoton keskitys ja mitä ankarin kuri ovat porvariston voittamisen perusehtoja.

Usein rajoitutaan tähän. Mutta ei ajatella läheskään riittävästi, mitä se merkitsee? missä oloissa se on mahdollista? Eiköhän samalla, kun kohotetaan tervehdyshuutoja Neuvostovallalle ja bolshevikeille, pitäisi *useammin eritellä mitä vakavimmin* niitä syitä, *miksi* bolshevikit pystyivät luomaan vallankumoukselliselle proletariaatille välttämättömän kurin?

Poliittisena ajatussuuntana ja poliittisena puolueena bolshevismi on ollut olemassa vuodesta 1903. Ainoastaan bolshevismien historia *koko* sen olemassaolon ajalta voi antaa tyydyttävän selityksen siihen, miten bolshevismi on kyennyt luomaan ja ylläpitämään mitä vaikeimmissa oloissa proletariaatin voitolle välttämättömän rautaisen kurin.

Ja ennen kaikkea herää kysymys: mikä pitää yllä proletariaatin vallankumouksellisen puolueen kuria? mikä on sen kriteerio? mikä lujittaa sitä? Ensiksikin proletariaatin etujoukon tietoisuus ja sen uskollisuus vallankumoukselle, sen kestävyys, uhrautuvaisuus ja sankaruus. Toiseksi se, että se pystyy ottamaan yhteyden, lähestymään ja vieläpä tietyssä suhteessa sulautumaankin työtätekevien mitä laajimpiin joukkoihin, ensi kädessä proletaarisiin, *mutta myös ei-proletaarisiin* työtätekeviin joukkoihin. Kolmanneksi se, että tämän etujoukon poliittinen johtotyö on oikeaa, että sen poliittinen strategia ja taktiikka on oikeaa, edellyttäen mitä laajimpien joukkojen *kokemusperäistä* vakuuttumista niiden

oikeellisuudesta. Ilman näitä ehtoja ei voida aikaansaada kuria vallankumouksellisessa puolueessa, joka pystyisi todella olemaan edistyksellisen luokan puolue, sen luokan puolue, jonka on kukistettava porvaristo ja uudistettava koko yhteiskunta. Ilman näitä ehtoja kurin luomisyritykset raukeavat ehdottomasti tyhjiin, muuttuvat fraasiksi, irvailuksi. Mutta toisaalta nämä ehdot eivät voi muodostua kerralla. Ne luodaan vain pitkällisellä työllä, raskasta kokemustietä; niiden muodostumista helpottaa oikea vallankumouksellinen teoria, joka myöskään ei ole dogmi, vaan muodostuu lopullisesti vasta sitten, kun se kytkeytyy läheisesti todellisen joukkoliikkeen ja todellisen vallankumousliikkeen käytäntöön.

Kun bolshevismi on kyennyt vuosina 1917—1920, tavattoman vaikeissa oloissa, aikaansaamaan mitä ankarimman keskityksen ja rautaisen kurin ja noudattamaan niitä menestyksellisesti, niin se on johtunut yksinkertaisesti eräistä Venäjän historiallisista erikoisuuksista.

Toisaalta bolshevismi syntyi vuonna 1903 kaikkein vankimmalla teoreettisella perustalla, marxilaisuuden perustalla. Tämän — ja vain tämän — vallankumouksellisen teorian on todistanut oikeaksi paitsi koko XIX vuosisadan yleismaailmallinen kokemus myös eritoten vallankumouksellisen ajattelun harhailun ja horjunnan, virheiden ja pettymysten antamat kokemukset Venäjällä. Miltei puolen vuosisadan ajan, suunnilleen viime vuosisadan 40-luvulta aina 90-luvulle saakka, edistyksellinen ajattelu etsi ahneesti Venäjällä, ennen näkemättömän julman ja taantumuksellisen tsaarivallan sortamana, oikeaa vallankumouksellista teoriaa seuraten hämmästyttävän hartaasti ja tarkasti jokaista Euroopan ja Amerikan „viimeisintä sanaa” tällä alalla. Venäjä omaksui marxilaisuuden, ainoan oikean vallankumouksellisen teorian, todella *kärsimysten kautta* puolen vuosisadan kuluessa, joka oli ennen kuulumattoman raskaiden tuskien ja uhrausten, ennen näkemättömän vallankumouksellisen sankaruuden, uskomattoman suuren tarmon ja alttiin etsiskelyn, opetuksen, käytännöllisen kokeilun, pettymysten, tarkistuksen sekä Euroopan kokemuksen vertailun aikaa. Tsarismien aiheuttaman maanpakolaisuuden tuloksena vallankumouksellisella Venäjällä oli XIX vuosisadan jälkipuoliskolla niin laajat kansainväliset yhteydet ja niin mainio selvyys maailman vallankumousliikkeen

toimintamuodoista ja teorioista, ettei sellaista ollut yhdelläkään muulla maalla.

Toisaalta tällä graniitinlujalla teoreettisella perustalla syntynyt bolshevismi kävi läpi viisitoistavuotisen käytännöllisen työn kauden (1903—1917), jolla ei kokemuksen runsaudessa ole vertaistaan maailmassa. Yhdessäkään maassa ei koettu näiden 15 vuoden aikana läheskään niin paljon vallankumouksellisen kokemuksen mielessä, liikkeen — legaalisen ja illegaalisen, rauhallisen ja myrskysisän, maanalaisen ja julkisen, kerhotoiminnan ja joukko-liikkeen, parlamentaarisen ja terroristisen liikkeen — eri muotojen nopean vaihtelun ja moninaisuuden mielessä. Yhdessäkään maassa näin pieneen ajanjaksoon ei ole keskittynyt tällaista nykyajan yhteiskunnan *kaikkien* luokkien taistelun muotojen, vivahteiden ja menetelmien paljoutta, ja sitä paitsi sellaisen taistelun, joka maan takapajuisuuden ja raskaan tsaristisen sortokomennon vuoksi kypsyi erittäin nopeasti, omaksui erittäin ahneesti ja menestyksellisesti Amerikan ja Euroopan poliittisen kokemuksen „viimeisen sanan” tällä alalla.

III

BOLSHEVISMIN HISTORIAN PÄÄVAIHEET

Vallankumouksen valmistelun vuodet (1903—1905). Suuren myrskyn lähestyminen tuntuu kaikkialla. Kaikki luokat ovat käymistilassa ja varustautuvat. Ulkomailla emigranttilehdistö asettaa teoreettisesti *kaikki* vallankumouksen pääkysymykset. Kolmen tärkeimmän luokan edustajat, kolmen poliittisen päävirtauksen: liberaalisen porvariston, pikkuporvarillisten kansanjoukkojen (verhottuna „sosialidemokraattisen” ja „sosialivallankumouksellisen” suuntauksen kylteillä) sekä vallankumouksellisen proletariaatin edustajat ennakoivat ja valmistelevat lähestyvää luokkien avointa taistelua käymällä mitä kiivainta taistelua ohjelmallisista ja taktillisista näkökannoista. Silloisesta lehdistöstä voidaan (ja pitääkin) huomata itumuodossaan *kaikki* ne kysymykset, joista joukot kävivät aseellista taistelua vuosina 1905—1907 ja 1917—1920. Ja näiden kolmen pääsuunnan välillä on tietysti vaikka kuinka paljon väli-, siirtymämuotoja, epämääräisiä muodostelmia. Oikeammin: lehdistön,

puolueiden, ryhmäkuntien ja ryhmien taistelussa kristalloituvat ne aatteellis-poliittiset suunnat, jotka ovat todella luokkasuuntia; luokat takovat itselleen tarvittavia aatteellis-poliittisia aseita lähestyviä suurtaisteluja varten.

Vallankumousvuodet (1905—1907). Kaikki luokat esiintyvät avoimesti. Kaikki ohjelmalliset ja taktilliset kannat tarkistetaan joukkojen toiminnalla. Lakkotaistelu on ennen näkemättömän laajaa ja kärkevää. Taloudelliset lakot kasvavat poliittisiksi ja poliittiset lakot kapinaksi. Käytännössä tarkistetaan johtavan proletariaatin sekä johdettavan, häilyvän ja horjuvan talonpoikaiston väliset suhteet. Taistelun kehittyessä luonnonvoimaisesti syntyy neuvostojärjestömuoto. Silloiset kiistat Neuvostojen merkityksestä ennakoivat jo vuosien 1917—1920 suurtaistelua. Parlamentaaristen ja ei-parlamentaaristen taistelumuotojen, parlamentarismin boikottitaktiikan ja parlamenttiin osallistumistaktiikan, legaalisten ja illegaalisten taistelumuotojen vaihtelu samoin kuin niiden keskinäissuhteet ja yhteydet — kaikki se on hämmästyttävän runsassisältöistä. Tämän kauden jokainen kuukausi opetti poliittisen tiedon alkeita — niin joukoille kuin johtajille, niin luokille kuin puolueillekin — yhtä paljon kuin kokonainen vuosi „rauhallisen” „perustuslaillisen” kehityksen kaudella. Ilman vuoden 1905 „kenraaliharjoitusta” ei Lokakuun vallankumouksen voitto vuonna 1917 olisi ollut mahdollinen.

Taantumusvuodet (1907—1910). Tsarismi on voittanut. Kaikki vallankumoukselliset ja oppositiopuolueet on lyöty. Masennusta, ryhdittömyyttä, hajaannusta, hoipertelua, luopuruutta ja pornografiaa politiikan asemesta. Viehättyminen filosofiseen idealismiin voimistuu; mystillisuus vastavallankumouksellisten mielialojen ilmenemismuotona. Mutta samalla juuri suuri tappio koituu vallankumouksellisille puolueille ja vallankumoukselliselle luokalle todelliseksi ja mitä hyödyllisimmäksi opetuksiksi, se opettaa niille historiallista dialektiikkaa, opettaa ne ymmärtämään poliittista taistelua, opettaa niille poliittisen taistelun käymisen taitoa. Hädässä ystävä tunnetaan. Lyödyt armeijat oppivat hyvin.

Voittaneen tsarismin on pakko hävittää pikaisessa järjestyksessä esiporvarillisen, patriarkaalisen elämänmuodon jätteitä Venäjällä. Venäjän porvarillinen kehitys edistyy erittäin nopeasti. Sellaiset luulot, että voidaan olla luokkien ulkopuolella, luokkien yläpuolella, että voidaan välttää

kapitalismi, pettävät. Luokkataistelu saa aivan uusia muotoja ja ilmenee sitä selvemmin.

Vallankumouksellisten puolueiden on opittava lisää. Ne ovat oppineet hyökkäämään. Nyt täytyy ymmärtää, että tämän tiedon lisäksi on opittava tietämään, miten on oikeampaa perääntyä. Täytyy ymmärtää — ja vallankumouksellinen luokka oppii ymmärtämään sen katkerasta kokemuksestaan —, ettei voida voittaa, ellei ole opittu oikein hyökkäämään ja oikein perääntymään. Kaikista lyödyiksi tulleista oppositio- ja vallankumouspuolueista bolshevikit perääntyivät parhaassa järjestyksessä, heidän „armeijansa” kärsi vähiten menetyksiä ja he säilyttivät ydinjoukostaan enemmän kuin muut, heidän keskuudessaan hajaannus (sen syvyyden ja auttamattomuuden kannalta) ja demoralisaatio oli vähäisintä, ja he olivat kykenevämpiä ryhtymään jälleen toimimaan laajemmassa mitassa, oikeammin ja tarmokkaammin kuin muut. Ja bolshevikit pystyivät siihen vain siksi, että he paljastivat säälimättä ja karkottivat joukostaan ne, jotka olivat vallankumouksellisia vain sanoissa eivätkä halunneet ymmärtää, että oli peräännyttävä, että oli osattava perääntyä, että oli ehdottomasti opittava toimimaan legaalisesti mitä taantumuksellisimmassa parlamenteissa, mitä taantumuksellisimmassa ammatti-, osuustoiminta-, vakuutus- ja muissa sellaisissa järjestöissä.

Nousun vuodet (1910—1914). Nousu oli ensin tavattoman hidasta, mutta sitten, vuoden 1912 Lenan tapahtumain jälkeen, jonkin verran nopeampaa. Ennen kuulumatonta vaikeuksia voittaen bolshevikit syrjäyttivät menshevikit, joiden merkityksen porvariston asiamiehinä työväenliikkeessä koko porvaristo ymmärsi varsin hyvin vuoden 1905 jälkeen ja joita koko porvaristo sen vuoksi tuki tuhansin tavoin taistelussa bolshevikkeja vastaan. Bolshevikit eivät olisi koskaan onnistuneet siinä, elleivät he olisi noudattaneet oikeaa taktiikkaa — harjoittaneet illegaalista toimintaa ja samalla käyttäneet ehdottomasti hyväkseen „legaalisia mahdollisuuksia”. Mitä taantumuksellisimmassa Duumassa bolshevikit saivat puolelleen koko työväenkuurian.

Ensimmäinen imperialistinen maailmansota (1914—1917). Julkinen parlamenttitoiminta, vaikka „parlamentti” onkin äärimmäisen taantumuksellinen, on mitä suurimmaksi hyödyksi vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle, bolshevikeille. Duuman bolshevikkiedustajat joutuvat Sipe-

riaan. Emigranttilehdistössämme kuvastuvat täysin sosiali-imperialismin, sosialishovinismin, sosialipatriotismin, epä-johdonmukaisen ja johdonmukaisen internationalismin ja pasifismin kaikki vivahteet sekä pasifististen harhaluulojen vallankumouksellinen kieltäminen. Kun sota oli riistänyt ylistetyn „legaalisena” toimintavapauden *kaikissa* kehittyneissä maissa, II Internationalen oppineet pöyhöt ja vanhat ämmät, jotka nyripistivät nenäänsä halveksivasti ja ylimielisesti Venäjän sosialismin „ryhmäkuntien” paljoudelle ja niiden välisen taistelun kiivaudelle, eivät kyyenneet järjestämään lähimainkaan niin vapaata (illegaalista) mielipiteiden vaihtoa eivätkä niin vapaata (illegaalista) oikeiden katsantokantojen muokkaamista kuin venäläiset vallankumoukselliset järjestivät Sveitsissä ja useissa muissa maissa. Juuri siksi sekä suoranaiset sosialipatriootit että „kautskylaiset” ovat kaikissa maissa osoittautuneet pahimmiksi proletariaatin pettureiksi. Ja kun bolshevismi kykeni voittamaan vuosina 1917—1920, tämän voiton tärkeimpiä syitä oli se, että bolshevismi oli jo vuoden 1914 lopulta saakka paljastanut armotta sosialishovinismin ja „kautskylaisuuden” (jota Ranskassa vastaa longuetlaisuus², Englannissa Riippumattoman työväenpuolueen³ ja fabianilaisten⁴ johtajain ja Italiassa Turatin katsomukset j.n.e.) inhotavuuden, konnamaisuuden ja halpamaisuuden, ja joukot tulivat sitten omasta kokemuksestaan yhä enemmän vakuutuneiksi bolshevikkien katsantokantojen oikeellisuudesta.

Venäjän toinen vallankumous (vuoden 1917 helmikuusta lokakuuhun). Tsarismien tavaton vanhentuneisuus ja vanhanaikaisuus oli luonut (mitä piinallisimman sodan iskujen ja räsitusten avulla) tavattoman suuren hävittävän voiman, joka suuntautui sitä vastaan. Venäjä muuttui muutamassa päivässä demokraattiseksi porvarilliseksi tasavallaksi, joka oli — sodan oloissa — vapaampi kuin mikään muu maa. Oppositio- ja vallankumouspuolueiden johtajat alkoivat muodostaa hallitusta aivan kuin kaikkein „tiukimman parlamentarismien” mukaisissa tasavalloissa, ja parlamentin, vaikkapa taantumuksellisimmankin parlamentin, oppositiopuolueen johtajan nimi *auttoi* tätä johtajaa suorittamaan sittemmin johtajanosan vallankumouksessa.

Menshevikit ja „sosialistivallankumoukselliset” omaksuivat mainiosti muutamassa viikossa kaikki II Internationalen eurooppalaisten sankarien, ministerisocialistien ja muiden

opportunistihylkiöiden kaikki menettely- ja käytöstavat, todisteluperusteet ja sofismit. Kaikki mitä saamme nyt lukea Scheidemanneista ja Noskesta, Kautskysta ja Hilferdingistä, Renneristä ja Austerlitzista, Otto Bauerista ja Fritz Adlerista, Turatista ja Longuet'sta, Englannin fabianilaisista ja Riippumattoman työväenpuolueen johtajista, kaikki se tuntuu meistä olevan (ja todella onkin) vanhan ja tutun nuotin ikävää toistamista ja kertaamista. Kaiken sen olemme jo nähneet menshevikeillä. Historia on tehnyt kepposen ja pannut takapajuisen maan opportunistit ehättämään monien kehittyneiden maiden opportunistien edelle.

Kun kaikki II Internationalen sankarit kärsivät vararikon ja nolasivat itsensä Neuvostojen ja Neuvostovallan merkitystä ja osuutta koskevassa kysymyksessä, kun tässä kysymyksessä erikoisen „räikeästi” nolasivat itsensä ja sekaantuivat II Internationalesta vastikään eronneiden kolmen sangen tärkeän puolueen (nimittäin Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen⁵, Ranskan longuetlaisten puolueen ja Englannin riippumattoman työväenpuolueen) johtajat, kun he kaikki osoittautuivat pikkuporvarillisen demokratian ennakkoluulojen orjiksi (täysin vuoden 1848 pikkuporvarien hengessä, jotka sanoivat olevansa „sosialidemokraatteja”), niin menshevikkien esimerkki oli *jo* näytännyt meille *kaiken sen*. Historia teki sellaisen kepposen, että Venäjällä syntyivät vuonna 1905 Neuvostot, että helmi- — lokakuussa 1917 niitä väärensivät menshevikit, jotka kärsivät täydellisen vararikon, kun eivät ymmärtäneet niiden osuutta ja merkitystä, ja että nyt on *koko maailmassa* syntynyt Neuvostovalta-aate, joka leviää tavattoman nopeasti kaikkien maiden proletariaatin keskuuteen, samalla kun II Internationalen vanhat sankarit kärsivät niin kuin meidän menshevikkimmekin *kaikkialla* vararikon, kun he eivät ymmärrä Neuvostojen osuutta ja merkitystä. Kokemus on osoittanut, että proletaarisen vallankumouksen eräissä varsin oleellisissa kysymyksissä *kaikki* maat joutuvat kiertämättä käymään läpi sen, minkä Venäjä on käynyt.

Bolshevikit aloittivat sangen varovasti voittoisan taistelunsa parlamentaarista (itse asiassa) porvarillista tasavaltaa ja menshevikkejä vastaan, eikä sen valmistelu käynyt niinkään yksinkertaisesti, vaikka Euroopassa ja Amerikassa nyt usein tavataan sellaisia käsityksiä. Tuon kauden alussa *emme* kehottaneet kukistamaan hallitusta, vaan

selitimme, että sen kukistaminen on mahdotonta, *ellei* ensin saada aikaan muutoksia Neuvostojen kokoonpanossa ja mielialoissa. Emme julistaneet porvarillista parlamenttia, perustavaa kokousta, boikottiin, vaan sanoimme, sanoimme virallisesti puolueen nimessä puolueemme huhtikuun konferenssista (1917) lähtien, että porvarillinen tasavalta perustavine kokouksineen on parempi kuin samanlainen tasavalta ilman perustavaa kokousta, mutta että „työläisten ja talonpoikain” tasavalta, Neuvostotasavalta, on parempi kuin mikään porvarillis-demokraattinen, parlamentaarinen tasavalta. Ilman tällaista varovaista, perusteellista, harkittua ja pitkälistä valmistelua emme olisi kyenneet saavuttamaan voittoa lokakuussa 1917 emmekä säilyttämään sitä.

IV

MITÄ TYÖVÄENLIIKKEEN SISÄISIÄ VIHOLLISIA VASTAAN TAISTELLEN BOLSHEVISMI KASVOI, LUJITTUI JA KARAISTUI?

Ensiksikin ja pääasiallisesti taistellen opportunistia vastaan, joka vuonna 1914 kasvoi lopullisesti sosialishovinismiksi ja siirtyi lopullisesti porvariston puolelle proletariaattia vastaan. Se oli luonnollisesti bolshevismien päävihollinen työväenliikkeen sisällä. Tuo vihollinen on edelleenkin päävihollinen kansainvälisessä mitassa. Tuohon viholliseen bolshevismi on kiinnittänyt ja kiinnittää eniten huomiota. Bolshevikkien toiminnan tämä puoli tunnetaan nykyään jo melko hyvin ulkomaillakin.

Mutta toista on sanottava bolshevismien toisesta työväenliikkeen sisäisestä vihollisesta. Ulkomailla ei vielä tiedetä riittävän hyvin sitä, että bolshevismi kasvoi, muodostui ja karaistui monivuotisessa taistelussa *pikkuporvarillista vallankumouksellisuutta* vastaan, joka vivahtaa anarkismiin tai lainaa siitä jotakin ja joka kaikissa oleellisissa seikoissa poikkeaa proletariaatin johdonmukaisen luokkataistelun ehdoista ja vaatimuksista. Teoreettisesti marxilaisille on täysin selvää ja kaikkien Euroopan vallankumousten ja vallankumousliikkeiden kokemus on vahvistanut täysin paikkansapitäväksi sen, että pienomistaja, pienyrittäjä (monissa Euroopan maissa hyvin laajalti ja joukoittaisesti esiintyvä sosiaalinen tyyppi), jota kapitalismin vallitessa

alati sorretaan ja joka sangen usein saa tuntea elintasonsa huononevan tavattoman jyrkästi ja nopeasti ja joutuu häviöön, muuttuu helposti äärimmäisen vallankumoukselliseksi, mutta siltä puuttuu lujutta, järjestyneisyyttä, kurinalaisuutta ja sitkeyttä. Kapitalismin kauhuista „raivostunut” pikkuporvari on kuten anarkismikin kaikille kapitalistisille maille ominainen sosiaalinen ilmiö. On yleisesti tunnettua, että tällainen vallankumouksellisuus on epävaakaata, martoa ja että sille on ominaista nopea muuttuminen nöyryydeksi, välinpitämättömyydeksi ja haihatteluksi, jopa „hurjaksi” innostumiseksi johonkin porvarilliseen „muoti”-suuntaan. Mutta näiden totuuksien teoreettinen, abstraktinen tunnustaminen ei silti lainkaan pelasta vallankumouksellisia puolueita vanhoilta virheiltä, jotka esiintyvät aina odottamattomasta syystä, hieman uudessa muodossa, oudossa asussa tai ympäristössä sekä epätavallisissa — enemmän tai vähemmän epätavallisissa — olosuhteissa.

Anarkismi on usein esiintynyt tavallaan rangaistuksena työväenliikkeen opportunistisista synneistä. Molemmat rujoudet ovat täydentäneet toinen toistaan. Ja kun Venäjällä, vaikka pikkuporvarillista väestöainesta tässä maassa onkin suhteellisesti enemmän kuin muissa Euroopan maissa, anarkismilla oli kummankin vallankumouksen (1905 ja 1917) sekä niiden valmistelun kaudella verrattain mitätön vaikutus, niin se on epäilemättä luettava osittain bolshevismin ansioksi, sillä tämä on aina käynyt mitä ankarinta ja leppymättömintä taistelua opportunistia vastaan. Sanon „osittain”, sillä sitäkin tärkeämpää osaa anarkismin laimenemisessä Venäjällä esitti se seikka, että anarkismilla oli aikaisemmin (XIX vuosisadan 70-luvulla) mahdollisuus kehittyä tavattoman reheväksi ja osoittaa lopullisesti, että se on väärä eikä kelpaa vallankumouksellisen luokan johtavaksi teoriaksi.

Syntyessään vuonna 1903 bolshevismi omaksui perinnästä tavakseen armottoman taistelun pikkuporvarillista, puolianarkistista (taikka anarkismia liehakoimaan taipuvaista) vallankumouksellisuutta vastaan, jota perinnäistapaa vallankumouksellinen sosialidemokratia on aina noudattanut ja joka vakiintui meillä erikoisesti vuosina 1900—1903, jolloin Venäjällä laskettiin vallankumouksellisen proletariaatin laajan joukkopuolueen perusta. Bolshevismi otti tehtäväkseen jatkaa taistelua puoluetta vastaan,

joka selvimmin edusti pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden tendenssejä, nimittäin „socialistivallankumouksellisten” puoluetta vastaan, kolmessa pääkohdassa. Ensiksikin tämä puolue, joka kielsi marxilaisuuden, ei halunnut millään käsittää (ehkäpä on oikeammin sanoa, ettei se voinut käsittää), että ennen kuin ryhdytään poliittiseen tekoon on otettava huomioon täysin objektiivisesti luokkavoimat ja niiden keskinäiset suhteet. Toiseksi tämä puolue katsoi olevansa erikoisen „vallankumouksellinen” eli „vasemmistolainen”, kun se hyväksyi yksilöterrorin, murhayritykset, mitkä me marxilaiset olemme hylänneet jyrkästi. Me olemme hylänneet yksilöterrorin tietysti vain tarkoituksenmukaisuussyistä, ja sellaiset henkilöt, jotka olisivat valmiit „periaatteessa” tuomitsemaan Ranskan suuren vallankumouksen harjoittaman terrorin taikka yleensä koko maailman porvariston piirittämän voittoisan vallankumouksellisen puolueen terrorin, sellaiset henkilöt Plehanov saattoi pilkan alaisiksi ja leimasi häpeällä jo vuosina 1900—1903, jolloin Plehanov oli marxilainen ja vallankumouksellinen. Kolmanneksi „socialistivallankumoukselliset” pitivät „vasemmistolaisuutena” sitä, että he nauraa hihittivät Saksan sosialidemokratian verrattain vähäisille opportunistisille hairahduksille, joskin samalla itse matkivat tämän puolueen äärimmäisiä opportunisteja esimerkiksi agraarikysymyksessä ja proletariaatin diktatuuria koskevassa kysymyksessä.

Sivumennen sanottakoon, että historia on nyt vahvistanut suuressa, maailmanhistoriallisessa mitassa oikeaksi mielipiteen, jota olemme aina puoltaneet, nimittäin sen, että Saksan *vallankumouksellinen* sosialidemokratia (huomatkaa, että jo Plehanov vuosina 1900—1903 vaati Bernsteinin erottamista puolueesta ja että bolshevikit, noudattaen aina tätä perinnäistapaa, paljastivat vuonna 1913 Legienin koko kataluuden, konnamaisuuden ja petturuuden), että Saksan vallankumouksellinen sosialidemokratia oli *lähinnä* sellainen puolue, jota vallankumouksellinen proletariaatti tarvitsee voittaakseen. Nyt vuonna 1920, sotakauden ja ensimmäisten sodanjälkeisten vuosien kaikkien häpeällisten romahdusten ja kriisien jälkeen näkyy selvästi, että kaikista länsimaiden puolueista juuri Saksan vallankumouksellinen sosialidemokratia nosti riveistään parhaimmat johtajat ja elpyi, parantui ja lujittui uudelleen ennen muita. Se näkyy

sekä spartakistien puolueesta ⁶ että „Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen” proletarisesta vasemmistosiivestä, joka käy järkkymättä taistelua Kautskyjen, Hilferdingien, Ledebourien ja Crispienien opportunistien ja selkärangattomuutta vastaan. Jos nyt luodaan yleissilmäys täysin päätyneeseen historian kauteen, nimittäin aikajaksoon Pariisin Kommuunista ensimmäiseen Sosialistiseen Neuvostotasavaltaan saakka, niin yleensä marxilaisuuden suhde anarkismiin hahmottuu täysin selvänä ja kiistattomana. Marxilaisuus osoittautui loppujen lopuksi olevan oikeassa, ja kun anarkistit osoittivat aivan aiheellisesti, että valtioon nähden useimmissa sosialistisissa puolueissa ovat vallitsevina opportunistiset mielipiteet, niin ensinnäkin tähän opportunistisiin oli syynä Marxin valtiosta esittämien mielipiteiden vääristely ja jopa suoranainen salaaminenkin („Valtio ja vallankumous”-nimisessä kirjassani mainitsin, että Bebel piti 36 vuotta, vuodesta 1875 vuoteen 1911 saakka, kätöksessä Engelsin kirjettä, jossa paljastetaan erittäin näkyvästi, jyrkästi, suoraan ja selvästi sosialidemokraattien keskuuteen levinneiden valtiota koskevien käsitysten opportunistisuus); toiseksi, näitä opportunistisia mielipiteitä oiottiin, Neuvostovalta hyväksyttiin ja tunnustettiin porvarillista parlamentaarista demokratiaa paremmaksi nopeimmin ja laajimmin nimenomaan niiden Euroopan ja Amerikan sosialistipuolueissa esiintyvien virtausten taholta, jotka olivat marxilaisimpia.

Kahdessa tapauksessa bolshevismiin taistelu „vasemmisto”-poikkeamaa vastaan sen oman puolueen riveissä sai erittäin laajan luonteen: vuonna 1908, kun oli kysymyksessä osallistuminen mitä taantumuksellisimpaan „parlamenttiin” sekä mitä taantumuksellisimpien lakien rajoissa toimiviin julkisiin työväenyhdistyksiin, ja vuonna 1918 (Brestin rauha), jolloin oli kysymys siitä, onko se tai tämä „kompromissi” sallittu.

Vuonna 1908 „vasemmisto”-bolshevikit erotettiin puolueestamme, koska he eivät halunneet millään käsittää, että mitä taantumuksellisimpaan „parlamenttiin” osallistuminen on välttämätöntä. „Vasemmistolaiset” — heidän joukossaan oli paljon erinomaisia vallankumousmiehiä, jotka ovat sittemmin olleet (ja ovat yhä) kunniakkaita kommunistisen puolueen jäseniä —, nojasivat erikoisesti vuoden 1905 boikotissa saatuun myönteiseen kokemukseen. Kun tsaari ilmoitti

elokuussa 1905 neuvottelevan „parlamentin” koollekutsumisesta, bolshevikit julistivat tuon „parlamentin” boikottiin — vastoin kaikkia oppositiopuolueita ja menshevikkejä — ja vuoden 1905 lokakuun vallankumous tosiaankin lakaisi sen pois. Boikotti osoittautui silloin oikeaksi, mutta ei suinkaan siksi, että olisi yleensä oikein olla ottamatta osaa taantumuksellisiin parlamentteihin, vaan sen vuoksi, että oli arvioitu oikein objektiivinen tilanne, mikä kehittyi nopeasti kohti joukkolakkojen muuttumista poliittiseksi ja edelleen vallankumoukselliseksi lakoksi sekä vihdoin kapinaksi. Sitä paitsi silloin käytiin taistelua siitä, jätetäänkö ensimmäisen edustuslaitoksen koollekutsuminen tsaarin asiaksi vai yritetäänkö riistää koollekutsumisaloite vanhan vallan käsistä. Koska ei ollut eikä voinut olla varmuutta siitä, että objektiivinen tilanne oli taas samanlainen ja kehittyi samaan suuntaan ja samalla vauhdilla, niin boikotti ei ollut enää paikallaan.

Bolshevikkien julistama „parlamentin” boikotti vuonna 1905 antoi vallankumoukselliselle proletariaatille tavattoman arvokasta poliittista kokemusta osoittaen, että käyttämällä sekä legaalisia että illegaalisia, parlamentaarisia ja ei-parlamentaarisia taistelumuotoja toisinaan on hyödyllistä ja suorastaan välttämätöntäkin osata luopua parlamentaarisisista muodoista. Mutta tuon kokemuksen sokea, jäljittelevä, epäkriittinen soveltaminen *toisissa* oloissa ja *toisenlaisessa* tilanteessa on mitä suurin virhe. Bolshevikkien julistama „Duuman” boikotti vuonna 1906 oli jo virhe, tosin vähäinen ja helposti korjattava *. Mitä vakavin ja vaikeasti korjattava virhe oli boikotti vuosina 1907, 1908 ja sitä seuraavina vuosina, jolloin toisaalta ei ollut odotettavissa kovin nopeaa vallankumousaallon nousua eikä sen kehittymistä kapinaksi ja jolloin toisaalta historiallinen tilanne, porvarillisen monarkian uudistaminen, vaati ehdottomasti toimimaan sekä legaalisesti että illegaalisesti. Kun nyt luomme silmäyksen taaksepäin, täysin päätyneeseen historian kauteen, jonka yhteys seuraaviin kausiin on jo täysin nähtävissä, niin käsitämme erittäin selvästi, että bolshevikit *eivät olisi voineet* pitää koossa (saatikka lujittaa,

* Poliitikkaan ja puolueisiin sopii — vastaavin muutoksin — sama, mikä pitää paikkansa yksityisistä henkilöistä puheen ollen. Viisas ei ole se, joka ei tee virheitä. Sellaisia ihmisiä ei ole eikä voikaan olla. Viisas on se, joka ei tee kovin oleellisia virheitä ja osaa korjata ne helposti ja nopeasti.

kehittää ja voimistaa) proletariaatin vallankumouksellisen puolueen lujaa ydinjoukkoa vuosina 1908—1914, elleivät he olisi mitä kiiivaimmin taistellen puolustaneet loppuun saakka sitä, että illegaalisten ja legaalisten taistelumuotojen toisiinsa yhdistäminen on *välttämätöntä*, että osallistuminen mitä taantumuksellisimpaan parlamenttiin ja moniin muihin taantumuksellisten lakien rajoissa toimiin laitoksiin (vakuutuslajit y.m.s.) on *välttämätöntä*.

Vuonna 1918 ei kuitenkaan tapahtunut kahtiajakautumista. „Vasemmisto”-kommunistit muodostivat silloin vain erikoisen ryhmänsä eli „fraktion” puolueemme sisällä, eikä sekään ollut pitkäaikainen. Samana vuonna 1918 „vasemmistokommunismin” huomattavimmat edustajat, esimerkiksi toverit Radek ja Buharin, tunnustivat avoimesti virheensä. Heistä näytti siltä, että solmiessaan Brestin rauhan vallankumouksellisen proletariaatin puolue teki periaatteessa sallimattoman ja vahingollisen kompromissin imperialistien kanssa. Se oli tosiaan kompromissi imperialistien kanssa, mutta juuri sellaisessa tilanteessa tehty ja sellainen, joka oli *välttämätön*.

Kun nykyään kuulen esimerkiksi „sosialistivallankumouksellisten” moittivan Brestin rauhan allekirjoittamisessa noudattamaamme taktiikkaa tai sellaisia huomautuksia kuin toveri Lansbury esitti keskustellessaan kanssani: „meidän englantilaiset trade unionien johtajat sanovat, että heillekin kompromissit ovat sallittuja, koska ne olivat sallittuja bolshevismille”, niin vastaan tavallisesti ennen kaikkea yksinkertaisella ja „helppotajuisella” vertauksella:

Kuvitelkaa, että aseistetut rosvot ovat pysäyttäneet auton. Te annatte heille rahanne, passinne, revolverinne ja auton. Pääsette eroon tuosta miellyttävästä rosvojen seurasta. Se on epäilemättä kompromissi. „Do ut des” („annan” sinulle rahat, aseet, auton, „jotta sinä antaisit” minulle mahdollisuuden mennä hyvällä ja ehjin nahoin). Mutta on vaikea löytää sellaista täysijärkistä ihmistä, joka väittäisi moisen kompromissin „periaatteessa sallimattomaksi” taikka leimaisi tuollaiseen kompromissiin suostuneen henkilön rosvojen kumppaniksi (vaikkakin rosvot ovat voineet autoon päästyään käyttää autoa ja asetta hyväkseen uusissa rosvouksissa). Meidän kompromissimme Saksan imperialismin rosvojen kanssa oli tuonlaatuinen kompromissi.

Mutta kun menshevikit ja eserrät Venäjällä, scheidemanilaiset (ja suurelta osalta myös kautskylaiset) Saksassa, Otto Bauer ja Friedrich Adler (herroista Rennereistä ja kumpp. puhumattakaan) Itävallassa, Renaudelit ja Longuet't kumppaneineen Ranskassa, fabianilaiset, „riippumattomat” ja „työväenpuolueilaiset” („labouristit”) Englannissa ovat vuosina 1914—1918 ja vuosina 1918—1920 solmineet *kompromisseja* oman maansa porvarirosvojen ja toisinaan myös „liittolaismaiden” porvarirosvojen kanssa oman maansa vallankumouksellista proletariaattia *vastaan*, niin kaikki nuo herrat ovat toimineet silloin *rosvojen rikoskumppaneina*.

Johtopäätös on selvä: kompromissien „periaatteellinen” kieltäminen, yleensä kaikkinaisten kompromissien katsominen sallimattomiksi on lapsellisuutta, jota on vaikea ottaa edes vakavalta kannalta. Poliitikon, joka haluaa olla hyödyksi vallankumoukselliselle proletariaatille, pitää osata erottaa juuri sellaiset *konkreettiset* kompromissit, jotka ovat sallimattomia ja joissa ilmenee opportunistia ja *petturuutta*, sekä suunnata koko arvostelun voima, armottoman paljastuksen ja leppymättömän taistelun kärki *näitä konkreettisia* kompromisseja vastaan sallimatta paljonkokeneiden „käytännön” sosialistien ja parlamenttikesuittujen kiertää ja välttää vastuuta järkeilemällä „kompromisseista yleensä”. Herrat englantilaiset trade unionien samoin kuin fabianilaisten yhdistyksen ja „riippumattoman” työväenpuolueen „johtajat” yrittävät juuri sillä lailla kiertää vastuuta *tekemästään kavalluksesta, sellaisesta* kompromissista, joka merkitsee todella pahimman lajista opportunistia, petturuutta ja kavallusta.

Kompromisseilla ja kompromisseilla on ero. Pitää osata eritellä, missä tilanteessa ja konkreettisissa olosuhteissa mikin kompromissi on tehty ja minkä laatuinen se on. Pitää oppia erottamaan henkilö, joka on antanut rosvoille rahat ja aseensa vähentääkseen rosvojen tuottamaa pahaa ja helpottaakseen rosvojen kiinnisaamista ja ampumista, siitä henkilöstä, joka antaa rosvoille rahaa ja aseita päästäkseen osalliseksi rosvoitusta saaliista. Poliitikossa se ei aina ole läheskään niin helppoa kuin lapsellisen yksinkertaisessa esimerkissä. Mutta se olisi vain veijari, joka yrittäisi keksiä työläisille sellaisen reseptin, mikä antaisi ennakoita valmiit ratkaisut kaikkien mahdollisten tapausten varalta, tai

lupaisi, ettei vallankumouksellisen proletariaatin politiikassa tule eteen mitään vaikeuksia eikä mitään mutkallisia tilanteita.

Ettei jäisi sijaa väärintulkinnoille, koetan hahmotella vaikkapa aivan suppeasti muutamia perusseikkoja konkreettisten kompromissien erittelyä varten.

Puolue, joka solmi kompromissin Saksan imperialistien kanssa allekirjoittamalla Brestin rauhan, oli kehittänyt tosiasiallisesti internationalismiaan vuoden 1914 lopulta lähtien. Se ei pelännyt julistaa tsaristisen monarkian tappiota eikä tuomita „isänmaan puolustamista” kahden imperialistisen saalistajan välisessä sodassa. Tämän puolueen parlamenttiedustajat menivät Siperiaan sen sijaan, että olisivat lähteneet porvarillisen hallituksen ministerinpaikoille johtavalle tielle. Vallankumouksessa, joka kukisti tsaarivallan ja loi demokraattisen tasavallan, tämä puolue kävi läpi uuden ja mitä suurimman tarkistuksen: se ei suostunut sopimaan mistään „omien” imperialistien kanssa, vaan valmisteli niiden kukistamista ja kukisti ne. Otettuaan käsiinsä valtiiovallan tämä puolue ei jättänyt kiveä kiven päälle tilanherrojen enempää kuin kapitalistienkaan omistusoikeudesta. Saatettuaan julkisuuteen ja julistettuaan mitättömiksi imperialistien salaiset sopimukset tämä puolue tarjosi rauhaa *kaikille* kansoille ja alistui Brestin ryövärien väkivaltaan vasta sitten, kun Englannin ja Ranskan imperialistit olivat torpedoineet rauhan ja bolshevikit olivat tehneet kaiken mikä inhimillisesti oli mahdollista vallankumouksen jouduttamiseksi Saksassa ja muissa maissa. Kaikille käy päivä päivältä yhä selvemmäksi ja ilmeisemmäksi, että tuollainen kompromissi, minkä tämä puolue teki sellaisessa tilanteessa, oli aivan paikallaan.

Venäjän menshevikit ja eserrät (samaten kuin kaikki II Internationalen johtajat kaikkialla maailmassa vuosina 1914—1920) aloittivat kavalluksesta kannattamalla suoranaisesti tai välillisesti „isänmaan puolustamista”, s.o. *oman* maansa rosvoavan porvariston puolustamista. He jatkoivat petostaan liittoutumalla *oman* maansa porvariston kanssa ja taistelemalla yhdessä *oman* porvaristonsa kanssa *oman* maansa vallankumouksellista proletariaattia vastaan. Heidän liittoutumisensa ensin Kerenskin ja kadettien kanssa ja sitten Koltshakin ja Denikinin kanssa Venäjällä

samoin kuin heidän ulkomaisten aateveljiensä liittoutumisen *omien* maittensa porvariston kanssa oli siirtymistä porvariston puolelle proletariaattia vastaan. *Heidän* kompromissinsa imperialismin rosvojen kanssa oli alusta loppuun saakka imperialististen rosvojen *rikoskumppaneina* olemista.

V

„VASEMMISTO”-KOMMUNISMI SAKSASSA.
JOHTAJAT — PUOLUE — LUOKKA — JOUKOT

Saksan kommunistit, joista meidän nyt on puhuttava, eivät nimitä itseään „vasemmistolaisiksi”, vaan — ellen erehdy — „periaatteelliseksi oppositioksi”. Mutta allaseuraavasta tekstistä käy ilmi, että heihin sopivat täydellisesti „vasemmistolaisuuden lastentaudin” oireet.

Tuon opposition katsantokannalla oleva „Frankfurt am Mainin paikallisryhmän” julkaisema „Saksan Kommunistisen Puolueen (spartakistien liiton) jakaantuminen” niminen kirjanen selittää äärimmäisen havainnollisesti, tarkasti, selvästi ja suppeasti tämän opposition katsantokantojen olemuksen. Muutamat lainaukset riittävät tutustuttamaan lukijat tuohon olemukseen:

„Kommunistinen puolue on mitä jyrkimmän luokkataistelun puolue...”

„...Poliittisesti tämä siirtymäkausi” (kapitalismin ja sosialismin välillä) „on proletariaatin diktatuurin aikakautta...”

„...Herää kysymys: minkä pitää olla diktatuurin toteuttajana: *kommunistisen puolueen*ko vai *proletaariluokan*?.. Pitääkö *periaatteessa* pyrkiä kommunistisen puolueen diktatuuriin vai proletaariluokan diktatuuriin?”...

(Kursivointi lainauksessa kaikkialla originaalin mukaan.)

Edelleen kirjasen kirjoittaja syyttää Saksan kommunistisen puolueen „Keskusta” siitä, että tämä „Keskus” hakee tietä *liittoutuakseen Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen kanssa* ja että tämä „Keskus” on herättänyt „*kysymyksen kaikkien poliittisten taistelukeinojen periaatteellisesta tunnustamisesta*”, m.m. parlamentarismin tunnustamisesta, vain voidakseen verhota todelliset pyrki-
myksensä, pääpyrkimyksensä — päästä liittoutumaan riippumattomien kanssa. Ja kirjasessa sanotaan edelleen:

„Oppositio on valinnut toisen tien. Se on sitä mieltä, että kysymys kommunistisen puolueen herruudesta ja puolueen diktatuurista on vain taktiikkakysymys. Joka tapauksessa kommunistisen puolueen herruus on kaikkinaisen puolueherruuden viimeinen muoto. *Periaatteessa* on pyritävä proletaariluokan diktatuuriin. Ja puolueen kaikkien toimenpiteiden, sen organisaation, sen taistelumuodon, sen strategian ja taktiikan on oltava sen mukaisia. Tätä vastaavasti on torjuttava mitä jyrkimmin kaikenlaiset kompromissit muiden puolueiden kanssa, kaikkinaisen palaaminen historiallisesti ja poliittisesti ohitettuihin parlamentaarisen taistelun muotoihin, kaikkinaisen luovimis- ja sovittelupolitiikka”. „Erikoisesti on kiinnitettävä huomiota varsinaisiin proletaariin vallankumoustaistelun menetelmiin. Ja jotta saataisiin mukaan mitä laajimmat proletaariset piirit ja kerrokset, joiden tulee käydä vallankumoustaistelua kommunistisen puolueen johdon alaisina, on luotava uusia mahdollisimman laajapohjaisia ja laajapuitteisia järjestömuotoja. Tällaisena kaikkien vallankumouksellisten aineiden kokoamispaikkana on tehdasjärjestöjen pohjalle rakentuva *työväenliitto*. Siihen pitää yhdistyä kaikkien työläisten, jotka ovat kannattaneet tunnusta: Pois ammattiliitoista! Taisteleva proletariaatti järjestäytyy siinä mitä laajimmiksi taisteluvivistöiksi. Siihen liittymiseksi riittää luokkataistelun, neuvostojärjestelmän ja diktatuurin tunnustaminen. Kaikki sitä seuraava: taistelevien joukkojen myöhäisempi poliittinen kasvatus ja poliittinen orientointi taistelussa on työväenliiton ulkopuolella olevan kommunistisen puolueen tehtäviä...”

„...Siis nykyään on vastakkain kaksi kommunistista puoluetta:

Toinen on johtajain puolue, joka pyrkii järjestämään vallankumouksellisen taistelun ja ohjaamaan sitä *ylhäältä käsin*, suostuu kompromisseihin ja parlamentarismiin saadakseen aikaan sellaisia tilanteita, mitkä soisivat heille mahdollisuuden päästä kokoomushallitukseen, jonka käsissä olisi diktatuuri.

Toinen on joukkopuolue, joka toivoo *alhaalta käsin* tapahtuvaa vallankumoustaistelun nousua ja tunnustaa tässä taistelussa vain yhden selvästi päämäärään johtavan menettelytavan ja noudattaa sitä hyläten kaikki parlamentaariset ja opportunistiset menettelytavat; tämä ainoa menettelytapa on *porvariston ehdoton kukistaminen* tarkoituksena pystyttää sitten proletariaatin luokkadiktatuuri sosialismin toteuttamiseksi...”

„...Siellä johtajien diktatuuri — täällä joukkojen diktatuuri! sellainen on tunnuksemme”.

Tällaiset ovat ne oleellisimmat ajatukset, jotka luonnehtivat Saksan kommunistisessa puolueessa olevan opposition katsantokantoja.

Nämä järkeilyt luettuaan jokainen bolshevikki, joka on ollut tietoisesti mukana tai läheisesti seurannut bolshevismien kehitystä vuodesta 1903 saakka, sanoo heti: „perin vanhaa, kauan sitten tunnettua pötyä! tavatonta „vasemmistolaista” lapsellisuutta!”

Mutta tarkastelkaamme lähemmin näitä järkeilyjä.

Jo yksin kysymyksenasettelu: „puolueenko diktatuuri vai luokan diktatuuri? johtajienko diktatuuri (puolue) vai joukkojen diktatuuri (puolue)?” todistaa aivan uskomatonta ja auttamatonta ajatuksen sekavuutta. Ihmiset yrittävät *keksiä* jotain aivan erikoista ja viisasteluvimmassa muuttuvat naurettaviksi. On yleisesti tunnettua, että joukot jakaantuvat luokkiin; että joukot ja luokat voidaan asettaa toistensa vastakohtiksi vain, jos yleensä suunnaton enemmistö, jaottelematta sitä osiin sen mukaisesti, mikä asema sillä on yhteiskunnallisessa tuotantojärjestelmässä, asetetaan niiden ryhmien vastakohtaksi, joilla on erikoinen asema yhteiskunnallisessa tuotantojärjestelmässä; että ainakin nykyisissä sivistysmaissa luokkia johtavat tavallisesti ja useimmiten poliittiset puolueet; että poliittisia puolueita johtavat tavallisesti enemmän tai vähemmän vakiintuneet ryhmät, jotka koostuvat arvovaltaisimmista, vaikutusvaltaisimmista, kokeneimmista, kaikkein vastuunalaisimpiin tehtäviin valituista henkilöistä, joita sanotaan johtajiksi. Kaikki nämä ovat aapistotuuksia. Kaikki tämä on yksinkertaista ja selvää. Minkä vuoksi sen asemesta tarvittiin moista sekasotkua? jotakin uutta volapük'iä? Toisaalta ihmiset ovat näköjään sotkeutuneet jouduttuaan vaikeaan tilanteeseen, jolloin puolueen nopea muuttuminen legaalisesta illegaaliseksi ja päinvastoin rikkoo johtajien, puolueiden ja luokkien väliset tavalliset, normaalit, yksinkertaiset suhteet. Saksassa, kuten muissakin Euroopan maissa, on totuttu liiaksi legaalisuuteen, totuttu valitsemaan „johtajat” vapaasti ja säännöllisesti puolueen sääntömääräisissä edustajakokouksissa, ottamaan vaivattomasti selvää puolueen luokkakokoomuksesta parlamenttivaalien, kokousten, lehdistön, ammattiyhdistyksissä ja muissa liitoissa vallitsevien mielialojen j.n.e. perusteella. Kun vallankumouksen myrskyisän kulun ja kansalaissodan kehittymisen vuoksi tästä tavallisesta tilasta on pitänyt siirtyä nopeasti legaalisen ja illegaalisen toiminnan vuorotteluun, ryhtyä yhdistämään niitä, käyttämään „epämukavia” ja „epädemokraattisia” menettelytapoja „johtajaryhmien” nimittämisessä tai muodostamisessa tai säilyttämisessä, niin ihmiset ovat joutuneet hämmennyksiin ja alkaneet keksiä aivan mahdottomia. Nähtävästi hollantilaiset „tribuunalaiset”⁷, jotka onnettomuudekseen ovat syntyneet pienessä maassa, jossa legaalisuus on perinteellistä

ja edellytyksiltään erittäin erioikeudellista ja erittäin pysyvää, eivätkä ole koskaan nähneet legaalisuuden ja illegaalisuuden vuorottelua, ovat itse sotkeutuneet ja joutuneet ymmälle ja auttaneet typeryyksien keksimistä.

Toisaalta on havaittavissa, että käytetään aivan harkitsematta ja sopimattomasti sellaisia aikamme „muoti”-sanoja kuin „joukot” ja „johtajat”. Ihmiset ovat kuulleet paljon kaikenlaista ja painaneet lujasti mieleensä hyökkäilyt „johtajia” vastaan, „johtajien” ja „joukkojen” vastakkainasettelun, mutta eivät ole kyenneet ajattelemaan, mistä on kysymys, eivätkä tekemään asiaa itselleen selväksi.

„Johtajien” ja „joukkojen” välinen ristiriita antoi tietää itsestään kaikissa maissa erittäin selvästi ja räikeästi imperialistisen sodan lopulla ja sen jälkeen. Marx ja Engels selittivät vuosina 1852—1892 monta kertaa tämän ilmiön perussyitä Englannin esimerkin pohjalla. Englannin monopoliasemasta johtui, että „joukkojen” keskuudesta nousi puolittain pikkuporvarillista, opportunistista „työläisaristokratiaa”. Tämän työläisaristokratian johtajia siirtyi alituisen porvariston puolelle, ja he olivat joko suoranaisesti tai välillisesti porvariston elättejä. Marxilla oli kunnia saada osakseen tuon lurjussakin vihat sen johdosta, että hän leimasi avoimesti heidät kavaltajiksi. Uusin (XX vuosisadan) imperialismi loi etuoikeutetun monopoliaseman erälle kehittyneimmille maille, ja tällä pohjalla II Internationalessa ilmaantui kaikkialla tyypillisiä petturijohtajia, opportunisteja ja sosialishovinisteja, jotka ajoivat oman kuppikuntansa, työläisaristokratiakerroksensa etuja. Opportunistiset puolueet irtaantuivat „joukoista”, s.o. työtätekevien laajoista kerroksista, työtätekevien enemmistöstä, huonoimmin palkatuista työläisistä. Vallankumouksellisen proletariaatin voitto on mahdoton, ellei taistella tätä pahaa vastaan, paljasteta, leimata häpeällä ja karkoteta pois opportunistisia sosialistiluopiojohtajia; tällaista politiikkaa III Internationale onkin ajanut.

On naurettavan järjetöntä ja typerää puhua tämän johdosta *yleensä* joukkojen diktatuurin ja johtajien diktatuurin vastakkainasettamisesta. Varsin huvittavaa on, että itse asiassa vanhojen johtajien tilalle, jotka katsovat tavallisia asioita yleisinhimilliseltä kannalta, nostetaan esiin („alas johtajat” tunnuksen varjolla) *uusia johtajia*, jotka

puhuvat aivan mahdotonta pötyä ja palturia. Sellaisia ovat Saksassa Lauffenberg, Wolfheim, Horner⁸, Karl Schröder, Friedrich Wendell ja Karl Erler*. Tämän viimeksi mainitun yritykset „syventää” kysymystä ja julistaa poliittiset puolueet yleensä tarpeettomiksi ja „porvarilliseksi” ovat jotain niin mahdottoman järjetöntä, ettei voi muuta kuin ihmetellä. Totta totisesti: pieni virhe voidaan aina paisuttaa hirvittävän suureksi, jos siitä pidetään uppiniskaisesti kiinni, jos sitä perustellaan syvällisesti, jos se „viedään loppuun saakka”.

Oppositio päättyi lopulta puolueen ja puoluekurin kieltämiseen. Ja se on samaa kuin proletariaatin täydellinen aseistariisuminen *porvariston* eduksi. Se on nimenomaan sitä pikkuporvarillista hajanaisuutta, horjuvaisuutta, kykenemättömyyttä itsehillintään, yhdistymiseen ja johdonmukaiseen toimintaan, mikä vie jokaisen proletaarisen vallankumousliikkeen kiertämättä turmioon, jos sille annetaan periksi. Kommunismin kannalta puolueen kieltäminen merkitsisi hyppäystä kapitalismin romahduksen aatosta (Saksassa) ei kommunismin alimpaan eikä keskimmäiseen, vaan sen korkeimpaan vaiheeseen. Me otamme Venäjällä parhailaan (kolmantena vuonna porvariston kukistamisen jälkeen) ensimmäisiä askeleita siirtyäksemme kapitalismista sosialismiin eli kommunismin alimpaan vaiheeseen. Luokat ovat säilyneet ja säilyvät kaikkialla vuosikausia senkin jälkeen, kun proletariaatti on ottanut vallan. Kenties Englannissa, jossa ei ole talonpoikia (mutta on kuitenkin pienyrittäjiä!), tämä ajanjakso on oleva lyhyempi. Luokkien hävittäminen ei merkitse ainoastaan tilanherrain ja kapitalistien karkottamista — sen me teimme verrattain helposti —, vaan se merkitsee myös *pien-tavarantuottajain poistamista*. Mutta näitähän ei voida karkottaa eikä nujertaa, vaan heidän kanssa täytyy oppia elämään

* „Kommunistinen Työväenlehti”⁹ (Hampurissa ilmestyvä, № 32, 7. II. 1920. *Karl Erlerin* kirjoitus: „Puolueen hajallelasku”): „Työväenluokka ei voi hävittää porvarillista valtiota hävittämättä porvarillista demokratiaa, eikä se voi hävittää porvarillista demokratiaa hävittämättä puolueita”.

Kaikkein sekapäisimmät romaanisten maiden syndikalistit ja anarkistit saavat „hyvitystä”: vakaat saksalaiset, jotka ilmeisesti pitävät itseään marxilaisina (mainitussa lehdessä julkaisemissaan artikkeleissa K. Erler ja K. Horner todistelevat varsin vakaasti pitävänsä itseään edustavina marxilaisina ja puhuvat kerrassaan naurettavasti tavatonta pötyä, osoittaen siten, etteivät he käsitä marxilaisuuden nakkosiakaan), puhuvat aivan sopimattomia asioita. Pelkkä marxilaisuuden tunnustaminen ei vielä varjele virheitä. Venäläiset tietävät sen erittäin hyvin, sillä meillä marxilaisuus oli perin usein „muodissa”.

sovussa, nämä voidaan (ja pitääkin) muuttaa, kasvattaa toisenlaisiksi vain hyvin pitkällisen, aikaa vaativan ja varovaisen organisatorisen työn avulla. Nämä ympäröivät proletariaatin joka puolelta pikkuporvarillisella ilmapiirillä, myrkyttävät sillä proletariaattia, turmelevat sillä proletariaattia ja aiheuttavat alinomia proletariaatin keskuudessa tämän tästä toistuvaa pikkuporvarillista selkärangattomuutta, hajanaisuutta ja individualismia, innostuksen vaihtumista alakuloisuuteen. Kaiken tämän vastustamiseksi proletariaatin poliittisessa puolueessa täytyy olla mitä ankarin sentralisaatio ja kuri, jotta proletariaatti voisi suorittaa oikein, menestyksellisesti, voittoisasti *organisatorisen* tehtävänsä (mikä onkin sen *tärkein* tehtävä). Proletariaatin diktatuuri on sitkeää, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, aseellista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista taistelua vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan. Miljoonien ja kymmenien miljoonien ihmisten tottumuksen voima on mitä pelottavin voima. Tätä taistelua ei voida käydä menestyksellisesti ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, joka nauttii kyseellisen luokan kaikkien rehellisten aineiden luottamusta, ilman puoluetta, joka kykenee seuraamaan joukkojen mielialaa ja vaikuttamaan siihen. Keskittyneen suurporvariston voittaminen on tuhat kertaa helpompaa kuin miljoonien ja miljoonien pienyrittäjien „voittaminen”, vaikka juuri nämä jokapäiväisellä, arkisella, näkymättömällä, huomaamattomalla, rappeuttavalla toiminnallaan saavat aikaan *niitä* tuloksia, joita porvaristo tarvitsee ja jotka *synnyttävät* porvaristoa *uudelleen*. Joka heikentää vaikkapa hiukankin proletariaatin puolueen rautaista kuria (erikoisesti proletariaatin diktatuurin aikana), hän auttaa tosiasiallisesti porvaristoa proletariaatin vahingoksi.

Rinnan johtajia — puoluetta — luokkaa — joukkoja koskevan kysymyksen kanssa on asetettava kysymys „taantumuksellisista” ammattiliitoista. Mutta ensin haluan esittää vielä pari loppuhuomautusta puolueemme kokemusten nojalla. Meidän puolueessamme on *aina* hyökkäilty „johtajain diktatuuria” vastaan: ensi kerran muistan sellaisia hyökkäilyjä tapahtuneen vuonna 1895, jolloin puoluetta ei muodollisesti vielä ollut olemassa, mutta Pietarissa oli muodostumassa keskusryhmä ja sen oli otettava tehtäväkseen eri kaupunkipiirien puolueyhmiä johto. Puolueemme

9:nnessä edustajakokouksessa (huhtikuussa 1920) esiintyi pienehkö oppositio, joka myös puhui „johtajain diktatuuria”, „harvainvaltaa” j.n.e. vastaan. Siksi saksalaisten keskuudessa esiintyvä „vasemmistokommunismiin” „lastentauti” ei lainkaan ihmetytä, se ei ole mikään uusi eikä hirveä. Tämä tauti menee ohi vaarattomasti ja elimistö jopa vahvistuukin sen jälkeen. Toisaalta legaalisen ja illegaalisen toiminnan nopea vaihtelu, jolloin on välttämätöntä „piilottaa”, konspiroida erikoisesti juuri pääesikunta, juuri johtajat, johti meillä toisinaan peräti vaarallisiin ilmiöihin. Pahinta oli se, että vuonna 1912 bolshevikkien Keskuskomiteaan soluttautui provokaattori, Malinovski. Hän poltti monia kymmeniä parhaita ja erittäin uskollisia tovereita toimittaen heidät pakkotyövangiloihin ja jouduttaen monien kuolemaa. Se, ettei hän pystynyt saamaan aikaan vieläkin pahempaa, johtui siitä, että olimme yhdistäneet legaalisen ja illegaalisen toiminnan toisiinsa oikein. Voittaakseen luottamuksemme Malinovskin täytyi puolueen Keskuskomitean jäsenenä ja Duuman edustajana auttaa meitä perustamaan julkisia päivälehtiä, jotka kykenivät tsarismiin vallitessakin käymään taistelua menshevikkien opportunistia vastaan ja tekemään tunnetuiksi bolshevismiin perusteita vastavalla tavalla verhotussa muodossa. Toimittaessaan toisella kädellään kymmeniä ja taas kymmeniä bolshevistisen liikkeen parhaita työntekijöitä pakkotyövangiloihin ja kuolemaan Malinovskin oli pakko toisella kädellään auttaa kymmenien ja taas kymmenien tuhansien uusien bolshevikkien kasvattamista julkisen sanomalehdistön avulla. Tätä seikkaa sietäisi mieltä tarkasti niiden saksalaisten (ja samoin englantilaisten ja amerikkalaisten, ranskalaisten ja italia- laisten) tovereiden, joiden on nyt opittava harjoittamaan vallankumouksellista toimintaa taantumuksellisissa ammattiliitoissa*.

* Malinovski oli vankina Saksassa. Kun hän palasi Venäjälle bolshevikkien ollessa jo vallassa, hänet pantiin heti syytteeseen rikoksistaan ja työläisemme ampuivat hänet. Menshevikit hyökkäilivät erittäin kiukkuisesti meitä vastaan sen erehdyksemme takia, että provokaattori oli päässyt puolueemme Keskuskomiteaan. Mutta kun me Kerenskin vallan aikana vaadimme Duuman puheenjohtajan Rodzjankon vangitsemista ja syytteeseen asettamista, koska Rodzjanko oli jo ennen sotaa saanut tietää Malinovskin provokatorisesta toiminnasta, mutta *ei ollut ilmoittanut* siltä Duuman trudovikelle eikä työläisedustajille, niin vaatimustamme eivät kannattaneet menshevikit eivätkä eserrät, jotka olivat Kerenskin mukana hallituksessa, ja niin Rodzjanko sai jäädä vapaaksi ja pääsi esteettömästi menemään Denikinin puolelle.

Monissa maissa, m.m. kehittyneimmissä maissa, porvaristo soluttaa epäilemättä nyt ja on soluttava vastaisuudessaakin provokaattoreita kommunistisiin puolueisiin. Yhtenä taistelukeinona tuota vaaraa vastaan on legaalisen ja illegaalisen toiminnan taitava yhdistäminen.

VI

PITÄÄKÖ VALLANKUMOUKSELLISTEN TOIMIA
TAANTUMUKSELLISISSA AMMATTILIITOISSA?

Saksan „vasemmistolaiset” pitävät omalta kannaltaan aivan ratkaistuna asiana, että tähän kysymykseen on ehdottomasti vastattava kielteisesti. Jotta voitaisiin „todistaa” tarpeettomaksi ja vieläpä sallimattomaksikin vallankumouksellisten, kommunistien, toiminta keltaisissa, sosialishovinistisissä, luokkasovintoa hierovissa, legieniläisissä, vastavallankumouksellisissa ammattiliitoissa, heidän mielestään riittävät „taantumuksellisia” ja „vastavallankumouksellisia” ammattiliittoja vastaan tähdätyt julistukset ja kiivas intoilu (erittäin „komeasti” ja erittäin typerästi se käy K. Hornerilta).

Mutta niin varmoja kuin saksalaiset „vasemmistolaiset” ovatkin tuollaisen taktiikan vallankumouksellisuudesta, se on tosiasiallisesti peräti virheellistä eikä sisällä muuta kuin latteita fraaseja.

Selittääkseni kysymystä aloitan meidän kokemuksistamme — tämän artikkelin yleistä suunnitelmaa vastaavasti, sillä artikkelini tarkoituksena on soveltaa Länsi-Eurooppaan sitä, mikä bolshevismin historiassa ja nykyisessä taktiikassa on yleisesti pätevää, merkitykseltään yleistärkeää ja yleisesti huomioon otettavaa.

Johtajain — puolueen — luokan — joukkojen keskinäinen suhde sekä samalla proletariaatin diktatuurin ja proletariaatin puolueen suhde ammattiliittoihin on meillä nykyisin konkreettisesti seuraavanlainen. Diktaturia toteuttaa Neuvostoihin järjestynyt proletariaatti johtajanaan bolshevikien kommunistinen puolue, jossa viimeksi pidetyn (huhtikuu 1920) puoluekokouksen tietojen mukaan on 611 tuhatta jäsentä. Puolueen jäsenmäärä on vaihdellut varsin huomattavasti sekä ennen Lokakuun vallankumousta että sen jälkeen ja oli aikaisemmin, vieläpä vuosina 1918

ja 1919, tuntuvasti pienempi¹⁰. Me pelkäämme puolueen liiallista paisumista, sillä hallituspuolueeseen pyrkii ehdottomasti soluttautumaan kaikenlaisia kiipijöitä ja etuilijoita, jotka eivät ansaitse muuta kuin luodin otsaansa. Viimeksi annoimme laajan pääsymahdollisuuden puolueeseen — vain työläisille ja talonpojille — niinä päivinä (talvella 1919), jolloin Judenitsh oli muutaman virstan päässä Pietarista ja Denikin Orelissa (noin 350 virstan päässä Moskovasta), t.s. aikana, jolloin Neuvostotasavaltaa uhkasi hirveä vaara, kuolemanvaara ja jolloin kommunisteihin liittyminen ei voinut antaa seikkailijoille, kiipijöille, etuilijoille eikä yleensä epävarmoille henkilöille mitään toiveita edullisesta karrieerista (pikemminkin he saattoivat odottaa hirttonuoraa ja kidutuksia). Puoluetta, joka pitää joka vuosi edustajakokouksen (viimeisessä oli 1 edustaja jokaista 1.000 jäsentä kohden), johtaa edustajakokouksen valitsema Keskuskomitea, johon kuuluu 19 jäsentä; juoksevia asioita on Moskovassa hoidettava vieläkin suppeampien toimikuntien, nimittäin niin sanotun „Orgbyroon” (Organisaatiobyroo) ja „Politbyroon” (Poliittinen byroo), jotka valitaan Keskuskomitean täysistunnossa ja joista kumpaankin kuuluu 5 Keskuskomitean jäsentä. Kysymyksessä on siis mitä selvin „harvainvalta”. Yksikään valtionvirasto ei ratkaise tasavallassamme mitään tärkeää poliittista tai organisatorista kysymystä saamatta johtavia ohjeita puolueen Keskuskomitealta.

Puolue nojaa toiminnassaan välittömästi *ammattiliittoihin*, joihin nykyään, viimeksi pidetyn (huhtikuu 1920) edustajakokouksen tietojen mukaan, kuuluu yli 4 miljoonaa jäsentä ja jotka ovat muodollisesti *puolueettomia*. Tosi-asiallisesti useimpien ammattiliittojen ja ensi kädessä tietenkin ammattiliittojen yleisvenäläisen keskuselimen eli toimikunnan (Yleisvenäläinen ammattiliittojen keskusneuvosto) kaikki johtavat elimet ovat muodostetut kommunisteista ja ne kaikki toteuttavat puolueen ohjeita. Näin muodostuu joustava ja verraten laaja, erittäin voimakas proletaarinen koneisto, joka muodollisesti ei ole kommunistinen ja jonka avulla puolue on läheisessä yhteydessä *luokkaan ja joukkoihin* ja jonka avulla toteutetaan puolueen johdolla *luokan diktatuuria*. Me emme tietenkään olisi voineet hallita maata ja toteuttaa diktatuuria edes 2½ kulkautta, saatikka 2½ vuotta, elleimme olisi olleet mitä

läheisimmässä yhteydessä ammattiliittoihin, saaneet niiltä innokasta kannatusta ja elleivät ne olisi osallistuneet uhrautuvaisesti paitsi taloudelliseen *myös sotilaalliseen* rakennustyöhön. On ymmärrettävää, että käytännössä tämä mitä läheisin yhteys merkitsee sangen mutkallista ja monipuolista propaganda- ja agitaatiotyötä, aikanaan ja usein pidettäviä neuvotteluja ei ainoastaan johtavien, vaan yleensäkin vaikutusvaltaisten ammattiliittomiesten kanssa; päättäväistä taistelua menshevikkejä vastaan, joilla on vieläkin tietty, joskin aivan vähälukuinen kannattajajoukko, jota he opettavat punomaan kaikenmoisia vastavallankumouksellisia juonia alkaen demokratian (*porvarillisen* demokratian) aatteellisesta puolustelusta, ammattiliittojen „riippumattomuuden” propagoinnista (riippumattomuus proletaarisesta valtiovallasta!) aina proletaarisen kurin sabotointiin j.n.e. y.m.s.

Me emme pidä riittävänä sitä yhteyttä „joukkoihin”, jota pidetään yllä ammattiliittojen kautta. Vallankumouksen kulussa käytäntö on luonut meillä sellaisia järjestöjä kuin *puoluejaottomat työläisten ja talonpoikain konferenssit*, ja me pyrimme kaikin muodoin tukemaan, kehittämään ja laajentamaan niitä voidaksemme tarkkailla joukkojen mielialoja, lähentyä joukkoja, ottaa huomioon niiden tarpeet, nostaa niiden keskuudesta parhaita työntekijöitä valtiontoimiin j.n.e. Eräässä viimeisistä asetuksistamme, jolla Valtionvalvonnan kansankomissariaatti muutettiin „Työläis- ja talonpoikaisinspektioksi”, näille tällaisille puoluejaottomille konferensseille on annettu oikeus valita Valtionvalvonnan jäseniä erinäisten tarkastusten toimittamista varten j.n.e.

Edelleen tietysti koko puolueen työ tapahtuu Neuvostojen kautta, jotka liittävät yhteen työtätekevien joukot ammattiin katsomatta. Ujestien Neuvostojen edustajakokoukset ovat sellaisia *demokraattisia* laitoksia, jollaisia ei ole vielä nähty porvarillisen maailman parhaimmissakaan demokraattisissa tasavalloissa, ja näiden edustajakokousten kautta (joiden toimintaa puolue koettaa seurata mahdollisimman tarkasti) sekä lähettämällä valveutuneita työläisiä vakinaisesti erilaisiin tehtäviin maaseudulle proletariaatille turvataan mahdollisuus johtaa talonpoikaistoa, toteutetaan kaupunkilaisproletariaatin diktatuuria, käydään järjestel-

mällistä taistelua rikkaista, porvarillista, riistävää ja keinotekevää talonpoikaistoa vastaan j.n.e.

Sellainen on proletaarisen valtiovallan yleinen koneisto „ylhäältä” nähtynä, diktatuurin käytännöllisen toteuttamisen kannalta. Luultavasti lukija käsittää, miksi venäläisestä bolshevikista, joka tuntee tämän koneiston ja on seurannut, miten se on vähitellen kasvanut vähäisistä, illegaalisista, maanalaisista ryhmistä 25 vuoden kuluessa, miksi hänestä jaarittelut siitä, „ylhäältäkö” *vai* „alhaalta käsin”, johtajienko diktatuuri *vai* joukkojen diktatuuri j.n.e., eivät voi kuulostaa muulta kuin lapsellisen naurettavalta typeryydeltä, jotenkin samanlaiselta kuin väittelyt siitä, kumpi on ihmiselle tarpeellisempi, vasen jalka vai oikea käsi.

Yhtä lapsellisen naurettavalta typeryydeltä kuulostavat meistä myös saksalaisten vasemmistolaisten sellaiset tärkeät, peräti tieteelliset ja hirveän vallankumoukselliset puheet, etteivät kommunistit voi eivätkä saa toimia taantumuksellisissa ammattiliitoissa, että siitä työstä voidaan kieltäytyä, että on erottava ammattiliitoista ja perustettava ehdottomasti uuden uutukainen, aivan puhtoinen, perin herttaisten (ja suureksi osaksi kai myös sangen nuorten) kommunistien keksimä „työväenliitto” j.n.e. y.m.s.

Kapitalismi jättää väistämättömästi perinnöksi sosialismille toisaalta vanhat, vuosisatojen aikana muodostuneet ammateista ja työaloista johtuvat eroavuudet työläisten välillä ja toisaalta ammattiliitot, jotka vain sangen hitaasti, monen monituisten vuosien kuluessa, voivat kehittyä ja kehittyvät laajemmiksi, tuotantoaloittain järjestetyiksi vähemmän ammattikunnallisiksi liitoiksi (jotka käsittävät kokonaisia tuotantoaloja eivätkä vain eri ammattikuntia, työaloja ja ammatteja) sekä sitten, tuotantoaloittain muodostuvien liittojen kautta, ryhtyvät poistamaan työnjakoa ihmisten välillä, kasvattamaan, kouluttamaan ja valmentamaan *joka suhteessa kehittyneitä ja kaikin puolin valmentuneita ihmisiä, sellaisia, jotka osaavat tehdä kaikkea*. Siihen kommunismi vie, sen pitää viedä ja *lopulta vie*, mutta vasta monen monituisten vuosien kuluttua. Jos nyt, jo tänään, yritettäisiin ennakoida käytännössä tuo täysin kehittyneen, täysin vakiintuneen ja muodostuneen, täysiin mittasuhteisiin päässeen ja kypsyneen kommunismin tulos, jonka tuleva aika tuo tullessaan, niin se olisi samaa kuin

korkeimman matematiikan opettaminen nelivuotiaalle lapselle.

Me voimme (ja meidän täytyy) ryhtyä rakentamaan sosialismia siitä ihmisaineksesta, minkä kapitalismi on meille jättänyt perinnöksi, eikä mistään mielikuvituksellisesta tai erikoisesti meidän luomasta ihmisaineksesta. Kielämättä se on tavattoman „vaikeaa”, mutta kaikenlainen muu kysymyksenasettelu on niin kevytmielistä, ettei sellaisesta kannata edes puhua.

Ammattiliitot olivat työväenluokan valtava edistyksellinen saavutus kapitalismin kehityksen alkukaudella, ne olivat siirtymistä työläisten hajanaisuudesta ja avuttomuudesta *alkeelliseen* luokkayhdistymiseen. Kun sitten alkoi kehittyä proletariien luokkayhdistymisen *korkein* muoto, *proletariaatin vallankumouksellinen puolue* (joka ei ole nimensä arvoinen ennen kuin se oppii yhdistämään johtajat luokan ja joukkojen kanssa yhdeksi eheäksi, erottamattomaksi kokonaisuudeksi), niin silloin ammattiliitoissa alkoi pakostakin ilmetä *eräitä* taantumuksellisia piirteitä, eräänlaista ammattikunnallista ahdasmielisyyttä, tiettyä vieraantumista politiikasta, tiettyä piintyneisyyttä j.n.e. Mutta missään proletariaatin kehitys ei ole käynyt eikä ole voinut käydä muuten kuin ammattiliittojen kautta, niiden ja työväenluokan puolueen välisen yhteistoiminnan kautta. Valloittamalla valtiovallan proletariaatti ottaa luokkana jättäisäskaleen eteenpäin, ja puolue joutuu entistä enemmän ja uudella tavalla eikä vain entiseen tapaan kasvattamaan ammattiliittoja ja johtamaan niitä unohtamatta samalla kuitenkin sitä, että ne ovat yhä ja ovat vielä pitkän aikaa välttämätön „kommunismien koulu” ja valmistava koulu, jossa proletarit oppivat toteuttamaan diktatuuriaan, työläisten yhteenliittymä, joka on välttämätön koko maan talouden hallinnan siirtämiseksi asteittaisesti työväenluokan (eikä eri ammattialojen edustajain) sekä sittemmin kaikkien työväenluokkien käsiin.

Mainitussa mielessä ammattiliittojen *tietty* „taantumuksellisuus” on *väistämätöntä* proletariaatin diktatuurin aikana. Ellei käsitetä tätä, niin ei käsitetä yleensä kapitalismin sosialismiin *siirtymisen* perusehtoja. On mitä typerintä pelätä *tuota* „taantumuksellisuutta”, yrittää *välttää* sitä ja harpata sen yli, sillä se on samaa kuin pelätä proletariaatin etujoukkona olemista, mikä merkitsee työväenluo-

kan ja talonpoikaiston takapajuisimpienkin kerrosten ja joukkojen opettamista, valistamista, kasvattamista ja mukaansaamista uuteen elämään. Toisaalta olisi vieläkin virheellisempää lykätä proletariaatin diktatuurin toteuttamista siihen saakka, kun ei ole enää yhtään ammattillisesti rajoittunutta eikä yhtään ammattikunnallisten ja tradeunionististen ennakkoluulojen vallassa olevaa työläistä. Poliitikon taito (ja kommunistin taito ymmärtää oikein tehtävänsä) onkin juuri siinä, että osataan arvioida oikein olosuhteet ja hetki, jolloin proletariaatin etujoukko voi ottaa menestyksellisesti vallan käsiinsä, jolloin se voi juuri silloin sekä sen jälkeen saada riittävää kannatusta työväenluokan ja ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen kyllin laajoilta kerroksilta ja jolloin se pystyy sen jälkeen pitämään yllä, lujittamaan ja laajentamaan valta-asemaansa kasvattamalla, opettamalla ja saamalla mukaansa yhä laajempia työtätekevien joukkoja.

Edelleen. Maissa, jotka ovat kehittyneempiä kuin Venäjä, ammattiliittojen tietty taantumuksellisuus on epäilemättä ilmennyt ja sen on täytynytkin ilmetä paljon voimakkaammin kuin meillä. Meillä oli menshevikeillä kannatusta ammattiliitoissa (ja osaksi heillä on sitä vielä nytkin, tosin hyvin harvoissa ammattiliitoissa) juuri ammattikunnallisen rajoittuneisuuden, ammattillisen itsekkyyden ja opportunistin ansiosta. Lännessä sikäläiset menshevikit ovat „pesiytyneet” ammattiliittoihin paljon pysyvämmiin, siellä on erottunut paljon vahvempi kerros tuota *ammattikunnallista, rajoittunutta, itserakasta, tunnotonta, itsekästä, poroporvarillista, imperialismimielistä, imperialismin lahjomaa ja imperialismin turmelemaa „työläisaristokratiaa”* kuin meillä. Se on kiistatonta. Taistelu Gomperseja, herroja Jouhaux'ita, Hendersoneja, Merrheimejä, Legienejä ja kumpp. vastaan Länsi-Euroopassa on paljon vaikeampaa kuin taistelu meidän menshevikkejä vastaan, jotka edustavat yhteiskunnallisesti ja poliittisesti *täysin yhdenlaatuista* tyyppiä. Tätä taistelua on käytävä säälimättä ja se on vietävä ehdottomasti loppuun saakka, kuten me veimme, leimaten häpeällä ja karkottamalla täydellisesti ammattiliitoista kaikki parantumattomat opportunisti- ja sosialishovinistijohtajat. Valtiovaltaa ei voida valloittaa (eikä pidä yrittääkään ottaa valtiovaltaa) niin kauan kuin tuota taistelua ei ole viety *tietyyn* asteeseen saakka, jota paitsi

tämä „tietty aste” on eri maissa ja erilaisissa oloissa *erilainen*, ja sen voivat arvioida oikein vain proletariaatin harkitsevat, kokeneet ja asioita ymmärtävät poliittiset johtajat kussakin maassa. (Meillä menestyksen mittapuuna olivat tällaisessa taistelussa muuten Perustavan kokouksen vaalit marraskuussa 1917, joitakin päiviä 25. X. 1917 tapahtuneen proletaarisen vallankumouksen jälkeen, ja näissä vaaleissa menshevikit lyötiin perinpohjin: he saivat 0,7 milj. ääntä — Taka-Kaukasia mukaan luettuna 1,4 milj. — bolshevikien saadessa 9 milj. ääntä; ks. „Kommunistisen Internationalen” 7.—8. numerossa julkaistua kirjoitustani „Perustavan kokouksen vaalit ja proletariaatin diktaattori”¹¹.)

Mutta me käymme taistelua „työläisaristokratiaa” vastaan työväenjoukkojen nimessä ja saadaksemme ne puolellemme; me käymme taistelua opportunistisia ja sosialishovinistisia johtajia vastaan saadaksemme työväenluokan puolellemme. Olisi typerää unohtaa tämä mitä alkeellisin ja ilmeisin totuus. Ja kuitenkin juuri noin typerästi menettelivät saksalaiset „vasemmisto”-kommunistit, jotka ammattiliittojen *huippuryhmän* taantumuksellisuuden ja vastavallankumouksellisuuden *perusteella* tekevät johtopäätöksen... että on erottava ammattiliitoista!! kieltäydyttävä toimimasta niissä!! luotava työväenorganisaation uusia, *keksimällä keksittyjä* muotoja!! Se on sellaista anteeksiantamatonta typeryyttä, joka merkitsee suurinta palvelusta, minkä kommunistit suinkin voivat tehdä porvaristolle. Meidän menshevikkimhän, kuten kaikki opportunistiset, sosialishovinistiset ja kautskylaiset ammattiliittojohtajat, eivät ole mitään muuta kuin „työväenliikkeessä olevia porvariston käytyreitä” (kuten me aina sanoimme puhuessamme menshevikkejä vastaan) eli „kapitalistiluokan työläisapureita” (labor lieutenants of the capitalist class), käyttääksemme amerikkalaisten Daniel de Leonin seuraajien mainiota ja sattuvaa sanontaa. Kun kieltäydytään toimimasta taantumuksellisissa ammattiliitoissa, niin siten jätetään vähemmän kehittyneet tai takapajuiset työläisjoukot taantumuksellisten johtajien, porvariston asiamiesten, työläisaristokraattien eli „porvarillistuneiden työläisten” vaikutuksen alaisiksi (vrt. lausuntoa, jonka Engels antoi v. 1858 Englannin työläisistä Marxille osoittamassaan kirjeessä¹²).

Juuri tuo typerä „teoria”, että kommunistien on pysyttävä poissa taantumuksellisista ammattiliitoista, osoittaa mitä havainnollisimmin, kuinka kevytmielisesti nuo „vasemmisto”-kommunistit suhtautuvat sellaiseen kysymykseen kuin vaikutus „joukkoihin” ja kuinka väärin he menettelevät pitämällä melua „joukoista”. Jotta kyettäisiin auttamaan „joukkoja” ja saavuttamaan „joukkojen” myötätunto, tuki ja kannatus, ei saa pelätä vaikeuksia eikä säikkyyä näykkimisiä, kamppauksia, loukkauksia ja vaino-toimenpiteitä „johtajien” taholta (jotka opportunisteina ja sosialishovinisteina useimmiten ovat joko suoraan tai välillisesti yhteydessä porvariston ja poliisilaitoksen kanssa), vaan on ehdottomasti *toimittava siellä, missä on joukkoja*. Pitää pystyä kaikkiin uhrauksiin, voittamaan suurimmatkin esteet, jotta voitaisiin harjoittaa järjestelmällisesti, sitkeästi, itsepintaisesti ja kärsivällisesti propagandaa ja agitaatiota juuri niissä järjestöissä, yhdistyksissä ja liitoissa, yksinpä taantumuksellisimmiskin, missä vain on proletaarisia tai puoliproletaarisia joukkoja. Ja ammattiliitot ja työväen osuuskunnat (viimeksi mainitut ainakin eräissä tapauksissa) ovat juuri niitä järjestöjä, joissa on joukkoja. Englannissa trade unionien jäsenmäärä ruotsalaisen „Folkets Dagblad Politiken” * lehden tietojen mukaan (maaliskuun 10 pltä 1920) on noussut vuoden 1917 lopulta vuoden 1918 loppuun mennessä 5,5 miljoonasta 6,6 miljoonaan, s. o. lisääntynyt 19%:lla. Vuoden 1919 lopulla jäsenmäärän lasketaan olevan 7½ miljoonaa. Käytettävissäni ei ole vastaavia Ranskaa ja Saksaa koskevia tietoja, mutta aivan kiistattomia ja yleisesti tunnettuja ovat tosiasiat, jotka todistavat ammattiliittojen jäsenmäärän kasvaneen suuresti näissäkin maissa.

Nämä tosiasiat osoittavat selvääkin selvemmin saman, minkä tuhannet muutkin seikat todistavat, nimittäin sen, että tietoisuus ja järjestymisen halu kasvaa juuri proletaarijoukoissa, „alempien” kerrosten, takapajuisten keskuudessa. Miljoonat Englannin, Ranskan ja Saksan työläiset alkavat *ensi kertaa* siirtyä täydellisen järjestymättömyyden tilasta muodoltaan alkeellisimpaan, alimpaan, yksinkertaisimpaan ja kaikkein tajuttavimpaan (niille, jotka ovat vielä läpeensä porvarillis-demokraattisten ennakkoluulojen

* — „Kansan Poliittinen Päivälehti”. *Toim.*

vallassa) järjestäytymiseen, nimittäin ammattiliittoihin,— ja vallankumoukselliset, mutta typerät vasemmistokommunistit seisovat vieressä ja huutavat: „joukot”, „joukot”! ja *kieltäytyvät toimimasta ammattiliittoissa!* kieltäytyvät muka niiden „taantumuksellisuuden” vuoksi!! keksivät uuden uutukaisen, puhtoisin, porvarillis-demokraattisista ennakkoluuloista vapaan ja ammattikuntamaisuuden ja ammatillisen rajoittuneisuuden paheista vapaan „työväenliiton”, josta muka tulee (tulee!) laaja järjestö ja johon pääsemiseksi vaaditaan vain (vain!) „neuvostojärjestelmän ja diktatuurin tunnustamista” (katso edellä esitettyä lainausta)!!

On mahdoton kuvitella suurempaa typeryyttä, suurempaa vahinkoa kuin on se, mitä vallankumoukselle aiheuttavat „vasemmistolaiset” vallankumoukselliset! Jos me nyt, kun olemme 2½ vuoden aikana saaneet ennen näkemättömiä voittoja Venäjän ja Ententen porvaristosta, asettaisimme Venäjällä ammattiliittojen jäsenyysehdoiksi „diktatuurin tunnustamisen”, tekisimme typeryyden, heikentäisimme vaikutusvaltaamme joukkoihin, auttaisimme menshevikkejä. Kommunistien perustehtävänähän on osata saada takapajuiset *vakuuttumaan*, osata toimia näiden *keskuudessa* eikä *eristäytyä* näistä keksimällä lapsellisen „vasemmistolaisia” tunnuksia.

Epäilemättä herrat Gompersit, Hendersonit, Jouhaux't ja Legienit ovat sängen kiitollisia tällaisille „vasemmistolaisille” vallankumouksellisille, jotka saksalaisen „periaatteellisen” opposition tavoin (jumala varjelkoon meitä moisesta „periaatteellisuudesta”!) tahi eräiden amerikkalaisten „Maailman teollisuustyöläiset”¹³ järjestöön kuuluvien vallankumouksellisten tavoin kehottavat eroamaan taantumuksellisista ammattiliittoista ja kieltäytymään toimimasta niissä. Epäilemättä herrat opportunisti-„johtajat” turvautuvat kaikenlaisiin porvarillisen diplomatian koukkuihin sekä porvarillisten hallitusten, pappien, poliisi- ja oikeuslaitoksen apuun estääkseen kommunisteja pääsemästä ammattiliittoihin, karkottaakseen nämä tavalla tai toisella pois niistä, vaikeuttaakseen heidän toimintaansa ammattiliittoissa mahdollisimman suuresti ja loukatakseen, parjatakseen ja vainotakseen heitä. On osattava pitää puoliaan kaikkea tuota vastaan, mentävä kaikkiin uhrauksiin, vieläpä — tarvittaessa — turvauduttava kaikenlaisiin juoniin,

viekkauten ja illegaaliin menettelytapoihin, jopa vaike-
nemaan ja salaamaan totuudenkin, kunhan vain pääsi-
simme ammattiliittoihin, voisimme pysyä niissä ja tehdä
niissä hinnalla millä hyvänsä kommunistista työtä. Tsaari-
vallan aikana vuoteen 1905 saakka meillä ei ollut mitään
„legaalisia toimintamahdollisuuksia”, mutta kun Zubatov,
ohrana, järjesteli mustasotnialaisia työväenkokouksia ja
työväenyhdistyksiä pyydystääkseen sillä tavoin vallanku-
mouksellisia ja taistellakseen heitä vastaan, niin me lähe-
timme näihin kokouksiin ja näihin yhdistyksiin puolueemme
jäseniä (muistan henkilökohtaisesti heistä toveri Babush-
kinin, etevän pietarilaisen työläisen, jonka tsaarin kenraalit
ampuivat vuonna 1906), jotka järjestivät yhteyksiä joukkoi-
hin, osasivat harjoittaa taitavasti agitaatiotyötä ja vetivät
työläisiä pois zubatovilaisten vaikutuspiiristä *. Tämä on
tietenkin vaikeampaa Länsi-Euroopassa, missä sellaiset
ennakkoluulot kuin legalisuus, perustuslaillisuus ja por-
varillinen demokratia ovat erikoisen piintyneitä ja erittäin
syvälle juurtuneita. Mutta sitä voidaan ja pitää tehdä ja
tehdä järjestelmällisesti.

III Internationalen Toimeenpanevan komitean on mieles-
täni ilman muuta tuomittava politiikka, joka kieltää osallist-
umasta taantumuksellisiin ammattiliittoihin, ja kehoitettava
Kommunistisen Internationalen seuraavaa edustajako-
koustu tuomitsemaan yleensä sellaisen politiikan (peruste-
lemalla yksityiskohtaisesti, miten järjetöntä on moinen
kieltäytyminen ja miten äärimmäisen vahingollista se on
proletaarisen vallankumouksen asialle) ja eritoten eräiden
Hollannin kommunistisen puolueen jäsenten menettelyn,
jotka ovat kannattaneet — samantekevää, suoraanko vai
välillisesti, avoimestiko vai peitetysti, kokonaanko vai osit-
tain — tätä väärää politiikkaa. III Internationalen on
hylättävä II Internationalen taktiikka, sen on asetettava
kipeät kysymykset suoraan ja selvästi eikä kierrettävä ja
hämättävä niitä. „Riippumattomille” (Saksan riippumatto-
malle sosialidemokraattiselle puolueelle) on jo sanottu
totuus vasten kasvoja ja totuus on sanottava vasten kas-
voja myös „vasemmisto”-kommunisteille.

* Gompersit, Hendersonit, Jouhaux't, Legienit ovat samoja Zubatoveja; erotukseksi meidän Zubatovista heillä on eurooppalainen puku ja ulkonaista loistoa ja heidän katalan poliitiikkansa menettelytavat ovat erittäin sivistyneesti, hienosti ja demokraattisesti silattuja.

VII

ONKO OSALLISTUTTAVA PORVARILLISIIN PARLAMENTTEIHIN?

Saksalaiset „vasemmisto”-kommunistit vastaavat tavattoman ylimielisesti — ja tavattoman kevytmielisesti — tuohon kysymykseen kielteisesti. Millä perusteella? Edellä esitetystä lainauksesta näimme että:

„...on torjuttava mitä jyrkimmin kaikkalainen palaaminen historiallisesti ja poliittisesti ohitettuihin parlamentaarisen taistelun muotoihin...”

Tuo on sanottu naurettavan vaateliaasti ja on ilmeisesti väärin. „Palaaminen” parlamentarismiin! Ehkä Saksa on jo neuvostotasavalta? Tietääksemme ei ole! Kuinka sitten voidaan puhua „palaamisesta”? Eikö se ole pelkkä fraasi?

Parlamentarismi on „historiallisesti ohitettu”. Propagandan mielessä se on oikein. Mutta jokainen tietää, että siitä on vielä kovin pitkä matka parlamentarismiin *käytännölliseen* voittamiseen. Kapitalismi olisi voitu jo monia vuosikymmeniä sitten ja täydellä syyllä julistaa „historiallisesti ohitetuksi”, mutta se ei silti tee tarpeettomaksi sangen pitkällistä ja tavattoman sitkeää taistelua kapitalismin *maaperällä*. Parlamentarismi on „historiallisesti ohitettu” *maailmanhistoriallisessa* mielessä, s.o. porvarillisen parlamentarismiin *aikakausi* on päättynyt ja proletariaatin diktatuurin *aikakausi on alkanut*. Se on kiistatonta. Mutta maailmanhistorian mittasuhteissa lasketaan vuosikymmenittäin. 10—20 vuotta ennemmin tai myöhemmin, se on maailmanhistorian mittasuhteiden kannalta samantekevää, se on maailmanhistorian kannalta pikkuasia, jota on mahdoton edes likipitään ottaa huomioon. Mutta juuri sen vuoksi viittaaminen käytännöllisen politiikan kysymyksessä maailmanhistorian mittakaavaan on huutava teoreettinen virhe.

Onko parlamentarismi „poliittisesti ohitettu”? Se on jo kokonaan toinen kysymys. Jos tämä pitäisi paikkansa, niin „vasemmistolaisilla” olisi vankat asemat. Se on kuitenkin todistettava erittelemällä se mitä perusteellisimmin, mutta „vasemmistolaiset” eivät osaa edes käydä käsiksi tähän työhön. „Teeseissä parlamentarismista”, jotka on julkaistu „Kommunistisen Internationalen Väliaikaisen Amsterdamin toimikunnan Bulletinin” 1. numerossa („Bul-

letin of the Provisional Bureau in Amsterdam of the Communist International”, February * 1920) ja jotka tulkitsevat ilmeisesti hollantilais-vasemmistolaista eli vasemmisto-hollantilaista suuntausta, analyysi on samaten kerrassaan keho, kuten tulemme näkemään.

Ensiksikin. Kuten tunnettua, saksalaiset „vasemmistolaiset” pitivät parlamentarismia „poliittisesti ohitettuna” jo tammikuussa 1919, vastoin sellaisten etevien poliittisten johtajien kuin Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin mielihäpä. On tunnettua, että „vasemmistolaiset” erehtyivät. Jo yksistään tämä kumooa kerralla ja juurta myöten sen väitteen, että parlamentarismi on muka „poliittisesti ohitettu”. „Vasemmistolaisten” velvollisuudeksi jää todistaa, miksi heidän silloinen kiistaton virheensä on nyt lakannut olemasta virhe. He eivät ole esittäneet eivätkä voikaan esittää mitään todisteita. Poliittisen puolueen voimakkuuden tärkeimpiä ja varmimpia kriteerioita on se, miten tämä puolue suhtautuu virheisiinsä ja täyttää käytännössä velvollisuutensa omaa luokkaansa ja työtätekeviä joukkoja kohtaan. Virheen julkinen tunnustaminen, sen syiden paljastaminen, tuon virheen aiheuttaneen tilanteen erittely, virheen korjaamiseksi tarvittavien keinojen huolellinen harkinta — juuri tämä on tunnusomaista vakavalle puolueelle, juuri täten puolue täyttää velvollisuuksiaan, juuri tämä on luokan ja edelleen myös joukkojen kasvattamista ja opettamista. Kun „vasemmistolaiset” Saksassa (ja Hollannissa) lyövät laimin tämän velvollisuutensa eivätkä suhtaudu äärimmäisen huolellisesti, tarkkaavasti ja varovaisesti selvän virheensä tutkimiseen, niin juuri siten he todistavat, etteivät he ole luokan puolue, vaan kerho, etteivät he ole joukkojen puolue, vaan intelligenttien ja intelligenssin pahimpia piirteitä jäljittelevien harvalukuisten työläisten ryhmä.

Toiseksi. Samasta Frankfurtin „vasemmisto”-ryhmän kirjasta, josta edellä esitimme yksityiskohtaisia lainauksia, voimme lukea:

„...miljoonat vielä keskustan” (katolisen „keskusta”-puolueen) „politiikan lumoissa olevat työläiset ovat vastavallankumouksellisia. Maa-laisproletaareista tulee legiomäärin vastavallankumouksellista sotaväkeä” (mainitun kirjasen 3. sivu).

* — helmikuu. Toim.

Kaikesta näkyy, että tuo on sanottu perin häikäilemättömästi ja liioitellusti. Mutta siinä esitetty tärkein tosiasia on kiistaton, ja se, että „vasemmistolaiset” sen tunnustavat, todistaa erittäin havainnollisesti heidän olevan väärässä. Kuinka tosiaan voidaan väittää, että „poliittisesti parlamentarismi on ohitettua”, kun vielä on „miljoonia” ja „legiomäärin” *proletaareja*, jotka eivät vain kannata parlamentarismia yleensä, vaan ovat jopa suorastaan „vastavallankumouksellisia”!? Ilmeisesti parlamentarismi Saksassa *ei ole vielä* poliittisesti ohitettua. Ilmeisesti Saksan „vasemmistolaiset” luulevat *omaa toivomustaan* ja aatteellispoliittista kantaansa objektiiviseksi todellisuudeksi. Vallankumoukselliset eivät voi tehdä sen vaarallisempaa virhettä. Venäjällä, missä tsarismin harjoittaman tavattoman julman ja villin sorron vuoksi ilmaantui erittäin kauan ja varsin monissa muodoissa erilaisia aatesuuntia tunnustaneita vallankumouksellisia, hämmästyttävän uskollisia, intomielisiä, sankarillisia ja lujatahtoisia vallankumouksellisia, Venäjällä olemme tarkkailleet tuota vallankumouksellisten virhettä erittäin läheltä, tutkineet sitä erittäin tarkasti, tunnemme sen varsin hyvin ja siksi näemme sen niin selvästi muillakin. Saksan kommunistien osalta parlamentarismi on tietysti jo „poliittisesti ohitettua”, mutta juuri siitä onkin kysymys, *ettei* sitä, mikä on *meidän osalta* jo ohitettua, otettaisi siltä kannalta, että se on myös *luokan* ja *joukkojen osalta* ohitettua. Juuri tässä taas näemme, että „vasemmistolaiset” eivät osaa ajatella eivätkä menetellä niin kuin *luokan* puolueen, *joukkojen* puolueen kuuluu. Te ette saa laskeutua joukkojen tasalle, luokan takapajuisten kerrosten tasalle. Se on kiistatonta. Velvollisuutenne on sanoa niille katkera totuus. Teidän on nimitettävä niiden porvarillis-demokraattisia ja parlamentaarisia ennakkoluuloja ennakkoluuloiksi. Mutta samalla teidän on *selväjärkeisesti* seurattava, miten tietoista ja valmennettua *todellisuudessa* on nimenomaan koko luokka (eikä vain sen kommunistinen etujoukko), nimenomaan kaikki työtätekevät *joukot* (eikä vain niiden parhaimmisto).

Jos „miljoonista” ja „legioonista” puhumattakaan edes *pienikin* meiköisen merkittävä *osa* teollisuustyöläisistä kulkee katolisten pappien talutusnuorassa ja maalaistyöläisistä — tilanherrojen ja suurtilallisten (Grossbauern) talutusnuorassa, niin siitäkin jo seuraa *epäilemättä*, että

parlamentarismi Saksassa *ei ole vielä* poliittisesti ohitettua, että vallankumouksellisen proletariaatin puolueen on otettava *ehdottomasti* osaa parlamenttivaaleihin ja parlamentin puhujalavalta käytävään taisteluun *nimenomaan oman luokkansa* takapajuisten kerrosten kasvattamiseksi, nimenomaan kehittymättömien, poljettujen ja vähätietoisten maalaisjoukkojen herättämiseksi ja valistamiseksi. Niin kauan kuin ette vielä pysty hajottamaan porvarillista parlamenttia ja muunlaisia taantumuksellisia laitoksia, teidän *velvollisuutenne* on toimia niissä *juuri* sen vuoksi, että niissä on vielä pappien ja syrjäseudun elämän pimittämiä työläisiä, muuten teistä saattaa tulla pelkkiä suunsoittajia.

Kolmanneksi. „Vasemmisto”-kommunistit puhuvat kovin paljon hyvää meistä bolshevikeista. Toisinaan tekee mieli sanoa, että ylistäisivät meitä vähemmän, mutta perehtyisivät paremmin bolshevikkien taktiikkaan, tutkisivat sitä enemmän! Me osallistumme Venäjän porvarillisen parlamentin, Perustavan kokouksen, vaaleihin syys—marraskuussa 1917. Oliko taktiikkamme oikeaa vai ei? Jos ei ollut, niin se pitää sanoa selvästi ja todistaa: se on välttämätöntä, jotta kansainvälisen kommunistisen liikkeen taktiikka voitaisiin määritellä oikein. Jos se oli oikeaa, niin siitä on tehtävä tietyt johtopäätökset. Luonnollisesti ei voi olla puhuttakaan Venäjän olosuhteiden ja Länsi-Euroopan olosuhteiden samaistamisesta. Mutta kysymyksen ollessa erikoisesti siitä, mitä merkitsee käsite „parlamentarismi on poliittisesti ohitettu”, pitää ehdottomasti ottaa tarkoin huomioon meidän kokemuksemme, sillä moiset käsitteet muuttuvat kovin helposti tyhjiksi fraaseiksi, ellei oteta huomioon konkreettisia kokemuksia. Eikö meillä, Venäjän bolshevikeilla, ollut vuoden 1917 syys—marraskuussa *suurempi* oikeus kuin kenelläkään Länsi-Euroopan kommunisteilla olla sitä mieltä, että Venäjällä parlamentarismi oli poliittisesti ohitettua? Tietysti oli, sillä eihän asia riipu siitä, ovatko porvarilliset parlamentit olleet olemassa jo kauan vai lyhyen ajan, vaan siitä, miten *valmiit* (aatteellisesti, poliittisesti, käytännöllisesti) työtätekevien laajat joukot ovat ottamaan vastaan neuvostojärjestelmän ja hajottamaan porvarillis-demokraattisen parlamentin (tahi sallimaan sen hajottamisen). Aivan kiistaton ja täysin varma historiallinen tosiasia on, että Venäjällä syys—marraskuussa 1917 kaupunkien työväenluokka, sotilaat ja

talonpojat olivat useiden erikoisten ehtojen vuoksi poikkeuksellisen valmiit ottamaan vastaan neuvostojärjestelmän ja hajottamaan mitä demokraattisimman porvarillisen parlamentin. Mutta siitä huolimatta bolshevikit *eivät* julistaneet Perustavaa kokousta boikottiin, vaan osallistuivat vaaleihin ennen proletariaatin valtaantuloa *ja sen jälkeen*. Että nuo vaalit antoivat erittäin arvokkaita (ja proletariaatille sangen hyödyllisiä) poliittisia tuloksia, sen olen toivottavasti todistanut edellä mainitussa kirjoituksessani, jossa eritellään yksityiskohtaisesti Venäjällä toimitettuja Perustavan kokouksen vaaleja koskevia tietoja.

Siitä seuraa aivan kiistaton johtopäätös: on todistettu, ettei edes muutama viikko ennen Neuvostotasavallan voittoa, ei edes sellaisen voiton *jälkeenkään* porvarillis-demokraattiseen parlamenttiin osallistuminen aiheuta vahinkoa vallankumoukselliselle proletariaatille, vaan suo sille mahdollisuuden *todistaa* helpommin takapajuisille joukoille, miksi sellaiset parlamentit ansaitsevat tulla hajotetuiksi, ja *helpottaa* niiden menestyksellistä hajottamista, *helpottaa* porvarillisen parlamentarismien „poliittista ohittamista”. Kun jätetään ottamatta huomioon tämä kokemus ja samalla halutaan kuulua Kommunistiseen *Internationaleen*, jonka on kehiteltävä *kansainvälisesti* taktiikkansa (ei ahtaasti eikä yksipuolisesti kansallisena, vaan nimenomaan kansainvälisenä taktiikkana), niin se merkitsee, että tehdään mitä pahin virhe ja todellisuudessa juuri luovutaan internationaalisista, vaikka se sanoissa tunnustetaankin.

Tarkastelkaamme nyt niitä „hollantilais-vasemmistolaisia” todistusperusteita, joita on esitetty parlamenttiin osallistumista vastaan. Tässä on noista edellä mainituista „hollantilaisista” teeseistä tärkeimmän, 4:nneen teesin käännös (englannin kielestä):

„Kun kapitalistinen tuotantojärjestelmä on murrettu ja yhteiskunta on vallankumoustilassa, parlamentaarinen toiminta menettää vähitellen merkityksensä itse joukkojen toimintaan verrattuna. Koska parlamentti sellaisissa oloissa muodostuu vastavallankumouksen keskuksiksi ja elimiksi ja koska toisaalta työväenluokka luo oman valtansa välikappaleita Neuvostojen muodossa, kieltäytyminen kaikesta parlamenttitoiminnasta saattaa osoittautua jopa välttämättömäksiin”.

Ensimmäinen lause on ilmeisesti erheellinen, sillä joukkojen toiminta — esimerkiksi suuri lakko — on *aina* tärkeämpää kuin parlamenttitoiminta, eikä suinkaan vain

vallankumouksen aikana tai vallankumouksellisessa tilanteessa. Tämä ilmeisesti epäpätevä, historiallisesti ja poliittisesti väärä todistusperuste osoittaa vain erikoisen havainnollisesti, että teesien laatijat eivät ota lainkaan huomioon enempiä Euroopan kokemusta (Ranskan kokemusta vuosien 1848 ja 1870 vallankumousten edelliseltä ajalta; Saksan kokemusta vuosien 1878—1890 väliseltä ajalta j.n.e.) kuin Venäjänkään kokemusta (ks. edellä), joka osoittaa, miten tärkeää on legaalisen ja illegaalisen taistelun toisiinsa *yhdistäminen*. Tällä kysymyksellä on tavattoman suuri merkitys sekä yleensä että erikoisesti sen vuoksi, että *kaikissa* sivistysmaissa ja kehittyneissä maissa lähestyy nopeasti aika, jolloin tällainen yhdistäminen käy — ja osaksi on jo käynytkin — vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle yhä välttämättömämmäksi sen vuoksi, että kansalaissota proletariaatin ja porvariston välillä kypsyy ja lähenee, että tasavaltalaiset ja yleensä porvarilliset hallitukset, jotka ovat valmiit rikkomaan kaikin tavoin legaalisuutta (mitä merkitsee yksistään Amerikan esimerkki) j.n.e., harjoittavat hillitöntä kommunistivainoa. Hollantilaiset ja yleensä vasemmistolaiset eivät ole käsittäneet lainkaan tätä peräti tärkeää kysymystä.

Toinen lause on väärä ensinnäkin historiallisesti. Me bolshevikit olemme osallistuneet mitä vastavallankumouksellisimpiin parlamentteihin, ja kokemus on osoittanut, että tuo osallistuminen ei ole ollut ainoastaan hyödyksi, vaan vieläpä välttämätöntäkin vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle juuri Venäjän ensimmäisen porvarillisen vallankumouksen jälkeen (1905) toisen porvarillisen vallankumouksen (helmikuu 1917) ja sitten sosialistisen vallankumouksen (lokakuu 1917) valmistelemiseksi. Toiseksi tuo lause on hämmästyttävän epäloogillinen. Siitä, että parlamentti muodostuu vastavallankumouksen elimeksi ja „keskukseksi” (vaikka todellisuudessa se ei ole koskaan ollut eikä voi olla „keskuksena”, tämä sivumennen sanoen) ja työläiset luovat oman valtansa välikappaleita Neuvostojen muodossa, siitä seuraa, että työläisten pitää valmistautua — aatteellisesti, poliittisesti ja teknillisesti — Neuvostojen taisteluun parlamenttia vastaan, parlamentin hajottamiseen Neuvostojen toimesta. Siitä ei suinkaan seuraa, että tuota hajottamista vaikeuttaisi tai ettei sitä helpottaisi se, jos tuon vastavallankumouksellisen parlamentin

sisällä on neuvostomielinen oppositio. Käydessämme voittoa taistelua Denikiniä ja Koltshakia vastaan emme kertaakaan huomanneet, ettei neuvostomielisen, proletaarisen opposition olemassaololla heidän leirissään olisi ollut merkitystä voitoillemme. Tiedämme varsin hyvin, että kun hajotimme Perustavan kokouksen 5. I. 1918, niin asiaa ei suinkaan vaikeuttanut, vaan päinvastoin helpotti se, että hajotettavan vastavallankumouksellisen Perustavan kokouksen sisällä oli sekä johdonmukainen, bolshevikkien, että epäjohdonmukainen, vasemmistoeserrien, neuvostomielinen oppositio. Teesin laatijat ovat sotkeutuneet kokonaan ja unohtaneet monien, ellei kaikkien, vallankumousten kokemuksen, joka todistaa, miten suureksi hyödyksi vallankumousten aikana on taantumuksellisen parlamentin ulkopuolella tapahtuvan joukkotoiminnan ja parlamentin sisäisen vallankumoukselle myötämielisen (tai vielä mieluummin: vallankumousta suoranaisesti kannattavan) opposition toisiinsa *yhdistäminen*. Tässä suhteessa hollantilaiset ja yleensä „vasemmistolaiset” järkeilevät aivan kuin vallankumouksen doktrinäärit, jotka itse eivät ole osallistuneet koskaan oikeaan vallankumoukseen tai eivät ole koskaan syventyneet ajattelemaan vallankumoushistoriaa tahi luulevat naiivisti, että tietyn taantumuksellisen laitoksen subjektiivinen „kieltäminen” on jo sen tosiasiallista hävittämistä monien objektiivisten tekijäin yhteisvoimin. Varmin tapa, jonka avulla uusi poliittinen (eikä vain poliittinen) aate saatetaan huonoon valoon ja vahingoitetaan sitä, on tämän aatteen paisuttaminen sen puolustamisen varjolla järjettömyyteen saakka. Mikä totuus tahansa, jos sitä paisutetaan „ylettömästi” (kuten isä Dietzgen sanoi), liioitellaan ja katsotaan sen pätevän laajemmalti kuin se todella pätee, voidaan johtaa järjettömyyksiin ja mainitunlaisessa tapauksessa se kiertämättä muuttuukin järjettömydeksi. Juuri sellaisen karhunpalveluksen hollantilaiset ja saksalaiset vasemmistolaiset tekevätkin sille uudelle totuudelle, että Neuvostovalta on parempi kuin porvarillis-demokraattiset parlamentit. Tietenkin väärässä olisi se, joka alkaisi vanhaan tapaan ja ylipäänsä väittää, ettei muka missään tilanteessa sovi kieltäytyä osallistumasta porvarillisiin parlamentteihin. En voi tässä yhteydessä yrittää määritellä o'osuhteita, joissa boikotti on paikallaan, sillä tällä kirjoituksella on paljon vaatimattomampi tarkoitus: Venäjän

kokemusten huomioonottaminen kommunistien kansainvälisen taktiikan eräiden ajankohtaisten kysymysten yhteydessä. Venäjän kokemus on antanut meille yhden esimerkin boikotin onnistuneesta ja oikeasta harjoittamisesta bolshevikien taholta (1905) ja toisen esimerkin sen virheellisestä harjoittamisesta (1906). Edellistä tapausta eritellessämme näemme: onnistuttiin *estämään* taantumuksellinen valta *kutsumasta koolle* taantumuksellista parlamenttia tilanteessa, jolloin joukkojen ulkoparlamentaarinen vallankumouksellinen toiminta (muun muassa lakkoliike) kasvoi tavattoman nopeasti, jolloin taantumuksellinen valta ei voinut saada mitään kannatusta miltään proletariaatin ja talonpoikaiston kerrokselta, jolloin vallankumouksellinen proletariaatti sai pysyvän vaikutusvallan laajoihin, takapajuisiin joukkoihin lakkotaistelun ja agraariliikkeen avulla. On aivan ilmeistä, ettei *tätä* kokemusta voida soveltaa Euroopan nykyoloihin. Edellä esitettyjen todistusperusteiden nojalla aivan ilmeistä on myös se, että vaatiessaan, vaikkapa ehdollisestikin, kieltäytymään menemästä parlamentteihin hollantilaiset ja „vasemmistolaiset” menettelivät peräti väärin ja vahingoittivat vallankumouksellisen proletariaatin asiaa.

Länsi-Euroopassa ja Amerikassa parlamentti on tullut erittäin vihatuksi työväenluokan eturivin vallankumouksellisten keskuudessa. Se on kieltämättä totta. Ja se on täysin ymmärrettävää, sillä on vaikea kuvitella mitään sen inhottavampaa, katalampaa ja petoksellisempää kuin sosialististen ja sosialidemokraattisten parlamenttiedustajain va'taenemistön menettely sodan aikana ja sen jälkeen. Mutta olisi suorastaan rikollista eikä ainoastaan tyhmää antautua tämän mielialan valtaan ratkaistaessa kysymystä, *miten* on taisteltava yleisesti tunnettua pahaa vastaan. Monissa Länsi-Euroopan maissa vallankumouksellinen mieliala on nyt niin sanoakseni sellainen „uutuus” tai „harvinaisuus”, jota on odoteltu tavattoman kauan, turhaan ja kärsimättömästi, ja ehkä siksi antaudutaan niin helposti tuon mielialan johdettaviksi. Tietenkään vallankumouksellinen taktikka ei muutu toiminnaksi, ellei joukkojen mieliala ole vallankumouksellinen, ellei ole edellytyksiä tällaisen mielialan voimistumiselle, mutta Venäjällä me olemme erittäin pitkällisen, raskaan ja verisen kokemuksen pohjalla omaksuneet sen totuuden, ettei vallankumouksellista taktikkaa

voida rakentaa yksinomaan vallankumouksellisen mielialan varaan. Taktiikan pitää pohjautua kyseessä olevan valtion (ja sitä ympäröivien valtioiden sekä yleensä maailman kaikkien valtioiden) *kaikkien* luokkavoimien tervejärkiseen ja ankaran objektiiviseen arviointiin sekä vallankumousliikkeiden antamien kokemusten huomioonottamiseen. On hyvin helppoa näyttää „vallankumouksellisuuttaan” vain haukkumalla parlamenttiopportunistia, vain kieltäytymällä osallistumasta parlamentteihin, mutta juuri siksi, kun se on niin kovin helppoa, se ei olekaan vaikean, erittäin vaikean tehtävän ratkaisemista. Tosivallankumouksellisen parlamenttiryhmän luominen Euroopan parlamenteissa on paljon vaikeampaa kuin se oli Venäjällä. Tietysti. Mutta tämä on vain osa totuudesta, sillä yleinen totuus on, että Venäjän oli vuoden 1917 konkreettisesti, historiallisesti varsin erikoislaatuudessa tilanteessa helppo *alkaa* sosialistinen vallankumous, kun sen sijaan sen *jatkaminen* ja loppuunsaattaminen on Venäjällä vaikeampaa kuin Euroopan maissa. Olen tullut jo vuoden 1918 alussa maininneeksi tästä seikasta, ja kahden vuoden kokemus on sen jälkeen osoittanut tämän käsityksen täysin oikeaksi. Sellaiset erikoislaatuiset edellytykset kuin: 1) mahdollisuus yhdistää neuvostokumous itse tämän kumouksen ansiosta imperialistisen sodan lopettamiseen, sodan, joka oli näännyttänyt työläiset ja talonpojat äärimmilleen; 2) mahdollisuus käyttää jonkin aikaa hyväksi kahden maailman mahtavimman imperialistisajain ryhmän kamppailua elämästä ja kuolemasta, mikä esti näitä ryhmiä yhdistymästä neuvostovihollista vastaan; 3) mahdollisuus kestää verrattain pitkällinen kansalaissota, osittain maan tavattoman laajuuden ja huonojen kulkuyhteyksien vuoksi; 4) niin syvälläkäypä porvarillis-demokraattinen vallankumousliike talonpoikaiston keskuudessa, että proletariaatin puolue otti toteuttaakseen talonpoikien puolueen vallankumoukselliset vaatimukset (eserrien, sen puolueen vaatimukset, jonka enemmistö suhtautui räikeän vihamielisesti bolshevismiin) ja toteutti ne heti, kun proletariaatti oli vallannut poliittisen vallan; — Länsi-Euroopasta puuttuvat nyt tällaiset erikoislaatuiset edellytykset, eikä tällaisten tai tämäntapaisten edellytysten toistuminen ole varsinkin helppoa. Muun muassa juuri tämän vuoksi — paitsi muita syitä — Länsi-Euroopan on vaikeampi *alkaa* sosialistinen vallankumous kuin meidän. On peräti lapsel-

lista yrittää „kiertää” tämä vaikeus, „harpata” sellaisen vaikean tehtävän yli kuin on taantumuksellisten parlamenttien hyväksikäyttö vallankumouksellisiin tarkoituksiin. Te haluatte luoda uuden yhteiskunnan? — mutta pelkääte vaikeuksia, joita kohdataan luotaessa hyvää parlamenttiryhmää vakaumuksellisista, uskollisista ja urhoollisista kommunisteista taantumuksellisessa parlamentissa! Eikö se olekin lapsellista? Kun Karl Liebnecht Saksassa ja Z. Höglund Ruotsissa pystyivät ilman laajempaa joukkojen kannatustakin näyttämään esimerkkiä, miten taantumuksellisia parlamenteja on käytettävä hyväksi tosivallankumouksellisella tavalla, niin kuinka sitten tämä nopeasti kasvava vallankumouksellinen joukkopuolue ei pystyisi tilanteessa, jolloin joukot ovat sodan jälkeen pettyneitä ja suuttuneita, *luomaan* itselleen kommunistista edustajaryhmää huonoimmissakin parlamenteissa? Juuri sen vuoksi, että Länsi-Euroopassa työläisten ja etenkin pientalonpoikien kehittymättömät joukot ovat paljon suuremmissa määrin porvarillis-demokraattisten ja parlamentaaristen ennakkoluulojen vallassa kuin Venäjällä, juuri siksi kommunistit voivat (ja heidän pitää) *vain* toimimalla sellaisissa laitoksissa kuin porvarillisissa parlamenteissa käydä mitään vaikeuksia säikkymättä aikaa ja sitkeyttä vaativaa taistelua näiden ennakkoluulojen paljastamiseksi, hälventämiseksi ja voittamiseksi.

Saksalaiset „vasemmistolaiset” moittivat puolueensa kehnoja „johtajia” ja lankeavat epätoivoon, päätyen lopulta naurettavaan „johtajien” „kieltämiseen”. Mutta oloissa, jolloin „johtajia” joudutaan usein piilottamaan maan alle, hyvien, luotettavien, koeteltujen ja arvovaltaisten „johtajien” *kasvattaminen* on erikoisen vaikeaa, ja näitä vaikeuksia *ei voida* menestyksellisesti voittaa, ellei yhdistetä legaalista ja illegaalista toimintaa, *ellei koetella „johtajia” muun ohella myös* parlamenttitoiminnan alalla. On arvosteltava — mitä jyrkimmin, säälimättömimmin ja leppymättömimmin — ei parlamentarismia ja parlamenttitoimintaa, vaan niitä johtajia, jotka eivät osaa — ja vielä enemmän niitä, jotka *eivät halua* — käyttää parlamenttivaaleja ja parlamentin puhujalavaa vallankumoukselliseen, kommunistiseen tapaan. Vain sellainen arvostelu — kun samalla tietysti erotetaan kelvottomat johtajat ja heidän tilalleen asetetaan kunnollisia — on hyödyllistä ja tuloksellista

vallankumouksellista toimintaa, joka kasvattaa samanaikaisesti niin „johtajia”, jotta he olisivat työväenluokan ja työtätekevien joukkojen luottamuksen arvoisia, kuin joukkojakin, jotta ne oppisivat ymmärtämään oikein poliittisen tilanteen sekä käsittämään tästä tilanteesta johtuvat, usein peräti mutkalliset ja sekavat tehtävät*.

VIII

EI MITÄÄN KOMPROMISSEJA?

Frankfurtilaisesta kirjasesta otetusta lainauksesta näimme, miten päättäväisesti „vasemmistolaiset” asettavat tuon tunnuksen. On ikävää, että henkilöt, jotka epäilemättä pitävät itseään marxilaisina ja haluavat olla marxilaisia, ovat unohtaneet marxilaisuuden päätötuudet. Engels, joka samoin kuin Marx kuului niihin harvoihin, aniharvoihin kirjailijoihin, joiden jokaisen huomattavamman teoksen jokainen lause sisältää erittäin syviä ajatuksia, kirjoitti vuonna 1874 kirjoituksessaan 33:n blanquilaisen kommunnardin manifestia vastaan seuraavaa:

„...Me olemme kommunisteja” (kirjoittivat blanquilaiset kommunnardit manifestissaan) „siksi, että haluamme saavuttaa päämäärämme pysähtymättä väliasemilla, suostumatta kompromisseihin, jotka vain lykkäävät tuonnemaksi voiton päivää ja pidentävät orjuuden aikakautta”.

Saksalaiset kommunistit ovat kommunisteja siksi, että kaikkien väliasemien ja kompromissien läpi, jotka eivät ole

* Minulla on ollut varsin pienet mahdollisuudet tutustua Italian „vasemmisto”-kommunismiin. Epäilemättä toveri Bordiga ja hänen johtamansa „boikotisti-kommunistien” (Comunista astensionista) ryhmä ovat väärässä puolustaessaan parlamenttiin menon kieltämistä. Mutta eräässä kysymyksessä hän nähdäkseni on oikeassa, mikäli voidaan päätellä hänen „Neuvosto” lehtensä kahdesta numerosta („Il Soviet”, №№ 3 ja 4, 18. I. ja 1. II. 1920), toveri Serratin mainion „Kommunismi” aikakauslehden neljästä numerosta („Comunismo”, №№ 1-4, 1. X-30. XI. 1919) sekä Italian porvarillisten sanomalehtien eräistä irtonumeroista, joihin minulla on ollut tilaisuus tutustua. Nimittäin toveri Bordiga ja hänen ryhmänsä ovat oikeassa hyökätessään Turatita ja tämän aateveljiä vastaan, jotka Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin tunnustaneen puolueen ja parlamentin jäseninä jatkavat vanhaa, mitä turmiollisinta, opportunistista politiikkaansa. Sietäessään sitä toveri Serrati ja koko Italian sosialistinen puolue tekevät tietysti virheen, joka uhkaa johtaa yhtä vahingollisiin ja vaarallisiin seurauksiin kuin Unkarissa, missä unkarilaiset herrat Turatit sabotoivat sisältä käsin sekä puoluetta että Neuvostovaltaa. Tuollainen virheellinen, epäjohtonmukainen tai selkärangaton suhtautuminen opportunistisiin parlamentaarikkoihin synnyttää toisaalta „vasemmisto”-kommunismia ja toisaalta oikeuttaa *jossain määrin* sen olemassaolon. Toveri Serrati on ilmeisesti väärässä syyttäessään edustaja Turatita „epäjohtonmukaisuudesta” („Comunismo”, № 3), vaikka epäjohtonmukainen on itse Italian sosialistisen puolue, kun se sietää sellaisia opportunistisia parlamentaarikkoja kuin Turatita ja kumpu.

heidän, vaan historiallisen kehityskulun synnyttämiä, he näkevät selvästi päämäärän ja pyrkivät alati siihen, nimittäin hävittämään luokat ja luomaan sellaisen yhteiskuntajärjestelmän, jossa ei enää ole sijaa maan eikä tuotantovälineiden yksityisomistukselle. 33 blanquillaista ovat kommunisteja siksi, kun he kuvittelevat, että kun kerran he haluavat harpata väliasemien ja kompromissien yli, niin asia on sillä selvä, ja jos „alkaa” näinä päivinä — siitä he ovat vuoren varmoja — ja valta joutuu heidän käsiinsä, niin ylihuomenna „kommunismi saatetaan voimaan”. Siis ellei sitä voida tehdä heti, niin eivät hekään ole kommunisteja.

Miten lapsellisen naiivia — teoreettiseksi todistusperusteeksi esitetään oma malttamattomuus” (*Fr. Engels*, „Blanquillaisten kommunardien ohjelma”¹⁴, saksalaisesta sosialidemokraattisesta „Volksstaat” * lehdestä, v. 1874, № 73; kokoelmateoksessa „Kirjoituksia vuosilta 1871—1875”, venäjänkiel. käännös, Pietari, 1919, ss. 52—53).

Samassa kirjoituksessaan Engels sanoo kunnioittavansa syvästi Vaillant’ia ja puhuu tämän „eittämättömästä ansiosta” (Vaillant oli niin kuin Guesdekin kansainvälisen sosialistisen liikkeen huomatuimpia johtajia, kunnes he elokuussa 1914 kavalsivat sosialismin asian). Mutta Engels ei sivuuta ilmeistä virhettä erittelemättä sitä yksityiskohteisesti. Tietenkin kovin nuorista ja kokemattomista vallankumouksellisista samaten kuin pikkuporvarillisistakin, jopa hyvinkin kunnioitettavaan ikään ehtineistä ja sangen kokeneista vallankumouksellisista tämä „kompromissien salliminen” saattaa tuntua tavattoman „vaaralliselta”, käsittämättömältä ja väärältä. Ja monet sofistit (jotka ovat ylen tai äärettömän „kokeneita” politikoitsijoita) järkeilevät juuri siihen tapaan kuin toveri Lansburyn mainitsemat englantilaiset opportunistijohtajat, että „kun kerran bolshhevikit saavat tehdä sen ja sen kompromissin, niin miksi me emme saisi tehdä mitä kompromisseja tahansa?” Mutta lukuisten lakkotaistelujen (ottaaksemme vain tämän yhden luokkataistelun ilmenemismuodon) kasvattamat proletaarit omaksuvat tavallisesti erittäin hyvin mitä syvällisimmän (filosofisen, historiallisen, poliittisen ja psykologisen) totuuden, jonka Engels on esittänyt. Jokaisella proletaarilla

* — „Kansanvaltio”. *Toim.*

on kokemusta lakoista, kokemusta vihattujen sortajien ja riistäjien kanssa tehdyistä „kompromisseista”, jolloin työläisten on pitänyt ryhtyä työhön joko saamatta aikaan mitään parannuksia tai myöntyen vaatimustensa osittaiseen tyydyttämiseen. Joukkotaistelu ja luokkavastakohtien jyrkkä kärjistyminen nykyaikana auttaa jokaista proletaaria huomaamaan, missä suhteessa kompromissi, johon objektiiviset olosuhteet pakottavat (kun lakkolaisten kassa on köyhä, kun ei saada apua muualta, kun lakkolaiset ovat perin nälkiintyneitä ja nääntyneitä) ja joka ei vähennä hitustakaan tuollaisen kompromissin tehneiden työläisten uskollisuutta vallankumoukselle ja heidän valmeuttaan jatkaa taistelua, missä suhteessa sellainen kompromissi eroaa petturien tekemästä kompromissista, petturien, jotka puolustelevat objektiivisilla syillä itsestä omanedun tavoitteluaan (myös lakonrikkurit tekevät „kompromissin!”), pelkuruuttaan, nöyrää haluaan palvella kapitalisteja ja sitä, että he ovat helposti kapitalistien peloiteltavissa, suostuteltavissa, lahjottavissa ja imarrettavissa (Englannin työväenliikkeen historia tuntee erittäin paljon tällaisia Englannin trade unionien johtajien tekemiä petoksellisia kompromisseja, mutta melkein kaikkien maiden työläiset ovat nähneet samoja ilmiöitä muodossa tahi toisessa).

On tietysti erinäisiä poikkeuksellisen vaikeita ja mutkallisia tapauksia, jolloin vain erittäin suurella vaivalla saadaan määritellyksi oikein tietyn „kompromissin” todellinen luonne, niin kuin on murhatapauksia, jolloin on perin vaikea ratkaista, onko murha ollut täysin oikeutettu, jopa välttämätönkin (esimerkiksi itsepuolustustarkoituksessa) vai onko kysymyksessä anteeksiantamaton varomattomuus tai ehkä hienosti toimeenpantu kavala suunnitelma. Tietysti politiikassa, missä toisinaan on kysymys tavattoman mutkallisista — kansallisista ja kansainvälisistä — luokkien ja puolueiden välisistä suhteista, tavataan lukuisia paljon vaikeampia tapauksia kuin on kysymys oikeutetusta „kompromissista” lakon yhteydessä tai lakonrikkurien, luopiojohtajien petoksellisesta „kompromissista” y.m.s. On tyyrä ryhtyä keksimään sellaista reseptiä tai yleistä sääntöä („ei mitään kompromisseja!”), joka pätee kaikissa tapauksissa. On osattava ajatella omalla päällä, jotta kyetään orientoitumaan kussakin eri tapauksessa. Puoluejärjestön ja puoluejohtajien, jotka ovat tällaisen nimen arvoiset, mer-

kitys onkin m.m. juuri siinä, että he pystyvät kyseessä olevan luokan kaikkien ajattelevien edustajien * suorittaman pitkäaikaisen, sitkeän, erimuotoisen ja monipuolisen työn avulla saamaan välttämättömiä tietoja, välttämätöntä kokemusta sekä — tiedon ja kokemuksen lisäksi — välttämätöntä poliittista vaistoa voidakseen ratkaista monimutkaiset poliittiset kysymykset nopeasti ja oikein.

Naiivit ja aivan kokemattomat ihmiset kuvittelevat, että kun tunnustetaan sallittaviksi kompromissit *yleensä*, niin sillä jo pyyhitään pois kaikki rajat opportunistin — jota vastaan me käymme ja meidän on käytävä leppymätöntä taistelua — ja vallankumouksellisen marxilaisuuden eli kommunismin väliltä. Mutta elleivät nuo ihmiset vielä tiedä, että *kaikki* rajat niin luonnossa kuin yhteiskunnassakin ovat muuttuvaisia ja tietyssä määrin ehdollisia, niin heitä ei auta mikään muu kuin pitkälinen koulutus, kasvatustieteet sekä poliittinen ja käytännöllinen elämäkokemus. On tärkeää, että osataan erottaa kunkin erillisen tai historiallisesti erikoisen ajankohdan politiikan käytännön kysymyksistä ne, joissa pääasiallisesti tehdään sallimattomia, petosluontoisia ja vallankumoukselliselle luokalle turmiollista opportunistia olennoivia kompromisseja, ja suunnataan kaikki voimat niiden selittämiseen ja taisteluun niitä vastaan. Vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan, kahden yhtä rosvomaisen ja saaliinhimoisen valtioryhmän välisen sodan aikana tuollaisena opportunistin tärkeimpänä lajina, päälajina oli sosialishovinismi, s.o. „isänmaan puolustuksen” kannattaminen, mikä *tuollaisessa* sodassa merkitsi tosiasiaa „oman” porvariston ryöstöpyrkimysten puoltamista. Sodan jälkeen — rosvomaisen „Kansainliiton” puolustaminen; vallankumouksellista proletariaattia ja „neuvosto”-liikettä vastaan suunnattujen oman maan porvariston kanssa tehtyjen välittömien tai välillisten liittojen puolustelu; porvarillisen demokratian ja porvarillisen parlamentarismien puolustelu „Neuvostovaltaa” vastaan; — tällaisissa muodoissa ilmenivät pääasiallisesti ne

* Valistuneimmassakin maissa on jokaisessa, edistyneisimmässäkin luokassa, joka ajan olojen ansiosta on kaikilta henkisiltä voimiltaan tavattoman korkealla kehitystasolla, aina sellaisiakin luokan edustajia, jotka *eivät* lainkaan ajattele eivätkä kykene ajattelemaan, ja heitä *tulee* väistämättömästi *olemaan* niin kauan kuin on luokkia, niin kauan kuin luokaton yhteiskunta ei ole täydellisesti lujittunut, vakiintunut ja kehittynyt omalla perustallaan. Jos ei näin olisi, kapitalismi ei olisikaan joukkoja sortavaa kapitalismiä.

sallimattomat ja petosluontoiset kompromissit, joiden kaikkien yhteistuloksena oli vallankumoukselliselle proletariaatille ja sen asialle turmiollinen opportunisti.

„...On torjuttava mitä jyrkimmin kaikenlaiset kompromissit muiden puolueiden kanssa... kaikinainen luovimis- ja sovittelupolitiikka” —

kirjoittavat Saksan vasemmistolaiset frankfurtalaisessa kirjassaan.

Merkillistä, että tuollaisella kannalla olevat vasemmistolaiset eivät tuomitse jyrkästi bolshevismia! Eiväthän Saksan vasemmistolaiset voi olla tietämättä, että bolshevismin historiassa niin ennen Lokakuun vallankumousta kuin sen jälkeenkin on ollut *yhtenä*n tapauksia, jolloin on täytynyt luovia, sovitella ja tehdä kompromisseja muiden puolueiden, myös porvarillisten puolueiden kanssa!

Kun käydään sotaa kansainvälisen porvariston kukistamiseksi, sotaa, joka on sata kertaa vaikeampaa, pitkäliempää ja monimutkaisempaa kuin ankarinkaan tavanomainen valtioiden välinen sota, ja kun tällöin jo etukäteen kieltäydytään luovimasta, käyttämästä vihollisten välisiä (vaikkapa tilapäisiäkin) eturistiriitoja, tekemästä sopimuksia ja kompromisseja mahdollisten (vaikkapa väliaikaistenkin, heikkojen, horjuvien, ehdollisten) liittolaisten kanssa, niin eikö se ole äärettömän hullunkurista? Eikö se vaikuta samantapaiselta kuin jos me ennen tutkimattomalle ja ennen saavuttamattomalle vuorenhuipulle noustessamme jo ennakoita kieltäytyisimme joskus mutkittelemasta, paluumasta joskus takaisin, luopumasta kerran valitsemastamme suunnasta ja yrittämästä eri suuntiin? Ja eräät Hollannin kommunistisen puolueen jäsenet ovat saattaneet kannattaa — suoranaisesti tai välillisesti, avoimesti tai peitetysti, kokonaan tai osittain — noin vähätietoisia ja kokemattomia ihmisiä (on onni, jos se johtuu vain nuoruudesta: itse luoja on antanut nuorisolle luvan puhua tietyn ajan moisia tyhmyyksiä)!!

Proletariaatin ensimmäisen sosialistisen vallankumouksen jälkeen, kun porvaristo on kukistettu yhdessä maassa, tämän maan proletariaatti on *pitkän aikaa heikompi* kuin porvaristo jo yksistään siitä syystä, että porvaristolla on tavattoman laajat kansainväliset yhteydet ja että porvariston kukistaneessa maassa pientavarantuottajat elvyttävät ja synnyttävät uudelleen alkuvoimaisesti ja alituisen

kapitalismia ja porvaristoa. Mahtavampi vastustaja voidaan voittaa vain jännittämällä äärimmilleen kaikki voimat sekä käyttämällä *ehdottomasti* ja mitä tarkimmin, huolellisimmin, varovaisimmin ja taitavimmin kaikkia, yksinpä vähäisimpiäkin vihollisten kesken ilmeneviä „rakoiluja”, kaikkia eri maiden porvariston välisiä sekä erillisten maiden eri porvariryhmien ja -kerrosten välisiä sisäisiä eturistiriitoja samoin kuin jokaista, vieläpä pienintäkin mahdollisuutta hankkia itselleen joukkoliittolainen, vaikkapa vain tilapäinen, horjuva, epävakaa, epävarma tai ehdollinen liittolainen. Joka ei tätä ole käsittänyt, hän ei ole käsittänyt hitustakaan marxilaisuudesta eikä tieteellisestä, nykyaikaisesta sosialismista *yleensä*. Joka ei ole todistanut *käytännössä*, melko pitkän ajan kuluessa ja useissa erilaisissa poliittisissa tilanteissa, osaavansa soveltaa tätä totuutta käytännössä, hän ei ole oppinut vielä auttamaan vallankumouksellista luokkaa sen taistelussa koko työtätekevän ihmiskunnan vapauttamiseksi riistäjistä. Ja tämä koskee yhtä hyvin proletariaatin poliittisen vallan valloittamisen *edellistä* kuin sen *jälkeistäkin* kautta.

Meidän teoriamme ei ole dogmi, vaan *toimintaohje*, sanoivat Marx ja Engels¹⁵, ja sellaisten „patentti”-marxilaisten kuin Karl Kautskyn, Otto Bauerin y.m. mitä pahin virhe ja suurin rikos on, että he eivät ole käsittäneet sitä eivätkä ole kyenneet soveltamaan sitä proletariaatin vallankumoustaistelun tärkeimpinä hetkinä. „Poliittinen toiminta ei ole Nevskin valtakadun jalkakäytävällä kävelemistä” (Pietarin aivan suoran pääkadun puhdas, leveä, tasainen jalkakäytävä), sanoi jo marxilaisuutta edeltäneen kauden suuri venäläinen sosialisti N. G. Tshernyshevski¹⁶. Venäjän vallankumoukselliset saivat sitten Tshernyshevskin aikojen maksaa lukemattomin uhrein siitä, kun eivät pitäneet väliä tuosta totuudesta tai unohtivat sen. Hinnalla millä hyvänsä on aikaansaattava se, *etteivät* Länsi-Euroopan ja Amerikan vasemmistokommunistit ja työväenluokalle uskolliset vallankumoukselliset joutuisi maksamaan tuon totuuden oppimisesta *niin kalliisti* kuin takapajuiset venäläiset.

Ennen tsaarivallan kukistumista Venäjän vallankumoukselliset sosialidemokraatit käyttivät monasti hyväkseen porvarillisten liberaalien palveluksia, s.o. solmivat heidän kanssaan käytännössä lukuisia kompromisseja, ja vuosina 1901—1902, jo ennen bolshevismien syntymistä, „Iskran”

vanha toimituskunta (siihen kuuluivat: Plehanov, Axelrod, Zasulitsh, Martov, Potresov ja minä) solmi (tosin lyhyeksi ajaksi) muodollisen poliittisen liiton Struven, porvarillisten liberaalien poliittisen johtajan kanssa, mutta osasi samalla käydä herkeämättä mitä ankarinta aatteellista ja poliittista taistelua porvarillista liberalismia sekä kaikkea sen pienimpäänkin työväenliikkeen sisällä ilmennyttä vaikutusta vastaan. Bolshevikit ovat noudattaneet aina tuota samaa politiikkaa. Vuodesta 1905 lähtien he ovat kannattaneet johdonmukaisesti työväenluokan liittoutumista talonpoikaiston kanssa liberaalista porvaristoa ja tsarismia vastaan, kieltäytymättä silti milloinkaan tukemasta porvaristoa tsaarivaltaa vastaan (esimerkiksi vaalien toisessa vaiheessa tai uusintäänestyksissä) ja jatkaen mitä leppymättömintä aatteellista ja poliittista taistelua porvarillis-vallankumouksellista talonpoikaisspuoluetta, „socialistivallankumouksellisia” vastaan, paljastaen heidät pikkuporvarillisiksi demokraateiksi, jotka vilpillisesti pitävät itseään sosialisteina. Vuonna 1907 Duuman vaaleissa bolshevikit solmivat lyhytaikaisen muodollisen poliittisen liiton „socialistivallankumouksellisten” kanssa. Vuosina 1903—1912 olimme menshevikkien kanssa väliin useampia vuosia muodollisesti yhtenäisessä sosdem. puolueessa *lakkaamatta* silti *milloinkaan* taistelemasta aatteellisesti ja poliittisesti heitä vastaan, koska he olivat proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen välittäjiä ja opportunisteja. Sodan aikana teimme tavallaan kompromissin „kautskylaisten”, vasemmistomenshevikkien (Martov) ja „socialistivallankumouksellisten” erään osan (Tshernov, Natanson) kanssa pitämällä heidän kanssaan istuntoja Zimmerwaldissa ja Kienthalissa ja julkaisemalla yhteisiä manifesteja, mutta emme lopettaneet emmekä heikentäneet koskaan aatteellista ja poliittista taisteluamme „kautskylaisia”, Martovia ja Tshernovia vastaan (Natanson kuoli vuonna 1919, jolloin hän oli hyvin lähellä meitä, miltei meidän kannalla oleva „vallankumouksellinen kommunisti”-narodnikki). Juuri Lokakuun kumouksen aikana teimme, emme tosin virallista, mutta muuten sängen tärkeän (ja peräti tuloksellisen) poliittisen liiton pikkuporvarillisen talonpoikaiston kanssa hyväksymällä *täydellisesti eserrien* agrariohjelman tekemättä siihen yhtään muutosta, t.s. teimme ilmeisen kompromissin todistaaksemme talonpojille, että emme aio käyttää

enemmistövaltaa heihin nähden, vaan tehdä sopimuksen heidän kanssaan. Samalla ehdotimme „vasemmistoeserrille” hallitukseen osallistumista edellyttävän virallisen poliittisen liiton solmimista (se solmittiinkin pian), mutta eserrät rikkoivat meidän kanssa tekemänsä liiton Brestin rauhan solmimisen jälkeen ja nousivat sitten aseelliseen kapinaan meitä vastaan heinäkuussa 1918 ja myöhemmin suoranaiseen aseelliseen taisteluun meitä vastaan.

Siksi on ymmärrettävää, että saksalaisten vasemmistolaisten hyökkäilyt Saksan kommunistipuolueen Keskuskomiteaa vastaan Saksassa siitä syystä, että tämä KK pitää mahdollisena liittoutumista „riippumattomien” („Saksan riippumaton sosdem. puolue”, kautskylaiset) kanssa, tuntuivat meistä kerrassaan kevytmielisiltä ja todistavat havainnollisesti „vasemmistolaisten” olevan *väärässä*. Myös meillä Venäjällä oli Saksan Scheidemanneja vastaavia oikeistomenshevikkejä (jotka olivat mukana Kerenskin hallituksessa) sekä vasemmistomenshevikkejä (Martov), jotka olivat oppositiossa oikeistomenshevikkejä vastaan ja vastaavat Saksan kautskylaisia. Vuonna 1917 meillä oli selvästi havaittavissa työväenjoukkojen asteittainen siirtyminen menshevikkien kannalta bolshevikkien kannalle: Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa kesäkuussa 1917 meillä oli vain 13% äänistä. Enemmistö oli eserrillä ja menshevikeillä. Neuvostojen toisessa edustajakokouksessa (vanhaa lukua 25. X. 1917) meillä oli 51% äänistä. Minkä vuoksi Saksassa *aivan samanlainen*, täysin *samansuuntainen* työläisten siirtyminen oikealta vasemmalle ei johtanut heti kommunistien voimistumiseen, vaan voimisti ensin välimuotoa edustavaa „riippumattomien” puoluetta, vaikka tuolla puolueella ei ole koskaan ollut mitään itsenäisiä poliittisia aatteita, mitään omintakeista politiikkaa, vaan se on horjunut aina Scheidemannien ja kommunistien välillä?

Nähtävästi yhtenä syynä on ollut Saksan kommunistien *virheellinen* taktiikka, ja heidän on nyt arkailematta ja rehellisesti tunnustettava virheensä ja opittava korjaamaan se. Virheenä on ollut se, että he eivät ole hyväksyneet osallistumista taantumukselliseen, porvarilliseen parlamenttiin ja taantumuksellisiin ammattiliittoihin, virheenä on lukuisissa tapauksissa ollut se „vasemmistolaisuus”-lastentauti, joka on nyt puhjennut pinnalle ja sen vuoksi

saadaan parannetuksi helpommin, pikemmin ja elimistölle edullisimmin.

Saksan „Riippumaton sosdem. puolue” on kokoomukseltaan hyvin erilaatuista ainesta: rinnan vanhojen opportunistijohtajien (Kautsky, Hilferding, nähtävästi suurelta osalta Crispin, Ledebour y.m.) kanssa, jotka ovat näyttäneet, etteivät he kykene ymmärtämään Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin merkitystä eivätkä johtamaan proletariaatin vallankumoustaistelua, tuossa puolueessa on muodostunut ja kasvaa erittäin nopeasti vasen, proletaarinen siipi. Sadat tuhannet tämän puolueen jäsenet (puolueessa on kai noin $\frac{3}{4}$ miljoonaa jäsentä) ovat proletaareja, jotka luopuvat Scheidemannista ja lähestyvät nopeasti kommunistia. Tämä proletaarinen siipi jo ehdotti riippumattomien Leipzigin edustajakokouksessa (1919) viipymättöä ja varauksetonta liittymistä III Internationaleen. On suorastaan naurettavaa pelätä „kompromissia” puolueen tuon siiven kanssa. Päinvastoin, kommunistien pitää *ehdottomasti* hakea ja löytää sopiva muoto kompromissille heidän kanssaan, sellaiselle kompromissille, joka toisaalta helpottaisi ja jouduttaisi täydellistä, välttämättöä yhteensulautumista tuon siiven kanssa, mutta toisaalta ei estäisi millään tavoin kommunisteja käymästä aatteellista ja poliittista taistelua „riippumattomien” opportunistista oikeistosiipeä vastaan. Sopivan kompromissimuodon löytäminen ei ilmeisesti ole helppoa, mutta vain veijari voisi luvata Saksan työläisille ja Saksan kommunisteille „helppoa” tietä voittoon.

Kapitalismi ei olisikaan kapitalismia, ellei „puhtaan” proletariaatin ympärillä olisi suuri joukko tavattoman kirjavia välimuotoja proletaarista puoliproletaariin (henkilöön, joka hankkii elatuksensa puoliksi työvoimaansa myymällä), puoliproletaarista pientalonpoikaan (ja pienkäsi-työläiseen, kotiteollisuudenharjoittajaan, yleensä pienyritykseen), pientalonpojasta keskivarakkaaseen talonpoikaan j.n.e.; ellei itse proletariaatti olisi jakautunut enemmän ja vähemmän kehittyneisiin kerroksiin, ellei olisi maakunnallista, ammatillista, toisinaan uskonnollista y.m. jakoa. Ja kaiken tämän vuoksi proletariaatin etujoukon, sen luokkatietoisien osan, kommunistisen puolueen, pitää välttämättömästi ja ehdottoman välttämättömästi turvautua luovimiseen, sovitteluun ja kompromisseihin proletaarien eri ryh-

mien kanssa, työläisten ja pienyrittäjien eri puolueiden kanssa. Kysymys on vain siitä, että *osattaisiin* soveltaa tätä taktiikkaa niin, ettei alenneta, vaan *kohotetaan* proletariaatin *yleistä* tietoisuustasoa, vallankumouksellisuutta, kykyä taistella ja voittaa. On muuten mainittava, että voittaakseen menshevikit bolshevikkien oli sovellettava ei ainoastaan ennen vuoden 1917 Lokakuun vallankumousta, *vaan sen jälkeenkkin* luovimis-, sopimus- ja kompromissitaktiikkaa, luonnollisesti siten ja sellaista, joka auttoi bolshevikkeja pääsemään helpoimmin, pikimmin, varmimmin ja tehokkaimmin voitolle mensheveikeistä. Pikkuporvarilliset demokraatit (m.m. myös menshevikit) horjuvat ehdottomasti porvariston ja proletariaatin välillä, porvarillisen demokration ja neuvostojärjestelmän välillä, reformismin ja vallankumouksellisuuden välillä, työläisrakkauden ja proletariaatin diktatuurin pelkäämisen välillä j.n.e. Kommunistien oikean taktiikan on oltava sellaista, että *käytetään hyväksi* tuota horjuntaa eikä suinkaan jätetä sitä huomioonottamatta; tällainen hyväksikäyttö vaatii tekemään myönnytyksiä aineksille, jotka kääntyvät proletariaatin puoleen, ja tekemään niitä silloin ja sikäli, milloin ja mikäli nuo ainekset tekevät sellaisen käännöksen, ja samalla se vaatii käymään taistelua porvariston puoleen kääntyviä vastaan. Oikean taktiikan soveltamisen tuloksena menshevismi on meillä hajonnut ja hajoaa yhä enemmän, samalla kun auttamattoman opportunistiset johtajat joutuvat eristettyyn asemaan ja parhaat työläiset ja pikkuporvarillisten kansanjoukkojen parhaat ainekset siirtyvät meidän leiriimme. Tämä prosessi on pitkälinen, ja sellaisella äkkipikaisella „ratkaisulla”, että „ei mitään kompromisseja, ei mitään luovimista”, voidaan vain vahingoittaa vallankumouksellisen proletariaatin vaikutuksen voimistumista ja sen voimien kasvua.

Ja vihdoin Saksan „vasemmistolaisten” eittämättömiä virheitä on heidän suoraviivainen vaatimuksensa kieltäytyä tunnustamasta Versailles'in rauhaa. Mitä „edustavammin” ja „vakavammin”, mitä „jyrkemmin” ja tinkimättömämmin esimerkiksi K. Horner muotoilee tämän kannan, sitä tyhmemmältä se kuulostaa. Kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen nykyoloissa ei riitä se, että ollaan hyväksymättä „kansallisen bolshevismmin” (Lauffenberg y.m.) mahdollomia typeryyksiä, „bolshevismmin”, joka kannattaa jopa

liittoutumista Saksan porvariston kanssa sodan käymiseksi Ententeä vastaan. Pitää käsittää, että peräti väärää olisi sellainen taktiikka, ettei neuvosto-Saksan (jos piakkoin muodostettaisiin Saksan neuvostotasavalta) ole pakko tunnustaa joksikin ajaksi Versailles'in rauhaa ja alistua siihen. Se ei kuitenkaan merkitse, että „riippumattomat” olivat oikeassa vaatiessaan silloin, kun Scheidemannit olivat hallituksessa, kun Unkarin Neuvostovalta ei ollut vielä kukistunut, kun vielä oli jäljellä mahdollisuus tukea Neuvosto-Unkaria neuvostovallankumouksella Wienissä,— että he olivat oikeassa vaatiessaan *silloisissa oloissa* Versailles'in rauhan allekirjoittamista. „Riippumattomat” luovivat ja manöveroivat silloin kerrassaan kehnosti, sillä he ottivat itselleen suuremman tai pienemmän vastuun luopio-Scheidemannien menettelystä ja luisuivat Scheidemanneja vastaan suunnatun säälimättömän (ja mitä kylmäverisimmän) luokkasodan kannalta suuremmassa tai pienemmässä määrin „luokkien ulko-” tai „luokkien yläpuolella” olemisen kannalle.

Mutta nyt tilanne on ilmeisesti sellainen, ettei Saksan kommunistien pidä sitoa käsiään eikä luvata, että Versailles'in rauha kumotaan varmasti ja ehdottomasti, jos kommunismi pääsee voitolle. Se olisi tyhmää. Pitää sanoa: Scheidemannit ja kautskylaiset ovat syyllistyneet moniin petoksiin, jotka ovat vaikeuttaneet liittoutumista (osaksi suorastaan ehkäissee liittoutumisen) Neuvosto-Venäjän ja Neuvosto-Unkarin kanssa. Me kommunistit tulemme kaikkiin keinoin *helpottamaan* ja *valmistelemaan* tuota liittoutumista, mutta meidän ei ole ehdottomasti pakko kumota Versailles'in rauhaa, semminkään viivyttelämättä. Sen menestyksellinen kumoaminen ei riipu yksistään Saksan, vaan myös kansainvälisen neuvostoliikkeen voitoista. Scheidemannit ja kautskylaiset ovat estäneet tätä liikettä, me edistämme sitä. Juuri siinä on asian ydin, juuri siinä on pääeroavaisuus. Ja kun luokkaviihollisemme, riistäjät ja heidän lakeijansa Scheidemannit ja kautskylaiset ovat päästäneet ohi monta tilaisuutta, jotka olisivat voimistaneet neuvostoliikettä Saksassa ja kansainvälisessä mitassa, voimistaneet Saksan ja kansainvälistä neuvostovallankumousta, se on heidän syynsä. Saksan neuvostovallankumous lujittaa kansainvälistä neuvostoliikettä, joka on vahvin suoja (ja ainoa varma, voittamaton, yleismaailmallinen

suoja) Versailles'in rauhaa ja yleensä kansainvälistä imperialismia vastaan. Poroporvarillista (Kautskyjen, Hilferdingien, Otto Bauerin ja kumpp. arvolle sopivaa) nationalismia eikä vallankumouksellista internationalismia on se, että Versailles'in rauhasta vapautuminen asetetaan ehdottomasti, välttämättä ja hetikohtaisesti ensi sijalle, *ennen sellaista kysymystä* kuin on *muiden* imperialismien sortamien maiden vapauttaminen imperialismien sorrosta. Porvariston kukistaminen missä Euroopan suurvaltiossa tahansa, m.m. Saksassa, on sellainen kansainvälisen vallankumouksen voitto, että sen vuoksi voidaan ja pitää suostua — jos se on välttämätöntä — *Versailles'in rauhan pitkäaikaiseenkin voimassaoloon*. Kun Venäjä pystyi yksinään kestäämään vallankumouksen hyväksi muutamia kuukausia Brestin rauhaa, niin Neuvosto-Saksa liittoutuneena Neuvosto-Venäjän kanssa voi aivan hyvin kestää Versailles'in rauhaa pitemmänkin ajan vallankumouksen hyväksi.

Ranskan, Englannin y.m. maiden imperialistit provosoiivat saksalaisia kommunisteja ja virittävät heille ansoja: „sanokaa, että ette allekirjoita Versailles'in rauhaa”. Ja vasemmistokommunistit menevät kuin lapset tuohon ansaan, sen sijaan että manöveroisivat taitavasti kavalaria ja *tällä hetkellä* voimakkaampaa vihollista vastaan, sen sijaan että sanoisivat sille: „nyt me allekirjoitamme Versailles'in rauhan”. Typeryyttä eikä vallankumouksellisuutta on sitoa ennakolta käsiään ja sanoa suoraan viholliselle, jolla *tällä hetkellä* on parempi aseistus kuin meillä, ryhdymmekö sotimaan sitä vastaan ja milloin sen teemme. On rikos antautua taisteluun silloin, kun se on ilmeisesti edullista viholliselle eikä meille, eivätkä sellaiset vallankumouksellisen luokan poliitikot kelpaa mihinkään, jotka eivät osaa „luovia, sovittelua ja tehdä kompromisseja” välttääkseen tietävästi epäedullista taistelua.

IX

„VASEMMISTO”-KOMMUNISMI ENGLANNISSA

Englannissa ei ole vielä kommunistista puoluetta, mutta työväen keskuudessa on olemassa nuori, laaja, mahtava, nopeasti kasvava ja mitä parhaimpia toiveita herättävä kommunistinen liike; on useita poliittisia puolueita ja

järjestöjä („Britannian sosialistinen puolue”¹⁷, „Sosialistinen työväenpuolue”, „Etelä-Walesin sosialistinen yhdistys”, „Sosialistinen työväenliitto”¹⁸), jotka haluavat perustaa kommunistisen puolueen ja käyvät jo keskenään neuvotteluja siitä. Sanomalehdessä „Workers’ Dreatnought” (VI nide, № 48, 21. II. 1920), viimeksi mainitun järjestön viikkolehdestä, jota toimittaa toveri Sylvia Pankhurst, on julkaistu hänen kirjoituksensa: „Kohti kommunistista puoluetta”. Kirjoituksessa selostetaan mainittujen neljän järjestön neuvotteluja yhtenäisen kommunistisen puolueen muodostamisesta perustana III Internationaleen liittymisen, neuvostojärjestelmän tunnustaminen parlamentarismien asemesta ja proletariaatin diktatuurin tunnustaminen. Osoittautuu, että suurimpia yhtenäisen kommunistisen puolueen nopeaa muodostamista estäviä haittoja ovat erimielisyydet kysymyksessä, joka koskee parlamenttiin osallistumista sekä uuden kommunistisen puolueen liittymistä vanhaan, ammatilliseen, etupäässä trade unioneista muodostuvaan, opportunistiseen ja sosialishovinistiseen „Työväenpuolueeseen”. „Sosialistinen työväenliitto” — samoin kuin „Sosialistinen työväenpuoluekin” * — vastustaa parlamenttivaaleihin ja parlamenttiin osallistumista sekä „Työväenpuolueeseen” liittymistä, eroten siinä suhteessa Britannian sosialistisen puolueen koko jäsenistöstä tai sen enemmistöstä, puolueen, joka heidän mielestään on Englannin „kommunististen puolueiden oikea siipi” (Sylvia Pankhurstin mainittu kirjoitus, s. 5).

Näin siis jakautuminen on pääpiirteittäin sama kuin Saksassakin, joskin on suurta eriävyyttä erimielisyyksien ilmenemismuodossa (Saksassa tuo muoto on paljon lähempänä „venäläistä” kuin Englannissa) sekä monissa muissa suhteissa. Tarkastelkaamme „vasemmistolaisten” todistusperusteita.

Puhuessaan parlamenttiin osallistumisesta tov. Sylvia Pankhurst viittaa lehden samassa numerossa julkaistuun tov. W. Gallacherin kirjoitukseen, jossa tämä Glasgowissa toimivan „Skotlannin työväenneuvoston” nimessä kirjoittaa:

„Tämä neuvosto”, hän kirjoittaa, „on selvästi parlamentin vastustaja ja sen takana on erilaisten poliittisten järjestöjen vasen siipi. Me edus-

* Tämä puolue tuntuu vastustavan „Työväenpuolueeseen” liittymistä, mutta puolue kokonaisuudessaan ei vastusta parlamenttiin osallistumista.

tamme Skotlannin vallankumouksellista liikettä, joka pyrkii luomaan koko maata käsittävän vallankumouksellisen järjestön tuotannossa (eri tuotannonaloilla) ja sosiaalisten komiteoiden pohjalle rakentuvan kommunistisen puolueen. Olemme kiistelleet pitkän aikaa virallisten parlamenttiedustajain kanssa. Emme ole katsoneet tarpeelliseksi julistaa ilmisotaa heitä vastaan, ja he *pelkäävät* lähteä rynnäkköön meitä vastaan.

Mutta tällainen asiointi ei voi jatkua kauan. Me voitamme kautta linjan.

Skotlannin riippumattoman työväenpuolueen rivijäsenet alkavat kylästyä yhä enemmän parlamenttiajatukseen, ja miltei kaikki paikallisaostot ovat Sovetien (on käytetty venäläistä Sovet-sanaa englantilaisittain kirjoitettuna) eli työväen Neuvostojen kannalla. Tämä on tietysti varsin vakava juttu niille herroille, jotka pitävät politiikkaa tulolähteenä (ammattina), ja he turvautuvatkin kaikkiin keinoihin kääntymään jäsenensä takaisin parlamentarismen kannalle. Vallankumouksellisten toverien *ei pidä* (kursivointi kaikkialla kirjoittajan) kannattaa tuota joukkiota. Tässä suhteessa taistelumme on oleva hyvin vaikeaa. Sen pahimpia piirteitä tulee olemaan niiden petturuus, joita kannustavat voimakkaammin henkilökohtaiset edut kuin kiinnostus vallankumousta kohtaan. Kaikkinainen parlamentarismen tukeminen auttaa vain vallan joutumista brittiläisten Scheidemanniemme ja Noskeimme käsiin. Henderson, Clynes ja kump. ovat auttamattomasti taantumuksellisia. Virallinen Riippumaton työväenpuolue joutuu yhä enemmän porvarillisten liberaalien valtaan, jotka ovat löytäneet henkisen pakopaikan herrojen MacDonaldin, Snowdenin ja kump. leirissä. Virallinen Riippumaton työväenpuolue suhtautuu äärimmäisen vihamielisesti III Internationaleen, mutta joukot kannattavat Internationalea. Opportunististen parlamentaarikkojen tukeminen tavalla tai toisella merkitsee mainittujen herrojen suoranaista auttamista. Britannian sosialistisella puolueella ei tässä suhteessa ole mitään merkitystä... Tässä tarvitaan tervettä vallankumouksellista tuotannollista (teollista) organisaatiota ja selvien, tarkasti määrittäytyjen, tieteellisten suuntaviivojen mukaan toimivaa kommunistista puoluetta. Jos toverimme voivat auttaa meitä näiden kummankin luomisessa, niin otamme mielihyvin vastaan heidän apunsa; elleivät he sitä voi, niin olkoot herran tähden yleensä sekaantumatta, elleivät he tahdo kavaltaa Vallankumousta tukemalla taantumuksellisia, jotka niin innokkaasti tavoittelevat „kunniakasta” (?— kirjoittajan kysymysmerkki) parlamenttiedustajan nimeä ja palavat halusta näyttää, että he *voivat hallita* yhtä hyvin kuin itse „isännätkin”, luokkapoliitikot”.

Nähdäkseni tämä toimituksen saama kirje kuvastaa mainiosti niitä mielialoja ja käsityskantoja, mitkä ovat ominaisia nuorille kommunisteille ja tavallisille työläisille, jotka ovat juuri vasta alkaneet siirtyä kommunismin kannalle. Tämä mieliala on mitä ilahduttavin ja arvokkain; sitä on osattava pitää arvossa ja yllä, sillä ilman sitä proletariaatin vallankumouksen voitto Englannissa — ja kaikissa muissakin maissa — olisi toivotonta. On osattava vaalia ja auttaa auliisti kaikin tavoin ihmisiä, jotka osaavat tulkita tätä

joukkojen mielialaa, osaavat herättää joukoissa tällaista mielialaa (mikä hyvin usein on vielä tiedotonta, epämääräistä, vaistomaista). Mutta samalla heille pitää sanoa suoraan ja avoimesti, että *pelkkä* mieliala ei riitä joukkojen johtamiseen suuressa vallankumoustaistelussa ja että ne ja ne virheet, joita vallankumoukselle ehdottoman uskolliset ihmiset saattavat tehdä tai tekevät, ovat sellaisia, jotka voivat vahingoittaa vallankumouksen asiaa. Toveri Gallacherin toimitukselle osoittamassa kirjeessä kuvastuvat epäilemättä ituasteessaan *kaikki* ne virheet, joita saksalaiset „vasemmisto”-kommunistit tekevät ja joita venäläiset „vasemmisto”-bolshevikit tekivät vuosina 1908 ja 1918.

Kirjeen kirjoittaja on täynnä pyhää proletaarista (kai-kille työtätekeville, kaikille „pienille ihmisille”, saksalaista sanontaa käyttäksemme, eikä ainoastaan proletaareille ymmärrettävää ja läheistä) vihaa porvarillisia „luokkapoliitikkoja” kohtaan. Tämä sorrettujen ja riistettyjen joukkojen edustajan viha on totisesti „kaiken viisauden alku”, kaiken sosialistisen ja kommunistisen liikkeen pohja sekä sen menestyksen perusta. Mutta kirjoittaja ei näköjään ota huomioon sitä, että politiikka on tiedettä ja taitoa, joka ei tipahda taivaasta ja jota ei saada lahjana, ja että proletariaatin, jos se haluaa voittaa porvariston, pitää kasvattaa itselleen *omat*, proletaariset „luokkapoliitikkonsa” ja sitä paitsi sellaiset, etteivät ne olisi huonompia kuin porvarilliset poliitikot.

Kirjeen kirjoittaja on käsittänyt erittäin hyvin, ettei parlamentti, vaan ainoastaan työväen Neuvostot voivat olla niitä välikappaleita, joiden avulla proletariaatti saavuttaa päämääränsä, ja tietysti ne, jotka eivät ole vieläkään käsittäneet sitä, ovat pahimpia taantumuksellisia, olkoon kysymyksessä sitten vaikka mitä oppineinkin ihminen, mitä kokenein poliitikko, mitä vilpittömin sosialisti, mitä valistunein marxilainen tai mitä kunnollisin kansalainen ja perheenisä. Mutta kirjeen kirjoittaja ei aseta eikä edes ajattelekaan asettaa sellaista kysymystä, voivatko Neuvostot saada voiton parlamentista, ellei parlamentin *sisälle* viedä „neuvosto”-poliitikkoja? ellei parlamentarismia hajoteta *sisältä käsin*? ellei parlamentista käsin valmistella Neuvostojen tulevan tehtävän — parlamentin hajottamisen — menestyksellistä täyttöä? Kirjeen kirjoittaja esittää muuten aivan oikean ajatuksen, että Englannissa kommu-

nistisen puolueen pitää toimia *tieteen* pohjalta. Tiede vaatii ensiksikin ottamaan huomioon muiden maiden kokemukset, varsinkin jos muut, samaten kapitalistiset maat kokevat parhaillaan tai ovat äskettäin kokeneet miltei samaa; toiseksi se vaatii ottamaan huomioon *kaikki* kyseessäolevassa maassa toimivat voimat, ryhmät, puolueet, luokat ja joukot eikä suinkaan määräämään politiikkaa vain yhden ryhmän tai puolueen pelkkien toivomusten ja katsomusten, tietoisuustason ja taisteluvälmiuden nojalla.

Se on totta, että Hendersonit, Clynesit, MacDonaldit, Snowdenit ovat auttamattoman taantumuksellisia. Totta on myös se, että he tahtovat ottaa vallan käsiinsä (muuten, liittoutuen mieluummin porvariston kanssa), että he tahtovat „hallita” ikivanhojen porvarillisten sääntöjen mukaan ja että valtaan päästyään he menettelevät kiertämättä samoin kuin Scheidemannit ja Nosket. Kaikki se on totta. Mutta siitä ei kuitenkaan seuraa, että heidän kannattaminen on vallankumouksen kavaltamista, vaan vallankumouksen etujen nimessä työväenluokan vallankumoustaistelijain pitää antaa näille herroille tiettyä parlamentaarista kannatusta. Selittääkseni tätä ajatusta otan kaksi englantilaista nykypäivien poliittista dokumenttia: 1) pääministeri Lloyd Georgen maaliskuun 18 p:nä 1920 pitämän puheen („The Manchester Guardian’in” * 19. III. 1920 julkaiseman selostuksen mukaan) ja 2) „vasemmisto”-kommunistin toveri Sylvia Pankhurstin mietteet, jotka hän on esittänyt edellä mainitussa kirjoituksessaan.

Puheessaan Lloyd George polemisoi Asquithia (hänet oli varta vasten kutsuttu kokoukseen, mutta hän kieltäytyi tulemast) ja niitä liberaaleja vastaan, jotka eivät ole halukkaita liittoutumaan vanhoillisten kanssa, vaan tahtovat lähestyttävän Työväenpuoluetta. (Toimitukselle lähettämässään kirjeessä toveri Gallacher, kuten näimme, niin ikään mainitsee liberaalien siirtymisestä Riippumattomaan työväenpuolueeseen.) Lloyd George todisteli, että liberaalien on liittouduttava ja liittouduttava *läheisesti* vanhoillisten kanssa, sillä muuten voi päästä voitolle Työväenpuolue, jota Lloyd George „nimittää mieluummin” sosialistiseksi ja joka pyrkii tuotantovälineiden „yhteisomistukseen”. „Ranskassa sitä sanottiin kommunismiksi”, selitti Englannin porvariston

* — „Manchesterin Vartiija”. *Toim.*

johtaja helppotajuisesti kuulijoilleen, liberaalisen parlamenttipuolueen jäsenille, jotka eivät kaiketi vielä tietäneet sitä; „Saksassa sitä on sanottu sosialismiksi; Venäjällä sitä sanotaan bolshevismiksi”. Periaatteellisista syistä se ei sovi liberaaleille, selitti Lloyd George, koska liberaalit ovat periaatteessa yksityisomistuksen kannalla. „Sivilisaatio on vaarassa”, julisti puhuja, ja sen vuoksi liberaalien ja vanhoillisten pitää liittyä yhteen...

„...Jos menette maanviljelysseuduille”, sanoi Lloyd George, „niin myönnän, että siellä tapaatte vanhan, entisellään säilyneen puoluejaon. Siellä on vaara kaukana. Siellä ei ole vaaraa. Mutta kun tulee kysymys muusta maaseudusta, niin siellä vaara on yhtä suuri kuin nykyään eräillä teollisuusseuduillakin. Neljä viidesosa väestöstämme harjoittaa teollisuutta ja kauppaa, tuskin viidesosa maanviljelystä. Tämä on yksi niitä seikkoja, joita pidän aina silmällä ajatellessani vaaroja, joita tulevaisuus meille tuo. Ranskan väestö on maanviljelysväestöä, ja tietyillä katsomuksilla on siellä sentähden vankka pohja, joka ei muutu niinkään nopeasti ja jota vallankumousliikkeen ei ole niinkään helppo saada liikkeelle. Meidän maassamme on asia toisin. Meidän maamme on kaadettavissa nurin helpommin kuin mikään muu maa maailmassa, ja kun se alkaa huojua, niin romahdus on mainituista syistä oleva täällä perinpohjaisempi kuin muissa maissa”.

Lukija huomaa tästä, ettei hra Lloyd George ole ainoastaan sangen viisas mies, vaan hän on lisäksi oppinut paljon marxilaisilta. Ei ole siis synti meidänkin ottaa oppia Lloyd Georgelta.

On mielenkiintoista mainita vielä seuraavasta välikohdauksesta, joka tapahtui Lloyd Georgen puheen johdosta käydyn väittelyn aikana.

„Hra Wallace: Haluaisin kysyä, mitä mieltä pääministeri on politiikkansa tuloksista teollisuusseuduilla teollisuusyöläisiin nähden, joista hyvin monet ovat nykyisin liberaaleja ja joilta saamme niin suurta kannatusta. Eikö tuloksena mahdollisesti ole se, että Työväenpuolueen voimat lisääntyvät valtavasti niiden työläisten ansiosta, jotka nykyisin auttavat vilpittömästi meitä?”

Pääministeri: Minulla on aivan toisenlainen käsitys. Se tosiasia, että liberaalit ottelevat keskenään, sysää epäilemättä varsin huomattavan osan liberaaleista epätoivoissaan Työväenpuolueeseen, jossa on jo suuri määrä liberaaleja, sangen kyvykkäitä ihmisiä, jotka nyt mustaavat hallitusta. Tulos on epäilemättä se, että yleinen mielipide lujittuu tuntuvasti Työväenpuolueen hyväksi. Yleinen mielipide ei käänny Työväenpuolueen ulkopuolella olevien liberaalien, vaan Työväenpuolueen hyväksi, kuten osittaiset uusintavaalit näyttävät”.

Sivumennen sanoen tuo järkeily osoittaa erittäin selvästi, miten pahasti porvariston älykkäimmätkin miehet ovat sotkeutuneet eivätkä voi olla tekemättä korjaamattomia

tyhmyksiä. Niihin porvaristo juuri sortuukin. Mutta meikäläiset voivat tehdä tyhmyksiäkin (tosin ehdolla, etteivät nämä tyhmydet ole kovin pahoja ja että ne oikaistaan ajoissa) ja siitä huolimatta selviytyä lopulta voittajina.

Toinen poliittinen dokumentti ovat seuraavat „vasemisto”-kommunistin tov. Sylvia Pankhurstin ajatukset:

„...Toveri Inkin (Britannian sosialistisen puolueen sihteeri) nimittää Työväenpuoluetta „työväenluokan liikkeen pääjärjestöksi”. Toinen Britannian sosialistista puoluetta edustava toveri ilmaisi III Internationalen konferenssissa vieläkin selvemmin tämän Britannian sosialistisen puolueen katsomuksen. Hän sanoi: „Meidän mielestämme Työväenpuolue on järjestynyt työväenluokka”.

Me emme ole samaa mieltä Työväenpuolueeseen nähden. Työväenpuolueen jäsenmäärä on sangen suuri, joskin sen jäsenistö on varsin huomattavalta osaltaan passiivista ja apaattista; he ovat työmiehiä ja työläisnaisia, jotka ovat liittyneet trade unioniin, siksi kun heidän toverinsakin työpaikalla kuuluvat trade unioniin ja koska he tahtovat saada avustuksia.

Mutta me myönnämme, että Työväenpuolueen suurilukuisuus johtuu siitäkin, että se on sen ajattelutavan luomus, jota pitemmälle Britannian työväenluokan valtaenemmistö ei vielä ole päässyt, joskin kansan mielissä on kypsymässä suuria muutoksia, mikä piakkoin muuttaa tilanteen...”

„...Britannian työväenpuolue on muiden maiden sosialipatrioottisten järjestöjen tapaan nouseva luonnollisen yhteiskuntakehityksen tuloksena kiertämättä valtaan. Kommunistien tehtävä on kehittää voimia, jotka suistavat sosialipatriootit vallasta, emmekä me saa hidastuttaa tätä työtä maassamme emmekä horjua.

Emme saa haaskata energiaamme kartuttaen Työväenpuolueen voimaa; sen valtaannousu on kiertämätön. Meidän on keskitettävä voimamme sellaisen kommunistisen liikkeen luomiseen, joka voittaa Työväenpuolueen. Työväenpuolue muodostaa pian hallituksen; vallankumouksellisen opposition on oltava valmiina käymään sen kimpuun...”

Siis liberaalinen porvaristo luopuu vuosisataisen historiallisen kokemuksen siunaamasta — ja riistäjille tavattoman edullisesta — „kahden puolueen” (kahden riistäjän puolueen) järjestelmästä pitäen välttämättömänä niiden voimien yhdistämistä taistelun käymiseksi Työväenpuoluetta vastaan. Osa liberaaleista pakenee Työväenpuolueeseen kuin rotat hukuvasta laivasta. Vasemmistokommunistit pitävät vallan siirtymistä Työväenpuolueelle kiertämättömänä ja myöntävät, että työväen enemmistö kannattaa nykyään tätä puoluetta. Tästä he tekevät sen kummallisen:

johtopäätöksen, minkä tov. Sylvia Pankhurst määrittelee seuraavasti:

„Kommunistisen puolueen ei pidä tehdä kompromisseja... Sen pitää säilyttää oppinsa puhtaana sekä riippumattomuutensa reformismista tahrattomana; sen tehtävä on kulkea edellä, pysähtymättä ja poikkeamatta tieltään syrjään, kulkea suoraa tietä kohti kommunistista vallankumousta”.

Päinvastoin, juuri siitä, että Englannin työläisten enemmistö kulkee vielä englantilaisten Kerenskien tai Scheidemannien talutusnuorassa, ettei se ole vielä kokenut, mikä on noista henkilöistä muodostettu hallitus, ettei se ole vielä saanut kokemusta, joka oli tarpeen sekä Venäjällä että Saksassa ennen kuin työläiset asettuivat joukkomitassa kommunismin kannalle,— siitä seuraa eittämättömästi, että Englannin kommunistien *pitää* osallistua parlamenttitoimintaan, auttaa parlamentin *sisältä* työväenjoukkoja näkemään käytännössä Hendersonin ja Snowdenin hallituksen tulokset ja auttaa Hendersoneja ja Snowdeneja voittamaan yhteenliittyneet Lloyd George ja Churchill. Jos menettellään toisin, vaikeutetaan vallankumousta, sillä vallankumous ei ole mahdollinen ilman työväenluokan enemmistön katsomusten muuttumista, ja tämän muutoksen saa aikaan vain joukkojen poliittinen kokemus eikä milloinkaan pelkkä propaganda. „Eteenpäin ilman kompromisseja ja poikkeamatta tieltä” on ilmeisesti väärä tunnus, kun sitä julistaa tiettävästi voimaton työläisten vähemmistö, joka tietää (tai jonka ainakin pitäisi tietää), että enemmistö pienen ajan kuluttua, jos Henderson ja Snowden saavat voiton Lloyd Georgesta ja Churchillista, pettyy johtajissaan ja kääntyy kannattamaan kommunismia (tai joka tapauksessa alkaa suhtautua puolueettomasti ja suurimmalta osaltaan suopean puolueettomasti kommunisteihin). Se on samaa kuin jos 10.000 sotilasta syöksyisi taisteluun vihollisen 50.000 miestä vastaan, silloin kun pitäisi „pysähtyä”, „poiketa tieltä”, jopa tehdä „kompromissikin”, jotta voitaisiin odotella avuksi rientävän satatuhantisen apujoukon tuloa, joka ei voi ehtiä heti. Se on intelligenteille ominaista penikkamaisuutta, mutta ei vallankumouksellisen luokan vakavaa taktikoimista.

Vallankumouksen peruslaki, jonka kaikki vallankumoukset ja muun muassa kaikki kolme XX vuosisadalla tapahtu-

nutta Venäjän vallankumousta ovat vahvistaneet oikeaksi, on seuraava: vallankumousta varten ei riitä se, että riistetyt ja sorretut joukot ovat tajunneet mahdottomaksi elää vanhaan tapaan ja vaativat muutoksia; vallankumousta varten on välttämätöntä, että riistäjät eivät voi elää ja hallita vanhaan tapaan. Vallankumous voi voittaa vasta silloin, kun „*pohjakerrokset*” *eivät halua vanhaa* ja kun „*huippukerrokset*” *eivät voi elää vanhaan tapaan*. Toisin tämä totuus ilmaistaan sanoilla: vallankumous on mahdoton ilman yleisvaltakunnallista (sekä riistettyjä että riistäjiä käsittävää) kriisiä. Vallankumousta varten on siis ensiksikin saatava aikaan se, että työläisten enemmistö (tai ainakin tietösten, ajattelevien, poliittisesti aktiivisten työläisten enemmistö) käsittää täydellisesti kumouksen välttämättömäksi ja on valmis uhraamaan henkensä sen hyväksi; toiseksi, että hallitsevat luokat kokisivat hallituspulaa, joka vetää takapajuisimmatkin joukot politiikkaan (jokaisen todellisen vallankumouksen tunnusmerkkinä on se, että siihen saakka välinpitämättömiksi jääneiden työtätekevien ja sorrettujen joukkojen poliittiseen taisteluun kykenevien edustajain lukumäärä kymmenkertaistuu, jopa satakertaisuukin nopeasti), tekee hallituksen voimattomaksi ja suo vallankumouksellisille mahdollisuuden kukistaa sen nopeasti.

Englannissa, kuten m.m. juuri Lloyd Georgen puheestakin näkyy, ovat kehittymässä ilmeisesti nämä molemmat voitokkaan proletarisen vallankumouksen edellytykset. Ja vasemmistokommunistien virheet ovat nyt erittäin vaarallisia juuri sen vuoksi, kun on havaittavissa, etteivät eräät vallankumoukselliset suhtaudu kyllin vakavasti, kyllin asiallisesti, riittävän tietoisesti ja harkitsevasti kumpaankin näistä ehdoista. Jos olemme vallankumouksellisen *luokan* puolue emmekä vallankumouksellinen ryhmä ja jos haluamme saada *joukot* mukaamme (ilman sitä saatamme osoittautua pelkiksi suunsoittajiksi), niin meidän on ensinnäkin autettava Hendersonia tai Snowdenia lyömään Lloyd George ja Churchill (taikka oikeammin: pakotettava ensin mainitut lyömään viimeksi mainitut, sillä ensin mainitut *pelkäävät voittoaan!*); toiseksi meidän on autettava työväenluokan enemmistöä vakuuttumaan oman kokemuksensa kautta siitä, että olemme oikeassa, t.s. että Henderson ja Snowden ovat aivan kelpaamattomia, että he ovat

olemukseltaan pikkuporvareita ja luopioita ja että heidän vararikkonsa on kiertämätön; kolmanneksi meidän on jouduttava hetkeä, jolloin *sen nojalla*, että työläisten enemistö on pettynyt Hendersoneissa, voidaan vakavin menestyksen toivein kaataa äkkiä Hendersonien hallitus, jonka hämmennys on oleva sitäkin suurempi, kun kerran sellainenkin perin viisas ja edustava suur- eikä pikkuporvari kuin Lloyd George joutuu aivan ymmälle ja heikentää yhä enemmän itseään (ja koko porvaristoa) — eilen „kahnauksillaan” Churchillin kanssa, tänään „kahnauksillaan” Asquithin kanssa.

Selitän yksityiskohtaisemmin. Käsitykseni mukaan Englannin kommunistien on yhdistettävä kaikki neljä puoluettaan ja ryhmäänsä (kaikki hyvin heikkoja, eräät jopa peräti heikkoja) yhdeksi kommunistiseksi puolueeksi ottaen pohjaksi III Internationalen periaatteet sekä *ehdottoman* osallistumisen parlamenttiin. Kommunistinen puolue ehdottaa Hendersoneille ja Snowdeneille „kompromissia”, vaaliliittoa: esiinnyttään yhdessä Lloyd Georgen ja vanhoillisten liittoa vastaan, jaetaan parlamentin edustajanpaikat sen mukaisesti, kuinka paljon ääniä työläiset antavat Työväenpuolueen tai kommunistien puolesta (ei vaaleissa, vaan erikoisessa äänestyksessä), ja säilytetään *täydellinen vapaus* harjoittaa agitaatiota, propagandaa ja poliittista toimintaa. Ilman tätä viimeistä ehtoa ei tietenkään saa tehdä vaaliliittoa, sillä se olisi petosta: Englannin kommunistien täytyy vaatia ja pitää kiinni mitä täydellisimmästä vapaudesta Hendersonien ja Snowdenien arvostelemiseen yhtä ehdottomasti kuin venäläiset bolshevikit vaativat ja pitivät kiinni siitä (*viisitoista vuotta*, 1903—1917) venäläisiin Hendersoneihin ja Snowdeneihin, s.o. menshevikkeihin nähden.

Jos Hendersonit ja Snowdenit suostuvat liittoon näillä ehdoilla, niin se on meidän voittomme, sillä meille ei ole lainkaan tärkeää, kuinka monta edustajanpaikkaa saamme parlamentissa, emme me aja niitä takaa, siinä suhteessa olemme valmiit myönnytyksiin (kun taas Hendersonit ja erikoisesti heidän uudet ystävänsä — eli heidän uudet isäntänsä —, Riippumattomaan työväenpuolueeseen siirtyneet liberaalit, ajavat eniten takaa juuri niitä). Silloin olemme voittaneet, sillä viemme *oman* agitaatiomme *joukkoihin* hetkellä, jolloin *itse* Lloyd George on „kiihottanut” ne, ja

paitsi sitä, että autamme Työväenpuoluetta muodostamaan nopeammin hallituksensa, autamme myös joukkoja ymmärtämään pikemmin koko kommunistisen propagandamme, jota tulemme harjoittamaan Hendersoneja vastaan rajoituksitta ja vaikenematta mistään.

Jos taas Hendersoneit ja Snowdenit kieltäytyvät tekemästä vaaliliittoa kanssamme näillä ehdoilla, voitamme vieläkin enemmän. Siten osoitamme heti *joukoille* (ottakaa huomioon, että jopa selvästi menshevistisen, täysin opportunistisen Riippumattoman työväenpuolueenkin sisällä *joukot* kannattavat Neuvostoja), että Hendersoneista on mieluisampaa heidän *oma* läheinen suhteensa kapitalisteihin kuin kaikkien työläisten yhteenliittyminen. Voitamme heti *joukkojen* silmissä, sillä varsinkin Lloyd Georgen loistavien, peräti oikeiden ja (kommunismille) peräti hyödyllisten selitysten jälkeen joukot alkavat kannattaa kaikkien työläisten yhdistymistä Lloyd Georgen ja vanhoillisten liittoa vastaan. Voitamme heti, sillä näytämme havainnollisesti joukoille, että Hendersoneit ja Snowdenit pelkäävät voittaa Lloyd Georgen, pelkäävät ottaa valtaa yksinään, pyrkivät *salaa* saamaan tukea Lloyd Georgelta, joka ojentaa *julkisesti* kätensä vanhoillisille Työväenpuoluetta vastaan. Mainittakoon, että meillä Venäjällä 27. II. 1917 (vanhaa lukua) tapahtuneen vallankumouksen jälkeen bolshevikkien propaganda menshevikkejä ja eserriä (s.o. venäläisiä Hendersoneja ja Snowdeneja) vastaan voitti juuri näistä samoista syistä. Sanoimme menshevikeille ja eserriille: ottakaa kaikki valta käsiinne ilman porvaristoa, kun teillä kerran on enemmistö Neuvostoissa (Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa kesäkuussa 1917 bolshevikeilla oli vain 13% äänistä). Mutta venäläiset Hendersoneit ja Snowdenit pelkäsivät ottaa valtaa käsiinsä ilman porvaristoa, ja kun porvaristo vitkutti Perustavan kokouksen vaaleja tietäen hyvin, että vaalit antavat enemmistön eserriille ja menshevikeille * (nämä olivat tehneet mitä lujimman poliittisen liiton keskenään ja edustivat kummatkin asiallisesti *samaa* pikkuporvarillista demokratiaa), niin eserrit ja

* Perustavan kokouksen vaaleissa Venäjällä, marraskuussa 1917, joihin tietojen mukaan osallistui yli 36 miljoonaa valitsijaa, bolshevikit saivat 25% äänistä, erilaiset tilanherrojen ja porvariston puolueet 13% ja pikkuporvarillinen demokratia, s.o. eserrit ja menshevikit niitä lähellä olevien vähäisten ryhmien kanssa, 62% äänistä.

menshevikit eivät pystyneet taistelemaan tarmokkaasti ja loppuun saakka tuota vitkuttelua vastaan.

Hendersonien ja Snowdenien kieltäytyessä liittoutumasta kommunistien kanssa kommunistit voittaisivat heti siinä mielessä, että saisivat puolelleen joukkojen myötätunnon ja Hendersonit ja Snowdenit joutuisivat huonoon huutoon, ja vaikka menettäisimmekin sen vuoksi muutamia edustajanpaikkoja parlamentissa, se ei olisi meille lainkaan tärkeää. Asettaisimme omat ehdokkaamme vain ani harvoissa, mutta ehdottoman varmoissa vaalipiireissä, t.s. niissä, missä meidän ehdokkaidemme asettaminen ei auttaisi liberaalin valitsemista labouristin (Työväenpuolueen jäsen) asemesta. Harjoittaisimme vaaliagitaatiota levittämällä lentolehtisiä kommunismin puolesta ja kehottamalla *äänestämään labour-puolueen ehdokasta porvaria vastaan kaikissa* niissä vaalipiireissä, missä emme ole asettaneet ehdokasta. Toverit Sylvia Pankhurst ja Gallacher erehtyvät, jos he pitävät sitä kommunismin kavaltamisena ja luopumisena taistelusta sosialistiluopioita vastaan. Päinvastoin, kommunistisen vallankumouksen asia epäilemättä vain voittaisi siitä.

Nykyään Englannin kommunistien on usein peräti vaikea edes lähestyä joukkoja ja saada ne kuuntelemaan itseään. Mutta kun esiinnyn kommunistina ja kehotan *äänestämään Hendersonia Lloyd Georgea vastaan*, niin minua varmaan kuunnellaan. Ja silloin saan tilaisuuden selittää kansantajuisesti, miksi Neuvostot ovat paremmat kuin parlamenttijärjestelmä ja proletariaatin diktatuuri parempi kuin Churchillin diktatuuri (jota naamioidaan porvarillisen „demokratian” kyltillä), sekä myös sen, että *äänestämällä Hendersonia* haluaisin kannattaa häntä aivan samoin kuin hirtonuora kannattaa hirtettyä; että mitä pikemmin Hendersonit muodostavat oman hallituksensa, sitä pikemmin tulee todistetuksi, että minä olen oikeassa, sitä pikemmin joukot siirtyvät puolelleni ja Hendersonit ja Snowdenit saavat poliittisen kuoleman aivan samoin kuin heidän aateveljensä Venäjällä ja Saksassa.

Ja jos minulle vastataan, että tuo on perin „konstikasta” ja mutkallista taktiikkaa, että joukot eivät käsitä sitä, että se hajottaa ja pirstoo voimiamme, haittaa niiden keskittämistä neuvostovallankumoukseen j.n.e., niin vastaan noille „vasemmistolaisille” vastaväittäjille: älkää panko kaava-

oppineisuuttanne joukkojen kontolle! Eivätköhän joukot Venäjällä ole vähemmän valistuneita kuin Englannissa. Ja silti joukot ymmärsivät bolshevikkeja; eikä bolshevikkeja lainkaan häirinnyt, vaan päinvastoin auttoi se, että he neuvostovallankumouksen *aattona*, syyskuussa 1917, tekivät ehdokaslistansa porvarillisen parlamentin (Perustavan kokouksen) vaaleja varten ja heti *seuraavana päivänä* neuvostovallankumouksen *jälkeen*, marraskuussa 1917, valitsivat edustajia siihen samaan Perustavaan kokoukseen, jonka he sitten hajottivat 5. I. 1918.

Minulla ei ole tilaisuutta pysähtyä tässä yhteydessä käsittelemään toista englantilaisten kommunistien välistä erimielisyyttä, nimittäin sitä, onko liityttävä yhteen Työväenpuolueen kanssa vai ei. Minulla on liian vähän aineistoa tästä kysymyksestä, joka on kovin mutkallinen, syystä että Britannian „Työväenpuolue” on tavattoman omalaatuinen ja eroaa rakenteellisesti varsin suuresti Euroopan mantereen tavanomaisista poliittisista puolueista. Mutta ilmeistä on ensinnäkin se, että tässäkin kysymyksessä tekee kiertämättä virheen jokainen, joka aikoo johtaa vallankumouksellisen proletariaatin taktiikan sellaisista periaatteista kuin: „kommunistisen puolueen pitää säilyttää oppinsa puhtaana sekä riippumattomuutensa reformismista tahrattomana; sen tulee kulkea edellä, pysähtymättä ja poikkeamatta tieltään syrjään, kulkea suoraa tietä kohti kommunistista vallankumousta”. Tällaisissa periaatteissa vain toistuu sama virhe, jonka ranskalaiset blanquilaiset kommunardit tekivät vuonna 1874 julistaessaan „kieltävänsä” kaikki kompromissit ja kaikkinaiset väliasteet. Toiseksi on ilmeistä, että tässäkin kuten aina pitää osata soveltaa kommunismin yleisiä periaatteita, pääperiaatteita luokkien ja puolueiden *omalaatuisiin* keskinäissuhteisiin, sitä kommunismiin johtavan objektiivisen kehityksen *omalaatuisuutta* vastaavasti, mikä on ominaista kullekin eri maalle ja mikä on osattava saada selville, nähdä ja arvata etukäteen.

Mutta siitä on puhuttava ei yksin Englannin kommunistisen liikkeen, vaan niiden yleisten johtopäätösten yhteydessä, jotka koskevat kommunistisen liikkeen kehitystä kaikissa kapitalistisissa maissa. Nyt siirrymmekin käsittelemään sitä.

X

MUUTAMIA JOHTOPAATOKSIA

Vuoden 1905 Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa ilmeni eräs varsin omalaatuinen maailmanhistorian käänne: eräässä takapajuisimmassa kapitalistisessa maassa lakko-
liike kasvoi ensi kerran maailmassa ennen näkemättömän laajaksi ja voimakkaaksi. *Yksistään* v. 1905 *ensimmäisen kuukauden* aikana lakkolaisten lukumäärä ylitti kymmenkertaisesti lakkolaisten *vuotuisen* keskimääräisluvun edellisten kymmenen vuoden ajalta (1895—1904), ja tammi-
kuusta lokakuuhun 1905 lakot kasvoivat lakkaamatta ja valtavissa mittasuhteissa. Useiden peräti omalaatuisten historiallisten ehtojen vaikutuksesta takapajuinen Venäjä näytti maailmalle ensimmäisenä paitsi sitä, että sorrettujen joukkojen oma-aloitteisuus kasvaa hyppäyksellisesti vallankumouksen aikana (näin on käynyt kaikissa suurissa val-
lankumouksissa), myös sen, että proletariaatin merkitys on paljon suurempi kuin sen osuus väestöstä, sen, miten taloudelliset ja poliittiset lakot yhdistyvät toisiinsa, miten viimeksi mainitut muuttuvat aseelliseksi kapinaksi ja syntyy kapitalismin sortamien luokkien uusi joukkotaistelu- ja joukkojärjestömuoto, Neuvostot.

Vuoden 1917 helmikuun ja Lokakuun vallankumoukset johtivat Neuvostojen kaikinpuoliseen kehittymiseen kansallisessa mitassa ja edelleen niiden voittoon proletaarisessa, sosialistisessa kumouksessa. Ja vajaan kahdessa vuodessa tuli näkyviin, että Neuvostot ovat luonteeltaan kansainvälisiä, että tämä taistelu- ja järjestömuoto on levinnyt kansainväliseen työväenliikkeeseen, että Neuvostojen historiallisena kutsumuksena on olla porvarillisen parlamentarismen ja yleensä porvarillisen demokratian haudan-
kaivaja, perijä ja seuraaja.

Eikä siinä kaikki. Työväenliikkeen historia osoittaa nyt, että kaikissa maissa työväenliike joutuu (ja on jo joutunut) vaiheeseen, joka on syntyvän, kasvavan ja voittoon kulkevan kommunismin taistelua ennen kaikkea ja etupäässä *omaa* (joka maan omaa) „menshevismää”, s.o. opportunistia ja sosialishovinismia vastaan; toiseksi — ja tavallaan lisäksi — „vasemmisto”-kommunismia vastaan. Ensin mainittu taistelu näyttää muodostuneen poikkeuksetta kaikissa maissa taisteluksi II (nyt jo asiallisesti surmatun) ja

III Internationalen välillä. Toiseksi mainittua taistelua on havaittavissa sekä Saksassa, Englannissa, Italiassa että Amerikassa (ainakin tietty osa „Maailman teollisuustyöläisistä” ja anarko-syndikalistisista virtauksista taittaa peistään vasemmistokommunismien virheiden puolesta hyväksyen samalla melkein yleisesti ja miltei jakamattomasti neuvostojärjestelmän) sekä myös Ranskassa (entisten syndikalistien erään osan suhtautuminen poliittiseen puolueeseen ja parlamentarismiin, taaskin rinnan neuvostojärjestelmän tunnustamisen kanssa), t.s. ilmeisesti ei ainoastaan kansainvälisessä, vaan koko maailman mitassa.

Mutta käydessään kaikkialla läpi asiallisesti samanluontoista valmistavaa koulua porvariston voittamiseksi kunkin maan työväenliike kehittyi tässä suhteessa *omalla tavallaan*. Sitä paitsi suuret, kehittyneet kapitalistiset maat etenevät tätä tietä *paljon nopeammin* kuin bolshevismi, joka sai historialta viidentoista vuoden aikajakson valmistautuakseen järjestyneenä poliittisena virtauksena voittoon. III Internationale on jo niinkin lyhyessä ajassa kuin yhdessä vuodessa saanut ratkaisevan voiton ja lyönyt hajalle II:n, keltaisen, sosialishovinistisen Internationalen, joka vielä muutama kuukausi sitten oli paljon voimakkaampi kuin III Internationale, näytti lujalta ja mahdolliselta ja sai kaikkinaista, sekä suoranaista että välillistä, sekä aineellista (ministerinpaikkoja, passeja, lehdistön) että aatteellista apua koko maailman porvaristolta.

Kysymys on nyt siitä, että kunkin maan kommunistit olisivat täysin tietoisia niin opportunismia ja „vasemmistolaista” kaavaoppineisuutta vastaan käytävän taistelun periaatteellisista perustehtävistä kuin myös niistä *konkreettisista erikoisuuksista*, joita tässä taistelussa on ja tulee ehdottomasti olemaan kussakin eri maassa tämän maan talouden, politiikan, kulttuurin, kansallisen kokoomuksen (Irlanti y.m.), sen siirtomaiden, uskonnollisten suuntien y.m.s. erikoispiirteiden mukaisesti. Kaikkialla tuntuu, laajenee ja kasvaa tyytymättömyys II Internationalea kohtaan sekä siitä syystä, että se on opportunistinen, että siitä syystä, että se ei osaa tai ei kykene luomaan todella sentralisoitua, todella johtavaa keskusta, joka pystyisi suuntaamaan vallankumouksellisen proletariaatin kansainvälistä taktiikkaa proletariaatin taistellessa maailman neuvostotasavallan puolesta. On käsitettävä selvästi, ettei tällaista

johtavaa keskusta voida missään tapauksessa luoda sillä pohjalla, että jäljitellään kaavamaisesti, tasoitetaan ja samaistetaan mekaanisesti taktilliset taistel säännöt. Niin kauan kuin kansojen ja maiden välillä on olemassa kansallisia ja valtiollisia eroavuuksia — ja nämä eroavuudet säilyvät vielä hyvin kauan senkin jälkeen, kun proletariaatin diktatuuri on pystytetty koko maailmassa —, niin kauan maailman kommunistisen työväenliikkeen kansainvälisen taktiikan yhtenäisyys ei vaadi moninaisuuden poistamista eikä kansallisten eroavuuksien hävittämistä (nykyhetkellä se on turha haave), vaan sellaista kommunismin *pääperiaatteiden* (Neuvostovalta ja proletariaatin diktatuuri) soveltamista, joka *oikealla tavalla muuttelisi* muodoltaan näitä periaatteita *yksityiskohdissa*, oikealla tavalla sopeuttaisi niitä kansallisiin ja kansallisvaltiollisiin eroavuuksiin. Perustehtävänä nykyisellä historian ajankohdalla kaikissa kehittyneissä (eikä yksinomaan kehittyneissä) maissa on ottaa selville, tutkia, löytää, havaita ja oivaltaa ne kansallisesti erikoiset, kansallisesti omalaatuiset *konkreettiset* menetelmät, joiden avulla kussakin maassa ratkaistaan *yhteinen* kansainvälinen tehtävä — voitetaan opportunisti ja vasemmistolainen kaavaoppineisuus työväenliikkeessä, kukistetaan porvaristo, pystytetään Neuvostotasavalta ja proletariaatin diktatuuri. Perustyö — joskaan ei vielä lähimainkaan koko työ, mutta perustyö — on kuitenkin jo tehty työväenluokan etujoukon saamiseksi, sen siirtymiseksi Neuvostovallan kannalle parlamentarismia vastaan, proletariaatin diktatuurin kannalle porvarillista demokratiaa vastaan. Kaikki voimat ja koko huomio on nyt keskitettävä *seuraavaan* askeleeseen, joka näyttää olevan ja tietyltä kannalta katsoen todella onkin vähemmän perustava, mutta jolla tehtävän käytännöllisen ratkaisemisen kannalta on sen sijaan käytännöllisempi merkitys, on nimittäin löydettävä se muoto, miten *siirrytään* eli *ryhdytään* proletaariseen vallankumoukseen.

Proletariaatin etujoukko on aatteellisesti vallattu. Se on pääasia. Ilman sitä ei päästä askeltakaan lähemmäksi voittoa. Mutta siitä on vielä aika pitkä matka voittoon. Pelkällä etujoukolla ei voiteta. Olisi paitsi tyhmää myös rikollistakin heittää etujoukko yksin taisteluun ennen kuin koko luokka, ennen kuin laajat joukot ovat asettuneet joko suoranaisesti tukemaan etujoukkoa tai ainakin alkanet

suhtautua siihen suopean puolueettomasti ja muuttuneet täysin kykenemättömiksi tukemaan tämän etujoukon vastustajia. Mutta pelkkä propaganda, pelkkä agitaatio ei riitä saamaan todella koko luokkaa, todellakin laajoja työtätekeviä ja pääoman sortamia joukkoja tälle kannalle. Siihen tarvitaan näiden joukkojen omaa poliittista kokemusta. Sellainen on kaikkien suurten vallankumousten peruslaki, jonka paikkansapitävyyden on vahvistanut hämmästyttävän vakuuttavasti ja näkyvästi paitsi Venäjä myös Saksa. Ei ainoastaan Venäjän valistumattomien ja useinkin lukutaidottomien joukkojen, vaan myös Saksan perin valistuneiden, kauttaaltaan lukutaitoisten joukkojen ennen kuin ne ovat asettuneet päättäväisesti kommunismin kannalle on pitänyt kokea omassa nahassaan, kuinka voimaton, selkärangaton, avuton, porvaristoa nöyrästi palveleva ja halpainen on II Internationalen ritarien hallitus ja että ääritaanumuksellisten (Kornilov Venäjällä, Kapp ja kumpp. Saksassa) diktatuuri on kiertämättömästi ainoa proletariaatin diktatuurin vaihtoehto.

Kansainvälisen työväenliikkeen luokkatietoisien etujoukon, t.s. kommunististen puolueiden, ryhmien ja virtausten, tämän hetken tehtävä on osata *johtaa* laajat (tätä nykyä vielä useimmiten uinuvat, haluttomat, tottumusten kahlitsemat, piintyneet ja herättämättömät) joukot tähän uuteen asemaansa tai oikeammin osata johtaa *ei yksistään* puoluettaan, vaan myös näitä joukkoja niiden asettuessa, siirtyessä uudelle kannalle. Jos kohta ensimmäisen historiallisen tehtävän suorittaminen (proletariaatin luokkatietoisien etujoukon saaminen Neuvostovallan ja työväenluokan diktatuurin kannalle) oli mahdotonta saamatta täydellistä aatteellista ja poliittista voittoa opportunistista ja sosialishovinismista, niin toista tehtävää, joka on nyt muodostumassa ajankohtaiseksi ja jona on osata johtaa *joukot* uudelle kannalle, joka voi taata etujoukolle voiton vallankumouksessa —, tätä vuorossa olevaa tehtävää ei voida täyttää, ellei voiteta vasemmistolaisista kaavaoppineisuutta, oikaista täydellisesti sen virheitä ja vapauduta niistä.

Niin kauan kuin oli kysymys (ja mikäli yhä vielä on kysymys) proletariaatin etujoukon saamisesta kommunismin kannalle, niin kauan ja sikäli on etutilalla propaganda; vieläpä kerhotkin, joilla on kaikki kerholaisuuden heikkoudet, ovat siinä hyödyksi ja tuottavat hedelmällisiä tuloksia.

Kun kysymyksessä on joukkojen käytännöllinen toiminta, miljoonaisten armeijoiden sijoitus — jos niin voidaan sanoa —, kyseessäolevan yhteiskunnan *kaikkien* luokkavoimien ryhmitys *viimeistä ja ratkaisevaa taistelua varten*, niin silloin enää eivät auta pelkät propagandatottumukset eikä pelkkä „puhtaan” kommunismin totuuksien toistaminen. Silloin ei enää lasketa tuhansissa, niin kuin itse asiassa laskee propagandisti, sellaisen pikkuryhmän jäsen, joka ei vielä ole johtanut suuria joukkoja; silloin lasketaan miljoonissa ja kymmenissä miljoonissa. Silloin meidän ei ole kysyttävä itseltämme ainoastaan sitä, olemmeko saaneet vallankumouksellisen luokan etujoukon vakuuttumaan, vaan myös, ovatko kyseessäolevan yhteiskunnan *kaikkien* luokkien, ehdottomasti kaikkien luokkien historiallisesti aktiiviset voimat ryhmittyneet sillä tavalla, että ratkaiseva taistelu olisi jo täysin ajankohtainen, — sillä tavalla, että (1) kaikki meille vihamieliset luokkavoimat olisivat joutuneet kylliksi sekaisin, kahinoineet kyllin kovasti keskenään, heikentyneet kylliksi taistelussa, joka on ollut niille ylivoimainen; että (2) kaikki epäröivät, häilyvät, horjuvat väliainekset, s.o. pikkuporvaristo, pikkuporvarillinen demokratia erotukseksi porvaristosta, olisivat paljastaneet itsensä kyllin kansan silmissä, häväisseet itsensä kyllin pahasti kärsimällä vararikon käytännöllisessä toiminnassaan; että (3) proletaarijoukkojen mieliala alkaisi muuttua ja kehittyä voimakkaasti porvariston vastaisen mitä päättävimmän, rajattoman rohkean vallankumoustoiminnan tukemiselle edulliseen suuntaan. Silloin vallankumous on käynyt ajankohtaiseksi, silloin voittomme on taattu, jos olemme arvioineet oikein kaikki yllämainitut, lyhyesti esitetyt ehdot ja valinneet hetken oikein.

Churchillien ja Lloyd Georgein väliset erimielisyydet toisaalta — näitä poliittisia tyyppejä on *kaikissa* maissa, vain vähäisin kansallisin eroavuuksin — ja edelleen Hendersonian ja Lloyd Georgein väliset erimielisyydet toisaalta ovat aivan merkityksettömiä ja vähäisiä puhtaan, t.s. abstraktisen kommunismin, t.s. sellaisen kommunismin kannalta, joka ei ole vielä kehittynyt käytännölliseksi, poliittiseksi joukkotoiminnaksi. Mutta tämän joukkojen käytännöllisen toiminnan kannalta noilla eroavuuksilla on suuri, tavattoman suuri merkitys. Kommunistin asiana, hänen tehtävänänsä, jos hän haluaa olla paitsi luokkatietoinen, vakaumuk-

sellinen ja aatteellinen propagandisti myös *joukkojen* käytännöllinen johtaja vallankumouksessa, on ottaa huomioon nuo eroavuudet ja osata määritellä hetki, jolloin käyvät ehdottoman kiertämättömiksi noiden „ystävysten” väliset selkkaukset, jotka heikentävät *kaikkia noita „ystäviä”* ja tekevät heidät voimattomiksi. On pysyttävä ehdottoman uskollisena kommunismin aatteille ja samalla osattava tehdä kaikkia tarpeellisia käytännön kompromisseja, luovia, sovitella, ottaa syrjäskeleitä, perääntyä j.n.e., jotta voitaisiin jouduttaa Hendersonien (II Internationalen sankarien, ellei haluta käyttää yksityisten, itseään sosialisteiksi nimittävien, pikkuporvarillisia demokraattisia aineksia edustavien henkilöiden nimiä) valtaan tuloa ja heidän poliittisen valtansa kukistumista; jouduttaa heidän väistämätöntä käytännöllistä vararikkoaan, mikä valistaa joukkoja juuri meidän hengessämme, juuri kommunismin suuntaan; jouduttaa Hendersonien, Lloyd Georgein ja Churchillien (menshevikkien ja eserrien, kadettien ja monarkistien; Scheidemanniin, porvariston ja kappilaisten y.m.) keskinäisiä kiertämättömiä kahnauksia, riitoja, selkkauksia ja täydellistä hajaannusta sekä valita oikein hetki, jolloin hajaannus näiden „pyhän yksityisomistuksen tukipylväiden” välillä on suurin, jotta proletariaatti voi päättävällä hyökkäyksellään lyödä ne kaikki ja valloittaa poliittisen vallan.

Historia yleensä ja vallankumousten historia erittäin on aina sisältörikkaampaa, moninaisempaa, monipuolisempaa, elävämpää ja „ovelampaa” kuin mitä edistyksellisimpien luokkien parhaimmatkaan puolueet, tietoisimmatkaan etujoukot kuvittelevat. Se onkin ymmärrettävää, sillä parhaisissa etujoukoissa ilmenee kymmenien tuhansien tietoisuus, tahto, intohimo ja mielikuvitus, mutta vallankumouksen toteuttavat, erikoisen nousun ja kaikkien inhimillisten kykyjen jännittämisen hetkinä, kaikkein kärkevimmän luokkataistelun kannustamien kymmenien miljoonien tietoisuus, tahto, intohimo ja mielikuvitus. Tästä seuraa kaksi varsin tärkeää käytännöllistä johtopäätöstä: ensiksikin, että tehtävänsä suorittaakseen vallankumouksellisen luokan täytyy oppia hallitsemaan *kaikkia*, ilman vähäisintäkään poikkeusta kaikkia yhteiskunnallisen toiminnan muotoja eli puolia (viimeistellen vielä valtiovallan valloittamisen jälkeä usein suuren uhan ja tavattoman vaaran alaisena sitä,

mikä siltä oli jäänyt kesken ennen vallan valloittamista); toiseksi, että vallankumouksellisen luokan täytyy olla valmis vaihtamaan mahdollisimman nopeasti ja odottamatta yksi muoto toiseen.

Jokainen myöntää järjettömäksi, jopa suorastaan rikolliiseksi sellaisen armeijan menettelyn, joka ei valmistaudu käyttämään kaikkia niitä taisteluseiteja, -keinoja ja -tapoja, joita vihollisella on tai saattaa olla. Ja politiikassa tämä pitää paikkansa vieläkin enemmän kuin sota-alalla. Poliitikassa on vieläkin vaikeampaa nähdä etukäteen, mikä taistelukeino saattaa niissä tai näissä olosuhteissa osoittautua meille vastaisuudessa sopivaksi ja edulliseksi. Ellemme osaa käyttää kaikkia taistelukeinoja, voimme kärsiä suunnattoman — toisinaan jopa ratkaisevankin — tappion, jos meidän tahdostamme riippumattomat toisten luokkien asemassa tapahtuneet muutokset asettavat päiväjärjestykseen sellaisen toiminnan, jossa olemme kovin heikkoja. Mutta jos osaamme käyttää kaikkia taistelukeinoja, voitamme varmasti, koska ajamme todella edistyneimmän, todella vallankumouksellisen luokan etuja, voitamme sittenkin, vaikka olosuhteet eivät soisikaan meille tilaisuutta käyttää asetta, joka on viholliselle vaarallisin ja antaa surmaniskuja kaikkein nopeimmin. Kokemattomat vallankumoustaistelijat pitävät usein legaalisia taistelukeinoja opportunistisina, koska tämän legaalisen toiminnan alalla porvaristo on erittäin usein (varsinkin „rauhallisina”, ei-vallankumouksellisina aikoina) pettänyt ja petkuttanut työläisiä, ja sen sijaan illegaalisia taistelukeinoja vallankumouksellisina. Mutta se ei ole totta. Totuus on se, että opportunisteja ja työväenluokan asian kavaltajia ovat puolueet ja johtajat, jotka eivät osaa tai eivät halua (älä sano: en voi, vaan sano: en halua) käyttää illegaalisia taistelukeinoja esimerkiksi sellaisissa oloissa kuin vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana, jolloin vapaimpienkin demokraattisten maiden porvaristo petti työläisiä ennen kuulumattoman julkeasti ja hävyttömästi kieltäen sanomasta totuutta sodan ryöstöluonteesta. Mutta tavattoman huonoja vallankumouksellisia ovat ne, jotka eivät osaa käyttää illegaalisia taistelumuotoja yhdessä *kaikkien* legaalisten muotojen kanssa. Ei ole vaikeaa olla vallankumouksellinen silloin, kun vallankumous on jo puh-

jennut ja leimuaa, kun järjestään kaikki tulevat mukaan vallankumoukseen — kuka pelkästä mielenkiinnosta, kuka muodin vuoksi, eräät jopa yksilöllisen etuilun takia. Sittemmin, voiton saavutettuaan, proletariaatin on tavattoman vaikea, voidaanpa sanoa suorastaan kiduttavan vaikea „vapautua” tuollaisista valesvallankumouksellisista. Paljon vaikeampaa — ja paljon arvokkaampaa — on osata olla vallankumouksellinen silloin, kun *ei vielä ole* edellytyksiä välitöntä, avointa, todella laajaa ja todella vallankumouksellista taistelua varten, osata puolustaa vallankumouksen etuja (propaganda- ja agitaatiokiekeinoin sekä organisatorisesti) ei-vallankumouksellisissa ja usein suorastaan taantumuksellisissa laitoksissa, ei-vallankumouksellisessa tilanteessa ja sellaisten joukkojen keskuudessa, jotka eivät pysty heti käsittämään vallankumouksellisen toimintamenetelmän välttämättömyyttä. Nykypäivien kommunistisen liikkeen päätehtävänä Länsi-Euroopassa ja Amerikassa on osata löytää, tunnustella ja nähdä oikein se konkreettinen tie tai se erikoinen tapahtumien käänne, joka *johtaa* joukot varsinaiseen, ratkaisevaan, viimeiseen, suureen vallankumoustaisteluun.

Esimerkki: Englanti. Emme voi tietää — eikä kukaan voi etukäteen sanoa —, kuinka pian siellä puhkeaa oikea proletaarinen vallankumous ja *mikä* on se *syy*, joka parhaiten herättää, innoittaa ja nostattaa taisteluun hyvin laajat, nykyään vielä uinuvat joukot. Siksi velvollisuutemme on tehdä kaikki valmistava työmme siten, että kaikki neljä jalkaa olisi kengitetty (kuten Plehanov-vainaja tapasi sanoa ollessaan vielä marxilainen ja vallankumousmies). Mahdollisesti parlamenttikriisi aiheuttaa „murroksen” ja „murttaa jään”; mahdollisesti sen tekee kriisi, jonka aiheuttavat auttamattoman sekavat, yhä kipeämmiksi paisuvat ja kärjistyvät siirtomaaristiriidat ja imperialistiset ristiriidat; mahdollisesti jokin kolmas syy j.n.e. Emme puhu nyt siitä, mikä taistelu *ratkaisee* proletaarisen vallankumouksen kohtalon Englannissa (tämä kysymys ei herätä kommunisteilla yleensä mitään epäilyksiä, sen me kaikki olemme jo ratkaisseet ja ratkaisseet lopullisesti), vaan puhumme nyt *syystä*, joka saa nykyisin vielä uinuvat proletarij joukot liikkeelle ja johtaa ne välittömästi vallankumoukseen. Älkäämme unohtako, että esimerkiksi porvarillisessa Ranskan tasavallassa, tilanteessa, joka niin

kansainväliseltä kuin sisäpoliittiseltakin kannalta oli sata kertaa vähemmän vallankumouksellinen kuin nyt, sellainen „odottamaton” ja „vähäinen” syy kuin yksi tuhansista, monista tuhansista taantumuksellisen sotilaskliin julkeista konnanteoista (Dreyfusin juttu) oli riittävä saattamaan kansan välittömästi kansalaissodan partaalle!

Englannin kommunistien pitää käyttää jatkuvasti, alin-omaa ja johdonmukaisesti hyväkseen sekä parlamenttivaaleja että Britannian hallituksen politiikan kaikkia käännteitä Irlannin kysymyksessä, siirtomaapolitiikassa sekä sen imperialistisessa maailmanpolitiikassa samoin kuin yhteiskuntaelämän kaikkia eri aloja, piirejä ja puolia toimien kaikilla aloilla uuteen, kommunistiseen tapaan, ei II Internationalen, vaan III Internationalen hengessä. Minulla ei ole tässä yhteydessä aikaa eikä tilaisuutta kuvata parlamenttivaaleissa ja parlamenttitaistelussa käytettyjä „venäläisiä”, „bolshevistisiä” menettelytapoja, mutta voin vakuuttaa ulkomaalaisille kommunisteille, ettei tuo toiminta muistuttanut lainkaan tavallisia Länsi-Euroopan parlamenttikampanjoita. Tästä tehdään usein seuraava johtopäätös: „niin oli teillä Venäjällä, mutta meillä parlamentarismi on toisenlaista”. Se on väärä johtopäätös. Sitä varten maailman kaikissa maissa juuri onkin kommunisteja, III Internationalen kannattajia, jotta he *muuttaisivat* kautta linjan, kaikilla elämän aloilla vanhan sosialistisen, trade-unionistisen, syndikalistisen, parlamentaarisen toiminnan *uudeksi*, kommunistiseksi. Meilläkin oli vaaleissa aina enemmänkin kuin kylliksi opportunistia ja puhdasta porvarillisuutta, ahdasmielistä käytännöllisyyttä, kapitalistista huijausta. Länsi-Euroopan ja Amerikan kommunistien on opittava luomaan uusi, epätavallinen, ei-oppportunistinen, ei-pyrkimäinen parlamentarismi: että kommunistipuolue esittäisi omat tunnuksensa, että tosiproletaarit levittäisivät ja jakaisivat järjestymättömän ja aivan poljetussa asemassa olevan köyhälistön avulla lentolehtisiä, kiertelisivät työläisten asunnoissa, maalaisproletaarien ja syrjäkylien talonpoikien mökeissä (onneksi Euroopassa on monta kertaa vähemmän syrjäisiä maalaiskyliä kuin meillä, ja Englannissa niitä on erittäin vähän), menisivät aivan tavallisen rahvaan kapakoihin, soluttautuisivat aivan tavallisen rahvaan seuroihin ja yhdistyksiin sekä kävisivät kaikenlaisissa kokouksissa, että he eivät puhuisi kansalle perin oppineesti

(eivätkä kovin parlamentaarikkojen tapaan), etteivät he ajaisi vähääkään takaa parlamentti-„paikkoja”, vaan kaikkialla herättäisivät ajattelemaan, vetäisivät joukkoja mukaansa, pakottaisivat porvariston täyttämään lupauksensa, käyttäisivät hyväkseen sen luomaa koneistoa, sen toimeenpanemia vaaleja, kehotuksia, joilla se kääntyy koko kansan puoleen, tekisivät bolshevismia tunnetuksi kansalle paremmin kuin (porvariston valtakaudella) on onnistuttu tekemään vaalikamppailujen ulkopuolella (paitsi tietysti suurten lakkojen aikana, jolloin *samanlainen* yleiskansallinen agitaatiokoneisto toimi meillä vieläkin tehokkaammin). Länsi-Euroopassa ja Amerikassa se on tosin kovin vaikeaa, tavattoman vaikeaa, mutta se on kuitenkin mahdollista ja se pitää tehdä, sillä kommunismin tehtäviä ei yleensä voida ratkaista työtä tekemättä, ja työtä on tehtävä juuri *käytännöllisten* tehtävien ratkaisemiseksi, jotka ovat entistä moninaisempia, kytkeytyvät yhä laajemmin yhteiskuntaelämän kaikkiin aloihin ja *valtaavat porvaristolta* yhä enemmän aloja, toimialan toisensa jälkeen.

Englannissa on niin ikään järjestettävä uudelleen (ei sosialistiseen, vaan kommunistiseen tapaan, ei reformistisesti, vaan vallankumouksellisesti) myös propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyö sotaväen sekä „*oman*” valtion sorrettujen ja vajaa-oikeudellisten kansallisuuksien keskuudessa (Irlanti, siirtomaat). Kaikilla näillä yhteiskuntaelämän aloilla imperialismin kaudella yleensä ja eritoten nyt sodan jälkeen, joka on näännyttänyt kansat äärimmilleen ja avaa nopeasti silmät näkemään totuuden (nimitäin sen, että kymmeniä miljoonia on surmattu ja tehty raajarikoiksi vain sen kysymyksen ratkaisemiseksi, kummatko — englantilaiset vai saksalaiset saalistajat — saavat rosvota eniten maita) —, kaikilla näillä yhteiskuntaelämän aloilla patoutuu erittäin paljon tulenarkaa ainesta ja ne antavat erittäin paljon aihetta selkkauksiin, kriiseihin ja luokkataistelun kärjistymiseen. Emme tiedä emmekä voi tietää, mikä kipinä niistä lukemattomista kipinöistä, joita nyt sinkoilee kaikkialta kaikissa maissa yleismaailmallisen taloudellisen ja poliittisen kriisin vaikutuksesta, on omiaan syöttämään palon siinä mielessä, että varsinkin joukot heräävät, ja sen vuoksi velvollisuutemme on käydä uusine, kommunistisine periaatteinemme „muokkaamaan” kaikkia ja kaikenlaisia, jopa perin vanhojakin, liettyneitä ja toivottomilta näyttäviä

työvainioita, sillä muuten emme tule olemaan tehtävämme tasalla, emme tule olemaan monipuolisia, emme pysty käyttämään kaikenlaisia aseita, emme voi varustautua voittamaan porvaristoa (joka on järjestänyt yhteiskuntaelämän kaikki puolet — ja nyt pannut ne myös sekaisin — porvarilliseen tapaan) emmekä myöskään järjestämään koko elämää uudelleen kommunistisesti tämän voiton jälkeen.

Nyt kun Venäjällä on tapahtunut proletaarinen vallankumous ja tämä vallankumous on saavuttanut kansainvälisiä voittoja, jotka ovat olleet yllätyksenä porvaristolle ja porporvareille, koko maailma on muuttunut toiseksi ja porvaristokin on muuttunut kaikkialla toiseksi. Se on pelästynyt „bolshevismia” ja vihaa tätä mielettömästi, ja juuri siksi se toisaalta jouduttaa tapahtumain kehitystä ja toisaalta keskittää huomion bolshevismiin väkivaltaiseen nujertamiseen heikentäen siten asemaansa monilla muilla toimialoilla. Kaikkien kehittyneiden maiden kommunistien on otettava taktiikassaan huomioon nämä molemmat seikat.

Kun venäläiset kadetit ja Kerenski aloittivat villin ajon bolshevikkeja vastaan, etenkin vuoden 1917 huhtikuusta lähtien ja vielä kiivaammin vuoden 1917 kesä- ja heinäkuussa, niin he „suolasivat liikaa”. Miljoonapainoksina ilmestyvät porvarilliset sanomalehdet haukkumalla kaikin tavoin bolshevikkeja auttoivat saamaan joukot osallistumaan bolshevismiin arviointiin, ja nimenomaan porvariston „utteruuden” ansiosta sanomalehtien lisäksi koko yhteiskuntaelämä oli tulvillaan kiistoja bolshevismista. Kaikkien maiden miljonäärit menettelevät nyt kansainvälisessä mitassa siten, että voimme olla heille koko sydämeštämme kiitollisia. He vainoavat bolshevismia yhtä kiivaasti kuin Kerenski ja kumpp. aikoinaan; tällöin hekin „suolavat liikaa” ja *auttavat* meitä samoin kuin Kerenski aikoinaan. Kun Ranskan porvaristo ottaa vaaliagitaationsa keskeiseksi kysymykseksi bolshevismiin haukkuen verraten maltillisia tai horjuvia sosialisteja bolshevismiin kannattajiksi; kun suunniltaan pois joutunut Amerikan porvaristo pidättää tuhansittain ihmisiä bolshevismista epäiltyinä ja kylvää paniikkimieltä levittämällä kaikkialla juttuja bolshevikkien salaliitosta; kun maailman „arvokkain” Englannin porvaristo älykkyystään ja kokeneisuudestaan huolimatta tekee uskomattomia tyhmyyksiä, perustaa mitä rikkaimpia „bolshevisminvastaisia taisteluyhdistyksiä”, luo

erikoisen bolshevismia koskevan kirjallisuuden ja palkkaa yhä lisää tiedemiehiä, agitaattoreita ja pappeja taistelemaan bolshevismia vastaan, niin meidän on syytä kumartaen kiittää herroja kapitalisteja. He tekevät työtä meidän hyväksemme. He auttavat meitä saamaan joukot kiinnittämään huomiota bolshevismiin olemukseen ja merkitykseen. Eivätkä he voikaan menetellä toisin, sillä he eivät voi *enää* „pitää salassa”, tukahduttaa bolshevismia.

Samalla porvaristo näkee kuitenkin bolshevismissa oikeastaan vain sen yhden puolen: kapinan, väkivallan ja terrorin; siksi porvaristo yrittää valmistautua varsinkin vastarintaan ja torjuntataisteluun *tällä* alalla. Ehkä se joissakin tapauksissa, joissakin maissa onnistuukin siinä yhdeksi tai toiseksi lyhyeksi ajanjaksoksi: sellainenkin mahdollisuus on otettava huomioon, ja jos se siinä onnistuukin, niin ei se ole meille lainkaan hirveää. Kommunismi „versoo” suorastaan kaikilta yhteiskuntaelämän aloilta, sen oraita on aivan kaikkialla ja „tartunta” (jos käyttäisimme tuota porvariston ja porvarillisen poliisin mielisanaa ja „mieluista” vertausta) on tunkeutunut elimistöön hyvin pysyvästi ja levinnyt koko organismiin. Kun jokin tartuntatie „tukitaan” erikoisen huolellisesti, löytää „tartunta” itselleen toisen tien, useinkin kerrassaan yllättävän. Elämä ottaa omansa. Antaa porvariston riehua, raivota mielipuolisuuteen saakka, suolata liikaa, tehdä tyhmyyksiä, kostaa etukäteen bolshevikeille ja yrittää tuhota (Intiassa, Unkarissa, Saksassa y.m.) vielä satoja, tuhansia ja satoja tuhansia huomisia tai eilispäivän bolshevikkeja: tässä porvaristo menettelee samoin kuin ovat menelleet kaikki historian tuhoontuomitsemat luokat. Kommunistit tietäkööt, että tulevaisuus kuuluu joka tapauksessa heille, ja siksi me voimme (ja meidän pitää) osoittaessamme tavatonta intomieltä suuressa vallankumoustaistelussa ottaa samalla huomioon mitä kylmäverisimmin ja harkituimmin tuon porvariston raivokkaan riehunnan. Venäjän vallankumous tukahdutettiin julmasti vuonna 1905; venäläiset bolshevikit lyötiin heinäkuussa vuonna 1917; yli 15.000 saksalaista kommunistia surmattiin ovelien provokaatioiden ja manööverien avulla, joita Scheidemann ja Noske toimeenpanivat yhdessä porvariston ja monarkistikenraalien kanssa; Suomessa ja Unkarissa riehuu parhaillaan valkoinen terrori. Mutta joka tapauksessa kommunistinen liike karaistuu ja kasvaa yhä

kaikissa maissa; sen juuret ovat niin syvällä, että vainot eivät sitä heikennä eivätkä tyrehdytä, vaan voimistavat. Voidaksemme edetä vieläkin varmemmin ja lujemmin kohti voittoa meiltä puuttuu vain yhtä, nimittäin sitä, että kaikkien maiden kommunistit tajuaisivat yleisesti ja kerta kaikkiaan välttämättömäksi noudattaa mahdollisimman *joustavaa* taktiikkaa. Oivallisesti kasvavan kommunistisen liikkeen puutteena varsinkin kehittyneimmissä maissa on nyt vain se, ettei tajuta tätä eikä osata toimia käytännössä sitä vastaavasti.

Opettavana esimerkkinä voisi (ja pitäisi) olla se, miten kävi sellaisille korkeasti oppineille marxilaisille ja sosialismille uskollisille II Internationalen johtajille kuin Kautskylle, Otto Bauerille y.m. He kyllä käsittivät joustavan taktiikan välttämättömyyden, he olivat tutkineet marxilaista dialektiikkaa ja opettaneet sitä toisillekin (ja paljon siitä, mitä he saivat aikaan siinä suhteessa, säilyy ikuisesti sosialistisen kirjallisuuden arvokkaana lisänä), mutta tämän dialektiikan *soveltamisessa* he tekivät niin pahan virheen tai osoittautuivat käytännössä niin *epädialektisiksi*, niin kykenemättömiksi ottamaan huomioon nopeita muodonvaihdoksia sekä sitä, että vanhat muodot saavat nopeasti uuden sisällön, ettei heidän kohtalonsa ole paljoakaan kadehdittavampi kuin Hyndmanin, Guesden ja Plehanovin kohtalo. Heidän vararikkonsa pääsyynä oli se, että he „tuijottivat” vain työväenliikkeen ja sosialismin yhteen tiettyyn kasvu-muotoon, unohtivat sen yksipuolisuuden ja pelkäsivät nähdä sitä jyrkkää murrosta, joka objektiivisten olosuhteiden pakosta oli käynyt kiertämättömäksi, ja toistelivat itsepin-taisesti yksinkertaisia, päähän pöntettyjä ja ensi näkemältä kiistattomilta tuntuvia totuuksia: kolme on enemmän kuin kaksi. Mutta politiikka muistuttaa enemmän algebraa kuin aritmetiikkaa ja vieläkin enemmän korkeampaa kuin alkeis-matematiikkaa. Todellisuudessa sosialistisen liikkeen kaikki entiset muodot ovat saaneet uuden sisällön, ja siksi numeroiden eteen on ilmaantunut uusi merkki: „miinus”, mutta meidän järkiniekkamme ovat itsepäisesti todistelleet (ja todistelevat yhä) itselleen ja muille, että „miinus kolme” on enemmän kuin „miinus kaksi”.

On pidettävä huoli siitä, etteivät kommunistit tekisi samaa virhettä, joskin toisessa muodossa, tahi oikeamin sanoen: että oikaistaisiin pikemmin *se sama virhe*,

jonka „vasemmisto"-kommunistit tekevät, joskin toisessa muodossa, ja päästäisiin tästä virheestä nopeammin ja elimistölle kivuttomammin. Vasemmistolainenkin kaavaoppineisuus eikä ainoastaan oikeistolainen kaavaoppineisuus on virhe. Tietysti vasemmistolainen kaavaoppineisuus on kommunistisessa liikkeessä nykyään tuhat kertaa vaarattomampi ja pienempi virhe kuin oikeistolainen kaavaoppineisuus (s.o. sosialishovinismi ja kautskylaisuus), mutta vain sen takia, että vasemmistokommunismi on vielä aivan nuori, vasta syntymässä oleva virtaus. Vain sen tähden tauti voidaan tietyin edellytyksin parantaa helposti ja sitä on käytävä parantamaan mahdollisimman tarmokkaasti.

Vanhat muodot ovat murtuneet, sillä on osoittautunut, että niiden uusi sisältö — epäproletaarinen, taantumuksellinen sisältö — on kehittynyt tavattomasti. Työmme on sisällöltään (Neuvostovallan puolustaminen, proletariaatin diktatuurin puolustaminen) nyt kansainvälisen kommunistisen liikkeen kehityksen kannalta niin vankkaa, niin lujaa ja voimallista, että tämä sisältö voi ja sen pitääkin ilmetä missä muodossa tahansa, niin uudessa kuin vanhassakin, se voi ja sen pitääkin uudistaa, voittaa, alistaa kaikki muodot, ei ainoastaan uudet, vaan vanhatkin, — ei mukautuakseen noihin vanhoihin muotoihin, vaan kyetäkseen tekemään kaikista ja kaikenlaisista, niin uusista kuin vanhoistakin muodoista kommunismin täydellisen ja lopullisen, ratkaisevan ja peruuttamattoman voiton välikappaleita.

Kommunistien pitää tehdä kaikkensa ohjatakseen työväenliikkeen ja yleensä yhteiskuntakehityksen suorinta ja nopeinta tietä Neuvostovallan yleismaailmalliseen voittoon ja proletariaatin diktatuuriin. Se on kiistämätön totuus. Mutta ei tarvitse muuta kuin tehdä pikku askel pitemmälle — samansuuntaiselta näyttävä askel —, kun totuus muuttuu virheeksi. Ei tarvitse muuta kuin sanoa, kuten saksalaiset ja englantilaiset vasemmistokommunistit sanovat, että me tunnustamme vain yhden, vain suoran tien, että me emme tunnusta luovimista, sovittelua emmekä kompromisseja, kun tehdään jo virhe, joka voi vahingoittaa ja on osaksi jo vahingoittanutkin ja vahingoittaa suuresti kommunistista liikettä. Oikeistolainen kaavaoppineisuus rajoittui itsepintaisesti tunnustamaan ainoastaan vanhat muodot ja kärsi täydellisen vararikon, sillä se ei huomannut uutta

sisältöä. Vasemmistolainen kaavaoppineisuus vaatii itsepintaisesti tiettyjen vanhojen muotojen ehdotonta hylkäämistä näkemättä, että uusi sisältö raivaa itselleen tietä kaikkien ja kaikenlaisten muotojen kautta ja että kommunisteina velvollisuutemme on oppia käyttämään kaikkia muotoja, oppia käyttämään mahdollisimman nopeasti yhden muodon lisäksi toista, siirtymään muodosta toiseen, sovittamaan taktiikkamme jokaisen sellaisen muutoksen mukaiseksi, jota ei ole aiheuttanut meidän luokkamme tai meidän toimintamme.

Kauhea, julma, inhottava imperialistinen maailmansota sekä sen synnyttämä toivoton tilanne ovat sysänneet ja jouduttaneet maailmanvallankumousta niin voimakkaasti, tämä vallankumous laajenee ja syvenee niin tavattoman nopeasti, sillä on niin tavattoman runsaasti alati vaihtuvia muotoja ja se kumoo käytännössä niin opettavaisesti kaikkinaisen kaavaoppineisuuden, että on täysi syy uskoa kansainvälisen kommunistisen liikkeen parantuvan nopeasti ja lopullisesti lastentaudistaan, „vasemmisto“-kommunistista.

27. IV. 1920.

LISÄYS

Sillä välin kun kustantamot maassamme, jota koko maailman imperialistit ovat ryöstäneet ja ryöstävät ja saartavat edelleenkin kostoksi proletaarisesta vallankumouksesta mistään omien maidensa työläisille antamistaan lupauksista piittaamatta —, sillä välin kun kustantamomme saivat järjestetyksi kirjaseini julkaisemisen, tuli ulkomailta lisää aineistoa. Koska tarkoitukseni publisistina on esittää kirjasesani vain yleisiä huomautuksia eikä muuta, kajoan lyhyesti muutamiin kohtiin.

1

SAKSAN KOMMUNISTIPUOLUEEN KAHTIAJAKO

Saksan kommunistipuolueen kahtiajako on nyt tosiasia. „Vasemmisto" eli „periaatteellinen oppositio" on muodostanut erityisen „Kommunistisen työväenpuolueen" erotukseksi „Kommunistisesta puolueesta". Italiassakin näyttävät asiat kehittyvän kahtiajaksi, sanon näyttävät, sillä käytävissäni on vain vasemmistolaisen „Neuvosto" lehden uudet numerot („Il Soviet", №№ 7 ja 8), joissa pohditaan avoimesti jakautumisen mahdollisuutta ja välttämättömyyttä ja samalla puhutaan myös Italian sosialistiseen puolueeseen kuuluvan „abstentionistien" (eli boikotinkannattajien, s.o. parlamenttiin osallistumista vastustavien) ryhmän edustajakokouksesta.

On pelättävissä, että erkaantuminen „vasemmistolaisista", parlamenttitoiminnan vastustajista (osaksi myös poliittisen toiminnan vastustajista, jotka ovat poliittista puoluetta ja ammattiliitoissa toimimista vastaan), muodostuu kansainväliseksi ilmiöksi samaan tapaan kuin „keskustalaisista" (eli kautskylaisista, longuetlaisista, „riippumattomista" y.m.) erkaantuminen. Käyköön niin. Jakautuminen on sittenkin parempi kuin sekaannus, joka haittaa niin puolueen aatteellista, teoreettista ja vallankumouksellista kasvua ja miehistymistä kuin sen yksimielistä, todella järjestynyttä, proletariaatin diktatuuria todella valmistelevaa käytännöllistä työtäkin.

Tarkistakoot „vasemmistolaiset" kantansa käytännössä, kansallisessa ja kansainvälisessä mitassa, koettakoot

valmistella proletariaatin diktatuuria (ja sitten myös toteuttaa sen) omaamatta puoluetta, joka on tiukasti keskitetty ja jossa on rautainen kuri, osaamatta toimia kaikilla poliittisen ja kulttuuritoiminnan vainioilla ja aloilla sekä käyttää mitä erilaisimpia työmuotoja. Käytännön kokemus opettaa heidät pian.

On vain tehtävä kaikki mahdollinen sen hyväksi, ettei „vasemmistosta” erkaantuminen vaikeuttaisi tai että se vaikeuttaisi mahdollisimman vähän työväenliikkeen kaikkien, Neuvostovaltaa ja proletariaatin diktatuuria vilpittömästi ja rehellisesti kannattavien osanottajien yhdistymistä yhtenäiseksi puolueeksi, mikä on tapahtuva kiertämättömästi lähitulevaisuudessa ja mikä on välttämätöntä. Venäjän bolshevikkeja onnisti aivan erikoisesti siinä, että heillä oli 15 vuotta aikaa käydä järjestelmällistä ja lopullista taistelua ei ainoastaan menshevikkejä (s.o. opportunisteja ja „keskustalaisia”), vaan myös „vasemmistolaisia” vastaan jo kauan ennen kuin alkoi välitön joukkotaistelu proletariaatin diktatuurin puolesta. Euroopassa ja Amerikassa tämä sama työ on nyt tehtävä „pikamarssissa”. Eräät, varsinkin huono-onnisiin johtajanaseman tavoittelijoihin kuuluvat henkilöt saattavat pitää kauan kiinni virheistään (ellei heillä ole riittävästi proletaarista kurinalaisuutta eivätkä he ole kyllin „rehellisiä itseään kohtaan”), mutta kun hetki koittaa, työläisjoukot yhdistyvät itse ja yhdistävät kaikki rehelliset kommunistit helposti ja nopeasti yhtenäiseksi puolueeksi, joka kykenee pystyttämään neuvostojärjestelmän ja proletariaatin diktatuurin*.

* „Vasemmisto”-kommunistien, parlamenttitoiminnan vastustajien, tulevasta yhteenliittymisestä kommunisteihin yleensä mainitsen vielä seuraavaa. Mikäli olen onnistunut tutustumaan Saksan „vasemmisto”-kommunistien sekä yleensä saksalaisten kommunistien sanomalehtiin, edellisillä on se etu, että he osaavat agitoida joukkojen keskuudessa paremmin kuin jälkimmäiset. Saman tapaista havaitsin monesti bolshevikkipuolueen historiassa, tosin vain pienemmässä mitassa ja erinäisissä paikallisjärjestöissä enkä koko valtakunnan mitassa. Esimerkiksi vuosina 1907—1908 „vasemmisto”-bolshevikit tekivät siellä täällä agitaatiotyötä joukkojen keskuudessa toisinaan menestyksellisemmin kuin me. Tämä on osaksi selitettävissä sillä, että vallankumouksen hetkellä tai kun vallankumoustapahtumat ovat vielä tuoreessa muistissa, joukkoja on helpompi lähestyä „paljaan” kieltämisen taktiikkaa noudattamalla. Se ei silti vielä todista sellaista taktiikkaa oikeaksi. Missään tapauksessa ei voi olla pienintäkään epäilystä siitä, että kommunistisen puolueen, joka haluaa todella olla vallankumouksellisen tuokan, proletariaatin, avantgarde, etujoukko, ja lisäksi haluaa oppia johtamaan paitsi laajoja proletaarisia myös ei-proletaarisia joukkoja, työtätekevien ja riistettyjen joukkoja, pitää osata sekä propagoida että agitoida mahdollisimman tajuttavasti, ymmärrettävästi, selvästi ja elävästi niin kaupunkien, tehdaskorttelien „kadun miesten” kuin maalaistenkin keskuudessa ja järjestää heidät.

II

SAKSAN KOMMUNISTIT JA RIIPPUMATTOMAT

Esitin kirjasessani ajatuksen, että kommunistien ja toisaalta riippumattomien vasemmistosiiven välinen kompromissi on kommunistiselle liikkeelle välttämätön ja hyödyllinen, mutta että sen teko ei ole helppoa. Sen jälkeen saamani sanomalehdet ovat vahvistaneet oikeaksi kummankin seikan. Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean äänenkannattajan „Punaisen lipun” 32. numerossa („Die Rote Fahne”, Zentralorgan der Kommun. Partei Deutschlands, Spartacusbund *, 26. III. 1920) on julkaistu tämän KK:n „julkilausuma” Kappin-Lüttwitzin sotilas-„putschin” (salaliiton, vallankaappauksen) johdosta ja „sosialistisesta hallituksesta”. Tuo julkilausuma on aivan oikea sekä perusajatuksen että käytännöllisen johtopäätöksen kannalta. Perusajatus on se, että tällä hetkellä ei ole „objektiivista pohjaa” proletariaatin diktatuurille, koska „kaupunkilaisyöläisten enemmistö” kannattaa riippumattomia. Johtopäätös: luvataan olla „lojaalisessa oppositiossa” „sosialistista” hallitusta kohtaan (t.s. kieltäydytään valmistelemasta sen „väkivaltaista kukistamista”), jollei siihen osallistu „porvarillis-kapitalistisia puolueita”.

Pohjaltaan tämä taktiikka on epäilemättä oikeaa. Mutta vaikei kajottaisikaan määritelmän pieniin epätarkkuuksiin, ei kuitenkaan voida sivuuttaa vaitiololla sitä, että sosialistiluopioiden hallitusta ei sovi nimittää „sosialistiseksi” (kommunistisen puolueen virallisessa lausunnossa), ettei saa puhua „porvarillis-kapitalististen puolueiden” syrjäyttämisestä, silloin kun sekä Scheidemanniin että herrojen Kautskyjen ja Crispinien puolueet ovat pikkuporvarillis-demokraattisia puolueita, ei saa kirjoittaa sellaista kuin julkilausuman 4. kohdassa, jossa sanotaan:

„...Proletaarijoukkojen valtaamiseksi yhä suuremmissa mitassa kommunismin kannalle on mitä tärkeintä, proletariaatin diktatuuriin johtavan kehityksen kannalta, että poliittista vapautta voitaisiin käyttää rajattomasti ja että porvarillinen demokratia ei voisi esiintyä pääoman diktatuurina...”

Sellainen tilanne on mahdoton. Pikkuporvarilliset johtajat, saksalaiset Hendersonit (Scheidemannit) ja Snowdenit

* — Spartakus-liitto. Toim.

(Crispienit) eivät mene eivätkä voi mennä porvarillisen demokratian puitteita pitemmälle, ja tämä demokratia taas ei voi olla muuta kuin pääoman diktatuuria. Noita periaatteellisesti väärä ja poliittisesti vahingollisia asioita ei olisi pitänyt yleensä kirjoittaakaan sen käytännöllisen tuloksen aikaansaamiseksi, johon Kommunistisen puolueen Keskuskomitea aivan oikein pyrki. Sitä varten olisi riittänyt, kun olisi sanottu (jos tahdottaisiin olla parlamenttitapaan kohteliaita): niin kauan kuin kaupunkilaistyöläisten enemmistö seuraa riippumattomia, me kommunistit emme voi estää näitä työläisiä vapautumasta viimeisistä pikkuporvarillis-demokraattisista (siis myös „porvarillis-kapitalistisista”) harhakuvitelmista kokemusten avulla, joita he saavat „omasta” hallituksestaan. Tämä tekee täysin oikeuteksi kompromissin, joka on todella tarpeellinen ja jonka tulee edellyttää, että tietyn ajan kuluessa ei yritetä kukistaa väkivaltaisesti hallitusta, joka nauttii kaupunkilaistyöläisten enemmistön luottamusta. Mutta jokapäiväisessä joukkoagitaatiotyössä, jota eivät sido virallisen, parlamentaarisen kohteliaisuuden rajat, voitaisiin tietysti lisätä: paljastakoot sellaiset heittiöt kuin Scheidemannit ja sellaiset porvarit kuin Kautskyt ja Crispienit teoissa, miten heitä itseään on petkutettu ja miten he petkuttavat työläisiä; heidän „puhdas” hallituksensa tekee „puhtaimmin” tämän sosialismin, sosialidemokratismen ja kaiken muunlaisen sosialismin asian kavalluksen Augiaan tallin „siivouksen”.

„Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen” nykyiset johtajat (ne johtajat, joista puhutaan sellaisia perättömyyksiä, että he muka ovat jo menettäneet kaiken vaikutuksensa, mutta jotka todellisuudessa ovat proletariaatille vieläkin vaarallisempia kuin unkarilaiset sosialidemokraatit, jotka sanovat itseään kommunisteiksi ja ovat luvanneet „kannattaa” proletariaatin diktatuuria) paljastivat jälleen oikean olemuksensa Saksan kornilovilaisuuden aikana, s.o. herrojen Kappin ja Lüttwitzin vallankaappauksen aikana*. Pienenä, mutta sangen havainnollisena esimerkkinä ovat „Freiheit” lehdessä („Vapaus”, riippumattomien äänenkannattaja) 30. III. 1920 julkaistu Karl

* Sitä on selostettu erittäin selvästi, lyhyesti ja täsmällisesti ja marxilaiselta kannalta muun muassa Itävallan kommunistisen puolueen mainiossa sanomalehdessä „Punalipussa” maaliskuun 28 ja 30 p:nä 1920 („Die Rote Fahne”, Wien, 1920, №№ 266 u. 267; L. L.: „Ein neuer Abschnitt der deutschen Revolution”) (—L. L.: „Saksan vallankumouksen uusi vaihe”. *Toim.*).

Kautskyn kirjoitus „Ratkaisevat hetket” („Entscheidende Stunden”) ja Arthur Crispienin kirjoitus „Poliittisesta tilanteesta” (julkaistu samassa lehdessä 14. IV. 1920). Nämä herrat eivät pysty lainkaan harkitsemaan ja ajattelemaan asioita vallankumouksellisten tavoin. He ovat ruikuttelevia pikkuporvarillisia demokraatteja, jotka ovat proletariaatille tuhat kertaa vaarallisempia julistaessaan olevansa Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin kannattajia, sillä aina vaikean ja vaarallisen hetken tullen he todellisuudessa ehdottomasti kavaltavat asian... uskoen „mitä vilpittömimmin” auttavansa proletariaattia! Niinhän kommunisteiksi julistautuneet Unkarinkin sosialidemokraatit tahtovat „auttaa” proletariaattia, kun he pelkuruudessaan ja saamattomuudessaan pitivät Neuvostovallan asemaa Unkarissa toivottomana ja alkoivat nyyhkyttää Entente-maiden kapitalistien kätyriä ja Entente-maiden pyövelien edessä.

III

ITALIAN TURATI JA KUMPP.

Ne italialaisen „Neuvosto” lehden numerot, joista on mainittu aikaisemmin, vahvistavat täydellisesti, että olen oikeassa sanoessani kirjasessani Italian sosialistisen puolueen tekevän virheen, kun se sietää riveissään sellaisia jäseniä ja vieläpä sellaista parlamentaarikkojen ryhmääkin. Vieläkin paremmin sen vahvistaa sellainen sivullinen todistaja kuin englantilaisen porvarillis-liberaalisen „The Manchester Guardian” lehden Rooman-kirjeenvaihtaja, joka 12. III. 1920 julkaisi lehdessään Turatilta saamansa haastattelun.

„...Herra Turati arvelee”, kirjeenvaihtaja kirjoittaa, „ettei vallankumouksen vaara ole sellainen, että se voisi herättää aiheetonta pelkoa Italiassa. Maksimalistit leikittelevät neuvostoteorioiden tulella vain pitääkseen joukkoja kiihdyksissä ja jännittyneessä mielentilassa. Nämä teoriat ovat kuitenkin vain legendaarisia käsitteitä, keskeneräisiä ohjelmia, jotka eivät kelpaa käytännössä toteutettaviksi. Ne ovat omiaan vain saamaan työtätekevät luokat edelleenkin odottamaan. Samat henkilöt, jotka käyttävät niitä houkuttimina sokaistakseen proletaarien silmät, huomaavat olevansa pakotettuja käymään alinomia taistelua joidenkin, usein aivan mitättömien taloudellisten parannusten puolesta lykätäkseen sillä tavalla hetkeä, jolloin työtätekevät luokat vapautuvat harhakäsityksistään ja lakkaavat uskomasta niille niin rakkaita taruja. Siitä on seurauksena pitkä sarja mittasuhteiltaan sangen erilaisia ja

eri syistä syntyneitä lakkoja aina viimeisimpiin posti- ja rautatielaitoksissa järjestettyihin lakkoihin saakka, jotka tekevät maan jo muutenkin tukalan tilanteen vieläkin tukalammaksi. Maa on kiihdyksissä niiden vaikeuksien vuoksi, joita sillä on Adrian meren kysymyksessä, sitä rasittaa ulkomainen velkataakka ja yletön paperirahan liikkeellelasku, eikä maa sittenkään vielä tajua läheskään täydellisesti sitä, miten välttämätöntä on sellaisen työkurin aikaansaaminen, mikä yksin voi palauttaa järjestyksen ja hyvinvoinnin...”

On päivänselvää, että englantilainen kirjeenvaihtaja lörpötteli julki totuuden, jota varmaan sekä Turati itse että hänen porvarilliset puolustajansa, apurinsa ja innoittajansa Italiassa salaavat ja kaunistelevat. Tämä totuus on se, että herrojen Turatin, Trevesin, Modiglianin, Dugonin ja kumpp. aatteet ja poliittinen toiminta ovat todellakin ja nimenomaan sellaista, miksi englantilainen kirjeenvaihtaja ne kuvailee. Se on pelkkää sosialismin asian kavaltamista. Mitä merkitsee yksistään kurin ja järjestyksen vaatiminen, kun on puhe palkkaorjuudessa olevista työläisistä, jotka raatavat kapitalistien rikastuttamiseksi! Miten tuttuja meille venäläisille ovatkaan kaikki nuo menshevistiset puheet! Miten arvokas onkaan tunnustus, että joukot *kannattavat* Neuvostovaltaa! Miten tylsää ja ällöttävän porvarillista onkaan se, ettei käsitetä alkuvoimaisesti puhkeavien lakkojen vallankumouksellista merkitystä! Aivan niin, englantilainen porvarillis-liberaalisen lehden kirjeenvaihtaja teki karhunpalveluksen herroille Turateille ja kumpp. ja vahvasti mainiosti, miten oikeassa ovat toveri Bordiga ja hänen ystävänsä, „Neuvosto” lehden avustajat vaatiessaan, että Italian sosialistisen puolueen, jos se todella haluaa *kannattaa* III Internationalea, on saatettava herrat Turatit ja kumpp. häpeään, karkotettava nämä riveistään sekä muodostettava niin nimensä kuin tekojensakin puolesta kommunistiseksi puolueeksi.

IV

VAARIA JOHTOPÄÄTÖKSIA OIKEISTA PERUSAJATUKSISTA

Arvosteltuaan oikein herroja Turatia ja kumpp. toveri Bordiga ja hänen „vasemmistolaiset” ystävänsä tekevät kuitenkin sen väärän johtopäätöksen, että parlamenttiin osallistuminen on yleensä vahingollista. Italialaiset „vasemmistolaiset” eivät voi esittää kerrassaan mitään vakavia

todistusperusteita tämän kantansa puolustukseksi. He eivät kerta kaikkiaan tunne (tai eivät halua muistaa) niitä kansainvälisiä esikuvallisia tapauksia, jolloin porvarillisia parlamentteja on käytetty todella vallankumouksellisesti ja kommunistisesti ja jolloin niiden käytöstä on kiistämättä ollut hyötyä proletaarisen vallankumouksen valmistelulle. He eivät yksinkertaisesti jaksakaan käsittää „uutta” ja kirkuvat loputtomasti samaa toistaen parlamentarismien „vanhasta”, epäbolshevistisesta hyväksikäytöstä.

Juuri se onkin heidän perusvirheensä. Kommunismiin pitää tuoda kaikilla työsaaroilla eikä yksinomaan parlamenttityön alalla (mutta ilman pitkälistää, sitkeää ja ankaraa työtä se ei kykene tuomaan) periaatteellisesti uutta, mikä eroaisi perinpohjaisesti II Internationalen perinteistä (mutta samalla säilyttäisi ja kehittäisi edelleen sitä hyvää, mitä viimeksi mainittu on antanut).

Ottakaamme esimerkiksi vaikkapa lehdistötyö. Sanomalehtien, pikkukirjasten ja julisteiden avulla tehdään tarpeellista propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä. Maassa, joka on vähääkään sivistynyt, mikään joukkoliike ei voi tulla toimeen ilman lehdistöä. Ja vaikka huudettaisiin kuinka „johtajia” vastaan ja luvattaisiin pyhästi säilyttää joukot puhtaina johtajien vaikutukselta, niin sittenkin meidän on käytettävä tässä työssä porvarillisen sivistyneistön joukosta lähteneitä, sittenkään ei vapauduta siitä porvarillis-demokraattisesta, siitä „omistuksellisesta” ilmapiiristä ja miljööstä, missä tätä työtä tehdään kapitalismin aikana. Vaikka on kulunut kaksi ja puoli vuotta siitä, kun proletariaatti kukisti porvariston ja otti käsiinsä poliittisen vallan, näemme ympärillämme tämän ilmapiirin, tämän miljöön, jolle ovat ominaisia lukuisat porvarillis-demokraattiset (talonpoikain ja käsityöläisten) omistussuhteet.

Parlamentarismi on yksi toimintamuoto ja sanomalehtityö toinen. Sisältö voi kummassakin olla kommunistinen ja onkin oleva kommunistinen, jos kummankin alan työntekijät ovat oikeita kommunisteja, todellisia proletaarisen joukkopuolueen jäseniä. Mutta kummallakaan alalla ei voida — eikä yleensä millään työalalla kapitalismin aikana ja siirryttäessä kapitalismista sosialismiin voida — välttää niitä vaikeuksia, niitä omalaatuista tehtäviä, mitkä proletariaatin pitää voittaa ja ratkaista voidakseen käyttää omiin tarkoituksiinsa porvarillisista piireistä lähtöisin olevia

henkilöitä, voittaakseen porvarillisen sivistyneistön ennakkoluulot ja vaikutuksen sekä heikentääkseen pikkuporvarillisen miljöön vastustusta (sekä sittemmin uudistaakseen tämän miljöön kokonaan).

Emmekö nähneet ennen vuosien 1914—1918 sotaa kaikissa maissa tavattoman runsaasti tapauksia, jolloin peräti „vasemmistolaiset” anarkistit, syndikalistit ynnä muut soimasivat parlamentarismia, pilkkasivat porvarillisesti rämettyneitä sosialistisia parlamentaarikkoja, ruoskivat heitä karrierismista j.n.e. y.m.s.—, mutta itse sanomalehtityön kautta ja toimimalla syndikaateissa (ammattiliitoissa) tekivät *juuri saman* porvarillisen karrieerin? Eivätkö herrat Jouhaux't ja Merrheimit ole tyypillisiä esimerkkejä, rajoituksemme vain Ranskaan?

Parlamenttitoiminnan „kieltäminen” onkin lapsellista juuri siksi, että aiotaan „ratkaista” näin „yksinkertaisella”, „helpolla” ja muka vallankumouksellisella tavalla niin vaikea tehtävä kuin on taistelu työväenliikkeen *sisällä* esiintyviä porvarillis-demokraattisia vaikutuksia vastaan, samalla kun todellisuudessa vain paetaan omaa varjoa, vain suljetaan silmät näkemästä vaikeuksia ja koetetaan selviytyä niistä pelkillä sanoilla. Mitä häikäilemättömin virkakiipeily, porvarillinen parlamenttipaikkojen hyväksikäyttö, huutava parlamenttitoiminnan reformistinen vääristely ja alhainen poroporvarillinen piintyneisyys — epäilemättä ne kaikki ovat niitä tavanomaisia ja vallitsevia piirteitä, joita kapitalismi synnyttää kaikkialla, työväenliikkeen sisälläkin eikä vain sen ulkopuolella. Mutta kapitalismi ja sen luoma porvarillinen miljöö (joka jopa porvariston kukistamisenkin jälkeen katoaa varsin hitaasti, sillä talonpoikaisto synnyttää lakkaamatta uutta porvaristoa) synnyttävät ehdottomasti kaikilla toiminnan- ja elämänaloilla olemukseltaan samanlaista, muodoltaan vain mitättömästi eroavaa porvarillista virkakiipeilyä, kansallista shovinismia, poroporvarillista rämettyneisyyttä j.n.e.

Pidätte itseänne „hirveän vallankumouksellisina”, kalliit boikotistit ja parlamenttitoiminnan vastustajat, mutta itse asiassa *olette säikähtäneet* verraten pieniä vaikeuksia taistelussa työväenliikkeessä esiintyvää porvarillista vaikutusta vastaan, vaikka voittonne, s.o. proletariaatin suorittama porvariston kukistaminen ja poliittisen vallan valtaaminen, lisäävät *näitä samoja* vaikeuksia vieläkin suuremmassa,

tavattoman suuressa määrässä. Olette säikähtäneet kuin lapset pikku vaikeutta, joka on edessänne tänään, ettekä käsitä, että huomenna ja ylihuomenna teidän pitää kuitenkin opetella ja oppia voittamaan nuo samat vaikeudet, mutta vielä paljon laajemmassa mitassa.

Neuvostovallan aikana sekä teidän että meidän proletaariseen puolueeseen soluttautuu vieläkin enemmän porvarillisen sivistyneistön keskuudesta lähteneitä henkilöitä. He soluttautuvat sekä Neuvostoihin, oikeuslaitokseen että hallintovirastoihin; kommunismia ei voida rakentaa muuten kuin siitä ihmisaineksesta, minkä kapitalismi on luonut, porvarillista sivistyneistöä ei voida karkottaa eikä hävittää, vaan se pitää voittaa, muovata, muokata uudelleen, uudelleenkasvattaa — samoin kuin tulee uudelleenkasvattaa pitkällisessä taistelussa, proletariaatin diktatuurin pohjalla itse proletaaritkin, jotka eivät vapaudu pikkuporvarillisista ennakkoluuloistaan heti, ihmeen kautta eivätkä jumalanäidin käskystä, tunnuksen, päätöslauselman tai asetuksen käskystä, vaan laajoihin joukkoihin juurtuneita pikkuporvarillisia vaikutuksia vastaan käyttävän pitkällisen ja vaikean joukkotaistelun kulussa. Ne samat tehtävät, jotka parlamenttitoiminnan vastustaja sysää nyt niin ylpeästi, kopeasti, kevytmielisesti ja lapsekkaasti syrjään yhdellä käden liikkeellä, *ne samat* tehtävät nousevat Neuvostoval- lan aikana uudelleen esiin Neuvostojen *sisällä*, neuvostollisen hallintokoneiston *sisällä*, Neuvostomaan „oikeudenpuolustajain” keskuudessa (Venäjällä olemme hävittäneet porvarillisen asianajajakunnan ja olemme tehneet siinä oikein, mutta se herää meillä uudelleen henkiin „neuvostolisten” „oikeudenpuolustajain”¹⁹ kyltin suojassa). Näemme, että neuvostoinsinöörien ja -opettajien keskuudessa sekä neuvostotehtaiden etuoikeutettujen, s.o. korkean ammattitaidon omaavien ja parhaiten palkattujen, *työläisten* keskuudessa versoo alituisen poikkeuksetta *kaikkia* porvarilliselle parlamentarismille ominaisia kielteisiä piirteitä, ja me voitamme tuon pahan — vähitellen — vain käymällä jatkuvaa, väsymätöntä, aikaavaativaa ja sitkeää taistelua proletaarisen järjestyneisyyden ja kurin puolesta.

Tietysti porvariston valtakaudella on erittäin „vaikea” voittaa porvarilliset tottumukset omassa puolueessa, s.o. työväenpuolueessa: on „vaikea” karkottaa puolueesta parlamentaarikkojohtajia, joihin on totuttu ja jotka ovat

auttamattomasti porvarillisten ennakkoluulojen turmele-
mia, on „vaikea” saada noudattamaan proletaarista kuria
ehdottoman välttämätön (tietty, vaikkapa kovin rajoitettu-
kin) määrä porvaristosta lähtöisin olevia henkilöitä, on
„vaikea” muodostaa täysin työväenluokan arvoa vastaava
kommunistinen edustajaryhmä porvarillisessa parlamen-
tissa, on „vaikea” päästä siihen, etteivät kommunistiset
parlamenttiedustajat harjoittaisi porvarillis-parlamentaa-
rista nappikauppaa, vaan tekisivät tuiki tarpeellista propa-
ganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä joukkojen keskuu-
dessa. Kaikki se on tietysti „vaikeaa”, se on sanomattakin
selvää, se oli vaikeaa Venäjällä ja se on vielä paljon vai-
keampaa Länsi-Euroopassa ja Amerikassa, missä porvaristo
on paljon voimakkaampi ja porvarillis-demokraattiset
perinteet j.n.e. ovat lujemmassa.

Mutta kaikki nämä „vaikeudet” ovat vain lastenleikkiä
niihin aivan *samanlaisiin* tehtäviin verraten, jotka prole-
tariaatin on kuitenkin ehdottomasti ratkaistava voittaak-
seen niin proletaarisen vallankumouksen aikana kuin myös
proletariaatin valtaantumisen jälkeen. *Näihin*, todella jättiläis-
mäisiin tehtäviin verrattuna, kun proletariaatin diktatuurin
aikana on uudestikasvatettava miljoonat talonpojat ja
pienyrittäjät, sadat tuhannet toimenhaltijat, virkamiehet,
porvarilliset intelligentit, alistettava kaikki heidät proletaa-
risen valtion ja proletariaatin johdon alaisiksi, voitettava
heidän porvarilliset tottumuksensa ja perinnäistapansa,—
näihin jättiläismäisiin tehtäviin verrattuna on suorastaan
helppoa muodostaa porvariston valtakaudella, porvarilli-
sessa parlamentissa, todella proletaarisen puolueen todella
kommunistinen edustajaryhmä.

Elleivät toverit „vasemmistolaiset” ja parlamenttitoimin-
nan vastustajat opi nyt voittamaan edes näin pientä vai-
keutta, niin voidaan sanoa täydellä varmuudella, että he
joko osoittautuvat kykenemättömiksi toteuttamaan prole-
tariaatin diktaturia eivätkä pysty laajassa mitassa alista-
maan eivätkä uudestimuokkaamaan porvarillisia intelli-
genttejä ja porvarillisia laitoksia tahi heidän on pakko
hankkia pikaista hätäopetusta, ja moisella kiirehtimisellä
he vahingoittavat tavattoman suuresti proletariaatin asiaa,
tekevät tavallista enemmän virheitä, osoittavat keskinker-
taista suurempaa heikkoutta ja taitamattomuutta ja niin
edelleen ja muuta sellaista.

Niin kauan kuin porvaristo on kukistamatta, niin kauan kuin pientalous ja pien-tavaratuotanto eivät ole kadonneet lopullisesti, niin kauan porvarilliset olot, yksityisomistukselliset tottumukset ja poroporvarilliset perinnäistavat tulevat haittaamaan proletariaatin toimintaa työväenliikkeessä, niin ulkoa kuin sisältäkin käsin, ei ainoastaan yhdellä toiminta-alalla, parlamenttitoiminnan alalla, vaan kiertämättä kaikilla yhteiskunnallisen toiminnan aloilla, poikkeuksetta kaikilla poliittisen ja kulttuurityön vainioilla. Ja mitä pahin virhe, josta sittemmin joudutaan väistämättä maksamaan, on se, jos yritetään päästä eroon, olla ottamatta huomioon *yhtä* „vastenmielistä” tehtävää tai jollakin yhdellä työalalla esiintyviä vaikeuksia. Pitää opetella ja oppia toimimaan poikkeuksetta kaikilla työ- ja toiminta-aloilla, voittamaan kaikki vaikeudet sekä kaikki porvarilliset tavat, tottumukset ja perinnäistavat kaikilla aloilla. Kysymyksen asettaminen jotenkin toisin olisi suorastaan kevytmielistä ja lapsellista.

12. V. 1920.

V

Tämän kirjan venäjänkielisessä painoksessa en valaissut aivan oikein Hollannin kommunistisen puolueen menettelyä kokonaisuudessaan kansainvälisen vallankumouksellisen politiikan alalla. Siksi käytän hyväkseni tarjoutunutta tilaisuutta julkaistakseni alempana esitetyn hollantilaisten toveriemme kirjeen tästä kysymyksestä ja korjatakseni samalla venäjänkielisessä tekstissä käyttämäni sanonnan „hollantilaiset tribuunalaiset” korvaamalla sen sanoilla „eräät Hollannin kommunistisen puolueen jäsenet”.

N. Lenin

WIJNKOOPIN KIRJE

Moskova, kesäkuun 30 p:nä 1920.

Kallis toveri Lenin,

Hyväntahtoisuutenne ansiosta meillä, Kominternin II kongressiin osallistuvan Hollannin edustajiston jäsenillä, oli mahdollisuus tutustua kirjanne „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa” käännökseen ennen sen julkaisemista Länsi-Euroopan kielillä. Tässä

kirjassanne Te korostatte monta kertaa, että ette hyväksy Hollannin kommunistisen puolueen eräiden jäsenten menettelyä kansainvälisen politiikan alalla.

Meidän on kuitenkin protestoitava sitä vastaan, että Te panette vastuun heidän teoistaan kommunistisen puolueen kannettavaksi. Se on äärimmäisen epätarkkaa. Enemmänkin, se on epäoikeudenmukaista, sillä nuo Hollannin kommunistisen puolueen jäsenet osallistuvat perin vähän tai eivät osallistu lainkaan puolueemme jokapäiväiseen työhön; niin ikään he koettavat suoranaisesti tai välillisesti viedä kommunistisessa puolueessa läpi oppositiohenkisiä tunnuksia, joita vastaan Hollannin kommunistinen puolue ja kaikki sen elimet ovat taistelleet ja taistelevat tänäkin päivänä mitä tarmokkaimmin.

Veljellisin terveisin
(Hollannin edustajiston nimessä)

D. J. Wijnkoop

PUHE
LASI- JA POSLIINITEOLLISUUDEN TYÖLÄISTEN
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA
HUHTIKUUN 29 p:nä 1920

Eilinen päivä toi tullessaan kaksi uutista: toinen niistä on varsin ikävä — se on tieto Puolan hallituksen päämiehen Pilsudskin vetoomuksesta. Tämän vetoomuksen tekstiä en ole vielä nähnyt, minulle tiedotettiin siitä puhelimitse, mutta epäilemättä tämä vetoomus merkitsee Puolan sodanjulistusta Ukrainalle. Ranskan imperialistien vaikutus on ilmeisesti voittanut Puolan hallituspiireissä. Puolan hallitus on päättänyt luopua luovimispolitiikastaan, jota se on viime aikoina harjoittanut kanssamme käymissään rauhanneuvotteluissa, ja ryhtyä sotatoimiin laajemmalla rintamalla. Puola on jo vallannut Zhitomirin ja etenee Kieviä kohti. Tämä vaatii meitä puolustamaan mitä päättävöisimmän ja viipymättä proletariaatin etuja. Olemme varmoja siitä, että kykenemme puolustamaan näitä etuja, olemme varmoja siitä, että tämä Entente-maiden imperialistien uusi yritys kukistaa Neuvosto-Venäjä menee myttyyn samalla tavalla kuin Denikinin ja Koltshakin sotaseikkailu. On ilmeistä, että Puola saa kaikkea sotilaallista tukea Ranskalta, Englannilta ja kaikilta Entente-mailta. Tässä suhteessa on erittäin kuvaavaa, että Krimistä käymiemme neuvottelujen viimeisessä vaiheessa Englannin hallituksen alkujaan hyvänsuopa suhde muuttui huomattavasti. Vastaukseksi Englannin hallituksen pyyntöön, että merenrantaan ahdistettuihin Denikinin sotilaisiin suhtauduttaisiin humanisesti, ilmoitimme olevamme valmiit säilyttämään Krimillä olevien valkokaartilaiden hengen, jos Entente-maat puolestaan menettelevät tappiolle joutuneiden Unkarin kommunistien suhteen humanisesti ja päästävät heidät Neuvosto-Venäjäälle. Me emme janoa Krimin

valkokaartilaiden verta, me emme ole kostonhimoisia. Emme ole kuitenkaan saaneet noottiimme vastausta Englannin hallitukselta, joka nähtävästi Puolan hyökkäyksen vuoksi ei kiirehdi vastaamaan. Mutta olemme varmoja siitä, ettei Englannin työläisten, ei edes opportunistisimmin ajattelevienkaan työläisten keskuudessa ole intervention kannattajia.

Olemme saaneet tietää, että yksinpä Puolassakin Puolan sosialistinen puolue, joka on vainonnut Puolassa kommunisteja, on julistanut äänenkannattajassaan, että Puola ei saa keskeyttää Neuvosto-Venäjän kanssa käytäviä rauhanneuvotteluja vaatimalla päättäväisesti näiden neuvottelujen käymistä Borisovissa. Tämä lehti pitää Puolan hallituksen moista menettelyä rikollisena. Puolalaiset ehdottivat meille, että rauhanneuvotteluja käytäisiin Borisovissa sotatoimia keskeyttämättä, vaikka neuvottelujen käyminen juuri tuossa paikassa estäisi meitä jatkamasta sotatoimia neuvottelujen aikana, samalla kun Puola saisi tässä suhteessa täyden vapauden. Emme tietenkään voineet käydä rauhanneuvotteluja sellaisissa oloissa ja ehdotimme näiden neuvottelujen jatkamista meidän ja Puolan molemminpuolisesta suostumuksesta joko Pariisissa, Räävelissä, Varsovassa, Moskovassa tai jossain muussa kaupungissa. Vastauksena tähän ehdotukseen oli Puolan joukkojen laaja hyökkäys koko rintamalla. Olemme varmoja siitä, että Puolan hallitus on aloittanut tämän hyökkäyssodan vastoin omien työläistensä tahtoa. Juuri sen vuoksi suhtaudumme tähän uuteen sota-seikkailuun täysin rauhallisesti; tiedämme selviytyvämmä siitä voittajina, mutta te, toverit, tiedätte, että jokaisessa sodassa on äärettömiä vaikeuksia, joiden voittamiseksi olemme jo monesti vedonneet työläisjoukkoihin saadaksemme niiltä apua. Meidät on pakotettu sotaan. Puolaa vastaan, meillä ei ole mitään aikomuksia loukata Puolan riippumattomuutta enempää kuin Liettuan tai Valko-Venäjänkään riippumattomuutta, mutta kaikesta peräänantavaisuudestamme huolimatta meidät kuitenkin pakotetaan käymään sotaa, ja kun kerran niin on käynyt, niin meidän kaikkien on noustava yhtenä miehenä puolustamaan sekä itseämme että Ukrainaa Puolan imperialistien hyökkäykseltä. (R a i k u v i a s u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tätä varten meidän on taas tehtävä tietty käänne. Kun kerran meidät on pakotettu käymään sotaa, vaikka niin mielellämme

haluaisimme ryhtyä mahdollisimman pian mitä laajakantoisimpaan rauhanomaiseen rakennustyöhön, niin meidän on alistettava kaikki palvelemaan tämän sodan etuja saavuttaaksemme pikaisesti mahdollisimman myönteisiä tuloksia. Meidän on selitettävä kaikille työläisille ja talonpojille, minkä vuoksi Entente-maiden yllyttämä Puola alkoi sodan meitä vastaan. Meidän on selitettävä, että sen tarkoituksena on tehdä korkeammaksi se este, syventää sitä kuilua, joka erottaa Saksan proletariaattia meistä.

Toisaalta saimme samaten eilen Bakusta sellaisen tiedon, joka osoittaa, että Neuvosto-Venäjän tilanne on paranemaan päin; tiedämme, että teollisuutemme on pysähdyksissä polttoainepulan vuoksi, ja nyt saimme tiedon, että Bakun proletariaatti on ottanut vallan käsiinsä ja kukistanut Azerbaidzhanin hallituksen. Se merkitsee, että meillä on nyt sellainen taloudellinen perusta, jonka pohjalla voidaan elvyttää koko teollisuutemme. Bakussa on miljoona puutaa naftaa, jolla ei ole viime aikoihin saakka ollut menekkiä, minkä vuoksi jopa itse naftateollisuudenharjoittaja Nobel on yrittänyt ryhtyä neuvotteluihin kanssamme tämän naftan toimittamisesta Neuvosto-Venäjälle. Näin ollen kulkulaitoksemme ja teollisuutemme saavat Bakun naftateollisuuslaitoksilta varsin oleellista apua.

Elintarvikeasiain kansankomissaari tov. Tsjurupa ilmoitti minulle tänään, että Kubanin alueella ja Kaukasiassa on äärettömän suuret määrät viljaa, jonka voimme saada tänne. Siis teollisuutemme saa polttoainetta ja kansa leipää. Jännittämällä kaikki voimamme kulkulaitoksen kunnostamiseksi saamme sekä viljaa että naftaa, oikean taloudellisen perustan työläisten ja talonpoikain keskinäisuuhteille. Me sanomme, että talonpojan on annettava työläisille viljaylijäämät sen vuoksi, kun näiden ylijäämien myyminen nykyoloissa olisi rikos, ja siksi me niin pian kuin olemme jälleenrakentaneet teollisuutemme teemme kaiken turvataksemme talonpojat kaupungin tehdastuotteilla.

Kuvattuani teille muutamain sanoin, sikäli kuin aikani on tällä kertaa sallinut, tasavallan nykyistä yleistä tilannetta rohkenen lopuksi lausua varmana vakaumuksenani, että neljä miljoonaa ammatillisesti järjestynyttä työläistä, joiden ammattiliittojen välityksellä olemme toteuttaneet neuvostopolitiikkaa laajoihin talonpoikaiskerroksiin tukeutuen, eivät sulkeudu oman ammatillisen järjestöelämänsä

suppeisiin puitteisiin, vaan että he tälläkin hetkellä, kun meidän ja Puolan suhteet ovat kehittyneet uuteen vaiheeseen, kun olemme jo pääsemässä käsiksi sekä Kubanin viljaan että Bakun naftaan, edistävät kuten aikaisemminkin kaikkinaisesti proletariaatin yhteisen asian jatkuvaa menestystä ja kehitystä. Tiedämme, että vain työläisten tietoisuus, heidän yhtenäisyytensä, ammattiliittojen täydellinen yksimielisyys ovat voima, jonka ansiosta Punainen Armeijamme on saavuttanut loistavia voittoja, armeijamme, joka on tuonut eniten tietoisuutta talonpoikien riveihin ja opettanut heidät karkottamaan riveistään etuilijat, jotta valta säilyisi työläisten käsissä. Tätä tietoisuutta, yhtenäisyyttä ja ammattiliittojen täydellistä yksimielisyyttä tarvitaan nytkin sodassa Puolaa vastaan sekä teollisuuden kunnostamisessa. Samaa kurinalaisuutta, jota tarvitsemme kaikilla tuotantoaloilla, tarvitaan nyt edelleenkin ja entistä enemmän. Tietoiset työläiset tietävät, että jos te, työläiset, ette olisi osoittaneet aina näihin saakka tätä kurinalaisuutta, niin edessämme olisi ollut sama kohtalo kuin Unkarilla. Painakoot toverit tämän mieleensä ja saakoot työpaikoiltaan aikaan sen, että kaikki alistetaan yhden perustehtävän täyttämiseksi, että unohdetaan, hylätään mahdollisimman pian kirottu tunnus: jokainen huolehtikoon itsestään, jumala yksin kaikista. Proletaarinen työkuri on saatava mahdollisimman tiukaksi, ja silloin olemme voittamattomia. Me todistamme, että Neuvostotasavaltaa ei voida kukistaa ja että me kykenemme saamaan avuksemme maailman kaikki muut tasavallat. (Kokouksen kaikki edustajat ottivat toveri Leninin puheen vastaan voimakkein, jatkuvin suosiosoituksin ja huudahduksin: „Eläköön johtajamme toveri Lenin!”)

„Pravda” № 92,
huhtikuun 30 pnä 1920

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

ENSIMMÄISISTÄ MOSKOVAN—KAZANIN RAUTATIEN TALKOISTA YLEISVENÄLÄISIIN VAPPUTALKOISIIN

Otsikossa mainittu taival on kuljettu vuodessa. Välimatka on hyvin pitkä. Ja joskin talkoomme ovat vielä vähäisiä ja jok'ikisissä talkoissa ilmenee tavattoman paljon puutteita työnjärjestelyssä, järjestyneisyydessä ja kurinalaisuudessa, niin tärkein on kuitenkin tehty. Äärettömän painava järkäle on sysätty paikoiltaan, ja juuri se onkin olennaisinta.

Me emme suinkaan sulje silmiämme näkemästä sitä, kuinka vähän on vasta tehty ja kuinka äärettömän paljon on vielä tehtävä; mutta vain työtätekevien vannoutuneet viholliset, porvariston vannoutuneet kannattajat voivat suhtautua ylimielisesti vapputalkoisiin, vain perin halpamaiset ja kapitalisteille lopullisesti itsensä myyneet ihmiset voivat vastustaa suuren vappujuhlan käyttämistä siihen, että yritetään saattaa voimaan joukkomitassa kommunistista työntekoa.

Sitten tsaarien, tilanherrain ja kapitalistien kukistamisen raivataan vasta ensi kertaa kenttää sosialismin todellista rakentamista, uusien yhteiskunnallisten suhteiden, uuden yhteistyökurin, koko kansantalouden (ja sitten myös kansainvälisen talouden) uuden maailmanhistoriallisen muodon luomista varten. Se on niiden moraalikäsitteiden uudistamista, jotka pitkäksi aikaa on liannut ja pilannut kirottu tuotantovälineiden yksityisomistus ja yhdessä sen kanssa koko se eripuraisuuden, epäluuloisuuden, vihamielisyyden, pirstoutuneisuuden ja keskinäisen väijynnän ilmapiiri, jota eristetty pientalous, yksityisomistajain talous näiden välisen „vapaan” vaihdon oloissa kiertämättömästi aiheuttaa — ja synnyttää alati uudelleen. Kauppavapaus, vaihtovapaus on ollut satoja vuosia miljoonille ihmisille taloudellisen

viisauden ylin sääntö, satojen miljoonien ihmisten kaikkein piintynein tottumus. Tämä on samanlaista läpeensä valheellista vapautta ja samanlaista kapitalistisen petkutuksen, väkivallan ja riiston naamioimista kuin muutkin porvariston julistamat ja voimaansaattamat „vapaudet”, sellaiset kuin „vapaus työhön” (lue: vapaus kuolla nälkään) y.m.s.

Me olemme hylänneet ja hylkäämme peruuttamattomasti tuon yksityisomistajain „vapauden” olla yksityisomistajia, tuon pääoman „vapauden” riistää työtä ja taistelemme armottomasti ja antaumuksellisesti sitä vastaan.

Alas vanhat yhteiskunnalliset suhteet, vanhat taloudelliset suhteet, vanha (*pääomalle alistetun*) työn teon „vapaus”, vanhat lait, vanhat tottumukset!

Rakentakaamme uusi yhteiskunta!

Me emme pelänneet tappioita käydessämme suurta valankumouksellista sotaa tsarismia vastaan, porvaristoa vastaan, maailmanmahtavia imperialistisia valtioita vastaan.

Me emme pelkää valtavia vaikeuksia emmekä virheitä, joita ei voida välttää mitä vaikeimman työn alussa, sillä kaikkien työtottumusten ja moraalikäsitteiden muovaaminen toisenlaisiksi vaatii vuosikymmeniä. Ja me annamme toisillemme juhlallisen ja varman lupauksen, että olemme valmiit kaikkiin uhrauksiin, että kestämmme ja pysymme lujina tässä kaikkein vaikeimmassa taistelussa — taistelussa tottumusten voimaa vastaan, että tulemme tekemään uupumatta työtä vuosia ja vuosikymmeniä. Tulemme tekemään työtä hävittääksemme kirotn säännön: „jokainen huolehtikoon itsestään, jumala yksin kaikista”, hävittääksemme sen totunnaisen käsityksen, että työ on vain rasitus ja oikeellista on vain tietyn normin mukaan maksettu työ. Tulemme tekemään työtä sen hyväksi, että sääntö: „kaikki yhden ja yksi kaikkien puolesta”, ja sääntö: „jokainen kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeidensa mukaan” juurtuisivat joukkojen tietoisuuteen, muodostuisivat tottumuksiksi ja jokapäiväiseksi käytännöksi ja että kommunistinen kurinalaisuus ja kommunistinen työnteko saataisiin vähitellen, mutta varmasti vakiintumaan.

Olemme vääntäneet paikoiltaan ennen kuulumattoman raskaan järkäleen, joka on koostunut piintyneisyydestä, sivistymättömyydestä, sellaisten tottumusten itsepintaisesta

puoltamisesta kuin ovat „vapaa kauppa” ja ihmistyövoiman kuten kaiken muunkin tavaran „vapaa” osto ja myynti. Olemme alkaneet horjuttaa ja hävittää erittäin syvään juurtuneita ennakkoluuloja, kaikkein vakiintuneimpia, vuosisataisia, piintyneimpiä tottumuksia. Talkoomme ovat ottaneet yhdessä vuodessa jättiläisaskeleen eteenpäin. Ne ovat vielä äärettömän heikkoja. Se ei kuitenkaan meitä säikytä. Olemme nähneet, kuinka „äärettömän heikko” Neuvostovalta on lujittunut ihan silmissä ja meidän ponnistustemme tuloksena ja alkanut muuttua äärettömän suureksi kansainväliseksi voimaksi. Tulemme työskentelemään vuosikausia ja vuosikymmeniä sen hyväksi, että talkoot juurtuisivat elämään, että ne kehittyisivät, saisivat laajan jalansijan, muuttuisivat paremmiksi, tulisivat tavanomaisiksi. Me viemme kommunistisen työn voittoon!

„Pervomaiski Subbotnik”,
toukokuun 2 pnä 1920
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan
„Pervomaiski Subbotnik” lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE VAPAUTUNEEN TYÖN MUISTOMERKIN
PERUSKIVEN LASKEMISTILAISUUDESSA
TOUKOKUUN 1 pnä 1920**

LEHTISELOSTUS

(Toveri Lenin nousee puhujankorokkeelle kaikkien läsnäolijain osoittaessa yksimielisesti suosiotaan.) Toverit! Tällä paikalla oli aikaisemmin tsaarin muistopatsas, mutta nyt me laskemme tähän vapautuneen työn muistomerkin peruskiven. Kapitalistit ovat sanoneet työtä vapaaksi, kun talonpoikien ja työläisten on ollut pakko myydä kapitalisteille työnsä ja kun heillä on ollut lopuksi vapaa valta kuolla nälkään. Me sanomme tällaista työtä palkkaorjuudeksi. Me tiedämme, että vapaan työn järjestäminen asian vaatimalla tavalla ja työnteko ei ole helppoa tänä raskaana aikana. Tämänpäiväiset talkoot ovat vasta ensi askel tällä tiellä, mutta jos jatkamme edelleenkin samalla tavalla, niin vapautamme todella työn. (Jatkuvia, yksimielisiä suosionosoituksia.)

*„Pravda” № 94,
toukokuun 4 pnä 1920*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

**PUHE PUOLAN RINTAMALLE
LÄHTEVILLE PUNA-ARMEIJALAISILLE
TOUKOKUUN 5 p:nä 1920²⁰**

LEHTISELOSTUS

Toverit! Te tiedätte, että Puolan tilanherrat ja kapitalistit ovat Entente-maiden yllyttäminä pakottaneet meidät uuteen sotaan. Toverit, muistakaa, että meillä ei ole riitaa Puolan talonpoikien ja työläisten kanssa, olemme tunnustaneet ja tunnustamme Puolan riippumattomuuden ja Puolan kansantasavallan. Tarjosimme Puolalle rauhaa asettamalla ehdokseen rajojen koskemattomuuden, vaikka nämä rajat ulottuivat paljon laajemmalle kuin ulottui aitopuolalaisen väestön asuma-alue. Olimme valmiit antamaan myöten kaikessa ja jokainen teistä muistakoon tämän rintamalla. Todistakoon teidän suhtautumisenne puolalaisiin siellä sen, että te olette työläisten ja talonpoikain tasavallan sotilaita, että te ette tule heidän luokseen sortajina, vaan vapauttajina. Nyt kun Puolan paanit ovat vastoin pyrkimyksiämme liittoutuneet Petljuran kanssa, kun he ovat siirtyneet hyökkäykseen, kun he lähenevät Kieviä ulkolaisen lehdistön levitellessä sellaisia huhuja, että he ovat jo vallanneet Kievin— mikä on silkkaa valhetta, sillä keskustelin vielä eilen lennättimitse F. Konin kanssa, joka on Kievisssä —, nyt me sanomme: toverit, olemme kyenneet antamaan vastaiskun pelottavammallekin viholliselle, olemme kyenneet voittamaan oman maamme tilanherrat ja kapitalistit ja voitamme myös Puolan tilanherrat ja kapitalistit! Tänään meidän kaikkien on vannottava täällä vala, luvattava juhlaallisesti, että tulemme taistelemaan yhtenä miehenä estääksemme Puolan paaneja ja kapitalisteja saamasta voittoa. Eläkööt vapaan riippumattoman Puolan tasavallan

talonpojat ja työläiset! Alas Puolan paanit, tilanherrat ja kapitalistit! Eläköön työläisten ja talonpoikain Punainen Armeijamme! (Toveri Leninin viimeiset sanat hukkuvat „Internationalen” voimakkaiseen säveliin ja „hurraa”-huutoihin.)

*„Pravda” № 96,
toukokuun 6 pnä 1920*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

**PUHE YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN, MOSKOVAN TYÖLÄISTEN,
TALONPOIKAIN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN
EDUSTAJAIN NEUVOSTON, AMMATTILIITTOJEN
JA TEHDASKOMITEAIN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA
TOUKOKUUN 5 pnä 1920²¹**

(Suosionosoituksia.) Toverit, haluaisin kiinnittää huomiotanne erääseen seikkaan, joka erottaa kyseisen sodan kansainväliseltä kannalta katsoen tai oikeammin sanoen Venäjän kansainvälisen aseman kannalta katsoen aikaisemmista sodista. Kenelläkään teistä ei tietenkään ole epäilyksiä eikä voikaan olla epäilyksiä sen suhteen, että tämä sota on eräänä renkaana pitkässä tapahtumain ketjussa, tapahtumain, jotka merkitsevät kansainvälisen porvariston hurjaa vastarintaa voittoisan proletariaatin suhteen, kansainvälisen porvariston raivokkaita yrityksiä kuristaa Neuvosto-Venäjä, kukistaa ensimmäinen Neuvostovalta hinnalla millä hyvänsä, keinoilla millä tahansa. Tietenkin on aivan varmaa, että nämä ilmiöt, kansainvälisen porvariston aikaisemmat yritykset ja nykyinen sota, kytkeytyvät ehdottomasti toisiinsa. Mutta samalla näemme, miten suuri ero on tämän sodan ja aikaisempien sotien välillä kansainvälisen asemamme kannalta, millaisen valtavan sysäyksen taistelumme on antanut kansainväliselle työväenliikkeelle, millä tavalla maailman proletariaatti suhtautuu Neuvosto-Venäjän voittoihin, miten kehittyy ja voimistuu maailman proletariaatin taistelu ja mikä jättäjätyö on tehty sinä hiukan yli kaksi vuotta käsittävänä aikana, minkä Neuvostovalta on ollut olemassa.

Te muistatte, kuinka maailman mahtavimpien, vertaisiaan vailla olevien kapitalististen valtioiden vastuunalaisimmat, vaikutusvaltaisimmat ministerit ilmoittivat vasta jokin aika sitten, että he ovat muodostaneet 14 valtakunnan liittoutuman Venäjää vastaan; tiedätte, miten tämä liittoutuma Ranskan ja Englannin kaikkivoimpien kapitalistien

painostamana yritti liittää yhteen Judenitshin, Koltshakin ja Denikinin ja laati sotilaallisessa suhteessa todella valtavan ja kaikkikäsittävän suunnitelman. Ja me saatoimme tehdä tämän suunnitelman tyhjäksi vain siksi, että imperialistien yhtenäisyys oli ainoastaan näennäistä ja että kansainvälisen porvariston voimat eivät kestä sellaista koetusta, jossa on kysymyksessä todellinen uhrautuminen. On osoittautunut, että neljä vuotta jatkuneen imperialistisen sodan jälkeen työtätekevät joukot eivät tunnusta oikeuteksi meitä vastaan käytyä sotaa, ja me olemme saaneet niistä suuren liittolaisen. Entente-maiden suunnitelma oli todella tuhoisa, mutta se raukesi sen vuoksi, että mahtavasta liittoutumastaan huolimatta kapitalistiset valtiot eivät kyenneet täyttämään sitä: ne olivat voimattomia toteuttamaan sitä käytännössä. Yksikään noista valtioista, joista jokainen erikseen olisi voinut saada yliotteen meistä, ei voinut osoittaa yhtenäisyyttä, sillä järjestynyt proletariaatti ei kannata tuota suunnitelmaa; ei ainoakaan armeija — ei Ranskan eikä Englannin armeija — voinut kestää sitä, että sen sotilaat olisivat kyenneet Venäjän maankamaralla taistelemaan Neuvostotasavaltaa vastaan.

Kun muistelemme sitä, kuinka toivottomiin tilanteisiin tasavaltamme joutui silloin, kun se todella seisoj yksin koko maailmaa vastassa, paljon voimakkaampia valtioita vastassa, ja palautamme mieliin, että olemme selviytyneet täysin voittoisasti kaikista näistä vaikeista koettelemuksista, niin se auttaa meitä saamaan selvän käsityksen siitä, minkä kanssa me olemme tekemisissä nyt. Kysymyksessä ei ole uusi suunnitelma, mutta silti tämä suunnitelma ei muistuta lainkaan sitä todella kaikkikäsittävää yleistä suunnitelmaa, josta oli kysymys puoli vuotta sitten. Tähän on koottu vanhan suunnitelman rippeitä, ja kansainvälisten voimasuhteiden kannalta katsoen tämä antaa meille varmmimmat takeet siitä, että kyseinen yritys on toivoton. Vanhassa suunnitelmassa oli kysymys työläisten ja talonpoikain tasavallan kukistamisyrytyksestä, johon osallistuivat kaikki imperialistiset valtiot yhdessä entisen Venäjän keisarikunnan kaikkien pienten reunavaltioiden kanssa, joita Iso-Venäjän tsaristinen ja kapitalistinen hallitus oli aikaisemmin sortanut häpeämättömästi ja häikäilemättömästi; nyt muutamat valtiot yrittävät yhden rajavaltion kanssa liittoutuneina tehdä sen, mitä eivät onnistuneet

tekemään yhteisesti kaikki imperialistiset valtiot ja raja-valtiot ja mihin ne ryhtyivät vuosi ja puoli vuotta sitten liitossa Koltshakin, Denikinin y.m. kanssa. Näemme nyt imperialistien suunnitelman rippeitä. Imperialistien suunnitelmat ovat erikoisia siinä suhteessa, että porvaristo pitää niistä kiinni erikoisen sitkeästi. Porvaristo tietää taistelevansa kotimaassaan omaamansa vallan säilyttämiseksi, se tietää, että nyt ei ole kysymyksessä Venäjän tai Puolan kohtalo, vaan sen oma olemassaolo. Sen takia on odotettavissa, että se yrittää kyhätä kaikenlaisista suunnitelman rippeistä uudelleen kokoon vanhan, täyttämättä jääneen suunnitelman.

Me kaikki tiedämme imperialististen valtioiden eturistiriidat. Joskin noiden valtioiden ministerit puhuvat kiistakysymyksien ratkaisemisesta rauhanomaista tietä, imperialistiset valtiot eivät tosiasiallisesti voi ottaa ainoatakaan vakavaa askelta politiikan alalla ilman, ettei syntyisi eripuraisuutta. Ranskalaiset tarvitsevat voimakasta Puolaa ja voimakasta tsaristisen Venäjän tyyppistä Venäjää, ja tämän päämäärän saavuttamiseksi he ovat valmiit kaikkiin uhrauksiin. Englanti sitä vastoin, pitäen lähtökohtanaan maantieteellistä asemaansa, pyrkii muuhun — pirstomaan Venäjän ja heikentämään Puolaa, jotta Ranskan ja Saksan välillä vallitsisi tasapaino, mikä turvaisi voittaneille imperialisteille mahdollisuuden hallita siirtomaita, jotka he saivat haltuunsa maailmansodan tuloksena ryöväämällä Saksan. Tässä niiden edut ovat huutavassa ristiriidassa keskenään, ja vaikka San Remoon kokoontuneet imperialististen valtioiden edustajat²² uskottelivatkin meille, että liittoutuneiden kesken vallitsee täydellinen yksimielisyys, niin me tiedämme, ettei niiden välillä ole mitään sopua.

Tiedämme, että Puolan hyökkäys on osa vanhasta suunnitelmasta, joka aikoinaan yhdisti koko kansainvälistä porvaristoa, mutta jollei tuo jättiläissuunnitelma, joka puhtaasti sotilaalliselta kannalta takasi kiistattoman voiton, onnistunut silloin, niin nyt se on jopa sotilaalliseltakin kannalta toivoton. Sitä paitsi tiedämme, että Puolan porvariston kanssa liittoutuneet imperialistiset valtiot ja Puolan hallitus ovat sotkeutuneet pahemmin kuin koskaan ennen. Jokaisella poliittisella toimenpiteellään Puolan porvaristo on viimeksi kuluneina kuukausina, viikkoina ja päivinä paljastanut itsensä oman maansa työtätekevien joukkojen

silmissä, se on riitaantunut liittolaistensa kanssa eikä voi ratkaista johdonmukaisesti ainoatakaan politiikkaansa liittyvää kysymystä. Milloin imperialistit julistavat, että he ovat leppymättömiä Neuvosto-Venäjän suhteen ja katsovat mahdottomaksi ryhtyä sen kanssa mihinkään neuvotteluihin, milloin he vapauttavat Neuvosto-Venäjän saarrosta ja ilmoittavat siitä juhlallisesti näennäisen liiton, näennäisen Kansainliiton nimissä, milloin taas alkavat horjua politiikassa,— ja juuri täten imperialistit ovat suoneet ja suovat meille mahdollisuuden todistaa, että meidän politiikkamme on rauhanomaista, todistaa, että ulkopoliitikallamme ei ole mitään yhteyttä tsaarivallan eikä Venäjän kapitalistien eli Venäjän porvariston, ei edes demokraattisenaan porvariston, politiikkaan. Me olemme todistaneet koko maailmalle, ettei ulkopoliitikallamme ole mitään yhteyttä siihen politiikkaan, minkä kaikki porvarilliset lehdet panevat jatkuvasti meidän tilillemme. Näin ollen ne ovat itse paljastaneet jok'ikisen petoksen, johon Puola on politiikassaan turvautunut. Venäjän kolmen vallankumouksen kokemuksesta tiedämme, kuinka näitä vallankumouksia valmistettiin ja kuinka sekä sisä- että ulkopoliitikka kehittyi edelleen niiden kunkin pohjalla. Tämä kokemus osoittaa, että mitä varmimpia apulaisiamme vallankumouksen valmistelussa ovat ne hallitsevat luokat, joiden pyrkimyksenä ovat kaikenlaiset liittoutumat, perustavat kokoukset y.m. ja jotka pyrkivät muka ilmentämään kansan tahtoa, mutta jotka tosiasiallisesti politiikallaan paljastavat aina kansakunnan elämän vaikeina, raskaina ja vastuunalaisina hetkinä keskenään tappelevien ja sovintoon kykenemättömien porvariryhmien, keskenään kilpailevien kapitalistiryhmien itsekyyden ja jotka itse paljastavat itsensä sata kertaa pahemmin kuin sen tekee kommunistien propaganda. Missään maassa, missään valtiossa ei edes vallankumouksellisintakaan työväenluokkaa voitaisi nostattaa vallankumoukseen millään propagandalla eikä agitaatiolla, elleivät sen oman maan hallitsevat luokat vahvistaisi käytännöllisellä menettelyllään tätä agitaatiota paikkansapitäväksi.

Se, mitä nykyisin tapahtuu kaikissa kapitalistisissa maissa ja vastaisuudessa tapahtuu vieläkin voimakkaammin, varsinkin sellaisessa maassa kuin Puola, antaa meille varmuuden siitä, että kansainvälinen asemamme on parantunut erittäin suuresti nyt, kun me olemme selviytyneet

voittajina epäilemättä paljon vaikeammasta sodasta, kun me olemme ottaneet huomioon oikealla tavalla porvariston eri ryhmien ja puolueiden eripuraisuuden ja sen, että ne eivät voi sopia keskenään sellaisina hetkinä, jolloin tämä yhtyminen on niille erikoisen tarpeellista. Siinä suhteessa voimme olla varmoja paitsi sisäisten voimasuhteiden myös kansainvälisten voimasuhteiden kannalta. Jos arvostelemme aivan objektiivisesti viime vuosien ja varsinkin viimeksi kuluneen puolivuotiskauden kumoamattomien historiallisten tosiasioiden kannalta nykyisten imperialististen valtioiden koko järjestelmää, kaikkia niiden pyrkimyksiä — meidän tiedämme, että niiden vakinaisena pyrkimyksenä on hyökätä jokaisessa sopivassa tilaisuudessa Venäjän kimppuun —, niin näemme, että kansainvälinen vihollinen heikkenee, että kaikkinaiset imperialistien yhdistymisyhtymiset ovat yhä toivottomampia ja että tältä kannalta voittomme on turvattu.

Mutta, toverit, koska meitä nyt, kun olemme ryhtyneet ratkaisemaan taloudellisia tehtäviä ja keskittäneet huomions rauhanomaiseen taloudelliseen rakennustyöhön, uhkaa uusi sota, meidän on ehdottomasti uudestijärjestettävä nopeasti rivimme. Koko armeijamme, joka viime aikoina on ollut työarmeija²³, on nyt suunnattava huomionsa toiseen kysymykseen; meidän on jätettävä kaikki työt sikseen ja keskitettävä koko huomions tähän uuteen sotaan. Tiedämme varsin hyvin, että kaiken sen jälkeen, mitä olemme jo kestäneet, meitä ei pelota vihollinen, joka tällä hetkellä on meitä vastassa, mutta se voi vaatia työläisiltä ja talonpojilta uusia suuria uhrauksia, voi vaikeuttaa moninkertaisesti taloudellista rakennustyötämme, saattaa kymmenet, sadat ja tuhannet talonpoikaistaloudet häviöön ja rappiotilaan ja tilapäisillä voitoillaan elvyttää tyhjiin rauenneita toiveita lyömissämme imperialisteissa, jotka tietenkin yhtyvät vitkastelematta viholliseen. Sen vuoksi meidän on sanottava, että meidän on nytkin pidettävä kiinni johdonmukaisesti samasta säännöstä, jota olemme noudattaneet kaikissa edellisissä sodissa. Koska Puolan tilanherrat ja Puolan porvaristo ovat pakottaneet meidät sotiin, vaikka meillä on ollut mitä parhaat rauhantahtoiset pyrkimykset ja olemme tehneet tavattoman suuria myönnytyksiä, luopuneet kaikista kansallisista vaatimuksista; jos olemme vakuuttuneita ja meidän täytyy olla vakuuttuneita

siitä, että kaikkien maiden porvaristo, yksinpä sekin, joka ei nyt auta puolalaisia, auttaa heitä, kun sota laajenee, sillä kysymyksessä ei ole vain Venäjän ja Puolan kohtalo, vaan koko porvariston olemassaolo, niin meidän on muistettava ja hinnalla millä hyvänsä noudatettava elämässä täydellisesti sääntöä, jota olemme noudattaneet politiikassamme ja joka on aina turvannut meille voiton. Tänä sääntönä on se, että kun kerran asiat ovat kehittyneet sodaksi, niin kaikki on alistettava palvelemaan sodan tarpeita, maan koko sisäinen elämä on alistettava palvelemaan sotaa, eikä tässä suhteessa saa olla vähäisintäkään horjuntaa. Niin vaikea kuin tovereiden valtaenemmistön onkin jättää työnsä, joka on vasta äskettäin siirretty toisille, kiitollisemmille ja rauhanomaisen rakennustyön tehtävien vaatimille raiteille, on muistettava, että pieninkin laiminlyönti, huolimattomuus tietää useinkin kymmenien tuhansien parhaiden toveriemme, työläisten ja talonpoikain nuoren sukupolven edustajain ja tapansa mukaan aina ensi riveissä taistelevien kommunistiemme tarpeetonta tuhoutumista. Sen vuoksi, toistan vielä kerran, kaikki sotaa varten. Asetettakoon kaikissa kokouksissa, kaikissa neuvotteluissa asioita käsiteltäessä ensi tilalle kysymys: olemmeko tehneet kaiken voitavamme sodan käynnin helpottamiseksi, olemmeko jännittäneet kyllin voimiamme, olemmeko auttaneet riittävästi rintamaa? Tänne tulee jäädä vain niiden, joista ei ole apua rintamalla. Kaikki on uhrattava rintaman hyväksi, tehtävä kaikki mahdollinen sen auttamiseksi, vapauduttava kaikista horjunnoista. Ja kun kokoamme kaikki voimamme ja olemme valmiit kaikkiin uhrauksiin, ehdottomasti voitamme tälläkin kertaa. (Suosionosoituksia.)

*Julkaistu v. 1920 kirjassa:
„Moskovan työläisten, talonpoikain
ja puna-armeijalaisten
edustajain Neuvoston istunnon
pikakirjoituspöytäkirjat“*

*Julkaistaan
kirjan tekstin mukaan*

SÄHKE AZERBAIDZHANIN SOSIALISTISELLE NEUVOSTOHALLITUKSELLE

Baku

Kansankomissaarien Neuvosto tervehtii vapauden saavuttaneita riippumattoman Azerbaidzhanin tasavallan työtätekeviä joukkoja ja on siinä varmassa vakaumuksessa, että oman Neuvostohallituksensa johdolla riippumaton Azerbaidzhanin tasavalta yhdessä VSFNT:n kanssa puolustaa loppuun saakka vapauttaan ja riippumattomuuttaan Idän sorrettujen kansojen verivihollista, imperialismia vastaan.

Eläköön riippumaton Azerbaidzhanin neuvostotasavalta!

Eläkööt Azerbaidzhanin työläiset ja talonpojat!

Eläköön Azerbaidzhanin ja Venäjän työläisten ja talonpoikain liitto!

Kansankomissaarien Neuvoston
puheenjohtaja *V. Uljanov (Lenin)*

Toukokuun 5 pnä 1920.

*„Kommunist“ (Baku) № 7,
toukokuun 9 pnä 1920*

*Julkaistaan „Kommunist“ lehdessä
tekstin mukaan*

**PUHE ROGOZHKO-SIMONOVSKIN
KAUPUNGINOSSA PIDETYSSÄ TYÖLÄISTEN
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN SUURKONFERENSSISSA
TOUKOKUUN 13 p:nä 1920**

LEHTISELOSTUS

Neuvostotasavallan elämässä on koittanut jälleen vaikea hetki. Koltshakista ja Denikinistä selviytyttyään Venäjän proletariaatti aikoi keskittää kaikki henkiset sekä ruumiilliset voimansa maan talouselämän jälleenrakentamiseen. Ajattelimme, ettei Puolan porvarillinen hallitus rohkene ryhtyä uuteen sotaseikkailuun. Puolan kommunistit tosin sanoivat, että juuri sen vuoksi, kun Puolan hallituksella ei ole enää mitään menetettävää, se ei pelkää lähettää maansa työläisiä ja talonpoikia mihin sotaseikkailuun hyvänsä. Arvelemme kuitenkin, että Puolan proletariaatti yhdessä Latvian ja Valko-Venäjän proletariaatin kanssa pitää huolen Puolan porvariston ja paanien karkottamisesta. Venäjän työläisten ja talonpoikain hallitus teki Puolalle tavattoman suuria myönnytyksiä haluten täten todistaa Puolan kansalle, että se on luopunut lopullisesti politiikasta, jota tsarismi harjoitti pikkuvaltioiden suhteen.

Puolan porvariston selän takana vehkeilevät Ranskan kapitalistit, jotka haluavat myydä Puolalle hyvästä hinnasta sotatarvikkeitaan ja korvata siten Koltshakiin ja Denikiniin tuhlaamansa varat.

On merkillepantavaa, ettei ainoakaan Entente-valtio uskalla esiintyä julkisesti Neuvosto-Venäjää vastaan, sillä nuo valtiot pelkäävät näyttää työläisille todelliset kasvonsa. Tämän hetken tärkein tehtävämme on saada poliittisesti kehittymättömät ja takapajuiset kansalaiset vakuuttumaan, että olemme tehneet kaiken voitavamme uuden verenvuodatuksen välttämiseksi ja että Puolan työläinen ja talonpoika eivät ole vihollisiamme, mutta kun Petljuran kanssa liittoutunut Puolan porvaristo haluaa sotaa, niin me sodimme ja

olemme armottomia. Jokaisessa sodassa voitto riippuu loppujen lopuksi niiden joukkojen moraalista, jotka vuodatavat vertaan taistelutantereella. Se vakaumus, että sota on oikeutettua, tietoisuus siitä, että on välttämätöntä uhrata oma henki veljiensä hyväksi, nostattaa sotilaiden mieltä ja saa heidät kestämaan ennen kuulumattomia rasituksia. Tsaarin armeijan kenraalit sanovat puna-armeijalaistemme kestävänsä sellaisia rasituksia, joita tsaristisen järjestelmän armeija ei olisi milloinkaan kestänyt. Tämä on selitettävissä sillä, että jokainen aseisiin kutsuttu työläinen ja talonpoika tietää, mitä hän puolustaa, ja vuodattaa tietoisesti vertaan oikeudenmukaisuuden ja sosialismin voiton nimessä.

Sillä on äärettömän suuri merkitys, että joukot käsittävät sodan tarkoituksiperät ja syyt, ja se turvaa voiton.

Sota on näännyttänyt maamme, ja me tahdomme erittäin suurten myönnytysten hinnalla lopettaa verenvuodatuksen ja ryhtyä rauhantyöhön. Senpä vuoksi, kun Venäjälle saapui Bullitt ja tarjosi rauhaa raskain ehdoin, Neuvostohallitus allekirjoitti sen²⁴ turvatakseen Neuvostovallalle mahdollisuuden lujittua.

Tällä hetkellä meidän on taas pakko esittää tunnus: „Kaikki sodan hyväksi”. Kaikkien järjestöjen, niin ammattiliitto- kuin puoluejärjestöjenkin on nyt autettava kaikin voimin sankarillista Punaista Armeijaa.

Kohta todistamme koko maailmalle, että oikeus on meidän puolellamme.

Eilen Pietariin saapui Englannin trade unionien valtuuskunta; tradeunionistien joukossa on vähän sellaisia, jotka ovat meille myötämielisiä, mutta olemme varmoja siitä, että kotimaahansa palattuaan he tulevat parhaiten agitoimaan meidän hyväksemme. Yksinpä entiset tsaarin armeijan kenraalitkin myöntävät Puolan vaatimukset epäoikeutetuiksi ja ryhtyvät auttamaan meitä. „Kaikki sodan hyväksi, kaikki voiton hyväksi”, sanomme me sekä Venäjän työläiset ja talonpojat. Jännittäkäämme kaikki voimamme saavuttaaksemme voiton. (Myrskyisiä suosionsoituk-sia.)

INTIAN VALLANKUMOUKSELLISELLE LIITOLLE ²⁵

On mieluista kuulla, että sellaiset työläisten ja talonpoikain tasavallan julistamat periaatteet kuin kansojen itsemääräämisoikeus ja sorrettujen kansojen vapauttaminen ulkomaisten ja kotimaisten kapitalistien riistosta ovat saaneet niin elävää vastakaikua tietoisten, vapautensa puolesta sankarillisesti taistelevien intialaisten keskuudessa. Venäjän työväenjoukot seuraavat aina yhtä tarkkaavaisesti Intian työläisen ja talonpojan heräämistä. Menestyksen takaa viime kädessä työtätekevien järjestyneisyys ja kurinalaisuus, heidän lannistumattomuutensa ja solidaarisuutensa koko maailman työtätekevien kanssa. Tervehdimme muhamettilaisten ja ei-muhamettilaisten lujaa liittoa. Toivomme vilpittömästi, että tämä liitto laajenee Idän kaikkia työtätekeviä käsittäväksi. Vasta sitten, kun Intian, Kiinan, Korean, Japanin, Persian ja Turkin työläinen ja talonpoika ojentavat toisilleen kätensä ja ryhtyvät ajamaan yhdessä vapauden asiaa, vasta sitten voidaan saavuttaa ratkaiseva voitto riistäjistä. Eläköön vapaa Aasia!

„Pravda“ № 108,
toukokuun 20 pnä 1920

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

KIRJE ENGLANNIN TYÖLÄISILLE ²⁶

Toverit! Ennen kaikkea sallikaa kiittää teitä siitä, että lähetitte meille valtuuskuntanne tutustumaan Neuvosto-Venäjään. Kun valtuuskuntanne ehdotti, että lähettäisin sen mukana kirjeen Englannin työläisille ja ehkä myös esitykseni Englannin hallitukselle, niin vastasin, että otan kiitollisena vastaan ensimmäisen ehdotuksen, mutta hallituksen puoleen minun on käännettävä välittömästi hallituksemme nimessä tov. Tshitsherinin eikä työläisvaltuuston kautta. Olemme kääntyneet mainitulla tavalla monen monta kertaa Englannin hallituksen puoleen ehdottaen täysin virallisesti ja mitä vakavimmin tarkoituksin rauhanneuvotteluja. Samanlaisia ehdotuksia ovat tehneet jatkuvasti kaikki edustajamme, sekä tov. Litvinov, tov. Krasin että kaikki muut. Englannin hallitus kieltäytyy itsepintaisesti hyväksymästä ehdotuksiamme. Sen vuoksi ei ole kumma, että halusin keskustella Englannin työläisten valtuuskunnan jäsenten kanssa vain kuten työläisten edustajain kanssa ja vain kommunistina enkä Neuvosto-Venäjän hallituksen edustajana.

Minua ei kummastuttanut, että moni valtuuskuntanne jäsenistä ei tarkastele asioita työväenluokan, vaan porvariston, riistäjäluokan näkökannalta, onhan imperialistinen sota paljastanut täydellisesti kaikissa kapitalistimaissa nimittäin sen vanhan mätäpaiseen, että suurin osa työväen parlamentti- ja tradeunionistijohtajista on siirtynyt porvariston puolelle. „Isänmaan puolustamisen” varjolla he puolustivat itse asiassa jommankumman yleismaailmallisen rosvo ryhmän, joko englantilais-amerikkalais-ranskalaisen tai saksalaisen ryhmän, ryöstöetuja; ryhtyivät liitossa

porvariston kanssa vastustamaan proletariaatin vallankumouksellista taistelua; naamioivat tätä petostaan puhumalla sentimentaalisen poroporvarilliseen, reformistiseen ja pasifistiseen tapaan rauhallisesta evoluutiosta, perustuslaillisista menetelmistä, demokratiasta y.m. Näin on ollut kaikissa maissa; ei ole kumma, että Englannin osalta tämä sama ilmiö heijastuu valtuuskuntanne jäsenistössäkin.

Valtuuskuntanne jäsenet Shaw ja Guest, nähtävästi kummastuneina ja loukkaantuneina siitä kun sanoin, että rauhantarjouksistamme huolimatta Englanti, vastoin sen hallituksen ilmoituksia, jatkaa interventiota, käy sotaa meitä vastaan, auttaa Wrangelia Krimillä ja valkokaartilais-Puolaa, kysyivät minulta, voinko todistaa sen, voinko sanoa, kuinka monta sotatarvikejunaa Englanti on toimitanut Puolaan j.n.e. Vastasin, että Englannin hallituksen salaisten sopimusten saamiseksi pitäisi kukistaa vallankumouksellisesti tämä hallitus ja kaapata kaikki sen ulkopoliittikkaa koskevat asiakirjat, niin kuin me teimme vuonna 1917. Kaikki sivistyneet ihmiset, kaikki politiikkaa vilpittömästi harrastavat henkilöt tiesivät jo ennen vallankumouksitamme, että tsaari oli tehnyt salaisia sopimuksia Englannin, Ranskan, Amerikan, Italian ja Japanin rosvohallitusten kanssa saaliinjaosta, Konstantinopolista, Galitsiasta, Armeniasta, Syyriasta, Mesopotamiasta j.n.e. Vain valehtelijat ja tekopyhät ihmiset (emme tietenkään puhu aivan sivistymättömistä, kehittymättömistä, lukutaidottomista ihmisistä) saattoivat kiistää tämän tai tekeytyä tietämättömiksi siitä. Mutta ilman vallankumousta emme olisi koskaan saaneet käsiimme kapitalistiluokan rosvohallitusten salaisia asiakirjoja. Ne Englannin proletariaatin johtajat ja edustajat — samantekevää, ovatko he parlamentaarikkoja, trade unionien johtajia, lehtimiehiä tai muita —, jotka eivät ole tietävinään, että Englannin, Ranskan, Amerikan, Italian, Japanin ja Puolan välillä on tehty salaisia sopimuksia muiden maiden ryöväämisestä ja saaliinjaosta, eivätkä käy vallankumouksellista taistelua tällaisten sopimusten paljastamiseksi, todistavat siten jälleen kerran, että he ovat kapitalistien uskollisia palvelijoita. Me olemme tietäneet sen jo aikoja; paljastamme sen sekä kotimaassamme että maailman kaikissa maissa. Englantilaisen työläisvaltuuskunnan käynti Venäjällä jouduttaa tällaisten johtajien paljastamista myös Englannissa.

Keskustelin valtuuskuntanne kanssa keskiviikkona, toukokuun 26 päivänä. Päivän kuluttua saatiin sähköet, joissa tiedotettiin Bonar Lawin myöntäneen Englannin parlamentissa, että Puolalle on annettu sotilaallista apua lokakuussa „Venäjää vastaan puolustautumista varten” (tietysti vain puolustautumista varten ja vain lokakuussa! Englannissa on vielä „vaikutusvaltaisia työväenjohtajia”, jotka auttavat kapitalisteja työläisten pettämisessä!), ja „New Statesman” *, maltillisimmista pikkuporvarillisista lehdistä ja aikakausjulkaisuista maltillisin lehti, kirjoitti, että Puolalle on toimitettu tankkeja, jotka ovat paljon tehokkaampia kuin Saksan sodassa käytetyt. Voidaanko tämän jälkeen olla nauramatta niille Englannin työläisten „johtajille”, jotka kysyvät loukkaantuneen ja viattoman näköisinä, mitä „todisteita” on siitä, että Englanti käy sotaa Venäjää vastaan sekä auttaa Puolaa ja Krimin valkokaartilaisia?

Valtuuskunnan jäsenet kysyivät minulta, kumpaa pidän tärkeämpänä: johdonmukaisen, vallankumouksellisen, kommunistisen puolueen perustamista Englantiin vaiko sitä, että Englannin työväki auttaa viipymättä rauhan solmimista Venäjän kanssa. Vastasin, että se riippuu vakauksesta. Ne, jotka vilpittömästi tahtovat vapauttaa työläiset pääoman ikeestä, eivät voi millään muotoa vastustaa kommunistisen puolueen perustamista, sillä vain se voi kasvattaa työläisjoukkoja ei-porvarillisesti, ei-pikkuporvarillisesti, vain se voi todella paljastaa, nolata ja saattaa häpeään „johtajat”, jotka saattavat epäillä sitä, auttaako Englanti Puolaa j.n.e. Ei tarvitse pelätä, että Englannissa tulee olemaan liian paljon kommunisteja, koska siellä ei ole edes pientäkään kommunistista puoluetta. Mutta ihmiset, jotka ovat aatteellisesti yhä vielä porvariston orjuudessa ja joilla edelleenkin on poroporvarillisia ennakkoluuloja „demokratian” (porvarillisen demokratian), pasifismin y.m. suhteen, aiheuttaisivat tietysti proletariaatille entistä suurempaa vahinkoa, jos heidän päähän pälkähtäisi sanoa itseään kommunisteiksi ja yhtyä III Internationaleen. Tällaiset henkilöt eivät kykene tekemään mitään muuta kuin laatimaan yksinomaan pikkuporvarillisia fraaseja sisältäviä interventionvastaisia äiteliä „päättöslauselmia”. Tietyissä

* — „Uusi Valtiomies”. *Toim.*

mielessä nämäkin päätöslauselmat ovat hyödyllisiä, nimittäin siinä mielessä, että vanhat „johtajat” (porvarillisen demokratian, rauhanomaisten menetelmien y.m. y.m. kannattajat) tekevät itsensä naurettaviksi joukkojen silmissä, paljastavat itsensä sitä pikemmin, mitä enemmän he vievät läpi sisällyksettömiä päätöslauselmia, jotka eivät velvoita mihinkään ja joiden jälkeen ei nähdä mitään vallankumouksellisia tekoja. Kullekin omansa: kommunistit toimikoot välittömästi puolueensa kautta työläisten vallankumouksellisen tietoisuuden selventämiseksi. Mutta ne, jotka ovat kannattaneet „isänmaan puolustusta” imperialistien maailmanjakosodassa sekä sen salaisen sopimuksen „puolustamista”, jonka Englannin kapitalistit ja tsaari solmivat keskenään Turkin ryöväämisestä, ne, jotka „eivät näe”, että Englanti auttaa Puolaa ja Venäjän valkokaartilaisia,— ne kyhätkööt mieluummin naurettavan paljon „rauhanomaisia päätöslauselmia”; sitä pikemmin heille käy samoin kuin Venäjällä kävi Kerenskille, menshevikeille ja eserrille.

Valtuuskuntanne eräät jäsenet esittivät minulle hämmästyneinä kysymyksiä punaisesta terrorista, paino- ja kokoontumisvapauden puuttumisesta Venäjällä, menshevikkien ja menshevikkimielisten työläisten vainoamisesta meillä j.n.e. Vastasin, että todellisia syyllisiä terroriin ovat Englannin imperialistit ja heidän „liittolaisensa”, jotka ovat harjoittaneet ja harjoittavat valkoista terroria Suomessa ja Unkarissa, Intiassa ja Irlannissa ja ovat tukeneet ja tukevat Judenitshia, Koltshakia, Denikiniä, Pilsudskia, Wrangelia. Meidän punainen terrorimme on työväenluokan puolustamista riistäjiä vastaan, riistäjien vastarinnan lannistamista, riistäjien, joiden puolelle asettuvat eserrät ja menshevikit sekä mitätön määrä menshevikkimielisiä työläisiä. Porvarillisessa demokratiassa paino- ja kokoontumisvapaus on rikkaiden vapautta tehdä salaliittoja työläisiä vastaan, lahjoa lehtiä ja ostaa niitä. Olen selittänyt tätä painetussa sanassa jo niin moneen kertaan, ettei sen kertaaminen tunnu minusta lainkaan hauskalta.

Pari päivää sen jälkeen, kun olin keskustellut valtuuskuntanne kanssa, lehdet tiedottivat, että Ranskassa vangittujen Monatten ja Lorientin lisäksi on Englannissa vangittu Sylvia Pankhurst. Tämä on Englannin hallituksen paras vastaus kysymykseen, jota eivät rohkene edes asettaa por-

varillisten ennakkoluulojen pauloissa ovat Englannin työläisten ei-kommunisti-„johtajat”, nimittäin kysymykseen: mitä luokkaa vastaan terrori on suunnattu? sorrettuja ja riistettyjä vastaan vai sortajia ja riistäjiä vastaan? onko kysymyksessä kapitalistien „vapaus” ryövätä, pettää ja puijata työtätekeviä vai työtätekevien „vapauttaminen” kapitalistien, keinottelijain ja omistajien ikeestä? Tov. Sylvia Pankhurst edustaa englantilaisten ja muiden kapitalistien sortamien satojen miljoonien ihmisten etuja, ja sen vuoksi hän onkin joutunut valkoisen terrorin uhriksi, menettänyt vapautensa j.n.e. Sen sijaan yhdeksänkymmentä yhdeksän prosenttia niistä työväen-„johtajista”, joiden politiikka on muuta kuin kommunistista, on porvariston, sen petospolitiikan, sen ennakkoluulojen edustajia.

Lopuksi kiitän vielä kerran teitä, toverit, että lähetitte meille valtuuskuntanne. Valtuuskunnan tutustuminen Neuvosto-Venäjäan, huolimatta siitä, että monet suhtautuvat perin vihamielisesti neuvostojärjestelmään ja proletariaatin diktatuuriin ja ovat lujasti porvarillisten ennakkoluulojen pauloissa, jouduttaa ehdottomasti kapitalismin romahdusta koko maailmassa.

N. Lenin

30. V. 1920.

„Pravda” № 130,
kesäkuun 17 pnä 1920

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA

(KOMMUNISTISEN INTEENATIONALEN TOISTA EDUSTAJAKOKOUSTA VARTEN)

Esittäessäni toverien käsiteltäväksi allaseuraavan luonnoksen, joka sisältää Kominternin toista edustajakokousta varten laaditut teesit siirtomaa- ja kansallisuuskysymyksestä, pyytäisin kaikkia tovereita, varsinkin niitä, jotka ovat yksityiskohtaisesti perillä niistä tai näistä mitä monimutkaisimmista kysymyksistä, esittämään lausuntonsa tai korjauksensa tai lisäyksensä tai konkreettiset selityksensä *mahdollisimman lyhyessä muodossa (korkeintaan 2—3 sivua)*, erikoisesti seuraavista kohdista:

Itävallan tapaus.

Puolalaisten ja juutalaisten ja Ukrainan tapaus.

Elsass-Lothringen ja Belgia.

Irlanti.

Tanskan ja Saksan suhteet. Italian ja Ranskan sekä Italian ja slaavilaisten maiden suhteet.

Balkanin tapaus.

Idän kansat.

Taistelu panislamismia vastaan.

Suhteet Kaukasiassa.

Bashkirian ja Tatarian tasavalta.

Kirgisistan.

Turkestan, sen tapaus.

Amerikan neekerit.

Siirtomaat.

Kiina — Korea — Japani.

N. Lenin

Kesäkuun 5 pnä 1920.

1. Porvarilliselle demokratialle on luonnostaan ominaista, että se asettaa abstraktisesti tai muodollisesti kysymyksen tasa-arvoisuudesta yleensä, m.m. kansallisesta tasa-arvoisuudesta. Yleensä kaikkien ihmisyksilöiden tasa-arvoisuuden varjolla porvarillinen demokratia julistaa muodollisesti eli juridisesti tasa-arvoisiksi omistajan ja proletaarin, riistäjän ja riistetyn johtaen siten mitä pahimmin harhaan sorrettuja luokkia. Tasa-arvoisuusaatteen, joka on tavara-tuotantosuhteiden heijastusta, porvaristo muuttaa muka ihmisyksilöiden ehdottoman tasa-arvoisuuden varjolla aseeksi, jota se käyttää taistelussa luokkien hävittämistä vastaan. Tasa-arvoisuusvaatimus merkitsee todellisuudessa vain sitä, että vaaditaan luokkien hävittämistä.

2. Kommunistisen puolueen, joka on porvariston ikeen kukistamiseksi käytävän proletariaatin taistelun luokkatietoinen ilmentäjä, on päätehtävänsä mukaisesti, jona on taistelu porvarillista demokratiaa vastaan ja sen valheellisuuden ja tekopyhyyden paljastaminen, otettava myös kansallisuuskysymyksessä lähtökohdakseen ei abstraktiset eikä muodolliset periaatteet, vaan ensinnäkin se, että otetaan tarkasti huomioon konkreettinen historiallinen ja ennen kaikkea taloudellinen tilanne; toiseksi se, että erotetaan selvästi toisistaan sorrettujen luokkien, työtätekevien, riistettyjen edut ja sellainen hallitsevan luokan etuja tarkoittava yleiskäsite kuin yleensä kansan edut; kolmanneksi se, että tehdään yhtä selvä ero sorrettujen, riippuvaisten, vajaoikeuksisten kansakuntien ja sortavien, riistävien, täysoikeuksisten kansakuntien välillä, kun päinvastoin valheellinen porvarillinen demokratia hämää sen finanssipääoman ja imperialismin aikakaudelle ominaisen siirtomaa- ja finanssiorjuuden, jossa rikkaimpien ja kehittyneimpien kapitalistimaiden mitätön vähemmistö pitää maapallon väestön valtaenemmistöä.

3. Vuosien 1914—1918 imperialistinen sota paljasti erittäin selvästi kaikille kansakunnille ja koko maailman sorretille luokille porvarillis-demokraattisten fraasien valheellisuuden näyttäen käytännössä, että paljon puhuttujen „Lännen demokratioiden” tekemä Versailles'in sopimus on vieläkin julmempaa ja katalampaa väkivaltaa heikompiä kansakuntia kohtaan kuin Saksan junkkerien ja keisarin esittämä Brest-Litovskin sopimus. Kansainliitto ja Entente-maiden koko sodanjälkeinen politiikka paljastavat

tuon totuuden vieläkin selvemmin ja jyrkemmin, kiihdyttäen kaikkialla niin kehittyneiden maiden proletariaatin kuin myös siirtomaiden ja riippuvaisten maiden kaikkien työtätekevien joukkojen vallankumouksellista taistelua, jouduttaen sellaisten poroporvarillisten kansallisten harhakuvitelmiin raukeamista, että kansakuntien rauhanomainen yhteiselämä ja tasa-arvoisuus ovat mahdollisia kapitalismin aikana.

4. Edellä esitetyistä periaatteista seuraa, että kansallisuus- ja siirtomaakysymyksessä Kominternin koko politiikan painopisteenä tulee olla kaikkien kansakuntien ja maiden proletariien ja työtätekevien joukkojen lähentäminen toisiinsa yhteisen vallankumoustaistelun käymistä varten tilanherrojen ja porvariston kukistamiseksi. Vain tällainen lähentäminen takaa voiton kapitalismista, ja ilman tätä voittoa ei kansallisuussorron ja eriarvoisuuden hävittäminen ole mahdollista.

5. Maailman poliittinen tilanne on asettanut nyt päiväjärjestykseen proletariaatin diktatuurin, ja kaikkien maailman poliittisten tapahtumien keskipisteenä on väistämättömästi maailman porvariston taistelu Venäjän Neuvostotasavaltaa vastaan, joka yhdistää kiertämättömästi ympärilleen toisaalta neuvostoja vaativan valveutuneiden työläisten liikkeen kaikissa maissa sekä toisaalta kaikki siirtomaiden ja sorrettujen kansojen kansalliset vapausliikkeet, kansojen, jotka vakuuttuvat katkeran kokemuksensa perusteella siitä, että niiden ainoana pelastuksena on Neuvostovallan voitto koko maailman imperialismista.

6. Nykyään ei siis saa rajoittua eri kansakuntien työtätekevien lähentymisen pelkkään hyväksymiseen tai julistamiseen, vaan täytyy pitää politiikkana mitä lujimman liiton aikaansaamista kaikkien kansallisten vapausliikkeiden ja siirtomaiden vapausliikkeiden sekä Neuvosto-Venäjän välillä, määräten tämän liiton muodot aina sen mukaan, mille asteelle kommunistinen liike on kehittynyt kunkin maan proletariaatin keskuudessa tai mille asteelle työläisten ja talonpoikien porvarillis-demokraattinen vapausliike on kehittynyt takapajuisissa maissa tai takapajuisten kansallisuuksien keskuudessa.

7. Federaatio on välimuoto, joka johtaa eri kansakuntien työtätekevien täydelliseen yhtenäisyyteen. Federaatio on jo osoittanut käytännössä tarkoituksenmukaisuutensa niin

Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan suhteissa muihin neuvostotasavaltoihin (aikaisemmin Unkarin, Suomen ja Latvian tasavaltoihin ja nykyään Azerbaidzhanin ja Ukrainan tasavaltoihin) kuin myös VSFNT:n sisällä niihin kansallisuuksiin nähden, joilla ei ennen ollut valtiollista itsenäisyyttä eikä autonomiaa (esimerkiksi VSFNT:n Bashkirian ja Tatarian autonomiset tasavallat, jotka perustettiin vuosina 1919 ja 1920).

8. Kominternin tehtävänä tässä suhteessa on sekä kehittää edelleen että tutkia ja tarkistaa käytännön kokemusten pohjalta näitä uusia, neuvostojärjestelmän ja neuvostoliikkeen pohjalla syntyviä federaatioita. Samalla kun federaatiota pidetään täydelliseen yhdistymiseen johtavana väli-
muotona, on pyrittävä yhä läheisempään federatiiviseen liittoutumiseen pitäen silmällä ensinnäkin, että neuvostotasavallat, joita ympäröivät joka puolelta sotilaallisesti niitä paljon voimakkaammat maailman imperialistiset valtiot, eivät pysty puolustamaan olemassaoloaan, elleivät ne ole lujassa liitossa keskenään; toiseksi, että neuvostotasavaltojen tulee ehdottomasti solmia keskenään luja taloudellinen liitto, sillä ilman sitä ei voida jälleenrakentaa imperiaalismin hävittämiä tuotantovoimia eikä taata hyvinvointia työtätekeville; kolmanneksi, että pyritään luomaan yhteinen maailmantalous, jota kaikkien kansojen proletariaatti säännöstelee yhteisen suunnitelman mukaan ja johon jo kapitalismin vallitessa on pyritty kyllin selvästi ja jota sosialismin vallitessa on ehdottomasti kehitettävä edelleen ja loppuun saakka.

9. Valtioiden sisäisten suhteiden alalla Kominternin kansallisuuspolitiikka ei voi rajoittua kansakuntien tasavertaisuuden pelkästään muodolliseen, puhtaasti deklaraatiiviseen tunnustamiseen, mikä ei käytännössä velvoita mihinkään, sellaiseen tunnustamiseen, johon rajoittuvat porvarilliset demokraatit — se on yhdentekevää, tunnustavatko he avoimesti olevansa porvarillisia demokraatteja vai naamioituvatko he sosialisteiksi, kuten II Internationalen sosialistit.

Paitsi sitä, että kommunististen puolueiden tulee kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössään — niin parlamentin puhujalavalta kuin parlamentin ulkopuolellakin — paljastaa jatkuvasti, että kaikissa kapitalistisissa maissa niiden „demokraattisista” perustuslaeista huolimatta alinomaa

loukataan kansakuntien tasa-arvoisuutta ja vähemmistö-kansallisuuksille taattuja oikeuksia, samalla on ensinnäkin myös selitettävä lakkaamatta, että vain neuvostojärjestelmä pystyy todella turvaamaan kansakuntien tasa-arvoisuuden liittämällä yhteen aluksi proletaarit ja sitten myös kaikki työtätekevien joukot taistelussa porvaristoa vastaan; toiseksi, kaikkien kommunististen puolueiden on suoranaisesti tuettava riippuvaisuussuhteissa olevien ja vajaa-oikeuksisten kansojen (esimerkiksi Irlannin kansan, Amerikan neekerien y.m.) sekä siirtomaiden vallankumouksellista liikettä.

Ilman tätä viimeksi mainittua, erittäin tärkeää ehtoa taistelu riippuvaisuussuhteissa olevien kansakuntien ja siirtomaiden sortamista vastaan samoin kuin niiden valtiollisen eroamisoikeuden tunnustaminenkin ovat valheellinen kyltti, niin kuin näemme olevan II Internationalen puolueilla.

10. Ei ainoastaan II Internationalen puolueissa, vaan myös tästä Internationalesta eronneissa ja vieläpä usein niissäkin puolueissa, jotka nyt nimittävät itseään kommunistisiksi, on aivan tavanomaista, että internationalismi tunnustetaan sanallisesti, mutta todellisuudessa, kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössä ja muussa käytännöllisessä toiminnassa internationalismi korvataan pikkuporvarillisella nationalismilla ja pasifismilla. Taistelu tätä pahaa vastaan, kaikkein piintyneimpiä pikkuporvarillisia kansallisia ennakkoluuloja vastaan, tulee sitä enemmän etualalle, mitä ajankohtaisemmaksi käy sellainen tehtävä kuin proletariaatin diktatuurin muuttaminen kansallisesta (s.o. sellaisesta, joka vallitsee yhdessä maassa eikä kykene määräämään maailmanpolitiikkaa) kansainväliseksi (s.o. ainakin muutamien kehittyneimpien maiden proletariaatin diktatuuriksi, joka pystyy vaikuttamaan ratkaisevasti yleiseen maailmanpolitiikkaan). Pikkuporvarillinen nationalismi julistaa internationalismiksi pelkän kansakuntien tasa-arvoisuuden tunnustamisen (jota paitsi tuo tunnustaminen voi olla pelkästään sanallista) kajoamatta lainkaan kansalliseen itsekkyYTEEN, kun taas proletariaatin internationalismi vaatii ensiksikin, että proletariaatin maailman mitassa käymän taistelun edut asetetaan yhden maan proletariaatin taistelun etujen edelle; toiseksi, se vaatii porvaristosta voiton saaneelta kansakunnalta kykyä ja valmiutta tehdä mitä suurimpia kansallisia uhrauksia kansainvälisen pääoman kukistamiseksi.

Näin ollen jo täysin kapitalistisissa valtioissa, joissa on sellainen työväenpuolue, joka on todella proletariaatin etujoukko, ensimmäisenä ja tärkeimpänä tehtävänä on taistelu internationalismi-käsitteen ja -politiikan opportunistisia ja pikkuporvarillisia pasifistisia vääristelyjä vastaan.

11. Takapajuisempiin valtioihin ja kansakuntiin nähden, joiden keskuudessa ovat vallitsevina feodaaliset tai patriarkaaliset ja patriarkaalis-talonpoikaiset suhteet, on pidettävä mielessä erikoisesti

ensinnäkin sitä, että kaikkien kommunististen puolueiden on tuettava porvarillis-demokraattista vapausliikettä näissä maissa; ensi kädessä sitä ovat velvollisia auttamaan mitä aktiivisimmin sen maan työläiset, josta takapajuinen kansakunta on riippuvainen joko siirtomaaorjuudellisessa tai rahataloudellisessa suhteessa;

toiseksi sitä, että on käytävä taistelua papistoa sekä muita taantumuksellisia ja keskiaikaisia aineksia vastaan, joilla on vaikutusta takapajuisissa maissa;

kolmanneksi sitä, että on käytävä taistelua panislamismia ja muita senkaltaisia virtauksia vastaan, jotka yrittävät käyttää Euroopan ja Amerikan imperialismia vastaan suunnattua vapausliikettä kaanien, tilanherrojen, mullain y.m. aseman lujittamiseen;

neljänneksi sitä, että takapajuisissa maissa on tuettava erikoisesti talonpoikaisliikettä, joka suuntautuu tilanherroja, suurmaanomistusta sekä feodalismia kaikkia ilmauksia ja jätteitä vastaan, sekä koetettava saada talonpoikaisliike luonteeltaan mahdollisimman vallankumoukselliseksi saattaen Länsi-Euroopan kommunistinen proletariaatti mahdollisimman lujaan liittoon Idän maiden, siirtomaiden ja yleensä takapajuisten maiden talonpoikain vallankumouksellisen liikkeen kanssa; erikoisestikin on pyrittävä juurruttamaan kaikin voimin neuvostojärjestelmän peruseriaatteita maihin, joissa ovat vallitsevina esikapitalistiset suhteet, muodostamalla niissä „työätekevien Neuvostojä” j.n.e.;

viidenneksi sitä, että on käytävä päättäväistä taistelua takapajuisten maiden porvarillis-demokraattisen vapausliikkeen virtausten kommunistisiksi värittämistä vastaan; Kommunistisen Internationalen on tuettava siirtomaiden ja takapajuisten maiden porvarillis-demokraattisia kansallisia liikkeitä vain ehdolla, että tulevien proletaaristen,

muutenkin eikä vain nimeltään kommunististen puolueiden ainekset kaikissa takapajuisissa maissa ryhmitetään ja kasvatetaan niin, että ne käsittävät omat erikoistehtävänsä, sen, että niiden tehtävänä on taistella porvarillis-demokraattisia liikkeitä vastaan kansakuntiansa sisällä; Kommunistisen Internationalen pitää toimia väliaikaisesti liitossa siirtomaiden ja takapajuisten maiden porvarillisen demokratian kanssa, mutta se ei saa sulautua siihen, vaan sen on ehdottomasti säilytettävä proletaarinen liike itsenäisenä alkeellisimmassakin muodossaan;

kuudenneksi sitä, että on selitettävä ja paljastettava alin-omaa kaikkien ja eritoten takapajuisten maiden mitä laajimmille työtätekevien joukoille se petos, jota imperialistiset valtiot harjoittavat järjestelmällisesti muodostamalla muka valtiollisesti itsenäisten valtioiden varjolla sellaisia valtioita, jotka ovat taloudellisessa, rahataloudellisessa ja sotilaallisessa suhteessa täysin riippuvaisia imperialistisista valtioista; nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa riippuvaisuussuhteessa olevilla ja heikoilla kansakunnilla ei ole muuta pelastusta kuin neuvostotasavaltojen liitto.

12. Imperialististen valtojen vuosisatoja harjoittama siirtomaakansojen ja heikkojen kansojen sorto on synnyttänyt sorrettujen maiden työtätekevissä joukoissa paitsi vihaa myös epäluottamusta sortavia kansakuntia kohtaan yleensä, m.m. myös näiden kansakuntien proletariaattia kohtaan. Tätä täysin oikeutettua epäluottamusta ei voinut olla voimistamatta se, että tämän proletariaatin virallisten johtajien enemmistö kavalsi julkeasti sosialismin asian vuosina 1914—1919, jolloin „isänmaan puolustamisen” varjolla puolustettiin sosialishovinistisesti „oman” porvariston „oikeutta” sortaa siirtomaita ja rosvota rahataloudellisesti riippuvaisuussuhteessa olevia maita. Toisaalta, mitä jälkeensä jääneempi on maa, sitä lujemmassa siellä on maataloudellinen pientuotanto, patriarkaalisuus ja takapajuisuus, minkä kiertämättömänä seurauksena on mitä syvimpien pikkuporvarillisten ennakkoluulojen, nimittäin kansallisen itsekkyyden ja kansallisen rajoittuneisuuden ennakkoluulojen, erikoinen lujuus ja piintyneisyys. Koska nämä ennakkoluulot voivat hävitä olemattomiin vasta sitten, kun imperialismi ja kapitalismi ovat kadonneet olemattomiin kehittyneissä maissa ja kun takapajuisten maiden koko talouselämän perusta on muuttunut radikaalisesti, näiden ennakkoluulo-

jen kuoleminen ei voi olla olematta sangen hidasta. Sen vuoksi kaikkien maiden tietoisien kommunistisen proletaariatien velvollisuus on suhtautua erikoisen varovasti ja erikoisen huomaavaisesti kansallistunteen peruihin niissä maissa ja niiden kansojen keskuudessa, jotka ovat olleet kauimmin sorrettiina, ja samalla se on velvollinen tekemään tiettyjä myönnytyksiä, jotta mainitun epäluottamuksen ja mainittujen ennakkoluulojen voittaminen tapahtuisi mahdollisimman nopeasti. Kapitalismista ei voida saavuttaa lopullista voittoa, ellei kaikkien maiden ja maailman eri kansakuntien proletariaatti ja sitten myös kaikki työtätekevien joukot pyri vapaaehtoisesti liittoon ja yhtenäisyyteen.

Julkaistu kesäkuussa 1920

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla
V. I. Leninin korjaamaan
oikaisuvedoksen tekstiin*

AGRAARIKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA

(KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TOISTA EDUSTAJAKOKOUSTA VARTEN)

Toveri Marchlewski on perustellut kirjoituksessaan mainiosti syitä, joiden vuoksi Toinen, nyt keltaiseksi muuttanut Internationale ei voinut määritellä vallankumouksellisen proletariaatin taktiikkaa agraarikysymyksessä eikä edes asettaa tätä kysymystä oikealla tavalla. Edelleen toveri Marchlewski on perustellut teoreettisesti III Internationalen kommunistisen agraariohjelman periaatteet.

Näiden periaatteiden pohjalla voidaan (ja nähdäkseni pitää) laatia 15. VII. 1920 kokoontuvan Kominternin edustajakokouksen yleinen päätöslauselma agraarikysymyksestä.

Allaoleva on tällaisen päätöslauselman alustelma.

1. Vain kaupunki- ja teollisuusproletariaatti, jota johtaa kommunistinen puolue, voi vapauttaa maaseudun työtätekevät joukot pääoman ja tilanherrain suurmaanomistuksen sorrosta ja taloudellisesta rappioutilasta sekä pelastaa uusilta imperialistisilta sodilta, jotka ovat kiertämättömiä niin kauan kuin säilyy kapitalistinen järjestelmä. Maaseudun työtätekevillä joukoilla ei ole muuta pelastusta kuin toimia liitossa kommunistisen proletariaatin kanssa, tukea rajattoman uskollisesti sen vallankumouksellista taistelua tilanherrojen (suurmaanomistajien) ja porvariston ikeen kukistamiseksi.

Toisaalta teollisuustyöläiset eivät voi suorittaa maailmanhistoriallista tehtäväänsä — vapauttaa ihmiskuntaa pääoman sorrosta ja pelastaa sitä sodilta —, jos nämä työläiset rajoittuvat ajamaan vain oman ammattikuntansa, vain oman ammattialansa etuja ja huolehtimaan omahyväisinä

vain oman, toisinaan siedettävän poroporvarillisen asemansa parantamisesta. Juuri niin on monissa kehittyneissä maissa käynyt „työläisaristokratialle”, joka muodostaa II Internationalen muka sosialististen puolueiden rungon ja joka todellisuudessa edustaa sosialismin pahimpia vihollisia, sosialismin asian kavaltajia, poroporvarillisia shovinisteja, työväenliikkeessä olevia porvariston asiamiehiä. Proletariaatti on todella vallankumouksellinen, todella sosialistisesti toimiva luokka vain ehdolla, että se esiintyy ja toimii kaikkien työtätekevien ja riistettyjen etujoukkona, niiden johtajana taistelussa riistäjien kukistamiseksi, mutta tämä on mahdotonta, ellei uloteta luokkataistelua maaseudulle, yhdistetä maaseudun työtätekeviä joukkoja kaupunkiproletariaatin kommunistisen puolueen ympärille ja ellei kaupunkiproletariaatti kasvata maaseudun työtätekeviä.

2. Maaseudun työtätekeviä ja riistettyjä joukkoja, jotka kaupunkiproletariaatin pitää johtaa taisteluun tai joka tapauksessa saada puolelleen, ovat kaikissa kapitalistisissa maissa seuraavat luokat:

Ensinnäkin maatalousproletariaatti, palkkatyöläiset (vuosi-, kausi- ja päivätyöläiset), jotka hankkivat toimeentulonsa tekemällä palkkatyötä kapitalistisissa maatalousyrityksissä. Kommunististen puolueiden *perustehtävänä* on kaikissa maissa tämän luokan itsenäinen, maalaisväestönmuista ryhmistä erillinen järjestäminen (niin poliittisessa, sotilaallisessa, ammatillisessa, osuustoiminnallisessa kuin myös kulttuuri- ja valistustyön j.n.e. mielessä), voimaperäinen propaganda- ja agitaatiotyö sen keskuudessa, sen saaminen Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin kannalle.

Toiseksi puoliproletaarit eli palstatilalliset, s.o. talonpojat, jotka hankkivat elatuksensa osaksi palkkatyöllä kapitalistisissa maatalous- ja teollisuuslaitoksissa, osaksi tekemällä työtä omalla tai vuokraamallaan maatilalla, joka antaa vain vähäisen osan heidän perheensä tarvitsemista elintarvikkeista. Tämä maaseudun työtätekevä väestökerros on varsin suuri kaikissa kapitalistisissa maissa, ja porvariston edustajat ja keltaiset, II Internationalen kuuluvat „socialistit” hämäävät sen olemassaolon ja sen erikoisen aseman, osaksi pettäen tietoisesti työläisiä, osaksi sokeasti omaksuen piintyneet poroporvarilliset katsomukset ja

sekottaen tämän ryhmän „talonpoikaistoon” yleensä. Tällä tavalla porvaristo näkyy pettävän työläisiä ennen kaikkea Saksassa ja Ranskassa, edelleen Amerikassa ja muissa maissa. Jos kommunistinen puolue järjestää työnsä oikein, tämä ryhmä on varmasti kannattava sitä, sillä näiden puoliproletaarien asema on erittäin raskas, ja heille Neuvostovallasta ja proletariaatin diktatuurista on tavattoman suurta ja pikaista etua.

Kolmanneksi pientalonpoikaisto, s.o. pienviljelijät, joiden omistamat tai vuokraamat pienet maapalstat ovat sellaisia, että heidän perheensä ja taloutensa tarpeet tulevat tyydytetyiksi eivätkä he palkkaa vierasta työvoimaa. Kokonaisuutena tälle väestökerrokselle on ehdottomasti hyötyä proletariaatin voitosta, joka heti ja kokonaan: (a) vapauttaa sen maksamasta suurmaanomistajille maanvuokraa tai luovuttamasta osaa sadosta (esim. métayersit eli osavuokraajat Ranskassa, samoin Italiassa y.m.); (b) vapauttaa sen hypoteekkiveloista; (c) vapauttaa sen moninaisissa muodoissa esiintyvistä sorrosta ja riippuvaisuussuhteista suurmaanomistajiin (metsät ja niiden käyttö j.n.e.); (d) antaa sille proletariaatin valtiovoimien taholta apua taloudenhoidossa (se saa mahdollisuuden käyttää proletariaatin pakko-luovuttamaa kapitalististen suurtalouksien maatalouskalustoa ja osaksi rakennuksia; proletariaatin valtiovoimien toimesta maaseudun osuuskunnat ja maatalousyhtymät muutetaan viipymättä järjestöistä, jotka kapitalismin aikana palvelivat pääasiallisesti rikkaita ja keskivarakkaita talonpoikia, järjestöiksi, jotka auttavat ensi sijassa maalaisköyhälistöä, s.o. proletaareja, puoliproletaareja ja pientalonpoikia y.m.s.) j.n.e.

Samalla kommunistisen puolueen pitää käsittää selvästi, että kapitalismista kommunismiin johtavan siirtymäkauden, s.o. proletariaatin diktatuurin, aikana tämän väestökerroksen keskuudessa tullaan kiertämättä pyrkimään, ainakin osittaisesti, täysin rajattomaan kauppavapauteen ja vapaaseen yksityisomistusoikeuden käyttöön, sillä tämä väestökerros, koska se jo myy (vaikkakin vähäisessä määrässä) kulutustarvikkeita, on keinottelun ja yksityisomistuksellisten tottumusten turmelema. Mutta kun proletariaatti noudattaa tiukasti politiikkaansa ja voittanut proletariaatti tekee täysin päättäväisesti selvän suurmaanomistajista ja suurtalonpojista, tämän väestökerroksen horjunta ei voi

olla tuntuva eikä se voi muuttaa sitä tosiasiaa, että yleensä se on kannattava proletaarista kumousta.

3. Nämä kolme mainittua maaseudun väestöryhmää yhdessä muodostavat kaikissa kapitalistisissa maissa maalaisväestön enemmistön. Sen vuoksi proletaarisen kumouksen voitto on täysin varma ei ainoastaan kaupungeissa, vaan myös maaseudulla. Päinvastainen käsitys on laajalle levinnyt, mutta sitä pitää yllä ensinnäkin vain porvarillisen tieteen ja tilastoinnin järjestelmällisesti harjoittama petos, nämä näet hämäävät kaikin keinoin sen, että maaseudun edellä mainittujen luokkien ja riistäjien, tilanherrojen ja kapitalistien välillä ja samoin myös toisaalta puoliproletaarien ja pientalonpoikien ja toisaalta suurtalonpoikien välillä on syvä kuilu; toiseksi tuota käsitystä pitää yllä se, että keltaisen, Toisen Internationalen sankarit ja imperiaalististen etuoikeuksien turmelema kehittyneiden maiden „työläisaristokratia” eivät osaa eivätkä halua tehdä todellista proletaarista ja vallankumouksellista propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä maalaisköyhälistön keskuudessa; opportunistit ovat kohdistaneet ja kohdistavat koko huomionsa siihen, että koettavat keksiä, mitä aatteellisia ja käytännöllisiä kompromisseja voitaisiin tehdä porvariston ja muun muassa suuf- ja keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa (ks. näistä tuonnempana), eivätkä siihen, että proletariaatti kukistaisi vallankumouksen kautta porvarillisen hallituksen ja porvariston; kolmanneksi sitä pitää yllä sitkeä, jo piintyneeksi käynyt ennakkoluulo (kaikkiin porvarillis-demokraattisiin ja parlamentaarisiin ennakkoluuloihin liittyvä ennakkoluulo), se, ettei käsitetä marxilaisuuden teoreettisesti täysin todistamaa ja Venäjän proletaarisen vallankumouksen kokemuksen täydellisesti vahvistamaa totuutta, nimittäin sitä, että kolmeen edellä mainittuun ryhmään kuuluva maaseutuväestö, joka on ennen kuulumattoman kehittymätöntä, hajanaista, poljettua ja on kaikissa, kehittyneimmissäkin maissa pakotettu elämään puolibarbaarisissa oloissa —, että tämä maaseutuväestö, jonka taloudellisten, yhteiskunnallisten ja kulttuurietujen mukaista on sosialismin voitto, pystyy tukemaan päättäväisesti vallankumouksellista proletariaattia vasta *sitten*, kun tämä on ottanut käsiinsä valtiovallan, vasta *sitten*, kun tämä on tehnyt päättäväisesti selvän suurmaanomistajista ja kapitalisteista, vasta *sen jälkeen*, kun nämä poljetut ihmiset

näkevät *käytännössä*, että heillä on järjestynyt johtaja ja puolustaja, joka on kyllin voimakas ja luja pystyäkseen auttamaan ja johtamaan, kyetäkseen osoittamaan oikean tien.

4. „Keskivarakkaalla talonpoikaistolla” on taloudellisessa mielessä ymmärrettävä pienviljelijöitä, joilla on omistustai vuokraoikeuden nojalla hallussaan niin ikään pieniä, mutta kuitenkin sellaisia maapalstoja, jotka ensinnäkin kapitalismin aikana turvaavat tavallisesti paitsi perheen ja talouden niukan ylläpidon myös mahdollisuuden saada tiettyjä ylijäämiä, mitkä ainakin parhaina vuosina voivat muuttua pääomaksi, ja jotka toiseksi turvautuvat aika usein (esimerkiksi yhdessä taloudessa kahdesta tai kolmesta) vieraan työvoiman palkkaamiseen. Kehittyneen kapitalistisen maan keskivarakasta talonpoikaistoa kuvaavana konkreettisenä esimerkkinä voi olla Saksassa vuoden 1907 väenlaskun nojalla se 5—10 hehtaaria omistavien talouksien ryhmä, johon kuuluvista talouksista noin kolmasosa palkkaa maatyöläisiä *. Ranskassa, missä harjoitetaan varsin laajalti sellaista erikoisviljelyä kuin esimerkiksi viininviljelyä, joka vaatii erittäin paljon työtä maan kunnossapitämiseksi, vastaava ryhmä käyttänee vierasta palkkatyövoimaa hieman laajemminkin.

Vallankumouksellinen proletariaatti ei voi asettaa tehtäväkseen — ainakaan lähitulevaisuudessa eikä proletariaatin diktatuurin alkukaudella — tämän kerroksen saamista puolelleen, vaan sen täytyy rajoittua tämän kerroksen neutralisointiin, s.o. saada se pysymään puolueettomana proletariaatin ja porvariston välisessä taistelussa. Tämä väestökerros tulee kiertämättömästi horjumaan näiden voimien välillä, ja uuden aikajakson alussa se pyrkii kehittyneissä kapitalistisissa maissa pääasiallisesti porvariston puoleen. Näin on siksi, että vallitsevina tällöin ovat yksityisomistajan maailmankatsomus ja mielialat; keinottelu, kauppa- ja omistus-„vapaus” kiinnostavat sitä välittömästi; se ja palkkatyöläinen ovat suorastaan antagonistisia toistensa suhteen. Voittanut proletariaatti parantaa välittömästi sen

* Tarkat luvut ovat tällaiset: 5—10 ha omistavia talouksia on 652.798 (5.736.082:sta); niissä erilaisia palkkatyöläisiä 487.704, perheeseen kuuluvia työntekijöitä (Familienangehörige) 2.003.633. Itävallassa vuoden 1902 väenlaskun mukaan tähän ryhmään kuului 383.331 taloutta, niistä 126.136 käytti palkkatyötä; palkkatyöläisiä oli 146.044, perheeseen kuuluvia työntekijöitä 1.265.969. Kaikkiaan oli Itävallassa talouksia 2.856.349.

asemaa poistamalla vuokramaksut ja hypoteekit. Useimmissa kapitalistisissa maissa proletaarisen vallan ei suinkaan pidä heti lakkauttaa kokonaan yksityisomistusta, ja joka tapauksessa tämä valta takaa sekä pientalonpoikaistolle että keskivarakkaalle talonpoikaistolle sen, että ne saavat pitää maapalstansa, ja lisäksi se vielä laajentaa niitä siihen määrään, minkä talonpojat ovat tavallisesti vuokranneet (vuokramaksujen poistaminen).

Tämänluontoiset toimenpiteet yhdessä armottoman porvaristonvastaisen taistelun kanssa takaa täysin neutralisointipoliitiikan menestyksen. Proletaarisen valtiovallan täytyy pitää huoli siitä, että siirtyminen yhteisviljelyyn tapahtuu äärimmäisen varovasti ja vähitellen, että vedotaan esimerkkiin eikä harjoiteta mitään pakotusta keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen.

5. Suurtalonpoikaistoa („Grossbauern“) ovat kapitalistiset maatalouden harjoittajat, jotka tavallisesti hoitavat talouttaan pitäen muutamia palkkatyöläisiä ja joita yhdistää „talonpoikaistoon“ vain heidän alhainen kulttuuritasonsa, elämäntapansa sekä se, että he tekevät itse ruumiillista työtä taloudessaan. Se on lukuisin niistä porvarillisista väestökerroksista, jotka ovat vallankumouksellisen proletariaatin suoranaisia ja päättäväisiä vihollisia. Kommunististen puolueiden on kiinnitettävä kaikessa maaseututyössään päähuomio taisteluun tätä väestökerrosta vastaan, maalaisväestön työtätekevän ja riistetyn enemmistön vapauttamiseen näiden riistäjien aatteellisesta ja poliittisesta vaikutuksesta j.n.e.

Sitten kun proletariaatti on saanut voiton kaupungeissa, tämä väestökerros tulee ehdottomasti ja kaikin tavoin tekemään vastarintaa, harjoittamaan sabotaasia ja järjestämään suoranaisia vastavallankumouksellisia aseellisia nousuja. Sen vuoksi vallankumouksellisen proletariaatin on ryhdyttävä viipymättä valmentamaan aatteellisesti ja järjestöllisesti voimia, joita tarvitaan koko tämän väestökerroksen aseistariisumiseen ja siihen, jotta voitaisiin, samalla kun kapitalistit kukistetaan teollisuudessa, antaa sille heti, kun se yrittää vastarintaa, ratkaiseva, armoton ja nujertava isku, jota varten maalaisproletariaatti on aseistettava ja perustettava maaseudulla Neuvostoja, joissa ei voi olla sijaa riistäjille, vaan joissa valta-asema on turvattava proletaareille ja puoliproletaareille.

Voittaneen proletariaatin välittömänä tehtävänä ei kuitenkaan voi missään tapauksessa olla edes suurtalonpoikien pakkoluovutus, sillä näiden talouksien ottamiseen yhteiskunnan haltuun ei vielä ole olemassa aineellisia, muun muassa teknillisiä, eikä myöskään sosiaalisia edellytyksiä. Eräissä, ilmeisesti poikkeustapauksissa, konfiskoidaan ne osat heidän tiluksistaan, jotka on annettu vuokralle pikkupalstoina tai jotka ovat tuiki tarpeellisia ympäristön pientalonpoikaisväestölle; tälle viimeksi mainitulle on myös taattava mahdollisuus käyttää tietyillä ehdoilla maksuttomasti eräitä suurtalonpoikien maatalouskoneita j.n.e. Yleisenä sääntönä kuitenkin on, että proletaarisen valtiovallan tulee antaa suurtalonpoikien pitää maansa ja konfiskoida ne vain siinä tapauksessa, jos nämä nousevat vastustamaan työtätekevien ja riistettyjen valtaa. Venäjän proletaarisen vallankumouksen kokemus, vallankumouksen, jossa taistelu suurtalonpoikaistoa vastaan mutkistui ja pitkistyi useiden erikoisten syiden takia, on kuitenkin osoittanut, että saatuaan hyvän opetuksen pienimmästäkin vastarintayrityksestään tämä väestökerros voi täyttää lojaalisesti proletaarisen valtion antamat tehtävät ja alkaapa se vähitellen, joskin tavattoman hitaasti, kunnioittaakin valtaa, joka puolustaa jokaista raatajaa, mutta on säälimätön loiseläjä-pohattoja kohtaan.

Erikoisia syitä, jotka ovat Venäjällä vaikeuttaneet ja hidastuttaneet porvaristosta voiton saaneen proletariaatin taistelua suurtalonpoikaistoa vastaan, ovat pääasiallisesti allaseuraavat: 25. X (7. XI) 1917 tapahtuneen kumouksen jälkeen Venäjän vallankumous joutui vaiheeseen, joka oli koko talonpoikaiston „yleisdemokraattista”, s.o. pohjimmiltaan porvarillis-demokraattista taistelua tilanherroja vastaan; edelleen kaupunkiproletariaatin alhainen kulttuuritaso ja määrällinen vähälukuisuus; ja vihdoin äärettömän laaja alue ja tavattoman huono kulkulaitos. Koska kehittyneissä maissa ei ole näitä jarruttavia syitä, Euroopan ja Amerikan vallankumouksellisen proletariaatin on valmistauduttava tarmokkaammin ja voitettava paljon nopeammin, päättäväisemmin ja tuloksellisemmin suurtalonpoikaiston vastarinta, tehtävä täysin mahdottomaksi sen pieninkin vastarinta. Se on tuiki välttämätöntä, sillä maaseutu-proletaarien, puoliproletaarien ja pientalonpoikain joukot eivät voi tunnustaa proletaarista valtiovaltaa täysin kestä-

väksi ennen kuin on saatu tällainen täydellinen, mitä täydellisin voitto.

6. Vallankumouksellisen proletariaatin pitää konfiskoida viipymättä ja ehdottomasti kaikki tilanherrojen ja suurmaanomistajain maat, s.o. niiden maat, jotka kapitalistisissa maissa riistävät joko välittömästi tai farmariensa välityksellä säännöllisesti palkkatyövoimaa ja kyseisen seudun pientalonpoikaistoa (usein osaksi myös keskivarakastakin talonpoikaistoa) eivätkä itse osallistu lainkaan ruumiilliseen työhön ja jotka ovat enimmältään feodaalien jälkeläisiä (Venäjän, Saksan ja Unkarin aateliset, Ranskan entiseen asemaansa palautetut seniorit, Englannin lordit, Amerikan entiset orjanomistajat) tahi erittäin rikkaita raharuhtinaita tai edustavat samanaikaisesti näitä molempia riistäjä- ja loiseläjäryhmiä.

Kommunististen puolueiden riveissä ei saa missään tapauksessa sallia propagoitavan tai vietävän läpi sellaista kantaa, että suurmaanomistajille pitää maksaa korvaus heiltä pakkoluovutetuista maista, sillä Euroopan ja Amerikan nykyoloissa se olisi sosialismin asian kavaltamista ja uusien lunnaiden säilyttämistä työtätekevien ja riistettyjen joukkojen maksettavaksi, jotka ovat eniten kärsineet sodasta, joka lisäsi miljoonamiesten määrää ja rikastutti heitä.

Mitä tulee siihen, millä tavoin taloutta on hoidettava niillä mailla, jotka voittoisa proletariaatti on konfiskoinut suurmaanomistajilta, niin Venäjällä, sen taloudellisen takapajuisuuden takia, nämä maat jaettiin valtaosaltaan talonpoikaiston käyttöön ja vain verrattain harvinaisissa poikkeustapauksissa ne säilytettiin niin sanottuina „neuvostotiloina”, joita proletaarinen valtio hoitaa omaan laskuunsa tehden entisistä palkkatyöläisistä valtion antamia tehtäviä suorittavia työntekijöitä sekä valtiota hallitsevien Neuvostojen jäseniä. Kehittyneimpien kapitalististen maiden osalta Kommunistinen Internationale pitää oikeana, että suuret maatalousyritykset *pääasiallisesti* säilytetään ja niitä hoidetaan samaan tapaan kuin „neuvostotiloja” Venäjällä.

Olisi kuitenkin mitä virheellisintä liioitella tai noudattaa kaavamaisesti tätä sääntöä sallimatta koskaan sitä, että osa pakkoluovuttajilta pakkoluovutetuista maista jaetaan

ilmaiseksi seudun pientalonpoikaistolle ja toisinaan keski-varakkaallekin talonpoikaistolle.

Ensinnäkin tätä vastaan esitetty tavanomainen väite, että suurmaanviljelys on teknillisesti parempi, merkitsee useinkin vain sitä, että tuolla kiistattomalla teoreettisella totuudella naamioidaan mitä pahinta opportunistia ja vallankumouksen asian kavaltamista. Tämän vallankumouksen voiton nimessä proletariaatilla ei ole oikeutta pelätä tuotannon tilapäistä supistumista, niin kuin eivät Pohjois-Amerikankaan orjanomistuksen porvarilliset viholliset pelänneet vuosien 1863—1865 kansalaissodasta johtuvaa puuvillan tuotannon tilapäistä supistumista. Porvarille tuotanto on tärkeää tuotantona, työtätekevälle ja riistetylle väestölle on tärkeintä riistäjien kukistaminen ja sellaisten olojen aikaansaaminen, jotka turvaavat raatajille mahdollisuuden tehdä työtä itseään varten eikä kapitalistien hyväksi. Proletariaatin ensimmäinen ja tärkein tehtävä on proletariaatin voiton turvaaminen ja sen varmistaminen. Mutta proletaarinen valta ei voi olla luja, ellei neutralisoida keskivarakasta talonpoikaista ja saada pientalonpoikaiston sangen huomattavan osan, ellei koko pientalonpoikaiston kannatusta.

Toiseksi vieläpä maataloudellisen suurtuotannon entisellään säilyttämisenkin eikä vain sen kohottamisen edellytyksenä on se, että on olemassa kyllin kehittynyt, tietoisesti vallankumouksellinen, perusteellisen ammatillisen sekä poliittisen järjestötyön koulun käynyt maalaisproletariaatti. Siellä, missä ei vielä ole tätä edellytystä tai missä ei ole mahdollisuutta niin kuin asia vaatii uskoa kyseistä tehtävää tietoisille ja päteville teollisuustyöläisille, siellä hätiköivä suurtilojen siirtäminen valtion hoitoon on omiaan vain kompromettoimaan proletaarista valtiovaltaa, siellä tarvitaan ehdottomasti mitä suurinta varovaisuutta ja mitä perusteellisinta valmistelua „neuvostotiloja” muodostettaessa.

Kolmanneksi kaikissa kapitalistisissa maissa, jopa kehittyneimmissäkin, on vielä säilynyt jälleitä suurmaanomistajien harjoittamasta oman seudun pientalonpoikien keskiaikaisesta, puolittain feodaalisesta riistosta, esim. Saksan Instleute *, Ranskan métayers **, Yhdysvaltojen osavuok-

* — maanvuokraajat. *Toim.*

** — osavuokraajat. *Toim.*

raajat (eivät ainoastaan neekerit, joita Yhdysvaltojen eteläosissa riistetään enimmäkseen juuri tällä tavoin, vaan toisinaan valkoihoisetkin). Näissä tapauksissa proletaarisen valtion on ehdottomasti luovutettava pientalonpoikien vuokralle ottamat maat näiden entisten vuokralleottajain maksuttomaan käyttöön, sillä ei ole olemassa muuta taloudellista ja teknillistä pohjaa eikä sitä voida luoda heti.

Suurtalouksien työkalusto on ehdottomasti konfiskoitava ja muutettava valtion omaisuudeksi pitäen ehdottomana sääntönä sitä, että *sen jälkeen*, kun valtion suurtilat on varustettu tällä kalustolla, seudun pientalonpojat voisivat käyttää sitä maksutta, proletaarisen valtion määräämiä ehtoja noudattaen.

Kun ensi aikoina proletaarisen vallankumouksen jälkeen on tuiki välttämätöntä ei vain suurmaanomistajien tilojen hetikohtainen konfiskointi, vaan myös heidän kaikkien karkottaminen tai eristäminen vastavallankumouksen johtomiehinä ja koko maalaisväestön armottomina sortajina, niin sitä mukaa kuin proletaarinen valta vakiintuu ei ainoastaan kaupungeissa, vaan myös maaseudulla, pitää pyrkiä järjestelmällisesti hyväksikäyttämään (luotettavimpien kommunistityöläisten erikoisvalvonnan alaisina) sosialistisen suurmaatalouden luomiseksi tämän luokan niitä voimia, joilla on arvokasta kokemusta, tietoja ja järjestelykykyä.

7. Sosialismin voitto kapitalismista ja sosialismin lujittuminen voidaan pitää taattuna vasta silloin, kun proletaarinen valtiovalta, lannistettuaan lopullisesti riistäjien kaiken vastarinnan ja turvattuaan itselleen täyden vankkouden ja määräysvallan, uudelleenjärjestää koko teollisuuden siten, että tämä pohjaa kollektiiviseen suurtuotantoon ja uusimpaan (koko talouden sähköistämiseen perustuvaan) tekniikkaan. Vain täten kaupunki saa mahdollisuuden antaa takapajuiselle ja pirstoutuneelle maaseudulle niin perusteellista, sekä teknillistä että sosiaalista apua, että tämä apu laskee aineellisen pohjan maanviljelys- ja yleensä maataloustyön tuottavuuden valtavalle nousulle, kannustaen pienviljelijöitä siten esimerkin voimalla ja niiden oman edun vuoksi siirtymään kollektiiviseen, koneelliseen suurmaanviljelykseen. Keltaisessa, Toisessa Internationalessa sekä saksalaisten ja englantilaisten „riippumattomien” johtajien kuin myös ranskalaisten longuetlaisten y.m. keskuudessa vallitseva opportunisti todellisuudessa kuitenkin

vääristelee tätä kiistatonta teoreettista totuutta, jonka kaikki sosialistit tunnustavat sanoissa. Sitä vääristellään siten, että kiinnitetään huomio verrattain etäiseen, ihanaan ja ruusuiseen tulevaisuuteen ja käännetään se pois niistä lähikauden tehtävistä, joita vaikea konkreettinen tulevaisuuteen siirtyminen ja sitä lähentyminen asettaa. Käytännössä se on vain sitä, että saarnataan sovinnontekoa porvariston kanssa ja „yhteiskunnallista rauhaa”, t.s. sitä, että petetään täydellisesti proletariaatti, joka käy nyt taistelua ennen kuulumattomassa kurjuudessa ja köyhyudessa, jota sota on kaikkialla aiheuttanut, samalla kun kourallinen miljoonamiehiä on tullut ennen kuulumattoman rikkaaksi ja häikäilemättömäksi juuri sodan ansiosta.

Jotta juuri maaseudulla kävisi todella mahdolliseksi tuloksellinen taistelu sosialismin puolesta, on välttämätöntä ensiksikin, että kaikki kommunistiset puolueet kasvattaisivat teollisuusproletariaattia tajuamaan, että siltä vaaditaan uhrauksia ja uhrivalmiutta porvariston kukistamiseksi ja proletariaatin vallan lujittamiseksi, sillä proletariaatin diktatuuri merkitsee sekä sitä, että proletariaatti osaa järjestää ja saada mukaansa kaikki työtätekevät ja riistetyt joukot, kuin myös sitä, että etujoukko pystyy mitä suurimpiin uhrauksiin ja sankaruuteen tämän päämäärän saavuttamiseksi; toiseksi menestyksen saavuttamiseksi maaseudun työtätekevien ja eniten riistettyjen joukkojen tulee saada työväen voiton seurauksena hetikohtaista ja tuntuva parannusta asemaansa riistäjien kustannuksella, sillä ilman tätä teollisuusproletariaatti ei voi taata itselleen maaseudun tukea, se ei voi turvata muuten kaupunkien varustelua elintarvikkeilla.

8. Koska on äärettömän vaikeaa järjestää ja kasvattaa vallankumoukselliseen taisteluun maataloustyöläisten joukkoja, jotka kapitalismi on saattanut varsin poljettuun asemaan, hajottanut ja usein saattanut puolittain keskiaikaiseen riippuvaisuuteen, niin se vaatii kommunistisia puolueita kiinnittämään erikoista huomiota lakkotaisteluun maaseudulla, tukemaan hyvin tehokkaasti ja kehittämään kaikin muodoin maatalousproletaarien ja -puoliproletaarien joukkolakkoja. Vuosien 1905 ja 1917 Venäjän vallankumousten kokemus, jonka Saksan ja muiden kehittyneiden maiden kokemus on nyt vahvistanut ja jota se on kartuttanut, osoittaa, että vain yhä laajeneva joukkoluontoinen

lakkotaistelu (johon tietyissä oloissa voidaan ja pitää saada osallistumaan myös maaseudun pientalonpojat) pysyy herättämään maaseudun unesta, saamaan maaseudun riistetyt joukot havahtumaan luokkatietoisuuteen ja käsittämään luokkajärjestäytymisen välttämättömyyden sekä osoittamaan heille havainnollisesti ja käytännöllisesti, mikä merkitys on heidän liittoutumisellaan kaupunkityöläisten kanssa.

Kommunistisen Internationalen edustajakokous leimaa luopioiksi ja kavaltajiksi ne sosialistit — valitettavasti heitä ei ole ainoastaan keltaisessa, Toisessa Internationalessa, vaan myös tuosta Internationalesta eronneiden kolmen sangen tärkeän Euroopan puolueen riveissä —, jotka saattavat suhtautua välinpitämättömästi maaseudun lakkotaisteluun ja vieläpä vastustaakin sitä (niin kuin K. Kautsky) siltä kannalta, että se saattaa johtaa elintarvikkeiden tuotannon supistumiseen. Kaikenlaiset ohjelmat ja juhlallisimmatkin julistukset ovat aivan arvottomia, ellei käytännössä, teoilla ole todistettu sitä tosiasiaa, että kommunistit ja työväenjohtajat osaavat asettaa proletariaatin vallankumouksen kehityksen ja sen voiton kaiken muun edelle, että he ovat valmiit mitä raskaimpiin uhrauksiin sen hyväksi, sillä ei ole muuta ulospääsyä eikä pelastusta nälästä, rappioutilasta ja uusilta imperialistisilta sodilta.

Muun muassa on osoitettava, että kun kysymyksessä ovat vanhan sosialismin johtajat ja „työläisaristokratian” edustajat, jotka nykyään antavat sanoissa usein myöten kommunistille tai vieläpä siirtyvät näennäisesti sen kannallekin säilyttääkseen arvovaltansa nopeasti vallankumouksellistuvien työläisjoukkojen keskuudessa, niin heidän uskollisuuttaan proletariaatin asialle ja kykyään toimia vastuullisissa johtotehtävissä on koetettava juuri sellaisella työalalla, missä vallankumouksellisen tietoisuuden ja vallankumoustaistelun kehitys on jyrkintä, missä maanomistajien ja porvariston (suurtalonpoikien, kulakkien) vastarinta on ankarinta, missä sosialistisovittelijain ja kommunistivallankumousmiehen välinen ero ilmenee selvimmin.

9. Kommunististen puolueiden on tehtävä kaikkensa sen hyväksi, että maaseudulla voitaisiin ryhtyä mahdollisimman nopeasti perustamaan edustajain, ennen kaikkea palkkatyöläisten ja puoliproletaarien edustajain Neuvostoja. Vain siinä tapauksessa, että Neuvostoilla on yhteys

joukkoluontoiseen lakkotaisteluun ja eniten sorrettuun luokkaan, ne pystyvät suorittamaan tehtävänsä ja lujittamaan siinä määrin, että voivat alistaa vaikutusvaltaansa pientalonpojat (ja sitten ottaa heitä jäsenistöön). Mutta jos lakkotaistelu on vielä kehittymätöntä ja maatalousproletariaatin järjestymiskyky heikkoa niin maanomistajien ja suurtalonpoikien harjoittaman raskaan sorron kuin senkin vuoksi, että puuttuu teollisuustyöläisten ja heidän liittojensa tukea, niin edustajain Neuvostojen perustaminen maaseudulla vaatii pitkällistä valmistelutyötä, mitä tehdään perustamalla vaikkapa vähäisiäkin kommunistisoluja, harjoittamalla voimaperäistä agitaatiota, jonka avulla selitetään kommunismin vaatimuksia mahdollisimman helpotajuisesti ja vetoamalla erittäin selviin riiston ja sorron ilmauksiin, järjestämällä teollisuustyöläisten säännöllisiä maaseutumatkoja j.n.e.

Kirjoitettu
v. 1920 kesäkuun alussa
Julkaistu heinäkuussa 1920

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

„KOMMUNISMI”

„KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN AIKAKAUSLEHTI
KAAKKOIS-EUROOPAN MAITA VARTEN” (SAKSAN KIELELLÄ). WIEN,
VIHKOT 1—2, 1. HELMIKUUTA 1920 18. NUMEROON, 8. TOUKOKUUTA 1920

Erinomainen aikakauslehti, jota julkaistaan Wienissä yllämainitulla nimellä, antaa internationalistisen liikkeen kroniikan sekä Unkaria, Saksaa, yleisiä tehtäviä ja taktiikkaa y.m. käsittelevien artikkelien ohella runsaasti tavottoman mielenkiintoista aineistoa kommunistisen liikkeen kasvusta Itävallassa, Puolassa ja muissa maissa. Kuitenkaan ei voida sivuuttaa erästä puutetta, joka pistää silmään heti jo pikaisesti tutustuttaessa. Tänä ovat ilmeiset oireet siitä „vasemmistolaisuuden lastentaudista kommunistissa”, joka vaivaa aikakauslehteä ja jota olen käsitellyt vastikään Pietarissa ilmestyneessä pikkukirjasessani.

Haluaisin oitis panna lyhyesti merkille kolme tässä erinomaisessa „Kommunismi” julkaisussa esiintyvää taudin-oiretta. 6. numerossa (1. III. 1920) on julkaistu tov. G. L:n²⁷ artikkeli „Parlamentarismikysymyksestä”, jota toimitus nimittää väittelyluontoiseksi ja jota tov. B. K.²⁸ „Parlamentin boikotointi -kysymyksestä” artikkelin (№ 18, 8. V. 1920) kirjoittaja, ei hyväksy (onneksi) lainkaan, t.s. ilmoittaa olevansa eri mieltä.

G. L:n artikkeli on varsin vasemmistolainen ja varsin huono. Marxilaisuus on siinä pelkkää sanahelinää; „puolustus”- ja „hyökkäys”-taktiikan eroavuus on keksittyä; puutuu tarkoin määriteltujen historiallisten tilanteiden konkreettinen erittely; ei ole otettu huomioon oleellisinta (sitä, että on valloittettava ja opittava valloittamaan kaikki toimialat ja laitokset, joissa porvaristo vaikuttaa joukkoihin, j.n.e.).

14. numerossa (17. IV. 1920) tov. B. K. arvostelee artikkelissaan „Saksan tapahtumat” Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean 21. III. 1920 esittämää julkilausumaa, jota minäkin arvostelin edellämainitussa kirjasessani. Mutta arvostelumme on luonteeltaan peräti erilaista. Tov. B. K. ottaa arvostelunsa pohjaksi Marxilta lainaamansa sitaatit, jotka koskevat kyseisestä tilanteesta perusteellisesti eroavaa tilannetta, hän kiistää täydellisesti Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean taktiikan ja kiertää kokonaan pääasian, kiertää sen, mikä muodostaa marxilaisuuden olemuksen, sen elävän hengen: konkreettisen tilanteen konkreettisen erittelyn. Kun kerran kaupunkilaisyöläisten enemmistö on siirtynyt scheidemannilaisten kannalta kautskylaisten kannalle ja loittonee edelleen kautskylaisen puolueen (oikeasta vallankumouksellisesta taktiikasta „riippumattoman” puolueen) sisällä oikealta siiveltä vasemmalle, s.o. tosiasiallisesti kommunismin suuntaan, kun kerran asiat ovat näin, niin sopiiko *tällaisista työläisistä* puheen ollen viitata kintaalla tilapäisille toimenpiteille, kompromissitoimenpiteille? Voidaanko olla ottamatta huomioon, olla puhumatta bolshevikkien kokemuksesta, bolshevikkien, jotka vuoden 1917 huhti- ja toukokuussa noudattivat itse asiassa juuri kompromissipolitiikkaa, kun he sanoivat: Väliaikaista hallitusta (Lvovia, Miljukovia, Kerenskiä y.m.) ei voida kukistaa ilman muuta, koska sitä vielä kannattavat Neuvostoissa olevat työläiset, ensin pitää aikaansaada *muutos* näiden työläisten valtaosan tai ainakin huomattavan osan *mielipiteissä*?

Luullakseni ei voida.

Lopuksi „Kommunismin” 18. numerossa julkaistu tov. B. K:n edellämainittu artikkeli paljastaa erikoisen näkyvästi, havainnollisesti ja onnistuneesti hänen virheensä, sen, että hän suhtautuu myönteisesti nykyisen Euroopan parlamenttien boikotoinnin taktiikkaan. Hylkäämällä „syndikalistisen” boikotin ja „passiivisen” boikotin ja keksimällä erikoisen „aktiivisen” (voi, miten „vasemmistolaista”!..) boikotin kirjoittaja näet paljastaa ihmeteltävän selvästi mietinnössään olevien virheiden koko syvyyden.

„Aktiivinen boikotti merkitsee”, tekijä kirjoittaa, „että kommunistinen puolue ei rajoitu vaaleista poisjäämistä vaativan tunnuksen propagointiin, vaan harjoittaa boikotin läpiviemiseksi yhtä laajaa vallan-

kumouksellista agitaatiota niin kuin se harjoittaisi, jos se osallistuisi vaaleihin tai sen agitaation ja aktion (työn, toiminnan, tekojen, taistelun) tarkoitusperänä olisi saada mahdollisimman paljon proletariien ääniä” (siv. 552).

Tämä on helmi. Tämä musertaa parlamenttitoiminnan vastustajat perusteellisemmin kuin mikään arvostelu. Kehsitään „aktiivinen” boikotti, „niin kuin” osallistuisimme vaaleihin!! Tietämättömät ja vähätietoiset työläis- ja talonpoikaisjoukot osallistuvat vaaleihin tosissaan, sillä ne uskovat vielä porvarillis-demokraattisiin ennakkoluuloihin, ovat vielä näiden ennakkoluulojen pauloissa. Mutta me sen sijaan että auttaisimme tietämättömiä (joskin toisinaan „korkeastikin sivistyneitä”) pieneläjiä vapautumaan ennakkoluuloistaan oman kokemuksensa pohjalla, kartamme parlamenttiin osallistumista, *keksimme* huviksemme taktiikkaa, joka on vapaa arkisesta, porvarillisesta saastasta!!

Bravo, bravo, toveri B. K.! Puolustamalla parlamenttitoiminnan vastustamista te autatte tekemään lopun tästä typeryydestä pikemmin kuin minä arvosteluillani.

N. Lenin

12. VI. 1920.

Julkaistu v. 1920

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE VASTUUNALAISTEN
MAASEUTUTOIMINNANJÄRJESTÄJÄIN
2. YLEISVENÄLÄISESSÄ
NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
KESÄKUUN 12 pnä 1920 ²⁹**

Toverit, olen kovin iloinen saadessani tervehtiä teitä, jotka olette kokoontuneet neuvottelemaan maaseututoiminnan kysymyksistä. Sallinette minun kosketella ensin lyhyesti Neuvostotasavallan kansainvälistä asemaa ja siitä johtuvia tehtäviämme ja sitten sanoa muutaman sanan siitä, mitä tehtäviä puoluetöntyöntekijöille nyt mielestäni asetetaan maaseudulla ensi vuorossa.

Mitä tulee tasavallan kansainväliseen asemaan, niin te tietysti olette täysin perillä Puolan hyökkäystä koskevista perusseikoista. Ulkomailla levitetään tästä kysymyksestä loputtomasti valheita, kiitos niin sanotun painovapauden, joka merkitsee sitä, että ulkomailla kapitalistit ovat ostaneet kaikki tärkeimmät lehdet ja 99 prosenttia artikkeleista on lahjottujen sepittelijäin kyhäämiä. Tätä siellä nimitetään painovapaudeksi, ja sen vuoksi siellä voidaan levitellä millaisia valheita hyvänsä. Mitä tulee Puolan hyökkäykseen, niin asiat kuvataan siinä valossa, että bolshevikit esittivät Puolalle mahdottomia vaatimuksia ja aloittivat hyökkäyksen, vaikka te kaikki tiedätte vallan hyvin, että me hyväksyimme jopa kaikki ne äärettömän laajalle ulottuvat rajalinjatkin, joilla puolalaiset olivat ennen hyökkäyksen alkamista. Me pidimme puna-armeijalaistemme hengen säilyttämistä kalliimpana kuin sotaa puolalaisten anastamien Valko-Venäjän ja Liettuan vuoksi. Puolan työläisille ja talonpojille osoittamastamme vetoomuksesta riippumatta me ilmoitimme täysin virallisesti paitsi Kansankomissarien Neuvoston nimissä myös Yleisvenäläisen TpKK:n, Neuvostotasavaltamme ylimmän elimen nimissä erikoisessa manifestissa ³⁰ Puolan hallitukselle, porvariston ja

tilanherrain hallitukselle, että ehdotamme rauhanneuvotteluja sen rintaman pohjalla, mikä silloin oli, t.s. sen rintaman pohjalla, mikä jätti Liettuan ja Valko-Venäjän, ei-puolalaiset alueet, puolalaisille; olimme vakuuttuneita ja olemme nytkin vakuuttuneita siitä, että Puolan tilanherrat ja kapitalistit eivät voi pitää vieraita alueita hallussaan ja että solmimalla meille tavattoman epäedullisen rauhan me voitamme enemmän säilyttämällä puna-armeijalaistemme hengen, sillä jokainen rauhankuukausi tekee meidät kymmeniä kertoja voimakkaammaksi, kun sitä vastoin kaikkia muita hallituksia, m.m. Puolan porvarillista hallitusta, jokainen rauhankuukausi heikentää yhä enemmän. Joskin rauhanehdotuksemme olivat tavattoman pitkälle meneviä, joskin eräät perin hätiköivät ja sanoissa ylettömän vallankumoukselliset vallankumousmiehet nimittivät rauhanehdotuksiamme jopa tolstoilaisiksikin, vaikka todellisuudessa bolshevikit ovat kaiketi toiminnallaan todistaneet riittävän selvästi, että kukaan ei löydä meistä grammaakaan tolstoilaisuutta, niin sittenkin, kun oli kysymyksessä sellainen asia kuin sota, katsoimme velvollisuudeksemme todistaa, että me olemme valmiit suurimpiin mahdollisiin myönnytyksiin.

Olimme valmiit sellaisiin myönnytyksiin, joita ei voi tehdä ainoakaan hallitus; olisimme antaneet Puolalle sellaisen alueen, jota on hyödyllistä verrata muistaakseni eilen julkaistuun asiakirjaan, joka on lähtöisin liittoutuneiden, Englannin, Ranskan ja muiden maiden imperialistien, korkeimmalta elimeltä, ja tässä asiakirjassa osoitetaan puolalaisille itäiset rajat.

Nämä Englannin ja Ranskan herrat kapitalistit kuvittelevat, että he määräävät rajat, mutta luojan kiitos on olemassa muita, jotka päättävät heistä riippumatta näistä rajoista: työläiset ja talonpojat ovat oppineet itse määräämään nämä rajat.

Nuo herrat määräävät Puolan rajat, määräävät ne niin, että ne tulevat kulkemaan paljon lännempänä kuin meidän ehdottamamme. Tämä Pariisista lähtöisin oleva liittoutuneiden asiakirja on havainnollinen osoitus heidän ja Wrangelin tekemistä kaupoista. He vakuuttavat, että he suostuvat solmimaan rauhan Neuvosto-Venäjän kanssa, vakuuttavat, etteivät he tue enempää Puolaa kuin Wrangeliaakaan, mutta me sanomme, että se on hävytön vale, jota he

käyttävät kilpenään, kun he sanovat, että nykyään he eivät anna aseita, vaikka niitä annetaan samalla tavalla kuin muutamia kuukausia takaperin. Tämänpäiväisessä tiedonannossa ilmoitetaan huomattavan sotasaaliin kaappaamisesta — on kaapattu vaununlastillinen uusia englantilaisia kuularuiskuja; tov. Trotski tiedotti, että aivan hiljattain on kaapattu uuden uutukaisia ranskalaisia patruunia. Mitä muita todisteita tarvitsemme näyttääksemme toteen, että Puola toimii englantilaisilta ja ranskalaisilta saamiensa aseiden turvin, käyttää englantilaisia ja ranskalaisia patruunia, toimii Englannin ja Ranskan rahoittamana. Kun nämä ilmoittavat nyt, että Puola itse määrää Puolan itäraajat, niin jokainen ymmärtää, että se merkitsee suoranaista sopimusta Wrangelin kanssa. Jokainen käsittää yleisen tilanteen pohjalla, että Puolan tilanherrat ja Puolan porvaristo käyvät sotaa englantilaisten ja ranskalaisten avustamina, mutta nämä viimeksi mainitut valehtelevat häikäilemättömästi, niin kuin he valehtelivat silloin, kun vakuuttivat, etteivät he olleet lähettäneet mitään Bullittia, kunnes tämä vihdoin palasi Amerikkaan ja esiintyi siellä ja julkaisi ne asiakirjat, jotka hän oli täällä koonnut.

Mutta nämä herrat, herrat kauppiaskapitalistit, eivät voi vaihtaa nahkaansa. Se on käsitettävää. He voivat järkeillä vain kauppiaan tapaan, ja kun meidän diplomatianme ei käytä kauppamiesten menetelmiä, kun sanomme, että puna-armeijalaistemme henki on meille kalliimpi kuin erittäin suuret rajain muutokset, niin he eivät tietenkään käsitä tätä, sillä he ajattelevat vain kauppiaiden tavoin. Kun vuosi sitten tarjosimme Bullittille rauhansopimusta, joka oli erittäin edullinen heille ja erittäin epäedullinen meille, sopimusta, jonka mukaan valtavan suuri alue olisi jäänyt Denikinille ja Koltshakille, niin sitä ehdottaessamme olimme varmoja, että jos rauha allekirjoitetaan, niin valkokaarti-laishallitus ei millään voi pysyä pystyssä.

Kauppiaina he eivät voineet käsittää tätä muuksi kuin heikkoutemme tunnustamiseksi. „Jos bolshevikit myöntyvät tällaiseen rauhaan, niin he ovat siis henkihieverissä”, ja porvarillinen lehdistö on rajattomasti riemuissaan, kaikki diplomaatit hierovat käsiään tyytyväisyydestä, ja Koltshakille ja Denikinille annetaan miljoonien puntien laina. He eivät tosin antaneet sitä kultana, vaan aseina kiskurihinnaan, aivan varmoina siitä, että bolshevikit eivät kerta kaik-

kiaan suoriudu. Asia päättyi siten, että Koltshak ja Denikin lyötiin perin pohjin ja liittoutuneiden sadat miljoonat punnat menivät hukkaan. Ja nyt meille saapuu juna toisensa jälkeen täynnä erinomaisia englantilaisia sotavarusteita, usein voi tavata kokonaisia divisiooneja, joissa venäläisillä puna-armeijalaisilla on mainiot englantilaiset asusteet, ja hiljattain eräs Kaukasiasta tullut toveri kertoi minulle, että kokonainen puna-armeijalaisdivisioona on italialaisten jääkärijoukkojen pukimissa. Pahoittelen suuresti, etten voi näyttää teille näiden venäläisten puna-armeijalaisten valokuvaa, joilla on yllään italialaisten jääkärien puku. Se minun on kuitenkin sanottava, että kyllä englantilaiset varusteet johonkin kelpaavat ja että venäläiset puna-armeijalaiset ovat kiitollisia englantilaisille kauppiaille, jotka ovat pukeneet heidät ja suhtautuneet asiaan kaupiaan tavoin ja joita bolshevikit ovat lyöneet, lyövät ja tulevat lyömään vielä monta kertaa. (Suosionosoituksia.)

Samoin näemme käyneen myös Puolan hyökkäyksen suhteen. Tämä hyökkäys on näyte siitä, että ketä jumala (tietenkin jos se on olemassa) tahtoo rangaista, siltä hän ensin riistää järjen. Ententen johdossa on epäilemättä erittäin viisaita miehiä, suurenmoisia poliitikkoja, ja nämä miehet tekevät tyhmyyden toisensa jälkeen. He nostattavat sotaan maan toisensa jälkeen antaen meille mahdollisuuden lyödä ne yksitellen. Mutta jos heidän onnistuisi yhdistyä, — heillähän on Kansainliitto, ei ole ainoatakaan maankaistaletta, jonne ei ulottuisi heidän sotilaallinen valtansa, luulisi, että jos kenen, niin heidän on helppo yhdistää kaikki vihollisvoimat ja suunnata ne Neuvostovaltaa vastaan. Mutta he eivät voi niitä yhdistää. Ne lähtevät taisteluun yksitellen. He vain uhkailevat, kehuskelevat, valehtelevat — puoli vuotta sitten he ilmoittivat nostattaneensa 14 valtiota Neuvostovaltaa vastaan ja olevansa niin ja niin monen kuukauden perästä Moskovassa ja Pietarissa. Tänään sain Suomesta erään valkoupseerin kirjoittaman muistelmakirjasen, jossa kerrotaan hyökkäyksestä Pietariin, ja jo aikaisemmin sain muutamien luoteisen hallituksen venäläisten kadettimielisten jäsenten vastalausejulistuksen, jossa kerrotaan, miten englantilaiset kenraalit kutsuivat heidät istuntoon ja tulkin avulla ja toisinaan mainiolla venäjän kielellä kehottivat heitä muodostamaan oitis siinä samassa hallituksen,

tietenkin venäläisen, ehdottomasti demokraattisen, perustavan kokouksen hengen mukaisen hallituksen, ja kuinka heitä kehoitettiin allekirjoittamaan se, mitä heille tullaan esittämään. Ja kuinka heitä, venäläisiä upseereita, bolshevikien raivokkaita vihollisia, näitä kadetteja kiihdyttikään tämä englantilaisten upseerien ennen kuulumaton häikäilemättömyys, kun nämä käskivät, komensivat urjadnikan äänellä (komentaahan osaa vain venäläinen) istumaan ja allekirjoittamaan sen, mitä heille esitetään, ja edelleen he kertovat siitä, miten kaikki meni myttyyn. Pahoittelen, ettei meillä ole tilaisuutta tehdä mahdollisimman laajalti tunnetuiksi näitä asiakirjoja, näitä Pietaria vastaan hyökänneiden valkokaartilaisupseerien tunnustuksia.

Miksi käy näin? Siksi, että heidän Kansainliittonsa on liitto ainoastaan paperilla, todellisuudessa se on ryhmä julmia saalistajia, jotka vain tappelevat keskenään eivätkä luota lainkaan toisiinsa.

Todellisuudessa he kehuvat nytkin, että yhdessä Puolan kanssa lähtevät hyökkäykseen Latvia, Romania ja Suomi, ja näemme diplomaattisista neuvotteluista aivan selvästi, että kun Puola aloitti hyökkäyksen, niin kanssamme rauhanneuvotteluja käyneet valtiot muuttivat äänensävyään ja ovat tehneet jo ilmoituksia, toisinaan ennen kuulumattoman röyhkeitäkin. Ne ajattelevat asioita kauppiaan tapaan, eikä kauppiaalta voida mitään muuta odottaakaan. Hänestä tuntuu, että nyt on mahdollisuus tehdä loppu Neuvosto-Venäjältä, ja hän alkaa kopeilla. Kopeilkoon. Niin olemme nähneet muidenkin, paljon merkittävämpienkin valtioiden tekevän, emmekä ole kiinnittäneet siihen mitään huomiota, sillä olemme vakuuttuneet siitä, että kaikki Suomen, Romanian, Latvian ja kaikkien muiden Ententestä täysin riippuvaisten porvarillisten valtioiden uhkaukset raukeavat. Puola on solminut sopimuksen vain Petljuran, armeijaa vailla olevan kenraalin kanssa, ja tämä sopimus on aiheuttanut entistä suurempaa mielten katkeruutta ukrainalaisen väestön keskuudessa ja saanut entistä suuremman joukon puoliporvarillisia ja täysin porvarillisia aineksia siirtymään Neuvosto-Venäjän puolelle, ja siksi loppujen lopuksi näemme yleisen hyökkäyksen asemesta vain Puolan hajanaisia sotatoimia. Ja joskin joukkojemme siirtoon oli luonnollisesti hukattava verrattain paljon aikaa, koska ne olivat rajasta kauempana kuin puolalai-

set, ja me tarvitsimme enemmän aikaa niiden kuljetukseen, niin näemme nyt jo, että joukkomme ovat aloittaneet hyökkäyksen, ja viime päivinä ratsuväkemme valtasi Zhitomirin; joukkomme ovat jo katkaisseet etelästä ja pohjoisesta viimeisen Kieviä Puolan rintamaan yhdistävän tien, ja puolalaiset ovat siis menettäneet auttamattomasti Kievin; samalla saimme tietää, että Skulski on eronnut, Puolan hallitus jo horjuu ja hätäilee ja ilmoittaa jo, että he tarjoavat meille uudet rauhanehdot. Tehkää hyvin, herrat tilanomistajat ja kapitalistit, emme milloinkaan kieltäydy käsittelemästä Puolan esittämiä rauhanehtoja. Mutta me näemme, että Puolan hallitus käy sotaa vastoin maansa porvariston tahtoa, että Puolan narodovademokraatit, jotka ovat samaa maata kuin meidän kadetit ja lokakuulaiset, s.o. meitä syvimmin vihaavat vastavallankumoukselliset tilanherrat ja porvaristo, ovat sotaa vastaan, sillä he tietävät, että tällaista sotaa ei voida voittaa ja että sotaa käyvät puolalaiset sotaseikkailijat, eserrät, Puolan sosialistien puolue, ihmiset, joiden keskuudessa havaitsemme eniten samaa kuin on havaittavissa eserrien keskuudessa, nimittäin vallankumouksellisia fraaseja, kerskailua, isänmaallisuutta, shovinismia, narrimaisuutta ja selkärangattomuutta. Nämä herrat me tunnemme. Kun he nyt poltettuaan näppinsä sodassa alkavat vaihtaa paikkoja ministeristössään ja sanovat ehdottavansa meille rauhanneuvotteluja, niin me sanomme: tehkää hyvin, herrat, yrittäkää. Me kuitenkin luotamme vain Puolan työläisiin ja Puolan talonpoikiin; mekin tulemme puhumaan rauhasta, mutta emme teidän kanssanne, Puolan tilanherrat ja Puolan porvarit, vaan Puolan työläisten ja talonpoikain kanssa, ja sitten nähdään, mihin nämä keskustelut johtavat.

Toverit, siitä menestyksestä huolimatta, jota olemme saavuttaneet Puolan rintamalla, tilanne on tällä hetkellä kuitenkin sellainen, että meidän tulee jännittää kaikki voimamme. Kaikkein vaarallisinta sodassa, joka alkaa sellaisessa tilanteessa kuin nykyinen sota Puolaa vastaan, on vihollisen aliarvioiminen ja itsensä rauhoittaminen sillä, että me olemme voimakkaampia. Se on kaikkein vaarallisinta, se saattaa johtaa tappioon sodassa, ja tämä on venäläisen luonteen pahin piirre, mikä ilmenee heikkoutena ja holtittomuutena. Tärkeää ei ole ainoastaan se, että aloitetaan, vaan pitää osata myös kestää ja pitää puolensa, mutta

sitpä me venäläiset emme osaakaan. Ja Venäjän työtätekevät joukot voidaan saada vapautumaan tuosta huonosta tottumuksesta vain siten, että niitä opetetaan kauan, että proletariaatti käy kurinalaista taistelua kaikkinaista horjuntaa ja hoipertelua vastaan ja pysyy lujana.

Olemme lyöneet Koltshakin, Denikinin ja Judenitshin ja suurenmoisesti, mutta emme ole kyenneet lyömään lopullisesti, vaan olemme jättäneet Wrangelin Krimille. Sanoimme: „nyt kyllä olemme voimakkaampia!” — ja sen vuoksi meillä onkin ilmennyt huomattavassa määrin leväperäisyyttä ja holtittomuutta, samalla kun Wrangel saa apua Englannilta. Tämä tapahtuu kauppiaiden välityksellä, ja sitä on mahdoton todistaa. Hän suoritti hiljattain maihinnousun ja valloitti Melitopolin. Viimeisten tietojen mukaan olemme tosin valloittaneet Melitopolin takaisin, mutta tässäkin tapauksessa menetimme sen mitä häpeällisimmällä tavalla juuri sen vuoksi, että olimme voimakkaita. Kun kerran Judenitsh, Koltshak ja Denikin on lyöty, venäläinen antaa vallan luonnolleen ja lähtee lepäilemään, ja asiat jätetään heille; tällä leväperäisyydellään hän saattaa sittemmin tuhoon kymmeniä tuhansia tovereitaan. Venäläisen luonteenpiirteitä on se, että vaikei mitään tehtävää olekaan suoritettu loppuun, sittenkin hän muuttuu leväperäiseksi heti paikalla, ellei häntä kovisteta kaikin voimin. Tätä piirrettä vastaan on taisteltava mitä armottomimmin, sillä se tietää kymmenien tuhansien parhaimpien puna-armeijalaisten ja talonpoikain tuhoa sekä kaikkinaisten nälänhädän aiheuttamien kärsimysten jatkumista. Sen vuoksi sodan suhteen, johon meidät on pakotettu, tunnuksemme täytyy olla kaiken leväperäisyyden poisjuuriminen, vaikka olemmekin voimakkaampia kuin puolalaiset. Kun kerran sota on osoittautunut kiertämättömäksi, niin kaikki sodan hyväksi, ja pienimmästäkin leväperäisyydestä ja velttoudesta on rangaistava sota-ajan lakien mukaan. Sota on sotaa, eikä kukaan selustassa eikä missään rauhantoinnissa saa olla täyttämättä velvollisuuttaan.

Tunnuksena tulee olla — kaikki sodan hyväksi! Muutoin emme voita Puolan aatelista ja porvarista; saadaksemme sodan loppumaan meidän on kerta kaikkiaan opetettava viimeinen naapurivaltio, joka vielä uskaltaa leikkiä sodalla, olemaan leikkimättä sillä. Meidän on annettava heille sellainen opetus, että he neuvoisivat lapsiaan, lapsenlapsiaan

ja näiden lapsia olemaan ryhtymättä moiseen leikkiin (suosionosoituksia), ja sen vuoksi, toverit, maa-seututyöntekijäin, propagandistien ja agitaattorien sekä kaikkien tovereiden, toimikootpa he nyt millä rauhantyön alalla tahansa, ensimmäisenä velvollisuutena on kaikissa kokouksissa ja virallisissa neuvotteluissa, jokaisen puoluelaitoksen jokaisessa ryhmässä, jokaisessa neuvostokollegiossa pitää mielessä ennen kaikkea tunnus „kaikki sodan hyväksi” ja viedä se läpi hinnalla millä hyvänsä.

Niin kauan kuin sotaa ei ole viety voitokkaaseen päätökseen, meidän on pidettävä huoli siitä, ettemme tee niitä virheitä ja typeryyksiä, joita olemme tehneet useita vuosia. En tiedä, kuinka paljon venäläisen pitäisi tehdä typeryyksiä oppiakseen välttämään niitä. Me pidimme jo kerran sotaa päättyneenä, vaikka emme olleet lyöneet vihollista lopullisesti, sillä jätimme Wrangelin Krimille. Toistan, että „kaikki sodan hyväksi” täytyy olla ohjauseena jokaisessa neuvottelussa, istunnossa, jokaisessa kollegiossa; päiväjärjestyksen ensimmäisenä peruskysymyksenä tulee olla: olemmeko tehneet kaikkemme, olemmeko uhranneet kaikkemme saadaksemme sodan loppumaan? Tässä on kysymys niiden kymmenien tuhansien parhaiden tovereidemme hengen pelastamisesta, joita kaatuu rintaman etulinjoilla. Tässä on kysymyksessä pelastuminen nälänhädältä, joka uhkaa meitä vain sen vuoksi, ettemme ole vieneet sotaa päätökseen, mutta me voimme ja meidän täytyy viedä se päätökseen ja pikaisesti. Tämän vuoksi elämässä on hinnalla millä hyvänsä saatava aikaan, että noudatetaan ehdottoman tiukasti kuria ja määräyksiä. Vähäisinkin leväperäisyys, vähäisinkin velttous täällä selustassa, millä rauhantyön alalla tahansa, merkitsee tuhansien ihmisten tuhoa ja nälänhätää täällä.

Juuri sen vuoksi tällaisiin laiminlyönteihin on suhtauduttava armottoman ankarasti. Tämä on ensimmäinen perusopetus, joka juontuu Neuvosto-Venäjän kansalais-sodasta; tämä on ensimmäinen perusopetus, joka jokaisen puolueentyöntekijän on ehdottomasti muistettava, varsinkin jos hänen tehtävänä on agitaatio- ja propagandatyö; hänen on tiedettävä, että hän on kerrassaan kelvoton kommunisti ja Neuvostovallan kavaltaja, ellei hän pidä kiinni tästä tunnuksesta hellittämättömän tiukasti ja armottoman itsepintaisesti, kun on kysymyksessä pieninkin

laiminlyönti. Nämä ehdot takaavat sen, että saavutamme voiton pian ja pelastumme täydellisesti nälänhädältä.

Kaukaisilta seuduilta saapuvilta tovereilta saamme tietää, mitä tapahtuu syrjäseuduilla. Olen tavannut Siperiasta tulleita tovereita sekä toverit Lunatsharskin ja Rykovin, jotka ovat saapuneet Ukrainasta ja Pohjois-Kaukasiasta. He puhuvat tavattoman hämmästyneinä tuon seudun rikkauksista. Ukrainassa ruokitaan sikoja vehnällä ja Pohjois-Kaukasiassa maitomuorit huuhtelevat astiat maidolla. Siperiasta junat tuovat villaa, nahkaa ja muita rikkauksia; Siperiassa on kymmeniä tuhansia puutia suolaa, mutta meillä talonpoikaisto on suolan puutteessa ja kieltäytyy luovuttamasta viljaa paperirahaa vastaan arvelen, että paperirahalla et jälleenrakenna taloutta, ja täällä Moskovassa saatatte tavata työläisiä, jotka ovat nääntymäisillään nälkään työpenkin ääressä. Sodan jatkuminen on se perussyy, jonka vuoksi emme voi ravita työläisiä paremmin ja parantaa heidän heikennyttä terveyttään. Kymmenet tuhannet ihmiset saavat olla puolinälässä vielä puoli vuotta sen vuoksi, että emme ole ottaneet vaaria Krimistä. Asia ei edisty sen vuoksi, että emme ole riittävän järjestyneitä ja kurinalaisia. Täällä ihmiset menehtyvät, kun taas Ukrainassa, Pohjois-Kaukasiassa ja Siperiassa meillä on ennen kuulumattomia rikkauksia, joiden avulla voitaisiin ravita nälkäiset työläiset ja jälleenrakentaa teollisuus. Talouden jälleenrakentaminen vaatii kurinalaisuutta. Proletariaatin diktatuurin tulee olla ennen kaikkea sitä, että kaupunki- ja teollisuustyöläisten valveutunein, tietoisin ja kurinalaisin osa, nämä työläiset, jotka ovat suurimmassa nälänhädässä ja ovat antautuneet näiden kahden vuoden aikana ennen kuulumattomiin uhrauksiin, että nämä työläiset kasvattaisivat, opettaisivat ja totuttaisivat kurinalaisuuteen koko proletariaattia, joka on usein vähätietoista, sekä kaikkia työtätekevien joukkoja ja talonpoikaistoa. Tässä on jätettävä kaikki sentimentaalisuus ja kaikki puheet demokratiasta. Antaa herrojen eserrien ja menshevikkien jaaritella tästä, he ovat keskustelleet tarpeeksi paljon demokratiasta Koltshakin, Denikinin ja Judenitshin kanssa. Painukoot Wrangelin tykö: tämä antaa heille täydellisen opetuksen. Mutta heille on annettava täydellinen opetus, jos jonkun osalta oppi on jäänyt kesken.

Olemme sillä kannalla, että työläisten, jotka ovat ottaneet kannettavakseen rasitukset ja lunastaneet mitä raskaimpien uhrien hinnalla Neuvostovallalle rauhallisuuden ja vankkuuden, on pidettävä itseään etujoukkona, joka nostattaa valistamalla ja kurinalaisuuteen totuttamalla muut työtätekevien joukot, sillä tiedämme, että kapitalismi jätti meille perinnöksi työtätekevän, joka on täydellisen nöyryytyksen ja sivistymättömyyden tilassa eikä käsitä, että työtä voidaan tehdä myös järjestyneen työläisen johdolla eikä vain pääoman keppikurin alaisena. Mutta hän kykenee käsittämään, jos todistamme tämän käytännössä. Kirjoista työtätekevä ei tätä opi. Hän voi oppia tämän, kun näytämme kaiken tämän käytännössä. Hänen on joko tehtävä työtä luokkatietoisien työläisen johdolla tai alistuttava Koltshakin, Wrangelin y.m. valtaan. Sen vuoksi on hinnalla millä hyvänsä noudatettava mitä ankarinta kuria ja täytettävä tietoisesti kaikki se, minkä proletariaatin etujoukko on määrännyt, mihin se on raskaan kokemuksensa nojalla päätenyt. Kun ryhdymme kaikkiin toimenpiteisiin päämäärämme saavuttamiseksi, kun toteutamme täydellisesti nämä toimenpiteet, niin voimme olla varmoja, että selviydymme imperialistisen sodan aiheuttamasta rappiotilasta ja sekasorrosta. Viljanhankinnat antoivat vuoden 1917 elokuun 1 päivästä lähtien 30 miljoonaa ja vuoden 1918 elokuusta 110 miljoonaa. Tämä osoittaa, että olemme alkaneet selviytyä vaikeuksista. Vuoden 1919 elokuun 1 päivästä lähtien olemme saaneet tähän päivään mennessä yli 150 miljoonaa. Tämä osoittaa, että olemme jo selviytymässä. Mutta emme ole vielä käyneet toden teolla käsiksi Ukrainaan, Pohjois-Kaukasiaan ja Siperiaan; jos tämä tulee tehtyä, niin turvaamme toden teolla ja rehdisti työläiselle kaksi naulaa leipää päivässä.

Toverit, haluaisin puhua vielä eräästä kysymyksestä, millä on merkitystä teille, maaseututyöntekijöille, joihin olen ehtinyt osittain tutustua puolueasiakirjojen perusteella. Haluan sanoa teille, että perustyönänne on oleva ohjaus-, puolue-, agitaatio- ja propagandatyö. Eräänä peruspuutteena tässä työssä on se, että emme osaa järjestää valtion asioita, että toveriemme, jopa tätä työtä johtavienkin toverien keskuudessa ovat säilyneet perin voimakkaina vanhan maanalaisuuskauden tottumukset, jolloin kuuluimme pikkukerhoihin täällä ja ulkomailla emmekä osanneet

edes ajatella, kuvitella, miten työ on järjestettävä valtiollisesti. Nyt teidän pitää tietää se ja muistaa, että meidän on johdettava miljoonia. Jok'ikisen viranomaisen, joka joutuu maaseudulle Keskuskomitean edustajana, valtuutettuna, on muistettava, että meillä on tavattoman suuri valtiokoneisto, joka toimii vielä huonosti, koska emme osaa, emme voi hoitaa sitä kunnollisesti. Meillä on maaseudulla satoja tuhansia opettajia, joita kulakit ovat polkeneet ja pelotelleet ja vanha tsaristinen virkamiehistö piinannut puoli-kuoliaiksi ja jotka eivät voi, eivät jaksakaan käsittää Neuvostovallan periaatteita. Meillä on tavattoman suuri sotakoneisto. Ilman sotilaskomissaarilaitosta meillä ei olisi Punaista Armeijaa.

Meillä on myös yleisestä sotilaskoulutuksesta huolehtiva koneisto, jonka tulee rinnan sotilaallisen työn kanssa suorittaa kulttuurityötä, kohottaa talonpoikaiston tietoisuutta. Tämä valtionlaitos on kovin keho, siinä ei ole todella uskollisia ihmisiä, vakaumuksellisia, oikeita kommunisteja, ettekä te, maaseudulle lähtevät kommunistit, saa toimia siitä erillään, vaan päinvastoin teidän tulee toimia yhdessä sen kanssa. Jokaisen puolueagitaattorin, joka ilmaantuu maaseudulle, on oltava samalla myös kansakouluntarkastaja, mutta ei sanan vanhassa merkityksessä, ei siinä mielessä, että hän sekaantuisi opetustyöhön — sitä ei pidä sallia, vaan hänen tulee olla tarkastaja siinä mielessä, että hän yhdenmukaistaa toimintansa Valistusasiain kansankomissariaatin toiminnan, yleisestä sotilaskoulutuksesta huolehtivan laitoksen toiminnan, sotilaskomissariaatin toiminnan kanssa, että hän tuntee olevansa valtiovallan edustaja, Venäjällä hallitsevan puolueen edustaja; ettei hän maaseudulle saavuttuaan esiinny vain propagandistina, opettajana, vaan että hän samalla pitää huolen myös siitä, että ne opettajat, jotka eivät ole kuulleet elävää sanaa, ja nämä kymmenet, sadat sotilaskomissaarit — että he kaikki osallistuisivat tämän puolueagitaattorin työhön. Jokaisella opettajalla täytyy olla agitaatiokirjasia; paitsi sitä, että hänellä täytyy näitä olla, hänen on luettava niitä talonpojille. Hänen on tiedettävä, että ellei hän sitä tee, hän menettää paikkansa. Samoin myös sotilaskomissaareilla pitää olla näitä kirjasia ja heidän on luettava niitä talonpojille.

Meillä on Neuvostovallan käytettävissä satoja tuhansia neuvostovirkailijoita, jotka ovat joko porvareita tai puoli-porvareita tai siinä määrin peloteltuja, etteivät luota lainkaan Neuvostovaltaamme, tai ovat niin etäällä tästä vallasta, joka on muka jossain täällä, Moskovassa, kun taas heidän vierellään on kulakkitalonpoika, jolla on viljaa, mutta pitää sitä hallussaan eikä anna heille, vaikka he näkevät nälkää. Tässä puoluetyöntekijällä on kahtalainen tehtävä. Hänen tulee muistaa, että paitsi sitä, että hän on sananjulistaja ja velvollinen auttamaan poljetuimpia väestökerroksia — tämä on hänen perustehtävänsä, ja ellei hän sitä tee, hän ei ole puoluetyöntekijä eikä häntä voida nimittää kommunistiksi —, hänen tulee olla kaiken tämän lisäksi Neuvostovallan edustaja, hänen tulee ottaa yhteys opettajistoon ja yhdenmukaistaa työnsä Valistusasiain kansankomissariaatin työn kanssa. Hän ei saa olla tarkastaja siinä mielessä, että hän valvoo ja tarkistaa, vaan hän edustaa hallituspuoluetta, joka nyt proletariaatin erään osan välityksellä hallitsee koko Venäjää, ja hallituspuolueen edustajana hänen on muistettava, että hänen työnsä on neuvontatyötä, ja hänen on saatava osallistumaan työhönsä kaikki opettajat ja sotilaskomissaarit ja opetettava heitä toimimaan samalla tavalla. He eivät tunne tätä työtä, teidän on opetettava heitä. He ovat nyt riippuvaisia kylläisestä talonpojasta. Teidän on autettava heitä vapautumaan tästä riippuvaisuussuhteesta. Teidän on muistettava visusti, että te ette ole ainoastaan propagandisteja ja agitaattoreita, vaan myös valtiovallan edustajia, ja teidän ei pidä hävittää olemassa olevaa koneistoa, sekaantua sen toimintaan, sotkea sen rakennetta, vaan teidän tulee toimia niin, että asiallisen neuvojan — propagandistin, agitaattorin — vähäisimmästäkin maaseudulla suorittamasta työstä jäisi aina jälki ei vain hänen valistamiensa kommunistitalonpoikien asiapapereihin, vaan niiden työntekijäin tietoisuuteen, joita te tarkastatte ja ohjaatte, joille annatte tehtäviä vaatien, että jokainen opettaja ja sotilaskomissaari toimisi ehdottomasti neuvostohengessä, tietäisi sen velvollisuudekseen ja muistaisi, että ellei hän niin tee, hän menettää paikkansa, että he kaikki tietäisivät ja tuntisivat, että jokainen agitaattori on Neuvostovallan täysivaltainen edustaja.

Vain täten, kun käytätte voimanne oikein, kymmenker-
taistatte niitä ja saatte aikaan sen, että satojen agitaatto-
rien työ jättää jälkensä organisaatiokoneistona, joka on jo
olemassa, mutta jonka toiminta on vielä vajavaista ja epä-
tydyttävää.

Toivotan teille menestystä tällä alalla samoin kuin muil-
lakin aloilla. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

*Julkaistu v. 1920 kirjasessa:
„V. I. Leninin puhe vastuunalaisten
maaseututoiminnanjärjestäjien
2. yleisvenäläisessä
neuvottelukokouksessa“*

*Julkaistaan
kirjasen tekstiin mukaan*

**PUHELINSANOMA YLEISVENÄLÄISEN
ELINTARVIKENEUVOTTELUN PUHEMIEHISTÖLLE
HEINÄKUUN 1 pnä 1920**

Toverit, olisin halunnut tulla niin kovin mielelläni kokoukseenne ja lausua mielipiteeni neuvottelukokoukseenne päiväjärjestyksessä olevista tärkeimmistä elintarvikekysymyksistä. Valitettavasti minulla ei ole kuitenkaan mahdollisuutta noudattaa haluani, vaan minun on pakko tyytyä lähettämään teille vain tämä lyhyt puhelinsanoma. Pidän tarpeellisena ilmoittaa teille, toverit, että erittäin vaikean ja vastuunalaisen työnne menestyminen ja tulokset saivat Kansankomissaarien Neuvoston hyväksymään jokin aika takaperin päätöslauselman, jossa on ilmaistu tyytyväisyys sen menestyksen johdosta, jota elintarvikejärjestöjen hankintatoiminnassa on saavutettu. Viimeksi kuluneena alun kolmatta vuotta kestäneenä ajanjaksona elintarvikejärjestöt ovat epäilemättä vahvistuneet ja kehittyneet järjestöllisesti. Se on suuressa määrin teidän ponnistustenne tulosta.

Mutta emme saa tietenkään rajoittua saavutettuihin tuloksiin. Sotarintaman jälkeen toiseksi tärkein rintama, nälänhätärintama, asettaa ratkaistavaksenne koko joukon uusia tehtäviä, joita ratkaisematta ei voida lujittaa edelleen työläisten ja talonpoikain valtaa eikä ratkaista taloudellisen rakennustyön vuorossaolevia, päivänpolttavia kysymyksiä.

Niin ikään uskon, että taloudellisen rakennustyön alalla autatte aikaansaamaan oikeat suhteet osuustoimintaan puolueen edustajakokouksen päätösten perusteella³¹, jotta voisimme ratkaista mahdollisimman oikealla tavalla vaikean, mutta kiitollisen tehtävän — muuttaa pikkuporvarillisen osuustoiminnan sosialistiseksi.

Menestys, jota olette jo saavuttaneet elintarvikealalla, velvoittaa teitä enemmän kuin aikaisemmin suoriutumaan hinnalla millä hyvänsä uusista tehtävistä ja näin muodoin edistämään elintarvikeongelman todellista ratkaisua, sillä jolle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaan; työnne osoittaa, että teille on jo paljon annettu. Sallikaa toivottaa teille menestystä neuvottelukokouksenne päiväjärjestyksessä olevien kysymysten ratkaisussa sekä myös jokapäiväisessä työssänne, johon te epäilemättä neuvottelukokouksen jälkeen käytte paikkakunnillanne käsiksi kymmenkermaisella tarmolla.

„Pravda” № 143,
heinäkuun 2 p:nä 1920

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

APUA HAAVOITTUNEELLE PUNA-ARMEIJALAISELLE!

Työläisten ja kaikkien työtätekevien sankaruuden ansiosta me pystymme sittenkin kohentamaan ja jälleenrakentamaan erittäin suurella vaivalla ja tuskallisen hitaasti tsaarin ja kapitalistien hävittämän talouden. Olipa miten hyvänsä, mutta parannusta on vähitellen kuitenkin tapahtunut. Mutta meidän vaikeutemme ja kärsimyksemme eivät ole mitään verrattuna siihen, mitä saa kestää haavoittunut puna-armeijalainen, joka on vuodattanut vertaan puolustaessaan työläisten ja talonpoikain valtaa Englannin, Ranskan ja Amerikan kapitalistien usuttamilta Puolan tilanherroilta ja kapitalisteilta.

Muistakoon jokainen selustassa oleva velvollisuutensa — auttakoon kaikella millä voi haavoittunutta puna-armeijalaista.

2. VII. 1920.

N. Lenin

„*Ranenyi Krasnoarmejets*” № 1,
v. 1920

Julkaistaan „*Ranenyi Krasnoarmejets*”
aikakauslehden tekstin mukaan

TEESIT

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TOISEN KONGRESSIN PERUSTEHTÄVISTÄ

1. Kansainvälisen kommunistisen liikkeen kehityksen nykyiselle kaudelle on ominaista se, että kaikissa kapitalistisissa maissa vallankumouksellisen proletariaatin parhaat edustajat ovat käsittäneet täydellisesti Kommunistisen Internationalen tärkeimmät periaatteet, nimittäin: proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan, ja asettuneet varauksettomasti ja intomielin Kommunistisen Internationalen kannalle. Vieläkin tärkeämpi ja suurempi edistysaskel on se, että kaikkialla, ei vain kaupunkilaisproletariaatin mitä laajimpien joukkojen keskuudessa, vaan myös maaseudun kehittyneimpien työläisten keskuudessa, on havaittavissa täysin selvästi, että ne kannattavat ehdottomasti näitä tärkeimpiä periaatteita.

Toisaalta on tavattoman nopeasti kasvavassa kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä ollut nähtävissä kaksi virhettä eli heikkouutta. Toinen niistä, joka on hyvin vakava ja tietää erittäin suurta välitöntä vaaraa proletariaatin vapautusasian menestykselle, on se, että osa II Internationalen vanhoista johtajista ja vanhoista puolueista, jotka osaksi antavat puolittain tiedottomasti myöten joukkojen pyrkimyksille ja painostukselle, osaksi tietoisesti pettävät niitä säilyttääkseen entisen asemansa porvariston asiamiehinä ja auttajina työväenliikkeen sisällä, ilmoittavat yhtyvänsä tietyin ehdoin ja jopa ehdoittakin III Internationaleen jääden kuitenkin tosiasiallisesti, kaikessa käytännöllisessä puoluetöyssä ja poliittisessa toiminnassaan II Internationalen tasalle. Tällainen asiointila on kerrassaan sietämätön, sillä se suoranaisesti turmelee joukkoja, alentaa

III Internationalen arvovaltaa ja synnyttää sen vaaran, että tapahtuu muitakin samanlaisia petoksia kuin oli hätäpikaisesti kommunisteiksi kääntyneiden Unkarin sosialidemokraattien suorittama petos. Toinen, paljon vähäisempi virhe, joka on pikemminkin liikkeen kasvuun liittyvää sairautta, on pyrkimys „vasemmistolaisuuteen”, josta on seurauksena, että arvioidaan väärin puolueen merkitys ja tehtävät luokan ja joukkojen suhteen ja vallankumouksellisten kommunistien velvollisuus toimia porvarillisissa parlamenteissa ja taantumuksellisissa ammattiliitoissa.

Kommunistien velvollisuus on paitsi paljastaa myös arvostella avoimesti liikkeensä heikkouksia, jotta niistä voitaisiin vapautua mahdollisimman nopeasti ja perusteellisesti. Tätä varten täytyy ensinnäkin määritellä konkreettisemmin, erittäinkin jo olevan käytännöllisen kokemuksen pohjalla, käsitteiden: „proletariaatin diktatuuri” ja „Neuvostovalta” sisältö; toiseksi osoittaa, nimenomaan minkälaista voi ja tulee olla kaikissa maissa viipymättömän ja järjestelmällisen valmistelutyön näiden tunnusten toteuttamiseksi; kolmanneksi osoittaa tiet ja keinot, joiden avulla poistetaan liikkeemme puutteellisuudet.

I

PROLETARIAATIN DIKTATUURIN JA NEUVOSTOVALLAN OLEMUS

2. Jotta sosialismi (kommunismien ensimmäinen vaihe) saisi voiton kapitalismista, proletariaatin, joka on ainoa todella vallankumouksellinen luokka, tulee suorittaa kolme seuraavaa tehtävää. Ensiksikin kukistaa riistäjät ja ennen kaikkea porvaristo, joka on niiden tärkein taloudellinen ja poliittinen edustaja; nujertaa ne täydellisesti; lannistaa niiden vastarinta; tehdä mahdottomaksi niiden kaikkinaiset yritykset palauttaa pääoman ies ja palkkaorjuus. Toiseksi innostaa ja saada proletariaatin vallankumouksellisen etujoukon, sen kommunistisen puolueen, mukaan ei vain koko proletariaatti tai sen valtaosa, suuri enemmistö, vaan myös kaikki työtätekevät ja pääoman riistämät joukot; valistaa, järjestää, kasvattaa ja totuttaa niitä kurinalaisuuteen sen rajattoman rohkean ja armottoman ankaran taistelun kulussa, jota käydään riistäjiä vastaan; vapauttaa tämä

väestön valtaenemmistö kaikissa kapitalistisissa maissa porvariston vaikutusvallasta, saada se käytännöllisen kokemuksen pohjalla luottamaan proletariaatin ja tämän vallankumouksellisen etujoukon johtoon. Kolmanneksi neutralisoida tai tehdä vaarattomaksi se kiertämätön horjunta porvariston ja proletariaatin välillä, porvarillisen demokratian ja Neuvostovallan välillä, jota miltei kaikissa kehittyneissä maissa ilmenee vielä verraten suurilukuisen, joskin väestön vähemmistön muodostavan maataloutta, teollisuutta ja kauppaa harjoittavien pienyrittäjien luokan sekä tätä luokkaa vastaavan sivistyneistö-, virkailija- y.m. kerroksen keskuudessa.

Ensimmäinen ja toinen tehtävä ovat itsenäisiä tehtäviä, joista kumpikin kaipaa omia erikoisia toimintamenetelmiä riistäjien suhteen ja riistonalaisten suhteen. Kolmas tehtävä johtuu kahdesta edellisestä ja vaatii vain soveltamaan taitavasti, ajoissa ja joustavasti ensimmäisen ja toisen tehtävän edellyttämiä menetelmiä riippuen siitä, millaisissa konkreettisissa olosuhteissa horjuntaa on kulloinkin tapahtunut.

3. Sellaisessa konkreettisessa tilanteessa, jonka on luonut militarismi, imperialismi, siirtomaiden ja heikkojen maiden kuristaminen, imperialistinen maailmansota ja Versailles'in „rauha” koko maailmassa ja ennen kaikkea kehittyneimmässä, mahtavimmissa, sivistyneimmässä ja vapaimmissa kapitalistisissa maissa,— sellainen oletamus, että kapitalistit alistuvat rauhallisesti riistonalaisen enemmistön tahtoon, että sosialismiin voidaan siirtyä rauhallista reformitietä, on paitsi äärimmäistä poroporvarillista tylsäjärkisyyttä, myös työläisten suoranaista harhauttamista, kapitalistisen palkkaorjuuden kaunistelemista, totuuden salaamista. Totuus on se, että porvaristo, kaikkein sivistyneinkin ja demokraattisin porvaristo, ei nyt enää kavahda mitään petosta eikä rikosta, miljoonien työläisten ja talonpoikain tapattamista tuotantovälineiden yksityisomistuksen pelastamiseksi. Vain porvariston väkivaltainen kukistaminen, sen omaisuuden konfiskoiminen, koko porvarillisen valtiokoneiston, parlamentti-, oikeus-, sotilas-, virkamies-, hallinto-, kunnallisy.m. laitoksen, murskaaminen alhaalta ylös saakka ja vihdoin kaikkien vaarallisimpien ja peräänantamattomimpien riistäjien karkottaminen tai eristäminen ja saatta-

minen ankaran silmälläpidon alaiseksi, jotta voidaan täis-
tella kiertämättömiä vastarintayrityksiä ja kapitalistisen
orjuuden palauttamisyrityksiä vastaan,—vain sellaiset toi-
menpiteet voivat taata sen, että todella alistetaan koko
riistäjäluokka.

Samanlaista kapitalismin ja porvarillisen demokratian
kaunistelemista, samanlaista työläisten harhauttamista on
toisaalta se II Internationalen vanhojen puolueiden ja van-
hojen johtajien tavanomainen olettamus, että työtätekevien
ja riistettyjen enemmistö kykenee muka kapitalistisen
orjuuden vallitessa, porvariston ikeen alaisena, joka saa
äärettömän moninaisia muotoja, mitkä ovat sitä hiotumpia
ja samalla sitä ankarampia ja armottomampia, mitä kult-
tuurisempi on kyseinen kapitalistinen maa,—olettamus,
että tuolla enemmistöllä muodostuu itsestään täysin selvä
sosialistinen maailmankatsomus, lujat sosialistiset vakau-
mukset ja luja luonne. Tosiasiassa vasta sen jälkeen, kun
proletariaatin etujoukko tämän ainoan vallankumoukselli-
sen luokan tai sen enemmistön tukemana kukistaa riistäjät,
lannistaa heidät, vapauttaa riistetyt orjanasemasta, paran-
taa viipymättä heidän elinolojaan pakkoluovutettujen
kapitalistien kustannuksella, vasta sen jälkeen ja kärkevän
luokkataistelun kulussa käy mahdolliseksi työtätekevien ja
riistettyjen laajojen joukkojen valistaminen, kasvattaminen,
järjestäminen proletariaatin ympärille sen vaikutuksen ja
johdon alaisena, niiden vapauttaminen yksityisomistuksen
synnyttämästä itsekkyydestä, pirstoutuneisuudesta, pa-
heista ja heikkoudesta, niiden yhdistäminen vapaiden
työntekijäin vapaaksi liitoksi.

4. Kapitalismin voittamiseksi on tarpeen, että johtavan,
kommunistisen puolueen, vallankumouksellisen luokan,
proletariaatin, ja joukkojen, t.s. kaikkien työtätekevien ja
riistettyjen, välillä vallitsee oikea keskinäissuhde. Vain
kommunistinen puolue, jos se on todellakin vallankumouk-
sellisen luokan etujoukko, jos siihen kuuluu tämän luokan
parhaimmisto, jos sen jäsenet ovat kyllin tietoisia ja uskol-
lisia, sitkeän vallankumoustaistelun kokemusten valistamia
ja karaisemia kommunisteja, jos tuo puolue on kyennyt
saamaan aikaan katkeamattoman yhteyden oman luokkansa
elämään ja sitä tietä kaikkiin riistettyihin joukkoihin ja
saavuttanut tämän luokan ja näiden joukkojen täyden
luottamuksen, vain sellainen puolue pystyy johtamaan

proletariaattia, kun käydään mitä ankarinta, ratkaisevaa, viimeistä taistelua kapitalismin kaikkia voimia vastaan. Ja toisaalta vain sellaisen puolueen johtamana proletariaatti voi kehittää vallankumouksellisen rynnistyksensä täyteen voimaansa ja tehdä täysin tehottomaksi pienen vähemmistön — kapitalismin turmeleman työläisaristokratian, trade unionien ja osuustoiminnan vanhojen johtomiesten väistämättömän apaattisuuden ja osittaisen vastarinnankin, voi panna liikkeelle kaikki voimansa, jotka jo kapitalistisen yhteiskunnan taloudellisen rakenteen vuoksi ovat verrattomasti suuremmat kuin proletariaatin suhteellinen osuus väestöstä. Vihdoin vain sellaiset joukot, s.o. työtätekevät ja riistonalaiset kokonaisuutena otettuna, jotka on jo tosiasiallisesti vapautettu porvariston ja porvarillisen valtiokoneiston sorrosta ja jotka ovat saaneet mahdollisuuden järjestyä todella (riistäjistä) vapaasti omiksi Neuvostoiksi, voivat ensi kerran historiassa panna liikkeelle kymmenien miljoonien kapitalismin sortamien ihmisten kaiken aloitekyvyn ja energian. Vasta sitten, kun Neuvostoista on tullut ainoa valtiokoneisto, maan hallintaan voivat todella osallistua riistettyjen joukot, joista kaikkein valistuneimman ja vapaimmankin porvarillisen demokratian vallitessa yhdeksänkymmentä yhdeksän sadasosaa on aina tosiasiallisesti syrjäytetty maan hallinnasta. Vasta Neuvostoissa riistettyjen joukot alkavat todella oppia, ei kirjoista, vaan oman käytännöllisen kokemuksensa pohjalla, rakentamaan sosialismia, luomaan uutta yhteiskunnallista kuria ja vapaiden työntekijäin vapaata liittoa.

II

MITEN ON VALMISTAUDUTTAVA VIIPYMÄTTÄ JA KAIKKIALLA PROLETARIAATIN DIKTATUURIIN?

5. Kansainvälisen kommunistisen liikkeen kehityksen nykyaikaa luonnehtii se, ettei kapitalistimaiden valtaosassa proletariaattia ole valmistettu lopullisesti — hyvin useissa tapauksissa ei ole alettu vielä järjestelmällisesti valmistamaan — diktatuurinsa toteuttamiseen. Tästä ei seuraa, että proletaarinen vallankumous on mahdoton aivan lähitulevaisuudessa; se on täysin mahdollinen, sillä taloudellisessa ja poliittisessa tilanteessa on tavattoman

runsaasti tulenarkaa ainesta ja syitä, joiden vuoksi se voi odottamatta syttyä; on olemassa myös vallankumouksen toinen edellytys proletariaatin valmentuneisuuden lisäksi, nimittäin: yleinen kriittillinen tila kaikissa hallitsevissa ja kaikissa porvarillisissa puolueissa. Mutta yllä sanotusta seuraa, että kommunististen puolueiden päiväntehtävänä ei ole nyt vallankumouksen jouduttaminen, vaan proletariaatin valmistamisen voimistaminen. Toisaalta yllämainitut monien sosialististen puolueiden historiaan liittyvät tapaukset pakottavat kiinnittämään huomiota siihen, ettei proletariaatin diktatuurin „tunnustaminen” jäisi vain sanalliseksi.

Siksi kommunististen puolueiden päätehtävänä proletariaatin kansainvälisen liikkeen näkökannalta katsoen on nykyhetkellä kommunistisen liikkeen hajallisten voimien yhteenliittäminen, yhtenäisen kommunistisen puolueen muodostaminen (tai jo olevan puolueen lujittaminen ja uudistaminen) jokaisessa maassa sen työn kymmenkertaistamiseksi, jota tehdään proletariaatin valmistamiseksi valtiiovallan valtaamiseen ja nimenomaan proletariaatin diktatuurin muodossa esiintyvän vallan valtaamiseen. Proletariaatin diktatuurin tunnustavien ryhmien ja puolueiden tavanomaisessa sosialistisessa työssä ei ole toimitettu vielä likimainkaan riittävässä määrin sitä perusteellista uudelleenjärjestelyä, sitä perusteellista uudistamista, mikä on välttämätöntä, jotta tuo työ voitaisiin katsoa kommunistiseksi ja proletariaatin diktatuurin aattokauden tehtäviä vastaavaksi.

6. Kun proletariaatti valloittaa valtiiovallan, niin proletariaatin luokkataistelu porvaristoa vastaan ei lopu, vaan tulee päinvastoin erikoisen laajaksi, kärkeväksi ja ankaraksi. Kaikki ne ryhmät, puolueet ja työväenliikkeen toimihenkilöt, jotka ovat täydellisesti tai osittain reformismin, „keskustan” j.n.e. kannalla, asettuvat kiertämättömästi taistelun äärimmilleen kärjistyessä joko porvariston puolelle tai joutuvat horjuvien joukkoon tai (mikä on kaikkein vaarallisinta) voitokkaan proletariaatin epäluotettavien ystävien joukkoon. Sen vuoksi proletariaatin diktatuurin valmistelu ei vaadi ainoastaan voimistamaan taistelua reformistisia tendenssejä ja „keskustalaisia” vastaan, vaan myös muuttamaan tämän taistelun luonnetta. Taistelu ei saa rajoittua noiden tendenssien virheellisyyden selittämiseen,

vaan on paljastettava herkeämättä ja armottomasti jokainen työväenliikkeen toimihenkilö, jolla ilmenee sellaisia tendenssejä, sillä muuten proletariaatti ei saa tietää, kenen kanssa se lähtee ratkaisevaan taisteluun porvaristoa vastaan. Tämä taistelu on sellaista, että se voi milloin hyvänsä vaihtaa — ja vaihtaakin, kuten käytäntö on jo osoittanut, — arvosteluaseen aseelliseen arvosteluun. Kaikkinainen epäjohtonmukaisuus tai heikkous reformisteiksi tai „keskustalaisiksi” osoittautuneiden paljastamisessa on omiaan suoranaisesti voimistamaan sitä vaaraa, että porvaristo kukistaa proletariaatin vallan käyttäen huomenna vastavallankumouksen suorittamiseen sitä, mikä lyhytnäköisistä ihmisistä näyttää tänään vain „teoreettiselta erimielisyydeltä”.

7. Muun muassa ei saa rajoittaa proletariaatin ja porvariston kaikkinaisen yhteistoiminnan, kaikkinaisen „kollaboraation” tavanomaiseen periaatteelliseen kieltämiseen. Tavallinen „vapauden” ja „tasa-arvoisuuden” puolustaminen, silloin kun säilyy tuotantovälineiden yksityisomistus, muuttuu proletariaatin diktatuurin vallitessa, koska tämä diktatuuri ei voi milloinkaan hävittää heti kerralla yksityisomistusta täydellisesti, — muuttuu sellaiseksi „yhteistoiminnaksi” porvariston kanssa, mikä suoranaisesti horjuttaa työväenluokan valtaa. Proletariaatin diktatuurihan merkitsee sitä, että valtiollisesti laillistetaan ja suojataan valtiovallan koko koneiston avulla riistäjien „ei-vapaus” jatkaa sortamista ja riistämistä, omistajan „ei-tasa-arvoisuus” (s.o. sellaisen ihmisen „ei-tasa-arvoisuus”, joka ottaa itselleen henkilökohtaisesti tietyt yhteiskunnallisella työllä luodut tuotantovälineet) omistamattoman kanssa. Se, mikä „demokratia”-kysymyksessä näyttää ennen proletariaatin voittoa vain teoreettiselta erimielisyydeltä, muuttuu kiertämättömästi huomenna, voiton jälkeen, aseina ratkaistavaksi kysymykseksi. Siis joukkojen alustavakin valmistaminen proletariaatin diktatuurin pystyttämiseen on mahdotonta, ellei muuteta perusteellisesti „keskustalaisia” ja „demokratian puolustajia” vastaan käytävän taistelun luonnetta.

8. Proletariaatin diktatuuri on proletariaatin muodoltaan päättäväisintä ja vallankumouksellisinta luokkataistelua porvaristoa vastaan. Tämä taistelu voi olla menestyksellistä vain silloin, kun proletariaatin vallankumouksellisin etu-

joukko vie mukanaan tämän luokan valtaenemmistön. Siksi proletariaatin diktatuuriin valmistautuminen ei vaadi vain sitä, että selitetään kaikkinaisen reformismin, kaikkinaisen demokratianpuolustamisen olevan tuotantovälineiden yksityisomistuksen säilyessä luonteeltaan porvarillista; että paljastetaan sellaiset tendenssit, jotka tosiasiallisesti merkitsevät porvariston etujen puolustamista työväenliikkeen sisällä, vaan se vaatii myös nostamaan vanhojen johtajien tilalle kommunisteja poikkeuksetta kaikissa proletariaatin järjestöissä, ei vain poliittisissa, vaan myös ammatti-, osuustoiminta-, valistus- y.m. järjestöissä. Mitä pitkäaikaisempaa, täydellisempää ja kestävämpää porvarillisen demokratian herruus on kyseisessä maassa ollut, sitä enemmän porvariston on onnistunut soluttaa toimipaikoille tuollaisia johtajia, toimihenkilöitä, jotka se on kasvattanut, jotka ovat omaksuneet sen katsomukset ja ennakkoluulot ja jotka se on hyvin usein suoranaisesti tai välillisesti lahjonut. Täytyy sata kertaa rohkeammin kuin tähän asti syrjäyttää noita työläisaristokratian edustajia ja porvarillistuneita työläisiä kaikilta toimipaikoilta ja nostaa heidän tilalleen vaikkapa aivan kokemattomia työläisiä, kunhan näillä vain on yhteys riistonalaisten joukkoihin ja nauttivat niiden luottamusta taistelussa riistäjiä vastaan. Proletariaatin diktatuuri vaatii nostamaan tällaisia, kokemusta vailla olevia työläisiä kaikkein vastuunalaisimpiin valtion toimiin, muuten työväenhallituksen valta tulee olemaan voimaton eikä se saa joukkojen kannatusta.

9. Proletariaatin diktatuuri on kapitalistiluokan sortamien, polkemien, painamien, pelottelemien, toisistaan eristämien ja pettämien työtätekevien ja riistettyjen mahdollisimman täydellistä johtamista sen ainoan luokan taholta, jonka koko kapitalismin historia on valmistanut tällaiseen johtotehtävään. Proletariaatin diktatuuriin valmistautuminen täytyy sen vuoksi aloittaa kaikkialla ja viipymättä muun muassa seuraavalla tavalla.

Poikkeuksetta kaikissa järjestöissä, liitoissa ja yhdistyksissä, ensi sijassa proletaaristen ja sitten myös ei-proletaaristen työtätekevien ja riistettyjen joukkojen (poliittisissa, ammatillisissa, sotilaallisissa, osuustoiminnallisissa, valistus-, urheilu- y.m.) järjestöissä, täytyy perustaa kommunistiryhmiä tai -soluja — pääasiallisesti julkisia, mutta myös salaisia, jotka ovat välttämättömiä kaikissa sellaisissa

tapauksissa, kun on odotettavissa, että porvaristo lakauttaa nuo järjestöt, vangitsee tai karkottaa niiden jäseniä; näiden solujen, jotka ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa ja puolueen keskuksen, vaihtavat saamiaan kokemuksia ja tekevät agitaatio-, propaganda- ja organisaatiotyötä poikkeuksetta kaikilla yhteiskunnallisen elämän aloilla, poikkeuksetta kaikkien erilaisten työtätekevien joukkojen ja kerrostien keskuudessa, täytyy kasvattaa järjestelmällisesti tällaisessa monipuolisessa työssä myös itseään, puoluetta, luokkaa ja joukkoja.

Samalla on erittäin tärkeää, että kehitellään käytännöllisesti erilaisia välttämättömiä työmenetelmiä, joita sovelletaan toisaalta „johtajien” tai „vastuunalaisten edustajain” suhteen, jotka hyvin usein ovat auttamattomasti pikkuporvarillisten ja imperialististen ennakkoluulojen turmelemia; nämä „johtajat” täytyy armotta paljastaa ja karkottaa työväenliikkeestä; toisaalta joukkojen suhteen, jotka varsinkin imperialistisen sodan jälkeen ovat suurimmalta osaltaan taipuvaisia hyväksymään ja omaksumaan opin, joka vaatii ehdottomasti proletariaatin johtoasemaa ainoana pelastuksena kapitalistisesta orjuudesta; pitää oppia suhtautumaan joukkoihin hyvin kärsivällisesti ja hienovaraisesti, jotta voitaisiin ymmärtää näiden joukkojen kunkin kerroksen, kunkin ammattinharjoittajaryhmän j.n.e. mentaliteetin erikoisuudet ja omalaatuiset piirteet.

10. Eräs kommunistien ryhmistä eli soluista ansaitsee muuten erikoista huomiota ja huolenpitoa puolueen taholta, nimittäin parlamenttiryhmä, t.s. niiden puolueen jäsentien ryhmä, jotka ovat porvarillisen edustuslaitoksen (ennen kaikkea valtakunnallisen laitoksen, mutta myös paikallisten, kunnallis- y.m. laitosten) edustajia. Toisaalta nimenomaan tällä puhujalavalla on erikoisen suuri merkitys takapajuisten tai pikkuporvarillisten ennakkoluulojen vallassa olevien työtätekevien joukkojen mitä laajimpien kerrostien silmissä; tämän vuoksi kommunistien täytyy ehdottomasti juuri tätä puhujalavaa käyttäen tehdä propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä, selittää joukoille, miksi porvarillisen parlamentin hajottaminen Neuvostojen yleisvaltakunnallisen edustajakokouksen toimesta oli lainmukaista Venäjällä (ja tulee aikanaan olemaan lainmukaista missä maassa hyvänsä). Toisaalta porvarillisen demokration koko historia on tehnyt parlamentin puhujalavasta,

erittäinkin kehittyneimmissä maissa, ennen kuulumattoman petkutuksen, kansan rahataloudellisen ja poliittisen pettämisen, virkakiipeilyn, teeskentelyn ja työtätekevien sortamisen tärkeimmän tai erään tärkeimmän välineen. Vallankumouksellisen proletariaatin parhaiden edustajain kiihkeä viha parlamentteja kohtaan on sen vuoksi täysin oikeutettua. Sen vuoksi kommunististen puolueiden ja kaikkien III Internationalea kannattavien puolueiden — varsinkin niissä tapauksissa, kun nämä puolueet eivät ole syntyneet vanhoista puolueista eroamisen tietä ja niitä vastaan käydyn pitkäaikaisen ja sitkeän taistelun tuloksena, vaan siten, että vanhat puolueet ovat siirtyneet (usein nimellisesti) uudelle kannalle, — tulee olla erittäin vaativaisia parlamenttiryhmiään kohtaan: alistaa ne täydellisesti puolueen Keskuskomitean valvontaan ja ohjaukseen; muodostaa ne pääasiallisesti vallankumouksellisista työläisistä; analysoida mitä huolellisimmin puoluelehdistössä ja puoluekokouksissa parlamenttiedustajien puheita niiden kommunistisen periaatteellisuuden kannalta; velvoittaa edustajia tekemään agitaatiotyötä joukkojen keskuudessa, erottaa näistä ryhmistä henkilöt, jotka ajavat II Internationalen suuntaa j.n.e.

11. Eräs niistä tärkeimmistä syistä, jotka vaikeuttavat vallankumouksellista työväenliikettä kehittyneissä kapitalistisissa maissa, on se, että siirtomaiden omistuksen ja finanssipääoman ylivoittojen y.m. ansiosta pääoma on onnistunut luomaan niissä pienenä vähemmistönä olevan työläisaristokratian verraten laajan ja pysyvän kerroksen. Se nauttii parempaa palkkaa ja on eniten ammattikunta-maisen ahdaskatseinen sekä eniten poroporvarillisten ja imperialististen ennakkoluulojen vallassa. Se on II Internationalen, reformistien ja „keskustalaisten” varsinainen yhteiskunnallinen „tuki”, ja tällä hetkellä se on porvariston milteipä tärkein yhteiskunnallinen tuki. Yksinpä proletariaatin ennakkovalmistaminenkin porvariston kukistamiseen on mahdotonta, ellei nyt heti käydä järjestelmällistä, laajaa ja avointa taistelua tätä kerrosta vastaan, joka proletariaatin voitettua — kuten kokemus on jo selvästi osoittanut — antaa epäilemättömästi paljon aineksia porvarilliseen valkokaartiin. Kaikkien III Internationalea kannattavien puolueiden täytyy ehdottomasti toteuttaa

käytännössä tunnus: „syvemmälle joukkojen keskuuteen”, „kiinteämmäksi yhteys joukkoihin” — ymmärtäen joukoilla kaikkia työtätekeviä ja pääoman riistämiä ihmisiä, eritoten niitä, jotka ovat vähiten järjestyneitä ja valistuneita, sorre- tuimpia ja vaikeimmin järjestettävissä.

Proletariaatista tulee vallankumouksellinen vain sikäli, mikäli se ei sulkeudu ahtaaseen ammattikuntalaisuuteen, mikäli se esiintyy kaikissa yhteiskuntaelämän kysymyksissä ja kaikilla yhteiskuntaelämän aloilla kaikkien työtätekevien ja riistettyjen joukkojen johtajana, eikä se voi toteuttaa diktatuuriaan, ellei se ole valmis ja ellei se pysty mitä suurimpiin uhrauksiin porvariston voittamiseksi. Tässä suhteessa on sekä periaatteellista että käytännöllistä merkitystä kokemuksella, mikä on saatu Venäjällä, jossa proletariaatti ei olisi voinut toteuttaa diktatuuriaan eikä voittaa itselleen kaikkien työtätekevien joukkojen yleistä kunnioitusta ja luottamusta, ellei se olisi kantanut eniten uhreja ja kärsinyt enemmän nälkää kuin näiden joukkojen muut kerrokset maailman porvariston paineen, sodan ja saarron vaikeimpina aikoina.

Muun muassa on erikoisen välttämätöntä, että kommunistinen puolue ja proletariaatin kehittynein osa tukee kai- kin tavoin ja uhrautuvaisesti laajaa, vaistonvaraista, jouk- koluontoista lakkoliikettä, mikä on ainoa, joka voi pääoman sorrn oloissa toden teolla herättää, panna liikkeelle, valis- ta ja järjestää joukkoja, opettaa ne luottamaan täydelli- sesti vallankumoukselliseen proletariaattiin johtajana. Ilman tällaista valmistelua ei voi olla mitään proletariaatin diktatuuria, eikä III Internationalea kannattavien puoluei- den riveissä voida millään sietää ihmisiä, jotka saattavat esiintyä julkisesti lakkoja vastaan, kuten Kautsky tekee Saksassa ja Turati Italiassa. Vieläkin enemmän tämä kos- kee tietysti niitä tradeunionistisia ja parlamenttijohtajia, jotka usein kavaltavat työläisiä opettaen näitä lakkokoke- muksen pohjalla reformismiin eivätkä vallankumoukseen (esim. Englannissa ja Ranskassa viime vuosien aikana).

12. Kaikissa maissa, jopa kaikkein vapaimmissa, „legaa- lisimmissa” ja siinä mielessä „rauhallisimmissakin” maissa, että luokkataistelu on vähiten kärjistynyttä, on jo koittanut kausi, jolloin jokaisen kommunistisen puolueen ehdottomana velvollisuutena on yhdistää järjestelmällisesti toisiinsa

legaalinen ja illegaalinen työ, legaalinen ja illegaalinen organisaatio. Tämä siksi, että kaikkein sivistyneimmissä ja vapaimmissakin maissa, joissa porvarillis-demokraattinen järjestelmä on „vankin”, hallitukset ovat jo nyt ryhtyneet vastoin vilpillisiä ja tekopyhiä ilmoituksiaan laatimaan järjestelmällisesti salaisia kommunistien nimiluetteleja, rikkomaan loputtomasti omaa perustuslakiaan voidakseen tukea puolisalaa ja salaa valkokaartilaisia ja murhata kommunisteja kaikissa maissa, valmistelevaan salassa kommunistien vangitsemisia, soluttamaan provokaattoreja kommunistien keskuuteen j.n.e. j.n.e. Vain äärimmäisen taantumukselliset poroporvarit, verhotkootpa he itseään kuinka kauniilla „demokraattisilla” ja pasifistisilla fraaseilla tahansa, saattavat kieltää tämän tosiasian tai siitä seuraavan ehdottoman johtopäätöksen: kaikkien legaalisten kommunististen puolueiden täytyy perustaa viiptyttä illegaalisia järjestöjä sitä varten, että voidaan suorittaa järjestelmällistä illegaalista työtä ja valmistautua täydellisesti hetkeen, jolloin porvaristo ryhtyy vainotoimenpiteisiin. Erittäin tarpeellista on illegaalinen toiminta armeijassa, laivastossa, poliisilaitoksessa, sillä suuren imperiaalistisen teurastuksen jälkeen kaikki hallitukset maailmassa ovat alkaneet pelätä kansan armeijaa, johon pääsevät talonpojat ja työläiset, ne ovat alkaneet turvautua salaa kaikkiin mahdollisiin keinoihin muodostaakseen varta vasten porvariston keskuudesta valikoituja ja tarkoituksellisesti kaikkein uudenaikaisimmilla aseilla aseistettuja sotajoukko-osastoja.

Toisaalta on myös välttämätöntä, ettei missään tapauksessa rajoituta illegaaliseen työhön, vaan harjoitetaan myös legaalista toimintaa voittaen siinä kaikki vaikeudet, perustaen legaalisia lehtiä ja legaalisia järjestöjä, joilla on mitä erilaisimpia nimiä ja joiden nimeä voidaan tarpeen vaatiessa usein vaihtaa. Siten menettelevät Suomen, Unkarin, osittain Saksan, Puolan, Latvian y.m. maiden illegaaliset kommunistiset puolueet. Siten pitää menetellä myös „Maailman teollisuustyöläisten” (I.W.W.) Amerikassa, niin täytyy menetellä kaikkien nykyisin legaalisten kommunististen puolueiden, jos yleiset syyttäjät nostavat niitä vastaan syytteitä Kommunistisen Internationalen edustajakokousten päätöslauselmien vuoksi j.n.e.

Illegaalisen ja legaalisen toiminnan yhdistämistä eivät tee periaatteellisesti ehdottoman välttämättömäksi ainoastaan nykyisen ajankohdan, proletariaatin diktatuurin aattokauden kaikki erikoisuudet, vaan myös se, että on välttämättöntä todistaa porvaristolle, ettei ole eikä voi olla sellaista toimialaa, jota kommunistit eivät voisi valloittaa, ja ennen kaikkea se, että kaikkialla on vielä laajoja proletaarisia kerroksia ja vieläkin enemmän ei-proletaarisia työtätekeviä ja riistettyjä joukkoja, jotka yhä luottavat porvarillis-demokraattiseen laillisuuteen ja joiden käsitysten muuttaminen on meille mitä tärkein asia.

13. Työväenlehdistön tila kehittyneimmissä kapitalistisissa maissa osoittaa muuten erittäin havainnollisesti, kuinka valheellista porvarillisen demokratian aikana on vapaus ja tasa-arvoisuus, samoin kuin senkin, kuinka välttämättöntä on legaalisen ja illegaalisen toiminnan järjestelmällinen yhdistäminen. Sekä voitettussa Saksassa että voittaneessa Amerikassa turvaudutaan porvariston valtiokoneiston koko voimaan ja finanssikuninkaiden kaikenlaisiin vehkeilyihin, jotta työläisiltä voitaisiin riistää heidän lehdistönsä: pannaan syytteeseen ja pidätetään (tai murhataan palkkamurhaajien avulla) toimittajia, kielletään postitus, jätetään paperitta y.m. j.n.e. Sitä paitsi päivälehdille välttämätön informaatioaineisto on porvarillisten uutistojen hallussa ja ilmoitukset, joita ilman suuri lehti ei ole kannattava, ovat kapitalistien „vapaassa” määräysvallassa. Tuloksena on, että porvaristo yrittää petoksella, pääoman ja porvarillisen valtion painostuksella riistää vallankumoukselliselta proletariaatilta sen lehdistön.

Taistellakseen sitä vastaan kommunististen puolueiden täytyy luoda työläisiä varten suurilevikkinen uudentyypinen lehdistö: ensiksikin legaalisia julkaisuja, joiden pitää nimittämättä itseään kommunistisiksi ja sanomatta olevansa puolueen julkaisuja oppia käyttämään hyväkseen vähäisimpiäkin legaalisia mahdollisuuksia, kuten bolshevikit tekivät tsaarin aikana vuoden 1905 jälkeen; toiseksi illegaalisia lehtisiä, vaikkapa hyvin pienikokoisia ja epä säännöllisesti ilmestyviä, mutta joista työläiset ottavat uusintapainoksia monissa kirjapainoissa (salaisesti tai, jos liike on tullut voimakkaaksi, valtaamalla vallankumouksellisesti kirjapainoja) ja joissa proletariaattia informoi-

daan sensuurivapaasti, vallankumoushengessä ja esitetään vallankumouksellisia tunnuksia.

Proletariaatin diktatuuriin valmistautuminen on mahdollista ilman joukkoja innostavaa vallankumouksellista taistelua kommunistisen lehdistön vapauden puolesta.

III

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN KANSSA LIITTOUTUVIEN JA LIITTOUTUMAAN PYRKIVIEN PUOLUEIDEN LINJAN OIKAISEMINEN — OSAKSI MYÖS NIIDEN KOKOONPANON PARANTAMINEN

14. Sitä, missä määrin tärkeimpien, maailman talouden ja maailman politiikan kannalta tärkeimpien, maiden proletariaatti on valmis toteuttamaan diktatuuriaan, luonnehtii objektiivisimmin ja tarkimmin se, että II Internationalen vaikutusvaltaisimmat puolueet: Ranskan sosialistinen puolue, Saksan riippumaton sosialidemokraattinen puolue, Englannin riippumaton työväenpuolue ja Amerikan sosialistinen puolue ovat eronneet tuosta keltaisesta Internationalesta ja päättäneet yhtyä — ensimmäiset kolme tietyn ehdoin, mutta viimeksi mainittu jopa ehdoittakin — III Internationalen. Tämä osoittaa, ettei ainoastaan vallankumouksellisen proletariaatin etujoukko, vaan myös sen enemmistö on alkanut tapahtumien kulun vakuuttamana siirtyä meidän kannalle. Nyt on tärkeintä, että kyetään viemään tämä asia päätökseen ja lujasti, organisatorisesti varmistamaan saavutettu, jotta voitaisiin ilman vähäisintäkään horjuntaa lähteä eteenpäin koko linjalla.

15. Mainittujen puolueiden (joihin tulee lisätä vielä Sveitsin sosialistinen puolue, jos sähkeet, joissa tiedotetaan sen päättäneen liittoutua III Internationalen kanssa, pitävät paikkansa) koko toiminta osoittaa — ja näiden puolueiden jokainen aikakausjulkaisu vahvistaa havainnollisesti —, että tuo toiminta ei ole vielä kommunistista ja että se käy usein suorastaan ristiinkin sellaisten III Internationalen peruseriaatteiden kanssa kuin on proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan tunnustaminen porvarillisen demokratian asemesta.

Siksi Kommunistisen Internationalen II kongressin pitää päättää, että se ei katso mahdolliseksi hyväksyä heti näitä

puolueita; että se tunnustaa oikeaksi sen vastauksen, jonka III Internationalen Toimeenpaneva Komitea antoi saksalaisille „riippumattomille”³²; että se jälleen ilmoittaa olevansa valmis käymään neuvotteluja jokaisen puolueen kanssa, joka eroaa II Internationalesta ja haluaa lähentyä III Internationalea; että se myöntää näiden puolueiden edustajille neuvottelevan äänioikeuden kaikissa kongresseissaan ja konferensseissaan; että nämä (ja näiden kaltaiset) puolueet voivat liittyä kokonaan Kommunistiseen Internationaleen ehdolla, että:

1. Kommunistisen Internationalen kaikkien edustajakousten ja sen Toimeenpanevan Komitean kaikki päätökset julkaistaan puolueen kaikissa aikakausjulkaisuissa;

2. Nämä päätökset käsitellään puolueen kaikkien osastojen tai paikallisjärjestöjen erityisissä kokouksissa;

3. Tällaisen käsittelyn jälkeen kutsutaan koolle puolueen erityinen kongressi tekemään yhteenvedot ja

4. Puhdistamaan puolueen aineksista, jotka edelleenkin toimivat II Internationalen hengessä.

5. Puolueen kaikki sanoma- ja aikakauslehdet siirretään yksinomaan kommunististen toimitusten käsiin.

III Internationalen II kongressi antaa Toimeenpanevan Komiteansa tehtäväksi hyväksyä mainitut ja niiden kaltaiset puolueet virallisesti III Internationaleen, kun on tarkastettu ennakolta, että kaikki nämä ehdot on todella täytetty ja puolueen toiminta muuttunut luonteeltaan kommunistiseksi.

16. Mitä tulee niiden kommunistien menettelyyn, jotka nykyisin ovat vähemmistönä mainittujen ja niiden kaltaisten puolueiden vastuunalaisissa toimissa, Kommunistisen Internationalen II kongressin täytyy päättää, että koska näihin puolueisiin kuuluvien työläisten keskuudessa epäilemättä voimisiuu vilpiton myötätunto kommunismia kohtaan, kommunistien eroaminen näistä puolueista ei ole suotavaa, niin kauan kuin he voivat tehdä näiden puolueiden sisällä työtä proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan tunnustamisen hengessä ja niin kauan kuin voidaan arvostella opportunisteja ja keskustalaisia, joita näihin puolueisiin on vielä jäänyt.

Samalla III Internationalen II kongressin pitää asettua kannattamaan kommunististen tai kommunismiin myötämielisesti suhtautuvien ryhmien ja järjestöjen liittymistä

Englannissa „Työväenpuolueeseen” (Labour Party) siitä huolimatta, että tämä kuuluu II Internationaleen. Tämä siksi, että niin kauan kuin kyseinen puolue säilyttää sen kokoonpanoon kuuluville järjestöille niiden nykyisen arvosteluvapauden sekä vapauden harjoittaa propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotoimintaa proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan hyväksi, niin kauan kuin tämä puolue pysyy luonteeltaan työväenluokan kaikkien ammatillisten järjestöjen yhtymänä, kommunistien täytyy välttämättä tehdä kaikki voitavansa ja suostua tietynlaisiin kompromisseihin voidakseen vaikuttaa laajoihin työläisjoukkoihin, paljastaa niiden opportunistisia johtajia korkeammalta ja joukoille näkyvältä puhujalavalta, jouduttaa poliittisen vallan siirtämistä porvariston suoranaisilta edustajilta „kapitalistiluokan työläisapureille”, jotta joukot voitaisiin vapauttaa mahdollisimman nopeasti viimeisistäkin harhakuvitelmista sen suhteen.

17. Italian sosialistisen puolueen suhteen III Internationalen II kongressi katsoo pohjaltaan oikeaksi tähän puolueeseen kohdistetun arvostelun ja ne käytännölliset ehdotukset, jotka on esitetty Italian sosialistisen puolueen Kansallisneuvostolle tämän puolueen Torinon osaston³³ nimessä aikakauslehdessä „Uusi Järjestys” („L'Ordine Nuovo”) toukokuun 8 p:nä 1920 ja jotka vastaavat täydellisesti kaikkia III Internationalen peruseräjäiteitä.

Siksi III Internationalen II kongressi kehottaa Italian sosialistista puoluetta kutsumaan koolle puolueen ylimääräisen edustajakokouksen käsittelemään näitä ehdotuksia sekä Kommunistisen Internationalen kummankin kongressin kaikkia päätöksiä puolueen linjan oikaisemiseksi ja puolueen ja erittäinkin sen parlamenttiryhmän puhdistamiseksi ei-kommunistisista aineksista.

18. III Internationalen II kongressi toteaa virheellisiksi ja kumooa yksityiskohtaisesti erityisillä päätöksillään ne katsomukset puolueen suhtautumisesta luokkaan ja joukkoihin sekä sen katsomuksen, että kommunististen puolueiden osallistuminen porvarillisiin parlamentteihin ja taantumuksellisiin ammattiliittoihin ei ole välttämätöntä,— katsomukset, joita on puolustanut täydellisimmin „Saksan kommunistinen työväenpuolue” ja osittain myös „Sveitsin kommunistinen puolue”, Wienissä ilmestyvä Kommunistisen Internationalen Itä-Euroopan sihteeristön

äänenkannattaja „Kommunismi” („Kommunismus”), nykyisin hajallelaskettu Amsterdamin sihteeristö ja eräät hollantilaiset toverit, edelleen eräät Englannin kommunistiset järjestöt, esim. „Sosialistinen työväenliitto” y.m., sekä myös Amerikan „Maailman teollisuustyöläiset” ja Englannin „Tehdasvanhimpien komitea” (Shop Stewards Committee) y.m.

Siitä huolimatta III Internationalen II kongressi katsoo mahdolliseksi ja suotavaksi sen, että Kommunistiseen Internationalen yhtyvät viipymättä näistä järjestöistä ne, jotka eivät ole vielä liittyneet siihen virallisesti, sillä tässä tapauksessa, varsinkin kun kysymyksessä ovat Amerikan ja Australian „Maailman teollisuustyöläiset” sekä Englannin „Tehdasvanhimmat”, olemme tekemisissä syvästi proletarisen ja joukkoluontoisen liikkeen kanssa, joka pohjaltaan on tosiasiallisesti Kommunistisen Internationalen tärkeimpien periaatteiden kannalla. Näissä järjestöissä havaittavat virheelliset käsitykset porvarillisiin parlamenteihin osallistumisesta eivät johdu niinkään porvariston keskuudesta lähteneiden tulokkaiden vaikutuksesta, jotka tuovat mukanaan omia, asiallisesti pikkuporvarillisia käsityksiä, jollaisia usein ovat anarkistien katsomukset, kuin täysin vallankumouksellisten ja joukkoihin yhteydessä olevien proletariiden poliittisesta kokemattomuudesta.

Siksi III Internationalen II kongressi pyytää kaikkia anglosaksisten maiden kommunistijärjestöjä ja -ryhmiä, vieläpä siinäkin tapauksessa, että „Maailman teollisuustyöläisten” ja „Tehdasvanhimpien” hetikohtaisesta III Internationalen liittymisestä ei tulisikaan mitään, harjoittamaan näiden järjestöjen suhteen mahdollisimman ystävällistä politiikkaa, lähentymään niitä ja niille myötämielisiä joukkoja, selittämään niille ystävällisessä hengessä, kaikkien vallankumousten ja erittäinkin kolmen XX vuosisadalla tapahtuneen Venäjän vallankumouksen kokemuksen kannalta niiden yllämainittujen käsitysten virheellisyyden ja olemaan luopumatta uusista yrityksistä yhtyä näiden järjestöjen kanssa yhtenäiseksi kommunistiseksi puolueeksi.

19. Tämän yhteydessä kongressi kiinnittää kaikkien tovereiden huomiota erittäinkin romaanisissa ja anglosaksisissa maissa siihen, että anarkistien keskuudessa on tapahtunut sodan jälkeen kautta koko maailman syvällistä aatteellista jakautumista proletariaatin diktatuuriin ja Neu-

vostovaltaan suhtautumista koskevassa kysymyksessä. Ja nimenomaan proletaaristen aineiden keskuudessa, joita anarkismiin on useinkin sysännyt aivan oikeutettu viha II Internationalen puolueiden opportunistia ja reformismia kohtaan, on havaittavissa näiden periaatteiden aivan oikeaa käsittämistä, mikä on sitä yleisempää, mitä läheisemmin ne tuntevat Venäjän, Suomen, Unkarin, Latvian, Puolan ja Saksan kokemuksen.

Siksi kongressi katsoo kaikkien tovereiden velvollisuudeksi tukea kaikin tavoin laajojen proletaaristen aineiden siirtymistä anarkismista III Internationalen kannalle. Kongressi tähdentää, että todella kommunististen puolueiden työn menestyksellisyyden mittapuuna tulee olla muun muassa se, missä määrin ne ovat onnistuneet voittamaan anarkismista omalle kannalleen ei sivistyneistö- ja pikku-porvarillisia aineksia, vaan kaikki laajat proletaariset ainekset.

Heinäkuun 4 pnä 1920.

Julkaistu heinäkuussa 1920

**VASTAUS ISON-BRITANNIAN
KOMMUNISTISEN PUOLUEEN PERUSTAMISEKSI
MUODOSTETUN YHTEISEN VÄLIAIKAISEN
KOMITEAN KIRJEESEN ³⁴**

Saatuani 20. VI päivätyn kirjeen „Ison-Britannian kommunistisen puolueen perustamiseksi muodostetulta yhteiseltä väliaikaiselta komitealta” (Joint Provisional Committee for the Communist Party of Britain) kiiruhdan heidän pyyntönsä täyttäen vastaamaan, että kannatan täydellisesti heidän esittämänsä Englannin yhtenäisen kommunistisen puolueen viipymättömän perustamisen suunnitelmaa. Pidän virheellisenä toveri Sylvia Pankhurstin ja W.S.F. järjestön (Sosialistisen työväenliiton) taktiikkaa, sitä, että he vetäytyvät syrjään B.S.P:n *, S.L.P:n ** y.m. yhdistämisestä yhdeksi Kommunistiseksi puolueeksi. Minä henkilökohtaisesti kannatan parlamenttiin osallistumista ja „Työväenpuolueeseen” (Labour Party) yhdistymistä ehdolla, että säilytetään täydellinen kommunistisen toiminnan vapaus ja itsenäisyys, ja tulen puoltamaan tätä taktiikkaa III Internationalen II kongressissa Moskovassa 15. VII. 1920. Toivottavinta on mielestäni se, että muodostetaan nopeasti yhtenäinen Kommunistinen puolue kaikkien III Internationalen päätösten pohjalla ja että tämä puolue lähentyi niin paljon kuin suinkin voi „Maailman

* — British Socialist Party — Britannian sosialistinen puolue. *Toim.*

** — Socialist Labour Party — Sosialistinen työväenpuolue. *Toim.*

teollisuustyöläisiä" (I.W.W.) ja „Tehdasvanhimpia" (Shop Stewards Committees) tarkoituksella yhdistyä täydellisesti niiden kanssa lähitulevaisuudessa.

N. Lenin

8. VII. 1920.

*Julkaistu englannin kielellä
heinäkuun 22 p:nä 1920
„The Call" („Kutsu") lehdessä 224. numerossa*

Venäjän kielellä julkaistaan ensi kertaa

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PUHELINSANOMA J. V. STALINILLE

Puhelimitse *Stalinille Harkoviin:*

Curzonilta on saatu nootti. Curzon ehdottaa välirauhan solmimista Puolan kanssa sellaisin ehdoin, että Puolan armeija vedetään sille viime vuonna pidetyn rauhankonferenssin³⁵ määräämän, Grodnon, Jalovkan, Nemirovin, Brest-Litovskin, Doroguskin, Ustilugin ja Krylovin kautta kulkevan linjan taakse. Tämä linja halkaisee Galitsian Przemyślin ja Rawa Ruskan väliltä Karpaateille saakka. Kaikki siitä itään jää meille. Meidän armeijamme pitää vetääntyä 50 kilometriä itään *tästä* linjasta. Lontoossa pidetään rauhankonferenssin suojeluksessa Neuvosto-Venäjän, Puolan, Latvian, Liettuan ja Suomen edustajain konferenssi. Siihen lasketaan itä-Galitsian edustajat. Saamme lähettää edustajiksemme ketä hyvänsä. Meille ehdotetaan, että solmisimme välirauhan Wrangelin kanssa ehdolla, että Wrangel vetäytyy Krimille. Wrangel matkustaa Lontooseen neuvottelemaan armeijansa kohtalosta, mutta ei konferenssin jäsenenä. Meille myönnetään viikko vastauksen antamiseen. Sitä paitsi Curzonin nootissa sanotaan, että Puolan hallitus on suostunut solmimaan rauhan Venäjän kanssa näiden ehtojen pohjalla.

Sellainen on Curzonin nootti. Pyydän Stalinia:

1) antamaan nopeammin käskyn hyökkäyksen tavattomasta voimistamisesta;

2) tiedottamaan minulle mielipiteensä, hänen, Stalinin, mielipiteen.

Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että kysymyksessä on paljas petkutus Krimin annektoimiseksi, joka esitetään julkeasti nootissa. Veijarimaisilla lupauksilla meiltä halutaan riistää voitto.

Lenin

Kirjoittakaa Stalinin *vastaus* paperille ja ilmoittakaa se *puhelimitse* minulle.

Lenin

Kirjoitettu
heinäkuun 12 tai 13 p:nä 1920
Julkaistaan ensi kertaa

Julkaistaan V. I. Leninin
täydentämän ja korjaaman
käsikirjoituksen mukaan

SÄHKE J. V. STALINILLE

Harkov

Lounaisrintaman Vallankumousneuvosto
Kiireellisesti Stalinille

17. VII. 1920

Keskuskomitean täysistunto hyväksyi miltei täydellisesti hahmottelemani ehdotukset³⁶. Saatte täydellisen tekstin, tiedottakaa ehdottomasti pari kertaa viikossa salakirjoitus-sanomilla yksityiskohtaisemmin operaation kehittymisestä ja asioiden kulusta.

Lenin

*Julkaistaan ensi kertaa,
käsikirjoituksen mukaan*

KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN EHDOT

Kommunistisen Internationalen ensimmäinen perustava edustajakokous ei säätänyt tarkkoja ehtoja eri puolueiden III Internationaleen hyväksymistä varten. Ensimmäisen edustajakokouksen koollekutsumisen aikoihin useimmissa maissa oli vain kommunistisia *suuntia* ja *ryhmiä*.

Kommunistisen Internationalen II maailmankongressi kokoontuu toisenlaisissa oloissa. Nykyisin useimmissa maissa on jo kommunistisia *puolueita* ja *järjestöjä* eikä ainoastaan kommunistisia virtauksia ja suuntia.

Kommunistisen Internationalen puoleen kääntyy nykyisin yhä useammin puolueita ja ryhmiä, jotka vielä hiljan kuuluivat II Internationaleen ja haluavat nyt liittyä III Internationaleen, mutta jotka eivät ole asiallisesti muuttuneet kommunistisiksi. II Internationale on lopullisesti hajonnut. Nähdén, että II Internationalen tila on aivan toivoton, „keskustan” välipuolueet ja -ryhmät pyrkivät nojautumaan yhä enemmän lujittuvaan Kommunistiseen Internationaleen toivoen kuitenkin voivansa säilyttää sellaisen „autonomian”, joka soisi niille mahdollisuuden harjoittaa entistä opportunistista eli „keskustalaista” politiikkaa. Kommunistinen Internationale on tulemassa tiettyssä mielessä muotiin.

„Keskustan” eräiden johtavien ryhmien halu liittyä nyt III Internationaleen vahvistaa välillisesti sen, että Kommunistinen Internationale on saanut osakseen koko maailman valveutuneiden työläisten valtaenemmistön kannatuksen ja tulee päivä päivältä yhä suuremmaksi voimaksi.

Tietyissä olosuhteissa Kommunistista Internationalea voi uhata vaara, että sitä liestyttävät horjuvat ja selkä-

rangattomat ryhmät, jotka eivät ole vielä hylänneet II Internationalen ideologiaa.

Sitä paitsi eräissä suurissa puolueissa (Italia, Ruotsi), joissa enemmistö on kommunismin kannalla, on edelleenkin olemassa huomattava reformistinen ja sosialipasifistinen siipi, joka vain odottaa sopivaa hetkeä, jolloin se voi nostaa jälleen päänsä, alkaa sabotoida aktiivisesti proletaarista vallankumousta ja auttaa siten porvaristoa ja II Internationalea.

Ainoankaan kommunistin ei pidä unohtaa Unkarin Neuvostotasavallan opetuksia. Unkarin proletariaatti sai mak-saa kalliisti Unkarin kommunistien yhtymisestä reformis-tien kanssa.

Tämän vuoksi II maailmankongressi katsoo tarpeelli-seksi säätää aivan tarkat uusien puolueiden hyväksymisen ehdot ja samalla osoittaa niille puolueille, jotka on jo hyväksytty Kommunistiseen Internationaleen, niiden velvol-lisuudet.

Kommunistisen Internationalen II kongressi päättää: Kominternin jäsenysehdot ovat seuraavat:

* * *

1. Jokapäiväisen propagandan ja agitaation täytyy olla luonteeltaan todella kommunistista. Kaikkien puolueen hal-lussa olevien lehtien toimittajien pitää olla luotettavia kommunisteja, jotka ovat todistaneet olevansa uskollisia proletaarisen vallankumouksen asialle. Proletariaatin dik-tatuurista ei saa puhua tavanomaisena ulkoaopittuna mää-ritelmänä, vaan sitä on propagoitava niin, että jokainen tavallinen työmies, työläisnainen, sotamies ja talonpoika käsittäisi sen välttämättömyyden johtuvan niistä elävän elämän tosiasioista, joita lehdistömme panee järjestelmälli-sesti merkille päivästä toiseen. Sanomalehtien palstoilla, kansankokouksissa, ammattiliitoissa, osuustoimintajärjes-töissä — kaikkialla, minne III Internationalen kannattajat voivat päästä, on paljastettava järjestelmällisesti ja armotta ei ainoastaan porvaristo, vaan myös sen apurit, kaikenkarvaiset reformistit.

2. Jokainen järjestö, joka haluaa kuulua Kominterniin, on velvollinen *syrräyttämään* suunnitelmallisesti ja järjes-telmällisesti vähänkään vastuunalaisilta paikoilta työväen-

liikkeessä (puoluejärjestö, toimituskunta, ammattiliitto, parlamenttiryhmä, osuuskunta, kunnallishallitus) reformistit ja „keskustan” kannattajat ja nostamaan heidän tilalleen luotettavia kommunisteja — arkailematta sitä, että alkuaikoina joudutaan toisinaan nostamaan „kokeneen” toimihenkilön tilalle rivityöläinen.

3. Kaikissa niissä maissa, joissa kommunistit piiritys-tilan tai poikkeuslakien vuoksi eivät voi harjoittaa kaikkea toimintaansa legaalisesti, legaalisen ja illegaalisen toiminnan yhdistäminen on ehdottoman välttämätöntä. Luokkataistelu on melkein kaikissa Euroopan ja Amerikan maissa siirtymässä kansalaissodan vaiheeseen. Tällaisessa tilanteessa kommunistit eivät voi luottaa porvarilliseen laillisuuteen. Heidän täytyy luoda *kaikkialla* rinnakkainen illegaalinen koneisto, joka ratkaisevalla hetkellä voi auttaa puoluetta täyttämään velvollisuutensa vallankumousta kohtaan.

4. Sotaväen keskuudessa on harjoitettava voimaperäistä ja järjestelmällistä propagandaa ja agitaatiota ja perustettava kommunistisia järjestösoluja jokaisessa sotajoukko-osastossa. Tätä työtä kommunistit joutuvat tekemään suurimmalta osaltaan illegaalisesti, mutta siitä kieltäytyminen olisi vallankumouksellisen velvollisuuden kavaltamista ja yhteensopimatonta III Internationaleen kuulumisen kanssa.

5. Maaseudulla on harjoitettava järjestelmällisesti ja suunnitelmallisesti agitaatiota. Työväenluokka ei voi varmistaa voittoa, ellei sen puolella ole vaikkapa osa maataloustyöläisistä ja talonpoikaisköyhälistöstä ja ellei se ole politiikallaan neutralisoinut osaa muusta maalaisväestöstä. Kommunistisella toiminnalla maaseudulla on nykykaudella ensiarvoinen merkitys. Sitä tulee harjoittaa etupäässä vallankumouksellisten *työläiskommunistien* välityksellä, joilla on yhteyksiä maaseutuun. Tästä työstä kieltäytyminen tai sen uskominen puolireformistien epäluotettaviin käsiin merkitsee proletaarisesta vallankumouksesta kieltäytymistä.

6. Jokainen puolue, joka haluaa kuulua III Internationaleen, on velvollinen paljastamaan suoranaisen sosialipatriotismien ohella myös sosialipasifismin vilpillisyyden ja ulkokultaisuuden: todistamaan järjestelmällisesti työläisille, että ilman kapitalismin vallankumouksellista kukistamista

mitkään kansainväliset sovinto-oikeudet, mitkään puheet aseistuksen supistamisesta, mikään Kansainliiton „demokraattinen” uudestijärjestely ei pelasta ihmiskuntaa uusilta imperialistisilta sodilta.

7. Puolueet, jotka haluavat kuulua Kommunistiseen Internationaleen, ovat velvollisia tunnustamaan välttämättömäksi täydellisen ja ehdottoman pesäeron reformismista ja „keskustan” politiikasta ja propagoimaan tätä pesäeroa puolueen laajojen jäsenpiirien keskuudessa. Ilman sitä ei voi olla johdonmukaista kommunistista politiikkaa.

Kommunistinen Internationale vaatii ehdottomasti ja kategorisesti, että tämä pesäero tehdään mitä lyhimmän ajan sisällä. Kommunistinen Internationale ei voi sietää sitä, että ilmeisillä reformisteilla, esim. sellaisilla kuin Turati, Modigliani y.m., olisi oikeus pitää itseään III Internationalen jäsenenä. Sellainen järjestys johtaisi siihen, että III Internationale tulisi suuressa määrin muistuttamaan tuhoutunutta II Internationalea.

8. Siirtomaita ja sorrettuja kansallisuuksia koskevassa kysymyksessä on niiden maiden puolueilla, joiden porvaristo omaa noita siirtomaita ja sortaa muita kansoja, oltava erittäin tarkka ja selvä linja. Jokainen puolue, joka haluaa kuulua III Internationaleen, on velvollinen paljastamaan armotta „omien” imperialistiensa vehkeilyt siirtomaissa, tukemaan kaikkea siirtomaiden vapausliikettä tosilla eikä vain sanoissa, vaatimaan kotimaansa imperialistien karkottamista noista siirtomaista, juurruttamaan oman maansa työläisten sydämiin todella veljellistä suhtautumista siirtomaiden ja sorrettujen kansojen työtätekevään väestöön ja harjoittamaan järjestelmällistä agitaatiota omien sotajoukkojensa keskuudessa siirtomaakansojen kaikkinaista sortamista vastaan.

9. Jokainen puolue, joka haluaa kuulua Kommunistiseen Internationaleen, on velvollinen harjoittamaan järjestelmällistä ja voimaperäistä kommunistista toimintaa ammattiliitoissa, osuustoimintajärjestöissä ja muissa työväen joukkojärjestöissä. Noiden liittojen sisällä täytyy muodostaa kommunistisoluja, joiden on pitkäaikaisella ja sitkeällä työllään voitettava ammattiliitot kommunismin asian kannalle. Näiden solujen täytyy jokapäiväisen työnsä kulussa paljastaa joka askeleella sosialipatrioottien petturuus ja

„keskustan” horjunnat. Näiden kommunistisoluhen tulee olla täydellisesti puolueen alaisia.

10. Kommunistiseen Internationaleen kuuluva puolue on velvollinen käymään päättäväistä taistelua keltaisten ammattiliittojen Amsterdamin „internationalea” vastaan. Sen on voimaperäisesti propagoitava ammatillisesti järjestyneiden työläisten keskuudessa Amsterdamin keltaisesta internationalesta erkanemisen välttämättömyyttä. Sen on kaikin keinoin tuettava Kommunistisen Internationalen kannalle asettuneiden punaisten ammattiliittojen syntyvää kansainvälistä yhtymää.

11. Puolueet, jotka haluavat kuulua Kommunistiseen Internationaleen, ovat velvollisia tarkistamaan parlamentti-ryhmiensä kokoonpanon, erottamaan niistä epäluotettavat ainekset, alistamaan nämä ryhmät todella eikä vain muodollisesti puolueidensa Keskuskomitean alaiseksi, vaatimaan jokaiselta parlamentin kommunistiedustajalta, että hän palvelee kaikella työllään todella vallankumouksellisen propagandan ja agitaation etuja.

12. Aivan samoin myös lehdistö ja muut kirjalliset julkaisut ja kaikki kustantamot täytyy alistaa täydellisesti puolueen Keskuskomitean alaisiksi siitä riippumatta, onko puolue yleensä kyseisellä hetkellä legaalinen vai illegaalinen; ei saa sallia, että kustantamot käyttäen autonomiaansa väärin harjoittaisivat politiikkaa, joka ei ole täysin puolueen politiikan mukaista.

13. Kommunistiseen Internationaleen kuuluvien puolueiden täytyy rakentua demokraattisen *sentralismin* periaatteen mukaisesti. Nykyisellä kärkevän kansalaissodan kaudella kommunistinen puolue voi täyttää velvollisuutensa vain siinä tapauksessa, että se on järjestetty mahdollisimman sentralisoidusti, että siinä vallitsee rautainen, sotilaskuria lähentelevä kuri ja että sen puoluekeskus on laajat valtuudet omaava arvovaltainen elin, joka nauttii puolueen jäsenten yleistä luottamusta.

14. Niissä maissa, joissa kommunistit toimivat legaalisti, kommunististen puolueiden täytyy suorittaa puoluejärjestöjen jäsenistön ajoittaisia puhdistuksia (uusintaluetelointeja) puhdistukseen puolueen järjestelmällisesti niistä pikkuporvarillisista aineksista, joita ehdottomasti lyötyäyty sen mukaan.

15. Jokainen puolue, joka haluaa kuulua Kommunistiseen Internationaleen, on velvollinen tukemaan uhrautuvasti jokaista Neuvostotasavaltaa sen taistelussa vastavallankumouksellisia voimia vastaan. Kommunististen puolueiden on harjoitettava johdonmukaista propagandaa sen puolesta, että työläiset kieltäytyisivät kuljettamasta Neuvostotasavaltojen vihollisille tarkoitettuja sotatarvikkeita, harjoitettava legaalista tai illegaalista propagandaa niiden sotajoukkojen keskuudessa, joita lähetetään kukistamaan työläisten tasavaltoja, j.n.e.

16. Puolueet, joilla on yhä vanha sosialidemokraattinen ohjelma, ovat velvolliset tarkistamaan ohjelmansa mahdollisimman lyhyen ajan sisällä ja laatimaan uuden, maansa erikoisia oloja vastaavan kommunistisen ohjelman Kommunistisen Internationalen päätösten hengessä. Jokaisen Kommunistiseen Internationaleen kuuluvan puolueen ohjelma tulee sääntöjen mukaan vahvistaa Kommunistisen Internationalen sääntömääräisessä kongressissa tai sen Toimeenpaneavassa Komiteassa. Siinä tapauksessa, että Kommunistisen Internationalen Toimeenpaneva Komitea ei vahvista jonkin puolueen ohjelmaa, tällä puolueella on oikeus vedota Kommunistisen Internationalen kongressiin.

17. Kaikki Kommunistisen Internationalen edustajakokousten päätökset samoin kuin sen Toimeenpanevan Komitean päätökset ovat velvoittavia kaikille Kommunistiseen Internationaleen kuuluville puolueille. Kommunistisen Internationalen, joka toimii mitä kärkevimmän kansalaisodan oloissa, täytyy olla rakenteeltaan paljon sentralisoidumpi kuin oli II Internationale. Samalla Kommunistisen Internationalen ja sen Toimeenpanevan Komitean täytyy kaikessa toiminnassaan ottaa luonnollisesti huomioon ne mitä erilaisimmat olot, joissa eri puolueet joutuvat taistelemaan ja toimimaan, ja tehdä yleisesti velvoittavia päätöksiä vain niistä kysymyksistä, joista sellaiset päätökset voidaan tehdä.

18. Kaiken tämän johdosta kaikkien puolueiden, jotka haluavat kuulua Kommunistiseen Internationaleen, täytyy muuttaa nimensä. Jokaisen puolueen, joka haluaa kuulua Kommunistiseen Internationaleen, täytyy nimittää itseään sen ja sen maan *kommunistiseksi* puolueeksi (III Kommunistisen Internationalen osastoksi). Kysymys nimestä ei ole pelkästään muodollinen, vaan myös hyvin tärkeä poliit-

tinen kysymys. Kommunistinen Internationale on julistanut päättäväisen sodan koko porvarilliselle maailmalle ja kaikille keltaisille sosialidemokraattisille puolueille. Välttämätöntä on, että jokainen tavallinen työtätekevä ihminen käsittäisi aivan selvästi, mikä ero on kommunististen puolueiden ja työväenluokan lipun kavaltaneiden vanhojen virallisten „socialidemokraattisten” tai „socialististen” puolueiden välillä.

19. Kommunistisen Internationalen Toisen maailman-kongressin päätyttyä kaikkien puolueiden, jotka haluavat kuulua Kommunistiseen Internationaleen, on mahdollisimman lyhyen ajan sisällä kutsuttava koolle puolueensa ylimääräinen edustajakokous hyväksyäkseen siinä virallisesti koko puolueen nimessä ylläesitetyt velvoitukset.

Julkaistu heinäkuussa 1920

KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN KAHDESKYMMENES EHTO ³⁷

Puolueiden, jotka nyt haluaisivat liittyä III Internationaleen, mutta eivät ole tähän mennessä muuttaneet perusteellisesti vanhaa taktiikkaansa, täytyy ennen liittymistään huolehtia siitä, että niiden Keskuskomiteaan ja puolueen kaikkiin tärkeimpiin keskuselimiin kuuluisi vähintään $\frac{2}{3}$ sellaisia tovereita, jotka jo ennen Kommunistisen Internationalen II kongressia ovat kannattaneet julkisesti ja selvästi III Internationaleen liittymistä. Poikkeuksia voidaan sallia III Internationalen Toimeenpanevan Komitean vahvistuksella. Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevalla Komitealla on oikeus tehdä poikkeuksia myös 7. §:ssä mainittujen „keskustan” edustajain suhteen.

*Ensi kerran julkaistu v. 1921
kirjassa: „Kommunistisen
Internationalen 2. kongressi.
Pikakirjoituspöytäkirja”.*
Kustantaja Kommunistinen Internationale,
Pietari

*Julkaistaan
kirjan tekstin mukaan*

**KOMMUNISTISEN
INTERNATIONALEN
II KONGRESSI³⁸**

HEINÄKUUN 19 – ELOKUUN 7 p:nä 1920

*Ensi kerran julkaistu täydellisenä
v. 1921 kirjassa: „Kommunistisen
Internationalen 2. kongressi.
Pikakirjoituspöytäkirja”. Kustantaja
Kommunistinen Internationale, Pietari*

*Selostus kansainvälisestä tilanteesta
julkaistaan kirjasta, jonka
teksti on tarkastettu
V. I. Leninin tarkistaman
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan;
puheet — kirjasta, jonka teksti
on tarkastettu saksankielisen
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

1

SELOSTUS KANSAINVALISESTA TILANTEESTA
 JA KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN PERUSTEHTAVISTA
 HEINAKUUN 19 pnä

(Myrskyisiä suosionosoituksia. Kaikki nousevat seisomaan ja aplodeeraavat. Puhuja yrittää puhua, mutta suosionosoitukset ja huudahdukset kaikilla kielillä jatkuvat. Suosionosoitukset kestävät kauan.) Toverit, Kommunistisen Internationalen tärkeimpiä tehtäviä käsittelevät teesit on julkaistu kaikilla kielillä ja (eritoten venäläisille tovereille) niissä ei ole oleellisesti mitään uutta, sillä huomattavalta osaltaan niissä todetaan meidän vallankumouksellisen kokemuksemme ja vallankumouksellisen liikkeemme antamien opetusten pätevän eräiltä peruskohdiltaan moniin länsimaihin, Länsi-Eurooppaan nähden. Siksi puhun selostuksessani vähän enemmän, vaikkakin yleispiirtein, selostettavakseni annetun aiheen ensimmäisestä osasta, nimittäin kansainvälisestä tilanteesta.

Nykyisin muodostuneen kansainvälisen tilanteen perustana ovat imperialismin taloudelliset suhteet. XX vuosisadan kuluessa tämä kapitalismin uusi, korkein ja viimeinen vaihe on muotoutunut täydellisesti. Te kaikki tietysti tiedätte, että imperialismin luonteenomaisimpia, oleellisimpia tunnusmerkkejä on se, että pääoma on kasvanut valta, viin mittoihin. Vapaan kilpailun tilalle on tullut jättiläismäisen laaja monopoli. Harvalukuiset kapitalistit ovat voineet keskittää käsiinsä toisinaan kokonaisia teollisuusaloja, jotka ovat siirtyneet yhtiöille, kartelleille, syndikaateille ja trusteille, jotka ovat usein kansainvälisiä. Näin ollen monopolistit ovat vallanneet käsiinsä finanssien, omistusoikeuden ja osittain tuotannon mielessä kokonaiset

teollisuusalat, eivätkä vain erinäisissä maissa, vaan koko maailmassa. Tällä pohjalla on kasvanut harvalukuisten suurpankkien, finanssikuninkaiden, finanssimagnaattien ennen kuulumaton valta, ja nämä ovat asiallisesti muuttaneet vapaimmatkin tasavallat finanssimonarkioiksi. Ennen sotaa tämän tunnustivat avoimesti esimerkiksi sellaiset, eivät suinkaan vallankumoukselliset kirjailijat kuin Lysis Ranskassa.

Tämä kapitalistien pienen ryhmän herruus kehittyi täydelliseksi silloin, kun koko maapallo osoittautui jaetuksi, ei ainoastaan siinä mielessä, että suurkapitalistit olivat valanneet käsiinsä erilaiset raaka-ainelähteet ja tuotantovälineet, vaan myös siinä mielessä, että siirtomaiden ennakkojako oli päättynyt. 40 vuotta sitten laskettiin siirtomaa-väestöä olleen vähän yli neljännesmiljardi, joka oli kuuden kapitalistisen valtakunnan alistamaa. Vuoden 1914 sodan edellä siirtomaissa laskettiin olleen väestöä jo noin 600 miljoonaa, ja jos lisätään sellaiset maat kuin Persia, Turkki ja Kiina, jotka jo silloin olivat puolisiirtomaiden asemassa, niin saamme pyörein luvuin miljardin käsittävän väestön, jota rikkaimmat, sivistyneimmät ja vapaimmat maat sortivat muuttaen nuo maat riippuvaisiksi siirtomaiksi. Ja te tiedätte, että siirtomaiden riippuvaisuus ei ole ainoastaan valtiollista juridista riippuvaisuutta, vaan se on monessa suhteessa finanssi- ja taloudellista riippuvaisuutta, se tietää monia sotia, joita ei ole pidetty sotina, sillä ne ovat olleet usein teurastusta, kun kaikkein uusiaikaisimmilla tuhoamisvälineillä aseistetut eurooppalaiset ja amerikkalaiset sotajoukot ovat surmanneet siirtomaiden aseettomia ja turvattomia asukkaita.

Tästä koko maapallon jaosta, tästä kapitalististen monopolien herruudesta, tästä harvalukuisten suurpankkien — kaksi, kolme, neljä, viisi pankkia valtakuntaa kohden, ei enempää — kaikkivallasta kasvoi välttämättömyyden pakosta vuosien 1914—1918 ensimmäinen imperialistinen sota. Tätä sotaa käytiin koko maailman uudestijakamiseksi. Sotaa käytiin siitä, kumpi harvalukuisten suurvaltain ryhmistä — englantilainen vai saksalainen — saa mahdollisuuden ja oikeuden ryövätä, kuristaa ja riistää koko maailmaa. Ja te tiedätte, että sota ratkaisi tämän kysymyksen englantilaisen ryhmän hyväksi. Ja tämän sodan tuloksena

kaikki kapitalistiset ristiriidat ovat nyt kärjistyneet äärettömästi. Sota sysäsi kerralla noin neljännesmiljardin maapallon väestöstä sellaiseen asemaan, joka on samanlainen kuin siirtomaaväestön asema. Se sysäsi siihen Venäjän, jossa lasketaan olevan noin 130 miljoonaa, Itävalta-Unkarin, Saksan ja Bulgarian, joissa on vähintään 120 miljoonaa. Neljännesmiljardisen väestön maissa, joista osa, kuten Saksa, kuuluu kehittyneimpiin, sivistyneimpiin, kulttuurisimpiin ja teknillisesti nykyaikaisen kehityksen tasalla oleviin maihin. Versailles'in sopimuksen muodossa sota pakotti ne hyväksymään sellaiset ehdot, että kehittyneet kansat joutuivat samaan asemaan kuin ovat riippuvaisuussuhteessa olevat siirtomaat, samanlaiseen kurjuuteen, nälänhätään, hävityksen ja oikeudettomuuden tilaan, sillä sopimus on sitonut ne ja saattanut ne monien sukupolvien ajaksi sellaiseen asemaan, jollaisessa yksikään sivistyskansa ei ole ollut. Teillä on nyt kuva maailmasta: heti sodan jälkeen ainakin $1\frac{1}{4}$ -miljardinen väestö joutui siirtomaasorron alaiseksi, joutui sen petomaisen kapitalismin riistettäväksi, joka pöyhkeili rauhanrakkaudellaan ja jolla viitisenkymmentä vuotta sitten oli tiettyä oikeutta pöyhkeillä sillä, kun maapallo ei ollut vielä jaettu, kun monopoli ei ollut vielä vallalla, kun kapitalismi saattoi kehittyä vielä verraten rauhanomaisesti, ilman valtavia sotilaallisia selkkausia.

Nyt, tuon „rauhan”-kauden jälkeen, sorto on tavattomasti voimistunut, näemme palattavan siirtomaa- ja sotilaalliseen sortoon, joka on vieläkin pahempaa kuin ennen. Versailles'in sopimus saattoi Saksan ja monet voitettut maat tilaan, jonka vallitessa niiden taloudellinen elämä on aineellisesti mahdotonta, täydellisen oikeudettomuuden ja nöyryytyksen tilaan.

Kuinka moni kansakunta on käyttänyt tätä hyväkseen? Vastataksemme tähän kysymykseen meidän tulee muistaa, että Amerikan Yhdysvalloissa, joka yksin hyötyi täydellisesti sodasta ja muuttui kauttaaltaan suuresti velkaantuneesta maasta maaksi, jolle kaikki ovat velkaa,—siellä väestö käsittää korkeintaan 100 miljoonaa. Japanissa, joka hyötyi hyvin paljon jäämällä sivuun Euroopan ja Amerikan välisestä konfliktista ja anastamalla valtavan Aasian mantereen,—siellä on 50-miljoonainen väestö. Englannissa, joka näiden maiden jälkeen hyötyi eniten, on

väestöä 50 miljoonaa. Ja kun tähän lisätään puolueettomat maat, joiden väestö on hyvin vähäinen ja jotka rikastuivat sodan aikana, niin saadaan pyörein luvuin neljännesmiljardi.

Täten saatte pääpiirteittäin sellaisen kuvan maailmasta, jollaiseksi se muodostui imperialistisen sodan jälkeen. 1 $\frac{1}{4}$ -miljardinen väestö sorretuissa siirtomaissa, maissa, joita pienitään elävältään, sellaisissa kuin Persia, Turkki, Kiina; maissa, jotka on voitettu ja syösty siirtomaan asemaan. Korkeintaan neljännesmiljardi maissa, jotka ovat säilyttäneet entisen asemansa, mutta ne kaikki ovat joutuneet taloudellisesti riippuvaisiksi Amerikasta ja sodan aikana ne kaikki olivat sotilaallisesti riippuvaisia, sillä sota valtasi koko maailman, ei antanut ainoakaan valtion jäädä todella puolueettomaksi. Ja lopuksi korkeintaan neljännesmiljardi asukasta maissa, joissa tietenkin vain huippukerros, vain kapitalistit hyötyivät maailmanjaosta. Summaksi saadaan noin 1 $\frac{3}{4}$ miljardia, joka käsittää koko maapallon väestön. Halusin palauttaa mieleenne tämän maailmankuvan, sillä kaikilla kapitalismin, imperialismin perusristiriidoilla, jotka johtavat vallankumoukseen, kaikilla työväenliikkeen perusristiriidoilla, jotka ovat johtaneet mitä ankarimpaan taisteluun II Internationalea vastaan, mistä toveri puheenjohtaja puhui,—kaikella sillä on yhteyttä maapallon väestön jakamiseen.

Nämä luvut luonnehtivat taloudellista maailmankuvaa tietysti vain suurin piirtein, pääpiirteittäin. Ja luonnollista on, toverit, että kun maapallon väestö on tuolla tavalla jaettu, niin sen pohjalla finanssipääoman, kapitalististen monopolien harjoittama riisto on kasvanut moninkertaiseksi.

Paitsi sitä, että siirtomaat, voitettut maat ovat joutuneet riippuvaisiksi, myös jokaisen voittajamaan sisällä on kehittyntä entistä kärkevämpiä ristiriitoja, kaikki kapitalistiset ristiriidat ovat kärjistyneet. Osoitan tämän lyhyesti muutamilla esimerkeillä.

Ottakaamme valtionvelat. Tiedämme, että Euroopan tärkeimpien valtioiden velat kasvoivat vuodesta 1914 vuoteen 1920 vähintään *seitsenkertaisiksi*. Viittaa vielä erääseen taloudelliseen tietolähteeseen, joka saa erittäin suuren merkityksen, nimittäin Keynesiin, englantilaiseen diplomaattiin, „Rauhan taloudelliset seuraukset” kirjan kirjoit-

tajaan, joka hallituksensa toimeksiannosta osallistui Versailles'n rauhanneuvotteluihin, seurasi niitä välittömästi aito porvarilliselta näkökannalta, perehtyi asiaan yksityiskohtaisesti askel askeleelta ja talousmiehenä osallistui neuvotteluihin. Hän tuli johtopäätöksiin, jotka ovat vakuuttavampia, havainnollisempia ja opettavaisempia kuin mikään kommunistivallankumousmiehen johtopäätös, sillä nuo johtopäätökset on tehnyt selvä porvari, mies, joka vihaa armottomasti bolshevismia, minkä hän englantilaisena poroporvarina kuvittelee rujoksi, julmaksi ja petomaiseksi. Keynes tuli johtopäätökseen, että Eurooppa ja koko maailma joutuu Versailles'n rauhan pohjalla perikatoon. Keynes otti virkaeron, heitti kirjansa hallitukselle vasten kasvoja ja sanoi: teette järjettömyyksiä. Esitän teille hänen numeroaineistonsa, joka sisältyy pääasiallisesti seuraavaan:

Millaisiksi muodostuivat tärkeimpien valtakuntien velkasuhteet? Muutan punnat kultaruplaksi laskien yhden punnan 10 kultaruplaksi. Ja tulos on tällainen: Yhdysvalloilla on 19 miljardin aktiivat; passiivat — nolla. Ennen sotaa Yhdysvallat oli Englannin velallinen. Selostuksessaan Saksan kommunistisen puolueen viime edustajakokouksessa, huhtikuun 14 p:nä 1920, tov. Levi sanoi aivan oikein, että on jäänyt kaksi valtakuntaa, jotka esiintyvät maailmassa nykyisin itsenäisesti: Englanti ja Amerikka. Vain Amerikka osoittautui finanssisuhteessa täysin itsenäiseksi. Ennen sotaa se oli velallinen, nyt se on yksinomaan luotonantaja. Kaikki muut maailman valtiot ovat velkaa. Englanti on joutunut sellaiseen asemaan, että sen aktiivat ovat 17 miljardia, passiivat 8 miljardia, se on jo puolittain joutunut velallisen asemaan. Sitä paitsi sen aktiivoihin on joutunut noin 6 miljardia, jotka Venäjä on velkaa. Varastoidut sotatarvikkeet, joita Venäjä hankki sodan aikana, sisältyvät sen velkaan. Krasin, jolla hiljattain oli tilaisuus keskustella Venäjän neuvostohallituksen edustajana Lloyd Georgen kanssa velkasopimuksista, selitti selvästi tiedemiehille ja poliitikoille, Englannin hallituksen johtomiehille, että jos he luulevat saavansa velat takaisin, niin se on kummallinen erehdys. Ja tuon erehdyksen paljasti jo englantilainen diplomaatti Keynes.

Kysymys ei ole tietenkään vain siitä, ei lainkaan siitä, että Venäjän vallankumouksellinen hallitus ei halua

maksaa velkoja. Mikään hallitus ei suostuisi maksamaan, sillä nuo velat ovat koronkiskurin vaatima lisä siihen, mikä on maksettu jo 20 kertaa, ja tuo sama porvari Keynes, joka ei ole lainkaan myöntämielinen Venäjän vallankumouksellista liikettä kohtaan, sanoo: „Ymmärrettävää on, että näitä velkoja ei voida ottaa lukuun”.

Ranskan osalta Keynes esittää seuraavanlaisia numeroita: sen aktiivat tekevät kolme ja puoli miljardia, mutta passiivat kymmenen ja puoli miljardia! Ja tämä on maa, josta ranskalaiset itse sanoivat, että se on koko maailman koronkiskuri, sillä sen „säästöt” olivat valtavan suuret, siirtomaiden ryöväys ja finanssirovous, jotka kasasivat sille jättiläismäisen pääoman, soi sille mahdollisuuden antaa yhä uusia miljardilainoja, erittäinkin Venäjälle. Näistä lainoista saatiin valtavia tuloja. Ja tästä huolimatta ja vaikka Ranska voitti, se joutui velallisen asemaan.

Eräs porvarillinen amerikkalainen tietolähde, johon toveri Braun, kommunisti, viittaa kirjassaan „Kenen on maksettava sotavelat?” (Leipzig, 1920), määrittelee velkojen suhteen kansallisomaisuuteen seuraavaksi: voittajamaissa, Englannissa ja Ranskassa, velat käsittävät yli 50% koko kansallisomaisuudesta. Italian osalta tämä prosentti on 60—70 ja Venäjän 90, mutta meitä nuo velat eivät huolestuta, kuten tiedätte, sillä vähän ennen Keynesin kirjan ilmestymistä seurasimme hänen erinomaista neuvooaan — mitätöimme kaikki velat. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Keynesillä vain ilmenee tässä poroporvarille luontainen omituisuus: samalla kun hän neuvoo mitätöimään velat, hän sanoo, että Ranska tietysti vain hyötyy siitä, Englanti tietysti menettää melko vähän, sillä Venäjältä ei kuitenkaan saada mitään; huomattavasti menettää Amerikka, mutta Keynes luottaa Amerikan „jalomielisyyteen”! Tässä asiassa olemme toista mieltä kuin Keynes ja muut poroporvarilliset pasifistit. Me luulemme, että velkojen mitätöimistä varten heidän pitää luottaa johonkin muuhun ja toimia johonkin toiseen suuntaan eikä tehdä laskelmia herrojen kapitalistien „jalomielisyyden” varaan.

Noista varsin suppeista numerotiedoista näkyy, että imperialistinen sota saattoi myös voittajamaat mahdottoomaan asemaan. Siihen viittaa myös valtava epäsuhde hintojen kasvun ja työpalkkojen välillä. Korkein talousneu-

vosto, laitos, joka puolustaa koko maailman porvarillista järjestelmää kasvavalta vallankumoukselta, teki kuluvan vuoden maaliskuun 8 p:n päätöksen, jossa lopuksi kehoitetaan noudattamaan järjestystä, olemaan työteliäitä ja säästäväisiä, edellyttäen tietenkin, että työläiset jäävät pääoman orjiksi. Tuo Korkein talousneuvosto, Ententen elin, koko maailman kapitalistien elin, teki seuraavanlaiset yhteenvedot.

Elintarvikkeiden hinnat ovat Amerikan Yhdysvalloissa kohonneet keskimäärin 120%, mutta työpalkat vain 100%. Englannissa elintarvikkeet 170%, palkat 130%. Ranskassa elintarvikkeiden hinnat 300%, palkat 200%, Japanissa elintarvikkeet 130%, palkat 60% (olen vertaillut тов. Braunin mainituksessa kirjassaan esittämiä numeroita ja Korkeimman talousneuvoston numeroita, jotka on julkaistu „Times” lehdessä maaliskuun 10 p:nä 1920).

Selvää on, että työläisten suuttumuksen, vallankumouksellisen mielialan ja vallankumouksellisten aatteiden sekä vaistonvaraisten joukkolakkojen kasvu on tällaisessa tilanteessa kiertämätöntä. Työläisten asema käy nimittäin sietämättömäksi. Työläiset vakuuttuvat kokemuksen pohjalla siitä, että kapitalistit rikastuivat äärettömästi sodasta, mutta säilyttävät kulut ja velat työläisten harteille. Hiljattain sähköitse tiedotettiin, että Amerikka haluaa karkottaa meille Venäjälle vielä 500 kommunistia päästäkseen eroon „vahingollisista agitaattoreista”.

Vaikka Amerikka karkottaisi meille ei 500, vaan kokonaista 500.000 venäläistä, amerikkalaista, japanilaista ja ranskalaista „agitaattoria”, niin asia ei siitä muuttuisi, sillä säilyy hintojen ja palkkojen epäsuhte, jolle kapitalistit eivät mahda mitään. Ja he eivät mahda sille mitään siksi, että heillä suojellaan hyvin tiukasti yksityisomistusta, heillä se on „pyhää”. Sitä ei pidä unohtaa, riistäjien yksityisomistushan on lakkautettu vain Venäjällä. Kapitalistit eivät mahda mitään tuolle hintojen ja palkkojen epäsuhteelle, mutta työläiset eivät voi elää entisellä palkalla. Tätä vitsausta ei voida poistaa millään vanhoilla menetelmillä, millään erillisillä lakoilla, parlamenttitaistelulla eikä äänestyksillä, sillä „yksityisomistus on pyhää”, ja kapitalistit ovat kasanneet sellaisen määrän velkoja, että pieni ihmisryhmä on alistanut koko maailman velkaorjuuteen; mutta työläisten elinolot käyvät yhä sietämättömämmiksi. Ei ole

muuta ulospääsyä kuin riistäjien „yksityisomistuksen” hävittäminen.

Tov. Lapinski osoittaa kirjassaan „Englanti ja maailmanvallankumous”, josta meidän „Ulkoasiain Kansankomissariaatin Tiedonantaja” julkaisi helmikuussa 1920 arvokkaita otteita, että hiilen vientihinnat olivat Englannissa kaksi kertaa suuremmat kuin viralliset teollisuuspiirit olivat olettaneet.

Lancashiressa asia meni niin pitkälle, että osakkeiden arvon kasvu määriteltiin 400%:ksi. Pankkien tulot ovat vähintään 40—50%, jota paitsi on vielä pantava merkille, että pankkien tuloja määriteltäessä kaikki pankkimiehet osaavat viedä leijonanosan tuloista kirjoihin salaa, sillä tavalla, että sitä ei nimitetä tuloksi, vaan salataan lahjapalkkioiden, osapalkkioiden j.n.e. varjolla. Siis kiistattomat taloudelliset tosiasiat osoittavat tässäkin, että pienen ihmisryhmän rikkaus on kasvanut äärettömästi, että ennen kuulumaton ylellisyys ylittää kaikki rajat, mutta työväenluokan puutteenalaisuus samaan aikaan yhä vain voimistuu. Erikseen täytyy muuten huomauttaa vielä eräästä seikasta, jota tov. Levi tähdensi erittäin havainnollisesti mainitussa selostuksessaan, nimittäin rahanarvon muuttumisesta. Rahanarvo on laskenut kaikkialla velkojen, paperirahan liikkeellelaskun y.m. vuoksi. Samassa porvarillisessa tietolähteessä, jonka jo mainitsin, nimittäin Korkeimman talousneuvoston lausunnossa maaliskuun 8 pltä 1920, esitetään laskelma, jonka mukaan Englannissa rahanarvon lasku dollareihin verrattuna tekee noin kolmanneksen; Ranskassa ja Italiassa kaksi kolmannesta ja Saksassa jopa 96%.

Tämä tosiasia osoittaa, että maailman kapitalistisen talouden „mekanismi” hajoaa täydellisesti. Niitä kauppasuhteita, joiden pohjalla kapitalismin vallitessa tapahtuu raaka-aineiden hankinta ja tuotteiden realisointi, ei voida enää pitää yllä; niitä ei voida enää pitää yllä nimittäin sillä pohjalla, että useat maat ovat yhden maan alaisia — koska rahanarvo on muuttunut. Ainoallakaan rikkaalla maalla ei ole mahdollisuutta jatkaa olemassaoloaan, ei ole mahdollisuutta käydä kauppaa, sillä se ei voi myydä tuotteitaan eikä saada raaka-aineita.

Ja näin muodoin käy niin, että sama Amerikka, rikkain maa, joka on alistanut kaikki muut maat, ei voi myydä eikä

ostaa. Ja saman Keynesin, joka on ollut mukana Versailles'in neuvottelujen kaikissa vaiheissa, on pakko tunnustaa, että se on mahdotonta, vaikka hän onkin päättänyt puolustaa järkähtämättömästi kapitalismia ja vaikka hän vihaakin syvästi bolshevismia. Muuten luulen, ettei ainoakaan kommunistinen tai yleensä vallankumouksellinen julkilausuma voi tehokkuutensa puolesta vetää vertoja niille Keynesin kirjan sivuille, joilla hän kuvaa Wilsonia ja „wilsonismia” käytännössä. Wilson oli niiden poroporvarien ja Keynesin tapaisten pasifistien sekä II Internationalen (ja jopa „puolen kolmatta” Internationalen) monien urhojen epäjumala, jotka rukoilivat „14 pykälän” nimeen ja kirjoittivat jopa „tieteellisiä” kirjojakin Wilsonin politiikan „juurista” odottaen, että Wilson pelastaa „sosiaalisen rauhan”, saa aikaan sovinnon riistäjain ja riistettyjen kesken, suorittaa sosiaalisia uudistuksia. Keynes paljasti havainnollisesti, kuinka Wilson osoittautui hölmöksi ja kaikki nuo harhakuvitelmat haihtuivat heti, kun jouduttiin kosketuksiin pääoman afääri- ja kauppapolitiikan kanssa, jota edustavat herrat Clemenceau ja Lloyd George. Työväenjoukot näkevät nyt yhä selvemmin oman elämäkokemuksensa nojalla ja oppineet pedantit voisivat nähdä Keynesin kirjastakin, että Wilsonin politiikka oli „juuriltaan” vain papillista tyhmyyttä, pikkuporvarillista fraseologiaa ja luokkataistelun täydellistä ymmärtämättömyyttä.

Tästä kaikesta johtuu aivan kiertämättömästi ja luonnollisesti kaksi seurausta, kaksi tärkeintä seurausta. Toisaalta joukkojen puutteenalaisuus ja kurjuus on kasvanut ennen kuulumattomasti, ja ennen kaikkea se koskee 1¼ miljardia ihmistä, t.s. 70% maapallon väestöstä. Nämä ovat siirtomaita ja riippuvaisuussuhteessa olevia maita, joiden väestö on juridisesti oikeudetonta, maita, joiden hallintaan on „annettu mandaatti” finanssistirosvoille. Niin, voitettujen maiden orjuus on sitä paitsi varmistettu Versailles'in sopimuksella ja niillä salaisilla sopimuksilla, joita on olemassa Venäjän suhteen ja jotka tosin pätevyytensä kannalta ovat toisinaan yhtä reaalisia kuin paperipalat, joihin on kirjoitettu, että olemme velkaa niin ja niin monta miljardia. Maailmanhistoriassa tämä on ensimmäinen tapaus, jolloin ryöstö, orjuus, riippuvaisuus, kurjuus ja nälkä vahvistetaan juridisesti 1¼ miljardin ihmisen suhteen.

Mutta toisaalta jokaisessa luotonantajaksi muuttuneessa maassa työläiset ovat joutuneet sietämättömään asemaan. Sota kärjisti tavattomasti kaikkia kapitalistisia ristiriitoja, ja siitä johtuu se mitä syvällisin vallankumouksellinen kuo-
hunta, joka voimistuu, kun taas sodan aikana ihmiset oli alistettu sotilaskuriin, syösty kuoleman kitaan tai saatettu pikaisen sotilaallisen rangaistuksen uhan alaiseksi. Sodan aikana ei ollut mahdollisuutta kiinnittää huomiota taloudelliseen todellisuuteen. Kirjailijat, runoilijat, papit ja koko lehdistö palvelivat vain yhtä asiaa — ylistivät sotaa. Nyt, kun sota on päättynyt, on alettu tehdä paljastuksia. On paljastettu Saksan imperialismi ja sen Brest-Litovskin rauha. On paljastettu Versailles'in rauha, jonka piti olla imperialismin voitto, mutta osoittautuikin sen tappioksi. Keynesin tapaus muuten osoittaa, kuinka kymmenien ja satojen tuhansien ihmisten — pikkuporvarien, intelligenttien ja yleensä vähänkään kehittyneiden ja valistuneiden ihmisten on täytynyt Euroopassa ja Amerikassa lähteä samalle tielle, jolle lähti Keynes, joka otti virkaeron ja heitti hallitukselleen vasten kasvoja tätä hallitusta paljastavan kirjansa. Keynes osoitti, mitä on tapahtunut ja tapahtuu tuhansien ja satojen tuhansien ihmisten tietoisuudessa, kun he käsittävät, että kaikki nuo puheet „vapaussodasta” y.m. olivat pelkkää petosta, että tuloksena oli vain harvojen rikastuminen, mutta muiden köyhtyminen ja velkaorjuuteen joutuminen. Porvari Keyneshän sanoo, että elämänsä pelastamiseksi, Englannin talouden pelastamiseksi englantilaisten on pyrittävä saamaan aikaan jälleen vapaat kauppasuhteet Saksan ja Venäjän välillä! Miten se voidaan saada aikaan? Siten, että mitätöidään kaikki velat, kuten Keynes ehdottaa! Näin ei ajattele vain taloustieteilijä Keynes. Tähän ajatukseen ovat päätymässä ja päätyvät myös miljoonat ihmiset. Ja miljoonat ihmiset kuulevat porvarillisten taloustieteilijäin sanovan, ettei ole muuta ulospääsyä kuin velkojen mitätöiminen, joten „kirosis bolshevikeille” (jotka ovat itse mitätöineet velat) ja vedotkaamme Amerikan „jalomielisyyteen”!! — tällaisille bolshevismien puolesta agitoiville taloustieteilijöille pitäisi mielestäni lähettää Kommunistisen Internationalen kongressin nimessä kiitosadressi.

Kun toisaalta joukkojen taloudellinen asema on osoittautunut sietämättömäksi ja toisaalta pienen vähemmistön muodostavien kaikkivoipien voittajamaiden keskuudessa on

alkanut ja voimistuu Keynesin kuvailema sekasorto, niin se tietää nimenomaan maailmanvallankumouksen kummankin edellytyksen kasvua.

Nyt meillä on hiukan täydellisempi kuva maailmasta. Tiedämme, mitä merkitsee riippuvaisuus muutamista upporikkaista niille 1¼ miljardille ihmiselle, jotka on saatettu kerrassaan sietämättömään asemaan. Toisaalta, kun kansoille esitettiin Kansainliiton sopimus, jossa Kansainliitto julistaa, että se on lakkauttanut sodat ja ettei se tästä lähtien salli kenenkään rikkoo rauhaa, kun tämä sopimus, joka oli maailman kaikkien työtätekevien joukkojen viimeinen toivo, saatettiin voimaan, niin se oli mitä suurin voitto meille. Kun se ei ollut vielä voimassa, sanottiin: sellaiselle maalle kuin Saksalle ei voida olla asettamatta erikoisia ehtoja; kun saadaan sopimus, niin näette, kuinka hyvin käy. Ja kun sopimus julkaistiin, bolshevismiin kiihkeät viholliset eivät voineetkaan hyväksyä sitä! Kun sopimusta alettiin toteuttaa, niin osoittautui, että uusien suhteiden järjestely uskottiin rikkaimpien maiden pikku ryhmälle, tuolle „lihavalle nelikolle” — Clemenceau’lle, Lloyd Georgelle, Orlan-dolle ja Wilsonille! Kun sopimuskoneisto pantiin käyntiin, niin se johti täydelliseen luhistumiseen!

Sen näimme Venäjää vastaan käydyissä sodissa. Heikko, hävitetty, ahdistettu Venäjä, mitä takapajuisin maa taisteli kaikkia kansakuntia vastaan, niiden rikkaiden ja kaikkein mahtavimpien valtakuntien liittoa vastaan, jotka pitävät herruutta koko maailmassa, ja sai voiton. Emme voineet asettaa vihollista vastaan vähänkään tasaväkistä voimaa, mutta suoriudimme voittajina. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että noiden valtioiden kesken ei ollut vähäisintäkään yhtenäisyyttä, sen vuoksi, että toinen suurvalta toimi toista vastaan. Ranska tahtoi, että Venäjä olisi maksanut sille velkansa ja ollut suuri voima Saksaa vastaan; Englanti tahtoi jakaa Venäjän, Englanti yritti anastaa Bakun öljykentät ja solmia sopimuksen Venäjän reunavaltioiden kanssa. Ja Englannin virallisten asiakirjojen joukossa on sellainen kirja, jossa luetellaan erittäin tunnontarkasti kaikki ne valtiot (niitä oli 14), jotka lupasivat puolisen vuotta sitten, joulukuussa 1919, valloittaa Moskovan ja Pietarin. Englanti rakensi politiikkansa näiden valtioiden varaan, antoi niille miljoonalainan toisensa perästä. Mutta

nyt nuo laskelmat ovat romahtaneet ja kaikki lainat menneet hukkaan.

Sellainen on tilanne, jonka Kansainliitto on luonut. Tuon sopimuksen jokainen voimassaolopäivä on parhainta agitaatiota bolshevismiin puolesta. Näin on siksi, että kapitalistisen „järjestyksen” mahtavimmat kannattajat osoittavat, että jokaisessa kysymyksessä he yrittävät kampanoida toisensa. Japani, Englanti, Amerikka ja Ranska käyvät keskenään raivokasta tappelua Turkin, Persian, Mesopotamian ja Kiinan jakamisesta. Yhtenään näiden maiden porvarillinen lehdistö hyökkäilee tavattoman raivokkaasti ja kiukkuisesti omia „kollegojaan” vastaan sen johdosta, että ne anastavat saaliin aivan nenän edestä. Näemme, että ylhäällä näiden mitättömän vähälukuisten upporikkaiden maiden keskuudessa on tapahtunut täydellinen hajoaminen. 1¹/₄ miljardia ihmistä ei voi elää sellaisessa orjuudessa, johon „kehittynyt” ja sivistynyt kapitalismi haluaa heidät painaa, ja heidän ovat 70% maapallon väestöstä. Ja mitättömän pieni rikkaimpien valtakuntien ryhmä, Englanti, Amerikka ja Japani (Japanilla oli mahdollisuus ryöstää Idän, Aasian maita, mutta se ei voi olla mikään itsenäinen finanssitaloudellinen eikä sotilaallinen voima ilman toisen maan tukea), nämä 2—3 maata eivät pysty järjestämään taloudellisia suhteita ja ottavat politiikkansa suunnaksi Kansainliittoon kuuluvien kanssajäsentensä ja kumppaniensa politiikan murtamisen. Siitä on tuloksena yleismaailmallinen kriisi. Ja nämä kriisin taloudelliset juuret ovat se perussy, miksi Kommunistinen Internationale saa loistavia voittoja.

Toverit! Olemme päässeet nyt kysymykseen, joka koskee vallankumouksellista kriisiä, joka on vallankumouksellisen toimintamme perusta. Ja tässä täytyy ennen muuta panna merkille kaksi yleistä virhettä. Toisaalta porvarilliset taloustieteilijät kuvailevat tämän kriisin yksinkertaiseksi „rauhattomuudeksi”, kuten englantilaiset hienosti sanovat. Toisaalta taas vallankumoukselliset pyrkivät välistä todistelemaan, että kriisi on ehdottoman toivoton.

Se on virhe. Ei ole olemassa ehdottoman toivottomia tilanteita. Porvaristo menettelee kuin julkeaksi käynyt ja riehaantunut peto, tekee tyhmyyden toisensa jälkeen kärjistäen tilannetta ja jouduttaen omaa tuhoaan. Kaikki se on totta. Muttei voida „todistaa”, ettei sillä ole kerrassaan

mitään mahdollisuuksia rauhoittaa tiettyä riistettyjen vähemmistöä tietyillä pikkumyönnytyksillä ja tukahduttaa sorrettujen ja riistettyjen tietyn osan tiettyä liikettä tai kapinaa. Jos yritettäisiin etukäteen „todistaa” tilanne „ehdottoman” toivottomaksi, niin se olisi tyhjänpäiväistä saivartelua tai käsitteillä ja sanoilla leikkimistä. Todellisenä „todistuksena” tässä ja tämääntapaisissa kysymyksissä voi olla vain käytäntö. Koko maailman porvarillinen järjestelmä on mitä voimakkaimman vallankumouksellisen kriisin vallassa. Nyt pitää „todistaa” vallankumouksellisten puolueiden käytännöllä, että niillä on riittävästi tietoisuutta, järjestyneisyyttä, yhteyksiä riistettyjen joukkoihin, päättäväisyyttä ja taitoa kyetäkseen käyttämään tätä kriisiä menestyksellisen, voitokkaan vallankumouksen hyväksi.

Me olemme kokoontuneetkin nykyiseen Kommunistisen Internationalen kongressiin pääasiallisesti valmistelemaan tätä „todistusta”.

Esimerkkinä siitä, missä määrin opportunisti on vielä vallalla puolueissa, jotka haluavat yhtyä III Internationalen, kuinka etäällä eräiden puolueiden toiminta on vielä vallankumouksellisen luokan valmisteleemisestä käyttämään hyväksi vallankumouksellista kriisiä, esitän Englannin „Riippumattoman työväenpuolueen” johtajan Ramsay MacDonaldin. Kirjassaan „Parlamentti ja vallankumous”, jossa käsitellään juuri niitä peruskysymyksiä, jotka askarruttavat nykyisin myös meitä, MacDonald kuvailee asiaintilaa suunnilleen porvarillisten pasifistien hengessä. Hän myöntää, että vallankumouksellinen kriisi on olemassa, että vallankumouksellinen mieliala voimistuu, että työväenjoukot ovat myötämielisiä Neuvostovallalle ja proletariaatin diktatuurille (huomatkaa: puhe on Englannista), että proletariaatin diktatuuri on parempi kuin nykyinen Englannin porvariston diktatuuri.

Mutta MacDonald pysyy läpeensä porvarillisena pasifistina ja sovittelijana, pikkuporvarina, joka haaveilee luokkien yläpuolella olevasta hallituksesta. MacDonald tunnistaa luokkataistelun vain „kuvaavana tosiasiana”, samaan tapaan kuin kaikki porvarilliset valehtelijat, sofistit ja pedantit. MacDonald ei puhu mitään siitä, että Kerenski ynnä menshevikit ja eserrät koettivat muodostaa Venäjällä „demokraattisen” ja muka luokkien yläpuolella olevan hallituksen ja että samaa kokeiltiin Unkarissa, Saksassa

y.m. MacDonald rauhoittelee puoluettaan ja niitä työläisiä, jotka valitettavasti pitävät tuota porvaria sosialistina ja tuota poroporvaria johtajana, sanoilla: „Tiedämme, että tämä (s.o. vallankumouksellinen kriisi, vallankumouksellinen kuohunta) menee ohi, järjestyy”. Sota muka aiheutti kiertämättömästi kriisin, mutta sodan jälkeen, joskaan ei heti, „kaikki järjestyy”!

Ja näin kirjoittaa mies, joka johtaa puoluetta, joka haluaa yhtyä III Internationaleen. Meillä on tässä avomieli-syytensä puolesta harvinainen ja siksi tavallista arvokkaampi paljastus, joka tuo ilmi sen, mitä havaitaan yhtä usein Ranskan sosialistisen puolueen ja Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen ylimmissä piireissä, nimittäin sen, ettei osata eikä sitä paitsi halutakaan käyttää hyväksi vallankumouksellista kriisiä vallankumouksellisessa mielessä, eli toisin sanoen sen, että ei osata eikä haluta valmistella puoluetta ja luokkaa todella vallankumouksellisesti proletariaatin diktatuuriin.

Tämä on hyvin monien nykyisin II Internationalesta erkanevien puolueiden perusvika. Ja juuri tämän vuoksi kiinnitän tälle kongressille esittämässäni teeseissä eniten huomiota proletariaatin diktatuuriin *valmistautumiseen* liittyvien tehtävien mahdollisimman konkreettiseen ja täsmälliseen määrittelyyn.

Vielä eräs esimerkki. Hiljattain julkaistiin uusi bolshevisminvastainen kirja. Sentapaisia kirjoja ilmestyy nykyisin Euroopassa ja Amerikassa tavattoman paljon, ja mitä enemmän ilmestyy bolshevisminvastaisia kirjoja, sitä voimakkaammin ja nopeammin kasvaa joukkojen keskuudessa myötämielisyys bolshevismia kohtaan. Tarkoitin Otto Bauerin kirjaa: „Bolshevismiko vai sosialidemokratia?”. Tuossa kirjassa saksalaisille on osoitettu havainnollisesti, mitä on menshevismi, jonka häpeällisen osuuden Venäjän vallankumouksessa kaikkien maiden työläiset ovat käsittäneet riittävän hyvin. Otto Bauer on kirjoittanut läpeensä menshevistisen pamfletin, vaikka hän onkin salannut menshevismia kohtaan tuntemansa myötämielisyyden. Mutta Euroopassa ja Amerikassa täytyy nyt levittää tarkempaa tietoa siitä, mitä on menshevismi, sillä se on kaikkien bolshevismia kohtaan vihamielisten muka sosialististen, sosialidemokraattisten y.m. suuntien sukulaiskäsite. Meidän, venäläisten, olisi tietysti ikävää kirjoittaa Eurooppaa var-

ten siitä, mitä on menshevismi. Tämän on itse asiassa osoittanut kirjassaan Otto Bauer, ja lausumme jo etukäteen kiitoksemme niille porvarillisille ja opportunistisille kustantajille, jotka julkaisevat sen ja kääntävät eri kielille. Bauerin kirja on oleva hyödyllinen, joskin omalaatuinen lisä kommunismin oppikirjoihin. Ottakaa Otto Bauerin mikä pykälä, mikä lausunto tahansa ja osoittakaa, mikä siinä on menshevismiä, missä siinä on niiden katsomusten juuret, jotka johtavat sosialismin kavaltajien, Kerenskin, Scheidemannin y.m. ystävien käytäntöön — sellainen on tehtävä, jota voitaisiin hyvällä menestyksellä suositella esitettäväksi „tutkinnoilla” sen seikan selville saamiseksi, onko kommunismi omaksuttu. Jos ette voi ratkaista tätä tehtävää, niin ette ole vielä kommunisti ja teidän on parempi olla liittymättä kommunistiseen puolueeseen. (Suosionosoituksia.)

Otto Bauer ilmaisi erinomaisesti yleismaailmallisen opportunistismin katsomusten koko olemuksen yhdellä lauseella, josta hyvästä — jos voisimme vapaasti määrätä Wienissä — meidän tulisi pystyttää hänelle muistopatsas jo hänen eläessään. Väkivallan käyttö nykyisten demokratioiden luokkataistelussa — julistaa O. Bauer — olisi „väkivaltaa sosiaalisia voimatekijöitä kohtaan”.

Ehkä tuo kuulostaa teistä kummalliselta ja käsittämättömältä? Siinä on esimerkki, miten pitkälle on menty marxilaisuuden mataloittamisessa, millaiseen typeryyteen ja riistäjien puolusteluun *voidaan* alentaa kaikkein vallankumouksellisin teoria. Tarvitaan poroporvarillisuuden saksalainen muunnos, ja silloin saatte „teorian”, että „sosiaalisia voimatekijöitä” ovat lukumäärä, järjestyneisyys, paikka tuotanto- ja jakoprosessissa, aktiivisuus, sivistys. Jos maatyöläinen maaseudulla ja työmies kaupungissa harjoittaa vallankumouksellista väkivaltaa tilanherraa ja kapitalistia kohtaan, niin se ei lainkaan ole proletariaatin diktatuuria, se ei lainkaan ole väkivaltaa kansan riistäjiä ja sortajia kohtaan. Ei lainkaan. Se on „väkivaltaa sosiaalisia voimatekijöitä kohtaan”.

Esimerkistäni tuli ehkä vähän humoristinen. Mutta nykyaikainen opportunisti on luonteeltaan sellaista, että sen taistelu bolshevismia vastaan muuttuu huumoriksi. Työväenluokan, tämän luokan kaiken ajattelevan aineksen vetäminen kansainvälisen menshevismiin (MacDonaldien,

O. Bauerien ja kumpp.) ja bolshevismiin taisteluun on Euroopalle ja Amerikalle mitä hyödyllisintä ja erittäin tarpeellista.

Tässä meidän on kysyttävä, mistä johtuu sellaisten suuntien lujuus Euroopassa ja miksi tuo opportunisti on Länsi-Euroopassa voimakkaampaa kuin meillä? Siksi, että kehittyneimmät maat ovat luoneet ja luovat kulttuuriaan sen turvin, että niillä on mahdollisuus elää miljardin sorretun ihmisen kustannuksella. Siksi, että noiden maiden kapitalistit saavat paljon enemmän tuloja kuin he voisivat saada voittona omien maittensa työläisten ryöväämisestä.

Ennen sotaa laskettiin, että kolme rikkainta maata, Englanti, Ranska ja Saksa, saivat yksistään pääomien ulkomaille viennistä, muita tuloja lukuunottamatta, 8—10 miljardin frangin vuotuisen tulon.

Ymmärrettävää on, että tuosta sievoisesta summasta voidaan viskata vaikkapa puolisen miljardia almuina työväenjohtajille, työläisaristokratialle ja erilaisiin lahjomistarkoituksiin. Ja tässä on kysymyksessä nimenomaan lahjominen. Se suoritetaan tuhansin eri tavoin: kohottamalla kulttuuritasoa suurimmissa keskuksissa, perustamalla valistuslaitoksia, järjestämällä tuhansia hyvätuloisia virkoja osuuskuntien johtajille, trade unionien johtajille, parlamenttijohtajille. Ja tätä tehdään kaikkialla, missä valitsevat nykyaikaiset sivilisoidut kapitalistiset suhteet. Ja nuo ylivoittomiljardit ovat se taloudellinen perusta, minkä varassa työväenliikkeessä esiintyvä opportunisti elää. Amerikassa, Englannissa ja Ranskassa opportunistijohtajain, työväenluokan kermakerroksen ja työläisaristokratian vastaanhangottelu on voimakkainta; ne tekevät voimakkaampaa vastarintaa kommunistiselle liikkeelle. Siksi meidän täytyy olla valmiita siihen, että Euroopan ja Amerikan työväenpuolueiden parantuminen tuosta taudista käy vaikeammin kuin meillä. Tiedämme, että sitten III Internationalen perustamisaikojen tämän taudin parantamisessa on päästy valtaviin saavutuksiin, mutta voitolliseen loppuun emme ole vielä päässeet: maailman kaikkien työväenpuolueiden, proletariaatin vallankumouksellisten puolueiden puhdistaminen porvarillisen vaikutuksen seurauksista ja niiden omassa keskuudessa olevista opportunisteista ei ole vielä likimainkaan päättynyt.

En ryhdy puhumaan siitä, kuinka meidän on se konkreettisesti tehtävä. Siitä puhutaan teeseissäni, jotka on julkaistu. Haluan tähdentää tässä tuon ilmiön syviä taloudellisia juuria. Tuo tauti on pitkistynyt, sen parantaminen on venynyt pitemmälle kuin optimistit saattoivat luulla. Opportunismi on päävihollisemme. Työväenliikkeen ylimmissä piireissä ilmenevä opportunismi ei ole proletaarista, vaan porvarillista sosialismia. Käytännöllisesti on todistettu, että sellaiset työväenliikkeen toimihenkilöt, jotka kuuluvat opportunistiseen suuntaan, ovat parempia porvariston puolustajia kuin porvarit itse. Porvaristo ei voisi pysyä vallassa, elleivät opportunistit johtaisi työläisiä. Sen todistaa paitsi Kerenskin valtakomennon historia Venäjällä myös Saksan demokraattinen tasavalta ja sen johdossa oleva sosialidemokraattinen hallitus, sen todistaa Albert Thomas'n suhtautuminen omaan porvarilliseen hallitukseensa. Sen todistaa analoginen kokemus Englannissa ja Yhdysvalloissa. Siellä on päävihollisemme ja meidän on voitettava tämä vihollinen. Tästä kongressista lähtiessämme meillä täytyy olla se luja päätös, että viemme kaikissa puolueissa tämän taistelun loppuun. Se on päätehtävä.

Tähän tehtävään verrattuna tulee kommunismin „vasemmosto“-virtauksen virheiden oikaiseminen olemaan helppo tehtävä. Monissa maissa havaitsemme antiparlamentarismia, jota eivät niinkään paljon tuo mukanaan pikkuporvaristosta lähtöisin olevat tulokkaat kuin sitä kannattavat proletariaatin eräät etujoukot siitä syystä, että ne tuntevat vihaa vanhaa parlamentarismia kohtaan, laillista, oikeutettua, tarpeellista vihaa parlamenttimiesten menettelyä kohtaan Englannissa, Ranskassa, Italiassa, kaikissa maissa. Kommunistisen Internationalen täytyy antaa johtavia ohjeita, tutustuttaa tovereita lähemmin, välittömämmin Venäjän kokemukseen, todellisen proletaarisen poliittisen puolueen merkitykseen. Toimintamme on oleva tämän tehtävän ratkaisemista. Ja taistelu proletaarisen liikkeen näitä virheitä, näitä puutteita vastaan on tuhat kertaa helpompaa kuin taistelu sitä porvaristoa vastaan, joka reformistien muodossa kuuluu II Internationalen vanhoihin puolueisiin ja ohjaa niiden koko toimintaa porvarillisessa eikä proletaarisessa hengessä.

Toverit, lopuksi puhun vielä asian erästä puolesta. Toveri puheenjohtaja puhui siitä, että kongressia voidaan

ansaitusti nimittää maailmankongressiksi. Mielestäni hän on oikeassa eritoten siksi, että täällä on melko paljon siirtomaiden, takapajuisten maiden vallankumouksellisen liikkeen edustajia. Tämä on vasta aivan alkua, mutta tärkeää on jo se, että ensi askel on otettu. Kapitalististen, kehittyneiden maiden vallankumoukselliset proletaarit ovat tässä kongressissa liittyneet yhteen niiden maiden vallankumouksellisten joukkojen kanssa, joissa proletariaattia ei ole lainkaan tai miltei lainkaan, siirtomaiden, Idän maiden sorrettujen joukkojen kanssa. Ja meistä riippuu tämän yhteenliittymän lujittaminen — olen varma, että teemme sen. Maailman imperialismi sortuu varmasti, kun kunkin maan riistetyt ja sorretut työläiset voittaen pikkuporvarillisten aineiden vastustuksen ja työläisaristokratian mitättömän pienen kermakerroksen vaikutuksen, yhtyvät yhteiseen vallankumoukselliseen rynnistykseen koko muun ihmiskunnan satojen miljoonien kanssa, joita tähän asti on estetty osallistumasta historian luomiseen ja pidetty vain sen kohteena.

Imperialistinen sota auttoi vallankumousta, porvaristo tempasi siirtomaista, takapajuisista maista, syrjäkulmilta sotamiehiä osallistumaan tuohon imperialistiseen sotaan. Englannin porvaristo uskotteli intialaisille sotamiehille, että intialaisten talonpoikain velvollisuus on puolustaa Iso-Britanniaa Saksaa vastaan, Ranskan porvaristo uskotteli Ranskan siirtomaiden sotamiehille, että mustaihoisten velvollisuus on puolustaa Ranskaa. Tuo porvaristo opetti käyttämään aseita. Se on erittäin hyödyllinen taito, ja voisimme lausua siitä porvaristolle parhaat kiitokset, — kiittää Venäjän kaikkien työläisten ja talonpoikain nimessä ja erittäinkin Venäjän Punaisen Armeijan nimessä. Imperialistinen sota veti riippuvaisuussuhteessa olevien maiden kansat maailman historiaan. Ja tärkeimpiä tehtäviämme on nyt harkita, millä tavalla voidaan laskea peruskivi neuvostoliikkeen järjestämiseksi *ei*-kapitalistisissa maissa. Neuvostot ovat niissä mahdollisia; ne eivät tule olemaan työläisten Neuvostoja, vaan talonpoikain Neuvostoja tai työtätekevien Neuvostoja.

On tehtävä paljon työtä, tehdään kiertämättömästi virheitä, tällä tiellä kohdataan paljon vaikeuksia. II kongressin perustehtävänä on laatia tai hahmotella käytännölliset

periaatteet, että satojen miljoonien ihmisten keskuudessa tehty työ, joka tähän saakka on ollut järjestymätöntä, olisi järjestettyä, yksimielistä, johdonmukaista.

Kommunistisen Internationalen I kongressista on kulunut alun toista vuotta, ja me esiinnyimme nyt voittajina II Internationalen suhteen; neuvostoaatteet ovat levinneet nyt muuannekin kuin sivistysmaiden työläisten keskuuteen, ne ovat muuallakin ymmärrettyjä ja tunnettuja; työläiset nauvavat kaikissa maissa neropateille, joiden joukossa on paljon sellaisia, jotka nimittävät itseään sosialisteiksi ja järkeilevät tieteelliseen tai miltei tieteelliseen tapaan neuvosto-„systemistä”, kuten saksalaisilla systemaatioilla on tapana sanoa, tai neuvosto-„aatteesta”, kuten englantilaiset „kilta”-socialistit³⁹ sanovat; nuo järkeilyt neuvosto-„systemistä” ja -„aatteesta” sokaisevat usein työläisten silmiä ja sumentavat heidän mieliä. Mutta työläiset lakaisevat sivuun tuon pedanttisen roskan ja tarttuvat siihen aseeseen, jonka Neuvostot ovat antaneet. Myös Idän maissa on alettu käsittää Neuvostojen merkitys ja tehtävät.

Neuvostoliike on pantu alulle kautta koko Idän, koko Aasiassa, kaikkien siirtomaakansojen keskuudessa.

Se ajatus, että riistetyn täytyy nousta kapinaan riistäjää vastaan ja luoda omat Neuvostonsa, ei ole perin monimutkainen. Meidän kokemuksemme jälkeen, Venäjän Neuvostotasavallan kaksi ja puoli vuotta jatkuneen olemassaolon jälkeen, III Internationalen I kongressin jälkeen satamiljoonaiset riistäjien sortamat joukot koko maailmassa jaksavat omaksua tuon ajatuksen, ja joskin meidän on Venäjällä nykyisin pakko tehdä usein kompromisseja, voittoa aikaa, koska olemme heikompia kuin maailman imperialistit, niin tiedämme, että 1/4 miljardia käsittävä väestö on se joukko, jonka etuja me puolustamme. Meitä häiritsevät vielä ne esteet, ne ennakkoluulot, se tietämättömyys, jotka päivä päivältä häipyvät menneisyyteen, mutta mitä pitemmälle mennään, sitä enemmän me edustamme ja puolustamme tosi teoissa tätä maailmanväestön 70%, tätä työtätekevien ja riistettyjen joukkoa. Voimme ylpeydellä sanoa: ensimmäisessä kongressissa olimme oikeastaan vain propagandisteja, me vain annoimme maailman proletariaatille perusaatteet, me vain esitimme taisteluluktsun, me vain kysyimme: missä ovat ihmiset, jotka voivat lähteä tälle tielle? Nyt meillä on kaikkialla eturivin proletariaattia.

Kaikkialla on proletaarinen armeija, joskin se toisinaan on huonosti järjestetty ja uudestijärjestämistä kaipaava, ja jos toverimme kautta maailman auttavat meitä nyt järjestämään yhteisen armeijan, niin mitkään puutteet eivät voi estää meitä täyttämästä tehtäväämme. Tänä tehtävänä on proletaarinen maailmanvallankumous, maailman Neuvostotasavallan luominen. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

2

PUHE KOMMUNISTISEN PUOLUEEN MERKITYKSESTÄ
HEINÄKUUN 23 pnä

Toverit, haluaisin tehdä eräitä huomautuksia, jotka koskevat tovereiden Tannerin ja McLainin puheita. Tanner sanoo olevansa proletariaatin diktatuurin kannalla, mutta hänen käsityksensä proletariaatin diktatuurista ei ole aivan sama kuin meidän käsityksemme siitä. Hän sanoo, että me ymmärrämme proletariaatin diktatuurilla itse asiassa proletariaatin järjestyneen ja luokkatietoisien vähemmistön diktatuuria.

Ja todellakin kapitalismin aikakaudella, jolloin työväenjoukot ovat herkeämättömän riiston alaisia eivätkä voi kehittää inhimillisiä kykyjään, työväen poliittisille puolueille on luonteenomaisinta nimenomaan se, että ne voivat käsittää vain luokkansa vähemmistön. Poliittinen puolue voi yhdistää vain vähemmistön luokasta aivan samoin kuin täysin luokkatietoiset työläiset muodostavat jokaisessa kapitalistisessa yhteiskunnassa vain vähemmistön kaikista työläisistä. Siksi meidän on tunnustettava, että vain tämä tietoinen vähemmistö voi johtaa laajoja työväenjoukkoja ja viedä ne mukaansa. Ja jos tov. Tanner sanoo olevansa puolueen vihollinen, mutta samalla on sillä kannalla, että työläisten parhaiten järjestyneen ja vallankumouksellisimman vähemmistön täytyy näyttää tietä koko proletariaatille, niin sanon, ettei välillämme tosiasiallisesti ole erimielisyyttä. Mitä on järjestynyt vähemmistö? Jos tämä vähemmistö on todella tietoista, jos se kykenee viemään mukanaan joukot, jos se pystyy antamaan vastauksen jokaiseen päivän kysymykseen, niin silloin se on asiallisesti puolue. Ja jos Tannerin kaltaiset toverit, joita pidämme arvossa erikoisesti joukkoliikkeen edustajina — mitä ei voida varauksettomasti

sanoa Britannian sosialistisen puolueen edustajista —, jos nämä toverit ovat sillä kannalla, että täytyy olla vähemmistö, joka taistelee päättäväisesti proletariaatin diktatuurin puolesta ja kasvattaa työväenjoukkoja tässä hengessä, niin asiallisesti tällainen vähemmistö ei ole mikään muu kuin puolue. Tov. Tanner sanoo, että tämän vähemmistön pitää järjestää ja saada mukaansa koko työväki. Jos tov. Tanner ja muut shop stewards-ryhmää ja Maailman teollisuustyöläisten liittoa (I.W.W.) edustavat toverit myöntävät tämän — ja keskustellessamme heidän kanssaan joka päivä havaitsemme, että he todella myöntävät sen —, jos he hyväksyvät sellaisen asiointilan, jolloin työväenluokan tietoinen kommunistinen vähemmistö johtaa proletariaattia, niin heidän täytyy myöntää myös se, että kaikkien päätöslauselmiemme ajatus on juuri se. Ja tässä tapauksessa eroamme toisistamme vain siinä, että he karttavat sanaa „puolue”, syystä että englantilaisten tovereiden keskuudessa on tiettyä ennakkoluuloisuutta poliittista puoluetta kohtaan. He kuvittelevat poliittisen puolueen yksinomaan sellaiseksi kuin ovat Gompersin ja Hendersonin puolueet, ovelien parlamenttiedustajien, työväenluokan petturien puolueet. Ja jos he käsittävät parlamentarismien nimenomaan sellaiseksi, jollaista on nykyisin englantilainen ja amerikkalainen parlamentarismi, niin myös me olemme sellaisen parlamentarismien ja sellaisten poliittisten puolueiden vihollisia. Me tarvitsemme uusia puolueita, toisenlaisia puolueita. Me tarvitsemme sellaisia puolueita, joilla on pysyvät ja todelliset yhteydet joukkoihin ja jotka osaavat johtaa näitä joukkoja.

Siirryn kolmanteen kysymykseen, jota halusin täällä kosketella tov. McLainen puheen johdosta. Hän puoltaa Englannin kommunistisen puolueen liittymistä Työväenpuolueeseen. Tästä kysymyksestä olen jo lausunut mielipiteeni teeseissäni, jotka koskevat III Internationaleen hyväksymistä⁴⁰. Kirjasessani jätin tämän kysymyksen avoimeksi⁴¹. Keskusteltuani monien toveriensa kanssa tulin kuitenkin vakaumukseen, että päätös jäädä Työväenpuolueeseen on ainoa oikea taktiikka. Mutta sitten esiintyy tov. Tanner ja sanoo: älkää olko liian dogmaattisia. Tuollainen sanonta ei ole tässä lainkaan paikallaan. Tov. Ramsay sanoo: sallikaa meidän, Englannin kommunistien, ratkaista itse tämä kysymys. Mikä olisi Internationale, jos

jokainen pieni osasto tulisi ja sanoisi: eräät meistä ovat tällä kannalla, eräät taas vastaan; jättäkää asia meidän itsemme ratkaistavaksi? Mitä varten sitten tarvittaisiin Internationalea, kongressia ja koko tätä keskustelua? Tov. McLaine puhui vain poliittisen puolueen merkityksestä. Mutta samahan koskee myös ammattiliittoja ja parlamentarismia. Se on aivan totta, että suuri osa parhaista vallankumouksellisista vastustaa Työväenpuolueeseen liittymistä, syystä että he eivät hyväksy parlamentarismia taistelukeinona. Sen vuoksi on ehkä parasta siirtää tämä kysymys valiokuntaan. Valiokunnan pitää käsitellä ja tutkia se, ja tämä kysymys pitää ehdottomasti ratkaista Kommunistisen Internationalen tässä kongressissa. Emme voi hyväksyä sitä, että tämä kysymys koskee vain Englannin kommunisteja. Meidän täytyy sanoa, mikä taktiikka yleensä on oikea.

Ja nyt pysähdyn tarkastelemaan tov. McLainen eräitä argumentteja, joita hän esitti Englannin työväenpuoluetta koskevan kysymyksen yhteydessä. Täytyy sanoa suoraan: kommunistien puolue voi liittyä Työväenpuolueeseen vain sillä ehdolla, että se säilyttää täydellisen arvostelun vapauden ja voi harjoittaa omaa politiikkaansa. Se on tärkeintä. Kun tov. Serrati puhuu tässä yhteydessä luokkien yhteistoiminnasta, niin sanon: se ei ole luokkien yhteistoimintaa. Kun italialaiset toverit sietävät puolueessaan Turatin ja kumpp. kaltaisia opportunisteja, t.s. porvarillisia aineksia, niin se on todella luokkien yhteistoimintaa. Mutta tässä tapauksessa, Englannin työväenpuolueesta puheen ollen, kysymys on vain Englannin työläisten pienilukuisen etujoukon yhteistoiminnasta työläisten valtaenemmistön kanssa. Kaikki Työväenpuolueen jäsenet ovat ammattiliittojen jäseniä. Se on hyvin originelli rakenne, jollaista emme tapaa missään muussa maassa. Tähän järjestöön kuuluu 4 miljoonaa työläistä ammattiliittojen 6 tai 7 miljoonasta jäsenestä. Heiltä ei tiedustella, mitkä ovat heidän poliittiset vakaumuksensa. Todistakoon tov. Serrati minulle, että joku estää meitä käyttämästä siellä arvostelun vapautta. Kun olette todistaneet sen, niin vasta sitten saatte todistetuksi, että tov. McLaine erehtyy. Britannian sosialistinen puolue voi esteettä puhua, että Henderson on petturi, ja siitä huolimatta jäädä Työväenpuolueen riveihin. Ja tässä

työväenluokan etujoukko harjoittaa yhteistoimintaa takapajuisten työläisten, jälkijoukon kanssa. Tällä yhteistoiminnalla on niin suuri merkitys koko liikkeelle, että olemme kategorisesti sillä kannalla, että englantilaisten kommunistien tulee olla yhdistävänä renkaana puolueen, s.o. työväenluokan vähemmistön, ja koko muun työväen välillä. Jos vähemmistö ei osaa johtaa joukkoja, saada niihin kiinteää yhteyttä, niin se ei ole puolue eikä yleensä ole minkään arvoinen, vaikka se nimittääkin itseään puolueeksi tai Tehdasvanhimpain neuvostojen kansalliseksi komiteaksi,— mikäli tiedän, Englannin Tehdasvanhimpain neuvostoilla on oma kansallinen komitea, keskusjohto, ja se on jo askel puoluetta kohti. Ellei siis voida kumota sitä, että Englannin työväenpuolue koostuu proletaareista, niin se on työväenluokan etujoukon yhteistoimintaa takapajuisten työläisten kanssa, ja ellei tätä yhteistoimintaa harjoiteta järjestelmällisesti, niin kommunistinen puolue ei ole minkään arvoinen, eikä silloin voi olla puhettakaan proletariaatin diktatuurista. Ja ellei italialaisilla tovereillamme ole vakuuttavampia argumentteja, niin meidän pitää myöhemmin ratkaista tämä kysymys täällä lopullisesti sen perusteella, mitä tiedämme, ja silloin tulemme johtopäätökseen, että liittyminen on oikeaa taktiikkaa.

Toverit Tanner ja Ramsay sanovat, että Englannin kommunistien valtaosa ei hyväksy liittymistä, mutta pitääkö meidän ehdottomasti olla samaa mieltä kuin enemmistö? Ei lainkaan. Kun se ei ole vielä käsittänyt, mikä taktiikka on oikeaa, niin ehkä voidaan odottaa. Jopa kahden puolueen tilapäinen rinnakkainolokin olisi parempi kuin se, että kieltäydytään vastaamasta kysymykseen, mikä taktiikka on oikea. Ottaen huomioon kongressin kaikkien jäsenten kokemuksen ja täällä esitetyt argumentit te ette tietenkään vaadi tekemään jo täällä sellaista päätöstä, että kaikissa maissa on perustettava heti yhtenäinen kommunistinen puolue. Se on mahdotonta. Mutta me voimme sanoa avoimesti mielipiteemme ja antaa ohjeita. Meidän pitää tutkia englantilaisen edustajiston herättämä kysymys erikoisessa valiokunnassa ja sen jälkeen sanoa: oikeaa taktiikkaa on Työväenpuolueeseen liittyminen. Jos enemmistö vastustaa sitä, meidän täytyy järjestää vähemmistö erikseen. Sillä on oleva kasvattava merkitys. Jos Englannin

työläiset yhä luottavat entiseen taktiikkaan, niin tarkastamme johtopäätöksemme seuraavassa kongressissa. Mutta emme voi sanoa, että tämä kysymys koskee vain Englantia,— se olisi II Internationalen pahimpien tapojen jäljittelemistä. Meidän pitää sanoa mielipiteemme suoraan. Kun Englannin kommunistit eivät pääse sopimukseen ja kun joukkopuoluetta ei ole luotu, niin kahtiajakautuminen on joka tapauksessa väistämätön.

3

KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KÄSITELLEEN
VALIOKUNNAN SELOSTUS
HEINÄKUUN 26 pnä ⁴²

Toverit, esitän vain lyhyen johdannon, ja sitten тов. Маринг, joka oli valiokuntamme sihteeri, selittää teille yksityiskohtaisesti, mitä muutoksia olemme tehneet teeseihin. Hänen jälkeensä ottaa puheenvuoron тов. Рой, joka on muotoillut lisäteesit. Valiokuntamme hyväksyi yksimielisesti niin teesialustelman muutoksineen kuin myös lisäteesit. Näin muodoin pääsimme täydelliseen yksimielisyyteen kaikissa tärkeimmissä kysymyksissä. Ja nyt esitän eräitä lyhyitä huomautuksia.

Ensiksi, mikä on teesiemme tärkein, johtava ajatus? Sorrettujen ja sortavien kansojen välinen eroavaisuus. Päinvastoin kuin II Internationale ja porvarilliset demokraatit me korostamme tätä eroavaisuutta. Proletariaatille ja Kommunistiselle Internationalelle on imperialismiin kaudella erittäin tärkeää, että todetaan konkreettiset taloudelliset tosiasiat ja otetaan lähtökohdaksi kaikkia siirtomaa- ja kansallisuuskysymyksiä ratkaistaessa konkreettisen tosielämän ilmiöt eikä abstraktisia väittämiä.

Imperialismiin luonteenomaisena piirteenä on se, että koko maailma, niin kuin näemme, jakaantuu nykyisiin lukuisiin sorrettuihin kansoihin ja harvalukuisiin sortaviin kansoihin, joiden käytettävissä on valtavat rikkaudet ja suuri sotilaallinen mahti. Valtava enemmistö, joka käsittää yli miljardin, todennäköisesti 1¼ miljardia ihmistä, s. o. noin 70% maapallon asukkaista, kun laskemme koko maapallon asukasluvun olevan 1¾ miljardia, kuuluu sorrettuihin kansoihin, jotka ovat joko välittömästi riippuvaisuussuhteessa olevia siirtomaita tai puolittain siirtomaa-ikeessä olevia valtioita, kuten esimerkiksi Persia, Turkki, Kiina,

tai ovat imperialistisen suurvallan armeijan voittamina joutuneet rauhansopimusten pohjalla suuresti riippuvaisiksi tuosta suurvallasta. Tämä ajatus, että kansat ovat erilaisia, että ne jaetaan sortaviin ja sorrettuihin, kulkee punaisena lankana koko teeseissä, eikä vain ensimmäisissä, minun allekirjoittamissani ja aikaisemmin julkaistuissa, vaan myös тов. Royn teeseissä. Viimeksi mainitut on kirjoitettu pääasiallisesti Intian ja muiden, Englannin sortamien Aasian suurten kansojen aseman kannalta, ja sen vuoksi niillä on meille erittäin tärkeä merkitys.

Teesiemme toisena johtoajatuksena on se, että nykyisen maailmantilanteen vallitessa, imperialistisen sodan jälkeen, kansojen keskinäissuhteet ja valtioiden koko maailmanjärjestelmän määrää taistelu, jota vähäinen imperialististen kansakuntien ryhmä käy neuvostoliikettä ja neuvostovaltioita vastaan, joista johtavin on Neuvosto-Venäjä. Ellemme ota tätä huomioon, emme voi asettaa oikein ainoatakaan kansallisuus- tai siirtomaakysymystä, vaikkapa puheena olisi maailman kaukaisin kolkka. Vain tältä näkökannalta lähtien kommunistiset puolueet voivat niin sivistysmaissa kuin takapajuisissakin maissa asettaa ja ratkaista poliittiset kysymykset oikein.

Kolmanneksi, erikoisesti haluaisin tähdentää kysymystä, joka koskee porvarillis-demokraattista liikettä takapajuisissa maissa. Juuri tämä kysymys aiheutti pientä erimielisyyttä. Kiistelimme siitä, onko vai ei periaatteellisesti ja teoreettisesti oikein sanoa, että Kommunistisen Internationalen ja kommunististen puolueiden täytyy tukea porvarillis-demokraattista liikettä takapajuisissa maissa; väittelyn tuloksena pääsimme yksimieliseen päätökseen, että „porvarillis-demokraattisen” liikkeen asemesta tulee puhua kansallis-vallankumouksellisesta liikkeestä. On aivan epäilemätöntä, että kaikkalainen kansallinen liike voi olla vain porvarillis-demokraattista, sillä väestön perusjoukkona takapajuisissa maissa on talonpoikaisto, joka on porvarillis-kapitalististen suhteiden edustaja. Olisi utoopista luulla, että proletaariset puolueet, jos niitä yleensä voi muodostua sellaisissa maissa, voisivat noudattaa kommunistista taktiikkaa ja kommunistista politiikkaa takapajuisissa maissa, ellei niillä ole tiettyjä suhteita talonpoikaisliikkeeseen, elleivät ne tue sitä käytännössä. Tässä yhteydessä esitettiin kuitenkin sellainen vastaväite,

että jos puhumme porvarillis-demokraattisesta liikkeestä, niin siten häviää kaikkinaisen ero reformistisen ja vallankumouksellisen liikkeen väliltä. Kuitenkin tämä ero on viime aikoina tullut esiin takapajuisissa ja siirtomaissa aivan selvästi, sillä imperialistinen porvaristo pyrkii kaikin voimin juurruttamaan reformistista liikettä myös sorrettujen kansojen keskuuteen. Riistävien maiden ja siirtomaiden porvariston välillä on tapahtunut tiettyä lähentymistä, joten sorrettujen maiden porvaristo, vaikka se tukeekin kansallista liikettä, taistelee samalla hyvin usein — nähtävästi useimmissa tapauksissa — yhteisymmärryksessä imperialistisen porvariston kanssa, t.s. yhdessä sen kanssa, kaikkea vallankumouksellista liikettä ja kaikkia vallankumouksellisia luokkia vastaan. Valiokunnassa tämä todistettiin kiistattomasti, ja katsoimme ainoaksi oikeaksi ratkaisuksi sen, että otetaan huomioon tämä eroavaisuus ja vaihdetaan miltei kaikkialla sanonta „porvarillis-demokraattinen” sanontaan „kansallis-vallankumouksellinen”. Tällä muutoksella on se merkitys, että kommunisteina meidän täytyy tukea ja tuemme porvarillisia vapausliikkeitä siirtomaissa vain niissä tapauksissa, kun nuo liikkeet ovat todella vallankumouksellisia, kun niiden edustajat eivät estä meitä kasvattamasta ja järjestämästä talonpoikaistoa ja riistonalaisten laajoja joukkoja vallankumouksellisessa hengessä. Ellei näitäkään edellytyksiä ole, niin kommunistien täytyy näissä maissa taistella reformistista porvaristoa vastaan, johon kuuluvat myös II Internationalen urhot. Siirtomaissa on jo olemassa reformistisia puolueita, ja toisinaan niiden edustajat sanovat itseään sosialidemokraateiksi ja sosialisteiksi. Mainittu erotus on nyt tehty kaikissa teeseissä, ja olen sitä mieltä, että sen ansiosta kantamme on nyt muotoiltu paljon tarkemmin.

Edelleen halusin vielä esittää huomautukseni talonpoikain Neuvostoista. Venäläisten kommunistien käytännöllisessä työssä siirtomaissa, jotka kuuluivat ennen tsarismille, sellaisissa takapajuisissa maissa kuin Turkestanissa y.m., eteemme nousi kysymys, millä tavalla kommunistista taktiikkaa ja politiikkaa on sovellettava esikapitalistisissa oloissa, sillä näiden maiden luonteenomaisin peruspiirre on se, että niissä ovat vallalla vielä esikapitalistiset suhteet, ja siksi siellä ei voi olla puhuttakaan puhtaasti proletaari-

sesta liikkeestä. Noissa maissa ei ole miltei lainkaan teollisuusproletariaattia. Siitä huolimatta olemme esiintyneet ja meidän täytyy esiintyä sielläkin johtajina. Työmme on osoittanut, että näissä maissa joudutaan voittamaan erittäin suuria vaikeuksia, mutta työmme käytännölliset tulokset ovat osoittaneet myös sen, että noista vaikeuksista huolimatta joukkojen keskuudessa voidaan herättää pyrkimys itsenäiseen poliittiseen ajatteluun ja itsenäiseen poliittiseen toimintaan sielläkin, missä proletariaattia ei ole miltei lainkaan. Meidän on ollut vaikeampi tehdä tätä työtä kuin länsieurooppalaisten tovereiden, sillä Venäjällä proletariaatilla on tavattomasti valtiotyötä. On täysin ymmärrettävää, että puolittain feodaalisten suhteiden kahlehtimat talonpojat voivat aivan hyvin omaksua neuvostojärjestelmäatteen ja toteuttaa sen elämässä. Selvää on niin ikään se, että sorretut joukot, joita ei ainoastaan kauppapääoma, vaan myös feodaalit ja valtio riistävät feodaalisella pohjalla, voivat käyttää tätä välikappaletta, tätä järjestäytymismuotoa myös kotimaidensa oloissa. Neuvostojärjestelmäate on yksinkertainen, ja sitä voidaan soveltaa paitsi proletaaristen myös talonpoikaiston feodaalisten ja puolifeodaalisten suhteiden vallitessa. Kokemuksemme tällä alalla ei ole vielä kovinkaan suuri, mutta valiokunnassa käydyt keskustelut, joihin osallistui eräitä siirtomaiden edustajia, todistivat meille täysin kiistattomasti, että Kommunistisen Internationalen teeseissä täytyy sanoa, että talonpoikain Neuvostot, riistettyjen Neuvostot, ovat sopivia välikappaleita paitsi kapitalistisissa maissa myös maissa, joissa ovat vallalla esikapitalistiset suhteet, ja että kommunististen puolueiden ja kommunistisia puolueita muodostamaan pyrkivien ainesten ehdottomana velvollisuutena on propagoida talonpoikain Neuvostot, työtätekevien Neuvostot -aatetta kaikkialla, myös takapajuisissa maissa ja siirtomaissa; ja siellä, missä olosuhteet suinkin sallivat, niiden on viipymättä yritettävä muodostaa työtätekevän kansan Neuvostoja.

Tässä meille tarjoutuu käytännöllistä toimintaa varten varsin mielenkiintoinen ja tärkeä työvainio. Nykyisin yhteinen kokemuksemme tällä alalla ei ole vielä kovinkaan suuri, mutta vähitellen meille kertyy yhä enemmän aineistoa. Se on ehdottomasti kiistatonta, että kehittyneiden maiden proletariaatti voi ja sen täytyy auttaa takapajuisia

työtätekeviä joukkoja ja että takapajuiset maat voivat päästä nykyisestä kehitysasteestaan, kun Neuvostotasavaltojen voittoa proletariaatti ojentaa kätensä näille joukoille ja kykenee tukemaan niitä.

Tästä kysymyksestä käytiin valiokunnassa melko vilkasta keskustelua, eikä vain minun allekirjoittamieni teesien johdosta, vaan vieläkin enemmän tov. Royn teesien johdosta, joita hän tulee täällä puolustamaan ja joihin hyväksyttiin yksimielisesti eräitä korjauksia.

Kysymys asetettiin seuraavalla tavalla: voimmeko tunnustaa oikeaksi väitteen, että kansantalouden kehityksen kapitalistinen vaihe on kiertämätön kaikkien niiden takapajuisten kansojen kehityksessä, jotka nykyisin vapautuvat ja joiden keskuudessa havaitaan nyt, sodan jälkeen, kehitystä edistyksen suuntaan. Vastasimme tähän kysymykseen kieltävästi. Jos voittanut vallankumouksellinen proletariaatti tulee harjoittamaan niiden keskuudessa järjestelmällisesti propagandaa ja neuvostohallitukset auttamaan niitä kaikilla käytettävissään olevilla keinoilla, niin silloin on väärin olettaa, että kapitalistinen vaihe on kiertämätön takapajuisten kansojen kehityksessä. Meidän on muodostettava kaikissa siirtomaissa ja takapajuisissa maissa taistelijoiden itsenäisiä kantajoukkoja, puoluejärjestöjä, järjestettävä viipymättä propagandaa talonpoikain Neuvostojen perustamisen puolesta ja pyrittävä sopeuttamaan niitä esikapitalistisiin oloihin, ja sen lisäksi Kommunistisen Internationalen on esitettävä ja teoreettisesti perusteltava ajatus, että takapajuiset maat voivat kehittyneimpien maiden proletariaatin avulla siirtyä neuvostojärjestelmään ja tiettyjen kehitysasteiden kautta kommunismiin sivuuttaen kapitalistisen kehitysvaiheen.

Mitä keinoja sitä varten tarvitaan, sitä ei voida etukäteen sanoa. Sen osoittaa käytännöllinen kokemus. Mutta se tiedetään varmasti, että Neuvosto-aate on läheinen kaukaisimpienkin kansojen kaikille työtätekeville joukoille, että nämä järjestöt, Neuvostot, pitää sopeuttaa esikapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän oloihin ja että kommunistisen puolueen on ryhdyttävä heti tekemään työtä tähän suuntaan koko maailmassa.

Haluaisin vielä mainita kommunististen puolueiden vallankumouksellisen toiminnan tärkeydestä paitsi omissa maassa myös siirtomaissa ja erittäinkin sotaväen kes-

kuudessa, joiden avulla riistävät kansakunnat pitävät siirtomaidensa kansoja kurissa.

Tov. Quelch, Britannian sosialistisesta puolueesta, puhui tästä valiokunnassamme. Hän sanoi, että tavallinen englantilainen työmies katsoisi kavallukseksi orjuutettujen kansojen auttamisen, kun ne nousevat kapinaan Englannin herruutta vastaan. Totta on, että mielipiteitään jingoistinen ja shovinistinen Englannin ja Amerikan työläisaristokratia on mitä suurin vaara sosialismille ja II Internationalen mitä vankin tuki, että tässä on tosiasiassa kysymyksessä mitä suurin kavallus tuohon porvarilliseen Internationaleen kuuluvien johtajien ja työläisten taholta. Myös II Internationaalessa käsiteltiin siirtomaakysymystä. Myös Baselin manifestissa puhuttiin siitä aivan selvästi. II Internationalen puolueet lupasivat toimia vallankumouksellisesti, mutta emme havaitse, että II Internationalen puolueet tekisivät todellista vallankumouksellista työtä ja todella auttaisivat riistettyjä ja riippuvaisuussuhteessa olevia kansoja näiden kapinoissa sortavia kansakuntia vastaan, emmekä luullakseni havaitse sellaista niidenkään puolueiden valtaosan keskuudessa, jotka ovat eronneet II Internationalesta ja haluavat liittyä III Internationaleen. Meidän on sanottava tämä kaikkien kuullen, eikä tätä voida kumota. Saamme nähdä, yritetäänkö sitä kumota.

Nämä näkökohdat ovatkin pohjana päätöslauselmissamme, jotka epäilemättä ovat kovin pitkiä, mutta uskon, että ne ovat kuitenkin hyödyksi ja auttavat todella vallankumouksellisen työn kehittämistä ja järjestämistä kansallisuus- ja siirtomaakysymyksen alalla, mikä onkin pätehtävämme.

4

PUHE KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN
HYVÄKSYMISEN EHDOSTA
HEINÄKUUN 30 pnä⁴³

Toverit, Serrati sanoi: emme ole vielä keksineet sensometriä — tämä on uusi ranskalainen sana, joka merkitsee vilpittömyyden mittauskojetta: sellaista kojetta ei ole vielä keksitty. Sellaista kojetta emme tarvitsekaan, mutta sen sijaan suunnanmäärittelykoje meillä jo on. Tov. Serratin virhe, josta puhun myöhemmin, onkin juuri siinä, että hän ei käyttänyt tätä aikoja sitten tunnettua kojetta.

Tov. Crispienistä vain muutama sana. On varsin valittavaa, ettei hän ole läsnä. (Dittmann: „Hän on sairaana!”) Sääli. Hänen puheensa on tärkeimpiä asiakirjoja ja ilmaisee tarkasti Riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen oikeistosiiven poliittisen linjan. En ryhdy puhumaan henkilökohtaisista seikoista enkä yksityistapauksista, vaan Crispienin puheessa selvästi ilmaistuista aatteista. Luulen voivani todistaa, että tuo puhe oli läpeensä kautskylainen puhe ja että tov. Crispien on proletariaatin diktatuuri -kysymyksessä kautskylaisella kannalla. Eräaseen välihuomautukseen Crispien vastasi: „Diktatuuri ei ole uutuus, siitä puhutaan jo Erfurtin ohjelmassa”. Erfurtin ohjelmassa ei ole sanottu mitään proletariaatin diktatuurista; ja historia on todistanut, ettei se ole ollut sattuma. Kun me vuosina 1902—1903 laadimme puolueemme ensimmäistä ohjelmaa, pidimme koko ajan esikuvana Erfurtin ohjelmaa, ja Plehanov, sama Plehanov, joka silloin sanoi oikein: „Joko Bernstein hautaa sosialidemokratian tai sosialidemokratia hautaa hänet”, — Plehanov korosti erikoisesti nimenomaan sitä seikkaa, että kun Erfurtin ohjelmassa ei puhuta proletariaatin diktatuurista, niin se on teoreettisesti väärin ja käytännöllisesti — pelkurimainen

myönnytys opportunisteille. Ja meidän ohjelmaamme proletariaatin diktatuuri otettiin vuonna 1903⁴⁴.

Kun тов. Crispien nyt sanoo, että proletariaatin diktatuuri ei ole uutuus, ja lisää: „Me olemme aina olleet valtiiovallan valtaamisen kannalla”, niin se on asian olemuksen kiertämistä. Hyväksytään valtiiovallan valtaaminen, mutta ei diktatuuria. Koko sosialistinen kirjallisuus todistaa, eikä vain saksalainen, vaan myös ranskalainen ja englantilainen, että opportunististen puolueiden johtajat — esim. MacDonald Englannissa — ovat valtiiovallan valtaamisen kannattajia. Kaikki he ovat totta totisesti vilpittömiä sosialisteja, mutta he vastustavat proletariaatin diktatuuria! Kun meillä on hyvä, kommunistisen puolueen nimen ansaitseva vallankumouksellinen puolue, täytyy propagoida proletariaatin diktatuuria erotukseksi II Internationalen vanhasta kannasta. Tämän тов. Crispien hämäsi ja salasi, mikä onkin kaikille Kautskyn kannattajille ominainen perusvirhe.

„Me olemme joukkojen valitsevia johtajia”, jatkaa тов. Crispien. Se on muodollinen ja väärä katsantokanta, sillä saksalaisten riippumattomien viime edustajakokouksessa näimme hyvin selvästi suuntataistelun. On tarpeetonta etsiä vilpittömyyden mittaria ja laskea leikkiä sen johdosta, kuten тов. Serrati tekee, jotta voitaisiin todeta se yksinkertainen tosiasia, että suuntien välillä täytyy olla taistelua ja sitä on: toisen suunnan muodostavat vallankumoukselliset, vastikään meidän kannalle asettuneet työläiset, jotka ovat työläisaristokratiaa vastaan; toisen suunnan muodostaa työläisaristokratia, jonka johdossa ovat kaikissa sivistysmaissa vanhat johtajat. Yhtyykö Crispien vanhojen johtajien ja työläisaristokratian suuntaan vai niiden uusien vallankumouksellisten työväenjoukkojen suuntaan, jotka vastustavat työläisaristokratiaa,—juuri sen тов. Crispien jätti epäselväksi.

Missä sävyssä тов. Crispien puhuu kahtiajakaantumisesta? Hän sanoi, että kahtiajakaantuminen on katkera välttämättömyys, jota hän kauan valitti. Se on sanottu täysin Kautskyn hengessä. Kenestä te erositte? Scheidemannista? Niinpä kyllä! Crispien sanoi: „Me erosimme”. Ensinnäkin teitte sen liian myöhään! Kun se kerran tuli puheeksi, niin on sanottava tämä. Toiseksi, riippumattomien ei pidä murehtia sitä, vaan sanoa: maailman työväenluokka on vielä työläisaristokratian ja opportunistien ikeen alla. Niin

on asia myös Ranskassa ja Englannissa. Tov. Crispienin ajatukset kahtiajakaantumisesta eivät ole kommunistisia, vaan aivan Kautskyn hengen mukaisia, vaikkei tällä muka ole vaikutusta. Sitten Crispien alkoi puhua korkeista palkoista. Saksassa nähkääs asiat ovat siten, että Venäjän työläisiin ja yleensä Itä-Euroopan maiden työläisiin verrattuna siellä työläiset elävät aika hyvin. Vallankumous voidaan hänen sanojensa mukaan suorittaa vain siinä tapauksessa, jos se „ei liiaksi” huononna työläisten asemaa. Kysyn, onko kommunistisessa puolueessa sallittua puhua tuollaisessa äänilajissa? Se on vastavallankumouksellista. Meillä Venäjällä elintaso on kiistattomasti alhaisempi kuin Saksassa, ja kun pystyimme diktatuuriin, niin sen seurauksena työläiset alkoivat nähdä enemmän nälkää ja heidän elintasonsa laski vieläkin alemmaksi. Työläisten voitto ei ole mahdollinen ilman uhrauksia, ilman heidän asemansa tilapäistä huononemista. Meidän täytyy puhua työläisille päinvastaista kuin se, mitä Crispien sanoi. Kun halutaan valmistaa työläisiä diktatuuriin ja puhutaan heille „ei liian” suuresta aseman huononemisesta, niin unohdetaan pääasia. Nimittäin se, että työläisaristokratia syntyi-kin juuri siten, että auttoi „omaa” porvaristoaan koko maailman imperialistisessa valloittamisessa ja kuristamisessa turvatakseen siten itselleen paremman palkan. Ja jos nyt saksalaiset työläiset haluavat tehdä vallankumouksen, niin heidän pitää mennä uhrauksiin eivätkä he saa pelätä sitä.

Yleensä maailmanhistoriallisessa mielessä pitää paikkansa se, että takapajuisissa maissa jotkut kiinalaiset kulit eivät voi suorittaa proletaarista vallankumousta, mutta kun vähälukuisissa rikkaammissa maissa, joissa imperialistisen rosvouksen ansiosta eletään vapaammin ja vauraammin, kun niissä puhutaan työläisille, että heidän pitää pelätä „liian suurta” köyhtymistä, niin se on vastavallankumouksellista. Täytyy puhua päinvastaista. Työläisaristokratia, joka pelkää uhrauksia, joka pelkää „liian suurta” vallankumouksellisen taistelun aikana tapahtuvaa köyhtymistä, ei voi kuulua puolueeseen. Muuten diktatuuri on mahdoton, varsinkin Länsi-Euroopan maissa.

Mitä Crispien puhuu terrorista ja väkivallasta? Hän sanoi, että ne ovat kaksi eri asiaa. Sellainen ero voitaisiin ehkä tehdä sosiologian oppikirjassa, mutta sitä ei saa tehdä

poliittisessa käytännössä, varsinkaan Saksan oloissa. Kun ovat kysymyksessä sellaiset ihmiset, jotka menettelevät siten kuin saksalaiset upseerit Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin murhatessaan, ja sellaiset ihmiset kuin Stinnes ja Krupp, jotka lahjovat lehdistön,—niin sellaisia ihmisiä vastaan meidän on pakko käyttää väkivaltaa ja terroria. Ei tietenkään ole välttämätöntä etukäteen ilmoittaa, että turvaudumme ehdottomasti terroriin; mutta jos saksalaiset upseerit ja kappilaiset pysyvät sellaisina kuin he ovat nyt ja Krupp ja Stinnes pysyvät sellaisina kuin he ovat nyt, niin terrorin harjoittaminen on välttämätöntä. Ei vain Kautsky, vaan myös Ledebour ja Crispien puhuvat väkivallasta ja terrorista aivan vastavallankumouksellisessa hengessä. Puolue, joka tyytyy tuollaisiin aatteisiin, ei voi osallistua diktatuuriin, se on selvää.

Edelleen agraarikysymys. Siinä Crispien kiivaili erikoisesti ja yritti syyttää meitä pikkuporvarillisuudesta; se on muka pikkuporvarillista, kun pientalonpoikaiston hyväksi tehdään jotain suurmaanomistajien kustannuksella. Suurmaanomistajat pitää pakkoluovuttaa ja antaa maat osuuskunnille. Se on pedanttinen mielipide. Jopa korkealle kehittyneissä maissakin, muun muassa myös Saksassa, on verraten paljon jättiläismaatiloja, ja on sellaisia maita, joita viljellään puolifeodaalisin eikä suurkapitalistisin menetelmin; viimeksi mainituista voidaan erottaa jonkin verran pientalonpoikain hyväksi taloutta rikkomatta. Voidaan säilyttää suurtuotanto ja samalla antaa pientalonpojillekin jotain, mikä on heille sangen oleellista. Valitettavasti tätä ei ajatella, mutta käytännössä se joudutaan tekemään; muuten tehtäisiin virhe. Se todistetaan esimerkiksi Vargan (Unkarin Neuvostotasavallan entisen kansantalouden kansankomissaarin) kirjassa, jossa sanotaan, että proletariaatin diktatuurin pystyttäminen ei aiheuttanut Unkarin maaseudulla juuri mitään muutoksia, että päiväläiset eivät huomanneet mitään eroa eikä pientalonpoikaisto saanut mitään. Unkarissa on jättiläismaatiloja, Unkarissa harjoitetaan laajoilla maa-aloilla puolifeodaalista taloutta. Aina on ja pitää olla olemassa sellaisia suurtilojen lohkoja, joista voidaan antaa jotain pientalonpojille,— ehkä ei omaisuudeksi, vaan vuokralle, jotta palstatilallinen pientalonpoika saisi jotain konfiskoidusta maaomaisuudesta. Muuten pientalonpoika ei huomaa eroa entisen ja neuvosto-

diktatuurin välillä. Ellei proletaarinen valtiovalta harjoita tällaista politiikkaa, niin se ei voi pysyä pystyssä.

Vaikka Crispien sanoikin: „Te ette voi kiistää vallankumouksellista vakaumuksellisuuttamme”, niin vastaan: kiistan sen jyrkästi. En kiistä sitä siinä mielessä, että te ette haluaisi toimia vallankumouksellisesti, vaan siinä mielessä, että te ette osaa ajatella vallankumouksellisesti. Lyön vetoa siitä, että voidaan valita minkälainen valiokunta hyvänsä valistuneista henkilöistä, antaa heille kymmenen Kautskyn kirjaa ja Crispienin puhe, ja tuo valiokunta sanoo: tämä puhe on läpeensä kautskylainen, se on alusta loppuun saakka Kautskyn ajatusten henkevöittäjä. Crispienin todistelumenetelmät ovat läpeensä kautskylaisia, mutta Crispien sanoi täällä: „Kautskylla ei ole enää mitään vaikutusta puolueessamme”. Ehkä hänellä ei ole mitään vaikutusta niihin vallankumouksellisiin työläisiin, jotka ovat liittyneet myöhemmin. Mutta täytyy katsoa täysin todistetuksi se tosiasia, että Kautskylla on ollut ja on yhä hyvin suuri vaikutus Crispieniin, tov. Crispienin koko ajatuksenjuoksuun, kaikkiin ajatuksiin. Sen todistaa viimeksi mainittu puhe. Siksi voidaan senserometriä eli vilpittömyyden mittaria keksimättä sanoa: Crispienin suuntaus ei ole Kommunistisen Internationalen mukainen. Näin sanoessamme määrittelemme koko Kommunistisen Internationalen suunnan.

Mielestäni toverit Wijnkoop ja Münzenberg ovat väärässä, kun he ovat tyytymättömiä sen vuoksi, että kutsuimme Riippumattoman sosialistisen puolueen ja keskustelimme sen edustajien kanssa. Kun Kautsky esiintyy meitä vastaan ja kirjoittaa kirjoja, niin polemisoimme häntä vastaan kuten luokkaviihollista vastaan. Mutta kun tänne saapuu neuvottelemaan Riippumaton sosialidemokraattinen puolue, joka on kasvanut sen ansiosta, että siihen on liittynyt vallankumouksellisia työläisiä, niin meidän täytyy keskustella sen edustajain kanssa, sillä he edustavat vallankumouksellisen työväen osaa. Saksalaisten riippumattomien, ranskalaisten ja englantilaisten kanssa emme voi heti päästä yhteisymmärrykseen Internationalesta. Tov. Wijnkoopin jokainen puhe todistaa, että hänellä on miltei joka suhteessa samoja harhakäsityksiä kuin tov. Pannekoekilla. Wijnkoop sanoi, ettei hän hyväksy Pannekoekin mielipiteitä, mutta hänen puheensa osoittavat päinvastaista.

Sellainen on tämän „vasemmisto”-ryhmän perusvirhe, mutta se on kasvavan proletaarisen liikkeen yleinen virhe. Toveriden Crispinin ja Dittmannin puheet ovat hengeltään läpeensä porvarillisia, jossa hengessä ei voida valmistella proletariaatin diktatuuria. Kun toverit Wijnkoop ja Münzenberg menevät Riippumatonta sosialidemokraattista puoluetta koskevassa kysymyksessä vieläkin pitemmälle, niin emme ole heidän kanssaan samaa mieltä.

Meillä ei tietenkään ole Serratin sanontaa käyttäksemme vilpittömyyden mittaria henkilöiden rehellisyyden kokeilemiseksi, ja olemme täysin samaa mieltä siitä, että kysymys ei ole henkilöiden arvostelemisesta, vaan tilanteen arvioimisesta. Sääli, ettei Serrati sanonut mitään uutta, vaikka puhuikin. Hänen puheensa oli niitä puheita, joita kuulimme myös II Internationalessa.

Serrati oli väärässä sanoessaan: „Ranskassa tilanne ei ole vallankumouksellinen, Saksassa se on vallankumouksellinen ja Italiassa vallankumouksellinen”.

Mutta vieläpä siinäkin tapauksessa, että tilanne olisi vastavallankumouksellinen, II Internationale erehtyy ja tekee suuren virheen, kun ei halua järjestää vallankumouksellista propagandaa ja agitaatiota, sillä yksinpä ei-vallankumouksellisessakin tilanteessa voidaan ja täytyy harjoittaa vallankumouksellista propagandaa: sen on todistanut bolshevikkipuolueen koko historia. Juuri siinä sosialistit ja kommunistit eroavatkin toisistaan, että sosialistit kieltäytyvät toimimasta siten kuin me toimimme kaikissa tilanteissa, kieltäytyvät nimittäin tekemästä vallankumouksellista työtä.

Serrati vain toistaa samaa, mitä Crispini sanoi. Emme halua sanoa, että sinä ja sinä päivänä pitää ehdottomasti erottaa Turati. Toimeenpaneva Komitea on jo kajonnut tähän kysymykseen, ja Serrati sanoi meille: „Ei mitään karkotuksia, vaan puolueen puhdistaminen”. Meidän on yksinkertaisesti sanottava italialaisille tovereille, että Kommunistisen Internationalen suuntaa vastaa „L'Ordine Nuovo'n” * jäsenten suunta eikä sosialistisen puolueen johtajien ja heidän parlamenttiryhmänsä nykyinen enemmistö. Väitetään, että he muka haluavat puolustaa proletariaattia taantumusta vastaan. Venäjällä Tshernov,

* — „Uusi Järjestys”. *Toim.*

menshevikit ja monet muut myös „puolustavat” proletariaattia taantumusta vastaan, mutta tämän perusteella heitä ei kuitenkaan vielä voida hyväksyä keskuuteemme.

Siksi meidän on sanottava italialaisille tovereille ja kaikille puolueille, joissa on oikeistosiipi: tuolla reformistisella suunnalla ei ole mitään tekemistä kommunismin kanssa.

Me pyydämme teitä, italialaiset toverit, kutsumaan koolle edustajakokouksen ja esittämään siinä teesimme ja päätöslauselmamme. Ja olen varma siitä, että Italian työläiset haluavat jäädä Kommunistiseen Internationaleen.

5

PUHE PARLAMENTARISMISTA
ELOKUUN 2 pnä

Tov. Bordiga halusi täällä nähtävästi puolustaa italia-laisten marxilaisten kantaa, mutta hän ei kuitenkaan vastannut yhteenkään argumenttiin, joita toiset marxilaiset ovat täällä esittäneet parlamenttitoiminnan puolesta.

Tov. Bordiga myönsi, että historiallista kokemusta ei luoda keinotekoisesti. Hän sanoi vastikään, että taistelu on siirrettävä toiselle alalle. Eikö hän tiedä, että jokaista vallankumouksellista kriisiä on seurannut parlamenttikriisi? Hän tosin puhui siitä, että taistelu on siirrettävä toiselle alalle, Neuvostoihin. Mutta Bordiga itse myönsi, että Neuvostoja ei voida luoda keinotekoisesti. Venäjän esimerkki osoittaa, että Neuvostot voidaan järjestää joko vallankumouksen aikana tai välittömästi vallankumouksen edellä. Vielä Kerenskin aikana Neuvostot (nimenomaan menshevistiset Neuvostot) olivat siten järjestettyjä, etteivät ne mitenkään voineet muodostua proletaariseksi vallaksi. Parlamentti on historiallisen kehityksen tuote, jota emme voi pyyhkäistä olemattomiin ennen kuin olemme niin voimakkaita, että voimme hajottaa porvarillisen parlamentin. Vain porvarillisen parlamentin jäsenenä ollen voidaan vallitsevista historiallisista oloista lähtien taistella porvarillista yhteiskuntaa ja parlamentarismia vastaan. Sitä samaa välikappaletta, jota porvaristo käyttää taistelussa, täytyy käyttää myös proletariaatin — tietysti aivan toisten tarkoituksien saavuttamiseksi. Te ette voi väittää, ettei asia ole siten, mutta jos aiotte sen kiistää, niin teidän pitää samalla pyyhkäistä olemattomiin maailman kaikista vallankumoustapahtumista saatu kokemus.

Te sanoitte, että myös ammattiliitot ovat opportunistisia, että myös ne tietävät vaaraa; mutta toisaalta te

sanoitte, että ammattiliittojen suhteen pitää tehdä poikkeus, koska ne ovat työväenjärjestö. Mutta se pitää paikkansa vain tietyssä määrässä. Myös ammattiliitoissa on hyvin takapajuisia aineksia. Osa proletarisoitunutta pikkuporvaristoa, kehittymättömät työläiset ja pientalonpojat — kaikki tällaiset ainekset todella luulevat, että parlamentti edustaa heidän etujaan; tätä vastaan on taisteltava toimimalla parlamentissa ja osoitettava joukoille totuus tosiasioiden pohjalla. Takapajuisiin joukkoihin ei tehota teorialla, niiden täytyy kokea.

Sen näimme myös Venäjällä. Meidän piti kutsua koolle Perustava kokous vielä sitten, kun proletariaatti oli voittanut, todistaaksemme kehittymättömälle työläiselle, että tuon Perustavan kokouksen avulla hän ei saavuta mitään. Perustavan kokouksen ja Neuvostojen kokemuksen vertaamiseksi meidän täytyi asettaa Neuvostot konkreettisesti Perustavan kokouksen vastakohtaksi ja esittää hänelle Neuvostot ainoana ulospääsynä.

Tov. Souchy, vallankumouksellinen syndikalisti, puolusti samoja teorioita, mutta hän on epäloogillinen. Hän sanoi, ettei hän ole marxilainen, joten se on itsestään selvää. Mutta kun te, tov. Bordiga, väitätte olevanne marxilainen, teiltä voidaan vaatia enemmän loogillisuutta. Täytyy tietää, miten parlamentti voidaan lyödä hajalle. Jos voitte tehdä sen aseellisen kapinan avulla kaikissa maissa, niin se on sangen hyvä. Te tiedätte, että Venäjällä me todistimme paitsi teoreettisesti myös käytännöllisesti sen, että tahdomme hävittää porvarillisen parlamentin. Mutta te ette ottanut huomioon sitä tosiasiaa, että se on mahdotonta ilman melko pitkäaikaista valmistautumista ja että useimmissa maissa parlamenttia ei vielä voida lyödä hajalle yhdellä iskulla. Meidän täytyy taistella parlamentissa hajottaaksemme parlamentin. Te otatte niiden olosuhteiden asemesta, jotka määräävät nykyajan yhteiskunnan kaikkien luokkien poliittisen linjan, oman vallankumouksellisen tahdonne ja siksi unohdatte, että hävittääksemme porvarillisen parlamentin Venäjällä meidän oli ensin kutsuttava koolle Perustava kokous vieläpä sen jälkeen, kun olimme voittaneet. Te sanoitte: „Se on tosi, että Venäjän vallankumous on esimerkki, joka ei vastaa Länsi-Euroopan oloja”. Mutta ette esittänyt ainoatakaan vakuuttavaa argumenttia todistaaksenne sen meille. Me olemme käyneet läpi porvarillisen

demokratian vaiheen. Kävimme sen läpi nopeasti silloin, kun meidän oli pakko agitoida Perustavan kokouksen vaalien puolesta. Myöhemmin, kun työväenluokka sai jo mahdollisuuden ottaa vallan, talonpoikaisto uskoi vielä porvarillisen parlamentin välttämättömyyteen.

Ottaen huomioon nuo takapajuiset ainekset meidän täytyi julistaa vaalit suoritettaviksi ja näyttää joukoille esimerkin valossa, tosiasioilla, että tuo mitä suurimman yleisen puutteen vallitessa valittu Perustava kokous ei ilmaise riistettyjen luokkien toiveita eikä vaatimuksia. Siten Neuvostovallan ja porvarillisen vallan välinen konflikti kävi täysin selväksi ei vain meille, työväenluokan etujoukolle, vaan myös talonpoikaiston valtaenemmistölle, pikkuvirkamiehille, pikkuporvaristolle y.m. Kaikissa kapitalistisissa maissa on työväenluokan takapajuisia aineksia, jotka ovat vakuuttuneita siitä, että parlamentti on kansan todellinen edustaja, eivätkä näe, että siellä käytetään likaisia keinoja. Sanotaan, että se on väline, jonka avulla porvaristo pettää joukkoja. Mutta tämä argumentti on kääntyvä teitä vastaan, ja se kääntyy teidän teesejänne vastaan. Kuinka te voitte paljastaa todella takapajuisille, porvariston pettämille joukoille parlamentin todellisen luonteen? Jos ette mene siihen, niin kuinka te voitte paljastaa yksiä tai toisia parlamenttimanööverejä, yhden tai toisen puolueen kantaa, jos olette parlamentin ulkopuolella? Marxilaisina teidän täytyy myöntää, että kapitalistisessa yhteiskunnassa luokkien suhteilla ja puolueiden suhteilla on kiinteä yhteys toisiinsa. Toistan, kuinka voitte osoittaa kaiken tuon, elleite ole parlamentin jäseniä, jos kieltäydytte parlamenttitoiminnasta? Venäjän vallankumouksen historia on osoittanut selvästi, että työväenluokan ja talonpoikaiston laajoja joukkoja, pikkuvirkamiehiä ei olisi voitu saada vakuuttamaan minkään argumenttien avulla, elleivät ne olisi vakuuttuneet oman kokemuksensa pohjalla.

Täällä sanottiin, että ottamalla osaa parlamenttitaisteluun me hukkaamme paljon aikaa. Voidaankohan kuvitella mitään laitosta, johon kaikki luokat osallistuisivat yhtä laajasti kuin parlamenttiin? Sitä ei voida aikaansaada keino-tekoisesti. Kun parlamenttitaistelu vetää mukaansa kaikki luokat, niin se tapahtuu siksi, että parlamentissa heijastuvat luokkaedut ja -konfliktit. Jos kaikkialla voitaisiin järjestää yht'aikaa sanokaamme ratkaiseva yleislakko

kapitalismin kukistamiseksi yhdellä kertaa, niin vallankumous olisi eri maissa jo tapahtunut. Mutta pitää ottaa lukuun tosiasiat, ja parlamentti on luokkataistelun arena. Tov. Bordigan ja hänen kannallaan olevien pitää sanoa joukoille totuus. Saksa on paras esimerkki siitä, että parlamentissa voi olla kommunistiryhmä, ja siksi teidän olisi pitänyt sanoa joukoille suoraan: olemme liian heikkoja voidaksemme luoda järjestöllisesti lujan puolueen. Sellainen olisi totuus, joka olisi sanottava julki. Mutta jos tunnustaisitte joukoille tuon heikkoutenne, niistä ei tulisi teidän kannattajia, vaan teidän vastustajia, parlamentarismien kannattajia.

Jos te sanotte: „Toverit työläiset, me olemme niin heikkoja, ettemme pysty luomaan riittävän kurinalaista puoluetta, joka voi pakottaa edustajat alistumaan puolueen tahtoon”, niin silloin työläiset hylkäävät teidät, sillä he sanovat: „Kuinka voimme rakentaa proletariaatin diktatuurin noin heikkojen ihmisten kanssa?”

Te olette kovin naiiveja, jos luulette, että proletariaatin voiton päivänä sivistyneistö, keskiluokka, pikkuporvaristo muuttuvat kommunistisiksi.

Ellei teillä ole tuota harhaluuloa, teidän on jo nyt valmistettava proletariaattia oman linjanne toteuttamiseen. Te ette löydä miltään valtiotyön alalta poikkeusta tästä säännöstä. Seuraavana päivänä vallankumouksen jälkeen tapaatte kaikkialla opportunistisia asianajajia, jotka nimittävät itseään kommunisteiksi, pikkuporvareja, jotka eivät tunnusta kommunistisen puolueen kuria eivätkä myöskään proletaarisen valtion kuria. Ellette valmistele työläisiä luomaan todella kurinalaista puoluetta, joka panee kaikki jäsenensä alistumaan puoluekuriin, te ette koskaan luo edellytyksiä proletariaatin diktatuurille. Arvelen, että juuri tämän vuoksi te ette halua tunnustaa, että nimenomaan hyvin monien uusien kommunististen puolueiden heikkous pakottaa ne kieltäytymään parlamenttitoiminnasta. Olen vakuuttunut siitä, että todella vallankumouksellisten työläisten valtaosa seuraa meitä ja asettuu vastustamaan parlamenttitoimintaa vastustavia teesejänne.

6

PUHE BRITANNIAN TYÖVÄENPUOLUEESEEN LIITTYMISESTÄ
ELOKUUN 6 pnä⁴⁵

Toverit, tov. Gallacher aloitti puheensa lausumalla valittelunsa sen johdosta, että joudumme täällä kuulemaan sadannen ja tuhannennen kerran fraaseja, joita tov. McLaine ja muut englantilaiset toverit ovat jo tuhansia kertoja toistaneet puheissaan sekä sanoma- ja aikakauslehdissä. Ajattelen, ettei sitä tarvitse valitella. Vanhan Internationalen tapana oli jättää tuollaiset kysymykset asianomaisten maiden puolueiden ratkaistaviksi. Se oli aivan väärin. On varsin mahdollista, ettemme tunne ihan tarkasti eri puolueissa vallitsevia oloja, mutta tässä on kysymys kommunistisen puolueen taktiikan periaatteellisesta perustelemisesta. Se on hyvin tärkeää, ja meidän on III Internationalen nimessä esitettävä täällä selvästi kommunistinen katsantokanta.

Ennen kaikkea haluaisin mainita tov. McLainen pienestä epätarkkuudesta, jota ei voida hyväksyä. Hän nimittää Työväenpuoluetta tradeunionistisen liikkeen poliittiseksi järjestöksi. Sitten hän toisti sen vielä kerran: Työväenpuolue „on ammatillisen liikkeen poliittinen ilmentymä”. Tällaisen mielipiteen olen tavannut Britannian sosialistisen puolueen sanomalehdessä monta kertaa. Se ei pidä paikkaansa, ja osittain tämä aiheuttaa Englannin vallankumouksellisten työläisten keskuudessa vastustusta, joka on tiettyssä suhteessa täysin oikeutettua. Todellakin käsitteet „tradeunionistisen liikkeen poliittinen järjestö” tai tämän liikkeen „poliittinen ilmentymä” ovat virheellisiä. Työväenpuolue koostuu tietysti suurimmalta osaltaan työläisistä. Mutta onko puolue todella poliittinen työväenpuolue vai ei, se ei kuitenkaan riipu vain siitä,

koostuuko se työläisistä, vaan myös siitä, kuka sitä johtaa ja mikä on sen toiminnan ja poliittisen taktiikan sisältö. Vain tämä viimeksi mainittu määrääkin sen, onko kysymyksessä oleva puolue todella proletariaatin poliittinen puolue. Tältä ainoalta oikealta näkökannalta katsoen Työväenpuolue on läpeensä porvarillinen puolue, sillä vaikka se koostuukin työläisistä, niin sitä johtavat taantumukselliset — kaikkein pahimmat taantumukselliset, jotka toimivat täysin porvarillisessa hengessä; se on porvariston järjestö, joka on olemassa sitä varten, että englantilaisten Noskein ja Scheidemannien avulla voitaisiin pettää järjestelmällisesti työläisiä.

Mutta on olemassa toinenkin katsantokanta, jota puolustavat тов. Sylvia Pankhurst ja тов. Gallacher ja joka ilmaisee heidän mielipiteensä tästä kysymyksestä. Mitä sisälsivät Gallacherin ja hänen monien ystäviensä puheet? He sanovat meille: meillä on riittämättömät yhteydet joukkoihin, mutta katsokaapa Britannian sosialistista puoluetta, sillä on aina tähän saakka ollut vieläkin huonommat yhteydet joukkoihin, se on hyvin heikko. Ja тов. Gallacher kertoi meille täällä, kuinka hän ja hänen toverinsa olivat järjestäneet todella mainiosti vallankumouksellisen liikkeen Glasgow'ssa, Skotlannissa, ja kuinka he sodan aikana olivat taktillisesti hyvin manööveroineet ja tukeneet taitavasti pikkuporvarillisia pasifisteja Ramsay MacDonaldia ja Snowdenia, kun nämä saapuivat Glasgow'hon järjestääkseen tämän tuen turvin laajan sodanvastaisen joukko liikkeen.

Tarkoituksperänämme onkin nimenomaan se, että tämä тов. Gallacherin ja hänen ystäviensä edustama uusi mainio vallankumouksellinen liike saataisiin liitettyä kommunistiseen puolueeseen, joka noudattaa todella kommunistista, s.o. marxilaista taktiikkaa. Se on nyt tehtävämme. Toisaalta Britannian sosialistinen puolue on kovin heikko eikä osaa harjoittaa niin kuin kuuluu agitaatiota joukkojen keskuudessa; toisaalta on olemassa nuoria vallankumouksellisia aineksia, joita тов. Gallacher on edustanut täällä niin hyvin; joskin nämä ovatkin yhteydessä joukkoihin, ne eivät ole poliittinen puolue, ne ovat tässä mielessä vieläkin heikompia kuin Britannian sosialistinen puolue eivätkä osaa lainkaan järjestää poliittista työtään. Tällaisessa tilanteessa meidän on sanottava aivan suoraan mielipiteemme oikeasta

taktiikasta. Kun tov. Gallacher Britannian sosialistisesta puolueesta puhuessaan sanoi, että se on „auttamattomasti reformistinen” (hopelessly reformist), niin hän ilmeisesti liioitteli. Mutta kaikkien täällä hyväksymiemme päätöslauselmien yleinen ajatus ja sisältö osoittavat ehdottoman selvästi, että vaadimme Britannian sosialistista puoluetta muuttamaan taktiikkaansa tässä hengessä, ja Gallacherin ystävien ainoaa oikeaa taktiikkaa on se, että he liittyvät viivyttelämättä kommunistiseen puolueeseen tarkoituksenaan muuttaa sen taktiikkaa täällä hyväksytyjen päätöslauselmien hengessä. Kun teillä on niin paljon kannattajia, että voitte järjestää Glasgow'ssa joukkoluontoisia kansankokouksia, niin teidän on helppo saada puolueeseen enemmänkin kuin kymmenen tuhatta jäsentä. Britannian sosialistisen puolueen viime kongressi, joka pidettiin Lontoossa 3—4 päivää sitten, päätti, että puoluetta aletaan nimittää kommunistiseksi, ja liitti ohjelmaan kohdan parlamenttiväleihin osallistumisesta ja Työväenpuolueeseen liittymisestä. Kongressissa oli edustettuna kymmenen tuhatta järjestynyttä jäsentä. Sen vuoksi skotlantilaisten tovereiden ei olisi lainkaan vaikea saada tähän „Ison-Britannian kommunistiseen puolueeseen” toistakymmentä tuhatta vallankumouksellista työläistä, jotka osaavat paremmin tehdä työtä joukkojen keskuudessa, ja sillä tavalla muuttaa Britannian sosialistisen puolueen vanhaa taktiikkaa hengeltään sellaiseksi, että agitaatio on menestyksellisempää ja toiminta vallankumouksellisempää. Tov. Sylvia Pankhurst mainitsi valiokunnassa monta kertaa siitä, että Englannissa tarvitaan „vasemmistolaisia”. Vastasin tietysti, että se on aivan oikein, mutta „vasemmistolaisuudessa” ei pidä liioitella. Edelleen hän sanoi, että „Me olemme parhaita tienraivaajia, mutta toistaiseksi enemmän hälisemme (noisy)”. En käsitä tätä lainkaan sanan pahassa, vaan hyvässä mielessä, siinä mielessä, että he osaavat harjoittaa paremmin vallankumouksellista agitaatiota. Sitä me pidämme ja meidän tulee pitää arvossa. Olemme ilmaisseet sen kaikissa päätöslauselmissamme, sillä tähdennämme aina, että voimme tunnustaa puolueen työväenpuolueeksi silloin ja vain silloin, kun se on todella yhteydessä joukkoihin ja taistelee vanhoja, läpeensä mätiä johtajia vastaan, sekä oikealla sivustalla olevia shovinisteja että niitä vastaan, jotka ovat asettuneet väliasemiin, kuten oikeistolaiset riippumattomat Saksassa.

Olemme sanoneet ja toistaneet sen kymmenet kerrat kaikissa päätöslauselmissamme, ja se nimenomaan merkitsee, että vaadimme uudistamaan entisen puolueen siinä mielessä, että se olisi kiinteämmässä yhteydessä joukkoihin.

Sylvia Pankhurst kysyi vielä: „Onko sallittavaa, että kommunistinen puolue liittyy toiseen poliittiseen puolueeseen, joka vuorostaan kuuluu II Internationaleen?” Ja vastasi, että se on mahdotonta. Täytyy ottaa huomioon, että Englannin työväenpuolueessa on varsin omalaatuinen tilanne: se on hyvin originelli puolue tai oikeammin se ei ole yleensä puolue tämän sanan tavallisessa merkityksessä. Se koostuu kaikkien ammattijärjestöjen jäsenistä, siinä on nykyään noin neljä miljoonaa jäsentä, ja se myöntää kaikille siihen kuuluville poliittisille puolueille riittävästi vapautta. Näin muodoin siihen kuuluu valtava joukko Englannin työläisiä, jotka kulkevat pahimpien porvarilisten ainesten, sellaisten sosialistiluopioiden talutusnuorassa, jotka ovat vieläkin pahempia kuin Scheidemann, Noske ja muut heidän kaltaisensa herrat. Mutta samalla Työväenpuolue sallii sen, että Britannian sosialistinen puolue kuuluu sen riveihin ja että tällä viimeksi mainitulla on omat sanoma- ja aikakauslehtensä, joissa tuon saman Työväenpuolueen jäsenet voivat sanoa vapaasti ja avoimesti, että puolueen johtajat ovat sosialistiluopioita. Tov. MacLaine siteerasi tarkasti Britannian sosialistisen puolueen sellaisia lausuntoja. Minä myös voin todistaa lukeneeni Britannian sosialistisen puolueen sanomalehdestä „Call” *, että Työväenpuolueen johtajat ovat sosialipatriotteja ja sosialistiluopioita. Tämä merkitsee, että Työväenpuolueeseen kuuluvalla puolueella on mahdollisuus ei vain arvostella jyrkästi, vaan myös mainita suoraan ja selvästi nimeltä vanhat johtajat puhuessaan heistä sosialistiluopioina. Se on sangen originelli tilanne, kun puolue, joka yhdistää valtavan suuria työväenjoukkoja aivan kuin se olisi poliittinen puolue, on kuitenkin pakotettu myöntämään jäsenilleen täyden vapauden. Tov. McLaine puhui täällä siitä, että Työväenpuolueen kongressissa sikäläisten Scheidemannien oli pakko asettaa suoraan kysymys III Internationaleen liittymisestä ja tämän puolueen kaikkien paikallisjärjestöjen ja -osastojen piti käsitellä tämä kysy-

* — „Kutsu”. Toim.

mys. Tällaisten olosuhteiden vallitessa olisi virhe olla liittymättä tähän puolueeseen.

Yksityiskeskustelussa тов. Pankhurst sanoi minulle: „Jos olemme todellisia vallankumouksellisia ja liittymme Työväenpuolueeseen, niin nuo herrat erottavat meidät”. Mutta sehän ei olisi lainkaan huono juttu. Päätöslauselmassamme sanotaan, että olemme liittymisen kannalla, koska Työväenpuolue myöntää kyllin laajan arvosteluvapauden. Tässä kohdassa olemme johdonmukaisia loppuun saakka. Тов. McLaine vielä tähdensi, että nykyisin Englannissa on muodostunut sellainen originelli tilanne, että jos poliittinen puolue tahtoo, niin se voi pysyä vallankumouksellisena työväenpuolueena siitä huolimatta, että se on sidottu omalaituiseen nelimiljoonaiseen työväenjärjestykseen, joka on puolittain ammatillinen ja puolittain poliittinen ja jota johtavat porvarilliset johtajat. Parhaat vallankumoukselliset ainekset tekisivät mitä suurimman virheen, elleivät ne tällaisten olosuhteiden vallitessa tekisi kaikkea minkä voivat jäädäkseen tuohon puolueeseen. Antaa herrojen Thomasien ja muiden sosialistiluopioiden, kuten te heitä nimitättekin, erottaa teidät. Se tekee Englannin työväenjoukkoihin erinomaisen vaikutuksen.

Toverit korostavat, että työläisaristokratia on Englannissa voimakkaampaa kuin missään muussa maassa. Se on todellakin niin. Sillähän on siellä takanaan satoja eikä vain kymmeniä vuosia. Siellä porvariston, jolla on paljon enemmän kokemusta, demokratismi-kokemusta, on onnistunut lahjoa työläisiä ja luoda heidän keskuudessaan laaja kerros, joka Englannissa on laajempi kuin muissa maissa, mutta ei kuitenkaan niin kovin suuri laajoihin työväenjoukkoihin verraten. Tämä kerros on läpeensä porvarillisten ennakkoluulojen vallassa ja harjoittaa tiettyä porvarillista reformistista politiikkaa. Niinpä esim. Irlannissa on kaksisataa tuhatta englantilaista sotilasta, jotka lannistavat irlantilaisia hirveällä terrorilla. Englantilaiset sosialistit eivät harjoita näiden sotilaiden keskuudessa vallankumouksellista propagandaa. Mutta me sanomme päätöslauselmassamme selvästi, että tunnustamme Kommunistisen Internationalen jäseniksi vain ne Englannin puolueet, jotka harjoittavat todella vallankumouksellista propagandaa englantilaisten työläisten ja sotilaiden keskuudessa. Korostan,

että tätä vastaan ei väitetty täällä enempää kuin valiokunnissakaan.

Toverit Gallacher ja Sylvia Pankhurst eivät voi tätä kieltää. He eivät voi kiistää sitä, että jäaden Työväenpuolueeseen Britannian sosialistinen puolue nauttii kyllin suurta vapautta voidakseen kirjoittaa, että Työväenpuolueen ne ja ne johtajat ovat pettureita; että nuo vanhat johtajat ajavat porvariston etuja; että he ovat porvariston asiamiehiä työväenliikkeessä; se on ehdottomasti totta. Kun kommunisteilla on sellainen vapaus, niin he ovat velvollisia liittymään Työväenpuolueeseen, jos he haluavat ottaa varteen kaikkien maiden vallankumouksellisten kokemuksen eivätkä vain Venäjän vallankumouksen kokemusta,— sillä tämä kongressi ei ole Venäjän kongressi, vaan kansainvälinen kongressi. Tov. Gallacher ironisoi, että olemme tässä tapauksessa joutuneet Britannian sosialistisen puolueen vaikutuksen alaisiksi. Ei, olemme vakuuttuneet tästä kaikkien maiden kaikkien vallankumousten kokemuksen perusteella. Olemme sitä mieltä, että meidän täytyy sanoa tämä joukoille. Englannin kommunistisen puolueen täytyy säilyttää välttämätön vapaus, jotta se voi paljastaa ja arvostella työläisten kavaltajia, jotka Englannissa ovat paljon voimakkaampia kuin muissa maissa. Sitä ei ole vaikea ymmärtää. Ei pidä paikkaansa se tov. Gallacherin väite, että asettuessamme kannattamaan Työväenpuolueeseen liittymistä me sysäämme samalla luotamme Englannin työläisten parhaat ainekset. Meidän on kokeiltava se käytännössä. Olemme varmoja siitä, että kaikki päätöslauselmamme ja päätöksemme, jotka kongressi hyväksyy, julkaistaan kaikissa Englannin vallankumouksellisissa sosialistilehdissä ja kaikki paikallisjärjestöt ja -osastot saavat mahdollisuuden käsitellä niitä. Päätöslauselmiemme koko sisältö puhuu selvääkin selvemmin siitä, että me edustamme työväenluokan vallankumouksellista taktiikkaa kaikissa maissa ja että tarkoituksperänämme on taistelu vanhaa reformismia ja opportunistia vastaan. Tapahtumat osoittavat, että taktiikkamme todella voittaa vanhan reformismin. Ja silloin meidän puolelle tulevat kaikki työväenluokan parhaat vallankumoukselliset ainekset, jotka ovat tyytymättömiä siihen, että kehitys tapahtuu hitaasti, ja Englannissa se tapahtuu ehkä vielä hitaammin kuin muissa maissa. Kehitys on hidasta siitä syystä, että Englannin

porvaristolla on mahdollisuus luoda työläisaristokratialle paremmat olot ja siten pidättää vallankumouksellista liikettä Englannissa. Sen vuoksi englantilaisten tovereiden on pyrittävä ei ainoastaan vallankumouksellistamaan joukkoja, mitä he tekevät mainiosti (tov. Gallacher todisti sen), vaan samalla myös luomaan työväenluokan todellinen poliittinen puolue. Ei tov. Gallacher eikä myöskään Sylvia Pankhurst, jotka kumpikin puhuivat täällä, kuulu vielä vallankumoukselliseen kommunistiseen puolueeseen. Sellainen mainio proletaarinen järjestö kuin shop-stewardilaiset ei vielääkään kuulu poliittiseen puolueeseen. Jos te järjestäytytte poliittisesti, niin näette, että taktiikkamme perustuu oikein käsitettyyn viime vuosikymmenien aikaiseen poliittiseen kehitykseen ja että todellinen vallankumouksellinen puolue voidaan luoda vasta sitten, kun se kokoaa riveihinsä vallankumouksellisen luokan parhaat ainekset ja se käyttää hyväkseen jokaista mahdollisuutta taistellakseen taantumuksellisia johtajia vastaan siellä, missä nämä vaikuttavat.

Jos Englannin kommunistinen puolue aloittaa siitä, että ryhtyy toimimaan vallankumouksellisesti Työväenpuolueessa, ja jos herrojen Hendersonien täytyy sitten erottaa tämä puolue, niin se on oleva Englannin kommunistisen ja vallankumouksellisen työväenliikkeen suuri voitto.

SÄHKE J. V. STALINILLE

Stalinille

Poliittisessa byroossa jaettiin juuri rintamat, jotta Te voisitte keskittää kaikki voimanne yksinomaan Wrangeliin. Kapinoiden, erittäinkin Kubanilla ja myös Siperiassa tapahtuvien kapinoiden vuoksi Wrangel käy tavattoman vaaralliseksi, ja KK:n sisällä voimistuu pyrkimys solmia nyt heti rauha porvarillisen Puolan kanssa. Pyydän Teitä erittelemään hyvin huolellisesti tilanteen Wrangelin rintamalla ja antamaan lausuntonne. Sovin Ylipäällikön kanssa, että hän antaa Teille enemmän patruunoita, lisäjoukkoja ja lentokoneita. Dzierżyński on ystävineen perustanut Puolan vallankumouskomitean ja julkaissut manifestin.

*Lenin**Kirjoitettu elokuun 2 pnä 1920**Ensi kerran julkaistu v. 1945
XXXV Lenin-kokoelmassa**Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SÄHKE J. V. STALINILLE

Stalinille

Huomenna klo kuusi illalla pidetään KK:n kokous. Koet-
takaa lähettää siihen mennessä lausuntonne, minkä luon-
toisia ovat vastoinkäymiset, joita on Budjonnyilla ja
Wrangelin rintamalla, sekä myös sotilaallisista perspektii-
veistämme kummallakin rintamalla. Lausunnostanne voi-
vat riippua hyvin tärkeät poliittiset päätökset.

*Lenin**Kirjoitettu elokuun 4 p:nä 1920**Ensi kerran julkaistu v. 1942**Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SÄHKE J. V. STALINILLE

Stalinille

Saimme juuri pikasanoman neuvostovaltuuskunnan puheenjohtajalta Lontoosta. Englanti on säikähtänyt suurlakkoa, ja Lloyd George ilmoitti, että hän kehottaa Puolaa hyväksymään välirauhanehtomme, joihin kuuluu sekä aseistariisunta, aseiden luovuttaminen työläisille, maanjako y.m. Voittomme on suuri ja on aivan täydellinen, jos nujeramme Wrangelin lopullisesti. Ryhdymme täällä kaikkiin toimenpiteisiin. Yrittäkää tekin parastanne valloittaaksenne tällä iskulla koko Krimin hinnalla millä hyvänsä. Siitä riippuu nyt kaikki. Puolalaiset vitkastelevat eivätkä saapuneet määräaikana. Meille se on sangen edullista.

*Lenin**Kirjoitettu elokuun 11 p:nä 1920**Ensi kerran julkaistu v. 1942**Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KIRJE ITÄVALLAN KOMMUNISTEILLE ⁴⁶

Itävallan kommunistinen puolue on päättänyt boikotoida porvarillis-demokraattisen parlamentin vaaleja. Hiljattain päättynyt Kommunistisen Internationalen II kongressi katsoi oikeaksi taktiikaksi sen, että kommunistit *osallistuvat* porvarillisten parlamenttien vaaleihin ja itse parlamentteihin.

Itävallan kommunistisen puolueen edustajain ilmoituksen perusteella olen varma siitä, että tämä puolue asettaa Kommunistisen Internationalen päätöksen yhden puolueen päätöstä korkeammalle. Tuskinpa voidaan epäillä myöskään sitä, että itävallalaiset sosialidemokraatit, nuo sosialismin kavaltajat, jotka ovat siirtyneet porvariston puolelle, tulevat ilkkumaan Kommunistisen Internationalen päätöksen johdosta, joka eroaa Itävallan kommunistisen puolueen boikotoimispäätöksestä. Mutta luokkatietoiset työläiset eivät tietenkään kiinnitä pienintäkään huomiota sellaisten herrojen kuin itävallalaisten sosialidemokraattien, Scheidemannien ja Noskein, Albert Thomas'in ja Gompersien kumppanien, ilkuntaan. Se, että herrat Rennerit ovat porvariston lakeijoita, on tullut riittävän selvästi esiin, ja työläisten suuttumus II eli keltaisen Internationalen urhoja kohtaan kasvaa ja laajenee kaikissa maissa yhä enemmän.

Herrat itävallalaiset sosialidemokraatit käyttäytyvät porvarillisessa parlamentissa, samoin kuin kaikilla „toimintansa” aloilla, aina omaa lehdistöänsä myöten, kuin pikkuporvarilliset demokraatit, jotka saattavat vain häilyä selkärangattomasti, samalla kun he ovat asiallisesti täysin riippuvaisia kapitalistien luokasta. Me kommunistit menemme porvarilliseen parlamenttiin paljastaaksemme

petoksen tältä läpeensä mädän kapitalistisen laitoksen puhujalavalta, laitoksen, jossa petetään työläisiä ja työtätekeviä.

Eräs itävaltalaisten kommunistien argumentti porvarilliseen parlamenttiin osallistumista vastaan ansaitsee vähän seikkaperäisempää tarkastelua. Se argumentti on seuraava:

„Parlamentilla on merkitystä kommunisteille vain puhujalavana agitaatiota varten. Meillä on Itävallassa työläisten edustajain Neuvosto puhujalavana agitaatiota varten. Siksi kieltäydymme osallistumasta porvarillisen parlamentin vaaleihin. Saksassa ei ole sellaista työläisten edustajain Neuvostoa, joka voitaisiin ottaa vakavalta kannalta. Siksi saksalaiset kommunistit noudattavat toisenlaista taktiikkaa”.

Katson tuon argumentin vääräksi. Niin kauan kuin meillä ei ole voimia lyödä hajalle porvarillista parlamenttia, meidän täytyy toimia sitä vastaan sekä ulkoa että sisältä käsin. Niin kauan kuin vähänkin huomattava määrä työtätekeviä — ei vain proletaareja, vaan myös puoliproletaareja ja pientalonpoikia — vielä luottaa niihin porvarillis-demokraattisiin laitoksiin, joiden avulla porvaristo pettää työläisiä, meidän täytyy paljastaa petos *nimenomaan siltä puhujalavalta*, jota työläisten ja erittäinkin ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen takapajuiset kerrokset pitävät kaikkein oleellisimpana ja arvovaltaisimpana.

Niin kauan kuin meillä kommunisteilla ei ole vielä voimia ottaa käsiimme valtiovaltaa ja suorittaa vain työtätekevien vaalit *heidän* Neuvostoonsa porvaristoa vastaan, niin kauan kuin valtiovalta on vielä porvariston käsissä ja porvaristo kutsuu väestön eri luokkia vaaleihin, me olemme velvollisia osallistumaan vaaleihin harjoittaaksemme agitaatiota kaikkien työtätekevien emmekä vain proletaarien keskuudessa. Niin kauan kuin porvarillisessa parlamentissa petetään työläisiä ja „demokratiaa” koskevilla korulauseilla verhoetaan finanssipetkutusta ja kaikenlaista lahjontaa (porvaristo ei harjoita missään niin laajasti kirjailijain, edustajain, asianajajain y.m. erittäin „hienoa” lahjontaa kuin porvarillisessa parlamentissa), niin kauan meidän, kommunistien, on nimenomaan tässä laitoksessa, joka *ilmentää kansan tahtoa*, mutta tosiasiaassa verhoaa *pohattojen harjoittamaa kansan pettämistä*, paljastettava alin omaa petos, paljastettava kaikki ne tapaukset, jolloin Rennerit ja kumpp. siirtyvät kapitalistien puolelle työläisiä vastaan. Porvarillisten puolueiden ja ryhmien väliset suh-

teet tulevat esiin useimmiten juuri parlamentissa ja ne heijastavat porvarillisen yhteiskunnan kaikkien luokkien välisiä suhteita. Siksi meidän, kommunistien, on selitettävä juuri porvarillisessa parlamentissa, sen sisältä, kansalle *totuutta* luokkien ja puolueiden välisistä suhteista, tilanherrojen suhteesta maatyöläisiin, rikkaiden talonpoikain suhteesta talonpoikaisköyhälistöön, suurpääoman suhteesta virkailijoihin, pienyrittäjiin j.n.e.

Proletariaatin *täytyy* tietää kaikki tämä oppiakseen ymmärtämään kaikki pääoman konnamaiset ja ovelat juonet, oppiakseen vaikuttamaan pikkuporvarillisiin joukkoihin, ei-proletaarisiin työtätekeviin joukkoihin. Ilman tätä „oppia” proletariaatti ei voi suorittaa menestyksellisesti *proletariaatin diktatuurin* tehtäviä, sillä myös silloin porvaristo tulee uusista asemistaan (kukistetun luokan asemista) harjoittamaan edelleenkin toisissa muodoissa ja toisilla toimialoilla omaa politiikkaansa — pettämään talonpoikia, lahjomaan ja pelottelemaan virkailijoita, verhoamaan itsekkäitä ja alhaisia pyrkimyksiään „demokratia”-fraaseilla.

Ei. Itävallan kommunistit eivät pelästy Rennerien ja heidän kaltaistensa porvariston lakeijoiden ilkuntaa. Itävallan kommunistit eivät pelkää tunnustaa avoimesti ja suoraan kansainvälistä proletaarista kuria. Olemme ylpeitä siitä, että sen taistelun suuret kysymykset, jota työläiset käyvät vapautuksensa puolesta, me ratkaisemme alistamalla vallankumouksellisen proletariaatin kansainväliseen kuriin, ottamalla varteen eri maiden työläisten kokemukseen, ottamalla huomioon heidän tietonsa ja tahtonsa, yhtenäistämällä täten käytännössä (eikä sanoissa, kuten Rennerit, Fritz Adlerit ja Otto Bauerit) työläisten luokkataistelu kommunismin puolesta koko maailmassa.

N. Lenin

Elokuun 15 pnä 1920.

Julkaistu saksan kielellä
elokuun 31 pnä 1920
„Die Rote Fahne” (Wien) lehden
396. numerossa

Venäjän kielellä julkaistu
ensi kerran v. 1925

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN II KONGRESSI

Elokuun 7 p:nä päättyi Kommunistisen Internationalen II kongressi. Internationalen perustamisesta on kulunut alun toista vuotta, ja tänä lyhyenä ajanjaksona on saavutettu valtavaa, ratkaisevaa menestystä.

Vuosi sitten I kongressissa vasta nostettiin kommunismin lippu, jonka ympärille vallankumouksellisen proletariaatin voimien tuli kokoontua; julistettiin sota Toiselle, keltaiselle Internationaalelle, joka yhdistää sosialistiluopioita, jotka ovat siirtyneet porvariston puolelle proletariaattia vastaan ja ovat liitossa kapitalistien kanssa työväenvallankumousta vastaan.

Kuinka valtavaa menestystä on saavutettu vuoden aikana, se näkyy muun muassa siitä, että myötämielisyyden kasvu työväenjoukoissa kommunismia kohtaan on pakottanut tärkeimmät II Internationaleen kuuluneet Euroopan ja Amerikan puolueet: Ranskan sosialistisen puolueen, Saksan ja Englannin „riippumattomat” puolueet ja Amerikan sosialistisen puolueen eroamaan II Internationalesta.

Vallankumouksellisten työläisten parhaat edustajat ovat maailman kaikissa maissa jo asettuneet kommunismin kannalle, Neuvostovallan kannalle, proletariaatin diktatuurin kannalle. Euroopan ja Amerikan kaikissa kehittyneimissä maissa on jo kommunistinen puolue tai lukuisasti kommunistiryhmiä. Ja elokuun 7 p:nä päättyneessä kongressissa liittyivät yhteen proletaarijoukkoihin yhteydessä olevien lujien ja mahtavien järjestöjen edustajat eivätkä enää vain proletaarisen vallankumouksen etumaiset julistajat. Kommunismin kannalla on nyt vallankumouksellisen proletariaatin maailmanarmeija, ja se sai päättyneessä

kongressissa oman järjestönsä, selvän, täsmällisen ja seikkaperäisen toimintaohjelman.

Kongressi kieltäytyi ottamasta heti Kommunistisen Internationalen riveihin niitä puolueita, joihin on vielä jäänyt „menshevismin”, sosialismin asian kavalluksen, opportunistin vaikutusvaltaisia edustajia, kuten on laita edellä mainituissa Toisesta, keltaisesta Internationalesta eroneissa puolueissa.

Useilla täysin selvillä päätöslauselmillaan kongressi sulki opportunistimilta kaikkinaisen pääsyn ja vaati tekemään siitä ehdottomasti pesäeron. Ja kongressissa esitetyistä varmoista tiedoista kävi selville, että työväenjoukot ovat meidän puolellamme, että opportunistit voitetaan nyt lopullisesti.

Kongressi oikaisi virheet, joita eräät kommunistit, jotka tahtovat ehdottomasti mennä „vasemmalle”, ovat tehneet muutamissa maissa kiistämällä sen, että on välttämätöntä toimia porvarillisissa parlamenteissa, taantumuksellisissa ammattiliitoissa, kaikkialla, missä on miljoonia työläisiä, joita kapitalistit ja työväen piireistä lähteneet kapitalistien lakeijat, s.o. Toisen, keltaisen Internationalen jäsenet, vielä pettävät.

Kongressi sai aikaan koko maailman kommunistisissa puolueissa sellaisen yhtenäisyyden ja kurinalaisuuden, jollaista ei ole ollut koskaan aikaisemmin ja joka antaa työväenvallankumouksen etujoukolla mahdollisuuden kulkea seitsemän peninkulman saappailla eteenpäin kohti suurta päämääräänsä, jona on pääoman ikeen kukistaminen.

Kongressin ja työläisnaisten kansainvälisen konferenssin samanaikainen kokoontuminen on omiaan lujittamaan kongressin yhteyksiä kommunistiseen naisliikkeeseen.

Kongressissa olivat niin ikään edustettuina rosvoavien kansakuntien „sivilisoituneen” liiton armottomasti ryöväämien, polkemien ja orjuuttamien Idän maiden, siirtomaiden ja takapajuisten maiden kommunistiset ryhmät ja puolueet. Vallankumouksellinen liike kehittyneimmissä maissa olisi asiallisesti pelkkää petosta, ellei Euroopan ja Amerikan työläisten pääomanvastaisessa ja pääoman sortamien satojen ja satojen miljoonien „siirtomaa”-orjien taistelussa ole täydellistä ja kiinteää yhteenliittyneisyyttä.

Suuria ovat sotilaalliset voitot, joita työläisten ja talonpoikain Neuvostotasavalta on saanut tilanherroista ja

kapitalisteista, Judenitsheista, Koltshakeista, Denikineistä, valkokuolalaisista sekä niiden auttajista — Ranskasta, Englannista, Amerikasta ja Japanista.

Mutta sitäkin suurenmoisempi on se voitto, jonka olemme saavuttaneet saadessamme puolellemme työläisten, työtätekevien, pääoman sortamien joukkojen mielen ja sydämen, kommunististen aatteiden ja kommunististen järjestöjen voitto koko maailmassa.

Proletaarinen vallankumous, kapitalismin ikeen kukistaminen on tapahtuva ja tapahtuu maailman kaikissa maissa.

„Kommunistika“ № 3—4,
elokuu—syyskuu 1920
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan
„Kommunistika“ aikakauslehden
tekstin mukaan

VASTAUS „DAILY NEWS” LEHDEN KIRJEENVAIHTAJALLE HRA SEGRUE'LLE

Syyskuun 3 p:nä 1920 sähköessä esittämäne kysymyksen johdosta ilmoitan teille, että Dittmannin tapaisten saksalaisten riippumattomien oikeistosiiven bolshevisminvastaiset hyökkäilyt eivät minua ihmetytä. Moskovassa Kominternin kongressissa pitämässäni puheessa osoitin, että Crispienin aatteet ovat täysin kautskylaisia. Luonnollista on, että Crispienin ja Dittmannin tapaiset kautskylaiset ovat tyytymättömiä bolshevismiin. Olisi murehdittavaa, jos sellaiset ihmiset olisivat tyytyväisiä meihin. Luonnollista on, että usein sellaiset pikkuporvarilliset demokraatit kuin täydellisesti meidän menshevikkimme kaltainen Dittmann osoittautuvat proletariaatin ja porvariston välisessä ratkaisevassa taistelussa olevan viimeksi mainitun puolella. Dittmannia kuohuttavat ampumiset, mutta selvää on, että menshevikkejä ampuvat näissä tapauksissa vallankumoukselliset työläiset ja ettei se luonnollisesti voi erikoisesti miellyttää Dittmannia. Huono olisi III, Kommunistinen Internationale, jos -se sallisi saksalaista, ranskalaista tai jotain muuta tyyppiä olevien Dittmannien kuulua riveihinsä.

Jos otaksutte ranskalaisten, saksalaisten ja brittiläisten työläisvaltuuskuntien selostusten aiheuttaneen bolshevismille enemmän vahinkoa kuin koko bolshevisminvastainen propaganda, niin hyväksyn kernaasti johtopäätöksen, joka siitä seuraa.

Solmikaamme sopimus: te kaikkien maiden bolshevisminvastaisen porvariston nimessä, minä Venäjän Neuvostotasavallan nimessä. Lähetettäköön meille Venäjälle tämän sopimuksen mukaan kaikista maista työläisten ja

pientalonpoikien (s.o. työtätekevien, niiden, jotka työllään luovat voittoa pääomalle) valtuuskuntia ja oleskelkoon jokainen valtuuskunta Venäjällä parisen kuukautta. Jos noiden valtuuskuntien selostukset ovat hyödyllisiä bolshevisminvastaiselle propagandalle, niin maailman porvariston pitäisi ottaa maksettavakseen näiden valtuuskuntien kaikki matkakustannukset. Ottaen kuitenkin huomioon sen, että tuo porvaristo on kaikissa maissa äärimmäisen voimantonta ja köyhää, kun taas me Venäjällä olemme rikkaita ja voimakkaita, suostun anomaan Neuvostohallitukselta sellaisen helpotuksen, että se maksaisi $\frac{3}{4}$ kuluista ja vain $\frac{1}{4}$ jäisi kaikkien maiden miljonäärien maksettavaksi.

Toivon, että te, joka nimitätte itseänne sähkeessänne rehelliseksi lehtimieheksi, ette kieltäänny propagoimasta kaikkialla ja aina tällaista Neuvostotasavallan ja maailman porvariston välistä sopimusta, tietenkin bolshevisminvastaisen propagandan hyväksi.

Lenin

Syyskuun 8 pnä 1920.

„Pravda“ № 202,
syyskuun 12 pnä 1920

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE VKP(b):n IX YLEISVENÄLÄISESSÄ
KONFERENSSISSA ⁴⁷
SYYSKUUN 22 pnä 1920**

LEHTISELOSTUS

Sota Puolaa vastaan, oikeamminkin heinäkuun—elokuun kamppailu, on muuttanut perusteellisesti maailman poliittista tilannetta.

Ennen kuin puolalaiset hyökkäsivät kimppuumme sattui silloisille kansainvälisille suhteille luonteenomainen tapaus. Kun me tammikuussa ehdotimme Puolalle rauhaa, sille erittäin edullista ja meille hyvin epäedullista rauhaa, niin kaikkien maiden diplomaatit ymmärsivät sen omalla tavallaan: „bolshevikit antavat tavattomasti periksi, siis he ovat tavattoman heikkoja”. Vieläkin kerran tuli vahvistetuksi se totuus, että porvarillinen diplomatia ei kykene käsittämään meidän uuden diplomatiamme menetelmiä, että me teemme rehellisiä ja suoria ilmoituksia. Siksi meidän ehdotuksemme aiheuttivat vain raivokkaan shovinismin purkauksen Puolassa, Ranskassa y.m. maissa ja kannustivat Puolaa hyökkäykseen. Ensin Puola valtasi Kievin, sitten meidän sotajoukkomme antaen vastaiskun pääsivät Varsovan edustalle; sen jälkeen tapahtui käänne ja meidät heitettiin takaisin enemmän kuin sadan virstan päähän.

Tämän seurauksena muodostunut ehdottomasti vaikea tilanne ei kuitenkaan ole meille vain pelkkä tappio. Kumosimme armottomasti ne diplomaattien laskelmat, joita he olivat tehneet meidän heikkoutemme varaan, ja todistimme, ettei Puola voi meitä voittaa ja että emme olleet emmekä ole kaukana siitä, että saamme voiton Puolasta. Sitä paitsi meillä on nytkin sata virstaa vallattua aluetta. Ja lopuksi etenemisemme Varsovaan vaikutti niin voimakkaasti Länsi-Eurooppaan ja koko maailmantilanteeseen, että se muutti

perusteellisesti taistelevien sisäisten ja ulkoisten poliittisten voimien suhdetta.

Armeijamme läheneminen Varsovaa todisti kiistattomasti, että jossain Varsovan lähellä on koko Versailles'in sopimukseen nojaavan imperialismin maailmanjärjestelmän keskiö. Puola, viimeinen täydellisesti Ententen käsissä oleva suojamuuri bolshevikkeja vastaan, on tuon järjestelmän niin mahtava tekijä, että kun Punainen Armeija saattoi tämän suojamuurin uhan alaiseksi, niin koko järjestelmä alkoi huojua. Neuvostotasavallasta on tullut kansainvälisen politiikan ensiarvoinen tekijä.

Muodostuneessa uudessa tilanteessa tuli ennen kaikkea esille se tavattoman suurimerkityksinen tosiasia, että Ententen sarron alaisten maiden porvaristo on pikemminkin meidän puolellamme, ja sellaisten maiden väestö muodostaa 70% koko ihmiskunnasta. Olemme nähneet jo aikaisemminkin, että pikkuvaltiot, joiden olo on ollut tukalaa Ententen holhouksen alaisena (Eesti, Gruusia y.m.) ja jotka hirttävät omia bolshevikkejaan, solmivat kanssamme rauhan vastoin Ententen tahtoa. Nyt se on tullut erittäin voimakkaasti esiin kaikilla maailman ääriillä. Meidän joukkomme lähetessä Varsovaa koko Saksa alkoi kuohua. Siellä tilanne muodostui samanlaiseksi kuin meillä vuonna 1905, jolloin mustasotnialaiset nostivat ja herättivät poliittiseen elämään laajoja, kaikkein takapajuisimpia talonpoikaiskerroksia, jotka tänään esiintyivät bolshevikkeja vastaan, mutta huomenna vaativat kaikkia tilanherrojen maita. Saksassakin olemme nähneet sellaisen luonnottoman mustasotnialaisten ja bolshevikkien liiton. On ilmaantunut kummallinen mustasotnialaisvallankumouksellisen tyyppi, sellainen kuin se kehittymätön itäpreussilainen maalaispoika, joka — luin sen äskettäin eräästä saksalaisesta ei-bolshevistisesta lehdestä — sanoo, että Vilhelm pitää palauttaa, koska ei ole järjestystä, mutta kulkea pitää bolshevikkien mukana.

Toisena seurauksena Varsovan edustalla olostamme oli mitä voimakkain vaikutus Euroopan, erittäinkin Englannin, vallankumoukselliseen liikkeeseen. Joskaan emme onnistuneet saamaan kosketusta Puolan teollisuusproletariaattiin (ja se on tappiomme perussyitä), joka on Veikselin takana ja Varsovassa, saimme kosketuksen Englannin proletariaattiin ja nostimme sen liikkeen tavattoman korkealle,

aivan uudelle vallankumouksen asteelle. Kun Englannin hallitus esitti meille uhkavaatimuksen, niin osoittautui, että ensin on kysyttävä Englannin työläisten mielipidettä. Ja nuo työläiset, joiden johtajista yhdeksän kymmenesosaa on paatuneita menshevikkejä, vastasivat siihen perustamalla „Toimintakomitean”⁴⁸.

Englannin lehdistö säikähti ja alkoi huutaa, että se on „kaksoisvaltaa”. Ja se oli oikeassa. Englanti oli joutunut sellaiseen poliittisten suhteiden vaiheeseen, jollainen seurasi Venäjällä vuoden 1917 helmikuun jälkeen, jolloin Neuvostojen piti valvoa porvarillisen hallituksen jokaista askelta. „Toimintakomitea” on yhtymä, joka yhdistää kaikki työläiset puolueeseen katsomatta, sen tapainen kuin meidän Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea niihin aikoihin, kun siinä isännöivät Gots, Dan y.m.,— sellainen yhtymä, joka kilpailee hallituksen kanssa ja jossa menshevikkien on pakko menetellä puolittain bolshevikkien tavalla. Ja samalla tavalla kuin meidän menshevikkimme loppujen lopuksi sotkeutuivat ja autoivat johdattamaan joukot meidän luoksemme, niin myös „Toimintakomitean” menshevikkien täytyy kiertämättömän tapahtumien kulun pakosta raivata Englannin työläisjoukoille tietä bolshevistiseen vallankumoukseen. Kompetenttien henkilöiden todistusten mukaan Englannin menshevikit pitävät jo itseään hallituksena ja aikovat lähitulevaisuudessa astua porvarillisen hallituksen tilalle. Se on seuraava aste Englannin proletarisen vallankumouksen yleisessä kehityksessä.

Nuo Englannin työväenliikkeen suuret edistysaskeleet vaikuttavat mitä voimakkaimmin kansainväliseen työväenliikkeeseen ja ennen kaikkea Ranskan työväenliikkeeseen.

Sellaisia ovat viimeisen Puolan-kamppailumme tulokset maailmanpolitiikan ja Länsi-Euroopassa muodostuvien suhteiden alalla.

Nyt meillä on edessämme kysymys sodasta ja rauhasta Puolan kanssa. Me haluamme välttää meille raskaan talvisodan ja ehdotamme Puolalle jälleen sille edullista ja meille epäedullista rauhaa. Mutta mahdollisesti porvarilliset diplomaatit katsovat jälleen vanhasta tottumuksesta rehellisen ilmoituksemme heikkouden merkiksi. Todennäköisesti he ovat jo päättäneet talvisodasta. Ja nyt meidän tulee tehdä itsellemme selväksi, missä oloissa joudumme astumaan todennäköiseen uuteen sodanvaiheeseen.

Tappiomme sai aikaan Länsi-Euroopassa tiettyjä muutoksia ja yhteenliitti meitä vastaan meihin vihamielisesti suhtautuvia kirjavia aineksia. Mutta olemme nähneet vastassamme monesti paljon voimallisempiakin yhtymiä ja mielialoja, jotka eivät kuitenkaan ole ratkaisseet asiaa.

Meitä vastustavat liitossa Puola, Ranska ja Wrangel, johon Ranska perustaa toiveensa. Tuota liittoutumaa vaivaa kuitenkin vanha tauti — sen ainesten välinen eripuraisuus ja kauhu, jota Puolan pikkuporvaristo tuntee mustasotnialaista Venäjää ja sen tyypillistä edustajaa Wrangelia kohtaan. Pikkuporvarillinen, patrioottinen Puola, PPS:n, ludovilaisten, rikkaiden talonpoikain puolueet tahtovat rauhaa. Näiden puolueiden edustajat sanoivat Minskissä: „Me tiedämme, ettei Varsovaa ja Puolaa pelastanut Entente — se ei voinut meitä pelastaa, vaan patrioottinen nousu”. Noita opetuksia ei unohdeta, vaan patrioottinen selvästi, että sodan seurauksena heidän rahataloutensa on kokonaan hunningolla. Sodastahan pitää maksaa, ja Ranska tunnustaa „pyhän yksityisomistuksen”. Pikkuporvarillisten puolueiden edustajat tietävät, että Puola oli jo ennen sotaa kriisin partaalla, että sota tietää yhä suurempaa köyhtymistä, ja siksi he katsovat paremmaksi rauhan. Haluammekin käyttää hyväksemme tätä mahdollisuutta ehdottaessamme Puolalle rauhaa.

On tullut esiin myös erittäin tärkeä uusi tekijä: Puolan armeijan yhteiskunnallinen kokoomus on muuttunut. Me voitimme Koltshakin ja Denikinin vasta sitten, kun näiden armeijain yhteiskunnallinen kokoomus muuttui, kun lujat kantajoukot sulautuivat mobilisoiuihin talonpoikaisjoukkoihin. Samaa tapahtuu nyt Puolan armeijassa, johon hallituksen on ollut pakko kutsua talonpoikain ja työläisten vanhempia ikäluokkia, jotka ovat saaneet kokea ankaramman, imperialistisen sodan. Tämä armeija ei koostu nyt enää poikasista, joita oli helppo „muokata”, vaan ikämiehistä, joita ei voida opettaa mihin hyvänsä. Puola on jo ylittänyt sen rajan, jonka jälkeen sille oli taattu ensin maksimaalinen voitto ja sitten maksimaalinen tappio.

Jos joudumme käymään talvisodan, niin voitamme, se on epäilemätöntä, nääntymyksestä ja väsymyksestä huolimatta. Siitä on takeena myös taloudellinen tilamme. Se on parantunut huomattavasti. Meillä on nyt entiseen verrattuna luja taloudellinen perusta. Kun vuonna 1917—1918

hankimme viljaa 30 miljoonaa puutaa, vuonna 1918—1919 110 miljoonaa puutaa, vuonna 1919—1920 260 miljoonaa puutaa, niin ensi vuonna aiomme hankkia noin 400 miljoonaa puutaa. Nämä eivät ole enää niitä numeroita, joiden parissa kamppailimme nälkävuosina. Emme enää katso sellaisella kauhulla niihin monivärisiin paperipalasiin, joita on liikkeessä miljardimäärin ja jotka ovat nyt selvästi osoittautuneet vanhan porvarillisen vaatetuksen palasiksi, riekaleiksi.

Meillä on yli sata miljoonaa puutaa naftaa. Donetsin kivihiilialue antaa jo 20—30 miljoonaa puutaa hiiltä kuu-kaudessa. Huomattavasti on parantunut polttopuutilanne. Mutta viime vuonna olimme yksistään polttopuiden varassa, meillä ei ollut naftaa eikä hiiltä.

Kaiken tämän perusteella me voimme sanoa, että kun yhdistämme ja ponnistamme voimamme, niin me voitamme.

„Pravda” № 216,
syyskuun 29 pntä 1920

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KIRJE SAKSAN JA RANSKAN TYÖLÄISILLE

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TOISTA KONGRESSIA
KOSKEVAN KESKUSTELUN JOHDOSTA *

Toverit! Saksan ja Ranskan porvarillinen lehdistö kiinnittää suurta huomiota keskusteluun, jota Saksan riippumattomassa sosialidemokraattisessa puolueessa ja Ranskan sosialistisessa puolueessa käydään Kommunistiseen Internationaleen liittymisestä. Porvarillinen lehdistö puolustaa tavattoman tarmokkaasti kummankin puolueen oikeistolaisen, opportunistisen osan mielipiteitä.

Se on täysin ymmärrettävää, sillä nuo oikeistoainekset ovat tosiasiallisesti pikkuporvarillisia demokraatteja, jotka kuten Dittmann ja Crispin eivät osaa ajatella vallankumouksellisesti, eivät kykene auttamaan työväenluokkaa valmistautumaan vallankumoukseen ja suorittamaan vallankumousta. Eroaminen noista oikeistolaisista, opportunistisista aineksista on välttämätöntä, se on ainoa keino todella vallankumouksellisten, todella proletaaristen joukkojen yhdistämiseksi.

Sellaiset huudot, että Moskova „dikteeraa” j.n.e., ovat pelkkää silmän lumetta. Kommunistisen Internationaleen Toimeenpanelevassa Komiteassa on tosi asiassa kaksikymmentä jäsentä, ja näistä vain viisi on Venäjän kommunistisen puolueen jäsentä. Kaikki puheet „dikteerauksesta” y.m. ovat joko itsepetosta tai työläisten pettämistä. Noilla puheilla verhotaan tiettyjen opportunistijohtajien vararikkoa samalla tavalla kuin K.A.P.D:n (Saksan kommunistisen työväenpuolueen) keskuudessa samantapaisilla puheilla verhottiin sen eräiden, proletaarisen vallankumouksellisuuden raiteilta suistuneiden johtomiesten vararikkoa. Samanlaista itsepetosta tai petosta ovat nekin huudot, että Kominterniin hyväksymisen ehdoissa „moskovalaiset diktaattorit”

muka vainoavat tiettyjä henkilöitä. Hyväksymiseshdoissa, § 20, on sanottu selvääkin selvemmin, että „poikkeuksia” (Ausnahmen) *ankarista säännöistä* oikeistosiiven johtajiin ja keskuselinten jäsenistöön nähden *voidaan tehdä III Internationalen Toimeenpanevan Komitean suostumuksella.*

Koska poikkeukset on suoraan julistettu sallituiksi, niin ei voi olla puhettakaan siitä, että niiden tai näiden henkilöiden hyväksyminen on ehdottomasti sallimatonta. Siis tunnustetaan täydellisesti, että on välttämättömästi otettava huomioon ei menneisyys, vaan nykyisyys, otettava huomioon eri henkilöiden, eri johtajien mielipiteissä ja menettelyssä tapahtuneet muutokset. Koska poikkeukset on julistettu sallituiksi III Internationalen Toimeenpanevan Komitean suostumuksesta riippuen — ja tässä Toimeenpanevassa Komiteassa on vain yksi neljännes venäläisiä —, niin „dikteerauksesta” y.m. huutaminen on aivan perätöntä ja läpeensä valheellista.

Kaikki nuo huudot ovat vain silmän lumetta. Todellisuudessa on käynnissä taistelu vallankumouksellisten, *proletaaristen*, ja opportunististen, *pikkuporvarillisten*, ainesten välillä. Näihin viimeksi mainittuihin ovat kuuluneet ja kuuluvat Hilferdingit, Dittmannit, Crispienit, lukuisat parlamenttiryhmiin jäsenet Saksassa ja Ranskassa y.m. Näiden kahden *poliittisen suunnan* välillä käydään taistelua poikkeuksesta kaikissa maissa, tällä taistelulla on pitkä historiansa, tämä taistelu kärjistyi kaikkialla imperialistisen sodan aikana ja on kärjistynyt sen jälkeen. Opportunismia edustavat „työläisaristokratian”, vanhan ammattiliitto-, osuustoiminta- y.m. byrokratian ainekset, pikkuporvarilliset sivistyneistökerrokset y.m. Vallankumouksellisen proletariaatin yhdistäminen *on mahdotonta*, ellei vapauduta tuosta *suunnasta*, joka horjunnoillaan, „menshevismillään” (Dittmannit ja Crispienit ovat täysin meidän menshevikkimme kaltaisia) tosiasiallisesti levittää porvariston vaikutusta proletariaatin keskuuteen työväenliikkeen *sisältä*, sosialististen puolueiden *sisältä*, — ellei vapauduta tästä suunnasta, erota siitä, eroteta kaikkia sen huomattavia edustajia.

Dittmannit, Crispienit y.m., horjumalla alinomaa reformismia ja menshevismia puoleen ja kykenemättä ajattelemaan ja toimimaan vallankumouksellisesti, tosiasiallisesti levittävät tietämättään porvariston vaikutusta proletariaatin keskuuteen proletarisen puolueen *sisältä*, *alistavat*

proletariaattia *porvarillisen reformismin* alaiseksi. Vain eroamalla heistä ja heidän kaltaisistaan voidaan luoda vallankumouksellisen proletariaatin *kansainvälinen yhtenäisyys* porvaristoa *vastaan*, sen kukistamiseksi.

Italian tapahtumien täytyy avata niiden kaikkein itsepintaisimpienkin silmät, jotka eivät näe sitä vahinkoa, mitä „yhtenäisyys” ja „rauha” Crispienien ja Dittmannien kanssa tietää. Italialaiset Crispienit ja Dittmannit (Turati, Prampolini, D’Aragona) alkoivat heti *häiritä* vallankumousta Italiassa, kun asiat *kehittyivät todelliseen vallankumoukseen*. Ja siihen asia kehittyi — enemmän tai vähemmän nopeasti, enemmän tai vähemmän vaikeasti ja tuskallisesti — koko Euroopassa, koko maailmassa.

On aika hylätä lopullisesti kaikki nuo mitä vahingollisimmat harhakuvitelmat „yhtenäisyyden” ja „rauhan” aikaansaamisesta Dittmannien ja Crispienien kanssa, Saksan „Riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen”, Englannin „Riippumattoman työväenpuolueen”, Ranskan sosialistisen puolueen y.m. oikeistosiiven kanssa. Kaikkien vallankumouksellisten työläisten on aika puhdistaa puolueensa heistä ja luoda todella yhtenäiset proletariaatin kommunistiset puolueet.

N. Lenin

Syyskuun 24 pnä 1920.

„Pravda” № 213,
syyskuun 25 pnä 1920

*Julkaistaan
käsikirjoutuksen mukaan*

NUORISOLIITON TEHTÄVÄT

(PUHE VENÄJÄN KOMMUNISTISEN NUORISOLIITON
III YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA)

LOKAKUUN 2 p:nä 1920⁵⁰

(Edustajakokous tervehtii Leniniä myrskyisin suosionosoituksin.) Toverit, tänään haluaisin puhua Kommunistisen nuorisoliiton perustehtävistä sekä samassa yhteydessä siitä, millaisia nuorison järjestöjen tulee yleensä olla sosialistisessa tasavallassa.

Tätä kysymystä on pysähdyttävä tarkastamaan sitäkin suuremmalla syyllä, kun tietyssä mielessä voidaan sanoa, että juuri nuorison tehtävänä on varsinaisesti kommunistisen yhteiskunnan rakentaminen. Onhan selvää, että kapitalistisessa yhteiskunnassa kasvanut työntekijäin sukupolvi voi parhaassa tapauksessa saattaa päätökseen vanhan, riistoon pohjautuvan kapitalistisen elämänjärjestyksen perusteiden hävittämisen. Se kykenee parhaassa tapauksessa luomaan yhteiskuntajärjestelmän, joka auttaa proletariaattia ja työtätekeviä luokkia pitämään vallan käsissään ja laskemaan lujan perustuksen, jolle voi rakentaa vain sukupolvi, joka ryhtyy työhön jo uusissa oloissa, sellaisen tilanteen vallitessa, jolloin ihmisten välillä ei ole riistosuhteita.

Ja kun kysymys nuorison tehtävistä otetaan tältä kannalta, niin on sanottava, että nämä nuorison tehtävät yleensä ja erikoisesti kommunistisen nuorisoliiton sekä kaikkien muiden järjestöjen tehtävät voitaisiin ilmaista yhdellä sanalla: on opiskeltava.

Luonnollisesti tämä on vain „yksi sana”. Se ei vielä anna vastausta tärkeimpiin ja oleellisimpiin kysymyksiin — mitä on opiskeltava ja miten opiskeltava? Tässä on kuitenkin kysymys siitä, että silloin, kun vanhaa kapitalistista

yhteiskuntaa muutetaan uudeksi, uusia sukupolvia, joiden tulee rakentaa kommunistinen yhteiskunta, ei voida opettaa, kasvattaa ja valistaa entiseen tapaan. Nuorison opettamisessa, kasvattamisessa ja valistamisessa on pidettävä lähtökohdana sitä ainesta, minkä vanha yhteiskunta on meille jättänyt. Me voimme rakentaa kommunismia vain käyttämällä kaikkia niitä tietoja, järjestöjä ja laitoksia, niitä ihmisvoimia ja voimavaroja, jotka meille ovat jääneet vanhalta yhteiskunnalta. Vain uudestijärjestämällä perin pohjin nuorison opetuksen, järjestämisen ja kasvatuksen voimme päästä siihen, että nuoren sukupolven ponnistusten tuloksena syntyy yhteiskunta, joka ei ole vanhan yhteiskunnan kaltainen, s.o. kommunistinen yhteiskunta. Sen vuoksi meidän on puhuttava yksityiskohtaisesti siitä, mitä meidän on opetettava nuorisolle ja miten nuorison on opiskeltava, jos se todella tahtoo olla kommunistisen nuorison nimen arvoinen, ja kuinka sitä on valmennettava, jotta se kykenisi rakentamaan ja viemään päätökseen sen, minkä me olemme panneet alulle.

Minun on sanottava, että ensimmäinen ja luonnollisin vastaus on kaiketi se, että nuorisoliiton ja yleensä koko nuorison, joka tahtoo päästä kommunismiin, on opiskeltava kommunismia.

Mutta tällainen vastaus: „on opiskeltava kommunismia” on hyvin yleisluontoinen. Mitä me tarvitsemme oppiaksemme kommunismia? Mitä meidän on otettava koko tiedoudesta oppiaksemme tietämään, mitä on kommunismi? Tässä meitä ovat uhkaamassa monenlaiset vaarat, jotka antavat tietää itsestään hyvin usein, jos vain tehtävä — kommunismin oppiminen — asetetaan virheellisesti tai käsitetään perin yksipuolisesti.

Ensi katsaukselta mieleen tulee tietenkin sellaisia ajatuksia, että kommunismin oppiminen on kaikkien niiden tietojen omaksumista, jotka on esitetty kommunistisissa oppikirjoissa, kirjasissa ja muissa teoksissa. Mutta kommunismin tutkimisen määrittelemine sellaiseksi olisi perin karkeaa ja vajavaista. Jos kommunismin tutkiminen olisi yksinomaan sen omaksumista, mitä on esitetty kommunistisissa teoksissa, kirjoissa ja kirjasissa, niin silloin syntyisi tavattoman helposti kommunistisia kirjanoppineita ja kerskureita, mutta se aiheuttaisi meille hyvin usein vahinkoa ja hallaa, sillä luettuaan ja oppittuaan, mitä kommu-

nistisissa kirjoissa ja kirjasissa on esitetty, nämä ihmiset eivät kykenisi yhdistämään kaikkia noita tietoja toisiinsa eivätkä osaisi toimia siten kuin kommunismi todella vaatii.

Mitä pahimpia vanhasta kapitalistisesta yhteiskunnasta peräisin olevia vitsauksia ja onnettomuuksia on kirjan täydellinen irrallisuus käytännöllisestä elämästä, sillä kirjoissa, joita meillä oli, kaikki oli kuvailtu niin kauniiksi kuin voidaan, ja suurimmalta osaltaan nämä kirjat olivat mitä inhottavinta ulkokultaista valhetta, joka antoi meille väärän kuvan kapitalistisesta yhteiskunnasta.

Sen vuoksi olisi perin virheellistä tyytyä oppimaan vain kirjoista, mitä niissä sanotaan kommunismista. Puheissamme ja kirjoituksissamme emme nykyään toista yksinkertaisesti sitä, mitä aikaisemmin puhuttiin kommunismista, sillä puheemme ja kirjoituksemme sitoutuvat jokapäiväiseen monitahoiseen työhön. Kommunistisista kirjasista ja teoksista saatu kommunismin tuntemus ei ole minkään arvoista ilman työtä ja taistelua, sillä se olisi edelleenkin vanhaa teorian ja käytännön toisistaan erottamista, joka oli vanhan porvarillisen yhteiskunnan inhottavin piirre.

Vielä vaarallisempaa olisi, jos alkaisimme oppia yksinomaan kommunistisia tunnuksia. Ellemme käsittäisi ajoissa tätä vaaraa emmekä suuntaisi kaikkia ponnistuksiamme tämän vaaran poistamiseen, niin silloin ne puoli miljoonaa tai miljoona kansalaista, nuorukaista ja neitosta, jotka tällaisen kommunismin opiskelemisen jälkeen alkavat sanoa itseään kommunisteiksi, aiheuttaisivat vain suurta vahinkoa kommunismin asialle.

Tämän vuoksi herää kysymys, miten meidän on yhdistävä kaikki tuo kommunismin opettamiseen? Mitä meidän tulee ottaa vanhasta koulusta ja vanhasta tieteestä? Vanha koulu julisti, että se tahtoo kasvattaa kaikinpuolin sivistyneen ihmisen ja että se opettaa tieteitä yleensä. Tiedämme, että tuo oli silkkaa valhetta, sillä koko yhteiskunta perustui ihmisten jakaantumiseen luokkiin, riistäjiin ja sorrettuihin, ja pysyi pystyssä sen varassa. Oli luonnollista, että vanha koulu, joka oli kauttaaltaan luokkahengen läpätunkema, antoi tietoja vain porvariston lapsille. Sen jokainen sana oli sovitettu porvariston etujen mukaiseksi. Noissa kouluissa työläisten ja talonpoikien nuorta sukupolvea ei niinkään paljon kasvatettu kuin harjaannutettiin pitäen silmällä

tämän porvariston etuja. Heistä kasvatettiin porvaristolle kelpollisia palvelijoita, jotka olisivat kyenneet tuottamaan sille voittoa häiritsemättä samalla porvariston rauhaa ja joutilaisuutta. Siksi hylätessämme vanhan koulun asetimme tehtäväksemme ottaa siitä vain sen, mitä tarvitsemme saadaksemme todellisen kommunistisen sivistyksen.

Tässä joudun koskettelemaan vanhaa koulua vastaan esitettyjä moitteita ja syytöksiä, joita kuulee alinomaa ja jotka useasti johtavat aivan vääraän tulkintaan. Sanotaan, että vanha koulu oli lukukoulu, äkseerauskoulu, päähänpänttäyskoulu. Se on totta, mutta pitää osata erottaa, mitä vanhassa koulussa oli huonoa ja mitä meille hyödyllistä, ja valita se, mikä on tarpeellista kommunismille.

Vanha koulu oli lukukoulu, se pakotti ihmiset omaksumaan joukon tarpeettomia, hyödyttömiä ja kuolleita tietoja, jotka pänttäämällä päntättiin päähän ja jotka muovasivat nuorta sukupolvea virkamiesten yleisen mittapuun mukaiseksi. Olisi kuitenkin hyvin suuri virhe, jos pyrkisitte tekemään sellaisen johtopäätöksen, että kommunistiksi voi tulla omaksumatta sitä, mitä inhimillinen tieto on koonnut. Olisi virheellistä ajatella, että siinä on kylliksi, kun opitaan kommunistiset tunnukset ja kommunistisen tieteen johtopäätökset eikä omaksuta kaikkia niitä tietoja, joiden tulosta on itse kommunismi. Marxilaisuus on näyte siitä, kuinka kommunismi on ilmaantunut yleisestä inhimillisestä tiedosta.

Olette lukeneet ja kuulleet siitä, kuinka kommunistinen teoria, kommunistinen tiede, joka on pääasiallisesti Marxin luoma, kuinka tuo marxilaisuuden oppi on lakannut olemasta XIX vuosisadan yhden, vaikkakin nerokkaan sosialistin luomus, kuinka tuosta opista on tullut miljoonien ja kymmenien miljoonien proletaarien oppi kautta maailman, proletaarien, jotka käyttävät tätä oppia taistelussaan kapitalismia vastaan. Ja jos kysytte: miksi Marxin oppi on voinut valloittaa vallankumouksellisimman luokan miljoonien ja kymmenien miljoonien sydämen, voitte saada vain yhden vastauksen: niin on tapahtunut siksi, että Marx nojautui kapitalismin aikana saavutettujen inhimillisten tietojen lujaan perustaan; tutkittuaan ihmisyyhteiskunnan kehityksen lait Marx käsitti, että kapitalismin kehitys johtaa kiertämättömästi kommunismiin, ja — mikä on pääasia — todisti tämän yksinomaan tuon kapitalistisen yhteiskunnan mitä

tarkimman, yksityiskohtaisimman ja syvällisimmän tutkimuksen pohjalla, sen ansiosta, että hän omaksui täydellisesti kaiken, mitä aikaisempi tiede oli antanut. Hän muokkasi arvostelevasti kaiken, mitä ihmisyhteiskunta oli luonut, jättämättä siitä mitään huomioimatta. Hän muokkasi uudelleen kaiken, mitä inhimillinen ajatus oli luonut, asetti arvostelun alaiseksi, tarkisti sen työväenliikkeen pohjalla ja teki johtopäätökset, joita porvarillisten puitteiden rajoittamat tai porvarillisten ennakkoluulojen kahlehtimat ihmiset eivät kyenneet tekemään.

On muistettava tämä, kun puhumme esimerkiksi proletaarisesta kulttuurista. Ellemme käsitä selvästi, että proletaarinen kulttuuri voidaan luoda vain sillä pohjalla, että tunnetaan tarkoin koko ihmiskunnan kehityksen luoma kulttuuri, että muokataan se uudestaan —, ellemme käsitä sitä, emme voi ratkaista tätä tehtävää. Proletaarinen kulttuuri ei ole hypännyt esiin mistään tuntemattomasta paikasta eivätkä sitä ole keksineet ihmiset, jotka sanovat itseään proletaarisen kulttuurin erikoistuntijoiksi. Kaikki se on silkkää pötyä. Proletaarisen kulttuurin täytyy olla niiden tietovarojen lainmukaista kehittämistä, joita ihmiskunta on luonut kapitalistisen yhteiskunnan, tilanherrain yhteiskunnan, virkavaltaisen yhteiskunnan sorron alaisuudessa. Kaikki nämä tiet ja polut ovat johdattaneet, johdattavat ja johdattavat vastedeskin proletaariseen kulttuuriin aivan samoin kuin Marxin uudelleen muokkaama poliittinen taloustiede osoitti meille, mihin ihmisyhteiskunta on kulkeva, osoitti, että on siirrytty luokkataistelun ja alkavan proletaarisen vallankumouksen kauteen.

Kun kuulemme usein sekä nuorison edustajien että eräiden uuden opetuksen puoltajien syyttävän vanhaa koulua siitä, että se oli päähänpääntäyskoulu, sanomme heille, että meidän on otettava se, mitä vanhassa koulussa oli hyvää. Emme saa jäljitellä vanhaa koulua siinä, että nuoren ihmisen muistia rasitetaan tavattomalla määrällä tietoja, joista yhdeksän kymmenesosaa on tarpeettomia ja yksi kymmenesosa väärennettyjä, mutta tämä ei merkitse, että voimme rajoittaa kommunistisiin johtopäätöksiin ja ainoastaan oppia ulkoa kommunistisia tunnuksia. Siten ei kommunistia luoda. Kommunistiksi voi tulla vasta sitten, kun on rikastuttanut muistiaan kaikkien niiden tietorikkauksien tuntemisella, joita ihmiskunta on luonut.

Emme tarvitse päänäpönttystä, mutta meidän on kehitettävä ja parannettava jokaisen opiskelevan muistia perustosiasiajn tuntemuksella, sillä kommunismi muuttuu sisällyksettömäksi, muuttuu pelkäksi kyltiksi ja kommunistista tulee vain pelkästään kerskuja, ellei hän omaksu tietoisesti kaikkia saamiaan tietoja. Teidän tulee omaksua ne ja juuri siten, että suhtaudutte niihin arvostelevasti, että ette pönttä päänänne tarpeetonta rojua, vaan rikastutatte muistianne kaikkien niiden tosiasiajn tuntemuksella, joita ilman ei voida tulla nykyajan valistuneeksi ihmiseksi. Jos kommunisti mielisi kerskailla kommunismilla johtopäätösten perusteella, jotka hän on saanut valmiina, ilman että hän itse olisi tehnyt mitä vakavinta, vaikeinta, tavattoman suurta työtä, ilman että hän itse olisi eritellyt tosiasioita, joihin hän on velvollinen suhtautumaan arvostelevasti, niin sellainen kommunisti olisi sangen surkea. Sellainen pinta-puolisuus olisi kerrassaan turmiollista. Kun tiedän, että tiedän vähän, niin pyrin siihen, että tietäisin enemmän, mutta jos ihminen sanoo, että hän on kommunisti ja ettei hänen tarvitsekaan tietää mitään perusteellisesti, niin hänestä ei tule kommunistin tapaistakaan.

Vanha koulu kasvatti kapitalisteille tarpeellisia palvelijoita, vanha koulu teki tiedemiehistä ihmisiä, joiden oli puhuttava ja kirjoitettava niin kuin kapitalistit tahtoivat. Tämä merkitsee, että meidän on hävitettävä vanha koulu. Mutta kun meidän on hävitettävä se, kun meidän on hajotettava se, niin merkitseekö tämä, ettei meidän pidä ottaa siltä kaikkea sitä ihmisille välttämätöntä, mitä ihmiskunta on koonnut? Merkitseekö tämä, ettei meidän pidä osata erottaa, mikä on ollut välttämätöntä kapitalismille ja mikä on välttämätöntä kommunismille?

Vanhan äkseerauskuksen tilalle, joka porvarillisessa yhteiskunnassa oli voimassa vastoin enemmistön tahtoa, me pysytämme työläisten ja talonpoikain tietoisin kurin, työläisten ja talonpoikain, joilla viha vanhaa yhteiskuntaa kohtaan yhtyy päättäväisyyteen, taitoon ja valmiuteen yhdistää ja järjestää voimat tähän taisteluun, jotta tavattoman laajassa maassa erillisinä, yksinäisinä ja hajallaan elävien miljoonien ja satojen miljoonien tahdosta voitaisiin luoda yhteistahto, sillä ilman tätä yhteistahtoa meidät ehdottomasti nujerretaan. Ilman tällaista yhtenäisyyttä, ilman tätä työ-

läisten ja talonpoikain tietoista kuria on työmme toivontonta. Ilman sitä emme voi voittaa maailman kapitalisteja ja tilanherroja. Emme voi lujittaa edes perustusta, saatikka sitten rakentaa tälle perustukselle uutta, kommunistista yhteiskuntaa. Samalla kun hylkäämme vanhan koulun ja tunnemme aivan oikeutettua ja tarpeellista vihaa sitä kohtaan ja pidämme arvossa sitä, että ollaan valmiita hävittämään vanha koulu, meidän tulee käsittää, että entisenlaisen lukemisen, entisen päähänpänttävyyden ja entisen äksee-rauksen asemesta meidän on opittava omaksumaan koko inhimillinen tietous ja omaksumaan nimenomaan siten, ettei kommunismi olisi mitään ulkoaopittua, vaan omien mieltintöjenne tulosta, niitä johtopäätöksiä, jotka ovat kiertämättömiä nykyaikaisen sivistyksen kannalta.

Näin on asetettava perustehtävät, kun puhumme kommunismin opiskelemisesta.

Selittääkseni teille tämän ja valaistakseni samalla sitä, miten on opiskeltava, otan käytännöllisen esimerkin. Tiedätte, että sotilaallisten tehtävien, tasavallan puolustamistehtävien jälkeen ratkaistavaksemme nousee välittömästi taloudellinen tehtävä. Tiedämme, ettei kommunistista yhteiskuntaa voida rakentaa, ellei jälleenrakenneta teollisuutta ja maataloutta, mutta niitä ei saa rakentaa entisenlaisiksi. Ne on rakennettava uudelleen nykyaikaisen uusimman tieteen pohjalta. Tiedätte, että tänä pohjana on sähköistäminen, että vasta sitten, kun koko maa, kaikki teollisuuden ja maatalouden alat on sähköistetty, vasta sitten, kun olette suorittaneet tämän tehtävän, vasta sitten voitte rakentaa itsellenne kommunistisen yhteiskunnan, jota vanha sukupolvi ei pysty rakentamaan. Teidän tehtävänän on jälleenrakentaa koko maan talous, järjestää uudelleen ja panna kuntoon niin maatalous kuin teollisuuskin nykyaikaiseen tieteeseen, tekniikkaan ja sähköön pohjaavan nykyaikaisen tekniikan pohjalta. Käsitätte varsin hyvin, ettei lukutaidottomista ihmisistä ole sähköistämisen suorittajiksi, eikä siihen riitä pelkkä lukutaitoisuuskaan. Ei riitä se, että ymmärretään, mitä on sähkö, vaan on tiedettävä, miten sitä on teknillisesti käytettävä teollisuudessa ja maanviljelyksessä, teollisuuden ja maanviljelyksen eri aloilla. Meidän on itsemme päästävä siitä selvälle ja opetettava koko nouseva työtätekevä sukupolvi soveltamaan sitä. Juuri tätä vaaditaan nyt jokaiselta kehittyneeltä kommunistilta ja

jokaiselta nuorelta, joka pitää itseään kommunistina ja käsittää selvästi, että liittymällä Kommunistiseen nuorisoliittoon hän on sitoutunut auttamaan puoluetta kommunismin rakentamisessa ja koko nuorta sukupolvea kommunistisen yhteiskunnan luomisessa. Hänen on ymmärrettävää, että hän voi luoda sen vain nykyaikaiseen sivistykseen pohjautuen ja että kommunismi jää pelkäksi toivomukseksi, ellei hän hanki tuota sivistystä.

Edellisen sukupolven tehtävänä oli porvariston kukistaminen. Silloin oli tärkeintä arvostella porvaristoa, herättää joukoissa vihaa porvaristoa kohtaan, kehittää luokkatietoisuutta ja omien voimien yhteenliittämisen taitoa. Uuden sukupolven suoritettavana on paljoo vaikeampi tehtävä. Ei siinä kyllin, että teidän tulee yhdistää kaikki voimanne tukeaksenne työläisten ja talonpoikain valtaa kapitalistien hyökkäystä vastaan. Se teidän pitää tehdä. Sen te olette käsittäneet varsin hyvin, sen käsittää selvästi jokainen kommunisti. Mutta tämä ei riitä. Teidän tulee rakentaa kommunistinen yhteiskunta. Työ on pantu jo alulle ja monessa suhteessa jo suoritettukin. Vanha on murskattu, niin kuin se pitikin murskata, se on rauniokasana ja rauniokasaksi se pitikin muuttua. Maaperä on raivattu, ja nuoren kommunistisen sukupolven on rakennettava tälle maaperälle kommunistinen yhteiskunta. Teidän tehtävänänne on rakentaa ja te voitte suorittaa tämän tehtävän vain ehdolla, että omaksutte koko nykyaikaisen tiedon, osaatte muuttua kommunismin valmiista ulkoaopituista kaavoista, neuvoista, resepteistä, ohjeista ja ohjelmista eläväksi voimaksi, joka yhdistää välittömän työnne, ja osaatte muuttua kommunismin käytännöllisen työnne ohjeeksi.

Sellainen on tehtävänne, jota teidän on pidettävä silmämääränänne nuoren sukupolven valistamisessa, kasvattamisessa ja innoittamisessa. Teidän pitää olla ensimmäisiä kommunistisen yhteiskunnan rakentajia miljoonien rakentajien joukossa, johon täytyy kuulua jokaisen nuorukaisen ja jokaisen neitosen. Te ette saa rakennetuksi kommunistista yhteiskuntaa, elleite saa koko työläis- ja talonpoikaisnuorisoa osallistumaan tähän kommunismin rakentamiseen.

Tässä joudun luonnollisesti kajoamaan kysymykseen, kuinka meidän on opetettava kommunismia, missä suhteessa menetelmämme ovat erikoisia.

Kiinnitän huomiota ennen kaikkea kommunistista moraalialia koskevaan kysymykseen.

Teidän pitää kasvattaa itsenne kommunisteiksi. Nuorisoliiton tehtävänä on järjestää käytännöllinen toimintansa sillä tavalla, että samalla kun tämä nuoriso opiskelee, järjestyy, yhdistyy ja taistelee, se kasvattaa itseään ja kaikkia niitä, jotka näkevät siinä johtajansa, että se kasvattaa kommunisteja. Nykyisen nuorison kasvatuksen, valistuksen ja opetuksen pitää kokonaisuudessaan olla nuorison moraalilin kasvattamista kommunistiseksi.

Mutta onko olemassa kommunistista moraalialia? Onko olemassa kommunistista siveellisyyttä? On tietenkin. Usein asia selitetään siten, että meillä ei ole omaa moraalialia, ja porvaristo syyttää meitä hyvin usein siitä, että me kommunistit kiistämme kaiken moraalilin. Sillä keinoin sotketaan käsitteitä, heitetään hiekkaa työläisten ja talonpoikain silmiin.

Missä mielessä kiistämme moraalilin, kiistämme siveellisyyden?

Siinä mielessä kuin sitä saarnasi porvaristo, joka johti tämän siveellisyyden jumalan käskyistä. Tähän me tietenkin vastaamme, että emme usko jumalaan ja tiedämme valilan hyvin, että jumalan nimessä puhui papisto, puhuivat tilanherrat ja puhui porvaristo ajaakseen omia riistoetujaan. Elleivät he johtaneet tätä moraalialia siveyskäskyistä, jumalan käskyistä, niin he johtivat sen idealistisista tai puoli-idealistisista lauseparsista, joista samaten seurasi aina johtopäätös, joka oli hyvin jumalan käskyjen kaltainen.

Me kiistämme kaiken yli-inhimillisyys-, luokattomuuskäsitteestä johdetun siveellisyyden. Sanomme, että se on petosta, että se on peijausta ja työläisten ja talonpoikien järjen pimittämistä tilanherrain ja kapitalistien eduksi.

Sanomme, että meidän siveellisyytemme on kokonaan alistettu palvelemaan proletariaatin luokkataistelun etuja. Meidän siveellisyytemme johdetaan proletariaatin luokkataistelun eduista.

Vanha yhteiskunta perustui tilanherrojen ja kapitalistien harjoittamaan kaikkien työläisten ja talonpoikain sortamiseen. Meidän oli murskettava se, kukistettava tilanherrat ja kapitalistit, mutta se vaatii yhteenliittyneisyyttä. Jumala ei luo sellaista yhteenliittyneisyyttä.

Sellaisen yhteenliittymisen tekivät mahdolliseksi ainoastaan tehtaat ja muut tuotantolaitokset, ainoastaan opetettu ja entisestä horroksesta herätetty proletariaatti. Vasta tämän luokan muodostuttua alkoi joukkoliike, joka johti siihen, minkä nyt näemme, proletaarisen vallankumouksen voittoon maassa, joka on alikehittyneimpiä maita ja joka on kolme vuotta puolustautunut koko maailman porvariston hyökkäyksiltä. Ja näemme, kuinka proletaarinen vallankumous kasvaa koko maailmassa. Sanomme nyt kokemuksen perusteella, että vain proletariaatti pystyi luomaan sellaisen yhtenäisen voiman, jota seuraa pirstoutunut ja hajanainen talonpoikaisto, voiman, joka on kestänyt kaikki riistäjien hyökkäykset. Vain tämä luokka voi auttaa työtätekeviä joukkoja yhdistymään, tiivistämään rivinsä ja puolustamaan ja lujittamaan lopullisesti kommunistisen yhteiskunnan, rakentamaan sen lopullisesti.

Sen vuoksi sanomme: emme tunnusta ihmisyhteiskunnan ulkopuolelta johdettua siveellisyyttä; se on petosta. Meillä siveellisyys on asetettu palvelemaan proletariaatin luokkataistelun etuja.

Entä mitä on tuo luokkataistelu? Se on tsaarin kukistamista, kapitalistien kukistamista ja kapitalistien luokan hävittämistä.

Entä mitä yleensä ovat luokat? Sitä, mikä suo yhteiskunnan toiselle osalle mahdollisuuden anastaa toisen työn tulokset. Kun yhteiskunnan toinen osa omistaa kaiken maan, silloin on olemassa tilanherrojen luokka ja talonpoikien luokka. Kun yhteiskunnan toinen osa omistaa tehtaat ja muut tuotantolaitokset, omistaa osakkeet ja pääoman ja toinen osa tekee työtä näissä tehtaissa, silloin on olemassa kapitalistien luokka ja proletaarien luokka.

Tsaarin karkottaminen ei ollut vaikeaa — siihen tarvittiin vain muutama päivä. Eikä tilanherrojenkaan karkottaminen ollut erikoisen vaikeaa — se voitiin suorittaa muutamassa kuukaudessa, eikä kapitalistienkaan karkottaminen ole erikoisen vaikeaa. Mutta luokkien hävittäminen on verrattomasti vaikeampaa; työläisiin ja talonpoikiin jakautuminen on yhä vielä säilynyt. Kun talonpoika elää omalla maapalstallaan ja pitää hallussaan viljaylijäämiä, s.o. viljaa, jota ei tarvitse hän itse eikä hänen karjansa, mutta

kaikki toiset ovat viljatta, niin silloin talonpoika muuttuu jo riistäjäksi. Mitä enemmän viljaa hän jättää itselleen, sitä edullisempaa se on hänelle, toiset nähkööt nälkää: „mitä enemmän ne näkevät nälkää, sitä kalliimmasta saan viljani myydyksi”. Kaikkien on tehtävä työtä yhden yleisen suunnitelman mukaan yhteisellä maalla, yhteisissä tehtaissa ja yleistä järjestystä noudattaen. Onko se helppo tehtävä? Näette, ettei sen ratkaiseminen ole yhtä helppoa kuin oli tsaarin, tilanherrojen ja kapitalistien karkottaminen. Sitä varten proletariaatin täytyy uudestikasvattaa, uudestiopettaa osa talonpoikaista ja saada puolelleen työtätekevät talonpojat murtaakseen niiden talonpoikien vastarinnan, jotka ovat rikkaita ja käyttävät hyväkseen toisten hädänalaista tilaa. Siis proletariaatin taistelutehtävä ei ole vielä suoritettu loppuun sillä, että olemme kukistaneet tsaarin ja karkottaneet tilanherrat ja kapitalistit. Sen loppuunsaorittaminen onkin sen järjestelmän tehtävä, jota sanomme proletariaatin diktatuuriksi.

Luokkataistelu jatkuu; se on vain muuttanut muotoaan. Se on proletariaatin luokkataistelua, jonka tarkoituksena on estää entisten riistäjien takaisinpaluu ja saada hajanaiset kehittymättömät talonpoikaisjoukot yhtymään yhdeksi liitoksi. Luokkataistelu jatkuu, ja tehtävämme on alistaa kaikki intressit tämän taistelun vaatimuksille. Ja me alistamme sen palvelukseen myös kommunistisen siveellisyytemme. Me sanomme: siveellisyys on sitä, mikä auttaa hävittämään vanhan riistoyhteiskunnan ja yhdistämään kaikki työtätekevät uutta kommunistien yhteiskuntaa rakentavan proletariaatin ympärille.

Kommunistinen siveellisyys on sellaista, joka palvelee tätä taistelua ja yhdistää työtätekevät kaikkea riistoa vastaan, kaikkea pienomistusta vastaan, sillä pienomistus antaa yhden ihmisen käsiin sen, mikä on luotu koko yhteiskunnan työllä. Maa on meillä yhteistä omaisuutta.

Entä jos ottaisin tästä yhteisestä omaisuudesta itselleni tietyn palstan, kasvattaisin sillä viljaa kaksi kertaa enemmän kuin itse tarvitsen ja myisin ylijäämän keinottelutarkoituksessa? Entä jos ajattelin, että mitä enemmän on nälkää näkeviä, sitä enemmän minulle viljasta maksetaan? Menettelisinkö silloin niin kuin kommunisti? En, menettelin niin kuin riistäjä, niin kuin yksityisomistaja. Sitä

vastaan on käytävä taistelua. Jos se jätetään silleen, niin kaikki palaa ennalleen, palautuu kapitalistien valta, porvariston valta, niin kuin on tapahtunut monesti aikaisemmissa vallankumouksissa. Ja kapitalistien ja porvariston vallan jälleenympäristämisen estämiseksi on tarpeen, että estetään keinottelu, ettei anneta yksityisten henkilöiden hyötyä toisten kustannuksella ja että kaikki työtätekevät liittoutuvat proletariaatin kanssa ja luovat kommunistisen yhteiskunnan. Erikoisesti juuri tämä on kommunistisen nuorisoliiton ja nuorison järjestötoiminnan perustehtävä.

Vanha yhteiskunta perustui periaatteelle: joko sinä ryöstät toiselta tai toinen sinulta, joko sinä teet työtä toisen hyväksi tai toinen sinun hyväksesi, joko sinä olet orjanomistaja tai olet itse orja. Ja voidaan sanoa, että tässä yhteiskunnassa kasvaneet ihmiset imevät itseensä luonnollisesti jo äidin maidossa sellaisen psykologian, tottumuksen, käsityksen, että ihminen on joko orjanomistaja tai orja tai pienomistaja, konttoristi, pikkuvirkkamies, intelligentti, sanalla sanoen henkilö, joka huolehtii vain siitä, että saa omansa, eikä välitä toisista mitään.

Jos olen tämän maapalstan isäntä, niin en tahdo tietää toisista mitään; jos toinen näkee nälkää, niin sitä parempi, saan myydyksi viljani kalliimmasta. Jos olen saanut lääkärin-, insinöörin-, opettajan- tai konttoristintoimen, niin mitäpä minä toisista. Ehkäpä minä myöten antamalla ja olemalla mieliksi esivallalle säilytän paikkani ja onnistun vielä kohoamaan ja pääsemään porvariksi. Tällaista psykologiaa ja mielialaa ei voi olla kommunistilla. Kun työläiset ja talonpojat näyttivät, että kykenemme omin voimin puolustautumaan ja luomaan uuden yhteiskunnan, niin siitä alkoikin uusi kommunistinen kasvatus, kasvatus taistelussa riistäjiä vastaan, kasvatus liitossa proletariaatin kanssa itsekkäitä ihmisiä ja pienomistajia vastaan, sitä psykologiaa ja niitä tottumuksia vastaan, mitkä sanovat: haluan saada voittoni, muu ei minua liikuta.

Tässä on vastaus kysymykseen, miten nuoren kasvavan sukupolven on opiskeltava kommunismia.

Se voi oppia kommunismia vain yhdistämällä jokaisen askeleen opiskelussaan, kasvatuksessaan ja valistuksessaan taisteluun, jota proletaarit ja kaikki työtätekevät käyvät jatkuvasti vanhaa riistoyhteiskuntaa vastaan. Kun

meille puhutaan moraalista, sanomme: kommunistin moraaliksi on yksimielistä alistumista yhteiseen kuriin ja tietoista joukkotaistelua riistäjiä vastaan. Me emme usko ikuiseen moraalisiin ja paljastamme petokseksi kaikenlaiset kaskut moraalista. Moraalin tarkoituksena on auttaa ihmis-yhteiskuntaa kohoamaan korkeammalle ja vapautumaan työn riistämistä.

Tätä tehtävää suorittamaan tarvitaan nuorisopolvi, joka on alkanut kehittyä tietoisiksi ihmisiksi aikana, jolloin käydään ankaraa kurinalaista taistelua porvaristoa vastaan. Tässä taistelussa nuori polvi kasvattaa oikeita kommunisteja, sen on alistettava tälle taistelulle, yhdistettävä siihen jokainen toimenpide opiskelu-, valistus- ja kasvatustyönsä alalla. Kommunistisen nuorison kasvatusta ei saa olla sellaista, että nuorisolle esitetään erilaisia viihdytyspuheita ja moraalisaantöjä. Se ei ole kasvatusta. Kun ihmiset ovat nähneet, miten heidän isänsä ja äitinsä ovat eläneet tilanherrojen ja kapitalistien ikeessä, kun he ovat itse joutuneet kestämään kärsimyksiä, joita on tullut niiden osaksi, jotka ovat aloittaneet taistelun riistäjiä vastaan, kun he ovat nähneet, kuinka suuria uhrauksia on vaatinut tuon taistelun jatkaminen aikaansaannosten puolustamiseksi ja miten raivokkaita vihollisia ovat tilanherrat ja kapitalistit,— niin näistä ihmisistä kasvaa tällaisissa olosuhteissa kommunisteja. Kommunistisen moraalin perustana on taistelu kommunismin lujittamisen ja täydellisen toteuttamisen puolesta. Samalla se on myös kommunistisen kasvatuksen, valistuksen ja opetuksen perusta. Siinä on vastaus kysymykseen, miten tulee opiskella kommunismia.

Emme uskoisi opetukseen, kasvatukseen ja sivistykseen, jos se olisi karsinoitu vain koulun seinien sisälle ja eristetty myrskyisästä elämästä. Niin kauan kuin tilanherrat ja kapitalistit sortavat työläisiä ja talonpoikia, niin kauan kuin koulut ovat tilanherrojen ja kapitalistien käsissä, nuorisopolvi pysyy sokeana ja kehittymättömänä. Mutta meidän koulumme tulee antaa nuorisolle tiedon perusteet, opettaa sitä muokkaamaan katsomuksensa kommunistisiksi ja kasvattaa nuorista sivistyneitä ihmisiä. Siinä ajassa, minkä nuoret opiskelevat koulussa, koulun on kasvatettava heistä riistäjiä vastaan käydyin vapaustaistelun osanottajia. Kommunistinen nuorisoliitto on vasta sitten nimensä arvoinen, se on vasta sitten Kommunistisen nuoren sukupolven

liitto, kun se yhdistää joka toimenpiteen opiskelu-, kasvat-
tus- ja valistustyössään työtätekevien yhteiseen taisteluun
riistäjiä vastaan. Tehän tiedätte varsin hyvin, että niin
kauan kuin Venäjä on ainoa työväentasavalta ja kaikkialla
muualla maailmassa säilyy vanha porvarillinen järjestys,
me olemme heitä heikompia, että meitä uhkaa aina uusi
hyökkäys ja että vain opittuamme liittymään yhteen ja ole-
maan yksimielisiä me voitamme tulevassa taistelussa ja
voimistuttuamme tulemme olemaan todella voittamattomia.
Kommunistin velvollisuus on siis järjestää ja liittää yhteen
kasvava sukupolvi ja olla tässä taistelussa esimerkkinä
kasvatuksen ja kurin alalla. Silloin te kykenette aloitta-
maan ja viemään päätökseen kommunistisen yhteiskunta-
rakennuksen pystyttämisen.

Selittääkseni teille tätä tarkemmin otan esimerkin. Sa-
nomme itseämme kommunisteiksi. Mikä on kommunisti?
Kommunisti on latinalainen sana. Communis merkitsee
yhteinen. Kommunistinen yhteiskunta merkitsee, että kaikki
on yhteistä: maa, tehtaat, että työ on yhteistä, sitä on
kommunismi.

Voiko työ olla yhteistä, jos jokainen hoitaa omaa talout-
taan erillisellä palstalla? Yhteistyötä ei luoda kerralla. Sel-
laista ei voi tapahtua. Se ei tipahda taivaasta. Sitä varten
on tehtävä työtä, kestettävä kärsimyksiä, tehtävä rakenta-
vaa työtä. Se syntyy taistelun kulussa. Sitä ei tehdä vanhan
kirjan mukaan eikä kukaan luottaisikaan kirjaan. Siinä
tarvitaan omaa elämänkokemusta. Kun Koltshak ja Denikin
hyökkäsivät Siperiasta ja etelästä, olivat talonpojat heidän
puolellaan. Bolshevismi ei talonpoikia miellyttänyt, sillä
bolshevikit ottivat viljaa kiinteään hintaan. Mutta kun
talonpojat olivat olleet Koltshakin ja Denikin vällän
alaisina Siperiassa ja Ukrainassa, he tulivat näkemään,
ettei talonpojalla ole valinnan varaa: hänen on mentävä
joko kapitalistin puolelle, joka jättää hänet tilanherran
orjuuteen, tahi seurattava työläistä, joka ei tosin lupaa
kiisselirantaisia maitojokia; työläinen vaatii rautaista
kurinalaisuutta ja lujuuksa raskaassa taistelussa, mutta
vapauttaa talonpojan kapitalistien ja tilanherrojen orjuu-
desta. Kun kehittymättömätkin talonpojat käsittivät ja
näkivät tämän oman kokemuksensa perusteella, silloin
heistä tuli tietoisia, raskaan koulun läpikäyneitä kommu-
nismien kannattajia. Kommunistisen nuorisoliiton onkin

otettava juuri tuollainen kokemus kaiken toimintansa perustaksi.

Olen vastannut kysymyksiin, mitä meidän on opittava, mitä meidän on otettava vanhasta koulusta ja vanhasta tieteestä. Yritän vastata myös siihen, kuinka on opittava: vain yhdistämällä koko koulutoiminta, koko kasvatus-, valistus- ja opetustyö erottamattomasti kaikkien työtätekevien taiteluun riistäjiä vastaan.

Osoitan havainnollisesti muutamalla eräiden nuorisjärjestöjen toimintakokemuksia valaisevalla esimerkillä, kuinka tuon kommunistisen kasvatuksen tulee tapahtua. Kaikki puhuvat lukutaidottomuuden poistamisesta. Tiedätte, että lukutaidottomien maassa ei voida rakentaa kommunistista yhteiskuntaa. Ei riitä se, että Neuvostovalta määrää tai puolue antaa tietyn tunnuksen tai että tietty osa parhaita työntekijöitä pannaan tähän työhön. Sitä varten on välttämätöntä, että nuori sukupolvi itse ryhtyy tähän työhön. Kommunismia on se, että nuoriso, ne nuorukaiset ja neitokset, jotka kuuluvat Nuorisoliittoon, sanovat: tämä on meidän asiamme, me liitymme yhteen ja lähdemme maaseudulle poistamaan lukutaidottomuutta, jottei kasvavassa sukupolvessamme enää olisi lukutaidottomia. Pyrimme siihen, että nousevan nuorison oma-aloitteinen toiminta olisi omistettu tälle työlle. Tiedätte, ettei Venäjää voida muuttaa käden käänteessä sivistymättömästä, lukutaidottomien maasta lukutaitoisten maaksi; mutta jos tähän työhön käy käsiksi Nuorisoliitto, jos koko nuoriso ryhtyy tekemään työtä yhteiseksi hyväksi, niin silloin tällä liitolla, johon kuuluu 400.000 nuorukaista ja neitosta, on oikeus nimittää itseään Kommunistiseksi nuorisoliitoksi. Liiton tehtäviä on lisäksi se, että omaksuttaessa niitä tai näitä tietoja autetaan sitä nuorisoa, joka ei voi omin voimin vapautua lukutaidottomuudesta aiheutuvasta tietämättömydestään. Nuorisoliiton jäsen on velvollinen uhraamaan kaiken työnsä ja voimansa yhteisen asian hyväksi. Juuri sitä on kommunistinen kasvatus. Vain tällaisessa työssä nuorukaisesta tai neitosesta tulee todellinen kommunisti. Heistä tulee kommunisteja vain siinä tapauksessa, jos he kykenevät saavuttamaan tässä työssä käytännöllisiä tuloksia.

Ottakaamme esimerkiksi työ kaupungin laidalla olevissa kasvitarhoissa. Eikö se ole työtä? Se on Kommunistisen nuorisoliiton tehtäviä. Kansa näkee nälkää, tehtaissa

nähdään nälkää. Jotta pelastuttaisiin nälänhädältä, pitää viljellä kasvitarhoja, mutta maata viljellään vanhaan tapaan. Siksi on välttämätöntä, että tietoisemmat ainekset käyvät työhön käsiksi, ja silloin näette, että kasvitarhat suurenevat ja laajenevat ja tulokset paranevat. Kommunistisen nuorisoliiton on otettava toimeliaasti osaa tähän työhön. Jokaisen liiton ja liiton jokaisen järjestösolun on pidettävä tätä tehtävää omana asianaan.

Kommunistisen nuorisoliiton on oltava iskuryhmä, joka on kaikessa työssä valmis auttamaan, aloitukykyinen ja aloitteikas. Liiton on oltava sellainen, että jokainen työläinen näkee siinä ihmisiä, joiden elävä työ ja toiminta todistaa heidän olevan todella niitä ihmisiä, jotka osoittavat hänelle oikean tien, joskin heidän oppinsa saattaa olla hänelle käsittämätön ja ehkei hän siihen heti uskokaan.

Jos Kommunistinen nuorisoliitto ei kykene joka alalla järjestämään työtään tällä tavoin, niin se poikkeaa ilmeisesti vanhalle, porvarilliselle tielle. Meidän pitää yhdistää kasvatuksemme työtätekevien taisteluun riistäjiä vastaan auttaaksemme työtätekeviä ratkaisemaan kommunismin opista johtuvat tehtävät.

Liiton jäsenten on käytettävä kaikki vapaahetkensä kasvitarhan parantamiseen tai nuorison opetuksen järjestämiseen jossakin tehtaassa j.n.e. Me tahdomme muuttaa Venäjän köyhästä ja varattomasta maasta rikkaaksi maaksi. Siksi Kommunistisen nuorisoliiton tulee yhdistää valistus-työnsä, opiskelunsa ja kasvatustyönsä työläisten ja talonpoikain työhön, se ei saa sulkeutua kouluihinsa eikä rajoittua kommunististen kirjojen ja kirjasten lukemiseen. Vain tekemällä työtä yhdessä työläisten ja talonpoikain kanssa voi tulla todelliseksi kommunistiksi. Kaikkien tulee nähdä, että jokainen Nuorisoliittoon kuuluva on kirjantaitoinen ja samalla osaa myös tehdä työtä. Kun kaikki näkevät, että olemme poistaneet vanhasta koulusta vanhan äkseeerauksen ja pystyttäneet tilalle tietoisin kurin, näkevät, että kaikki nuoret rientävät talkoisiin ja hyväksikäyttävät jokaista kaupungin laidalla olevaa taloutta auttaakseen väestöä, niin kansa alkaa suhtautua työhön toisin kuin siihen on suhtauduttu aikaisemmin.

Kommunistisen nuorisoliiton tehtäviä on avun järjestäminen maaseudulla tai kaupunginosassaan esimerkiksi sellaisessa asiassa kuin — otan pienen esimerkin — puh-

taanapito tahi ruoan jakelu. Miten se tapahtui vanhassa kapitalistisessa yhteiskunnassa? Jokainen teki työtä vain itseään varten eikä kukaan välittänyt, oliko vierellä vanhoja tai sairaita tai oliko koko talous naisen harteilla, joka sen vuoksi oli sorrettu ja orjan asemassa. Kenen on taisteltava tätä vastaan? Nuorisoliittojen, joiden on sanottava: me järjestämme tämän toisin, järjestämme nuorisoryhmiä, jotka auttavat puhtaanapidossa ja ruoanjakelussa kiertäen järjestelmällisesti talosta taloon ja toimivat järjestyneesti koko yhteiskunnan hyväksi jaotellen voimat oikein ja osoittaen, että työn pitää olla järjestettyä työtä.

Se sukupolvi, jonka edustajat ovat nyt noin 50-vuotiaita, ei voi toivoa näkevänsä kommunistista yhteiskuntaa. Siihen mennessä tämä sukupolvi kuolee. Mutta se sukupolvi, joka on nyt 15-vuotias, tulee sekä näkemään kommunistisen yhteiskunnan että itse rakentamaan sitä. Ja sen on tiedettävä, että sen elämäntyönä on tuon yhteiskunnan rakentaminen. Vanhassa yhteiskunnassa tehtiin työtä perheittäin, eikä sitä yhdistänyt kukaan, lukuunottamatta kansanjoukkoja sortaneita tilanherroja ja kapitalisteja. Kaikki työt, olkootpa ne kuinka likaisia ja vaikeita tahansa, meidän on järjestettävä niin, että jokainen työläinen ja talonpoika sanoisi itselleen: olen vapaan työn suuren armeijan sotilas ja kykenen itse järjestämään elämäni ilman tilanherroja ja kapitalisteja, kykenen pystyttämään kommunistisen järjestyksen. Kommunistisen nuorisoliiton tulee kasvattaa tietoisessa ja kurinalaisessa työssä kaikkia nuoresta pitäen. Näin toimien voimme luottaa siihen, että ratkaisemme tehtävät, mitkä nyt on asetettu. Laskemme tarvitsevamme vähintään 10 vuotta maan sähköistämiseen, jotta köyhtynyt maamme voisi saada palvelukseensa tekniikan viimeiset saavutukset. Niinpä siis sukupolven, joka nyt on 15-vuotias ja joka 10—20 vuoden kuluttua tulee elämään kommunistisessa yhteiskunnassa, on järjestettävä koko opiskelutoimintansa siten, että jok'ikisessä kylässä ja kaupungissa nuoriso ratkaisisi joka päivä käytännöllisesti jonkin yhteiseen työhön liittyvän tehtävän, vaikkapa aivan vähäisenkin ja yksinkertaisen. Sitä mukaa kuin näin tulee tapahtumaan joka kylässä, sitä mukaa kuin kehittyvä kommunistinen kilpailu, sitä mukaa kuin nuoriso todistaa, että se osaa yhdistää työnsä,— sitä mukaa tulee kommunistisen rakennustyön menestys turvatuksi. Kommunistinen

nuorisoliitto pystyy liittämään puolimiljoonaisen jäsenistönsä yhdeksi työn armeijaksi ja herättämään yleistä kunnioitusta itseänsä kohtaan vain siten, että se harkitsee jokaista toimenpidettään tämän rakennustyön menestyksen kannalta ja kysyy itseltään, olemmeko tehneet kaikkemme ollaksemme yhdistyneitä valveutuneita työtätekeviä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

„Pravda“ №№ 221, 222 ja 223;
lokakuun 5, 6 ja 7 pntä 1920

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla kirjaseen:
N. Lenin (V. I. Uljanov),
„Nuorisoliiton tehtävät“, 1920

**PUHE NAHKATEOLLISUUDEN TYÖLÄISTEN
JA TOIMIHENKILÖIDEN EDUSTAJAKOKOUKSESSA
LOKAKUUN 2 pnä 1920**

Toverit, edustajakokouksenne koollekutsujain ja järjestäjain toivomuksen mukaan alustukseni aiheena tulee olla tasavaltamme poliittinen tilanne. Tärkein asia, jota minun tältä kannalta katsoen täytyy selostaa, on epäilemättä sotamme Puolaa vastaan, sen tärkeimmät tapahtumat ja se, millaiseksi näin ollen on osoittautunut tasavaltamme sisä- ja ulkopoliittinen tilanne.

Tietysti te kaikki tiedätte, kuinka vaikeaksi sotatilanne on meille nyt muodostunut, ja siksi on luonnollista luoda silmäys siihen, minkä syiden vuoksi tilanne on niin suuresti kärjistynyt ja huonontunut. Te tietysti muistatte, että kuluvan vuoden huhtikuussa, jolloin puolalaisten hyökkäys ei ollut vielä alkanut, rintamalinja kulki idempänä, monin paikoin paljon idempänä kuin nykyisin. Rintamalinja kulki silloin niin, että Minsk jäi puolalaisille, koko Valko-Venäjä oli heillä. Eikä vain Kansankomissaarien Neuvosto, vaan myös Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistö — VSFNT:n ylin elin — ilmoitti virallisesti Puolan kansalle erikoisessa julistuksessa, että se tarjoaa rauhaa ja kieltäytyy ratkaisemasta asevoimin Valko-Venäjän kohtaloa koskevaa kysymystä, sillä Valko-Venäjä ei ole kuulunut koskaan Puolalle eikä sen talonpoikaisväestö, joka on saanut kauan kärsiä Puolan tilanherrojen sortoa, ole pitänyt itseään puolalaisena. Mutta siitä huolimatta ilmoitimme virallisesti ja mitä juhlallisimmin, että tarjoamme rauhaa silloisen rintamalinjan pohjalla, sillä pidimme niin suuressa arvossa työläisiä, joiden olisi pitänyt tuhoutua tuossa sodassa, ettemme katsoneet mitään myönnytyksiä sitä tärkeämmiksi. Olimme sitä mieltä, ettei

Valko-Venäjän kysymystä ratkaista asevoimin, vaan että sen ratkaisee yksinomaan taistelun kehittyminen Puolan sisällä. Tiesimme, että voimme auttaa Puolan työtätekeviä vapautumaan, emmekä ainoastaan asevoimin emmekä niinkään asevoimin kuin propagandamme avulla.

Niin oli asia kuluvan vuoden huhtikuussa, ja te tiedätte, että viralliseen rauhantarjouksemme Puola vastasi ensin manööverillä ehdottaen solmittavaksi rauhan Borisovissa, joka oli heidän käsissään ja strategisesti hyvin tärkeä siksi, että se oli puolalaisten hallussa ja neuvottelujen käyminen siellä merkitsi, että puolalaiset saivat mahdollisuuden hyökätä lounaassa ja meiltä riistettiin mahdollisuus hyökätä luoteessa. Me vastasimme: mikä kaupunki hyvänsä, mutta ei Borisov. Puolalaiset kieltäytyivät. Muistutan tästä siksi, että te aina, joutuessanne puhumaan tästä kysymyksestä, korostaisitte tarmokkaammin sitä, että ensin tarjosimme rauhaa sellaisen linjan pohjalla, joka oli nykyistä idempänä, t.s. olimme valmiit solmimaan meille mitä epäedullisimman rauhan.

Puolalaiset pakottivat meidät sotaan, ja me tiedämme, että pääosaa siinä eivät näytelleet edes Puolan tilanherrat, Puolan kapitalistit, sillä Puolan asema oli silloin samoin kuin nykyisinkin epätoivoinen. Tuohon seikkailuun Puola lähti epätoivoissaan. Mutta tärkein voima, joka sysäsi puolalaisia sotaan meitä vastaan, oli tietysti kansainvälinen pääoma ja ennen kaikkea ranskalainen. Sen jälkeen on käynyt ilmi, että Puolan armeijassa toimi ja toimii satoja ranskalaisia upseereja, että kaiken aseistuksen, kaiken finanssi- ja sotilasavun Puola on saanut Ranskalta.

Sellaisissa oloissa alkoi tämä sota. Liittoutuneet yrittivät sen avulla jälleen murskata Neuvostotasavallan, asettaa vielä kerran Judenitshin suunnitelman epäonnistuttua Puolan avulla kysymyksen Neuvostotasavallan kukistamisesta, ja te tunnette tämän, vastoin tahtoamme alkaneen Puolan sodan tärkeimmät vaiheet. Tiedätte, että ensin puolalaisilla oli menestystä ja lounaassa he valloittivat Kievin, sitten meni melko pitkä aika, jonka kuluessa Punainen Armeija saattoi koota voimansa ja aloittaa hyökkäyksen, ja silloin puolalaiset alkoivat menettää paikkakunnan toisensa jälkeen. He menettivät Polotskin y.m. Mutta vasta heinäkuussa alkoi Punaisen Armeijan ratkaiseva hyökkäys, ja se osoittautui niin menestykselliseksi, että suoritimme

sotahistoriassa miltei ennen tuntemattoman sotaretken. Punainen Armeija eteni pysähtymättä 500, jopa 600, usein paikoin aina 800 virstaa ja pääsi miltei Varsovaan. Katsottiin, että Puola on jo melkein menettänyt Varsovan. Sitä mieltä oli ainakin koko maailman lehdistö. Sitten tapahtui käänne. Kun pääsimme Varsovan edustalle, joukkomme osoittautuivat niin väsyneiksi, ettei niillä ollut voimaa jatkaa voittokulkua, mutta puolalaiset joukot, joita innosti patrioottinen nousu Varsovassa ja jotka tunsivat olevansa omassa maassaan, saivat tukea, saivat jälleen mahdollisuuden edetä. Osoittautui, että sota oli tehnyt mahdolliseksi nujertaa Puolan melkein täydellisesti, mutta ratkaisevalla hetkellä meillä ei riittänyt voimia.

Voisin puhua tästä enemmänkin, mutta alustukseni aiheen mukaisesti minun täytyy puhua siitä, millaiseksi poliittinen tilanne noihin aikoihin muodostui. Näimme, että kun me huhtikuun hyökkäyksen edellä tarjosimme Puolan tasavallalle rauhaa ehdoilla, jotka olivat puolalaisille mitä edullisimmat, mutta meille epäedulliset, niin koko maailman porvarillinen lehdistö nosti melun ja meidän vilpítőn ilmoituksemme katsottiin heikkouden merkiksi. Kun bolshevikit tarjoavat rauhaa sen linjan pohjalla, jolla puolalaiset sotajoukot silloin olivat, kun bolshevikit jopa luovuttavat Minskin, niin he ovat heikkoja. Sodan alussa yksinpä Englannin kuningaskin lähetti tervehdyksen Puolan tilanherrain hallituksen päämiehelle.

Heinäkuun 12 pnä, kuten ehkä muistatte, saimme Kansainliiton sihteeriltä odottamatta sähkeen, jossa ilmoitettiin, että Puolan hallitus on valmis neuvottelemaan rauhasta etnografisten rajojen pohjalla ja ehdolla, että koko Galitsia annetaan Puolalle. Koko maailman lehdistössä nousi tavaton häly. Tällä kertaa kaikki olivat rauhan kannalla. Kun me tarjosimme rauhaa huhtikuussa ja ennemminkin, keväällä 1920, koko tuo lehdistö oli vaiti tai yllytti Puolaa sotaan. Mutta kun me voitimme Puolan ja rauhaa tarjosi Puola, vastasimme tuohon ehdotukseen esittämällä suoraan ja peittelemättä sen mielipiteemme, ettei Kansainliitto edusta mitään voimaa, ettemme voi luottaa sen sanaan, että kaikki huutavat ja vaativat meitä pysähtymään. Nyt kun sotaonni on muuttunut, kun me eilen ilmoitimme, että tarjoamme Puolalle rauhaa edullisemmilla ehdoilla kuin mitä Kansainliitto ehdotti ja että tämä rauhansopimus

allekirjoitettaisiin lokakuun 5 päivään mennessä, niin koko porvarillinen lehdistö on taaskin vaiti. Se on vaiti rauhasta silloin, kun bolshevikkeja vastaan hyökätään, mutta huutaa siitä silloin, kun bolshevikit hyökkäävät. Ja tämän jälkeen se haluaa saada uskomaan, että porvarillinen lehdistö muka haluaa rauhaa. Muutama päivä sitten päättyneessä puoluekonferenssissamme meillä oli tilaisuus kuulla selostus, jonka teki puolalainen työmies, Puolan erään suuren ammattijärjestön edustaja, joka oli päässyt pujahamaan Varsovasta; hän kertoi meille, minkälaista työläisten ajojahtia käytiin Puolassa, sekä siitä, että Varsovan työläiset pitivät Punaista Armeijaa pelastajanaan, että he odottivat Venäjän Punaista Armeijaa, he eivät pitäneet sitä vihollisenaan, vaan päinvastoin ystävänään taistelussa paaneja vastaan, Puolan porvarillisia sortajia vastaan. Selvää on, että Entente käytti Puolaa välikappaleena yrittäessään uudelleen nujertaa Neuvostotasavallan, mutta kun tuo yritys uhkasi muuttua täydelliseksi vastakohtakseen ja me olimme lähellä hetkeä, jolloin olisimme voineet auttaa Puolan työläisiä kukistamaan hallituksensa, Euroopan koko porvarillinen lehdistö nousi meitä vastaan. Tov. Kamenev, joka kävi Lontoossa, kertoi täällä, Suuressa teatterissa, että hän sai joka päivä kuulla uhkavaatimuksia ja uhkauksia Englannin hallitukselta, joka aikoi jo mobilisoida koko laivastonsa Pietaria vastaan, keskittää sen Kronstadiin suojatakseen muka Puolaa meiltä. Nyt, kun sotaonni on muuttunut, kun poistamme kaikki ne ehtomme, jotka Puola on julistanut hyväksymättömiksi, porvarillinen lehdistö on vaiennut. On aivan selvää, että kysymys ei ole mistään muusta kuin siitä, että Ranskan ja Englannin imperialismi usuttaa Puolaa tekemään Neuvostovallan uuden kukistamisyhtymisen.

Ja tämä (mikä on epäilemättä tärkeää) on luullakseni jo viimeinen hyökkäysyritys Neuvosto-Venäjää vastaan. On osoittautunut, että Puola on sidottu hyvin kiinteästi maailman imperialismiin järjestelmään. Te tiedätte, että Saksan lyötyään liittolaismaiden imperialistit — Ranska, Englanti, Amerikka ja Japani — solmivat Versailles'in rauhan, mikä on joka tapauksessa verrattomasti petomaisempi kuin kuulu Brestin rauha, josta on pidetty niin suurta ääntä. Ja samaan aikaan kun ranskalaiset, amerikkalaiset ja englan-

tilaiset huusivat koko maailmalle, että tuo sota oli vapaus-sotaa, että sen tarkoituksena oli vapauttaa Eurooppa ja koko maailma hunnien — niin kuin he nimittivät saksalaisia — barbaarisuudesta, vapauttaa maailma Saksan militarismista ja Saksan keisarista, osoittautui, että Versailles'in rauha ylitti kaikki ne julmuudet, joita keisari oli harjoittanut voittajana ollessaan. Englantilaisten ja ranskalaisten upseerien puuttuminen talouselämään osoittaa kaikille voitetuille maille, Saksalle ja kaikille Itävalta-Unkarin monarkiaan kuuluneille maille, että sellaisissa oloissa ei voida elää. Eräs niistä syistä, joiden vuoksi tuo hirveä rauha pysyy voimassa, on se seikka, että Puola jakaa Saksan kahteen osaan, sillä Puolan alue ulottuu mereen saakka. Saksan ja Puolan suhteet ovat nykyisin mitä kärkevimmät. Ententen joukot ja upseerit tukevat puolalaisia, kun nämä ahdistavat saksalaista väestöä. Versailles'in rauha teki Puolasta puskurivaltion, jonka tulee suojata Saksaa joutumasta kosketukseen neuvostokommunismiin kanssa ja jota Entente pitää aseena bolshevikkeja vastaan. Puolan kanssa ja Puolan avulla ranskalaiset toivovat voivansa saada takaisin ne kymmenet miljardit, jotka tsaarin hallitus otti lainaksi. Juuri sen vuoksi tämä sota, joka syttyi Puolan kanssa ja josta halusimme vapautua vaikka suurtenkin myönnytysten hinnalla,—juuri sen vuoksi tämä Puolaa vastaan käyty sota suuntautui Ententeä vastaan välittömämmin kuin edelliset sodat. Edellisiä sotia, jolloin meitä vastaan taistelivat Koltshak, Denikin ja Judenitsh, käytiin samaten liittoutuneiden antamien upseerien ja satojen miljoonien avulla, heidän antamiensa tykkien ja tankkien avulla. Myöskin edelliset sodat olivat Entente-vastaisia sotia, mutta näitä sotia käytiin Venäjän alueella venäläisiä valkokaartilaisupseereja ja näiden mobilisoimia talonpoikia vastaan, eivätkä nämä sodat voineet muuttua Versailles'in rauhaa horjuttaviksi sodiksi. Juuri siinä ne eroavat Puolan sodasta. Myös sota Judenitshia, Koltshakia ja Denikiniä vastaan oli Entente-vastaista sotaa ja työväen Venäjän sotaa koko porvarillista Venäjää vastaan. Ja kun se päättyi voittoon ja kun löimme Judenitshin, Koltshakin ja Denikinin, niin se ei ollut suorainen hyökkäys Versailles'in rauhaa vastaan. Puolan suhteen kävi päinvastoin, ja se on Puolaa vastaan käydyn

sodan erikoisuus, siihen sisältyy Puolan kansainvälinen merkitys.

Kun hyökkäsimme Puolaa vastaan voitokkaasti, koko Eurooppa alkoi huutaa, että se haluaa rauhaa, että koko maailma on väsynyt sodasta ja että on aika rakentaa rauha. Mutta kun puolalaiset hyökkäävät, niin kukaan ei huuda sotaväsymyksestä. Mistä on kysymys? Siitä, että voittaessamme Judenitshin, Koltshakin ja Denikinin me emme voineet mitätöidä Versailles'in rauhaa, me vain annoimme tuhoisan iskun Judenitshille, Koltshakille ja Denikinille ja heitimme heidät merenrantaan, mutta hyökätessämme Puolaa vastaan me hyökkäämme samalla itse Ententeä vastaan; hajottaessamme Puolan armeijaa me järkytämme Versailles'in rauhaa, jonka varassa on nykyisten kansainvälisten suhteiden koko järjestelmä.

Jos Puolasta olisi tullut neuvostomaa, jos Varsovan työläiset olisivat saaneet Neuvosto-Venäjältä apua, jota he odottivat ja joka olisi ollut tervetullutta, Versailles'in rauha olisi tullut mitätöidyksi ja koko se kansainvälinen järjestelmä, jonka Saksasta saadut voitot ovat luoneet, olisi luhistunut. Silloin Ranskalla ei olisi puskuria, joka suojaa Saksaa Neuvosto-Venäjää vastaan. Sillä ei olisi muurinsärkijää Neuvostotasavaltaa vastaan. Sillä ei olisi toivoa saada takaisin kymmeniä miljardejaan ja se lähenisi katastrofiaan vieläkin nopeammin kuin se lähenee nyt. Ranska on korviaan myöten velassa. Ennen se oli rikkain koronkiskuri. Nykyisin se on velkaa Amerikalle kolme kertaa enemmän kuin muut valtiot. Se kulkee vararikkoa kohti. Sillä ei ole mitään ulospääsyä. Juuri siksi punaisten joukkojen saapuminen Varsovan edustalle tiesi kansainvälistä kriisiä, juuri siksi se sai niin levottomaksi koko porvarillisen lehdistön. Asia oli niin, että jos Punaisen Armeijan hyökkäys olisi jatkunut voitokkaasti vielä muutamian päivän, niin ei vain Varsova olisi tullut vallatuksi (se ei olisi ollut niin tärkeää), vaan olisi murskattu myös Versailles'in rauha.

Sellainen on Puolan sodan kansainvälinen merkitys. Te tiedätte, että meillä ei ole ollut valloitus suunnitelmia. Puheeni alussa korostin, että huhtikuussa 1920 olimme Minskin itäpuolella ja ehdotimme rauhaa näillä ehdoilla voidaksemme vain pelastaa Venäjän työläiset ja talonpojat uudelta sodalta. Mutta kun kerran meidät on pakotettu

sotaan, meidän täytyy päättää se voittoon. Versailles'in rauha sortaa satamiljoonaisia väestöjoukkoja. Saksalta se ottaa hiilen, ottaa lypsylehmät ja painaa sen ennen kuulumattoman, ennen näkemättömän orjuutettuun asemaan. Saksan talonpoikaisväestön kehittymättömmätkin kerrokset sanovat kannattavansa bolshevikkeja ja olevansa näiden liittolaisia, ja tämä on ymmärrettävää, sillä olemassaolonsa puolesta taisteleva Neuvostotasavalta on maailmassa ainoa voima, joka taistelee imperialismia vastaan, ja imperialismi on nykyisin samaa kuin Ranskan, Englannin ja Amerikan liitto. Me lähenemme nykyisen kansainvälisen järjestelmän keskusta. Kun punaiset joukot saapuivat Puolan rajalle, Punaisen Armeijan menestyksellinen hyökkäys aiheutti ennen kuulumattoman poliittisen kriisin. Kriisin perusolemukseen oli se, että Englannin hallitus uhkasi meitä sodalla, ilmoitti meille: jos menette pitemmälle, ryhdymme sotimaan teitä vastaan — lähetämme laivastomme teitä vastaan. Mutta Englannin työläiset sanoivat silloin, että he estävät tuon sodan. Tulee sanoa, että bolshevismi leviää Englannin työläisten keskuudessa. Mutta nykyisin kommunistit ovat siellä yhtä heikkoja kuin meillä maaliskuis-, huhti- ja toukokuussa 1917, jolloin saimme neuvottelu- ja edustajakokouksissa vain kymmenesosan äänistä. Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa kesäkuussa 1917 saimme vain 13% äänistä. Ja samanlainen tilanne on nyt Englannissa: bolshevikit käsittävät siellä pienen vähemmistön. Mutta asia on niin, että englantilaiset menshevikit ovat aina olleet bolshevismia ja suoranaista vallankumousta vastaan ja kannattaneet porvariston kanssa liittoutumista. Nyt Englannin työläisten vanhat johtajat ovat alkaneet kuitenkin horjua ja asettuneet toiselle kannalle: he ovat olleet työväenluokan diktatuurin vastustajia, mutta nyt he ovat siirtyneet meidän puolelle. He ovat perustaneet Englannissa „Toimintakomitean”. Se on suuri käänne Englannin koko politiikassa. Parlamentin rinnalle, joka Englannissa valitaan nykyisin miltei yleisen äänioikeuden perusteella (näin on tehty vasta vuodesta 1918 lähtien), syntyy oma-aloitteisesti „Toimintakomitea”, joka nojautuu työväen ammattiliittoihin, t.s. trade unioneihin, ja näihin kuuluu siellä yli 6 miljoonaa jäsentä. Vastaukseksi hallituksen aikomukseen

ryhtyä sotatoimiin Neuvosto-Venäjää vastaan työläiset ilmoittivat, etteivät he salli sitä, ja sanoivat: emme anna myöskään ranskalaisten sotia, sillä ranskalaiset elävät Englannin hiilen varassa, ja kun sen tuotanto keskeytyy, niin se on suuri isku Ranskalle.

Toistan, että se oli suuri käänne Englannin koko politiikassa. Englannille sillä on samanlainen merkitys kuin meille vuoden 1917 helmikuun vallankumouksella. Vuoden 1917 helmikuun vallankumous kukisti tsarismia ja pystytti Venäjällä porvarillisen tasavallan. Englannissa ei ole tasa-valtaa, mutta monarkia on siellä läpeensä porvarillinen ja se on ollut olemassa jo vuosisatoja. Siellä työläisillä on mahdollisuus osallistua parlamenttivaaleihin, mutta koko kansainvälistä ulkopoliittikkaa siellä johtaa ministeristö, parlamentin sivuitse. Jo aikoja sitten tiedettiin, että Englannin hallitus käy salaista sotaa Venäjää vastaan ja auttaa Judenitshia, Koltshakia ja Denikiniä. Englannin lehdistä voitiin lukea usein lausuntoja, ettei Englannilla ole oikeutta lähettää Venäjälle ainoatakaan sotamiestä. Ja kuka äänesti tuon keinon puolesta? Missä parlamentin päätöksissä on sallittu ryhtyä sotaan Venäjää vastaan Judenitshin ja Koltshakin auttamiseksi? Sellaisia päätöksiä ei ole ollut, ja tuollaisilla teoillaan Englanti rikkoi omaa perustuslakiaan. Mikä sitten on „Toimintakomitea”? Tämä „Toimintakomitea” esittää hallitukselle parlamentin ohi työläisten nimessä uhkavaatimuksen — se on siirtymistä diktatuuriin, eikä tilanteesta ole muuta ulospääsyä. Ja kuitenkin Englanti on imperialistinen maa, joka orjuuttaa 400—500-miljoonaista väestöä siirtomaissa. Se on kaikkein tärkein maa, joka pitää herruutensa alaisena maapallon väestön valtaosaa. Hyökkäys Puolaa vastaan sai aikaan sellaisen käänteen, että englantilaiset menshevikit ryhtyivät liittoon venäläisten bolshevikkien kanssa. Sen tuo hyökkäys sai aikaan.

Englannin porvarillinen lehdistö kirjoitti, että „Toimintakomitea” on samaa kuin Neuvostot. Ja se oli oikeassa. „Toimintakomiteaa” ei nimitetty Neuvostoksi, mutta asiallisesti se on samaa. Se on samaa kaksoisvaltaa, joka meillä oli Kerenskin valtakaudella vuoden 1917 maaliskuusta lähtien, jolloin Väliaikainen hallitus katsottiin ainoaksi hallitukseksi, vaikkei se käytännössä voinut tehdä mitään vakavaa ilman työläisten ja talonpoikain edustajain Neu-

vostoja, ja jolloin sanoimme Neuvostoille: „ottakaa kaikki valta”. Ja samanlainen tilanne on nyt muodostunut Englannissa, ja menshevikkien on ollut pakko lähteä tuossa „Toimintakomiteassa” perustuslainvastaiselle tielle. Tästä saate jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä sotamme Puolaa vastaan merkitsi. Ja vaikka maailman porvaristo on edelleenkin meitä verrattomasti voimakkaampi ja vaikka Englannin hallitus onkin sanonut, että kaikkeen on syyllinen Kamenev, ja on karkottanut Kamenevin Englannista eikä aio laskea häntä sinne takaisin, niin se on jonninjoutava ja naurettava uhkaus, sillä amerikkalaisten ja englantilaisten kapitalistien parhaat puolustajat, Englannin maltilliset työväenjohtajat, oikeistomenshevikit ja oikeistoeserrät, ovat menneet „Toimintakomiteaan”, ja Englantia uhkaa nyt uusi kriisi. Nyt Englantia uhkaa hiilikäivöstyöläisten yleislakko, eivätkä lakkolaiset vaadi ainoastaan palkkojen korottamista, vaan myös hiilen hinnan alentamista. Englannissa nousee lakkoaalto toisensa jälkeen. Lakkolaiset vaativat palkkojen korottamista. Mutta jos tänään työläiset saivat palkkoihinsa 10% korotuksen, niin huomenna hinnat kohosivat 20%:lla. Hinnat kohoavat ja työläiset näkevät, että heidän taistelunsa on tuloksetonta, että palkkojen kohoamisesta huolimatta he jäävät häviölle, koska hinnat kasvavat. Ja niinpä työläiset sanovat: me vaadimme paitsi kaivostyöläisten palkkojen korottamista myös hiilen hinnan alentamista. Ja Englannin porvarillinen lehdistö ulvoo vieläkin suuremman kauhun vallassa kuin silloin, kun Punainen Armeija marssi Puolaan.

Tiedätte, miten Euroopan kriisi heijastui Italiassa. Italia on voittajamaa, ja kun Punaisen Armeijan voitot saivat aikaan liikehtimistä Saksassa ja käänteeseen Englannin politiikassa, niin Italiassa taistelu kärjistyi siinä määrin, että työläiset alkoivat vallata tehtaita, ottaa haltuunsa tehtailijoiden asuntoja, nostattaa taisteluun maaseutuväestöä, ja nyt Italiassa on sellainen tilanne, joka ei muistuta lainkaan rauhantilaa.

Sellaista oli Puolan sodan kehityksen kulku. Juuri sen vuoksi me tietäen, että Puolan sota on kiinteässä yhteydessä maailman imperialismin yleiseen tilaan, teimme mitä suurimpia myönnytyksiä, kunhan vain olisimme voineet pelastaa työläiset ja talonpojat tämän sodan rasituksilta.

Sitten törmäsimme Versailles'in rauhaan ja osoittautui, että porvaristo vihaa meitä yhtä raivokkaasti kuin ennen, mutta samalla osoittautui, että työläiset valveutuvat ei vain päivä päivältä, vaan tunti tunnilta, ja että asia kehittyy järkkymättä työväenvallankumousta kohti, mutta kuitenkin kovin hitaasti siihen verrattuna, miten nopeasti kehitys tapahtuu Venäjällä. Venäjällä vallankumous voitiin suorittaa niin nopeasti siksi, että se tapahtui sodan aikana. Sodan aikana kymmeniä miljoonia Venäjän työläisiä ja talonpoikia oli aseissa, ja tällaista voimaa vastaan porvaristo ja upseeristo olivat voimattomia. Lokakuun päivinä he uhkasivat lähettää sotaväkeä Pietaria vastaan. Me saimme kymmeniä tuhansia sähköitä kaikilta rintamilta — marssimme teitä vastaan ja lakaisimme teidät pois. Arvelimme: yrittäkää, ja kun luoksemme saapui edustajia jokaisesta armeijasta, niin jo puolituntisen keskustelun jälkeen kävi selväksi, että sotamiehet ovat meidän puolellamme, ja upseeriston piti vaieta. Vastarintayritykset, Judenitshin, Koltshakin ja Denikinin salaliittojen järjestäminen — se tapahtui myöhemmin, kun armeija oli kotiutettu. Juuri tämän vuoksi vallankumous saattoi Venäjällä voittaa niin nopeasti. Kansa oli aseissa. Työläiset ja talonpojat olivat kauttaaltaan meidän puolellamme. Euroopassa sen sijaan sota on päättynyt. Armeijat kotiutettu. Sotamiehet ovat hajaantuneet koteihinsa. Työläiset ja talonpojat on riisuttu aseista. Kehitys käy siellä nyt hitaasti, mutta se kulkee eteenpäin. Heti kun maailman porvaristo nostaa kätensä iskeäkseen meitä, sen käteen tarttuvat sen omat työläiset. Sellainen on Puolan sodan kansainvälinen merkitys. Siinä on kansainvälisen kriisin lähde. Siinä on nykyisten uusien vaikeuksiemme lähde. Kun meiltä, kuten tiedätte, puuttui vain hiukan voimia, jotta olisimme voineet päästä Varsovaan, antaa vallan Varsovan työläisille ja kutsua koolle Varsovan työläisten ja talonpoikain edustajain Neuvostot sanoaksemme näille: „tulimme auttamaan teitä”, kun ennen kuulumattomien ja ennen tuntemattomien sankarillisten ponnistusten jälkeen osoittautui, että armeijamme oli käyttänyt voimansa loppuun, me kärsimme sotilaallisen tappion.

Nyt olemme perääntyneet hyvin kauas itään. Pohjoisessa olemme menettäneet jopa Lidan kaupungin, etelässä olem-

me jo miltei samalla linjalla kuin huhtikuussa 1919 — Pilsudskin linjalla, pohjoisessa vyörymme takaisin tavottoman nopeasti, ja Wrangel tekee samaan aikaan yhä uusia hyökkäysyrityksiä. Hiljattain Wrangel uhkasi Jekaterinoslavia, pääsi Sinelnikovoon saakka, ja tämä oli sen käsissä. Nyt hän on vallannut Slavgorodin. Idässä hän on ottanut Mariupolin, lähenee Taganrogia, uhkaa Donbassia. Meillä on jälleen edessämme vaikea tilanne ja maailman imperiaalistit yrittävät jälleen, vielä kerran kuristaa Neuvostotasavallan kahdella otteella: Puolan hyökkäyksellä ja Wrangelin hyökkäyksellä. Asiallisesti Puola ja Wrangel ovat ranskalaisten imperialistien kaksi kättä: he varustavat aseilla ja tarvikkeilla sekä Puolan että Wrangelin joukkoja. Mutta nuo kolme voimaa eivät ole keskenäänkään kovin hyvässä sovussa. Ranska sanoo puolalaisille: ette saa haalia liian paljon voimavaroja, liian laajoja maa-alueita, sillä sitä tsaristinen Venäjä ei tule milloinkaan sallimaan. Ranska sanoo Wrangelille: teidän täytyy toimia siten, ettei palautettaisi entisten tilanherrojen valtaa, sillä Denikinin, Koltshakin ja Judenitshin tapaus osoittaa, että silloin kun entiset tilanherrat johtavat valkokaartilaisarmeijoita tai kun heidän upseerinsa komentavat armeijoita, nämä tilanherrat vievät perikatoon sitä nopeammin, mitä enemmän he valtaavat aluetta, sillä talonpoikaisto nousee loppujen lopuksi kapinaan heitä vastaan.

Silloin kun Wrangel hyökkäsi upseereista muodostettuine valiojoukkoineen, hän saattoi luottaa noihin joukkoihin, ja Wrangelin voima on siinä, että hänellä on mainio, tekniikan viimeisen sanan mukainen aseistus, upseereista kootut valiojoukot. Suorittaessaan maihinnousun Kubanille hänen maihinnousujoukkonsa oli muodostettu sillä tavalla, että jokaisesta komppaniasta ja rykmentistä voitiin muodostaa kokonainen divisioona, sillä niissä oli yksinomaan upseereita. Mutta heti kun hän yrittää, kuten aikoinaan Koltshak, Denikin ja Judenitsh, laajempia alueita vallattuaan mobilisoida armeijaansa laajempia talonpoikaisjoukkoja, luoda kansan armeijan, silloin hänen menestyksensä koituu heti hänen tappiokseen, sillä talonpoikainen sotaväki, joka oli Koltshakia, Denikiniä ja Judenitshia vastaan, ei voi milloinkaan lähteä myöskään Wrangelin upseerijoukkojen mukana. Varsovalainen työläinen, joka teki selostuksen puoluekonferenssissa, ilmaisi tämän seuraavalla tavalla: Puolan

armeija, joka ennen koostui nuorisosta (siihen kutsuttiin ensikertalaisia, poikasia), on nyt lyöty. Nyt on mobilisoitu 35-vuotiaisiin saakka: nyt siinä on aikamiehiä, jotka ovat nähneet imperialistisen sodan, eivätkä Puolan tilanherrat ja kapitalistit voi luottaa tähän armeijaan likimainkaan niin suuresti kuin nuorisosta koostuvaan armeijaan.

Sellainen on kansainvälinen tilanne. Ja Varsovan edustalla kärsimämme tappion ja sen hyökkäyksen vuoksi, joka jatkuu läntisellä ja Wrangelin rintamalla, olemme taaskin joutuneet tavattoman huonoon asemaan sodassa Ententeä vastaan, ja siksi minun pitää lyhyen selostukseni päätteeksi vedota tovereihin nahkateollisuustyöläisiin ja korostaa sitä, että nyt täytyy taaskin ponnistaa kaikki voimat, että Wrangelin voittaminen on nyt tärkein tehtävämme, päätehtävämme. Se vaatii jättimäistä tarmokkuutta ja omatoimisuutta nimenomaan työläisiltä, nimenomaan ammattiliitoilta, nimenomaan proletaarijoukoilta ja ennen kaikkea niiltä työläisiltä, jotka ovat läheisissä tekemisissä maanpuolustuksen tarpeita palvelevien teollisuusalojen kanssa. Suurimpia vaikeuksia tässä sodassa meillä aiheuttaa varustelu eikä ihmisaines — sitä meillä on riittävästi. Suurimpana vaikeutena kaikilla rintamilla on puutteellinen varustelu, lämpimien vaatteiden ja jalkineiden puute. Sotamiehiltämme puuttuu ennen kaikkea sinellejä ja saappaita, juuri sen vuoksi ovat niin usein keskeytyneet täysin menestykselliset hyökkäykset. Juuri siinä on vaikeus, joka estää käyttämästä nopeasti menestykselliseen hyökkäykseen uusia joukkoyksiköjä, joita meillä on riittävästi, mutta joita ei voida muodostaa huoltovaikeuksien vuoksi ja jotka eivät ole missään määrin taistelukuntoista sota-väkeä.

Ja nahkateollisuuden liiton ja koko nahkateollisuuden proletariaattia edustavan kokouksen täytyy kiinnittää tähän mitä suurinta huomiota. Toverit! Teistä riippuu, teidän on pidettävä huoli siitä, että edessäoleva hyökkäys Wrangelia vastaan, johon valmistamme kaikkia voimiamme, suoritetaan mahdollisimman menestyksellisesti ja nopeasti. Se riippuu teistä siksi, että toimenpiteet, joihin Neuvostovalta ja kommunistinen puolue ovat ryhtyneet, eivät riitä. Jotta puna-armeijalaiset saisivat todellista apua, jotta saataisiin aikaan ratkaiseva käänne, jotta huolto saataisiin parem-

maksi, siihen ei riitä neuvostoelinten apu, eivät riitä Kansankomissaarien Neuvoston ja Puolustusneuvoston dekreetit ja puolueen päätökset: tarvitaan vielä ammattiliittojen apua. Ammattiliittojen täytyy käsittää, että monista rauhantarjouksistamme huolimatta kysymys on taaskin työläisten ja talonpoikain vallan olemassaolosta. Tiedätte, kuinka tämä valta on Denikinin, Koltshakin ja Judenitshin tappion jälkeen lujittunut. Tiedätte, kuinka viljanhankinnat ovat laajentuneet Siperian ja Kubanin takaisin valtaamisen ansiosta, tiedätte, että Bakun takaisin valtaaminen teki mahdolliseksi tuoda heti yli 100 miljoonaa puutaa naftaa, ja vihdoinkin tiedätte, että teollisuutemme on alkanut saada sen perustan, jonka pohjalla käy mahdolliseksi muodostaa viljavarannot ja palauttaa työläiset jälleen tehtaisiin, koota raaka-aineita ja antaa polttoaineita tehtaiden käyntiin panoa varten, jotta vihdoinkin voidaan saada talouselämä kuntoon. Mutta voidaksemme käyttää kaikki nämä mahdollisuudet meidän täytyy hinnalla millä hyvänsä lopettaa sota, jouduttaa hyökkäystä Wrangelia vastaan. On välttämätöntä, että etelässä vallataan takaisin Krim ennen talven tuloa, ja se riippuu työläisten tarmokkuudesta ja aloitteellisuudesta ja ehkä ennen kaikkea jokaisesta venäläisestä nahkateollisuustyöläisestä ja nahkatyöntekijäin ammattiliitosta.

Kehotan teitä seuraamaan pietarilaisten työläistemme esimerkkiä, jotka joku aika sitten, kuultuaan Kommunistisen Internationalen edustajan selostuksen rintamatilanteesta, ryhtyivät jälleen erittäin tarmokkaasti auttamaan asiaa aloittaen taaskin puna-armeijalaisten varustamisesta ja huoltamisesta, Punaisen Armeijamme voiman lujittamisesta. Te tiedätte, että jokainen toimenpide, johon selustassa ryhdytään Punaisen Armeijan auttamiseksi, tuntuu heti puna-armeijalaisten mielialassa. Te tiedätte, että syyskylmät vaikuttavat puna-armeijalaisten mielialaan masentavasti, aiheuttavat vaikeuksia, lisäävät sairauksia ja johtavat suuriin onnettomuuksiin. Kaikkalainen apu, jota selusta antaa puna-armeijalaisille, voimistaa heti Punaista Armeijaa, kohottaa sen mielialaa, vähentää sairastumistapausten määrää ja parantaa hyökkäyskuntoa. On välttämätöntä, että jokainen työläinen ottaa jokaisessa kokouksessa, jokaisessa työpajassa keskustelujensa ja selostustensa aiheeksi: kaikki auttamaan Punaista Armeijaa.

Kysykäämme itseltämme: olemmeko tehneet kaiken voitavamme Punaisen Armeijan auttamiseksi? Sillä tästä avusta riippuu, kuinka nopeasti suoriudumme lopullisesti Wrangelista ja turvaamme itsellemme täydellisen rauhan ja mahdollisuuden tehdä taloudellista rakennustyötä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

„Pravda” №№ 225 ja 226;
lokakuun 9 ja 10 pntä 1920

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

UKRAINAN VÄHÄVÄKISILLE TALONPOJILLE

Toverit! Tsaarin kenraali Wrangel voimistaa hyökkäystään Ukrainaa ja Venäjää vastaan. Hän etenee ranskalaisen kapitalistien auttamana ja uhkaa Donbassia ja Jekaterinoslavia. Vaara on suuri. Vielä kerran tilanherrat yrittävät palauttaa valtansa, yrittävät palauttaa itselleen maat ja syöstä talonpojat jälleen velkaorjuuteen!

Toverit! Ukrainan maaseutu on joutunut kestämaan tavattomia kärsimyksiä tilanherrojen sorron alla. Tilanherrojen on onnistunut monesti kukistaa Neuvostojen, työläisten ja talonpoikain valta, ja rikkaat talonpojat, kulakit, ovat auttaneet heitä monesti, auttaneet siirtymällä suoranaisesti heidän puolelleen sekä estämällä köyhiä, työtätekeviä talonpoikia pystyttämästä maaseudulla uutta järjestelmää, uutta elämää, uutta järjestystä. Ja joka kerta tilanherrain vallan palauttamisyritykset ovat päättyneet työläisten ja talonpoikain uuteen voittoon. Vähäväkiset talonpojat ovat nyt alkaneet järjestää Ukrainassa omia komiteoitaan lannistaakseen lopullisesti harvalukuisten pohattojen vastarinnan, lujittaakseen lopullisesti työtätekevien vallan. Tilanherrakenraali Wrangel voimistaa rynnistään murskatakseen nämä työtätekevien järjestöt.

Toverit! Astukoon siis jokainen puolustusrintamaan Wrangelia vastaan! Ponnistakoot kaikki vähäväkisten talonpoikien komiteat voimansa äärimmilleen, auttakoot Punaista Armeijaa lyömään Wrangelin. Älköön yksikään työtätekevä talonpoika pysytelkö syrjässä työläisten ja talonpoikain asiasta älköönkä jääkö toimeettomaksi ja

välinpitämättömäksi. Toverit! Muistakaa, että kysymys on perheidenne pelastamisesta, talonpoikain maan ja vallan suojelemisesta.

Kaikki auttamaan Punaista Armeijaa!
Kuolema tilanherrasortajille!

Lenin

2/X 1920.

*„Kommunist“ (Kiev) № 199,
lokakuun 13 pnä 1920*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

PROLETAARISESTA KULTTUURISTA

„Izvestijan” lokakuun 8 pn numerosta näkyy, että tov. Lunatsharski puhui Proletkultin edustajakokouksessa *aivan päinvastaista* kuin eilen hänen kanssaan sovimme⁵¹.

Täytyy laatia äärimmäisen kiireellisesti päätöslauselmaehdotus (Proletkultin edustajakokousta varten), viedä se läpi KK:ssa ja ehtiä viedä se läpi Proletkultin *tässä* täysistunnossa. Se täytyy viedä läpi jo tänään KK:n nimessä myös Valistusasiain kansankomissariaatin kollegiossa ja Proletkultin edustajakokouksessa, sillä edustajakokous päättyy tänään.

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS:

1. Työläisten ja talonpoikain Neuvostotasavallassa koko valistustyö, sekä poliittisen valistustyön alalla yleensä että erityisesti taiteen alalla, täytyy järjestää siten, että sen henkenä on proletariaatin luokkataistelu diktatuurinsa tarkoitusperien saavuttamiseksi, s.o. porvariston kukistamiseksi, luokkien hävittämiseksi, ihmisen harjoittaman toisen ihmisen kaikkinaisen riiston lopettamiseksi.

2. Sen vuoksi proletariaatin, yhtä hyvin sen etujoukon, kommunistisen puolueen, kuin yleensä kaikkien erilaisten proletariaatin järjestöjenkin edustamana, täytyy osallistua mitä aktiivisimmin kaikkeen kansanvalistustyöhön ja johdtaa sitä.

3. Uusimman ajan historiasta saatu kokemus ja erittäinkin vallankumouksellinen taistelu, jota kaikkien maiden proletariaatti on käynyt yli puoli vuosisataa sitten „Kommunistisen Manifestin” ilmestymisen, ovat näyttäneet

kiistattomasti toteen, että vain marxilainen maailmankatsomus ilmaisee oikein vallankumouksellisen proletariaatin pyrkimykset, katsantokannan ja kulttuurin.

4. Marxilaisuus on saavuttanut maailmanhistoriallisen merkityksensä vallankumouksellisen proletariaatin ideologiana, ei suinkaan siten, että se hylkäsi porvariston aikakauden mitä arvokkaimmat saavutukset, vaan se päinvastoin omaksui ja muokkasi kaiken arvokkaan, mitä inhimillinen ajattelu ja kulttuuri olivat luoneet yli kaksituhatuotuisen kehityksensä aikana. Vain sellainen työ, jota jatketaan edelleen tältä pohjalta ja tähän suuntaan ja jota henkevoittää proletariaatin diktatuurin, kaikkinaista riistoa vastaan käytävän viimeisen taistelun antama käytännöllinen kokemus, voidaan tunnustaa todella proletarisen kulttuurin kehittämiseksi.

5. Pysyen järkkymättä tällä periaatteellisella katsantokannalla Proletkultin yleisvenäläinen edustajakokous hylkää mitä päättävöisimmin teoreettisesti virheellisinä ja käytännöllisesti vahingollisina kaikki yritykset keksiä omaa erikoista kulttuuria, sulkeutua omiin, muista eristyneisiin järjestöihin, vetää rajaa Valistusasiain kansankomissariaatin ja Proletkultin työalojen välille tai saada Proletkultille „autonomia” Valistusasiain kansankomissariaatin laitosten sisällä j.n.e. Edustajakokous päinvastoin velvoittaa ehdottomasti kaikkia Proletkult-järjestöjä pitämään itseään kokonaisuudessaan Valistusasiain kansankomissariaatin laitosverkoston apueliminä ja täyttämään tehtävänsä, jotka ovat osa proletariaatin diktatuurin tehtävistä, Neuvostovallan (erikoisesti Valistusasiain kansankomissariaatin) ja Venäjän kommunistisen puolueen yleisen johdon alaisena.

* * *

Tov. Lunatsharski sanoo, että hänen sanojaan on vääristelty. Mutta *sitä suuremmalla syyllä* päätöslauselma on ehdottoman välttämätön.

Kirjoitettu lokakuun 8 pnä 1920

Ensi kerran julkaistu v. 1926

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

**PUHE MOSKOVAN KUVERNEMENTIN
UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN
TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN
PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
LOKAKUUN 15 pnä 1920**

Toverit! Tasavaltamme sisä- ja ulkopoliittista tilannetta koskevassa kysymyksessä, jota olette halunneet kuulla selostettavan, minun täytyy luonnollisesti kiinnittää huomiota ennen kaikkea Puolan sotaan ja sen syihin. Tärkein, mikä viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana on määrännyt tasavaltamme ulko- ja sisäpoliittisen tilanteen, on juuri tämä sota. Ja nimenomaan nyt, jolloin välirauha Puolan kanssa on juuri allekirjoitettu, nimenomaan nyt voidaan ja pitää luoda yleissilmäys sotaan ja sen merkitykseen, yrittää eritellä opetuksia, joita meille kaikille on antanut juuri päättynyt sota — eikä vielä tiedetä, onko se todella päättynyt lopullisesti. Siksi haluan ennen kaikkea palauttaa mieleenne, että puolalaiset aloittivat hyökkäyksensä kuluvan vuoden huhtikuun 26 pnä. Neuvostotasavalta ehdotti seuraavaa: tarjosimme juhlallisesti ja virallisesti puolalaisille, Puolan tilanherroille ja Puolan porvareille rauhaa ehdoilla, jotka olivat heille edullisempia kuin ne, jotka he saivat meiltä nyt niistä suurista tappioista huolimatta, joita joukkomme kärsivät Varsovan edustalla, ja niistä vieläkin suuremmista tappioista huolimatta, joita ne kärsivät Varsovasta perääntyessään. Kun puolalaisten rintama oli tämän vuoden huhtikuun lopulla 50—150 virstaa idempänä kuin se linja, jonka he ovat nyt katsoneet välirauhan linjaksi, ja vaikka tuo linja oli silloin ilmeisen epäoikeudenmukainen, tarjosimme heille Yleisvenäläisen

Toimeenpanevan Keskuskomitean nimessä virallisesti rauhaa, sillä kuten te kaikki tietenkin tiedätte ja muistatte, Neuvostovallan päätehtäviä oli silloin turvata rauhanomaiseen rakennustyöhön siirtyminen. Meillä ei ollut mitään syytä pyrkiä ratkaisemaan meidän ja Puolan valtion välisiä kiistakysymyksiä sodan avulla. Tiesimme hyvin, että Puolan valtio oli silloin ja on nytkin tilanherrain ja kapitalistien valtio, että se on täydellisesti riippuvainen Ententen, Sopimusmaiden, erittäinkin Ranskan kapitalisteista. Huolimatta siitä, että Puolan vaikutusvallan alaisena oli silloin ei vain Liettua, vaan myös Valko-Venäjä Itä-Galitsiasta puhumattakaan, katsoimme velvollisuudeksemme tehdä kaiken voitavamme sodan välttämiseksi, että Venäjän työväenluokka ja talonpoikaisto olisivat saaneet mahdollisuuden levähtää edes vähän imperialistisen sodan ja kansalais sodan jälkeen ja ryhtyä vihdoinkin kaikkiin voimin rauhanomaiseen työhön. Mutta kävi niin kuin oli käynyt jo monesti: rehellinen ja avomielinen ilmoituksemme, että tarjoamme puolalaisille rauhaa sen linjan perusteella, jolla he olivat, katsottiin heikkouden merkiksi. Minkään maan porvarilliset diplomaatit eivät olleet tottuneet sellaisiin avomielisiin ilmoituksiin, ja valmiutemme suostua rauhaan meille niin epäedullisen linjan perusteella käsitettiin ja tulkittiin sen todistukseksi, että olemme äärettömän heikkoja. Ranskan kapitalistien onnistui yllyttää Puolan kapitalistit sotaan. Te muistatte, kuinka me lyhyen väliajan jälkeen, puolalaisten tehtyä hyökkäyksen, vastasimme vastahyökkäyksellä ja pääsimme melkein Varsovaan saakka, minkä jälkeen joukkomme kärsivät raskaan tappion, joka heitti ne takaisin.

Toista kuukautta ja koko loppuajan joukkomme perääntyivät ja kärsivät tappioita, sillä se ennen kuulumaton marssi, jonka ne tekivät Polotskista Varsovaan, oli uuvuttanut ja näännyttänyt ne äärimmilleen. Mutta, toistan, tuosta vaikeasta tilanteesta huolimatta rauhansopimus allekirjoitettiin ehdoilla, jotka eivät ole Puolalle niin edullisia kuin silloiset ehdot. Silloinen raja kulki 50 virstaa idempänä, nyt se kulkee 50 virstaa lännempänä. Näin muodoin huolimatta siitä, että solmimme rauhan hetkellä, joka oli edullinen vain viholliselle ja jolloin meidän joukkomme perääntyivät ja Wrangel voimisti rynnistystään, solmimme rauhan edullisemmilla ehdoilla. Tämä todistaa teille vielä kerran, että

kun Neuvostovalta tarjoaa rauhaa, niin sen sanoihin ja ilmoituksiin pitää ehdottomasti suhtautua vakavasti, muussa tapauksessa käy niin, että tarjoamme rauhaa huonommilla ehdoilla, mutta saamme sen paremmilla ehdoilla. Tätä opetusta Puolan tilanherrat ja kapitalistit eivät tietenkään unohda, he käsittävät menneensä liian pitkälle, nyt he saivat rauhan teossa pienemmän alueen kuin aikaisemmin tarjottiin. Eikä tämä ole vasta ensimmäinen opetus. Te kaikki luultavasti muistatte, että keväällä 1919 Moskovassa kävi Amerikan hallituksen edustaja, joka hallituksensa nimessä ehdotti välirauhaa meidän ja kaikkien silloisten valkokaartilaisylipäällikköjen: Koltshakin, Denikinin y.m. välillä, rauhaa, joka olisi ollut meille hyvin epäedullinen. Kun hän matkusti takaisin ja kertoi tämän rauhan ehdoista, niin meidän ehtomme katsottiin epäedullisiksi, ja sota jatkui. Tämän sodan tulokset tunnette. Siis Neuvostovalta ei todista nyt ensi kertaa, että se on paljon voimakkaampi kuin miltä näyttää, että nooteissamme ei ole sitä kerskuntaa ja uhkailua, joka on ominaista kaikille porvarillisille hallituksille, ja että kun ei suostuta rauhaan Neuvosto-Venäjän kanssa, niin se tietää, että tuo rauha on tehtävä jonkin ajan kuluttua huonommilla ehdoilla. Tällaiset asiat eivät kansainvälisessä politiikassa unohdu, ja todistamalla Puolan paaneille, että he saivat nyt huonomman rauhan kuin oli se, jota me tarjosimme, opetamme Puolan kansanjoukkoja, Puolan talonpoikia ja työläisiä harkitsemaan ja vertailemaan heidän hallituksensa ja meidän hallituksemme ilmoituksia.

Luultavasti monet teistä ovat nähneet lehdissä Amerikan hallituksen nootin, jossa tuo hallitus ilmoittaa: „Emme halua olla tekemisissä Neuvostovaltan kanssa, sillä se ei täytä sitoumuksiaan”. Me emme tuota ihmettele, sillä olemme kuulleet samaa jo monta vuotta, mutta tuloksena on vain se, että kaikki heidän Neuvosto-Venäjää vastaan tekemänsä maahankarkausyritykset epäonnistuvat. Puolan lehdet, jotka miltei kaikki ovat tilanherrojen ja kapitalistien lahjomia — heillä sitä sanotaan painovapaudeksi —, sanovat, ettei Neuvostovaltaan voida luottaa, että se on väkivallantekijäin ja petkuttajain valtaa. Kaikki Puolan lehdet kirjoittavat niin, mutta Puolan työläiset ja talonpojat tarkastavat sanat tekojen perusteella, ja teot ovat osoittaneet, että kun tarjosimme rauhaa ensi kerran,

jo siten todistimme rauhantahtomme, ja todistimme sen myös solmiessamme rauhan lokakuussa. Sellaisia todisteita ette löydä yhdenkään porvarillisen hallituksen historiasta, eikä tämä tosiasia voi olla jättämättä jälkiä Puolan työläisten ja talonpoikien mieliin. Neuvostovalta allekirjoitti rauhan silloin, kun se oli sille epäedullista. Vain tällä tavalla voimme opettaa olemaan valehtelematta niiden valtakuntien hallitukset, jotka ovat tilanherrojen ja kapitalistien vallassa, horjuttaa työläisten ja talonpoikain luottamusta noihin hallituksiin. Ennen kaikkea täytyy ajatella tätä. Venäjän Neuvostovaltaa ympäröi lukematon määrä vihollisia, mutta nuo viholliset ovat kuitenkin voimattomia. Ajatelkaapa koko Puolan sodan kulkua ja lopputulosta. Tiedämme nyt, että Puolan takana olivat Ranskan kapitalistit, että he antoivat Puolalle rahaa, varusteita, vaate- tusta, ammuksia, lähettivät ranskalaisia upseereja. Aivan hiljattain saimme tietoja mustaihoisten joukkojen, t.s. ranskalaisten siirtomaajoukkojen, ilmaantumisesta Puolan rintamalle. Siis sotaa kävi Ranska ja sitä auttoivat Englanti ja Amerikka. Samaan aikaan Ranska tunnusti Venäjän lailliseksi hallitukseksi Wrangelin, siis Ranska tuki myös Wrangelia, antoi hänelle varoja armeijan aseistamista ja ylläpitoa varten. Myös Englanti ja Amerikka antavat varoja Wrangelin armeijalle. Meitä vastassa oli siis kolme liittolaista: Ranska, jota tukivat kaikki maailman rikkaat maat, Puola ja Wrangel,— ja me suoriuduimme tuosta sodasta ja solmimme edullisen rauhan. Siis me voitimme. Katsahtaessaan karttaan jokainen näkee, että me voitimme, että lopetettuamme sodan meillä on enemmän maata kuin ennen sodan alkamista. Mutta onko tuo vihollinen meitä heikompi, ovatko sen sotavoimat heikommat kuin meidän, onko sillä vähemmän ihmisiä, varantoja sodankäyntiin, ammuksia? Sillä on kaikkea enemmän. Tuo vihollinen on meitä voimakkaampi, mutta siitä huolimatta se on lyöty. Juuri tätä on mietiskeltävä, jotta voidaan ymmärtää, missä asemassa Neuvosto-Venäjä on maailman kaikkiin muihin valtioihin verrattuna.

Kun bolshevikit aloittivat vallankumouksen, he sanoivat, että me voimme ja meidän täytyy se aloittaa; mutta silti emme unohtaneet, että se voidaan lopettaa menestyksellisesti ja viedä ehdottoman voittoisaan päätökseen ehdolla, ettei rajoituta vain yksinomaan Venäjään, vaan voitetaan

kansainvälinen pääoma liitossa monien maiden kanssa. Venäjän pääoma on sidottu kansainväliseen pääomaan. Ja kun vastustajamme sanovat meille: vaikka voittaisittekin Venäjällä, niin sittenkin epäonnistutte, sillä muut kapitalistiset maat musertavat teidät, niin vastauksena meillä on nyt hyvin tärkeä kokemus — Puolan sodan kokemus, joka osoittaa, kuinka todella kävi. Todellakin, minkä vuoksi kävi niin, että Ranska, Puola ja Wrangel, jotka olivat meitä voimakkaampia, täynnä vihaa bolshevismia kohtaan ja päättäväisyyttä kukistaa Neuvostovalta, voitettiin puolen vuoden kuluessa — tai vieläkin lyhyemmässä ajassa, kun hyökkäyksen alkamisajaksi katsotaan huhtikuu — ja että sota päättyy meidän eduksemme? Kuinka saattoi käydä niin, että imperialistisen sodan ja kansalaissodan näännyttämä, vihollisten ympäröimä, kaikista vaatetus- ja varustelähteistä eristetty Neuvosto-Venäjä osoittautui voittajaksi? Tätä pitää mietiskellä, sillä kun harkitsemme tätä kysymystä, alamme ymmärtää ei vain Venäjän, vaan myös kansainvälisen vallankumouksen mekaniikkaa. Tämä on vahvistuksena sille, että Venäjän vallankumous on vain kansainvälisen vallankumouksen ketjun eräs rengas ja että asiamme on lujalla pohjalla ja voittamaton, sillä vallankumous laajenee koko maailmassa ja taloudelliset olot muodostuvat sellaisiksi, että ne päivä päivältä heikentävät vihollisiamme, mutta voimistavat meitä, ja Puolan sota on nyt osoittanut teille vielä kerran, ettei tämä ole liioittelua, kerskailua eikä intoilua. Meitä vastaan soti kolme liittolaista. Luulisi, ettei näiden kolmen liittolaisen yhteenliittyminen ole vaikeaa, mutta osoittautui, että kolme Judenitshin, Koltshakin ja Denikinin sodan suuren kokemuksen opettamaa liittolaista eivät voineet yhdistyä meitä vastaan, ne torailivat keskenään joka askeleella, ja se on juuri päättyneen Puolan sodan historiassa erikoisen opettavaista. Sotaretkemme Varsovaan, tämä Punaisen Armeijan marssi, kun väsyneet, näänntyneet, huonosti vaatetetut sotilaat ku'kivat yli 600 virtan matkan lyöden herkeämättä puolalaisia joukkoja, jotka olivat hyvin koulutettuja ja joilla oli satoja mitä parhaimpia neuvonantajia, joina toimi ranskalaisia upseereja, — tämä sotaretki paljasti meille kaikkien vihollistemme keskinäiset suhteet. Kun Punaisen Armeijan joukot saapuivat Puolan rajalle, saimme 12. heinäkuuta sähkeen Englannin ulkoministeriltä Curzonilta, joka Kansainliiton, surullisen

kuuluisan Kansainliiton nimessä, liiton, joka muka yhdistää Englantia, Ranskaa, Amerikkaa, Italiaa, Japania, valtioita, joilla on sotavoimaa, erittäin suuret voimat, sekä koko maailman sotalaivasto ja joiden sotilaallinen vastustaminen näyttää aivan mahdottomalta ja järjettömältä,— tuon Kansainliiton nimessä kehottaa meitä lopettamaan sodan ja alkamaan puolalaisten kanssa neuvottelut Lontoossa. Tämän sähkeen mukaan rajalinjana olisi pitänyt olla linjan, joka kulkee Grodnon, Belostokin ja Brest-Litovskin seutujen kautta sekä Itä-Galitsiassa San-jokea myöten. Vastasimme tuohon ehdotukseen, ettemme tunnusta mitään Kansainliittoa, sillä olemme nähneet tuon Kansainliiton heikkouden, sitä eivät tottele sen omat jäsenetkään. Ranskan hallitus katsoi vastauksemme röyhkeäksi, ja olisi luullut, että Kansainliitto esiintyy meitä vastaan. Mutta kuinka kävi? Tämä ensimmäinen julistuksemme aiheutti hajaannusta Kansainliitossa, ja Englanti ja Ranska nousivat toisiaan vastaan.

Englannin sotaministeri Churchill on jo monta vuotta käyttänyt kaikkia keinoja, sekä laillisia että varsinkin laittomia, Englannin lakien kannalta laittomia, keinoja auttaakseen kaikkia valkokaartilaisia Venäjää vastaan, varustaakseen näitä sotatarvikkeilla. Hän on Neuvosto-Venäjän suurin vihaaja, mutta siitä huolimatta Englannilla syntyi erimielisyyttä Ranskan kanssa heti, kun olimme esittäneet julistuksemme, sillä Ranska tarvitsee valkokaartilais-Venäjän voimia suojelemaan sitä Saksaa vastaan, kun taas Englanti ei tarvitse mitään suojelusta, Englanti on merivaltio, se ei pelkää mitään hyökkäystä, koska sillä on mitä voimakkein laivasto. Näin muodoin heti ensi askeleella osoittautui, että Kansainliitto, joka oli esittänyt Venäjälle sellaisia ennen kuulumattomia uhkauksia, on voimaton. Joka askeleella käy ilmi, että Kansainliiton jäsenmaiden edut ovat ristiriidassa keskenään. Ranska toivoo Englannin tappiota ja päinvastoin. Ja kun tov. Kamenev kävi neuvotteluja Englannin hallituksen kanssa Lontoossa ja sanoi Englannin pääministerille: „Olettakaamme, että te todella teette sen, mistä puhutte, mutta entä Ranska?“, niin Englannin pääministerin täytyi vastata, että Ranska kulkee omaa tietään, „me emme voi kulkea samoja teitä kuin Ranska“. Osoittautui, ettei Kansainliittoa ole olemassa, että kapitalististen valtakuntien liitto on pelkkää petosta ja että todel-

lisuudessa se on saalistajain liitto, joista jokainen pyrkii kahmaisemaan jotain toiselta. Ja nyt, kun me Riiaassa rauhan solmimisen aikana näimme, mikä erotti Puolaa, Englantia, Ranskaa ja Wrangelia, miksi ne eivät voineet yhdistyä, saimme tietää, että niiden etupyrimykset olivat erilaisia, sillä Englanti haluaa pitää vaikutusvallassaan uudet pikkuvaltiot — Suomen, Eestin, Latvian ja Liettuan eikä sitä liikuta vähääkään, vaan sille on jopa epäedullistakin tsaristisen tai valkokaartilaisen tai vaikkapa porvarillisenkin Venäjän palauttaminen. Ja siksi Englanti toimii Ranskan-vastaisesti eikä voi yhdistyä Puolan ja Wrangelin kanssa. Ranska taas huolehtii puolalaisten sotamiesten tapattamisesta viimeistä miestä myöten omia etujaan silmälläpitäen, saadaksean velkansa takaisin. Se luulee, että maksamme sille sen 20 miljardin lainan, jonka entinen tsaari otti ja jonka Kerenskin hallitus tunnusti, mutta nyt on jokaiselle järkevälle ihmiselle selvää, että Ranskan kapitalistit eivät näe milloinkaan noita rahoja enempää kuin omia korviaankaan, ja Ranskan kapitalistit ymmärtävät, ettei ranskalaisia työläisiä ja talonpoikia voida lähettää sotaan, puolalaisia sitä vastoin — kuinka paljon hyvänsä, tuhoutu- koot puolalaiset sotamiehet, jotta Ranskan kapitalistit saisivat takaisin miljardinsa. Mutta myös puolalaiset työläiset näkevät, että ranskalaiset, englantilaiset y.m. upseerit käyttäytyvät Puolassa kuin valloitetussa maassa, ja siksi näimmekin Riiaassa neuvottelujen aikana, että Puolan työläisten ja talonpoikain puolue — ehdottomasti patrioottinen, bolshevismia kohtaan ehdottomasti vihamielinen, meidän oikeistomenshevikkien ja eserrien puolueen kaltainen puolue — kannatti rauhaa ja vastusti Puolan tilanherrojen ja kapitalistien hallitusta, jotka viimeiseen hetkeen saakka yrittivät ajaa rauhan karille, yrittävät tehdä sen vielä nytkin ja tulevat vielä kauan yrittämään, mistä puhun tuonnempana, kun siirryn tarkastelemaan kysymystä, onko juuri solmimamme välirauha kestävä.

Kolmas liittolainen, Wrangel, jonka taistelun tarkoituksena oli koko Venäjän palauttaminen tilanherroille ja kapitalisteille, katsoo myös Puolan Venäjään kuuluvaksi. Kaikki Venäjän tsaarit, Venäjän tilanherrat ja kapitalistit ovat tottuneet pitämään Puolaa saaliinaan, he eivät ole unohtaneet sitä, että Puolaa kuristamassa olivat tsaarin johdolla jo venäläiset maaorjatalonpojat, kun näitä lähe-

tettiin sotaan, ja siis jos Wrangel voittaisi, niin hänen voittonsa tarkoitusperänä olisi palauttaa kaikki va'ta ti'anherruille niin Venäjällä kuin Puolassakin. Mutta kävi niin, että kun kolme liittolaista oli lähdössä meitä vastaan, ne heti ensi töikseen riitaantuivat keskenään. Ja sitä, mitä haluaa Ranska, ei halua Puolan talonpoika eikä Puolan työtäinen, ja mitä haluaa Wrangel, sitä ei halua edes ainoakaan Puolan tilanherra. Ja kun käsiimme joutuu nyt Wrangelin radiosanomia tai Pariisista lähetettyjä Ranskan hallituksen radiotiedotuksia, näemme niistä Wrangelin ja Ranskan olevan raivoissaan, sillä ne käsittävät, mitä Puolan kanssa juuri solmimamme rauha tietää, vaikka ne väkuuttelevatkin, ettei se ole rauha eikä Puola voi allekirjoittaa sitä. Me taas odotamme ja katsomme,— toistaiseksi rauha on allekirjoitettu. Mutta ei Wrangel eikä myöskään Ranska ymmärrä, mistä tässä on kysymys. Ne eivät voi käsittää sellaista ihmettä, että hävitetty Neuvosto-Venäjä voittaa sivistysvaltioita, jotka ovat sitä voimakkaampia. Ne eivät käsitä, että noiden voittojen voima on kommunistien perusopissa, joka sanoo, että omistus erottaa, mutta työ yhdistää. Yksityisomistus on ryöväystä, ja yksityisomistukseen perustuva valtio on saaliin jakamisesta sotivien saalistajien valtio. Ehtimättä vielä lopettaa tätä sotaa ne alkavat jo tapella keskenään. Vuosi sitten meitä uhkasi 14 valtiota. Mutta noiden 14 valtion liitto hajosi heti. Entä miksi se hajosi? Siksi, että noiden valtioiden välinen sopimus oli vain paperisopimus eikä yksikään niistä lähtenyt sotaan. Ja kun sota sitten alkoi ja Ranska, Puola ja Wrangel liittoutuivat keskenään, niin niidenkin liitto hajosi, siksi että ne kamppivat toisiaan. Ne alkoivat jakaa karhun taljaa, vaikka eivät olleet vielä kaataneet karhuakaan eivätkä ne kaadakaan sitä. Ja kuitenkin ne jo riitelevät tästä karhusta.

Maailmanpolitiikan kokemus on osoittanut, että Neuvosto-Venäjää vastaan tehty liitto on ehdottomasti tuomittu epäonnistumaan, sillä se on imperialistinen liitto, saalistajien liitto, jotka eivät ole yhteenliittyneitä, eikä niillä ole todellista, pysyvää intressiä, joka niitä yhdistäisi. Niillä ei ole sitä, mikä yhdistää työväenluokan, niillä ei ole sitä intressiä, ja se tuli vielä kerran esiin Puolan sodan aikana. Kun Punainen Armeijamme mursi puolalaisten vastarinnan, kun se valtasi Belostokin ja Brest-Litovskin ja saapui

Puolan rajalle, niin koko kansainvälinen politiikka päättyi jo siihen, sillä se nojaa Versailles'in sopimukseen, ja Versailles'in sopimus on saalistajien ja rosvojen sopimus. Kun meidät pakotettiin allekirjoittamaan Brestin rauha, jonka ikeessä olimme niin kauan, silloin kaikkialla maailmassa huudettiin, että se on ryövärien rauha. Kun Saksa voitettiin, niin Kansainliitto taistellen Saksaa vastaan huusi, että tuo sota oli vapaussotaa, demokraattista sotaa. Saksa pakotettiin allekirjoittamaan rauha, mutta se oli koronkiskurien, kuristajien, teurastajien rauha, sillä he ryöväsivät ja pirstoivat Saksan ja Itävallan. He riistivät näiltä kaikki elämänvälineet, jättivät lapset nälkään ja nälkäkuoleman uhreiksi. Se oli ennen näkemätön ryöstörauha. Mikä siis on Versailles'in rauha? Se on ennen kuulumaton ryöstörauha, joka saattaa orjan asemaan kymmeniä miljoonia ihmisiä, m.m. kaikkein sivistyneimpiäkin. Se ei ole rauha, vaan ryövärit ovat sanelleet siinä puukko kädessä ehtonsa turvattomalle uhrilleen. Saksalta nämä sen vastustajat ovat ottaneet Versailles'in sopimuksen nojalla pois kaikki siirtomaat. Turkki, Persia ja Kiina on orjuutettu. On muodostunut sellainen tilanne, että $\frac{7}{10}$ maailman väestöstä on orjuutettu. Nuo orjat elävät hajallaan ympäri maailmaa ja ne on jätetty harvalukuisten maiden: Englannin, Ranskan ja Japanin raadeltaviksi. Juuri tämän vuoksi koko tuo Versailles'in rauhaan nojautuva kansainvälinen järjestelmä, järjestys, on pystytetty tulivuorelle, sillä se $\frac{7}{10}$ maailman väestöstä, joka on orjuutettu, odottaa kärsimättömänä vain sitä, että ilmaantuisi joku, joka aloittaisi taistelun, jotta kaikki nuo valtiot alkaisivat huojua. Ranska toivoo saavansa takaisin vanhat velat, mutta se itse on velassa Amerikalle, eikä sillä ole millä maksaa Amerikalle velkojaan, koska sillä ei ole mitään ja yksityisomistus taas on heillä pyhää. Mutta mitä on tuo pyhä yksityisomistus? Sitä, että tsaarit ja kapitalistit lainaavat rahaa ja työläisten ja talonpoikain pitää maksaa nuo velat. He ovat vararikon paritaalla. He eivät pääse veloistaan. Ja juuri tuolloin Punainen Armeija murtautui Puolan rajan läpi ja eteni Saksan rajalle. Tämä tapahtui silloin, kun Saksassa kaikki, jopa mustasotniaiset ja monarkistitkin, sanoivat bolshevikkien pelastavan heidät, kun he näkivät, että Versailles'in rauha rakoilee kaikista liitoksistaan ja että on olemassa Punainen Armeija, joka oli julistanut sodan kaikille kapitalisteille. Ja

miten kävi? Osoittautui, että Versailles'in rauha pysyy pysyvässä Puolan turvin. Tosin meillä ei riittänyt voimia viedä sotaa päätökseen. Mutta tulee muistaa, että työläisillämme ja talonpojillamme ei ollut jalkineita eikä vaatteita, ja siitä huolimatta he marssivat eteenpäin ja voittivat sellaisia vaikeuksia ja taistelivat sellaisissa oloissa, jollaisissa ei ole joutunut taistelemaan yksikään muu armeija koko maailmassa. Voimamme eivät riittäneet, emme voineet valloittaa Varsovaa, lyödä lopullisesti Puolan tilanherroja, valkokaartilaisia ja kapitalisteja, mutta armeijamme näytti koko maailmalle, ettei Versailles'in sopimus ole sellainen voima kuin miksi se kuvaillaan, että satojen miljoonien ihmisten täytyy nyt vuosikymmeniä maksaa ja pakottaa lapsensa ja lapsenlapsensakin maksamaan lainoja takaisin ranskalaisen, englantilaisten ja muiden imperialistien rikastuttamiseksi. Punainen Armeija näytti, ettei Versailles'in sopimus ole niinkään luja. Versailles'in sopimuksen teon jälkeen armeijamme näytti, että hävitetty Neuvostomaa oli kesällä 1920 tämän Punaisen Armeijan ansiosta hyvin lähellä täydellistä voittoa. Koko maailma näki, että on olemassa voima, jota Versailles'in sopimus ei pelota, ja etteivät mitkään Versailles'in sopimukset voi murtaa työläisten ja talonpoikien voimia, jos he osaavat suoriutua tilanherroista ja kapitalisteista.

Siis itse hyökkäys Versailles'in rauhaa vastaan, hyökkäys kaikkien maiden kapitalisteja ja tilanherroja vastaan ja kuristuspolitiikkaa vastaan, jota he harjoittavat muiden suhteen, ei ole mennyt hukkaan. Sen näkivät ja sitä ovat mietiskelleet miljoonat työläiset ja talonpojat kaikissa maissa ja nyt he näkevät Neuvostotasavallassa pelastajansa. He sanovat: Punainen Armeija näytti, että se vastaa iskuihin, mutta sillä ei riittänyt voimia saavuttaa voittoa rauhanomaisen rakennustyönsä ensimmäisenä vuotena, voidaanpa sanoa, ensimmäisenä kuukautena. Mutta tämän rauhanomaisen rakennustyön ensimmäisen kuukauden jälkeen seuraa vuosia, ja jokaisen sellaisen vuoden kuluttua se tulee olemaan 10 kertaa voimakkaampi. Versailles'in rauhaa luultiin kaikkivoipain imperialistien rauhaksi, mutta vuoden 1920 kesän jälkeen vakuutauduttiin, että he ovat heikompia kuin jopa heikonkin maan työläiset ja talonpojat, jos nämä osaavat yhdistää voimansa ja antaa kapitalisteille vastaiskun. Eikä Neuvosto-Venäjä esiintynyt

kesällä 1920 yksinomaan puolalaisten valkokaartilaisten väkivaltaa ja rynnistystä vastaan puolustautuvana voimana, vaan tosiasiallisesti se esiintyi maailmanvoimana, joka kykenee murskaamaan Versailles'in sopimuksen ja vapauttamaan satoja miljoonia ihmisiä maailman useimmissa maissa. Sellainen on Punaisen Armeijan viimekesäisen sotaretken merkitys. Juuri sen vuoksi Englannissa tapahtui tämän sodan aikana sellaista, mikä tietää käännettä Englannin koko politiikassa. Kun kieltäydyimme pysäyttämästä joukkojamme, Englanti uhkasi: „Lähetämme laivastomme Pietaria vastaan”. Annettiin käsky hyökätä Pietaria vastaan. Niin ilmoitti Englannin pääministeri tov. Kameneville ja niin tiedotettiin kaikille maille. Mutta seuraavana päivänä tuon sähkeen lähettämisen jälkeen Englannissa järjestettiin kaikkialla joukkokokouksia ja aivan kuin maan alta ilmaantui „Toimintakomiteoita”. Työläiset liittyivät yhteen. Kaikkien englantilaisten menshevikkien, jotka ovat vieläkin halpamaisempia kuin venäläiset menshevikit ja vieläkin nöyrempiä kapitalisteja kohtaan, heidänkin täytyi liittyä yhteen, sillä sitä vaativat työläiset, ja Englannin työläiset sanoivat: „Me estämme sodan Venäjää vastaan!” Kaikkialla Englannissa muodostettiin „Toimintakomiteoita”, ja niin estettiin Englannin imperiaalistien sota, ja taaskin osoittautui, että kaikkien maiden imperialisteja vastaan käymässä sodassa Neuvosto-Venäjällä on liittolaisia kaikissa maissa. Kun bolshevikit sanoivat: „Me emme ole yksin noustessamme Venäjän tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, sillä meillä on jokaisessa maassa liittolainen, tänä liittolaisena on työläinen ja työtätekevä, heitä on useimmissa maissa”, niin siitä tehtiin pilkkaa ja sanottiin: „Missä he ovat näyttäneet voimansa, nuo työtätekevät?” Niin, Länsi-Euroopassa, jossa kapitalistit ovat paljon voimakkaampia ja jossa he elävät ryöstyneiden siirtomaiden satamiljoonaisten väestöjoukkojen kustannuksella, siellä on tietysti paljon vaikeampi nousta, siellä työväenvallankumous kasvaa verrattomasti hitaammin. Mutta se kasvaa. Ja kuitenkin, kun Englanti uhkasi heinäkuussa 1920 Venäjää sodalla, Englannin työläiset estivät tuon sodan. Englantilaiset menshevikit kulkivat englantilaisten bolshevikkien mukana. Heidän täytyi kulkea englantilaisten bolshevikkien mukana ja sanoa vastoin perustuslakia, vastoin lakia: „Me estämme sodan. Jos te

huomenna julistatte sodan, niin me julistamme lakon emmekä anna teille emmekä liioin Ranskallekaan hiiltä". Englannin työläiset julistivat, että he haluavat tehdä kansainvälistä politiikkaa, ja he tekevät sitä samalla tavalla kuin bolshevikit Venäjällä eivätkä niin kuin kapitalistit muissa maissa.

Tämä näytteeksi siitä, mitä Puolan sota toi esiin. Juuri siksi osoitautuimme puolen vuoden kuluttua voittajiksi. Hävitetty, heikko, takapajuinen Neuvosto-Venäjä voittaa verrattomasti mahtavamman valtioiden liiton juuri siksi, että nuo valtiot ovat sisäisesti voimattomia, että työläiset ja talonpojat ovat niitä vastaan, ja tämä ilmenee jokaisessa kriisissä. Se ilmenee siksi, että ne ovat saalistajia, jotka karkaavat toistensa kimppuun eivätkä voi viime kädessä, loppujen lopuksi yhdistyä meitä vastaan siksi, että omistus erottaa ihmisiä toisistaan ja tekee heistä petoja, kun taas työ yhdistää. Eikä työ ole yhdistänyt vain Venäjän työläisiä ja talonpoikia, vaan se on yhdistänyt heidät myös kaikkien maiden työläisten ja talonpoikien kanssa, joten kaikissa maissa nähdään nyt, että Neuvosto-Venäjä on voima, joka murtaa Versailles'in rauhan. Kun Neuvosto-Venäjä lujittuu, Versailles'in sopimus luhistuu, niin kuin se oli vähällä luhistua heinäkuussa 1920 Punaisen Armeijan ensimmäisestä iskusta. Juuri siksi tämä Puolan sota päättyi tavalla, jota yksikään imperialistinen valtio ei ollut odottanut. Ja tämä opetus on meille mitä suurin opetus, joka näyttää havainnollisesti, kaikkien maailmanpolitiikkaan osallistuvien valtioiden menettelyn perusteella, että asiamme on lujalla perustalla, että ryhdyttäköönkö Venäjää vastaan millaisiin hyökkäysyrityksiin ja sotatoimiin tahansa, ja sellaisia yrityksiä tehdään luultavasti vielä monia, me olemme kokemuksen karkaisemia ja tiedämme käytännöllisen kokemuksen perusteella, että kaikki nuo yritykset menevät myttyyn. Ja vihollistemme jokaisen yrityksen jälkeen tulemme olemaan voimakkaampia kuin ennen niitä.

En puhu nyt enempää kansainvälisestä politiikasta, joka Versailles'in rauhan kanssa yhteentörmättyään todisti voimamme, vaan siirryn nyt tarkastelemaan läheisimpiä, käytännöllisiä tehtäviä ja Versailles'in sopimuksen seurausena muodostunutta tilannetta. En ryhdy puhumaan siitä, mikä merkitys on Moskovassa heinäkuussa kokoontu-

neella Kommunistisen Internationalen toisella edustajakokouksella, koko maailman kommunistien edustajakokouksella, ja sittemmin Bakussa pidetyllä Idän kansojen edustajakokouksella⁵². Ne olivat kansainvälisiä edustajakokouksia, jotka liittivät kommunistit yhteen ja osoittivat, että kaikissa sivistysmaissa ja kaikissa Idän takapajuisissa maissa bolshevismiin lippu, bolshevismiin ohjelma, bolshevikkien menettelytapa on kaikkien sivistysmaiden työläisten ja kaikkien takapajuisten siirtomaiden talonpoikien pelastuksen lippu, taistelulippu ja että todellisuudessa näiden kolmen vuoden aikana Neuvosto-Venäjä ei ole ainoastaan lyönyt takaisin niitä, jotka ovat rynnänneet sitä kuristamaan, vaan myös voittanut puolelleen koko maailman työtätekevien myötätunnon, että emme ole vain lyöneet hajalle vihollisiamme, vaan olemme myös saaneet ja saamme itsellemme uusia liittolaisia joka päivä, joka tunti. Kommunistien Moskovon edustajakokouksen ja Idän kansojen kommunistiedustajain Bakun kokouksen aikaansaannoksia ei voida arvioida heti, sitä ei voida tarkastaa välittömästi, mutta tämä on sellainen aikaansaannos, jolla on suurempi merkitys kuin muilla sotilaallisilla voitoilla, sillä se osoittaa, että bolshevikkien kokemus, heidän toimintansa, ohjelmansa, kutsunsa käydä vallankumoustaistelua kapitalisteja ja imperialisteja vastaan ovat saaneet tunnustuksen koko maailmassa, ja kaikkien maiden työläiset ja talonpojat tulevat vielä monia kuukausia käsittelemään ja mietiskelemään sitä, mitä Moskovassa saatiin aikaan heinäkuussa ja Bakussa syyskuussa. Tämä on sellainen voima, mikä jokaisen selkkauksen, jokaisen kriisin aikana toimii Neuvosto-Venäjän hyväksi, kuten olemme jo usein nähneet, tämä on se perusopetus, joka johtuu Puolan sodasta maailmassa vallitsevien voimasuhteiden kannalta katsoen.

Siirtyessämme tarkastelemaan, mitä meillä nykyisin tapahtuu, täytyy sanoa, että tärkein voima, joka vielä on meitä vastassa, on Wrangel. Ranska, Puola ja Wrangel hyökkäsivät meitä vastaan yhdessä. Kun meidän oli pidettävä joukkomme sotatilanteen vuoksi kokonaan Länsirintamalla, Wrangel kokosi voimiaan ja Ranskan ja Englannin laivastot auttoivat häntä. Kun Wrangel läheni Kubania, hän pani siellä toivonsa kulakkikasakkaan. Kuka auttoi silloin Wrangelia, kuka antoi hänelle polttoainetta ja sotalaivaston, että hän pysyisi Donbassilla? Englannin ja Ame-

rikan laivastot. Mutta tiedämme, että mairinnousu epäonnistui, sillä vaikka Kubanin kasakalla onkin runsaasti viljaa, hän näki kuitenkin varsin hyvin, mitä tietävät nuo Perustavan kokouksen, kansanvallan y.m. hyvyyksien lupailut, joilla eserrät, menshevikit y.m. pettivät tyhmyreitä. Mahdollisesti Kubanin talonpojat uskoivat heitä, kun he puhuivat kauniisti, mutta lopuksi talonpojat eivät uskoneet sanoihin, vaan tekoihin, he näkivät, että joskin bolshevikit ovat ankaraa väkeä, niin parempi on olla kuitenkin näiden kanssa. Tämän seurauksena Wrangel sai lähdön Kubanilta ja monia satoja ja tuhansia hänen sotaväkeensä kuuluneita miehiä surmattiin. Mutta tästä huolimatta Wrangel kokosi Krimillä yhä enemmän voimia, hänen sotajoukkonsa koostuivat miltei yksinomaan upseereista, näin tehtiin siinä toivossa, että heti ensimmäisen otollisen tilaisuuden sattuessa niiden pohjalla voidaan luoda laaja armeija, jos vain talonpoikaisto yhtyy Wrangeliin.

Wrangelin sotajoukot on aseistettu tykeillä, tankeilla ja lentokoneilla paremmin kuin mitkään muut Venäjällä taistelleet armeijat. Sillä aikaa kun taistelimme puolalaisia vastaan, Wrangel kokosi voimia, ja siksi sanonkin, että Puolan kanssa solmittu rauha ei ole kestävä. Väli-rahansopimuksen mukaan, joka allekirjoitettiin 12 p:nä, aselepo astuu voimaan vasta 18 p:nä, ja tästä aselevosta puolalaiset voivat vielä kieltäytyä 2 päivää ennen. Ranskan koko lehdistö ja kapitalistit yrittävät yllyttää Puolan uuteen sotaan Neuvosto-Venäjää vastaan, Wrangel yrittää kiireesti käyttää hyväkseen kaikkia suhteitaan torpedoidakseen tämän rauhan, sillä hän näkee, että kun Puolan sota päättyy, bolshevikit lähtevät häntä vastaan. Siksi voimme nyt tehdä vain yhden käytännöllisen johtopäätöksen: kaikki voimat Wrangelia vastaan. Kuluvan vuoden huhtikuussa tarjosimme rauhaa meille epäedullisilla ehdoilla, kunhan vain olisimme voineet pelastaa kymmenet tuhannet työläiset ja talonpojat uudelta teurastukselta sodassa. Rajat eivät ole meille niin tärkeitä, olkoon, että menetämme rajoissa — saamme pienemmän maa-alueen, kymmenen tuhannen työläisen ja talonpojan hengen säilyttäminen, rauhanomaisen rakennustyön mahdollisuuden säilyttäminen on meille tärkeämpää kuin pienen maa-alueen säilyttäminen. Juuri siksi

tarjosimme tätä rauhaa ja toistamme nyt, että Wrangel on päävaara, että hänen joukkonsa, jotka ovat tämän ajan kuluessa voimistuneet tavattomasti, käyvät nyt kiivaita taisteluita, ne ovat eräin paikoin ylittäneet Dneprin ja ryhtyneet hyökkäykseen meitä vastaan. Wrangelin rintama on samaa Puolan rintamaa, Wrangel-vastaisen sodan kysymys on Puola-vastaisen sodan kysymys, ja muuttaaksemme Puolan kanssa solmitun välirauhan lopulliseksi rauhaksi meidän on murskattava Wrangel mitä lyhimmissä ajassa. Ellemme sitä tee, emme voi olla varmoja siitä, etteivät Puolan tilanherrat ja kapitalistit yritä Ranskan tilanherrojen ja kapitalistien painostuksesta ja avulla pakottaa meitä vielä kerran sotaan. Juuri tämän vuoksi, käyttäen hyväksi tätä laajaa kokousta, minun täytyy kiinnittää huomiotanne tähän pääkysymykseen ja pyytää teitä käyttämään asemaanne ja vaikutusvoimaanne, vaikuttamaan laajoihin työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin ja tekemään kaiken voitavanne, jotta voisimme ratkaista täydellisesti päiväjärjestyksessä olevan tehtävämme: murskata Wrangelin hinnalla millä hyvänsä ja mitä lyhimmissä ajassa, sillä vain siitä riippuu, saammeko mahdollisuuden ryhtyä rauhanomaiseen rakennustyöhön.

Tiedämme, että hävitetyssä maassa talonpoikaistalous on kokonaan hunningolla, talonpoika tarvitsee teollisuustuotteita eikä paperirahoja, joita sille satelee niin runsaasti, mutta jotta talonpojalle voitaisiin antaa tuotteita: paloöljyä, suolaa, vaatteita y.m., meidän täytyy kunnostaa teollisuus. Olemme pääsemässä sellaiseen tilaan, jolloin voimme sen tehdä. Tiedämme, että nyt meillä on enemmän viljaa kuin viime vuonna, meillä on polttoainetta teollisuudelle, meillä on yli 100 miljoonaa puuta Bakun naftaa, olemme panneet kuntoon Donbassin kaivokset, jotka antavat polttoainetta suuren määrän, ja joskin Wrangelin läheisessä Donbassin eteläosaa meidän täytyy evakuoita sieltä eräitä tuotantolaitoksia, niin siitä huolimatta Donbassin teollisuus voidaan katsoa täydellisesti jälleenrakennetuksi. Polttopuun hankinta sujuu paremmin: kun viime vuonna kuljetimme 7 miljoonaa kuutiota, niin nyt meillä on paljon enemmän. Teollisuutemme alkaa elpyä, Ivanovo-Voznesenskin kuvernementissa, jossa tehtaat seisoivat monta vuotta saattaen alakuloisiksi kaikki työläiset, tehtailla on nyt

polttoainetta ja ne alkavat käydä. Turkestanissa saatujen voittojen ansiosta ne ovat saaneet Turkestanin puuvillaa ja alkavat käydä. Meillä on nyt tuotannollisen työn alalla laaja toimintakenttä, ja meidän täytyy ponnistaa kaikki voimamme voidaksemme kunnostaa teollisuuden, antaa talonpojalle vaatteita, jalkineita ja muita tuotteita pannen siten alun maaseudun viljan ja kaupungin tuotteiden oikealle vaihdolle. Meidän pitää alkaa auttaa maataloutta. Eilen teimme Kansankomissaarien Neuvostossa päätöksen elintarvikeannosten myöntämisestä sen tehtaan työläisille, joka valmistaa ensimmäisen Venäjän oloihin parhaiten sopivan auran, jotta voitaisiin kohottaa maataloutta ja saada se karjan puutteesta huolimatta korkeampitasoiseksi.

Työläiset ja talonpojat työskentelevät yhdessä ilman tilanherroja ja kapitalisteja ja saavuttavat tälläkin alalla menestystä, mutta voidaksemme omistautua täydellisesti tälle asialle meidän on painettava lujasti mieleemme, että Wrangelin rintamalla kaatuu nyt kymmeniä tuhansia työläisiä ja talonpoikia, että vihollinen on aseistettu paremmin kuin me, että siellä, Wrangelin rintamalla, käydään viimeistä ankaraa taistelua, että siellä ratkaistaan kysymys, saako Neuvosto-Venäjä mahdollisuuden lujittua rauhanomaista työtä varten niin, etteivät sitä pelottaisi puolalaiset valkokaartilaiset eivätkä liioin mitkään imperialistien maailmanliittoutumat. Tämä riippuu teistä, toverit! Teidän pitää uhrata kaikki voimanne ja muistaa, että Neuvosto-Venäjällä taistelun kysymyksiä ei ole ratkaissut se, että keskuksesta on tullut käskyjä, vaan se, että työläis- ja talonpoikaisjoukot paikkakunnilla ovat kannattaneet innokkaasti ja kiihkeästi näitä käskyjä. Vain silloin, kun työläiset ja talonpojat näkivät, että he taistelevat Koltshakia, Denikiniä ja Wrangelia vastaan maidensa ja tehtaidensa, omien etujensa puolesta tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, jokainen ryhtyi kaikin tavoin tukemaan ja auttamaan Punaista Armeijaa. Kun puna-armeijalaiset näkivät, että selustassa huolehditaan heistä, Punaisen Armeijan valtasi sellainen innostuksen henki, että se turvasi armeijallemme voiton. Tärkeintä on nyt Wrangelin voittaminen, ja kehotan teitä käyttämään järjestöissänne, tehtaissänne, kylissäänne kaikki mahdollisuudet ja auttamaan vapaaehtoisesti ja

koko Venäjän työläisten ja talonpoikain etujen mukaisesti Wrangel-vastaista rintamaa, ja silloin me todella voitamme niin tällä Wrangelin rintamalla kuin kansainväliseläkin rintamalla. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Julkaistu v. 1920 kirjassa:
„Moskovan työläisten, talonpoikain ja
puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston
täysistunnon pikakirjoituspöytäkirja”.*

Julkaistaan kirjan tekstin mukaan

**LOPPUPUHEENVUORO
MOSKOVAN KUVERNEMENTIN
UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN
TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN
PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
LOKAKUUN 15 pnä 1920**

Toverit! Minun täytyy rajoittua lyhyeen loppulausuntoon, sillä jo kokouksen alussa näkyi, että ollaan melko halukkaita, perin halukkaita läksyttämään keskusvaltaa. Olisi tietysti hyödyllistä ja katsoin velvollisuudekseni kuunnella kaikki, mitä täällä puhuttiin valtaa ja sen politiikkaa vastaan. Ja minusta tuntuu, ettei keskustelua olisi pitänyt lopettaa. (H u d a h d u k s i a: „Oikein!”) Mutta huomautuksianne kuunnellessani minua ihmetytti, että teitte selviä ja tarkkoja ehdotuksia niin vähän. Tasavaltamme ulko- ja sisäpoliittista tilannetta koskevista kysymyksistä teitä nähtävästi kiinnostaa enemmän sisäinen tilanne. Ja se on oikein. Mutta te unohdatte, toverit, että se riippuu ulkopoliittisesta tilanteesta, ja siksi katsoin velvollisuudekseni puhua siitä, miten ja miksi Puolan sota saattoi meidän vastatusten maailman imperialismin kanssa, miten se johti meidät rauhaan, miten ja miksi tämä rauha ei ole luotettava, mitä pitää tehdä, että se olisi luotettava, ja uskon, että käsiteltyänne kaikki muut kysymykset, esitettyänne kaikki kysymykset kiihkoilematta ette kuitenkaan ala tässä kysymyksessä jäljitellä sen sadun sankareita, joista eräs puhuja mainitsi. Olen varma, ettette suo nautintoa ilvekselle, joka odottaa sotaa pukin ja pässin välillä ahmaistakseen ne suuhunsa. Iskekööt pä pukki ja pässi vastakkain kuinka kovasti hyvänsä, niin ilvekselle emme suo tuota nautintoa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a j a h u u d a h d u k s i a: „Oikein!” „Oikein sanottu!”) Toverit! Joskin täällä niin usein ilmeni äärimmäistä tyytymättömyyttä ja kärsimättömyyttä, niin me kaikki ymmärrämme, että kokouksenpitomuotona on ennen

kaikkea sananvapaus. Mutta tässä kokouksessa te rikoitte tuota muotoa vastaan, siksi että talonpoikain enemmistö tuntee omakohtaisesti varsin voimakkaasti maaseudulla muodostuneen tilanteen äärimmäisen vaikeuden. Talonpoikain enemmistö tietää karvaasta kokemuksestaan, mitä on nälkä, vilu ja yletön verotus. (Suosionosoituksia ja huudahduksia: „Oikein!”) Juuri tästä useimmat puhujat moittivat ennen kaikkea sekä suoraan että välillisesti keskusvaltaa. Ja tuntui, etivät toverit halunneet kuunnella puheita edes loppuun, jos heistä näytti siltä, ettei niissä vastata tähän kipeään kysymykseen. Ja eräs puhujista, en muista kuka, sanoi, että hänen nähdäkseen minä „kartoin” tätä kysymystä. Mielestäni tuo syytös on perusteeton.

Neuvostotasavallan tilanne on hyvin vaikea, mikä seikka pakottikin meidät solmimaan kiireesti rauhan ennen talvisotaa. Meidät pakotti kiirehtimään rauhan solmimista se, että halusimme välttyä talvisodalta ja käsitimme, että on parempi saada huonompi raja, s.o. saada pienempi osa Valko-Venäjältä ja mahdollisuus vapauttaa porvariston ikeen alaisuudesta pienempi määrä valkovenäläisiä talonpoikia, kuin saattaa Venäjän talonpojat uusiin raskaisiin koettelemuksiin, uuteen talvisotaan. Sellaiset olivat syyt. Tiedätte, että tämänvuotinen kato on pahentanut talonpoikain hädänalaista asemaa. Mutta eivät kaikki käsitä, kuinka se vaikeuttaa sisäpoliittista tilannetta. Ajattelen, että te kaikki selvitätte täydellisesti verotuskysymyksen. Saatte myös kuulla, mitä sanoo elintarvikepolitiikan edustaja, minä puolestani haluan vain viitata ja kiinnittää huomiotanne siihen, kuinka läheisesti sisäpoliittinen tilanne kytkeytyy ulkopoliittiseen. Tarkastelkaamme esimerkiksi vaikkapa Puolustusneuvostomme ja Kansankomissaarien Neuvostomme istuntoja. Näissä istunnoissa joudumme ratkaisemaan jopa sellaisia kysymyksiä, jotka koskevat erinäisiä junia, ikivanhoille venäläisille kuvernementeille säädettyjä viljanluovutusmääriä — viljanluovutusvelvollisuutta, joka on usein tavattoman raskas. Pari kolme viikkoa sitten Kansankomissaarien Neuvostossa oli kokous, jossa keskusteltiin siitä, että keskuksen säätämät viljanluovutusmäärät ovat tavattoman suuret, ja kokous päätti pienentää niitä. Mutta minkä seutujen laskuun se voidaan tehdä? Siihen on vain yksi vastaus — viljarikkaampien reuna-

alueiden, nimittäin Siperian ja Kubanin laskuun, ryhtymällä samalla valmistelutöihin viljan saamiseksi Ukrainasta. Me saamme viljaa Siperiasta, saamme sitä Kubanilta, mutta emme voi saada Ukrainasta, siksi kun siellä riehuu sota ja Punaisen Armeijan täytyy taistella rosvojoukkoja vastaan, joita siellä on kihisemällä. Me joudumme päättämään miltei joka junasta. Näemme, minkälaiseksi tämä kokous on muodostunut. Mikä tyytymättömyys, miten kiihkeitä vastalausehuudahduksia; mutta me ymmärrämme, mistä se johtuu. Ymmärrämme, että jokainen täällä kiivasteleva on kovin huolissaan, sillä karjalle ei ole rehua ja karjaa tuhoutuu, verotus on yletöntä, ja suotta toveri täällä sanoi, että nämä vastalausehuudahdukset ovat meille uutta. Mehän tiedämme maaseudulta saamiemme sähkeiden ja selostusten perusteella, että karjaa tuhoutuu suuren rehunpuutteen vuoksi, ja me kaikki käsitämme tilanteen vaikeuden. Ja tiedämme myös, miten siitä voidaan päästä. Tässä ei ole muuta ulospääsyä kuin Siperia, Kubani ja Ukraina.

Siperiasta meidän täytyi siirtää joukkoja Wrangelin rintamalle, ja Puolustusneuvostossa oli 2—3 hyvin raskasta istuntoa, joihin saapui tovereita vaatimaan erikoisten viljajunien lakkauttamista. Ja ratkaisimme kysymyksen mitä ankarimpien kiistojen ja tinkimisten jälkeen siten, että vähensimme jonkin verran elintarvikejunien määrää. Mutta haluamme kuulla painavampia ja vakavampia huomautuksia. Tiedämme, kuinka paljon valitellaan ja huudetaan siitä, että taloudet köyhtyvät. Juuri siksi jopa tämäkin aselepo, joka alkaa 18 päivänä, ja jopa siitäkin huolimatta, että puolalaisilla on oikeus kieltäytyä siitä 48 tuntia aikaisemmin, tietää meille lepoa ja helpotusta, ja Siperiasta ja Kubanilta saapuu sentään lähiviikkoina viljajunia enemmän. Hätä ja kato ovat niin suuria, että kaikki tuo helpottaa tilannetta tietysti vain vähäisen. Tietenkään ei pidä pettää itseään ja sanoa, että se tekee lopun kaikista vaikeuksista ja tekee mahdolliseksi lakkauttaa luovutusvelvollisuuden.

Sitä en voi sanoa enkä sano. Esittäkää selvästi mielitekne ja sanokaa konkreettisesti, kuinka tulee huojentaa yletöntä verotusta, ja työläisten ja talonpoikain hallitus suhtautuu sellaiseen ehdotukseen äärimmäisen huomaavaisesti, sillä pitää etsiä keinoja, joiden avulla voidaan helpottaa tavattoman vaikeaa tilannetta. Ukrainassa on viljaa

yhtä paljon ja ehkä enemmänkin kuin Kubanilla, mutta tähän saakka Ukrainasta ei ole voitu saada juuri mitään niistä 600 miljoonasta puudasta, jotka oli suunniteltu hankittavaksi luovutusvelvollisuuden pohjalla ja jotka olisivat voineet turvata ja nostaa jaloilleen koko teollisuuden. Ukraina pitää mielestämme jättää pois laskuista: emme saa Ukrainasta ainoatakaan puutaa, sillä siellä toimivat rosvojoukot ja sota Wrangelia vastaan pakottaa sanomaan: emme voi mennä takuuseen, saammeko Ukrainasta yhtään puutaa. Sellainen on tilanne, jonka vuoksi koko huomio kiinnitetään Puolan ja Wrangelin rintamiin teidän ymmärrettävästä kärsimättömyydestänne ja täysin oikeutetusta kiihtymyksestänne huolimatta. Siksipä, kun toveri sanoi: „Me emme ole auttamista vastaan, mutta avun pitää käsitteäksemme olla vapaaehtoista”, vastasimme: ryhtykää auttamaan rintamaa!

Tämän lyhyen huomautuksen päätteeksi palautan mieleenne sen, mistä puhuin selostukseni lopussa: Neuvostovalta on järjestänyt tällaisia työläisten ja talonpoikain kokouksia joka kerta, kun Neuvostovallan on ollut vaikea selviytyä tilanteesta — niin Denikinin aikoihin, kun hän oli Orelissa, kuin Judenitshinkin aikoihin, kun hän oli 5 virtan päässä Pietarista ja kun tilanne näytti suorastaan toivottomalta eikä vain vaikealta, kun tilanne oli sata kertaa vaikeampi kuin nykyään ja Neuvostovalta selviytyi siitä siten, ettei se kaunistellut tuota tilannetta. Juuri siksi sanonkin, ettei Wrangelin nopea murskaaminen riipu keskusvallan päätöksestä, vaan siitä, kuinka eri paikkakuntien edustajat, ilmaistuaan kaiken tyytymättömyytensä, käytyään läpi taistelun, jota keskuselimissä työskentelevä toveri nimitti pukkien ja pässien taisteluksi — tämä on välttämätöntä —, kuinka he, esitettyään kaikki vaatimuksensa, syytöksensä ja moitteensa, suhtautuvat kysymykseen, pitääkö heillä itsellä olla vapaus päättää keskusvallan päätöksestä huolimatta. Tässä asiassa emme voi lainkaan käskää, se riippuu siitä, kuinka te itse päätätte, kun siirrytte käsittelemään asiaintilaa, luovutusvelvollisuutta, verotusta, Wrangelia y.m., — kaikki riippuu teistä. Kuunnelkaa jokaista, esittäkää moitteenne, läksyttäkää meitä vielä kymmenen kertaa lujemmin — teillä on siihen oikeus, se on velvollisuutenne. Olette saapuneet tänne ilmaistaksenne suoraan ja jyrkästi mielipiteenne, ja kun olette sen tehneet,

niin ajatelkaa rauhallisesti, mitä haluatte antaa ja tehdä, jotta suoriuduttaisiin Wrangelista nopeammin; arvelen, että tässä kysymyksessä pääsemme sellaiseen yksimielisyyteen, ettei — toistan ja lopetan — ilves missään tapauksessa hyödy mitään meidän kiistoistamme, kinasteluistamme ja syytöksistämme. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Julkaistu v. 1920 kirjassa:

„Moskovan työläisten, talonpoikain ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvostion täysistunnon pikakirjoituspöytäkirjat“

Julkaistaan kirjan tekstiin mukaan

SÄHKE
UKRAINAN NEUVOSTOHALLITUKSELLE
JA ETELÄRINTAMAN ESIKUNNALLE

Vastaukseksi vähäväkisiä talonpoikia koskevaan sähkeeseen tiedotan oman mielipiteeni. Jos he ovat todella valankumouksellisia, ohjelmaksi olisi katsottava: 1) yhteisviljely; 2) vuokraamot; 3) muut kuin omalla työllä ansaitut rahat pois kulakeilta; 4) kaikkien viljaylijäämien kokoaminen, palkkio vähäväkisille viljan muodossa; 5) kulakkien maatalouskalusto otettava vuokraamoihin; 6) näihin toimenpiteisiin ryhdyttävä vain ehdolla, että yhteisviljely on menestyksellistä ja kaikki tapahtuu todellisen valvonnan alaisena. Kommuunit on jätettävä viimeiselle tilalle, sillä suurimpana vaarana ovat keinotekoiset valekommuunit ja yksien asettaminen erikoisasemaan kaikkiin muihin nähden. Uudistuksissa on oltava erittäin varovaisia ja tarkistettava monesti, onko aie reaalisesti toteutettavissa.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja

Lenin

Kirjoitettu lokakuun 16 pnä 1920

Julkaistu ensi kerran v. 1942

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

DIKTATUURIKYSYMYKSEN HISTORIIKKIA

(LEHTIKIRJOITUS)

Proletariaatin diktatuuri -kysymys on poikkeuksetta kaikkien kapitalistimaiden nykyisen työväenliikkeen peruskysymys. Tämän kysymyksen täydellinen selvittäminen vaatii sen historian tuntemusta. Yleensä vallankumouksellisen diktatuurin ja varsinkin proletariaatin diktatuurin opin kehitys käy kansainvälisessä mitassa rinnan vallankumouksellisen sosialismin kehityksen ja erikoisesti marxilaisuuden kehityksen kanssa. Edelleen — ja tämä on tietenkin tärkeintä — perusaineistomme ja tärkeimpänä tietolähteenämme diktatuurikysymyksessä on sorretun ja riistetyn luokan riistäjiään vastaan käymien vallankumousten historia. Se, joka ei ole ymmärtänyt, että diktatuuri on välttämätön jokaiselle vallankumoukselliselle luokalle voittonsa saavuttamiseksi, ei ole ymmärtänyt mitään vallankumousten historiasta tai ei tahdo tietää mitään siitä.

Venäjän mitassa on erikoinen merkitys teoriasta puheen ollen vuosina 1902—1903 „Zarjan” ja „Iskran” toimituskunnan laatimalla tai tarkemmin sanoen G. V. Plehanovin laatimalla ja tämän toimituskunnan toimittamalla, korjaillemalla ja hyväksymällä VSDTP:n ohjelmalla. Kysymys proletariaatin diktatuurista on asetettu tässä ohjelmassa selvästi ja selkeästi ja asetettu nimenomaan sen johdosta, että sitä vaati taistelu Bernsteiniä ja opportunistia vastaan. Mutta tärkein merkitys on tietysti vallankumouksen antamalla kokemuksella, t.s. Venäjältä puhuen vuoden 1905 kokemuksella.

Mainitun vuoden kolme viimeistä kuukautta — loka-, marras- ja joulukuu — olivat tavattoman voimakkaan, laajan ja joukkoluontoisen vallankumoustaistelun kautta,

kautta, jolloin kahta sen ajan tehokkainta taistelumenetelmää: poliittista joukkolakkoa ja aseellista kapinaa käytettiin samanaikaisesti. (Huomautamme suluissa, että *joukkokuussa* 1905 bolshevikkien edustajakokous, „VSDTP:n kolmas edustajakokous”, totesi, että „proletariaatin järjestäminen välittömään taisteluun itsevaltiutta vastaan aseellisen kapinan tietä” on „puolueen tärkeimpiä ja lykkäystä sietämättömiä tehtäviä”, ja velvoitti kaikkia puoluejärjestöjä „selittämään, mikä osuus on poliittisilla joukkolakoilla, joilla voi olla tärkeä merkitys kapinan alussa ja itse sen kulussa”⁵³.)

Ensimmäisen kerran maailmanhistoriassa vallankumoustaistelu kehittyi niin pitkälle ja niin voimakkaaksi, että aseellinen kapina puhkesi yhdessä joukkolakon kanssa, joka on proletariaatille ominainen taistelumenetelmä. Tällä kokemuksella on luonnollisesti yleismaailmallinen merkitys kaikille proletaarisille vallankumouksille. Ja bolshevikit ovat tutkineet erittäin huolellisesti ja uutterasti tätä kokemusta niin poliittiselta kuin taloudelliseltakin kannalta. Viittaaan analyysiin, jonka tein kuukausitietojen pohjalla vuoden 1905 taloudellisista ja poliittisista lakoista, näiden lakkojen yhteenpunoutumisen muodoista ja lakkotaistelunkehityksestä, joka silloin saavutti niin korkean tason ensimmäisen kerran maailmassa; esitin analyysin tulokset aikakauslehti „Prosveshtshenijessa” v. 1910 tai 1911 ja toistamiseen lyhyinä yhteenvetoina senaikaisessa ulkomaille julkaistussa bolshevistisessä kirjallisuudessa⁵⁴.

Joukkolakot ja aseelliset kapinat asettivat sinänsä päiväjärjestykseen kysymyksen vallankumouksellisesta vallasta ja diktatuurista, sillä nämä taistelumenetelmät johtivat — ensin eri paikkakuntien mitassa — kiertämättömästi siihen, että karkotettiin entiset viranomaiset, että proletariaatti ja vallankumoukselliset luokat ottivat vallan käsiinsä, että karkotettiin tilanherrat ja toisinaan vallattiin tehtaat j.n.e.y.m.s. Tämän kauden vallankumouksellinen joukkotaistelu synnytti sellaiset maailmanhistoriassa ennen näkemättömät järjestöt kuin *työläisten edustajain Neuvostot* ja sittemmin sotilaiden edustajain Neuvostot, Talonpoikaismomiteati j.n.e. Kävi niin, että ne peruskysymykset (Neuvostovalta ja proletariaatin diktatuuri), jotka kiinnostavat nykyisin koko maailman luokkatietoisia työläisiä, asetettiin käytännöllisesti jo vuoden 1905 lopulla. Jos kohta sellaiset vallanku-

mouksellisen proletariaatin ja väärentämättömän marxilaisuuden huomattavat edustajat kuin Rosa Luxemburg käsittivät heti tämän käytännön kokemuksen merkityksen ja kokouksissa pitämässään puheissa ja lehdistössä erittelevät kriittisesti tätä kokemusta, niin julkisten sosialidemokraattisten ja sosialististen puolueiden virallisten edustajain valtaenemmistö, m.m. myös reformistit ja tulevien „kautskylaisten”, „longuetlaisten” sekä amerikkalaisten Hillquitin kannattajien y.m. tyyppiset ihmiset eivät kyenneet lainkaan ymmärtämään tämän kokemuksen merkitystä eivätkä täyttämään velvollisuuttaan *vallankumousmiehinä*, t.s. ryhtyä tutkimaan ja propagoimaan tämän kokemuksen opetuksia.

Venäjällä niin bolshevikit kuin menshevikitkin ryhtyivät heti vuoden 1905 joulukuun aseellisen kapinan tappion jälkeen tekemään yhteenvetoja tästä kokemuksesta. Tätä työtä joudutti erikoisesti se, että huhtikuussa 1906 pidettiin Tukholman edustajakokous, niin sanottu „VSDTP:n yhdistävä edustajakokous”, jossa olivat edustettuina sekä menshevikit että bolshevikit ja jossa he muodollisesti yhtyivät. Kumpikin puolueryhmä valmistautui erittäin tarmokkaasti tähän edustajakokoukseen. Kumpikin ryhmä julkaisi ennen edustajakokousta, vuoden 1906 alussa, kaikkia tärkeimpiä kysymyksiä koskevat päätöslauselmaehdotuksensa. Nämä päätöslauselmaehdotukset, jotka on julkaistu toistamiseen kirjassani: „Selostus Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen yhdistävästä edustajakokouksesta (kirje Pietarin työläisille)”, Moskova 1906 (110 sivua, joista kummankin ryhmän päätöslauselmaehdotukset ja edustajakokouksessa lopullisesti hyväksytyt päätöslauselmat käsittävät miltei puolet), ovat perusaineistoa, jonka pohjalla voidaan tutustua silloiseen kysymyksenasetteluun.

Neuvostojen merkityksestä kiisteltiin jo silloin diktatuuri-kysymyksen yhteydessä. Bolshevikit asettivat jo ennen vuoden 1905 lokakuun vallankumousta kysymyksen diktatuurista (ks. kirjastani: „Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa”, Geneve, heinäkuu 1905, julkaistu uudestaan kokoelmassa „Kahdentoista vuoden ajalta”). Menshevikit suhtautuivat „diktatuuri”-tunnukseen kielteisesti. Bolshevikit korostivat, että työläisten edustajain Neuvostot „*olivat tosiasiallisesti uuden vallankumouksellisen vallan ituja*” — kirjaimellisesti näin

sanottiin bolshevikkien päätöslauselmaehdotuksessa („Selostuksen” 92. sivu). Menshevikit tunnustivat Neuvostojen merkityksen, kannattivat niiden „muodostamisen edistämistä” j.n.e., mutta eivät pitäneet niitä vallankumouksellisen vallan itulina eivätkä puhuneet yleensä tämänyyppisestä tai tämänkaltaisesta „uudesta vallankumouksellisesta vallasta”, vaan suoranaisesti kiistivät diktatuuritunnuksen. Ei ole vaikea huomata, että *kaikki* meidän ja menshevikkien väliset nykyiset erimielisyydet olivat idullaan jo tässä kysymyksenasettelussa. Ei ole vaikea huomata sitäkään, että menshevikit (niin venäläiset kuin ei-venäläisetkin menshevikit, sellaiset kuin kautskylaiset, longuetlaiset y.m.) ovat asettaneet ja asettavat tämän kysymyksen niin kuin reformistit eli opportunistit, jotka sanoissa hyväksyvät proletaarisen vallankumouksen, *mutta teoissa kieltävän, mikä vallankumouksäsitteessä on olennaisinta ja tärkeintä.*

Jo ennen vuoden 1905 vallankumousta erittelin edellä mainitussa kirjassessa „Kaksi taktiikkaa” niitä menshevikkien syyttäviä väitteitä, että „vaihdoin salaviihkaa käsitteet: vallankumous ja diktatuuri” („Kahdentoista vuoden ajalta”, s. 459). Todistelin seikkaperäisesti, että nimenomaan esittämällä tämän syytöksen menshevikit paljastavat opportunistisuutensa, todellisen poliittisen luontonsa liberaalisen porvariston säestäjinä, jotka levittävät tuon porvariston vaikutusta proletariaatin keskuuteen. Kun vallankumouksesta tulee ehdoton voima, niin silloin sen vastustajienkin keskuudessa aletaan „hyväksyä vallankumous”, sanoin ja mainitsin (vuoden 1905 kesällä) esimerkiksi perustuslaillisina monarkisteina pysyneet venäläiset liberaalit. Nyt, vuonna 1920, voisin lisätä, että myös Saksan ja Italian liberaaliset porvarit tai ainakin sivistyneimmät ja ovelimmat heistä ovat valmiit „hyväksymään vallankumouksen”. Mutta juuri „hyväksymällä” vallankumouksen ja kieltäytymällä samaan aikaan hyväksymästä tietyn luokan (tai tiettyjen luokkien) *diktatuuria* silloiset venäläiset liberaalit ja menshevikit sekä nykyiset saksalaiset ja italialaiset liberaalit, turatilaiset ja kautskylaiset paljastavatkin *reformisminsa*, sen, että he ovat täysin kykenemättömiä täyttämään vallankumousmiesten tehtäviä.

Silloin kun vallankumouksesta on tullut jo ehdoton voima, kun sen „hyväksyvät” liberaalitkin ja kun hallitse-

vat luokat eivät ainoastaan näe, vaan myös tuntevat sortettujen joukkojen voittamattoman mahdin, silloin *koko kysymys* — niin teoreetikkojen kuin käytännön politiikan johtajienkin kohdalta — kiteytyy *vallankumouksen luokkaluonteeseen tarkaksi määrittelyksi*. Mutta tuota luokkaluonnetta *ei voida* määritellä täsmällisesti ilman „diktatuuri”-käsitettä. Valmistelematta diktatuuria vallankumousmies ei voi olla *todella* vallankumousmies. Tätä totuutta eivät ymmärtäneet vuonna 1905 menshevikit eivätkä sitä ymmärrä vuonna 1920 italialaiset, saksalaiset, ranskalaiset eivätkä muut sosialistit, jotka pelkäävät Kommunistisen Internationalen ankaria „ehtoja”; niitä pelkäävät ne, jotka voivat hyväksyä diktatuurin *sanoissa*, mutta eivät kykene *valmistelemaan* sitä *käytännössä*. Ja siksi on paikallaan toistaa sanasta sanaan se, mitä kirjoitin Marxin katsomusten selittämiseksi heinäkuussa 1905 venäläisiä menshevikejä vastaan, mutta mikä koskee myös vuoden 1920 länsieurooppalaisia menshevikejä (sanomalehtien y.m. asemesta osoitan yksinkertaisesti, onko puhe menshevikeistä vai bolshevikeistä):

„Huomautuksissa, jotka Mehring liitti julkaisemiinsa Marxin kirjoituksiin „Uudesta Reinin Lehdestä” vuodelta 1848, hän kertoo, että porvarillinen kirjallisuus syytti tätä lehteä m.m. siitä, että „Uusi Reinin Lehti” muka vaati „saattamaan heti voimaan diktatuurin, koska se on ainoa demokratian toteuttamisen keino” (Marx' Nachlass *, III osa, s. 53). Vulgääriä porvarilliselta kannalta katsoen diktatuuri-käsite ja demokratia-käsite eivät sovi yhteen. Porvari, joka ei käsitä luokkataisteluteoriaa ja on tottunut näkemään poliittisella areenalla vain porvariston eri kerhojen ja nurkkakuntien torailua, käsittää diktatuurin kaikkien vapauksien ja demokratian takeiden hävittämiseksi, kaikkinaiseksi mielivallaksi, kaikkinaiseksi vallan väärinkäytöksi diktaattorin henkilökohtaisten etujen hyväksi. Itse asiassa juuri tämä vulgääri porvarillinen katsantokanta tulee esiin menshevikeillämmekin, jotka selittävät bolshevikkien pitävän kiinni „diktatuuri”-tunnuksesta sen vuoksi, että Lenin „haluaa kiihkeästi koetella onneaan” („Iskra” № 103, s. 3, palsta 2). Selittääksemme menshevikeille, mitä tarkoitetaan luokkadiktatuurilla erotukseksi yksilöndiktatuurista

* — Marx, Kirjallinen jäämistö. Toim.

ja mitkä ovat demokraattisen diktatuurin tehtävät erotukseksi sosialistisen diktatuurin tehtävistä, on hyödyllistä tarkastella „Uuden Reinin Lehden” katsomuksia.

„Jokainen väliaikainen valtiojärjestys”, kirjoitti „Uusi Reinin Lehti” syyskuun 14 p:nä 1848, „vaatii vallankumouksen jälkeen diktaturia, vieläpä tarmokasta diktaturia. Moitimme alusta alkaen Camphausia (pääministeri v. 1848 maaliskuun 18 päivän jälkeen) siitä, ettei hän menettelyt diktatorisesti, ettei hän heti lyönyt pirstaleiksi eikä poistanut vanhojen laitosten jäännöksiä. Samaan aikaan kun hra Camphausen antautui perustuslaillisuusillusioiden tuuditeltavaksi, nujerrettu puolue (s.o. taantumuksellisten puolue) lujitti asemiaan virkavallan keskuudessa ja armeijassa, vieläpä uskaltautui siellä täällä avoimeen taisteluunkin”⁵⁵.

Mehring on oikeassa sanoessaan, että näissä sanoissa on muutamin toteamin esitetty yhteenveto siitä, mitä „Uusi Reinin Lehti” kehitteli yksityiskohtaisesti pitkissä Camphausenin ministeristöä koskevissa kirjoituksissaan. Mitä sitten nämä Marxin sanat osoittavat meille? Sen, että väliaikaisen vallankumoushallituksen *täytyy* menetellä diktatorisesti (väite, jota diktatuuri-tunnusta kammoksuvat menshevikit eivät ole voineet millään käsittää); että tämän diktatuurin tehtävänä on hävittää vanhojen laitosten jäännökset (juuri niin kuin on sanottu selvästi VSDTP:n (bolshevikkien) III edustajakokouksen päätöslauselmassa taistelusta vasta-vallankumousta vastaan, ja tämän menshevikit ovat jättäneet pois päätöslauselmastaan, kuten ylempänä olemme osoittaneet). Vihdoin, kolmanneksi, näistä sanoista näkyy, että Marx ruoski porvarillisia demokraatteja „perustuslaillisuusillusioiden” vuoksi vallankumouksen ja avoimen kansalaissodan kaudella. Näiden sanojen tarkoitus käy selville erittäin havainnollisesti „Uudessa Reinin Lehdessä” kesäkuun 6 p:nä 1848 julkaistusta kirjoituksesta.

„Perustavan kansalliskokouksen tulee olla ennen kaikkea aktiivinen, vallankumouksellisesti aktiivinen kokous”, Marx kirjoitti. „Mutta Frankfurtin kokous pitää parlamentarismien kouluharjoituksia ja antaa hallituksen toimia. Olettakaamme, että tämän oppineen kokouksen onnistuisi kypsän harkinnan jälkeen laatia paras päiväjärjestys ja paras perustuslaki. Mitä hyötyä on parhaimmastaan päiväjärjestyksestä ja parhaimmastaan perustuslaista,

jos Saksan hallitukset ovat sillä aikaa jo asettaneet päiväjärjestykseen pistimen?"⁵⁶.

Sitä merkitsee diktatuuri-tunnus.

Suuret kysymykset kansain elämässä ratkaistaan vain voimalla. Taantumukselliset luokat turvautuvat tavallisesti itse ensimmäisinä väkivaltaan, kansalaissotaan, „asettavat päiväjärjestykseen pistimen”, kuten on tehnyt Venäjän itsevaltius ja tekee edelleenkin järjestelmällisesti ja järkähtämättä, kaikkialla ja kaikessa, alkaen tammikuun 9 päivästä. Ja kun kerran tilanne on muodostunut tällaiseksi, kun kerran pistin on todella tullut poliittisen päiväjärjestyksen ratkaisevaksi tekijäksi, kun kerran kapina on osoitautunut välttämättömäksi ja lykkäystä sietämättömäksi, niin silloin perustuslaillisuusilluusiot ja parlamentarismien kouluharjoitukset muodostuvat vain kilveksi, jonka suojassa porvaristo kavaltaa vallankumouksen ja „kylmenee” vallankumoukselle. Tosi vallankumouksellisen luokan on tällöin esitettävä nimenomaan diktatuuri-tunnus”⁵⁷.

Näin ajattelivat bolshevikit diktatuurista ennen vuoden 1905 lokakuun vallankumousta.

Tämän vallankumouksen antaman kokemuksen perusteella jouduin tarkastelemaan seikkaperäisesti diktatuurikysymystä kirjasessa: „Kadettien voitto ja työväenpuolueen tehtävät”, Pietari, 1906 (kirjanen on päivätty 28 maaliskuuta 1906). Esitän tästä kirjasesta kaikki oleellimmat ajatukset, mutta huomautan, että useiden henkilönnimien asemesta osoitan vain, onko puhe kadeteista vai menshevikeistä. Yleensä puhuen kirjanen on suunnattu kadetteja vastaan ja osittain myös puolueettomia liberaaleja, puolikadetteja, puolimenshevikkejä vastaan. Mutta itse asiassa kaikki mitä on sanottu diktatuurista koskee nimenomaan menshevikkejä, jotka tässä kysymyksessä luisuivat joka askeleella kadettien kannalle.

„Samaan aikaan kun laukaukset Moskovassa vaimenivat, kun sotilas- ja poliisidiktatuuri vietti hurjia orgioitaan, kun kautta Venäjän järjestettiin verilöylyjä ja joukkopieksäjäisiä, kadettien lehdistössä puhuttiin vasemmiston väkivaltaa vastaan, vallankumouksellisten puolueiden lakkokomiteoita vastaan. Kadettiprofessorit, jotka maksusta vääristelevät tiedettä Dubasovien eduksi, ovat menneet niin pitkälle, että ovat kääntäneet „diktatuuri”-sanon sanoilla „tehostettu suojele”. „Tieteenharjoittajat” ovat väärentä-

neet yksinpä kymnaasilatinansakin halventaakseen vallankumouksellista taistelua. Diktatuuri merkitsee — ottakaa se kerta kaikkiaan huomioon, herrat kadetit,— rajoittamattontaa, voimaan eikä lakiin nojaavaa valtaa. Kansalaissodan aikana voi voitolle päässyt valta olla vain diktatuuria. Mutta asia on niin, että on olemassa enemmistöön kohdistuvaa vähemmistödiktatuuria, kansaan kohdistuvaa poliisikoplan diktatuuria, sekä kansan valtaenemmistön diktatuuria, joka kohdistuu väkivallantekijöiden, ryövärien ja kansalle kuuluvan vallan anastajien pikkuryhmään. Vääristelemällä vulgäärästi tieteellistä „diktatuuri”-käsitettä, huutamalla vasemmiston väkivallasta kaudella, jolloin oikealta käsin harjoitettiin mitä laittominta, mitä katalinta väkivaltaa, herrat kadetit näyttivät päivänselvästi, minkälainen on „sovittelijain” asenne kärkevässä vallankumoustaistelussa. Kun taistelu kiihtyy, „sovittelija” vetäytyy pelkurimaisesti piiloon. Kun vallankumouksellinen kansa on päässyt voitolle (lokakuun 17 pnä), „sovittelija” ryömii ulos kolostaan, pöyhistelee mahtailen, pieksää kieltään minkä jaksaa ja kirkuu äänensä käheäksi: se oli „mainio” poliittinen lakko. Kun voitolle pääsee vastavallankumous, „sovittelija” alkaa ladella voitetuille tekopyhiä neuvoja ja opetuksia. Voittanut lakko oli „mainio”. Voitettut lakot olivat rikollisia, raakoja, mielettömiä, anarkistisia. Voitettu kapina oli mielettömyyttä, vaistonvaraista riehumista, barbaarisuutta ja typeryyttä. Sanalla sanoen „sovittelijan” poliittinen omatunto ja poliittinen äly on siinä, että madellaan sen edessä, joka kulloinkin on voimakkaampi, että hyöritään taistelevien jaloissa, häiritään milloin yhtä, milloin toista osapuolta, laimennetaan taistelua ja samennetaan ankaraa vapaustaisteluaan käyvän kansan vallankumouksellista tajuntaa”⁵⁸.

Edelleen. On erittäin ajankohtaista esittää ne diktatuuri-kysymyksestä annetut selitykset, jotka oli suunnattu herra R. Blanckia vastaan. Tämä R. Blanck selosti vuonna 1906 asiallisesti menshevistisessä, mutta muodollisesti puolueetomassa lehdessä menshevikkien katsomuksia kehuen heitä siitä, että he „pyrkivät suuntaamaan Venäjän sosialidemokraattisen liikkeen tielle, jota kansainvälinen sosialidemokratia kulkee etujoukkonaan suuri Saksan sosialidemokraattinen puolue”.

Toisin sanoen R. Blanck samoin kuin kadetitkin asetti bolshevikkien, järjestömien, epämarxilaisten, mellakoivien j.n.e. vallankumousmiesten vastakohtaksi „järkevät” menshevikit esittäen myös Saksan sosialidemokraattisen puolueen menshevistiseksi puolueeksi. Tällainen menettely on tavanomaista sosiaaliliberaalien, pasifistien y.m. kansainvälisen virtauksen keskuudessa: he ylistelevät kaikissa maissa reformisteja, opportunisteja, kautskylaisia, longuetlaisia „järkeviksi” sosialisteiksi asettaen heidät „järjestömien” bolshevikkien vastakohtaksi.

Mainitussa vuonna 1906 ilmestyneessä kirjasessa vastasin R. Blanckille seuraavalla tavalla:

„Herra Blanck vertaa toisiinsa Venäjän vallankumouksen kahta kautta: ensimmäinen käsittää suunnilleen vuoden 1905 loka-—joulukuun. Se on vallankumousmyrskyn kautta. Toinen on nykyaika, jota meillä on tietysti oikeus nimittää kadettien duumavaaleissa saavuttamien voittojen kaudeksi tai, jos rohkenemme kiiruhtaa tapahtumain edelle, vieläpä kadetti-duuman kaudeksi.

Herra Blanck sanoo tästä kaudesta, että on tullut jälleen harkinnan ja järjen vuoro ja voidaan palata tietoiseen, suunnitelmalliseen, järjestelmälliseen toimintaan. Ensimmäisen kauden herra Blanck luonnehtii sitä vastoin kaudeksi, jolloin teoria ja käytäntö kävivät ristiin. Kaikki sosialidemokraattiset periaatteet ja ideat katosivat, unohdettiin taktiikka, jota Venäjän sosialidemokraattisen puolueen perustajat olivat aina julistaneet, kaadettiin kumoon yksinpä sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen tukipilaritkin.

Tämä hra Blanckin perusväite on puhtaasti faktillista laatua. Koko marxilaisuuden teoria kävi muka ristiin vallankumousmyrskyn kauden „käytännön” kanssa.

Pitäköhän se paikkansa? Mikä on marxilaisen teorian ensimmäinen ja tärkein „tukipilari”? Se, että proletariaatti on nykyisessä yhteiskunnassa ainoa luokka, joka on loppuun saakka vallankumouksellinen ja sen vuoksi etumaisena jokaisessa vallankumouksessa. Herää kysymys: kaatoiko vallankumousmyrsky kumoon tämän sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen „tukipilarin”? Päinvastoin, myrsky todisti sen kestäväksi mitä loistavimmalla tavalla. Juuri proletariaatti oli tämän kauden tärkein ja alussa miltei ainoa *taistelija*. Melkein pä ensi kertaa maailman

historiassa porvarillisen vallankumouksen erikoisuutena oli puhtaasti proletaarisen taisteluaseen — poliittisen joukkolakon — niin laaja käyttö, ettei sellaista ollut ennen nähty kehittyneemmiskään kapitalistisissa maissa. Proletariaatti lähti taisteluun, välittömään vallankumoustaisteluun aikana, jolloin herrat Struвет ja herrat Blanckit kehottivat menemään Bulyginin Duumaan ja kadettiprofessorit kehottivat ylioppilaita opiskelemaan. Proletaarisella taisteluaseellaan proletariaatti valloitti Venäjälle koko sen, jos niin voisi sanoa, „perustuslain”, jota siitä lähtien on vain pilattu, typistetty ja karsittu. Proletariaatti käytti loka-kuussa 1905 sitä taktillista taistelumenetelmää, josta *puoli vuotta aikaisemmin* oli puhuttu VSDTP:n *bolshevistisen* III edustajakokouksen päätöslauselmassa, missä tähdennettiin erikoisen tärkeänä seikkana poliittisen joukkolakon ja kapinan samanaikaisuutta; juuri tämä samanaikaisuus onkin kuvaavaa koko „vallankumousmyrskyn” kaudelle, vuoden 1905 viimeiselle neljännekselle. Näin siis pikkuporvariston ideologi vääristeli todellisuutta mitä julkeimmin, mitä räikeimmällä tavalla. Hän ei osoittanut ainoatakaan tosiasiaa, joka todistaisi, että marxilainen teoria ja „vallankumousmyrskyn” antama käytännöllinen kokemus kävivät ristiin; hän koetti hämätä tämän myrskykauden peruspiirteen, joka vahvisti mitä loistavimmin oikeiksi „kaikki sosialidemokratian periaatteet ja ideat”, „kaikki sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen tukipilarit”.

Mikä oli kuitenkin se todellinen syy, jonka vuoksi hra Blanck tuli tuohon hirveään vääryyden käsitykseen, että „myrskyn” kaudella katosivat kaikki marxilaiset periaatteet ja ideat? Tämän seikan tarkastelu on varsin mielenkiintoista: se paljastaa meille jälleen kerran poliittisen poroporvarillisuuden todellisen luonteen.

Missä suhteessa „vallankumousmyrskyn” kausi pääasiallisesti erosi nykyisestä „kadettien” kaudesta poliittisten toimintamenetelmien erilaisuuden, kansan historiallisen luomistyön menetelmien erilaisuuden kannalta? Ennen kaikkea ja pääasiallisesti siinä suhteessa, että „myrskyn” kaudella tässä luomistyössä käytettiin eräitä erikoismenetelmiä, jotka ovat vieraita poliittisen elämän muille kausille. Näistä menetelmistä ovat olennaisimpia seuraavat: 1) *kansa „kaappasi” poliittisen vapauden* — se saatettiin voimaan ilman mitään oikeuksia ja lakeja ja ilman mitään

rajoituksia (kokoontumisvapaus vaikkapa yliopistoissa, paino-, yhdistymis-, edustajakokous- y.m. vapaudet); 2) luotiin uudet *vallankumouksellisen vallan* elimet — työläisten, sotilaiden, rautatieläisten ja talonpoikain edustajain Neuvostot, uudet kylien ja kaupunkien vallanelimet y.m.s. j.n.e. Näitä elimiä muodostivat vain *vallankumoukselliset* väestökerrokset, niitä muodostettiin mistään laeista ja normeista välittämättä, yksinomaan vallankumouksellista tietä kansan omaperäisen luomistyön tuotteena, vanhoista poliisisorron kahleista vapautuneen tai vapautuvan kansan omatoimisuuden ilmauksena. Ne olivat lopuksi nimenomaan *vallan* elimiä siitä huolimatta, että ne olivat ituasteellaan, vaistonvaraisia, vielä muotoutumattomia, kokoomukseltaan sekä toimintamuotojensa kannalta epä-määräisiä. Ne toimivat vallaneliminä ottaen haltuunsa esim. kirjapainoja (Pietarissa), vangiten poliisivirkailijoita, jotka estivät vallankumouksellista kansaa käyttämästä oikeuksiaan (siitäkin oli esimerkkejä Pietarissa, missä vastaava uuden vallan elin oli heikompi ja vanha valta voimakkaampi). Ne toimivat vallaneliminä kehottaen koko kansaa olemaan antamatta rahaa vanhalle hallitukselle. Ne takavarikoivat vanhan hallituksen rahavaroja (rautatieläisten lakkokomiteat etelässä) ja käyttivät näitä uuden hallituksen, kansanhallituksen tarpeisiin,—niin, ne olivat epäilemättä uuden hallituksen, kansanhallituksen eli, jos niin haluatte, vallankumoushallituksen ituja. Yhteiskunnalliselta ja poliittiselta luonteeltaan se oli kansan vallankumouksellisten ainesten diktatuuria itumuodossaan, ihmetyttääkö se teitä, hra Blanck ja hra Kiesewetter? Ettekö näe tässä „tehostettua suojelua”, mikä porvarille merkitsee samaa kuin diktatuuri? Sanoimme jo teille, ettei teillä ole mitään käsitystä siitä, mitä tieteellisellä diktatuuri-käsitteellä tarkoitetaan. Selitämme sen teille heti, mutta ensin osoitamme „vallankumousmyrskyn” kaudelle ominaisen *kolmannen* toiminta-„menetelmän”: sen, että *kansa käytti väkivaltaa kansaa piinaavia väkivallanharjoittajia kohtaan*.

Kuvaamamme vallanelimet olivat diktatuuria ituasteellaan, sillä tuo valta *ei* tunnustanut *mitään muuta* valtaa, *ei mitään* lakia, *ei mitään* normia, olipa sen säätänyt kuka hyvänsä. Rajoittamaton, lakia noudattamaton, sanan varsinaisessa mielessä voimaan nojaava valta onkin juuri diktatuuria. Mutta voima, johon tämä uusi valta nojasi ja

pyrki nojaamaan, ei ollut sotilasjuntan käsiinsä kaappaa-
man pistimen voimaa, „poliisilaitoksen” voimaa, rahan voi-
maa eikä minkään entisten, vakiintuneiden laitosten voi-
maa. Ei sinnepäinkään. Uuden vallan uusilla elimillä ei
ollut aseita, ei rahaa, ei vanhoja laitoksia. Niiden voi-
malla — voitteko kuvitella, hra Blanck ja hra Kiesewet-
ter? — ei ollut mitään yhteistä vanhojen voimakeinojen
kanssa, ei mitään yhteistä „tehostetun suojelun” kanssa,
ellei tarkoiteta kansan tehokasta suojelemista vanhan val-
lan poliisi- ja muiden elinten harjoittamalta sorrolta.

Mihin tämä voima sitten nojasi? Se nojasi kansanjouk-
koihin. Juuri tässä on tämän uuden vallan ja kaikkien
entisten vanhan vallan elinten välinen *perusero*. Viimeksi
mainitut olivat elimiä, joilla vähemmistö piti vallassaan
kansaa, työläis- ja talonpoikaisjoukkoja. Ensin mainitut
olivat elimiä, joiden avulla kansa, työläiset ja talonpojat,
pitivät valtansa alla vähemmistöä, harvalukuista poliisi-
väkivallan harjoittajien, etuoikeutettujen aatelisten ja virka-
miesten joukkoa. Sellainen on kansaan *kohdistuvan* dikta-
tuurin ja vallankumouksellisen *kansan* diktatuurin välinen
ero, painakaa se visusti mieleenne, hra Blanck ja hra
Kiesewetter! Vanha valta, joka oli vähemmistön diktaturia,
saattoi pysyä pystyssä yksinomaan poliisivehkeilyjen
avulla, yksinomaan siten, että kansanjoukot estettiin osal-
listumasta vallankäyttöön, valvomasta vallankäyttöä. Van-
ha valta ei luottanut milloinkaan joukkoihin, se pelkäsi
valoa, pysyi pystyssä petoksella. Uusi valta, joka on suuren
enemmistön diktaturia, on voinut pysyä ja on pysynyt
pystyssä yksinomaan massojen luottamuksen turvin, yksin-
omaan siksi, että se sai massat osallistumaan vallankäyt-
töön mitä vapaimmin, mitä laajimmin ja mitä vaikuttavim-
malla tavalla. Ei mitään peitettyä, ei mitään salaista, ei
mitään ohjesääntöjä, ei mitään muodollisuuksia. Jos olet
työmies, jos haluat taistella Venäjän vapauttamiseksi väki-
valtaa harjoittavasta poliisikoplasta, olet toverimme. Val-
litse edustajasi heti, viipymättä; valitse kenet parhaaksi
näet, otamme hänet mielellämme ja riemuiten työläisten
edustajain Neuvostomme, Talonpoikaiskomiteamme, sotilai-
den edustajain Neuvostomme j.n.e. j.n.e. täysivaltaiseksi
jäseneksi. Se on valtaa, joka tekee kaiken julkisesti, jouk-
kojen nähden, se on joukkojen käytettävänä ja lähtee välit-
tömästi joukoista, se on kansanjoukkojen ja niiden tahdon

suoranainen ja välitön elin. Sellaista oli uusi valta tai oikeammin sen oraat, sillä vanhan vallan voitto polki kovin varhain maahan nuoren kasvin taimet.

Hra Blanck tai hra Kiesewetter, saatatte ehkä kysyä, miksi sitten tarvitaan „diktatuuria”, miksi tarvitaan „väkivaltaa”? täytyykö suurten joukkojen todellakin käyttää väkivaltaa aniharvain ryhmää vastaan, voivatko kymmenet ja sadat miljoonat olla tuhansien, kymmenien tuhansien diktaattoreja?

Näin kysyvät tavallisesti henkilöt, jotka ensi kerran näkevät käytettävän diktatuuri-termiä heille uudessa merkityksessä. Ihmiset ovat tottuneet näkemään vain poliisivallan ja vain poliisidiktatuurin. Heistä tuntuu oudolta, että voi olla valta, jolla ei ole mitään poliisilaitosta, että voi olla diktatuuria, joka ei ole poliisidiktatuuria. Sanotteko, ettei miljoonien tarvitse käyttää väkivaltaa tuhansia vastaan? Siinä te erehdytte ja erehdytte siksi, että ette tarkastele ilmiöitä kehittyvinä. Unohdatte, ettei uusi valta tipahda taivaasta, vaan nousee, syntyy vanhan vallan rinnalle, vanhan vallan vastakohtaksi, taistelussa sitä vastaan. Kansaa ei voida vapauttaa väkivallantekijöistä, ellei käytetä väkivaltaa väkivallanharjoittajia vastaan, joiden käsissä ovat valtakeinot ja -elimet.

Esitän teille yksinkertaisen esimerkin, hra Blanck ja hra Kiesewetter, jotta voisitte käsittää tämän suuren viisauden, jota kadetin järki ei pysty käsittämään ja joka „menee yli hänen ymmärryksensä”. Olettakaamme, että Avramov räökkää ja piinaa Spiridonovaa. Olettakaamme, että Spiridonovan puolella on kymmeniä ja satoja aseettomia ihmisiä. Avramovin puolella on kourallinen kasakoita. Mitä kansanjoukko tekisi, jos Spiridonovaa räökkättäisiin jossain muualla kuin kidutuskammiossa? Se käyttäisi väkivaltaa Avramovia ja hänen saattuettaan kohtaan. Se menettäisi kenties muutamia taistelijoita Avramovin ampumina, mutta kuitenkin se riisuisi väkisin aseista Avramovin ja kasakat, surmaisi samalla todennäköisesti siihen paikkaan muutamia näistä luvalla sanoen ihmisistä ja telkeisi loput johonkin vankilaan estääkseen heitä tekemästä vastedes konnantoita ja jättääkseen heidät kansan tuomittaviksi.

Nähkääs, hra Blanck ja hra Kiesewetter, kun Avramov kasakoineen räökkää Spiridonovaa, se on kansaan kohdistuvaa sotilas- ja poliisidiktatuuria. Kun vallankumouk-

sellinen kansa (kansa, joka pystyy taistelemaan väkival-lantekijöitä vastaan eikä vain suostuttelemaan, ojentamaan, surkuttelemaan, paheksumaan, valittelemaan ja ruikutta-maan ja joka ei ole poroporvarillisen ahdaskatseista, vaan vallankumouksellista) harjoittaa väkivaltaa Avramovia ja Avramoveja kohtaan, niin se on vallankumouksellisen kan-san diktatuuria. Se on *diktatuuria*, koska se on Avramoviin kohdistuvaa kansan valtaa, valtaa, jota eivät rajoita mit-kään lait (poroporvari olisi kai sitä vastaan, että Spirido-nova vapautettaisiin väkisin Avramovin kynsistä: se ei näet ole „laillista”! onko meillä sellaista „lakia”, että saa sur-mata Avramovin? eivätkö eräät poroporvariston ideologit ole luoneet teoriaa: pahaa ei pidä vastustaa väkivallalla?). Tieteellinen diktatuuri-käsite ei merkitse mitään muuta kuin täysin rajoittamatonta valtaa, jota eivät sido mitkään lait eivätkä kerrassaan mitkään säännöt ja joka nojaa suoranai-seen väkivaltaan. „Diktatuuri”-käsite merkitsee *juuri sitä eikä mitään muuta*, painakaa se visusti mieleenne, herrat kadetit. Edelleen, esittämässämme esimerkissä näemme nimenomaan *kansan* diktatuurin, sillä kansa, kansanjoukko, järjestämätön ja „sattumalta” paikalle kokoontunut väki-joukko, astuu itse ja välittömästi näyttämölle, tuomitsee ja rankaisee itse, käyttää valtaa, luo uuden vallankumoukselli-sen oikeusjärjestyksen. Ja vihdoin se on nimenomaan *vallankumouksellisen* kansan diktatuuria. Miksi ainoastaan vallankumouksellisen eikä koko kansan diktatuuria? Siksi, että kansassa, joka kärsii alituisen ja tavattomasti Avra-movien urotöistä, on fyysillisesti lamaanuneita, peloteltuja ihmisiä sekä sellaisia, jotka on masentanut moraalisesti esi-merkiksi oppi, ettei pahaa pidä vastustaa väkivallalla, taikka sellaisia, joita ei kahlitse oppi, vaan ennakkoluulot, tavat ja tottumukset, välinpitämättömiä ihmisiä, niitä, joita sanotaan poroporvareiksi, jotka ovat taipuvaisempia pysyt-telemään syrjässä ankarasta taistelusta, menemään ohi tai vieläpä piiloutumaankin (ettei tuossa tappelussa vain saisi päihinsä!). Juuri siitä syystä diktatuuria ei toteuta koko kansa, vaan ainoastaan vallankumouksellinen kansanosa, joka ei silti pelkää lainkaan muuta kansaa, ei salaa kan-salta tekojensa syitä eikä mitään niiden yksityiskohtia, vaan haluaa saada *koko* kansan osallistumaan ei ainoas-taan valtion hallintaan, vaan myös vallankäyttöön sekä itse valtion rakentamiseen.

Esittämämme yksinkertainen esimerkki sisältää näin muodoin tieteellisen „vallankumouksellisen kansan diktaatturi” -käsitteen ja „sotilas- ja poliisidiktatuuri”-käsitteen *kaikki elementit*. Tästä yksinpä oppineelle kadettiprofessorillekin käsitettävästä yksinkertaisesta esimerkistä voimme siirtyä tarkastelemaan yhteiskuntaelämän mutkallisempia ilmiöitä.

Vallankumous sanan suppeassa, varsinaisessa merkityksessä on juuri sellainen kausi kansan elämässä, jolloin vuosisatojen mittaan patoutunut Avramovien urotekojen aiheuttama viha purkautuu esiin *tekoina* eikä sanoina, *miljoonaisten kansanjoukkojen* eikä yksilöiden tekoina. Kansa herää ja nousee vapautuakseen Avramoveista. Kansa vapauttaa lukemattomat Venäjän Spiridonovat Avramoveista, käyttää väkivaltaa Avramoveja kohtaan, alistaa Avramovit valtaansa. Tämä ei tietenkään tapahdu niin yksinkertaisesti eikä „kerralla” niin kuin esimerkissä, jonka olemme yksinkertaistaneet hra professori Kiesewetteriä varten,— tämä kansan taistelu Avramoveja vastaan, taistelu sanan suppeassa, varsinaisessa merkityksessä, tämä Avramovien karistaminen kansan harteilta vie kuukausia ja vuosia, jotka ovat „vallankumousmyrskyn kautta”. Se, mitä nimitetään Venäjän suureksi vallankumoukseksi, merkitseekin reaalisesti juuri sitä, että kansa karistaa harteiltaan Avramovit. Tämä karistaminen, jos tarkastellaan sitä historiallisen luomistyön menetelmien kannalta, tapahtuu muodossa, jota juur’ikään kuvasimme vallankumousmyrskystä puhuessamme, nimittäin siten, että kansa valloittaa poliittisen vapauden, t.s. sen vapauden, jonka saamista Avramovit ovat estäneet; kansa luo uuden, vallankumouksellisen vallan, jota käytetään Avramoveja vastaan, entisen poliisijärjestelmän väkivallanharjoittajia vastaan; kansa käyttää väkivaltaa Avramoveja kohtaan toimittaakseen pois tieltä, riisuakseen aseista ja tehdäkseen vaarattomiksi nuo villikoirat, kaikki Avramovit, Durnovot, Dubasovit, Minit ynnä muut sellaiset.

Onko hyvä, että kansa käyttää sellaisia laittomia, säännöttömiä, suunnitelmattomia ja epäjohdonmukaisia taistelumenetelmiä kuin ovat vapauden valloittaminen ja sellaisen uuden ja vallankumouksellisen vallan luominen, jota ei kukaan ole virallisesti tunnustanut, käyttää väkivaltaa kansan sortajia kohtaan? Kyllä, se on oikein hyvä. Se on

kansan vapaustaistelun korkein ilmenemismuoto. Se on sitä suurta aikaa, jolloin Venäjän parhaimpien ihmisten vapausunelmat toteutuvat *tekoina*, itse kansanjoukkojen eikä sankarillisten yksilöiden *tekoina*. Se on yhtä hyvä kuin oli sekin, että väkijoukko (esimerkissämme) vapautti Spiridonovan Avramovin kynsistä, riisui väkisin aseet Avramovilta ja teki hänet vaarattomaksi.

Tässä nyt tulemmekin siihen keskeisimpään kysymykseen, joka paljastaa kadettien sala-ajatukset ja salatun pelon. Juuri sen vuoksi kadetti onkin poroporvariston ideologi, että hän suhtautuu myös politiikkaan, koko kansan vapauttamiseen, vallankumoukseen samalta kannalta kuin esimerkissämme mainittu poroporvari, joka Avramovin rääkätessä Spiridonovaa olisi tahtonut hillitä väkijoukkoa, kehottaa sitä lainkuuliaisuuteen ja neuvoa, ettei pidä kiirehtiä vapauttamaan uhreja laillisen esivallan nimessä toimivan pyövelin käsistä. Tietysti meidän esimerkissämme sellainen poroporvari olisi siveellisesti suorastaan epäsikiö, mutta koko yhteiskuntaelämään sovellettuna poroporvarin siveellinen rujous, toistamme, ei ole lainkaan persoonallista, vaan sosiaalista laatua ja johtunee päähänpiintyneistä porvarillisen ahdashenkisen oikeustieteen ennakkoluuloista.

Miksi hra Blanckin mielestä ei ole edes tarpeen todistaa, että „myrskyn” kaudella unohdettiin kaikki marxilaiset periaatteet? Siksi, että hän vääristää marxilaisuuden brentanolaisuudeksi pitäen epämarxilaisina sellaisia „periaatteita” kuin vapauden valloittamista, vallankumouksellisen vallan luomista, väkivallan käyttöä kansan taholta. Sellainen ajatus on läpikäyväenä hra Blanckin kirjoituksessa, eikä yksistään Blanckin, vaan kaikkien kadettien, kaikkien nykyään Plehanovia kadettirakkaudesta ylistelevien liberaali- ja radikaalileirin kynäilijäin kirjoituksissa, aina „Bez Zaglavija” lehden bernsteiniläisten, hra Prokopovitshin, rva Kuskovan ja tutti quanti* kirjoituksia myöten.

Tarkastelkaamme, miten tämä katsantokanta on syntynyt ja miksi sen piti syntyä.

Se syntyi välittömästi Länsi-Euroopan sosialidemokraattien bernsteiniläisestä tahi laajemmin sanoen opportunisti-

* — heidän kaltaistensa. *Toim.*

sesta käsitystavasta. Tuon käsitystavan virheitä, joita „ortodoksit” ovat Lännessä paljastaneet järjestelmällisesti ja kautta linjan, solutetaan nyt „vaivihkaa” toisin höystetyinä ja toisessa yhteydessä Venäjälle. Bernsteiniläiset ovat hyväksyneet ja hyväksyvät marxilaisuuden *lukuunottamatta* sen välittömästi vallankumouksellista puolta. He eivät pidä parlamenttitaistelua vain yhtenä taistelukeinoista, sellaisena, joka on erikoisen sopiva tiettyinä historian kausina, vaan pääasiallisena ja miltei yksinomaisena taistelumuotona, mikä tekee tarpeettomiksi „väkivallan”, „valtaukset”, „diktatuurin”. Juuri tällaista latteasti, poroporvarillisesti vääristeltyä marxilaisuutta levittävätkin nyt Venäjällä herrat Blanckit ynnä muut liberaaliset Plehanovin ylistäjät. He ovat siinä määrin tottuneet vääristelemään, etteivät pidä tarpeellisena edes todistaa väitettään, että vallankumousmyrskyn kaudella unohdettiin marxilaiset periaatteet ja ideat.

Minkä vuoksi sellaisen katsantokannan täytyi syntyä? Sen vuoksi, että se vastaa perin juurin pikkuporvariston luokka-asemaa ja etuja. „Puhdistetun” porvarillisen yhteiskunnan ideologi pitää sallittuina *kaikkia* sosialidemokratian taistelumenetelmiä, *paitsi juuri niitä, joita vallankumouksellinen kansa käyttää „myrskyn” kausina* ja jotka vallankumouksellinen sosialidemokratia hyväksyy ja joita se auttaa käyttämään. Porvariston edut vaativat proletaarin osallistumista taisteluun itsevaltiutta vastaan, mutta vain sellaista osallistumista, joka ei kohota johtoasemaan proletariaattia ja talonpoikaistoa, vain sellaista osallistumista, joka ei johda vanhojen, itsevaltiuden ja maaorjuuden aikaisten eikä poliisiin nojaavien vallanelinten täydelliseen poistamiseen. Porvaristo haluaa säilyttää nämä elimet, mutta alistamalla ne välittömään valvontaansa, se tarvitsee niitä *proletariaattia vastaan*, proletaarinen taistelu helpotuisi liiaksi, jos kaikki nämä elimet hävitettäisiin. Juuri sen vuoksi porvariston edut, luokkaedut vaativat sekä monarkiaa että yläkamaria, vaativat vallankumouksellisen kansan diktatuurin estämistä. Taistele itsevaltiutta vastaan, sanoo porvaristo proletariaatille, mutta älä kajoa vanhoihin vallanelimiin, minä tarvitsen niitä. Taistele „parlamentaarisesti”, s.o. niissä puitteissa, mitkä määrään sinulle sovitunani monarkian kanssa, taistele järjestöjen avulla, mutta älä kuitenkaan sellaisten kuin yleisten lakkokomiteoiden,

työläisten, sotilaiden edustajain Neuvostojen y.m. avulla, vaan sellaisten järjestöjen avulla, jotka monarkian suostumuksella säätämäni laki hyväksyy, joita se rajoittaa ja jotka se tekee pääomalle vaarattomiksi.

Tämä selittää sen, miksi porvaristo puhuu „myrskyn” kaudesta halveksuvasti, ylenkatseellisesti, kiukkuisesti ja vihamielisesti, mutta Dubasovin varjeleman perustuslaillisuuden kaudesta ihastellen ja riemuiten, poroporvarillisesti tavattoman hurmaantuneena... taantumukseen. Tässä ilmenee aina vain se sama kadettien vakinainen ja muuttumaton ominaisuus, että he pyrkivät nojautumaan kansaan ja pelkäävät sen vallankumouksellista omatoimisuutta.

Niin ikään on ymmärrettävää, minkä takia porvaristo pelkää uutta „myrskyä” pahemmin kuin tulta, minkä takia se ei ota huomioon ja hämää uuden vallankumouksellisen kriisin aineksia, minkä takia se pitää kansan keskuudessa yllä ja levittää perustuslaillisuusilluutioita.

Nyt olemme selittäneet tyhjentävästi, minkä takia hra Blanck ja muut hänen kaltaisensa julistavat, että „myrskyn” kaudella unohdettiin kaikki marxilaiset periaatteet ja ideat. Hra Blanck niin kuin yleensä poroporvarit hyväksyy marxilaisuuden *lukuunottamatta* sen vallankumouksellista puolta, hyväksyy sosialidemokraattiset taistelumenetelmät kaikkein vallankumouksellisimpia ja suoranaisesti vallankumouksellisia menetelmiä *lukuunottamatta*.

Hra Blanckin suhtautuminen „myrskyn” kauteen on tavattoman kuvaava esimerkki siitä, että porvaristo ei ymmärrä proletaarisia liikkeitä, että porvaristo pelkää kärkevää ja päättäväistä taistelua, että porvaristo vihaa kaikkia yhteiskunnallisten ja historiallisten kysymysten jyrkän, vanhat laitokset murskaavan, sanan varsinaisessa merkityksessä vallankumouksellisen ratkaisutavan ilmauksia. Herra Blanck paljasti itsensä, paljasti kerralla porvarillisen ahdasmielisyytensä. Hän oli kuullut ja lukenut, että sosialidemokraatit tekivät myrskyn kaudella „virheitä”, ja hän kiirehti tekemään yhteenvedon ja julistamaan itsevarmana, kategorisesti ja perusteettomasti, että kaikki marxilaisuuden „periaatteet” (joista hänellä ei ole vähäisintäkään käsitystä!) unohdettiin. Noiden „virheiden” johdosta huomautamme: onko työväenliikkeen, sosialidemokraattisen liikkeen kehityksessä ollut koskaan kautta, jolloin ei olisi tehty yksiä tai toisia virheitä, jolloin ei olisi tavalla tai toisella

poikettu oikeaan tahi vasempaan? Eikö Saksan sosialidemokraattisen taistelun parlamenttikauden historia, kauden, joka kaikista maailman ahdasmielisistä porvareista näyttää rajalta, jota ei voida ylittää! — ollut täynnä sellaisia virheitä? Ellei herra Blanck olisi aivan moukka sosialismin kysymyksissä, hänen mieleensä olisivat muistuneet helposti sekä Mühlberger että Dühring, sekä kysymys Dampfersubventionista ⁵⁹ että „nuorista” ⁶⁰, sekä bernsteiniläisyys että monen monet muut asiat. Mutta herra Blanck ei katso tärkeäksi sosialidemokratian todellisen kehityskulun tutkimista, hän tahtoo vain halventaa taistelun proletaarista mittavuutta ylistääkseen kadettipuolueensa porvarillista viheliäisyyttä.

Tosiaan, jos tarkastelemme asiaa siltä kannalta, miten sosialidemokratia on poikennut tavalliselta, „normaalilta” tieltään, niin näemme, että siinäkin suhteessa „vallankumousmyrskyn” kausi oli edelliseen kauteen verrattuna sosialidemokratian *suuremman* eikä pienemmän yhtenäisyyden ja aatteellisen eheyden kautta. „Myrskyn” kauden taktiikka ei loitontanut, vaan lähensi sosialidemokratian molempia siipiä toisiinsa. Entinen erimielisyys vaihtui yksimielisyydeksi aseellista kapinaa koskevassa kysymyksessä. Kummankin puolueyhmän sosialidemokraatit toimivat työläisten edustajain Neuvostoissa, näissä omalatauisissa ituasteellaan olleen vallankumouksellisen vallan elimissä, ryhmittivät sotilaita ja talonpoikia näiden Neuvostojen ympärille, julkaisivat vallankumouksellisia manifesteja yhdessä pikkuporvarillisten vallankumouksellisten puolueiden kanssa. Entiset vallankumousta edeltäneen kauden kiistat vaihtuivat yksimielisyydeksi käytännön kysymyksissä. Kohoava vallankumousaalto työnsi taka-alalle erimielisyydet pakottaen tunnustamaan taistelutaktiikan, siirtäen syrjään duumakysymyksen, asettaen päiväjärjestykseen kapinakysymyksen, lähentäen sosialidemokraatteja ja vallankumouksellisia porvarillisia demokraatteja toisiinsa välittömässä lähimpien tehtävien täytössä. „Severnyi Golos” ⁶¹ lehdessä menshevikit yhdessä bolshevikien kanssa kehottivat lakkoon ja kapinaan, kehottivat työläisiä jatkamaan taistelua siihen saakka, kunnes valta siirtyy heidän käsiinsä. Itse vallankumoustilanne saneli käytännölliset tunnukset. Kiistat koskivat vain yksityiskohtia tapahtumien arvioinnissa: esimerkiksi „Natshalo” ⁶² piti

työläisten edustajain Neuvostoja vallankumouksellisten itsehallintojen eliminä, „Novaja Zhizn”⁶³ vallankumouksellisen vallan alkeellisina eliminä, jotka yhdistävät proletariaatin ja vallankumouksellisen demokratian. „Natshalo” kallistui proletariaatin diktatuurin kannalle. „Novaja Zhizn” oli proletariaatin ja talonpoikaiston demokraattisen diktatuurin kannalla. Eikö sitten Euroopan jokaisen sosialistisen puolueen mikä kehitysvaihe tahansa osoita, että sosialidemokraattisessa liikkeessä on ollut tällaisia ja näidenkaltaisia erimielisyyksiä?

Ei, se, että herra Blanck vääristelee asiaa, vääristelee räikeästi eilispäivän historiaa, saa selityksensä siitä ja vain siitä, että edessämme on pikku näyte omahyväisestä porvarillisesta halpamaisuudesta; vallankumousmyrskyn kaudet tuntuvat hänestä mielettömyydeltä („kaikki periaatteet on unohdettu”, „itse harkinta ja tavallinen järkikin melkein katoavat”), mutta vallankumouksen kukistamisen ja pikkuporvarillisen „edistyksen” (Dubasovien varjeleman „edistyksen”) kaudet järkevän, tietoisien ja suunnitelmallisen toiminnan kausilta. Tämä kahden kauden („myrskyn” kauden ja kadettien kauden) vertailu kulkee punaisena lankana läpi koko hra Blanckin kirjoituksen. Kun ihmiskunnan historia kiittää eteenpäin lokomotiivin nopeudella, niin se on „myrskyä”, „vyöryä”, kaikkien „periaatteiden ja ideoiden katoamista”. Kun historia etenee kuormavankkurien nopeudella, niin se on todella järkeä ja itse suunnitelmallisuutta. Kun kansanjoukot alkavat itse kaikessa viattomassa primitiivisyydessään, suorasukaisen ja karkean päättäväisesti luoda historiaa, toteuttaa suoraan ja viivyttelämättä elämässä „periaatteita ja teorioita”, niin silloin porvari joutuu kauhun valtaan ja ulvoo, että „järki jää taka-alalle” (eiköhän asia ole päinvastoin, te poroporvarillisuuden sankarit? eiköhän historiassa juuri tällaisina ajankohtina tule esiin joukkojen järki eikä erillisten yksilöiden järki? eiköhän juuri silloin joukkojen järjestä tule elävä ja toimiva voima eikä kabinettivoima?). Kun suorainen joukkoliike on nujerrettu ampumisten, räökkäysten, pieksämisten, työttömyyden ja nälän avulla, kun Dubasovien varoilla elävän akateemisen tieteen luteet tulevat esiin raoistaan ja alkavat ratkaista asioita kansan *edestä joukkojen nimessä* myyden ja kavaltaen näiden edut harvalukuisille etuoikeutettujen ryhmille, niin silloin poroporva-

rillisuuden ritareista tuntuu siltä, että on koittanut rauhallisen ja levollisen edistyksen aikakausi, „on tullut harkinnan ja järjen vuoro”. Porvari on aina ja kaikkialla uskollinen itselleen: jos otatte „Poljarnaja Zvezdan” tai „Nasha Zhiznin”⁶⁴, luette Struvea tahi Blanckia, niin kaikkialla on yhtä ja samaa, kaikkialla on tämä sama ahdasmielinen, akateemisen pedanttinen, kuollut, byrokraattinen arvio vallankumous- ja reformikausista. Edelliset ovat järjettömyyden kausia, tolle Jahre, harkinnan ja järjen katoamisen kausia. Jälkimmäiset ovat „tietoisien, järjestelmällisen” toiminnan kausia.

Älkää tulkitko väärin sanojani. Älkää sanoko minun tar koittavan, että herrat Blanckit pitävät yksiä tai toisia kausia parempina. Kysymys ei ole lainkaan siitä, mitä me itse pidämme parempana, historian kausien vaihtuminen ei riipu meidän subjektiivisista sympaatioistamme. Kysymys on siitä, että yhden tai toisen kauden *ominaisuuksien analysoinnissa* (mikä ei riipu lainkaan siitä, mitä me pidämme parempana, tai meidän sympaatioistamme) herrat Blanckit *vääristelevät* julkeasti *totuutta*. Kysymys on siitä, että juuri vallankumouskausina historiallinen luomistyö on laajempaa, sisältörikkaampaa, tietoisempaa, suunnitelmallisempaa, järjestelmällisempää, rohkeampaa ja selkeämpää kuin poroporvarillisen, kadettimaisen, reformistisen edistyksen kausina. Mutta herrat Blanckit kuvaavat asian päinvastaiseksi! Harmaan arkielämän he kuvaavat rikkaaksi historialliseksi luomistyöksi. He pitävät poljettujen tai masennettujen joukkojen toimetttömyyttä „järjestelmällisyyden” voittona virkamiesten ja porvariain toiminnassa. He kirkuvat harkinnan ja järjen katoamisesta silloin, kun kaikenlaisten kansliarottien ja liberaalisten penny-a-liner’ien (rivimaksun saavat kirjoittelijat) harjoittaman lakiehdotusten tyypistelyn jälkeen koittaa „rahvaanmiesten” suoranaisen poliittisen toiminnan kausi, „rahvaanmiesten”, jotka ilman muuta ja viivyttelemättä murskaavat kansaa sortavat elimet, ottavat vallan käsiinsä, ottavat itselleen sen, mitä pidettiin erilaisille kansan ryöstäjille kuuluvana, sanalla sanoen nimenomaan silloin, kun herää miljoonien poljettujen ihmisten harkintakyky ja järki, herää toimintaan, vilkkaaseen inhimilliseen toimintaan, historialliseen luomistyöhön eikä vain kirjasia lukemaan”⁶⁵.

Sellaisia kiistoja käytiin vuosina 1905—1906 Venäjällä diktatuurikysymyksestä.

Herrat Dittmannit, Kautskyt, Crispienit, Hilferdingit Saksassa, Longuet ja kumpp. Ranskassa, Turati ja hänen ystävänsä Italiassa, MacDonaldit ja Snowdenit Englannissa y.m. ovat diktatuurikysymyksessä asiallisesti aivan samalla kannalla kuin hra R. Blanck ja Venäjän kadetit vuonna 1905. He eivät käsitä diktatuuria, eivät osaa valmistaa sitä eivätkä kykene käsittämään ja toteuttamaan sitä.

20. X. 1920.

Julkaistu v. 1920

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

SÄHKE J. V. STALINILLE

Bakuun, Tasavallan Vallankumouksellisen
Sotaneuvoston jäsenelle Stalinille
hänen oleskelupaikkaansa

29/X

Pidän ilmeisenä, että Gruusia luovuttaa Batumin Ententele todennäköisesti salaa ja Entente hyökkää Bakuun. Laatikaa suunnitelma ja ryhtykää kiireellisesti toimenpiteisiin Bakuun johtavien teiden linnoittamiseksi maalta sekä mereltä käsin, raskaan tykistön kuljettamiseksi j.n.e. Tiedottakaa päätöksestänne.

Lenin

Kirjoitettu lokakuun 29 pnä 1920

Julkaisu ensi kerran v. 1942

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

**PUHE KUVERNEMENTTIEN JA UJESTIEN
KANSANVALISTUSOSASTOJEN POLIITTISEN
VALISTUSTYÖN TEKIJÄIN
YLEISVENÄLÄISESSÄ NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
MARRASKUUN 3 p:nä 1920**

Toverit, sallikaa minun lausua julki eräitä ajatuksia, joista oli jo osittain puhe kommunistisen puolueen Keskuskomiteassa ja Kansankomissaarien Neuvostossa Politvalistustyön pääkomitean* muodostamista pohdittaessa ja joita minulla heräsi osittain sen ehdotuksen johdosta, joka esitettiin Kansankomissaarien Neuvostolle. Eilen tämä ehdotus hyväksyttiin perustaksi ja myöhemmin keskustellaan vielä sen yksityiskohdista.

Minä puolestani haluan vain mainita, että ensin suhtauduin täysin kielteisesti laitoksen nimen muuttamiseen. Mielestäni Valistusasiain kansankomissariaatin tehtävänä on auttaa ihmisiä opiskelemaan ja opettamaan toisia. Neuvostotyössä oloni aikana olen tottunut suhtautumaan erilaisiin nimiin kuten lapsellisiin sutkauksiin, sillä jokainen nimi on tavallaan sutkaus. Uusi nimi — Politvalistustyön pääkomitea — on nyt jo hyväksytty.

Koska kysymys on päätetty, voitte pitää huomautustani vain mieskohtaisena huomautukseni. Jos asia ei rajoitu yksinomaan nimen muuttamiseen, niin sitä voidaan vain tervehtiä.

Jos onnistumme hankkimaan uusia kulttuuri- ja valistustyön tekijöitä, niin silloin kysymys ei enää ole yksinomaan uudesta nimestä ja silloin voidaan pitää hyväksyttävänä sitä „neuvostolaista” heikkoutta, että liimataan nimilappu jokaiseen uuteen yritykseen ja jokaiseen uuteen laitokseen. Jos onnistaa, saamme aikaan jotain suurempaa kuin olemme tähän mennessä saavuttaneet.

* — Tasavallan poliittisen valistustyön pääkomitea. *Suom.*

Tärkein kysymys, jonka tulee pakottaa tovereita osallistumaan yhdessä meidän kanssamme kulttuuri- ja valistustyöhön, on politiikkaamme liittyvä valistuskysymys. Nini voi jotain edellyttääkin, jos se on tarpeen, koska valistustyössämme emme voi millään alalla pysyä sillä entisellä kannalla, että valistustyö on epäpoliittista, emme voi järjestää valistustyötä yhdistämättä sitä politiikkaan.

Sellainen ajatus on ollut ja on vallitsevana porvarillisessa yhteiskunnassa. Valistustyön sanominen „epäpoliittiseksi” eli „ei-poliittiseksi” on porvariston ulkokultaisuutta, se ei ole mitään muuta kuin joukkojen pettämistä, joukkojen, joista 99% on kirkon herruuden, yksityisomistuksen y.m. nöyryyttämiä. Porvaristo, joka hallitsee kaikissa nykyään vielä porvarillisissa maissa, pettää juuri tällä tavoin joukkoja.

Ja mitä suurempi merkitys siellä on koneistolla, sitä suuremmassa määrin pääoma ja sen politiikka rajoittavat sen vapautta.

Kaikissa porvarillisissa valtioissa poliittisen koneiston ja valistustyön välinen yhteys on erittäin luja, vaikka porvarillinen yhteiskunta ei voikaan sitä suoraan tunnustaa. Itse asiassa tämä yhteiskunta muokkaa joukkoja kirkon avulla, koko yksityisomistusinstituution avulla.

Tärkein tehtävämme on muun muassa asettaa porvarillisen „totuuden” vastakohtaksi oma totuutemme ja pakottaa tunnustamaan se.

Siirtyminen porvarillisesta yhteiskunnasta proletariaatin politiikkaan on hyvin vaikeaa, varsinkin kun porvaristo parjaa meitä alinomaa koko propaganda- ja agitaatiokoneistonsa voimalla. Se yrittää hämätä mahdollisimman täydellisesti proletariaatin diktatuurin merkityksen, sen kasvatuksellisen tehtävän, joka on vieläkin tärkeämpi, erittäin tärkeä Venäjällä, missä proletariaatti on väestössä vähemmistönä. Tämä tehtävä on kuitenkin asetettava nyt etutilalle, koska meidän on valmistettava joukot sosialistiseen rakennustyöhön. Proletariaatin diktatuurista ei olisi voinut olla puhuttakaan, ellei proletariaatti olisi kehittänyt suuresti tietoisuuttaan, lujittanut suuresti kurinalaisuuttaan ja antaumuksellisuuttaan taistelussa porvaristoa vastaan, s.o. kaikkia niitä ominaisuuksia, jotka ovat ehdottoman tarpeellisia, jotta proletariaatti saisi täydellisen voiton perivihollisestaan.

Me emme ole sillä utooppisella katsantokannalla, että työtätekevät joukot ovat muka jo valmiit sosialistista yhteiskuntaa varten. Työväen sosialistisen liikkeen historian täsmällisten tietojen perusteella tiedämme, ettei asiantaita ole niin ja että vain suurteollisuus, lakkotaistelu ja poliittinen järjestyneisyys valmistavat joukkoja sosialismiin. Ja saadakseen voiton, suorittaakseen sosialistisen kumouksen proletariaatin on kyettävä toimimaan yksimielisesti ja nujertamaan riistäjät. Ja nyt havaitsemme, että kaikki tarpeelliset kyvyt se on hankkinut ja käyttänyt niitä teoissa ottaessaan vallan käsiinsä.

Valistustyöntekijäin ja kommunistisen puolueen, taistelujain etujoukon, perustehtävänä on edistää työtätekevien joukkojen kasvattamista ja valistamista, jotta voitaisiin hävittää vanhat tavat ja vanhat tottumukset, jotka ovat jääneet meille perinnöksi vanhalta järjestelmältä, yksityisomistukselliset tavat ja tottumukset, jotka ovat juurtuneet syvälle joukkoihin. Tätä sosialistisen kumouksen perustehtävää ei pidä milloinkaan unohtaa käsiteltäessä niitä detaljikysymyksiä, jotka ovat vaatineet niin runsaasti huomiota puolueen KK:lta ja Kansankomissaarien Neuvostolta. Kuinka Politvalistustyön pääkomitea on muodostettava, kuinka on järjestettävä sen yhteydet eri laitoksiin, kuinka se on liitettävä ei ainoastaan keskuskeskseen, vaan myös paikallisiin elimiin — tähän kysymykseen meille antavat vastauksen toverit, jotka ovat pätevämpiä tässä asiassa, joilla on siinä jo suurta kokemusta ja jotka ovat varta vasten tutkineet sitä asiaa. Tahtoisin vain korostaa kysymyksen periaatteellisen puolen pääseikkoja. Me emme voi olla asettamatta kysymystä avoimesti, olla tunnustamatta avoimesti vastoin kaikkea entistä valhetta, että valistustyötä ei voida olla sitomatta politiikkaan.

Me elämme historiallisena ajankohtana, jolloin taistellaan meitä monta kertaa voimakkaampaa maailman porvaristoa vastaan. Tällaisena taistelukautena meidän on puolustettava vallankumouksellista rakennustyötämme, taisteltava porvaristoa vastaan sotilaallisilla ja varsinkin aatteellisilla keinoin, kasvatustyön avulla, jotta ne tavat, tottumukset ja vakaumukset, jotka työväenluokka on omaksunut useiden vuosikymmenien mittaan taistellessaan poliittisen vapautensa puolesta, jotta kaikki nämä tavat, tottumukset ja aatteet auttaisivat kaikkien työtätekevien kasvattamista,

kun taas kysymys, miten nimenomaan on kasvatettava, jää proletariaatin ratkaistavaksi. On kasvatettava tajuamaan, ettei voida, että on sallimatonta olla osallistumatta siihen proletariaatin taisteluun, joka nykyään laajenee poikkeuksetta kaikissa kapitalistimaissa, ettei voida pysytellä syrjässä kansainvälisestä politiikasta. Nykyisen kansainvälisen politiikan todellisena perustana on maailman kaikkien voimakkaiden kapitalististen maiden yhtyminen Neuvosto-Venäjää vastaan. Ja onhan myönnettävä, että siitä riippuu kapitalistimaiden satojen miljoonien työtätekevien kohtalo. Maapallollahan ei nykyään ole sellaista kolkkaa, joka ei olisi vähäisen kapitalistimaiden ryhmän vallan alainen. Näin ollen tilanne muodostuu sellaiseksi, että on joko vetäydyttävä syrjään nykyisestä taistelusta ja todistettava siten täydellinen tietämättömyytensä, kuten ovat tehneet kehittymättömät ihmiset, jotka ovat jääneet syrjään vallankumouksesta ja sodasta eivätkä näe, että porvaristo pettää kaikin tavoin joukkoja, eivät näe, että porvaristo pitää tietoisesti näitä joukkoja pimeydessä, tahi on ryhdyttävä taistelemaan proletariaatin diktatuurin puolesta.

Tästä proletariaatin taistelusta me puhumme aivan avoimesti, ja jokaisen on asetuttava joko puolelle — meidän puolellemme — tahi toiselle. Kaikki yritykset olla asettumatta puolelle tai toiselle päättyvät epäonnistumiseen ja saattavat häpeään.

Ne lukemattomat kerenskiläisyyden, eserrien, sosialidemokratian rippeet, joiden ilmentymiä ovat Judenitshit, Koltshakit, Petljurat, Mahnot y.m., edustavat Venäjän eri seuduilla niin moninaisia vastavallankumouksen muotoja ja vivahteita, että voimme sanoa olevamme paljon karaisuneempia kuin kukaan muu, ja kun luomme silmäyksen Länsi-Eurooppaan, niin huomaamme, että siellä toistuu sama, mitä tapahtui meillä, toistuu meidän historiamme. Kerenskiläisyyden aineksia on miltei kaikkialla, missä on porvaristoa. Ne ovat hallitsevina useissa valtioissa, varsinkin Saksassa. Kaikkialla havaitaan samaa: mikään keskitie ei ole mahdollinen ja tajutaan selvästi — joko valkoisten diktatuuri (kaikkien Länsi-Euroopan maiden porvaristo valmistautuu siihen aseistautuen meitä vastaan) tahi proletariaatin diktatuuri. Me olemme kokeneet sen niin kipeästi ja syvällisesti, että Venäjän kommunisteista minun ei tarvitse puhua laajemmalti. Tästä seuraa vain yksi

johtopäätös, ja kaikissa Politvalistustyön pääkomiteaa koskevissa päätelmissä ja suunnitelmissa on lähdettävä tästä johtopäätöksestä. Tämän elimen toiminnassa on avoimesti tunnustettava määrääväksi ennen kaikkea kommunistisen puolueen politiikka. Muuta muotoa emme tunne eikä mikään maa ole vielä luonut muuta muotoa. Puolue voi ajaa suuremmassa tai pienemmässä määrässä luokkansa etuja, siinä voi tapahtua tiettyjä muutoksia tai parannuksia, mutta parempaa muotoa emme vielä tunne, ja taistelu Neuvosto-Venäjäällä, joka on kolmen vuoden ajan torjunut maailman imperialismiin rynnistyksen, on sidottu kokonaan siihen, että puolue asettaa tietoisesti tehtäväkseen auttaa proletariaattia olemaan kasvattajana, järjestäjänä ja johtajana, tekemään sen, mitä ilman kapitalismin hajottaminen on mahdotonta. Työätekevien joukkojen, talonpoikais- ja työläisjoukkojen, täytyy voittaa sivistyneistön vanhat tottumukset ja uudestikasvattaa itsensä kommunismin rakentamista varten — muutoin ei voida ryhtyä rakennustyöhön. Kokemuksemme osoittaa, että tämä tehtävä on perin vakava, ja siksi meidän on pidettävä silmällä puolueen johto-osuuden tunnustamista emmekä voi jättää sitä huomioimattomana käsitellessämme toimintaa, järjestöra-kennustyötä koskevaa kysymystä. Kuinka se on suoritettava, siitä on puhuttava vielä paljon, sitä joudutaan pohtimaan sekä puolueen KK:ssa että Kansankomissaarien Neuvostossa; eilen hyväksytyt dekreetti on perustana Politvalistustyön pääkomitean muodostamiselle, mutta tämä dekreetti ei ole vielä käynyt läpi kaikkia instansseja Kansankomissaarien Neuvostossa. Dekreetti julkaistaan lähipäivinä, ja näette, että lopullisesti toimitetussa dekreetissä ei puhuta suoraan suhteesta puolueeseen.

Meidän on kuitenkin tiedettävä ja muistettava, että Neuvostotasavallan juridinen ja tosiasiallinen rakenne pohjautuu kokonaisuudessaan siihen, että puolue korjaa, suuntaa ja järjestää kaiken saman periaatteen mukaan, jotta proletariaattiin yhteydessä olevat kommunistiset ainekset voisivat kasvattaa omassa hengessään tätä proletariaattia, saada sen vaikutusvaltansa alaiseksi, vapauttaa proletariaatin siitä porvarillisesta petoksesta, josta olemme jo niin kauan yrittäneet tehdä lopun. Valistusasiain kansankomissariaatissa on käyty pitkällistä taistelua, opettajain järjestö on taistellut pitkän aikaa sosialistista kumousta vas-

taan. Porvarilliset ennakkoluulot ovat saaneet erittäin vanhan jalansijan näissä opettajapiireissä. Tässä suhteessa on käyty kauan taistelua, joka on ollut sekä suoranaista sabotaasia että lujaan pinttynyttä porvarillista ennakkoluuloisuutta, meidän täytyy vallata hitaasti, askel askeleelta jalansijaa kommunismille. Toimiessaan vapaan kansansivistystyön alalla ja suorittaessaan tätä sivistys- ja valistustyötä joukkojen keskuudessa Politvalistustyön pääkomitean erikoisen olennaisena tehtävänä on suorittaa samalla puolueen linjan mukaista johtotyötä ja saada vaikutuksensa alaiseksi, kasvattaa omassa hengessään, innoittaa aloitteellisuudellaan tuo valtava henkilökunta — puolimiljoonainen opettajain armeija, joka on nyt työläisen palveluksessa. Valistustyöntekijät, opettajakunta, on kasvatettu porvarillisten ennakkoluulojen ja tapojen hengessä, proletariaatinvastaisessa hengessä, eikä heillä ole ollut mitään yhteyttä proletariaattiin. Nyt meidän on kasvatettava uusi pedagogien, opettajien armeija, jonka pitää olla kiinteässä yhteydessä puolueeseen, sen aatteisiin, puolueen hengessä kasvatettu ja jonka tulee vetää puolelleen työläisjoukot, kasvattaa ne kommunismin hengessä ja saada ne kiinnostumaan siihen, mitä kommunistit tekevät.

Koska meidän on voitettava vanhat tavat, tottumukset ja aatteet, niin tämä asettaa Politvalistustyön pääkomitean ja sen työntekijäin ratkaistavaksi erittäin tärkeän tehtävän, johon onkin kiinnitettävä eniten huomiota. Ja tässä suhteessa ratkaistavanamme on todellakin pulmakysymys, miten on järjestettävä valtaosaltaan vanhan kasvatuksen saaneen opettajiston ja puolueen jäsenten, kommunistien välinen yhteys? Tämä on erittäin vaikea kysymys ja sitä on harkittava hyvin huolellisesti.

Katsokaamme, miten noin erilaiset ihmiset on yhdistettävä järjestöllisesti. Periaatteessa olemme sitä mieltä, että kommunistisella puolueella pitää olla johtava osuus. Näin ollen poliittisen kulttuurityön, poliittisen sivistystyön tarkoituksena on kasvattaa todellisia kommunisteja, jotka pystyvät hälventämään valheen ja ennakkoluulot sekä auttamaan työtätekeviä joukkoja voittamaan vanhan järjestyksen ja rakentamaan valtion ilman kapitalisteja, riistäjiä sekä tilanherroja. Entä miten se voidaan tehdä? Se voidaan tehdä vain omaksumalla kaikki ne tiedot, jotka opettajakunta on perinyt porvaristolta. Ilman sitä kommunismi ei

voisi saavuttaa mitään voittoja tekniikan alalla ja siitä olisi turhaa jopa haaveillakin. Juuri siksi herääkin kysymys, millä tavalla saadaan liitetyksi yhteen nämä työntekijät, jotka eivät ole tottuneet yhdistämään työtään politiikkaan, varsinkaan sellaiseen politiikkaan, joka on hyödyllistä meille, t.s. välttämätöntä kommunismille. Kuten sanoin, se on erittäin vaikea tehtävä. Olemme käsitelleet tätä kysymystä myös Keskuskomiteassa ja pyrkineet sitä käsitellessämme ottamaan huomioon kokemuksen antamat ohjeet, ja mielestämme tällaisella edustajakokouksella kuin on tämänpäiväinen kokous, jossa nyt puhun, teidän konferenssinne kaltaisella konferenssilla tulee olemaan tässä suhteessa suuri merkitys. Jokaisen puoluekomitean on nyt suhtauduttava uudella tavalla propagandisteihin, joita ennen pidettiin tietyn kerhon, tietyn järjestön edustajina. Jokainen propagandisti kuuluu puolueeseen, joka hallitsee, johtaa koko valtiota ja Neuvosto-Venäjän yleismaailmallista taistelua porvarillista järjestelmää vastaan. Hän edustaa taistelevaa luokkaa ja puoluetta, joka johtaa ja jonka on johdettava tavattoman suurta valtiokoneistoa. Hyvin monet kommunistit, jotka ovat läpäisseet erinomaisesti maanalaisen toiminnan koulun, kestäneet koettelemukset ja karaistuneet taistelussa, eivät halua eivätkä jaksa käsittää, miten suuri merkitys on sillä murroksella, sillä muutoksella, että hänestä, agitaattorista ja propagandistista, tulee agitaattorien ohjaaja, jättiläismäisen poliittisen järjestön johtaja. Annetaanko hänelle tällöin jokin vastaava nimitys, esimerkiksi sellainen itserakkautta hivelevä kuin kansanopetuslaitosten johtajan nimitys, se ei ole niinkään tärkeää, tärkeää on, että hän osaisi johtaa opettajajoukkoja.

On sanottava, että sadat tuhannet opettajat ovat voima, jonka tulee viedä asiaa eteenpäin, herättää ajattelua, taistella ennakkoluuloja vastaan, joita yhä vielä on joukkojen keskuudessa. Kapitalistinen kulttuuriperintö, se että tämän kulttuurin nurjat puolet ovat juurtuneet opettajakuntaan, joka näine puutteineen ei voi olla kommunistista, ei kuitenkaan voi estää ottamasta opettajia poliittisen valistustyön tekijäin riveihin, sillä näillä opettajilla on tietoja, joita ilman emme voi saavuttaa päämääräämme.

Meidän on saatava sadat tuhannet tarpeelliset ihmiset suorittamaan kommunistista valistustyötä. Tämä tehtävä on jo ratkaistu rintamalla, Punaisessa Armeijassamme,

johon otettiin kymmeniä tuhansia vanhan armeijan edustajia. Pitkällisen uudestikasvatuksen tuloksena he sulautuivat Punaiseen Armeijaan, minkä he sitten loppujen lopuksi todistivatkin voitoillaan. Meidän pitää seurata tätä esimerkkiä myös kulttuuri- ja valistustyössä. Tämä työ ei tosin ole niin suurenmoista, mutta se on sitä tärkeämpää. Jokainen agitaattori ja propagandisti on meille tarpeen, ja hän täyttää tehtävänsä silloin, kun hän toimii ehdottomasti puolueen hengessä rajoittumatta kuitenkaan yksinomaan puolueen puitteisiin, muistaen, että hänen tehtävänään on johtaa satoja tuhansia opettajia, saada heidät innostumaan, voittaa vanhat porvarilliset ennakkoluulot, saada heidät osallistumaan työhömmä ja tajuamaan työmme valtavuus, ja vain ryhtymällä käsiksi tähän työhön voimme johtaa oikealle tielle tämän joukon, jota kapitalismi on painostanut ja vieroittanut meistä.

Sellaiset ovat ne tehtävät, joita jokaisen kansansivistystyön alalla toimivan agitaattorin ja propagandistin on pidettävä silmällä, ja hänen on pidettävä ne aina mielessään. Niitä täytettäessä kohdataan lukuisia käytännöllisiä vaikeuksia, ja juuri teidän on autettava kommunismin asiaa ja edustettava sekä johdettava paitsi puoluekerhoja myös koko valtiovaltaa, joka on työväenluokan käsissä.

Tehtävänämmä on nujertaa kapitalistien kaikkinaisen, ei ainoastaan sotilaallinen ja poliittinen, vaan myös aatteellinen vastarinta, joka on sitkeintä ja voimakkainta. Tämä joukkojen uudelleenkasvattaminen on valistustyöntekijäimme tehtävä. Se, että joukot ovat kiinnostuneita, että ne pyrkivät saamaan sivistystä ja oppimaan kommunismin, kuten näemme, on takeena siitä, että pääsemme tässäkin voitolle, joskaan emme ehkä niin nopeasti kuin rintamalla ja ehkä suurempia vaikeuksia kestäen ja ehkä joskus tappioitakin kärsien, mutta loppujen lopuksi me voitamme.

Haluaisin lopuksi mainita vielä eräästä seikasta: ehkä nimitys Politvalistustyön pääkomitea käsitetään väärin. Koska siihen sisältyy käsite poliittinen, niin politiikka on siinä tärkeintä.

Mutta kuinka politiikka on ymmärrettävä? Jos politiikka ymmärretään vanhassa mielessä, niin voidaan tehdä suuri ja törkeä virhe. Poliitiikka on luokkien välistä taistelua, politiikka merkitsee vapautuksensa puolesta maailman

porvaristoa vastaan taistelevan proletariaatin suhteita. Taistelussamme on kuitenkin erotettava kaksi puolta: toisaalta tehtävänämme on hävittää porvarillisen järjestelmän jäännökset, tehdä tyhjiksi yhdistyneen porvariston uusiintuvat Neuvostovallan nujertamisyrietykset. Tämä tehtävä on aina tähän saakka vaatinut meiltä eniten huomiota ja estänyt käymästä käsiksi toiseen tehtävään — rakennustyöhön. Porvarillisen maailmankatsomuksen mukaan politiikka oli tavallaan irrallaan taloudesta. Porvaristo sanoi: talonpojat, tehkää työtä tullaksenne toimeen, työläiset, tehkää työtä saadaksenne markkinoilta, mitä tarvitsette pysyäkseenne hengissä, talouspolitiikasta pitävät huolen isäntänne. Mutta se ei pidä kuitenkaan paikkaansa, politiikan on oitava kansan asiana, proletariaatin asiana. Ja tässä meidän on korostettava, että työssämme me käytämme $\frac{9}{10}$ ajasta taisteluun porvaristoa vastaan. Wrangelista saamamme voitot, joista luimme eilen ja joista saatte lukea tänään ja todennäköisesti huomennakin, osoittavat, että eräs taistelun vaihe on päättymässä, että olemme taistellen saaneet aikaan rauhan useiden länsivaltojen kanssa, ja jokainen sotarintamalla saavutettu voitto suo meille mahdollisuuden käydä sisäistä taistelua, harjoittaa valtiollisen rakennustyön politiikkaa. Jokainen toimenpide, joka joututtaa voittoamme valkokaartilaisista, siirtää vähitellen taistelun painopisteen talouspolitiikkaan. Vanhaa tyyppiä oleva propaganda selittää, mitä on kommunismi valaisten sitä esimerkeillä. Mutta tämä vanha propaganda ei kelpaa mihinkään, koska on näytettävä käytännössä, miten tulee rakentaa sosialismia. Propagandatyö on rakennettava kokonaan taloudellisessa rakennustyössä saadun poliittisen kokemuksen pohjalle. Se on perustehtävämme, ja jos jonkun mieleen juolahtaisi käsittää se vanhassa mielessä, niin hän osoittaisi siten jääneensä jälkeen ja olevansa kykenemätön suorittamaan propagandatyötä talonpoikais- ja työläisjoukkojen keskuudessa. Peruspolitiikkaamme pitää nyt olla valtion taloudellisen rakennustyön, jotta saisimme enemmän viljaa, enemmän hiiltä ja voisimme päättää, kuinka nuo vilja- ja hiilipuudat on parhaiten käytettävä, ettei olisi nälkäänäkeviä — sellaista on politiikkamme. Ja tämän tulee olla kaiken agitaatio- ja propagandatoimintamme perustana. Vähemmän korulauseita, sillä korulau-

seilla ette tyydytä työtätekeviä. Heti kun sota suo meille mahdollisuuden, siirrämme painopisteen porvaristonvastaisesta taistelusta, Wrangelia ja valkokaartilaisia vastaan käydystä taistelusta talouspolitiikkaan. Ja juuri siinä tulee agitaatiolla ja propagandalla olemaan alati kasvava, suuri merkitys.

Jokaisen agitaattorin pitää olla valtiollinen johtohenkilö, kaikkien talonpoikien ja työläisten johtaja taloudellisessa rakennustyössä. Hänen on sanottava, että ennen kuin voi olla kommunisti, pitää tietää, pitää lukea sellainen ja sellainen kirjanen, sellainen ja sellainen kirja.

Siten parannamme ja lujitamme talouttamme, muutamme sen enemmän yhteiskunnalliseksi, kohotamme tuotantoa, saamme aikaan parannuksen viljakysymyksessä, jaamme oikeammin valmiit tuotteet, lisäämme hiilen tuotantoa ja jälleenrakennamme teollisuuden ilman kapitalismia ja ilman kapitalismin henkeä.

Mitä on kommunismi? Kommunismin propagointi on järjestettävä niin, että se auttaa valtiollisen rakennustyön käytännöllistä johtamista. Työläisjoukot pitää saada käsittämään, mitä kommunismi on, käsittämään se omaksi asiakseen. Tässä suhteessa asiat ovat huonosti, tehdään tuhansia virheitä. Emme salaa sitä, ja itse työläisten ja talonpoikain tulee meidän avullamme, meidän vähäisellä ja heikolla myötävaikutuksellamme luoda ja panna kuntoon koneistomme; meillä se ei ole enää ohjelmakysymys, teorian kysymys eikä tulevaisuuden tehtävä, meillä se on tämänpäiväistä tosiasiallista rakennustyötä. Ja vaikka vihollisemme ovatkin tuottaneet meille sodassamme mitä raskaimpia tappioita, niin nuo tappiot ovat olleet meille opiksi ja olemme saavuttaneet täydellisen voiton. Nytkin meidän on otettava oppia jokaisesta tappiosta, meidän on muistettava, että työläisiä ja talonpoikia täytyy opettaa tehdyn työn perusteella. On osoitettava, mikä meillä on huonoa, jotta tulevaisuudessa voitaisiin välttää sitä.

Tässä rakennustyössä saatujen lukuisten työkokemusten perusteella kasvatamme huonoista esimieskommunisteista oikeita rakentajia, ennen kaikkea taloutemme rakentajia. Teemme kaiken mikä on tarpeen, voitamme kaikki esteet, jotka vanha järjestelmä on jättänyt tiellemme ja joita ei voida poistaa kerralla, meidän täytyy uudelleenkasvattaa joukot, ja ne voidaan uudelleenkasvattaa vain agitaatio- ja

propagandatyön avulla, meidän täytyy saada joukot osallistumaan ennen kaikkea yhteisen talouselämämme rakentamiseen. Tämä on kaikkien agitaattorien ja propagandistien tärkein tehtävä, perustehtävä, ja kun he sen käsittävät, silloin he saavuttavat varmasti menestystä työssään. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*„Politiittisen valistustyön tekijän
yleisvenäläisen neuvottelukokouksen
bulletiini
(marraskuun 1—8 pñä 1920)”, Moskova*

*Julkaistaan „Bulletiinin”
tekstin mukaan*

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS
„AMMATTILIITTOJEN TEHTÄVÄT
JA NÄIDEN TOTEUTTAMISMENETELMÄT”⁶⁶

VKP:n IX edustajakokouksen päätösten mukaisesti ja kiinnittäen vielä kerran ammattiliittojen huomiota siihen, että nämä päätökset on ehdottomasti täytettävä, konferenssi korostaa kiistattomana muun muassa sitä, että yhtenäisen taloussuunnitelman noudattamiseksi on pidettävä kiinni ensisijaisuusperiaatteesta, joka vaatii tiettyä vuorottaisuutta taloudellisessa rakennustyössä. Kuten vuoden 1920 syyskuussa pidetyssä puoluekonferenssissa korostettiin, nykyään on alettava samalla siirtyä vähitellen, mutta johdonmukaisesti ensisijaisuusperiaatteesta tasapuolisuusperiaatteeseen, varsinkin kun on kysymys eräiden parhaiden organisaattorien siirtämisestä eri ammattiliitoista Yleisvenäläiseen Ammattiliittojen Keskusneuvostoon sen voimistamiseksi, sen koneiston parantamiseksi, kaikkien ammattiliittojen toiminnan johdonmukaistamiseksi ja siten koko ammatillisen liikkeen lujittamiseksi.

Tämä on tehtävä muun muassa Rautatie- ja vesiliikenteen työntekijäin yhdistetyn ammattiliiton keskuskomitean suhteen, on tehtävä loppu sen suhteettomasta voimistamisesta muihin ammattiliittoihin verrattuna, ja parhaista voimista koostuvan täydennysjoukon tulee juurruttaa koko ammatilliseen liikkeeseen niitä menetelmiä, jotka ovat johtaneet parhaisiin käytännöllisiin tuloksiin demokratismin ja oma-aloitteellisuuden laajentamisessa, teollisuuden johtotyöhön osallistumisessa, kilpailun kehittämisessä y.m.

Todeten VKP:n IX edustajakokouksen päätöstä vastavasti ehdottoman välttämättömäksi kehittää, laajentaa ja tehostaa ammattiliittojen osallistumista tuotannon johtotyöhön konferenssi antaa Yleisvenäläisen Ammattiliittojen

Keskusneuvoston tehtäväksi tehdä viipymättä johtopäätökset parhaiden ammattiliittojen ja tuotantolaitosten käytännöllisestä kokemuksesta tällä alalla ja laatia mahdollisimman seikkaperäisen ohjekirjelmän, joka auttaisi kaikkia ammattiliittoja käyttämään hyväkseen tätä kokemusta ja velvoittaisi ne toimimaan tässä asiassa tarmokkaammin ja järjestelmällisemmin.

Erityisesti spesialistien mukaanvetämisestä.

Kirjoitettu vuoden 1920 marraskuun alussa

Julkaistaan ensi kerran

Julkaistaan käsikirjituksen mukaan

**ITALIAN SOSIALISTISEN PUOLUEEN
SISÄISESTÄ TAISTELUSTA**

„Pravdan” 213. numerossa syyskuun 25 pnä 1920 julkaisiin lyhyt „Kirjeeni Saksan ja Ranskan työläisille Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta”⁶⁷. Italian sosialistisen puolueen pää-äänenkannattaja „Avanti!” („Eteenpäin!”) julkaistessaan tämän kirjeen lokakuun 5 pnä varusti sen huomautuksilla, joita kannattaa tarkastella, sillä ne osoittavat havainnollisesti virheelliseksi toveri Serratin, „Eteenpäin” lehden toimittajan, kannanoton.

„Leninin selitykset”, luemme niistä, „lieventävät tietyssä määrin niitä drakonisia ehtoja, mitä ovat sanelleet toverit, jotka eivät kykene arvostelemaan aivan oikein ihmisiä ja olosuhteita näin suuren välimatkan päästä ja kun tilanne on niin erilainen”...

... „Lenin jätti rauhaan yhden uhrinsa: Modiglianin”...

... „Nyt Lenin sanoo — emme tiedä, omissa nimissäänkö vai Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan Komitean nimissä —, että voidaan tehdä myös poikkeuksia” (yleisestä säännöstä, Toimeenpanevan Komitean suostumuksella).

Ironiset huomautukset „uhrista”, jona pitäisi olla Modiglianin, erään reformistin, menevät sivu maalin. Vastoin Serratin mielipidettä en ole suinkaan jättänyt tarkoituksellisesti mainitsematta Modiglianin (enkä Longuet’n) nimeä. Nämä tai nuo nimet olen esittänyt vain esimerkin vuoksi, luonnehtiakseni *suuntausta* ja jättänyt ja jätän syrjään näitä tai noita *yksilöitä* koskevan kysymyksen ryhtymättä ratkaisemaan sitä katsoen sen toisarvoiseksi, huomauttaen,

että poikkeuksia voi olla. Vaikka Serrati väittääkin toisin, hän tietää varsin hyvin (sillä hän viittaa suoraan „Pravdassa” julkaistuun kirjoitukseeni), että puhun ja voin puhua *vain* omista nimissäni enkä missään tapauksessa Toimeenpanevan Komitean nimissä.

Huomautuksillaan Serrati kääntää „Eteenpäin” lehden lukijain huomion pois tärkeimmästä, oleellisimmasta kysymyksestä, peruskysymyksestä: saako Italian vallankumouksellisen proletariaatin puolueeseen jättää nyt reformisteja. Serrati naamioi virheellistä asennettaan yrittämällä kääntää huomion oleellisesta toisarvoiseen ja vähäpätöiseen.

Sitä vastaan on taisteltava. On selitettävä, mikä on oleellista.

Niin tässä kirjoituksessaan kuin muissakin artikkeleissaan Serrati sanoo, että Moskovan kongressi (Kommunistisen Internationalen II kongressi) ei ole kylliksi selvillä Italian asioista. Ikään kuin olennaisinta ei olisi kahden perussuuntauksen välinen taistelu eikä se, miten ratkaistaan peruskysymys, onko „yhtenäisyys” reformistien kanssa sallittua, vaan se, että on olemassa erimielisyyttä asioista, joista „Moskova” ei ole täysin selvillä!

Sen, että tämä katsantokanta — ja tämä yritys kääntää huomio pois pääasiasta — on äärettömän virheellinen, paljastaa parhaiten Italian sosialistisen puolueen *Keskuskomitean sisällä* käytyä keskustelua valaiseva *virallinen selostus*. Tätä keskustelua käytiin vain muutamaa päivää ennen „Eteenpäin” lehden mainitun numeron ilmestymistä, nimittäin: syyskuun 28, 29 ja 30 p:nä sekä lokakuun 1 p:nä Milanossa.

Keskustelu päättyi siihen, että pantiin äänestettäväksi kaksi päätöslauselmaa, joista toista voidaan sanoa kommunistiseksi ja toista „keskustalaiseksi” eli hämäräsisältöiseksi eli sellaiseksi, jossa puolustetaan naamioidusti liittoutumista („yhtenäisyyttä”) reformistien kanssa. Voitti ensimmäinen, se sai 7 ääntä (Terracini, Gennari, Regent, Tuntar, Casucci, Marziali ja Bellone); jälkimmäinen hylättiin (se sai 5 ääntä: Baratono, Zannerini, Bacci, Giacomini, Serrati).

Ensimmäisen erikoispiirteenä on tavaton selvyys ja tarkkuus. Siinä osoitetaan heti alussa, että Italian vallankumouksellisen taistelun „nykyiset olosuhteet” vaativat „yhtä-

läisempää” puoluetta. Edelleen sanotaan, että kaikkien sallittiin jäädä puolueeseen ehdolla, että alistutaan kuriin, mutta tätä ehtoa ei ole täytetty; että on turhaa odottaa kurinalaisuutta niiltä, joiden vakaumukset ovat ristiriidassa III Internationalen periaatteiden ja taktiikan kanssa; että sen vuoksi, kun on hyväksytty Moskovon 21 jäsenyysehtoa, puolueessa on suoritettava „perinpohjainen puhdistus” ja *erotettava* siitä reformistiset ja opportunistiset ainekset.

Tässä ei ole nimiä eikä yksityisyyksiä. Tässä on selvä poliittinen linja. Tässä on osoitettu tarkasti päätöksen motiivit: Italian puolueen historian konkreettiset tosiasiat, Italian vallankumouksellisen tilanteen konkreettiset erikoisuudet.

Toinen päätöslauselma on esimerkki hämäräisältöisyydestä ja kehnosta diplomatiasta: hyväksytään 21 ehtoa, mutta todetaan, että „noita ehtoja saatetaan tulkita epäilyttävällä tavalla”, että „III, Kommunistisen Internationalen jokaisen jaoston poliittisen kriteerin on vastattava kyseisen maan historiallisia oloja ja tosiasiallisia konkreettisiä erikoisuuksia; saman Internationalen on vahvistettava ne”; päätöslauselmassa korostetaan, että „on säilytettävä Italian sosialistisen puolueen yhtenäisyys 21 pykälän pohjalla”; puolueen Keskuskomitean on rangaistava ankarasti erinäisistä kurinrikkomuksista.

Kommunistisessa päätöslauselmassa sanotaan: vallankumouksellinen tilanne vaatii yhtäläisempää puoluetta. Se on kiistatonta. Ne, jotka puolustavat „yhtenäisyyttä” reformistien kanssa, yrittävät päätöslauselmassaan *sivuuttaa* tämän kiistattoman totuuden, kun eivät rohkene kiistää sitä.

Kommunistisessa päätöslauselmassa sanotaan: Italian erikoisuutena onkin juuri se, että reformistit *eivät ole* alistuneet puolueen päätöksiin. Siinä on asian ydin. Näin ollen *on rikollistakin* eikä vain virheellistä jättää reformistit puolueeseen silloin, kun yleinen vallankumouksellinen tilanne *kärjistyy*, kun ollaan ehkä ratkaisevien vallankumouksellisten kynnöksellä.

Pitääkö tämä paikkansa vai ei? Ovatko reformistit noudattaneet puolueen päätöksiä, noudattaneet todella sen tahtoa, ajaneet sen politiikkaa vai eivät ole? Reformistien puoltajien päätöslauselma ei voi vastata myöntävästi eikä myöskään kiistää kommunistien kieltävää vastausta, se yrittää olla vastaamatta, kiertelee ja kaartelee, viittaa

yleensä eri maiden konkreettisten erikoisuuksien erilaisuuteen, viittaa niihin *sitä varten*, että voisi sivuuttaa ja esittää väärässä valossa nimenomaan Italian tärkeimmän „konkreettisen erikoisuuden” ja nimenomaan tällä hetkellä. Tänä Italian konkreettisena erikoisuutena on näet juuri se, että reformistit ovat jo todella osoittautuneet kykenemättömiksi noudattamaan käytännössä puolueen päätöksiä, ajamaan käytännössä puolueen politiikkaa. Kiertämällä tämän peruskysymyksen niiden päätöslauselma, jotka puolustavat yhtenäisyyttä reformistien kanssa, muodostuu aivan risti-riitaiseksi.

Serrati, Baratono, Zannerini, Bacci ja Giacomini ovat täten *jo* osoittaneet aivan selvästi ja kiistattomasti, että he ovat *aivan* väärässä, että heidän poliittinen linjansa on *aivan virheellinen*.

Ja Italian puolueen Keskuskomiteassa käyty keskustelu on paljastanut vielä selvemmin Serratin linjan täysin virheelliseksi. Kommunistit ovat tähdentäneet juuri sitä, että reformistit, pysyen sellaisina, jollaisia he ovat, eivät voi olla sabotoimatta vallankumousta, hehän sabotoivat sitä jo Italian työläisten äskeisen vallankumouksellisen liikkeen aikana, kun työläiset ottivat tehtaita haltuunsa.

Kysymyksen ydin on näet siinä! Kuinka voidaan valmistautua vallankumoukseen, ryhtyä ratkaiseviin taisteluihin, kun puolueessa on vallankumousta sabotoivia ihmisiä? Se ei ole pelkästään erehdys, vaan se on rikos.

Ja kun Serrati laski, kuten hän sanoo suoraan „L'Humanité”⁶⁸ lokakuun 14 p:n numerossa julkaistussa kirjeessään, että on erotettava vain Turati *, niin tässäkin suhteessa *tosiasiat* ovat *jo* osoittaneet Serratin erehtyneen. Italian reformistit eivät nähkääs rajoittuneet vain siihen, että kutsuivat koolle erikoisen, oman ryhmäkuntansa edustajakokouksen (Reggio-Emiliassa lokakuun 11 p:nä 1920), vahvistivat siellä toistamiseen kaikki olennaisimmat reformistiset katsomuksensa ja järjestivät tässä edustajakokouksessa mitä juhlallisimman kunnianosoituksen Filippo Turatille, vaan julistivat lisäksi Trevesin suun kautta: „Joko jäämme

* Esitämme tärkeimmän kohdan tästä kirjeestä: „Me kaikki kannatamme Moskovan ehtoja. Kysymys on niiden soveltamisesta. Väitän, että puolue pitää puhdistaa vahingollisista aineksista — ja ehdotin Turatin erottamista —, mutta emme saa menettää lukuisia syndikaatteja (vastaavat venäjän ammattiliittoja) ja osuuskuntia. Muut tahtovat perusteellista jakautumista. Juuri siinä on ero”. („L'Humanité”, lokakuun 14 p:nä. Kursivointi Serratin.)

puolueeseen tahi eroamme kaikki siitä”. Mainitsemme sivumennen, että porvarillinen lehdistö ja itse reformistitkin ovat koettaneet kaikin tavoin paisuttaa ryhmäkuntansa edustajakokouksen merkitystä. Mutta „Avanti!” lehden (milanolainen julkaisu) lokakuun 13 p:n numerossa sanotaan suoraan, että reformistit saivat kokoukseensa edustajia vain puolueen 200 jaostosta, vaikka puolueessa on niitä *tuhansia!*

Mutta tarkastelkaamme seikkaperäisemmin Serratin perusargumenttia, joka koskee kysymyksen olemusta. Serrati pelkää kahtiajakaantumisen heikentävän puoluetta ja varsinkin ammattiliittoja, osuuskuntia ja kunnallishallituk-
sia. Ei pidä hävittää näitä sosialismin rakentamiselle välttämättömiä laitoksia — sellainen on Serratin perusajatus. „Mistä saamme”, hän sanoo („Avanti!”, lokakuun 2 p:nä 1920, milanolainen julkaisu), „niin paljon „kommunisteja”, vaikkapa tulisieluisia eilispäivänkin kommunisteja, kaikkiin niihin vastuunalaisiin toimiin, joista Terracinin ehdotuksen mukaisesti erotamme entiset toimenhaltijat?” Ja sama ajatus on esitetty toveri Serratin toimittaman „Kommunismi” aikakauslehden (№ 24, siv. 1627) julkaisemassa Serratin kirjoituksessa III Internationalen II kongressista: „Kuvitelkaa Milanon kommuunia (s.o. Milanon kaupungintaloutta), jonka johdossa ovat epäpätevät ihmiset, aloittelijat, jotka eilisestä lähtien ovat esittäytyneet tulisieluisiksi kommunisteiksi!”

Serrati pelkää, että hajotetaan ammattiliitot, osuuskunnat ja kunnallishallitukset, että aloittelijat ovat taitamattomia ja tekevät virheitä.

Kommunistit pelkäävät, että reformistit sabotoivat vallankumousta.

Tämä vertailu osoittaa Serratin periaatteellisen virheen. Hän toistaa koko ajan saman ajatuksen: taktiikan tulee olla joustavaa. Ajatus on oikea. Mutta koko juttu on juuri siinä, että Serrati *kiskoo oikealle*, kun Italian nykyoloissa pitäisi *kiskoa vasemmalle*. Voidakseen suorittaa menestyksellisesti vallankumouksen ja varmistaa sen Italian puolueen on otettava vielä *tietty askel vasemmalle* (sitomatta lainkaan käsiään ja unohtamatta, että myöhemmin olosuhteet voivat hyvinkin pakottaa ottamaan tiettyjä askelia oikealle).

Emme voi voittaa proletarisessa vallankumouksessa, *emme voi* varmistaa tätä, jos riveissämme on reformisteja,

menshevikkejä. Se on periaatteessa selvää. Sen on todistanut havainnollisesti sekä Venäjän että Unkarin kokemus. Tämä näkökohta on ratkaiseva. On suorastaan naurettavaa eikä ainoastaan naurettavaa, vaan rikollistakin pitää tätä samanlaisena vaarana kuin ammattiliittojen, osuuskuntien ja kunnallishallitusten y.m. „menettämistä” tai tappioita, virheitä, hajoamista. Vallankumouksen kohtalon vaarantaminen sen vuoksi, että Milanon kaupungintalouden hoidossa y.m.s. saatetaan epäonnistua, merkitsee, että menneen pyörälle päästä, ettei ymmärretä lainkaan vallankumouksen perustehtävää eikä osata ollenkaan valmistella vallankumouksen voittoa.

Venäjällä olemme tehneet tuhansia virheitä ja kärsineet tuhansia tappioita, menetyksiä y.m. osuuskunnissa, kommuuneissa, ammattiliitoissa y.m.s. aloittelijain ja epäpätevien henkilöiden taitamattomuuden takia. Olemme vakuuttuneita siitä, että muut, sivistyneemmät kansat tekevät *vähemmän* tällaisia virheitä. Mutta näistä virheistä huolimatta olemme saavuttaneet tärkeimmän: proletariaatti on ottanut vallan käsiinsä. Ja olemme saaneet varjelluksi tämän vallan kolme vuotta.

Tov. Serratin mainitsemat virheet ovat detaljeja, jotka ovat korjattavissa miljoona kertaa helpommin kuin sellainen „virhe”, joka suo menshevikeille mahdollisuuden sabotoida vallankumousta ja joka saattaa johtaa itse vallankumouksen epäonnistumiseen. Se on itsestään selvää. Siitä on havainnollisena osoituksena Unkari. Sen on todistanut myös oma kokemuksemme, sillä proletariaatin kolmivuotisen vallassaolon aikana Venäjällä on ollut *monesti* vaikeita tilanteita, jolloin neuvostojärjestelmä olisi *varmasti* kukistettu, jos menshevikit, reformistit ja pikkuporvarilliset demokraatit olisi jätetty puolueeseemme tai jos heitä olisi ollut hiemankin huomattava määrä Toimeenpanevan Keskuskomitean tapaisissa neuvostovallan keskuselimissä.

Serrati ei ole ymmärtänyt sen siirtymäkauden erikoisuuksia, joka on nyt koittanut Italiassa, jossa niin kuin yleensä todetaan asiat kehittyvät kohti proletariaatin ja porvariston ratkaisevia taisteluja valtiovallasta. Menshevikkien, reformistien, turatilaisten erottaminen puolueesta tällaisena ajankohtana on ehdottoman välttämätöntä, mutta hyödylliseksi voi osoittautua myös se, että kaikista vastuunalaisista toimista erotetaan mainioitakin kommunisteja, jotka saat-

tavat horjua ja ovat taipuvaisia „yhtenäisyyteen” reformistien kanssa.

Esitän havainnollisen esimerkin. Juuri ennen Venäjän Lokakuun vallankumousta ja kohta sen jälkeen monet Venäjän mainiot kommunistit tekivät virheen, jota meillä nykyään ei kernaasti muistella. Miksi? Siksi, että on väärin ilman erikoista tarvetta muistella virheitä, jotka on oikaistu täydellisesti. Mutta Italian työläisille on hyödyllistä muistuttaa tuosta virheestä. Sellaiset huomattavat bolshevikit ja kommunistit kuin Zinovjev, Kamenev, Rykov, Nogin ja Miljutin horjuivat mainitsemanani aikana peläten bolshevikien eristäytyvän liiaksi, ryhtyvän liian uhkarohkeasti kapinaan ja olevan liian peräänantamattomia menshevikien ja „sosialistivallankumouksellisten” tiettyyn osaan nähden. Selkkaus kehittyi niin pitkälle, että mainitut toverit erosivat mielenosoituksellisesti kaikista vastuunalaisista toimipaikoistaan puolue- ja neuvostolimissä neuvostovaltakumouksen vihollisten suureksi iloksi. Asia kehittyi puolueemme Keskuskomitean äärettömän ankaraksi polemiikiksi eronneita vastaan. Ja jo muutaman viikon — korkeintaan muutaman kuukauden — kuluttua kaikki nämä toverit käsittivät virheensä ja palasivat jälleen mitä vastuunalaisimpiin puolue- ja neuvostotoimiin.

On helppo ymmärtää, miksi näin tapahtui. Vallankumouksen aattona ja ajankohtina, jolloin käydään mitä ankarinta taistelua vallankumouksen voiton puolesta, vähäisinkin horjunta puolueen sisällä *voi tuhota kaiken*, johtaa vallankumouksen epäonnistumiseen ja riistää vallan proletariaatin käsistä, sillä tuo valta on vielä heikko ja siihen kohdistuva hyökkäys vielä kovin voimakas. Horjuvien johtajien vetäytyminen syrjään *tällaisena* aikana ei heikennä, vaan lujittaa sekä puoluetta, työväenliikettä että vallankumousta.

Italiassa on nyt juuri *sellainen* aika. Kaikki näkevät ja myöntävät, että vallankumouksellinen kriisi kypsyy yleiskansallisessa mitassa. Proletariaatti on teoillaan todistanut kykenevänsä nousemaan alkuvoimaisesti ja nostattamaan joukot mahtavaan vallankumoukselliseen toimintaan. Italian talonpoikaisköyhälistö eli puoliproletaarit (suotta тов. Serrati on ottanut huonon tavan panna kysymysmerkin tämän sanan jälkeen: se on oikea marxilainen sana, se ilmaisee oikean ajatuksen, jonka tosiasiat vahvistavat

oikeaksi niin Venäjällä kuin Italiassakin, nimittäin, että köyhä talonpoika on puoleksi omistaja, puoleksi proletaari) — Italian talonpoikaisköyhälistö on osoittanut teoin, että se kykenee nousemaan vallankumoukselliseen taisteluun proletariaattia seuraten. Italian vallankumouksen viemiseksi voittoon on nyt mitä tärkeintä, ehdottoman tärkeää, että Italian vallankumouksellisen proletariaatin todellisena etujoukkona olisi täysin kommunistinen puolue, joka *ei voi* horjua eikä olla heikko ratkaisevalla hetkellä; puolue, jossa olennoituisivat äärimmäinen intomielisyys, uskollisuus vallankumoukselle, tarmokkuus, rajaton rohkeus ja päättäväisyys. On voitettava erittäin raskaassa, vaikeassa ja suuria uhrauksia vaativassa taistelussa, on puolustettava valloitettua valtaa tilanteessa, jolloin *koko maailman* porvaristo hyökkää uskomattoman kiivaasti päälle, punoo juonia, levittää juoruja, parjaa, yrittää alistaa tahtoonsa, käyttää väkivaltaa, tilanteessa, jolloin kaikkien pikkuporvarillisten demokraattien, turatilaisten, „keskustalaisten”, sosialidemokraattien, sosialistien ja anarkistien keskuudessa esiintyy mitä vaarallisinta horjuntaa. Sellaisena ajankohtana, sellaisessa tilanteessa puolueen tulee olla sata kertaa lujempi, päättäväisempi, rohkeampi, uhrautuvaisempi ja säälimättömämpi kuin tavallisena tai helpompana aikana. Sellaisena ajankohtana ja sellaisessa tilanteessa puolue ei heikkene, vaan *tulee* sata kertaa *voimakkaammaksi*, jos siitä erkanevat kokonaan menshevikit, sellaiset kuin Reggio-Emiliaan lokakuun 11 p:nä 1920 kokoontuneet, jos puolueen johtotoimista eroaa mainioitakin kommunisteja, jollaisia nähtävästi ovat puolueen nykyisen Keskuskomitean jäsenet Baratono, Zannerini, Bacci, Giacominini, Serrati.

Useimmat tähän viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvista, jos he nyt eroaisivatkin, palaisivat virheensä tajuttuaan epäilemättä hyvin pian toimiinsa, kun proletariaatti on voittanut ja varmistanut voittonsa. Ja osa italialaisista menshevikeistä, turatilaista, todennäköisesti myös palaisi ja otettaisiin puolueeseen vaikeimman kauden päätyttyä, samoin kuin meidänkin puolueeseemme on siirtynyt nyt (kun kolme raskasta vallankumouksenjälkeistä vuotta on jäänyt taaksemme) osa menshevikeistä ja eserristä, jotka olivat vuosina 1917—1918 barrikadin toisella puolella.

Italian vallankumouksellisen proletariaatin on käytävä nyt koko joukko ei ainoastaan tavattoman vaikeita, kuten jo sanoin, vaan myös mitä vaikeimpia otteluja. Vaikein on vielä edessä. Minun nähdäkseni olisi kevytmielistä ja rikollista jättää ottamatta huomioon nämä vaikeudet. Ihmettelen, kuinka тов. Serrati on voinut julkaista vastaväitteitä „Kommunismi” aikakauslehdessään (№ 24, 15—30. IX. 1920) niin kevytmielisen kirjoituksen kuin G. C:n artikkelin: „Saarretaanko meidät?”. Päinvastoin kuin tämä kirjoittaja olen henkilökohtaisesti sitä mieltä, että jos Italiassa voittaa proletariaatti, Englanti, Ranska ja Amerikka mahdollisesti ja todennäköisestikin saartavat Italian. Mielestäni paljoa oikeammin asetti kysymyksen saarrosta тов. Graziadei puheessaan Italian puolueen Keskuskomitean istunnossa (ks. „Avanti!”, 1. X. 1920, milanolainen julkaisu). Hän totesi mahdollista saartoa koskevan kysymyksen „hyvin tärkeäksi” kysymykseksi („problema gravissimo”). Hän sanoi, että Venäjä on kestänyt saarrosta huolimatta osittain sen takia, että se on harvaan asuttua ja tavattoman laaja; että Italian vallankumous „ei kykenisi tekemään kauan vastarintaa (resistere), ellei se koordinoituisi jonkin muun Keski-Euroopan maan vallankumouksen kanssa”, että „tällainen koordinointi on vaikeaa, mutta ei mahdotonta”, sillä koko Euroopan mannermaa elää nyt vallankumousten aikaa.

Tämä on sanottu erittäin varovaisesti, mutta se pitää paikkansa. Lisäisin vain puolestani, että *tietty* koordinointi — vaikkakin vielä riittämätön ja epätäydellinen — Italialle *on taattu* ja että *täydellisen* koordinoinnin puolesta on *taisteltava*. Reformistit viittaavat mahdolliseen saartoon sabotoidakseen vallankumousta, loitontaakseen joukot vallankumouksesta, tartuttaakseen joukkoihin *oman* paniikki-mielialansa, pelkonsa, epäröintinsä, horjuntansa ja häilyntänsä. Vallankumousmiesten ja kommunistien ei pidä kieltää sitä, että taistelu on vaarallista ja vaikeaa, jos he haluavat kylvää joukkoihin *enemmän* lujutusta, *puhdistaa* puolueen heikoista, horjuvista, epäröivistä, tehdä koko liikkeen entistä intomielisemmäksi, internationalistisemmäksi, sellaiseksi, joka on entistä valmiimpi uhrauksiin saavuttaakseen suuren päämäärän: jouduttaakseen Englannin, Ranskan ja Amerikan vallankumousta, *jos* nämä maat

rohkenevat saartaa Italian proletaarisen neuvostotasa-vallan.

Alokkaiden asettaminen kokeneiden reformististen tai „keskustalaisten” johtajien tilalle ei ole detaljikysymys, joka koskee jotakin yhtä maata jossakin erikoistapauksessa. Se on minkä tahansa proletaarisen vallankumouksen yleisiä kysymyksiä, ja juuri sellaisena se on asetettu ja ratkaistu aivan selvästi Kommunistisen Internationalen II kongressin päätöslauselmassa: „Kommunistisen Internationalen perustehtävistä”. 8. §:ssä sanotaan: „Proletariaatin diktatuuriin valmistautuminen ei vaadi vain sitä, että selitetään kaikkinaisen reformismin olevan... luonteeltaan porvarillista, ...vaan se vaatii myös nostamaan vanhojen johtajien tilalle kommunisteja poikkeuksetta kaikissa proletariaatin järjestöissä, ei vain poliittisissa, vaan myös ammatti-, osuustoiminta-, valistus- y.m. järjestöissä. ...Täytyy sata kertaa rohkeammin kuin tähän asti syrjäyttää noita työläisaristokratian edustajia ja porvarillistuneita työläisiä kaikilta toimipaikoilta ja nostaa heidän tilalleen vaikkapa aivan kokemattomia työläisiä, kunhan näillä vain on yhteys riistonalaisten joukkoihin ja nauttivat niiden luottamusta taistelussa riistäjiä vastaan. Proletariaatin diktatuuri vaatii nostamaan nimenomaan tällaisia, kokemusta vailla olevia työläisiä kaikkein vastuunalaisimpiin valtion toimiin, muuten työväenhallituksen valta tulee olemaan voimaton eikä se saa joukkojen kannatusta”⁶⁹.

Serrati sanoo siis suotta, että Italian puolueessa „kaikki” ovat suostuvaisia hyväksymään kommunistisen kongressin päätökset. Käytännössä näemme päinvas- taista.

Ylempänä mainitsemissani „*L'Humanité*” lehdelle lähettämässään kirjeessä Serrati kirjoittaa muun muassa:

... „Mitä viime tapahtumiin tulee, niin tiedettäköön, että Työn yleisjärjestön (Yleisvenäläistä Ammattiliittojen Keskusneuvostoa vastaava Italian ammattiliittojen kesku- hallinto) johtajat ehdottivat liikkeen johdon uskomista niille, jotka tahtoivat laajentaa sen vallankumoukseksi. Työn yleisjärjestössä toimivat toverimme ilmoittivat ole- vansa suostuvaisia pysymään kurinalaisina sotilaina, jos ekstremistit ottavat tehtäväkseen kapinan johtamisen. Mutta ekstremistit eivät suostuneet johtamaan liikettä”...

Olisi kovin naiivia, jos Serrati pitäisi moista Työn yleisjärjestön reformistien lausuntoa täytenä totena. Itse asiassa se on eräänlaista vallankumouksen sabotointia: uhataan erota ratkaisevalla hetkellä. Tässä ei ole lainkaan kysymys lojaalisuudesta, vaan siitä, että vallankumous *ei voi* voittaa, jos johtajat aina vaikean tilanteen tullen kohtaavat horjuntaa, epäröintiä, eroamisia „omiensa” keskuudessa, johtavissa piireissä, „johtajien” keskuudessa. Ehkä тов. Serratin on hyvä tietää, että vuoden 1917 syyskuun lopulla, kun Venäjän menshevikkien ja eserrien ja porvariston liitto oli ilmeisesti kärsinyt poliittisen vararikon, juuri meidän eserrämme — Tshernovin puolue — eikä kukaan muu kirjoittivat lehdessään: „Bolshevikit ovat silloin velvollisia muodostamaan hallituksen... Heidän on hyödytöntä yrittää puolustella itseään keksimällä hätäpikaa sellaisia teorioita, että he eivät voi ottaa valtaa. Demokraattiset piirit eivät hyväksy sellaisia teorioita. Samalla koalition kannattajain on taattava heille täydellinen kannatus” (eserrien lehti, heidän puolueensa lehti, Tshernovin lehti — „Delo Naroda”, syyskuun 21 p:nä 1917; siteerattu kirjassani „Kykenevätkö bolshevikit pitämään valtiovaltaa?”, Pietari, 1917, siv. 4).

Uskomalla moisten ilmoitusten lojaalisuuteen vallankumoukselliset työläiset tekisivät yhtä kohtalokkaan virheen kuin tehtiin silloin, kun uskottiin Unkarin turatilaisia, jotka lupasivat auttaa Béla Kunia ja jotka hyväksyttiin kommunistiseen puolueeseen, mutta jotka kuitenkin sabotoivat sitten vallankumousta ja horjunnallaan saattoivat sen turmioon.

* * *

Teen yhteenvedot.

1) Italian vallankumouksellisen proletariaatin puolueen on oltava tavattoman luja, harkitseva ja kylmäverinen voidakseen arvioida oikein tilanteen yleensä ja eritoten valita sopivan ajankohdan nyt, kun edessä ovat Italian työväenluokan ratkaisevat taistelut porvaristoa vastaan valtiovaltasta.

2) Tämän puolueen kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössä tulee samanaikaisesti olla läpikäyvänä henkenä mitä lujin päättäväisyys käydä tätä taistelua voittoisaan

loppuun saakka, hinnalla millä hyvänsä, yksimielisesti, keskitetysti, rajattoman sankarillisesti, tekemällä arottomasti lopun horjunnasta, epäröinnistä, häilynnästä, mikä on kauttaaltaisesti ominaista turatilaisille.

3) Sellainen propaganda, jollaista nyt harjoittaa Serratin toimittama milanolainen „Eteenpäin” („Avanti!”) julkaisu, ei valmenna proletariaattia taisteluun, vaan hajottaa sen rivejä. Puolueen Keskuskomitean on tällaisena ajankohtana johdettava työläisiä, valmistettava heitä vallankumoukseen, kumottava väärät katsantokannat. Se voidaan (ja tulee) tehdä antaen samalla kaikkien virtausten esittää mielipiteensä. Serrati johtaa, mutta väärään suuntaan.

4) Kaikkien Reggio-Emiliassa lokakuun 11 p:nä 1920 pidetyn edustajakokouksen osanottajien erottaminen puolueesta ei heikennä, vaan lujittaa puoluetta, sillä sellaiset „johtajat” ovat omiaan vain saattamaan *lojaalisiksikin jäädessään* „unkarilaiseen tapaan” perikatoon vallankumouksen. Valkokaartilaiset ja porvaristo osaavat käyttää hyväkseen jopa täysin „lojaalisten” sosialistien, sosialidemokraattien y.m.s. häilyntää, horjuntaa, epäröintiä, epävarmuutta j.n.e.

5) Jos sellaiset miehet kuin Baratono, Zannerini, Bacci, Giacomini ja Serrati alkavat horjua ja pyytää eroa, niin älköön suostuteltako heitä jäämään, vaan myönnettäköön heti ero. Ratkaisevien taistelujen kauden jälkeen he palaavat takaisin ja silloin heistä on enemmän hyötyä proletariaatille.

6) Toverit Italian työläiset! Älkää unohtako vallankumousten opetuksia, Venäjän ja Unkarin vuosien 1917—1920 opetuksia. Italian proletariaattia odottavat mitä suurimmat taistelut, mitä suurimmat vaikeudet ja mitä raskaimmat uhraukset. Näiden taistelujen lopputuloksesta ja työläisjoukkojen rivien yhtenäisyydestä, kurinalaisuudesta ja uhrautuvaisuudesta riippuu porvariston voittaminen, vallan siirtyminen proletariaatille ja Italian Neuvostotasavallan lujittuminen. Italian ja maailman kaikkien maiden porvaristo tekee kaiken voitavansa, se on valmis kaikkinaisiin rikoksiin ja petomaisuuksiin estääkseen proletariaatin valtaantulon, kukistaakseen sen vallan. Reformistien ja kaikkien lokakuun 11 p:nä 1920 Reggio-Emiliassa pidetyn edustajakokouksen osanottajien horjunta, häilyntä ja epäröinti ovat kiertämättömiä, sillä moiset ihmiset, vaikka monet

heistä olisivat rehellisiäkin, ovat kaikkina aikoina ja kaikissa maissa saattaneet horjunnallaan perikatoon vallankumouksen asian. Tällaiset ihmiset saattoivat turmioon vallankumouksen (ensimmäisen vallankumouksen, jota seuraa toinen...) Unkarissa ja olisivat tehneet samoin myös Venäjällä, ellei heitä olisi erotettu kaikista vastuunalaisista toimista, ellei proletariaatti olisi suhtautunut heihin epäluottamuksella, ollut valpas ja valvonut heitä.

Italian työtätekevät ja riistetyt joukot lähtevät vallankumouksellisen proletariaatin mukaan. Loppujen lopuksi voittaa proletariaatti, sillä sen ajama asia on koko maailman työläisten asia, sillä vain Neuvostotasavalta, työväen tasavalta, voi pelastaa nykyisiltä yhä jatkuvilta imperiaalistisilta sodilta, uusilta, nyt jo valmisteilla olevilta imperialistisilta sodilta ja kapitalistisen orjuuden ja sarron kauhuilta.

4. XI. 1920.

VILPILLISIÄ PUHEITA VAPAUESTA (JÄLKISANOJEN ASEMESTA)

Toveri Nobs, Zürichissä ilmestyvän Sveitsin vasemmistososialistien „Kansan Oikeus” („Volksrecht”) lehden toimittaja, julkaisi hiljakkoin Zinovjevin kirjeen, jossa vaaditaan katkaisemaan välit opportunistien kanssa, ja laajan vastauksensa tähän kirjeeseen. Nobsin vastauksen pääsisältö on se, että 21 ehdon hyväksymistä ja Kommunistiseen Internationaleen liittymistä koskevaan kysymykseen annetaan ehdottoman kielteinen vastaus — syynä „vapaus”, kuinkas muuten, arvostelun vapaus, vapaus liikoja vaativasta ja määräilevästä Moskovasta (en ole säilyttänyt Nobsin artikkeleita ja minun on pakko siteerata ulkomuistista, menen takuuseen sisällöstä, mutta en eri sanonnoista).

Toveri Nobs värvää muuten liittolaisekseen toveri Serratia, joka kuten tunnettua on myös tyytymätön „Moskovaan”, t.s. erikoisesti Kominternin Toimeenpanevan Komitean venäläisiin jäseniin, ja samaten valittaa sitä, että Moskova loukkaa Kominternin jäsenosastojen, sen eri puolueiden ja eri jäsenten „vapautta”. Sen vuoksi on paikallaan sanoa muutama sana „vapaudesta”.

Nyt kun meillä on ollut kolme vuotta voimassa proletaariaatin diktatuuri, meillä on oikeus sanoa, että tavanomaisimpana ja yleisimpänä argumenttina, joka kaikkialla maailmassa esitetään sitä vastaan, on se, että tämä diktatuuri loukkaa vapautta ja tasa-arvoisuutta. Kaikkien maiden porvarillinen lehdistö aina pikkuporvarillisten demokraattien, t.s. sosialidemokraattien ja sosialistien, m.m. Kautskyn, Hilferdingin, Martovin, Tshernovin, Longuet'n y.m. y.m., lehdistöä myöten ruoskii bolshevikkeja juuri vapauden ja tasa-arvoisuuden loukkaamisesta. Teorian kannalta se on päivän selvä asia. Muistakoon lukija Marxin kuuluisat, sarkastiset sanat „Pääomasta”:

„Kiertokulun eli tavaravaihdon ala, jonka rajoissa työvoiman ostaminen ja myyminen suoritetaan, on ollut todellakin synnynnäisten ihmisoikeuksien täydellinen Eeden. Täällä todellakin on vallalla ainoastaan vapaus, tasa-arvoisuus, omistus ja Bentham” („Pääoma”, I osa, toinen osasto, neljäs luvun loppu, venäjänk. painos vuodelta 1920, s. 152) ⁷⁰.

Näihin perin sarkastisiin sanoihin sisältyy mitä syvällisin historiallinen ja filosofinen ajatus. Verrattakoon niitä siihen yleistajuiseen selitykseen, jonka Engels on antanut tästä kysymyksestä „Anti-Dühringissä”, ja varsinkin niihin Engelsin sanoihin, että tasa-arvoisuus, ellei tämä käsite edellytä luokkien hävittämistä, on ennakkoluulo tai typeryyttä ⁷¹.

Feodalismien ja sen jälkien hävittäminen, porvarillisen (voidaan täysin oikeutetusti sanoa: porvarillis-demokraattisen) järjestyksen periaatteiden voimaansaattaminen kesti maailmanhistoriassa kokonaisen aikakauden. Ja tämän maailmanhistoriallisen aikakauden tunnuksina olivat ehdottomasti vapaus, tasa-arvoisuus, omistus ja Bentham. Kapitalismien ja sen jälkien hävittäminen, kommunistisen järjestyksen periaatteiden voimaansaattaminen on nyt maailmanhistoriassa alkaneen uuden aikakauden sisältönä. Jo meidän aikakautemme ehdottomina tunnuksina ovat ja täytyy olla luokkien hävittäminen; proletaariaatin diktatuuri tämän päämäärän saavuttamiseksi; pikkuporvarillisten demokraattisten vapaus- ja tasa-arvoisuus-ennakkoluulojen säälimätön paljastaminen ja armoton taistelu näitä ennakkoluuloja vastaan. Se, joka ei ole ymmärtänyt tätä, ei ole ymmärtänyt mitään sellaisista kysymyksistä kuin proleta-

riaatin diktatuurista, Neuvostovallasta ja Kommunistisen Internationalen tärkeimmistä periaatteista.

Niin kauan kuin luokkia ei ole hävitetty, kaikki puheet vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta yleensä ovat itsepetosta tai työläisten sekä kaikkien työtätekevien ja pääoman riistämien ihmisten pettämistä ja joka tapauksessa porvariston etujen suojelemista. Niin kauan kuin luokkia ei ole hävitetty, on aina vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta puhuttaessa asetettava kysymys: minkä luokan vapaus? ja nimenomaan mitä varten? minkä ja minkä luokan tasa-arvoisuus? ja nimenomaan missä suhteessa? Näiden kysymysten suoranainen tai välillinen, tahallinen tai tahaton kiertäminen on väistämättömästi porvariston etujen, pääoman etujen, riistäjien etujen puoltamista. Vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnus, jos ollaan vaiti näistä kysymyksistä, tuotantovälineiden yksityisomistuksesta, on valhetta ja ulkokultaisuutta, jolla porvarillinen yhteiskunta, tunnustaen muodollisesti vapauden ja tasa-arvoisuuden, hämää sen, että kaikissa kapitalistimaissa työläiset, kaikki työtätekevät ja pääoman riistämät, s.o. väestön valtaenemmistö, ovat tosiasiallisesti, taloudellisesti vailla vapautta ja tasa-arvoisuutta.

Nyt kun proletariaatin diktatuuri on asettanut Venäjällä käytännöllisesti päiväjärjestykseen kapitalismin peruskysymykset, *viimeiset* kysymykset, täällä on havaittavissa erittäin selvästi, *kenelle ovat eduksi* (cui prodest? „ketä hyödyttävät?") puheet vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta yleensä. Kun eserrät ja menshevikit, Tshernovit ja Martovit, tarjoavat meille mielelmiään sellaisesta aiheesta kuin vapaus ja tasa-arvoisuus *työväen demokratian puitteissa* — heillä kun nähkääs ei ole lainkaan sitä vikaa, että he puhuisivat vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta yleensä! he eivät näet suinkaan unohda Marxia! — niin kysymme heiltä: entä mitä tehdään sille erolle, joka proletariaatin diktatuurin kaudella on olemassa palkkatyöläisten luokan ja pienomistajayrittäjäin luokan välillä?

Työväen demokratian puitteissa vapaus ja tasa-arvoisuus on maata viljelevän pienomistajan (vaikka hän pitäisikin talouttaan kansallistetulla maalla) vapautta myydä viljaylijäämänsä keinotteluhintaan, *toisin sanoen riistää työläistä*. Jokainen, joka puhuu työväen demokratian puitteissa vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta — silloin kun kapitalistit

on kukistettu, mutta yksityisomistus ja kauppavapaus vielä säilyvät —, on riistäjien puolustaja. Ja diktatuuriaan toteuttavan proletariaatin on kohdeltava tällaista puolustajaa kuten riistäjää, vaikka hän nimittäisikin itseään sosialidemokraatiksi, sosialistiksi tai mieheksi, joka on tajunnut II Internationalen mädännäisyyden y.m. y.m.

Niin kauan kuin säilyy tuotantovälineiden yksityisomistus (esim. maanviljelyskaluston ja karjan yksityisomistus, vaikka maan yksityisomistus onkin lakkautettu) ja vapaa kauppa, niin kauan säilyy myös kapitalismin taloudellinen perusta. Ja proletariaatin diktatuuri on ainoa ase, jonka avulla voidaan käydä voittoisaa taistelua tätä perustaa vastaan, ainoa tie, joka johtaa luokkien hävittämiseen (jota ilman ei voi olla puhettakaan ihmisyksilön — mutta *ei omistajan* — todellisesta vapaudesta, ihmisten todellisesta keskinäisestä yhteiskunnallis-poliittisesta tasa-arvoisuudesta — mutta *ei omistajan ja omistamattoman*, kylläisen ja nälkäisen, riistäjän ja riistetyn *näennäisestä tasa-arvoisuudesta*). Proletariaatin diktatuuri johtaa luokkien hävittämiseen, se johtaa siihen toisaalta siten, että kukistetaan riistäjät ja nujerretaan heidän vastarintansa, ja toisaalta siten, että neutralisoidaan, tehdään vaarattomaksi pienyrittäjän horjunta porvariston ja proletariaatin välillä.

Toverien Nobsin ja Serratin puheet eivät ole vilpillisiä tietenkään siksi, että he itse olisivat vilpillisiä, epärehellisiä. Ei sinnepäinkään. He ovat täysin vilpittömiä, eikä heidän puheissaan ole mitään subjektiivista vilppiä. Mutta objektiivisesti, sisältönsä puolesta heidän puheensa ovat vilpillisiä, sillä ne ovat pikkuporvarillisten kansankerrosten ennakkoluulojen puolustamista ja viime kädessä porvariston puolustamista.

Komintern ei voi missään tapauksessa tunnustaa vapaksi ja tasa-arvoiseksi kaikkia, jotka ovat halukkaita allekirjoittamaan tietyt julkilausumat, ottamatta huomioon heidän poliittista menettelyään. Kommunisteille se merkitsisi samanlaista poliittista itsemurhaa sekä teorian että käytännön alalla kuin vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnustaminen „työväen demokratian puitteissa” j.n.e. Jokaiselle, joka osaa lukea ja *haluaa* ymmärtää lukemansa, täytyy olla selvää, että Kommunistisen Internationalen *kaikki* päätökset, teesit, päätöslauselmat, säännökset ja ehdot

tunnustavat *tietyin ehdoin* „vapaiksi ja tasa-arvoisiksi” liittymään Kominterniin ne, jotka sitä haluavat.

Millä ehdolla me sitten tunnustamme „vapauden ja tasa-arvoisuuden”? Kominternin jäsenten vapauden ja tasa-arvoisuuden?

Sillä ehdolla, että jäseniksi eivät voisi päästä opportunistit eivätkä „keskustalaiset”, sellaiset, jollaisia ovat kaikille tunnetut Sveitsin ja Italian sosialististen puolueiden oikeistosiiven edustajat. Sillä nämä opportunistit ja „keskustalaiset”, vaikka he kuinka vakuuttaisivat tunnustavansa proletariaatin diktatuurin, pysyvät tosiasiallisesti pikkuporvarillisten kansankerrosten ennakkoluulojen, heikkouksien ja horjunnan propagandisteina ja puolustajina.

Ensin on vapauduttava näistä ennakkoluuloista, heikkouksista ja horjunnasta; tehtävä pesäero niistä, jotka propagoivat, puolustavat ja noudattavat elämässä näitä katsomuksia ja tapoja. Sitten ja vain tällä ehdolla on olemassa „vapaus” liittyä Kominterniin, todellisen kommunistin (eikä vain sanoissa kommunistin) „tasa-arvoisuus” kaikkien muiden kommunistien, Kominternin jäsenten kanssa.

Teillä, toveri Nobs, on „vapaus” puolustaa niitä katsomuksia, joita te puolustatte. Mutta myös meillä on „vapaus” julistaa sellaiset katsomukset proletariaatin asialle vahingollisiksi ja pääomalle hyödyllisiksi pikkuporvarillisiksi ennakkoluuloiksi; myös meillä on „vapaus” kieltäytyä liittymästä samaan liittoon tai yhdistykseen niiden kanssa, jotka puolustavat noita katsomuksia tai niitä vastaavaa politiikkaa. Ja me olemme *jo* tuominneet tuon politiikan ja nuo katsomukset Kommunistisen Internationalen koko II kongressin nimissä. Me olemme *jo* sanoneet, että ehdottomana ja edeltävänä vaatimuksenamme on pesäero opportunisteista.

Älkää puhuko yleensä vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta, toveri Nobs ja toveri Serrati! Puhukaa vapaudesta *jättää täyttämättä* ne Kominternin päätökset, jotka velvoittavat tekemään ehdottomasti pesäeron opportunisteista ja „keskustalaisista” (jotka eivät voi olla horjuttamatta, eivät voi olla sabotoimatta proletariaatin diktaturia). Sanokaa, että opportunistit ja „keskustalaiset” ovat tasa-arvoisia kommunistien kanssa. Tällaista vapautta ja tällaista tasa-arvoisuutta emme voi Kommunistisessa Internationalessa

tunnustaa, kaiken muunlaisen vapauden ja tasa-arvoisuuden — miten laajasti tahansa.

Menestyksen tärkeimpänä ehtona, perusehtona proletarisen vallankumouksen aattona on proletariaatin vallankumouksellisten puolueiden puhdistaminen, vapauttaminen opportunisteista ja „keskustalaisista”, heidän vaikutuksestaan, ennakkoluuloistaan, heikkouksistaan ja horjunnastaan.

11. XII. 1920.

**PUHE LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN
3-VUOTISPÄIVÄLLE OMISTETUSSA
MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKIEN
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN
NEUVOSTON, VKP(b):n MOSKOVAN KOMITEAN
JA MOSKOVAN KAUPUNGIN
AMMATTILIITTONNEUVOSTON JUHLAISTUNNOSSA
MARRASKUUN 6 p:nä 1920**

(Jatkuvia suosionosoituksia.) Toverit, olemme kokoontuneet tänään tänne proletariaattimme taistelun päivien merkeissä, vallankumouksellisten saavutuksiemme merkeissä. Tänään voimme juhlia voittoamme. Vaikka elämä on ollut tavattoman raskasta ja vihollisemme ovat tehneet ennen kuulumattomia ponnistuksia, olemme kuitenkin voittaneet. Olemme jo kolme vuotta käyneet voiton tietä. Se on jättiläisvoitto, jota kukaan meistä ei olisi ennen uskonut mahdolliseksi. Kolme vuotta sitten Smolnassa ollessamme Pietarin työläisten kapina osoitti meille, että se on yksimielisempi kuin olimme osanneet odottaa, mutta jos meille sinä yönä olisi sanottu, että kolmen vuoden kuluttua asiat ovat näin kuin ne nyt ovat, että saavutamme tämän voittomme, niin kukaan, suurinkaan optimisti ei olisi sitä uskonut. Me tiesimme silloin, että voittomme on varma vasta sitten, kun asiamme voittaa koko maailmassa, ja siksi pä ryhtyessämme suorittamaan tehtäväämme perustimme laskelmamme yksinomaan maailmanvallankumoukseen. Imperialistinen sota mullisti kaikki aikaisemmat elämänmuotomme, emmekä voineet tietää, millaiseksi tulisi kehittymään taistelu, joka oli jatkunut paljon kauemmin kuin oli saatettu odottaa. Nyt kolmen vuoden kuluttua nähdään, että olemme paljoo voimakkaampia kuin ennen, joskin myös maailman porvaristo on vielä hyvin voimakas, mutta vaikka se onkin paljoo voimakkaampi kuin me, voidaan kuitenkin sanoa, että olemme voittaneet. Olemme suunnanneet

kaikki voimamme tämän porvariston hajottamiseen, ja tässä suhteessa työmmme on ollut menestyksellistä. Se johdetaan siitä, että perustimme laskelmamme maailmanvallankumoukseen, ja nämä laskelmat ovat olleet ehdottomasti oikeita. Tiesimme, että koko maailma kulkee kohti romahdusta, tiesimme, että imperialistisen sodan jälkeen asiat eivät voi jäädä ennalleen, sillä imperialistinen sota mullisti juurta myöten kaikki vanhat taloudelliset ja juridiset suhteet, mullisti koko sen elämänjärjestyksen, jonka varassa vanha järjestelmä oli siihen saakka pysynyt pystyssä. Ja mikäli tällaisena aikana, kun imperialistinen sota oli valmistellut romahdusta tuhat kertaa suuremmassa määrin kuin propagandamme, proletariaatti nousee voitokkaaseen kapinaan yhdessäkin maassa, niin se riittää järkyttämään maailman porvariston voimia.

Kun nyt luomme yleissilmäyksen kansainvälisiin suhteisiin — olemmehan aina korostaneet, että katsomme asioita kansainväliseltä kannalta — ja tarkastelemme Neuvosto-Venäjää vastaan käytyjen sotien historiaa, niin näemme, että olemme solmineet rauhan miltei kaikkien meitä ympäröivien porvarillisten pikkuvaltioiden kanssa, joissa kidutetaan ja vainotaan bolshevikkeja. Nämä valtiot ovat täydellisesti Ententen palvelijoita ja orjia ja haluavat tuhota ja hävittää Neuvosto-Venäjän, mutta siitä huolimatta olemme kuitenkin solmineet niiden kanssa rauhan vastoin Ententen tahtoa. Kolme sellaista mahtavaa valtakuntaa kuin Englanti, Ranska ja Amerikka eivät kyenneet yhtymään meitä vastaan ja kärsivät tappion sodassa, jonka ne alkoivat yhteisvoimin meitä vastaan. Miksi? Siksi että näiden maiden talous, niiden elämä on saatettu rappiolle, siksi että ne ovat puoleksi ruumiita, siksi että ne eivät voi elää entiseen tapaan, siksi että luokka, jonka tahto pitää niitä pystyssä, porvariluokka, on mädännyt. Se syytytti imperialistisen sodan ja saattoi tuhoon yli 10 miljoonaa ihmistä. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että maailman pieni kapitalistiryhmä tahtoi jakaa keskenään maailman. Täten tämä luokka revähdytti itsensä, järkytti omaa perustaansa, ja niin voimakkaalta kuin se nyt näyttäneekin sotilaallisessa suhteessa, se on sisäisesti voimaton. Tämä ei ole enää bolshevistikistä sananjulistusta, vaan tulella ja miekalla oikeaksi todistettu tosiasia. Niin rikkaita ja voimakkaita kuin porvarit lienevätkin, he ovat tuhoontuomittu

luokka, jota vastoin me olemme luokka, joka on saavutettava voiton. Ja joskin olemme heikompia kuin he, olemme käyneet kolme vuotta voitosta voittoon, ja meillä on oikeus sanoa lainkaan kerskailematta, että olemme voittaneet.

Kun sanomme näin, meidän ei pidä unohtaa myöskään asian toista puolta, ei pidä unohtaa, että olemme voittaneet vain puoleksi. Olemme voittaneet siksi, että olemme kyenneet pitämään puolemme valtioita vastaan, jotka ovat meitä voimakkaampia ja sen lisäksi liittoutuneet maastamme paenneiden riistäjien — tilanherrain ja kapitalistien kanssa. Olemme koko ajan tietäneet emmekä unohda, että ajamamme asia on kansainvälinen asia, ja niin kauan kuin ei kaikissa valtioissa — muun muassa rikkaimmissa ja sivistyneimmissä valtioissa — ole tapahtunut kumousta, niin kauan voittomme on vain puoli voittoa tai ehkä vähemmänkin. Mutta nyt käymme voitokkaita taisteluja Wrangelia vastaan; joka päivä odotamme tietoja, jotka vahvistavat odotuksemme. Olemme varmoja, että ellemme onnistu valloittamaan Krimiä lähipäivinä, valloitamme sen aivan lähiaikoina, mutta meillä ei ole mitään takeita siitä, että se on maailman porvariston viimeinen yritys hyökätä meitä vastaan. Päinvastoin meillä on tietoja, että keväällä yritetään uudelleen. Tiedämme, että heidän onnistumismahdollisuutensa ovat vähäiset, ja tiedämme senkin, että sotavoimamme tulevat olemaan vankemmat ja mahtavammats kuin minkään muun valtion, mutta kaikesta tästä huolimatta vaara ei ole ohi, se on olemassa ja tulee olemaan siihen saakka, kunnes vallankumous voittaa yhdessä tai muutamassa kehittyneessä maassa.

Me tiedämme, että asiat kehittyvät tähän suuntaan, tiedämme, että viime kesänä Moskovassa pidetty III Internationalen II kongressi suoritti ennen näkemättömän jättiläistyön. Ehkä eräillä teistä oli tilaisuus kuulla тов. Zinovjevin selostus, jossa hän kertoi seikkaperäisesti Saksan riippumattomien Hallen edustajakokouksesta⁷². Luultavasti saitte konkreettisen kuvan siitä, mitä tapahtuu yhdessä niistä maista, joissa vallankumouksen mahdollisuudet ovat suurimmat. Mutta samaa tapahtuu nyt kaikissa maissa. Kommunistinen liike on kehittynyt, lujittunut ja kiteytynyt puolueeksi kaikissa kehittyneissä maissa. Maailmanvallankumous on tänä aikana kärsinyt useita tappioita pienissä

maissa, joissa suursaalitajat ovat auttaneet tukahduttamaan liikkeen; niinpä esim. Saksa auttoi tukahduttamaan Suomen vallankumouksen ja kapitalismin jättiläiset — Englanti, Ranska ja Itävalta — tukahduttivat Unkarin vallankumouksen. Mutta tukahduttamalla sen ne lisäsivät tuhatkertaisesti vallankumouksen aineksia omiinsa. Ja nyt ne ovat voimattomia taistelussa pääasiallisesti siitä syystä, ettei niiden selusta ole suojattu, sillä minkään maan työläiset ja talonpojat eivät halua taistella meitä vastaan ja on käynyt ilmi, ettei merimiessankareita ole vain meillä, Kronstadtissa, vaan myös siellä. Meidän Mustalla merellä olleiden merimiesten nimet liittyvät kaikkialla Ranskassa Venäjän vallankumouksen muistoihin; Ranskan työläiset tietävät, että ne, jotka ovat nyt pakkotöissä Ranskassa, nousivat kapinaan Mustalla merellä, koska eivät halunneet olla Venäjän työläisten ja talonpoikain pyöveleitä. Juuri sen vuoksi Entente on nyt heikompi, juuri sen vuoksi sanomme rauhallisesti, että kansainvälisessä suhteessa asemamme on turvattu.

Mutta voittomme, toverit, ei ole läheskään täydellinen, emme ole saavuttaneet vielä puoltakaan tästä voitosta. Niin, olemme saaneet jättiläisvoiton Venäjän työläisten ja talonpoikain itseuhrautuvaisuuden ja innostuksen ansiosta, onnistuneet osoittamaan, että Venäjä kykenee synnyttämään muitakin kuin yksityisiä sankareita, jotka nousivat taisteluun tsarismia vastaan ja uhrasivat henkensä aikana, jolloin työläiset ja talonpojat eivät tukeneet heitä. Ei, olimme oikeassa sanoessamme, että Venäjä nostaa tällaisia sankareita joukkojen keskuudesta, että Venäjä voi synnyttää noita sankareita sadoittain, tuhansittain. Sanoimme, että niin tulee tapahtumaan ja että silloin kapitalismi kärsii tappion. Perustekijänä, joka on turvannut meille nyt voiton, voittomme peruslähteenä on se sankaruus, itseuhrautuvaisuus ja ennen kuulumaton sisukkuus, jota taisteluissa osoittivat puna-armeijalaiset uhraten henkensä rintamalla ja jota osoittivat kovia kokeneet työläiset ja talonpojat, varsinkin teollisuustyöläiset, joista useimmat ovat näinä kolmena vuotena saaneet kärsiä enemmän kuin kapitalistisen orjuuden alkuvuosina. He olivat valmiit kärsimään nälkää, vilua ja puutetta valtansa säilyttämiseksi. Ja tällä sisullaan, tällä sankaruudellaan he loivat selustan, joka tällä hetkellä on osoittautunut ainoaksi lujaksi selus-

taksi, jollaista ei ole muilla nykyisin taistelevilla voimilla. Juuri sen vuoksi olemmekin voimakkaita ja lujia, kun taas Entente hajoaa ja hajoaa aivan meidän nähtemme.

Mutta pelkällä innostuksella, intomielellä, sankaruudella ei voida viedä päätökseen vallankumousta, ei voida viedä sitä lopulliseen voittoon. Siten saatettiin torjua vihollinen, kun se hyökkäili kimppuumme ja ahdisti meitä, siten saatettiin saada voitto verisessä ottelussa, mutta yksistään siten ei voida suorittaa tehtävää loppuun saakka. Se ei riitä, sillä ratkaistavanamme on nyt tehtävän toinen, suurempi, vaikeampi puoli. Ja muodostukoon tämänpäiväinen voitonjuhlamme, voitonvarmuutemme voimaksi, jonka avulla ratkaisemme yhtä voitokkaasti tämänkin puolen tehtävästä. Pelkkä työläisten ja talonpoikain innostus, heidän valmiutensa uhrata elämänsä ei riitä tehtävän tämän puolen ratkaisemiseksi, sillä tämä toinen tehtävä on mitä vaikein, luonteeltaan rakentava, luova. Me saimme perinnöksi kapitalismilta rappiolle saatetun kulttuurin, hävitettyjen tehtaiden ja epätoivoon joutuneen sivistyneistön lisäksi vielä hajanaiset, sivistymättömät joukot, yksityisyrittäjät, sekä sen, ettei osata eikä ole totuttu tekemään yksimielisesti yhdessä työtä, ettei käsitetä sitä, että on vedettävä risti vanhan päälle.

Se pitää meidän nyt ratkaista. Tulee muistaa, että meidän on käytettävä hyväksemme tämänpäiväistä mielialaa, juurutettava se pitkäksi aikaa työhömmme tehdäksemme lopun talouselämämme kaikesta hajanaisuudesta. Vanhaan ei voida enää palata. Kukistamalla riistäjien vallan me teimme työstä jo enemmän kuin puolet. Meidän on nyt liitettävä yhteen kaikki uurastajat, naiset ja miehet, ja saatava heidät tekemään työtä yhdessä. Olemme astuneet tänne niin, kuin valloittaja astuu uuteen paikkaan, ja vaikka joudumme tekemään työtä sellaisissa olosuhteissa, olemme kuitenkin saaneet voiton rintamalla. Näemme, että tänään työmme sujuu paremmin kuin viime vuonna. Tiedämme, ettemme voi ruokkia kaikkia, emme ole varmoja siitä, ettei nälkä ja vilu kolkuta talojen, mökkien ja töllien oviin, mutta siitä huolimatta tiedämme voittaneemme. Tiedämme, että tuotantovoimamme on tavattoman suuri nytkin, raskaan imperiaalistisen sodan ja kansalaissodan jälkeen, tiedämme, että voimme pelastaa sekä työläiset että talonpojat nälältä ja vilulta, mutta sitä varten meidän olisi laskettava kaikki

mitä meillä on ja jaettava se niin kuin kuuluu. Tähän ei meistä ole, sillä kapitalismi on opettanut jokaisen pienyrittäjän ajattelemaan pääasiassa itseään, sitä, miten voisi rikastua ja pääsisi pikemmin rikkaiden kirjoihin, mutta se ei ole opettanut taistelemaan yhteisvoimin tietyn päämäärän saavuttamiseksi. Meidän on nyt pidettävä ohjeitamme muuta. Ratkaistavanamme on nyt toinen, vaikeampi osa tehtävästämme. Innostus, joka meidät on vallannut, voi kestää vielä vuoden, vielä viisi vuotta. Meidän tulee kuitenkin muistaa, että kamppailussa, jota joudumme käymään, ei ole mitään muuta kuin pikkuseikkoja. Kaikkiialla meitä odottavat pienet talousasiat. Sitä paitsi tiedätte, että tämän talouselämän liikkeellepaneva koneisto muodostuu pikku osista — entisistä työntekijöistä: pikkuvirkamiehistä, pikkubyrokraateista, joille on ominaista vanha itsekkyyks. Nykytilanteessa tehtävämme on taistella sitä vastaan. Näinä juhlapäivinä, päivinä, jolloin olemme voiton mielialan vallassa, Neuvostovallan kolmantena vuosipäivänä, meidän on kohotettava korkealle työntomme, työtarmomme, päättäväisyytemme, sillä siitä riippuu nyt työläisten ja talonpoikain mahdollisimman nopea pelastaminen, kansantalouden pelastaminen, ja silloin näemme, että tällä alalla saavutamme vielä suuremman ja kestävämmän voiton kuin kaikissa aikaisemmissa, verisissä taisteluissa. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

*Julkaistu v. 1920 kirjassa:
„Moskovan työläisten, talonpoikain ja
puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston
istuntojen pikakirjoituspöytäkirjat”*

Julkaistaan kirjan tekstin mukaan

SÄHKE J. V. STALINILLE*Stalinille*

Kuinka edistyy taistelu bandiittijoukkoja vastaan? Onko totta, että niiden vahvuus on yli 20.000 pistintä ja sapelia? Riittävätkö Kaukasian rintamalle määrätyt täydennysjoukot? Pidättekö mahdollisena rauhanomaista välien selvittelyä Gruusian ja Armenian kanssa ja millä perustalla? Edelleen, suoritetaanko Bakuun johtavien teiden linnoitustöitä täysin vakavasti. Pyydän myös tiedottamaan lyhyesti sähköitse ja seikkaperäisemmin kirjeitse, mitä tiedätte Turkista ja Persiasta.

Lenin

Kirjoitettu marraskuun 13 p:nä 1920

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 21 p:nä 1937
„Pravda” lehden 21. numerossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

TEESIT TUOTANTOPROPAGANDASTA ⁷³

(ALUSTAVA LUONNOS)

1. Nykyhetkellä, VSFNT:n sotilaallisista voitoista ja yleensä sen kansainvälisestä asemasta johtuen, tuotantopropaganda on asetettava jälleen ensi tilalle, voimistettava ja organisatorisesti lujitettava sitä.

2. Johtavien sanomalehtien, ensi kädessä „Izvestijan” ja „Pravdan”, on (a) supistettava politiikalle omistettua palstatilaa ja laajennettava tuotantopropagandan osastoa; (b) kannustettava puoluetta ja neuvostoelimiä uhraamaan kaikessa työssään enemmän voimia tuotantopropagandan harjoittamiseen; (c) pyrittävä johdonmukaistamaan tuotantopropaganda koko valtion mitassa, suunniteltava laajakantoisia toimenpiteitä sen kehittämiseksi, parantamiseksi ja varsinkin sen todellisten käytännöllisten tulosten tarkastamiseksi.

3. Niin ikään on toimittava järjestelmällisemmin, laajemmassa mitassa ja aktiivisemmin kykenevien hallintomiesten, järjestäjien ja keksijäin nostamiseksi työläis- ja talonpoikaisjoukkojen keskuudesta.

4. Koko VSFNT:n alueella on tuotantopropagandaa johtamaan asetettava yksi elin, jotta säästettäisiin voimia ja voitaisiin paremmin ohjata työtä. Tämä vaatii samalla niin paikalliselinten kuin ammattiliittojenkin mitä laajinta itsenäisyyttä. Jokaisesta huomattavasta menestyksestä palkitaan (luontoispalkinnot y.m.) järjestelmällisesti ja oikeudenmukaisesti; järjestetään puolueeton ja pätevä tulosten tarkastus.

5. Tuotantopropagandaa ohjaavana yhteisenä johtoelimenä pitää olla kansantajuinen 1/2—1 miljoonan kappaleen painoksena ilmestyvän joukkolehden toimituksen.

Tällaiseksi sanomalehdeksi pitäisi tulla „Bednota” lehden ⁷⁴.

Tämäntyyppisten lehtien erikoistaminen joko teollisuustai maatalouslehdiksi on vahingollista, sillä sosialismin tehtävänä on teollisuuden ja maatalouden lähentäminen toisiinsa ja niiden yhdistäminen. Teollisuusproletariaatin johto-osuus niin kaupungissa kuin maaseudullakin ja muun muassa maanviljelyksen urbanoinnissa sekä koko maan sähköistämässä vaatii käytännössä nimenomaan yhteistä tuotannollisia kysymyksiä käsittelevää lehteä (ja tuotantopropagandan yhtenäistä johtamista) sekä työläisiä että talonpoikia varten.

6. Johtavaan kollegioon pitäisi kuulua 5 henkilöä: 1) Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston edustaja; 2) Korkeimman Kansantalousneuvoston edustaja; 3) Maatalouden kansankomissariaatin edustaja; 4) Politvalistustyön pääkomitean edustaja; 5) VKP:n Keskuskomitean edustaja (tai vastaava toimittaja). Kollegio ja lehti tulee muodostaa Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston yhteyteen. (Ehkä lisäksi vielä 1 edustaja Ammattisivistyksen päähallinnosta?)

7. Tuotannollisia kysymyksiä käsittelevän lehden tulee olla kansantajuinen siinä mielessä, että sitä ymmärtäisivät miljoonat, mutta sen ei kuitenkaan pidä ryhtyä mihinkään liialliseen kansantajuistamiseen. Sen ei pidä laskeutua kehittymättömän lukijan tasalle, vaan kehittää häntä jatkuvasti — vähitellen, varsin varovasti. Jonkin verran on annettava palstatilaa politiikalle, ei paljon, enintään $\frac{1}{4}$. Pääpaino on pantava sellaisiin kysymyksiin kuin yhtenäinen taloussuunnitelma, työrintama, tuotantopropaganda, työläisten ja talonpoikien opettaminen hallintotyöhön, lakien samoin kuin neuvosto- ja talouselinten määräysten todellisen täytäntöönpanon tarkastaminen sekä laaja ja oikea mielipiteiden vaihto tavallisen rivilukijan kanssa.

8. Lehden julkaisemaa, lehden saamaa samoin kuin muutakin aineistoa on aika ajoin julkaistava systemaattisesti uudelleen pikku kirjasiina ja lentolehtisinä ja toimitettava näitä ehdottomasti kaikkiin kirjastoihin sekä kyseisen tuotantoalan tehtaisiin ja laitoksiin (kirjasissa ja lentolehtisissä pitää systematisoida aineisto tuotantoaloittain). Rinnan oppikirjojen ja ulkomaista tekniikkaa selostavien kattausten kanssa tämän aineiston tulee palvella teknillisen

ammattisivistyksen sekä *polyteknillisen* sivistyksen tarkoituksperiä.

Erikoisestikin on kiinnitettävä huomiota m.m. siihen, että sanomalehdet samoin kuin myös tuotannollisia kysymyksiä käsittelevät kirjaset ja lentolehtiset jaetaan oikealla tavalla VSFNT:n *kaikkien* kirjastojen kesken.

9. On vedettävä suunnitelmallisen järjestyneesti ja säännöllisesti tuotantopropagandatyöhön (lukutaidottomuuden likvidoimisen ohella) insinöörejä, agronomeja, opettajia sekä tietyn ammattitaidon omaavia neuvostotoimitsijoita.

Luentojen, keskustelu- ja selostustilaisuuksien y.m. järjestäminen.

Työvelvollisuus kaikille niille, jotka voivat tutustuttaa väestöä sähköistämiseen, Taylorin järjestelmään j.n.e.

10. Elokuvien entistä laajempi ja järjestelmällisempi käyttö tuotantopropagandatyössä. Yhteistoiminta elokuvaosaston kanssa.

Neuvostoäänilevyt. Diagrammi- ja kartogramminäyttelyt kerhotaloissa, lukutuvissa, ulkona j.n.e. Julisteiden ja plakaattien liimaaminen tehtaiden, työpajojen, teknillisten koulujen y.m.s. läheisyyteen.

11. Tuotannollisen työn tarkastuselimen järjestäminen yhdessä Työasiain kansankomissariaatin ynnä muiden laitosten kanssa. Sen toiminnan ja tuotantopropagandatyön yhdenmukaistaminen, samoin myös instruktöörin, instruktööriunien ja -laivojen y.m. toiminnan yhdenmukaistaminen.

12. Esimerkillisten tuotantolaitosten nostaminen esille, niiden laaja mainostaminen. Ulkomailla teollisuustyökoke-musta saaneiden työläisten järjestäminen erikoisiin työpajoihin tai piireihin tai soluihin j.n.e. Heidän käyttö jäl-keen jäävien opettajina, ammatillisen ja teknillisen sekä polyteknillisen sivistyksen levittäjinä j.n.e.

N. Lenin

18. XI. 1920.

OTE V. I. LENININ JA J. V. STALININ LENNÄTINKESKUSTELUSTA

Ennen Politbyroon kokoontumista en voi antaa mitään vastausta. Kehotan Teitä joko tekemään heti konkreettisen ehdotuksen ja esittämään sen viipymättä Politbyroolle tai toimimaan itsenäisesti tarkoin niitä valtuuksia vastaan, jotka Stalinille on myönnetty, tahi vihdoin matkustamaan pikemmin Moskovaan, että voitaisiin ratkaista Kaukasian kysymys kokonaisuudessaan. Joka tapauksessa on tehostettava ja joudutettava apujoukkojen siirtämistä, tiedottakaa, mikä on nimenomaan Teidän päätöksenne.

Lenin

Viimeistään marraskuun 20 pnä 1920

*Julkaistu ensi kerran v. 1945
XXXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan lennätinnauhan
tekstin mukaan*

ULKO- JA SISÄPOLIITTINEN TILANTEEMME JA PUOLUEEN TEHTÄVÄT

(PUHE VKP(b):n MOSKOVAN KUVERNEMENTTIKONFERENSSISSA
MARRASKUUN 21 p:nä 1920)⁷⁵

(Suosionosoituksia.) Toverit! Kun on kysymys Neuvostotasavallan ulkopoliittisesta tilanteesta, on luonnollisesti puhuttava ennen kaikkea Puolan sodasta ja Wrangelin murskaamisesta. Kaikista tämän tapahtumien kehityksen yksityiskohdista ja jokaisesta Puolan sodan kehityksessä tapahtuneesta käänteestä, hyökkäystoimiemme luonteesta ja Varsovan luona kärsimämme tappion merkityksestä minun on nähdäkseni turhaa ja tarkoituksetonta puhua seikkaperäisesti puolueyöntekijäin kokouksessa, sillä jokainen heistä on tietysti seurannut puoluelehtiä ja kuullut useammankin kuin yhden perusteellisen selostuksen tästä kysymyksestä. Oletan, että suurin osa tovereista on jo siksi hyvin selvillä kysymyksen tästä puolesta, että joutuisin kertaamaan tuttuja asioita, ja toverit olisivat vain tyytymättömiä siihen. Sen vuoksi en ryhdy puhumaan Puolaa vastaan käymämme sodan eri vaiheista ja siinä tapahtuneista käänteistä. Puhun vain siitä, mihin nyt on päädytty.

Punaisen Armeijan loistavien kesällisten voittojen ja Varsovan edustalla kärsityn suuren tappion jälkeen, sen jälkeen, kun Puolan kanssa on solmittu välirauha, joka nyt parhaillaan muuttuu tai jonka pitäisi muuttua Riiassa lopulliseksi rauhaksi, ovat erittäin suuresti lisääntyneet — Wrangelin murskaamisen ansiosta — mahdollisuudet muuttaa tämä välirauha todella lopulliseksi rauhaksi. Nyt kun Wrangelin murskaaminen on ilmeinen tosiasia, Ententen imperialistinen lehdistö alkaa vähitellen paljastaa kortteja ja tunnustaa asioita, joita se on tähän saakka eniten salannut.

En tiedä, oletteko kiinnittäneet huomiota erääseen tämän päivän tai viime päivien lehdissä julkaistuu pikku-uutiseen, jossa sanotaan, että Ranskan imperialistisen porvariston pää-äänenkannattaja, ranskalainen „Aika” („Tems”) lehti kirjoittaa nyt, että Puolan rauha solmittiin vastoin Ranskan neuvoja. Porvariston edustajat ovat tässä paljastaneet epäilemättä totuuden, jonka porvaristo olisi halunnut ennen muuta pitää salassa ja jota yritettiin hyvin kauan salata. Joskin Puolan rauhan ehdot ovat epäedulliset (vaikka ne ovatkin edullisemmat kuin ne, jotka me itse esitimme kuluvan vuoden huhtikuussa Puolan tilanherroille välttääksemme yleensä sotaa), epäedulliset siltä kannalta katsoen, mitä olisi voitu aikaansaada, ellei olisi ollut tavattoman vaikeaa tilannetta Varsovan edustalla, meidän onnistui kuitenkin saada sellaiset ehdot, jotka tekevät suurelta osaltaan tyhjäksi imperialistisen yleissuunnitelman. Ranskan porvaristo myöntää nyt vaatineensa Puolaa jatkamaan sotaa ja vastustaneensa rauhan solmimista, sillä se pelkäsi Wrangelin murskaamista ja tahtoi tukea uutta, Neuvostotasavaltaa vastaan suuntautuvaa interventiota ja sotaretkeä. Vaikka olosuhteet ovat sysänneet ja sysäävät Puolan imperialismia sotaan Venäjää vastaan, niin siitä huolimatta Ranskan imperialistien suunnitelma on romahtanut, ja sen tuloksena saamme nyt jo jotain oleellisempaa kuin tavallisen hengähdystauon.

Entiseen Venäjän keisarikuntaan kuuluneista pikkuvaltioista Puola on viimeisten kolmen vuoden aikana kuulunut niihin, jotka ovat suhtautuneet kaikkein vihamielisimmin isovenäläiseen kansakuntaan ja vaatineet tiukimmin suurta osaa ei-puolalaisten asuttamista alueista. Myös Suomen, Eestin ja Latvian kanssa me solmimme rauhan vastoin imperialistisen Ententen tahtoa, mutta se kävi helpommin, koska Suomen, Eestin ja Latvian porvaristolla ei ollut sellaisia imperialistisia tarkoitusperiä, joiden saavuttamiseksi taistelu Neuvostotasavaltaa vastaan olisi ollut välttämätöntä, kun sen sijaan Puolan porvarillisen tasavallan pyyteiden kohteina eivät olleet vain Liettua ja Valko-Venäjä, vaan myös Ukraina. Sitä paitsi Puolaa sysää tähän suuntaan sen vanha vuosisatoja jatkunut taistelu; Puola oli aikoinaan suurvalta ja asettuu nyt toista suurvaltaa — Venäjää vastaan. Puola ei voi luopua nytkään vanhasta vuosisataisesta taistelustaan. Juuri sen vuoksi Puola on

ollut paljon sotakiihkoisempi ja sisukkaampi tasavaltaamme vastaan suuntautuvien sotasuunnitelmiansa toteuttamisessa, ja juuri siitä syystä menestyksemme rauhan teossa vastoin Ententen tahtoa on nyt tavallista suurimerkityksisempi. Porvarillisen järjestelmänsä säilyttäneiden Venäjän naapurivaltioiden joukossa Puola on ainoa, johon Entente voi luottaa sotilaallista puuttumista tarkoittavissa pitkän tähtäimen suunnitelmissaan, minkä vuoksi nyt, kun porvarilliset valtiot suhtautuvat kauttaaltaan vihamielisesti Neuvostovaltaan, kaikki ovat välittömästi kiinnostuneita siitä, että Itä-Galitsia olisi Puolan tilanherrain hallussa.

Edelleen. Puola vaatii Ukrainaa ja Liettuaa. Se tekee sotaretken luonteeltaan erittäin kärkeväksi ja sitkeäksi. Puolan varustaminen sotatarvikkeilla oli luonnollisesti Ranskan ynnä muiden valtioiden perushuolena, ja tähän tarkoitukseen myönnettyjä summia on mahdoton arvioida. Sen vuoksi voitto, jonka Punainen Armeija loppujen lopuksi sai Varsovan edustalla kärsimästään tappiosta huolimatta, on tavattoman suurimerkityksinen, sillä se saattoi Puolan sellaiseen tilaan, ettei sillä ole lainkaan voimia sodan jatkamiseen. Puolan oli pakko suostua rauhaan, joka antoi sille vähemmän kuin mitä olimme ehdottaneet vuoden 1920 huhtikuussa, Puolan hyökkäyksen edellä, jolloin me, haluten jatkaa keskeytyksittä taloudellista rakennustyötämme, ehdotimme rajoja, jotka olivat meille erittäin epäedulliset. Pikkuporvarilliset patriootit, siinä luvussa myös meidän eserrämme ja menshevikkimme, syyttivät lehdistössään silloin bolshevikkeja sovittelupolitiikan harjoittamisesta ja muka Neuvostovallan kannanotoissa ilmenneestä miltei tolstoilaisesta asennoitumisesta. Tämä lehdistö nimitti tolstoilaiseksi asennoitumiseksi sitä, että suostuimme solmimaan rauhan hyväksyen Pilsudskin silloisen rajalinjan, jonka mukaan Minsk jäi Puolalle ja raja kulki 50, paikoitellen 100 virstaa idempänä nykyistä rajalinjaa. Mutta puolueyöntekijäin kokouksessa minun ei tietenkään tarvitse ryhtyä selittelemään, miksi suostuimme ja miksi meidän oli suostuttava huonompiin rajoihin, mikäli todellakin olisimme saaneet tehdä keskeytyksittä taloudellista rakennustyötämme. Tuloksena oli, että vaikka Puola säilyttikin porvarillisen järjestelmänsä, sota saattoi koko maan talouden äärimmäiseen rappiotilaan, voimisti tavat-

tomasti tyytymättömyyttä ja synnytti porvarillisen terrorin, joka ei kohdistu vain teollisuustyöläisiin, vaan myös maatyöläisiin. Porvarillisen Puolan yleinen tilanne kävi niin epävarmaksi, ettei voinut olla puhuttakaan sodan jatkamisesta.

Neuvostovallan tässä suhteessa saavuttamat menestykset ovat suunnattomat. Kun kolme vuotta sitten asetimme kysymyksen Venäjän proletaarisen vallankumouksen tehtävistä ja voiton ehdoista, sanoimme aina selvästi, ettei tämä voitto voi olla varma, jollei se saa tukea Lännen proletaarisen vallankumouksen muodossa, ja että vallankumoustamme voidaan arvostaa oikein vain kansainväliseltä näkökannalta lähtien. Saavuttaaksemme varman voiton meidän on pyrittävä siihen, että proletaarinen vallankumous voittaa kaikissa tai ainakin muutamissa johtavimmissa kapitalistisissa maissa, ja kolme vuotta jatkuneen ankaran ja sitkeän sodan jälkeen näemme, missä suhteessa ennustuksemme ovat käyneet toteen ja missä eivät. Ne eivät ole käyneet toteen siinä suhteessa, että mainittua kysymystä ei saatu ratkaistuksi nopeasti ja mutkattomasti. Kukaan meistä ei tietenkään odottanut, että niin epätasainen taistelu kuin oli Venäjän taistelu maailman kaikkia kapitalistivaltioita vastaan voisi jatkua kolme vuotta. Osoittautui, ettei kumpikaan puoli, ei Venäjän Neuvostotasavalta eikä koko muu kapitalistinen maailma, voittanut eikä joutunut tappiolle, mutta samalla osoittautui, että joskaan ennustuksemme eivät toteutuneet muitta mutkitta, nopeasti ja suoranaisesti, ne kuitenkin toteutuivat sikäli, että ne antoivat meille tärkeimmän, sillä tärkeintä oli säilyttää mahdollisuus proletaarisen vallan ja Neuvostotasavallan olemassaoloon siinäkin tapauksessa, että sosialistinen maailmanvallankumous viivästyy. Ja tässä suhteessa on sanottava, että tasavallan ulkopoliittinen asema on muodostunut nyt sellaiseksi, että se on vahvistanut mitä parhaiten ja tarkoin oikeaksi kaikki laskelmamme ja koko politiikkamme.

Todistelemattakin on selvää, että ei voi olla puhuttakaan VSFNT:n sotilaallisten voimien rinnastamisesta kapitalistivaltioiden sotilaallisiin voimiin. Siinä suhteessa olemme kymmeniä, jopa satoja kertoja heikompia kuin ne, mutta sittenkin käytyämme kolme vuotta sotaa olemme pakottaneet miltei kaikki nämä valtiot luopumaan asioihimme

sekaantumisaikeistaan. Näin ollen on tapahtunut se, mikä kolme vuotta sitten, imperialistisen sodan vielä jatkuessa, tuntui meistä mahdolliselta, nimittäin se, että pitkitty sellainen tilanne, jolloin kysymystä ei ole ratkaistu lopullisesti puoleen eikä toiseen. Mutta minkä takia näin on käynyt? Näin ei ole käynyt sen takia, että olisimme sotilaallisessa suhteessa voimakkaampia ja Entente heikompi, vaan siitä syystä, että Ententen valtioissa on ollut koko ajan käynnissä voimakas sisäinen hajaannusprosessi, kun sen sijaan meidän valtiomme on lujittunut sisäisesti, ja sota on siitä vahvistuksena, todistuksena. Entente-vallat eivät voineet sotia meitä vastaan omien sotajoukkojensa voimin. Kapitalistimaiden työläisiä ja talonpoikia ei voitu pakottaa sotimaan meitä vastaan. Porvarilliset valtiot ehtivät irtautua imperialistisesta sodasta porvarillisina valtioina. Ne ehtivät torjua ja lykätä tuonnemmaksi kriisin, joka uhkasi niitä välittömästi, mutta kuitenkin ne horjuttivat pohjimmaltaan asemaansa siinä määrin, että jättiläismäisistä sotavoimistaan huolimatta niiden oli pakko tunnustaa kolmen vuoden kuluttua, että ne eivät pysty nujertamaan Neuvostotasavaltaa, jolla ei ole juuri lainkaan sotavoimia. Näin ollen politiikkamme ja ennakoarviomme osoittautuivat pääpiirteittäin joka suhteessa oikeiksi, ja liittolaisiksimme osoittautuivat todellakin kaikkien kapitalistivaltioiden sorretut joukot, sillä ne saivat sodan raukeamaan. Asemamme osoittautui sellaiseksi, että joskaan emme saaneet kansainvälistä voittoa, ainoaksi ja pysyväksi katsomaamme voittoa, me hankimme taistelujen tietä itsellemme edellytykset olla olemassa rinnan kapitalistivaltioiden kanssa, joiden on nyt pakko ryhtyä kauppasuhteisiin kanssamme. Tämän taistelun kulussa me valloitimme itsellemme oikeuden itsenäiseen olemassaoloon.

Näin ollen luodessamme yleissilmäyksen kansainväliiseen asemaamme havaitsimme, että olemme saavuttaneet tavattoman suuria menestyksiä, että meillä ei ole vain hengähdystauko, vaan asemamme on paljon vakaampi. Hengähdystauoksi meillä on totuttu sanomaan lyhyttä ajanjaksoa, jonka kuluessa imperialistisilla valtioilla on ollut monta kertaa tilaisuus ryhtyä uuteen entistä voimakkaampaan sotarytykseen meitä vastaan. Meidän ei sovi nytkään innostua liiaksi eikä kiistää sitä, että kapitalistiset maat saattavat tulevaisuudessa sekaantua asioihimme ase-

voimin. Meidän on säilytettävä taisteluvaihtoehtomme. Mutta kun luomme silmäyksen niihin olosuhteisiin, joiden vallitessa löimme takaisin kaikki Venäjän vastavallankumouksellisten yritykset ja saimme virallisesti solmituksi rauhan kaikkien länsivaltioiden kanssa, näemme selvästi, että meillä ei ole nyt ainoastaan hengähdystauko, vaan elämme uutta ajanjaksoa, jolloin kansainväliseltä kannalta olemme ylipäänsä hankkineet oikeuden olla olemassa kapitalistivaltioiden keskellä. Yksikään voimakas kapitalistivaltio ei ole voinut sisäisen tilanteensa vuoksi lähettää sotavoimiaan Venäjää vastaan; tähän on vaikuttanut se, että näissä maissa on kypsynyt vallankumous ja se ei suo niille mahdollisuutta voittaa meitä niin nopeasti, kuin ne voisivat meidät voittaa. Kolme vuotta Venäjän alueella oli Englannin, Ranskan ja Japanin sotavoimia. Jos nämä kolme valtiota olisivat vähänkin jännittäneet voimiaan, ne olisivat epäilemättä voittaneet meidät muutamassa kuu-kaudessa, ellei muutamassa viikossa. Jos kohta onnistuim- mekin torjumaan tämän hyökkäyksen, niin vain sen ansiosta, että ranskalaisten joukkojen keskuudessa alkoi hajaannus ja englantilaisten sekä japanilaisten keskuu- dessa kuohunta. Käytimme koko ajan hyväksimme juuri imperialistien eturistiriitoja. Jos kohta voittimmeekin inter- vention, niin vain sen ansiosta, että imperialistien etu- pyrkimykset erottivat heitä toisistaan, mutta meitä ne liittivät yhteen ja lujittivat. Siten turvasimme itsellemme hengähdystauon ja riistimme Saksan imperialismilta mah- dollisuuden täydelliseen voittoon Brestin rauhan kautena.

Nyt viime aikoina tuo eripuraisuus on voimistunut enti- sestään varsinkin sen vuoksi, että suunnitteilla on toimi- lupasopimuksen solmiminen erään mitä julmimpien ame- rikkalaisten kapitalistisaalistajien ryhmän kanssa, minkä johdossa on miljardööri, joka aikoo saada mukaansa kokonaisen ryhmän miljardööreja. Kuten tiedämme, ny- kyään miltei jokainen Kaukoidästä saatu tiedotus vahvis- taa, että Japanissa ollaan erittäin suuttuneita tämän sopimuksen solmimisen vuoksi, vaikkei sitä ole vielä solmit- tukaan, on olemassa ainoastaan luonnos. Japanin yhteis- kuntapiirit ovat jo kuohuksissa, ja tänään luin uutisen, jossa sanotaan Japanin syyttävän Neuvosto-Venäjää siitä, että se tahtoo ylyyttää Japanin Amerikan kimppuun.

Otimme oikealla tavalla lukuun tämän imperialistien kärkevän kilpailun ja sanoimme itsellemme, että meidän on käytettävä järjestelmällisesti hyväksemme heidän eripuraisuuttaan ja vaikeutettava siten taistelun käymistä meitä vastaan. Englannin ja Ranskan kesken on jo olemassa poliittista erimielisyyttä. Nyt meidän täytyy jo puhua laajemmista pitempiäaikaisista mahdollisuuksista rakentaa uutta eikä yksinomaan pelkästä hengähdystauosta. Tosi-asiallisesti meillä ei tähän saakka ole ollut mitään perustaa kansainvälisessä suhteessa. Nyt meillä se on, ja sen alkujuurena on pikkuvaltioiden suhtautuminen, jotka ovat täysin riippuvaisia suurvalloista niin sotilaallisessa kuin taloudellisessakin suhteessa. Nyt osoittautuu, että huolimatta Ranskan painostuksesta Puola on solminut kanssamme rauhan. Puolan kapitalistit vihaavat erittäin kovasti Neuvostovaltaa; he tukahduttavat ennen kuulumattoman julmasti aivan tavallisetkin lakot. Heillä on tavattoman suuri halu käydä sotaa Neuvosto-Venäjää vastaan, mutta siitä huolimatta he pitävät kuitenkin parempana solmia rauhan kanssamme kuin täyttää Ententen sanelemat ehdot. Näemme, että imperialistiset valtiot hallitsevat koko maailmaa, mutta samalla ne muodostavat mitättömän pienen osan maapallon väestöstä. Ja se seikka, että on ilmaantunut maa, joka on kolme vuotta tehnyt vastarintaa koko maailman imperialismille, on muuttanut huomattavasti kansainvälistä tilannetta kaikkialla maailmassa, ja sen vuoksi kaikki pikkuvaltiot, jotka muodostavat maapallon väestöenemmistön, pyrkivät solmimaan kanssamme rauhan.

Erittäin suurena tekijänä, joka tekee mahdolliseksi ole-massaolomme tässä mutkallisessa ja aivan poikkeuksellisessa tilanteessa, on sosialistisen maan ryhtyminen kauppasuhteisiin kapitalistimaiden kanssa.

Olen sattunut huomaamaan, että eräs amerikkalainen sosialishovinisti, joka on lähellä meidän oikeistoeserriämme ja menshevikkejämme, eräs II Internationalen johtohenkilö, Amerikan sosialistisen puolueen jäsen Spargo, tavallaan Aleksinskin amerikkalainen kaksoisveli, joka on kirjoittanut kokonaisen kasan bolshevikkivastaisia kirjoja, esittää viaksemme ja todistukseksi kommunismin täydellisestä vararikosta sen, että puhumme sopimusten teosta kapitalistivaltioiden kanssa. Hän kirjoitti: en voi kuvitellakaan parempaa todistusta kommunismin täydellisestä varari-

kosta ja sen ohjelman myttyynmenosta. Minusta tuntuu, että ne, jotka ajattelevat asiaa, sanovat päinvastaista. Sille tosiasialle, että Venäjän Neuvostotasavalta on saanut niin aineellisen kuin moraalisenkin voiton koko maailman kapitalisteista, on mahdoton löytää parempaa todistusta kuin on se, että suurvaltojen, jotka alkoivat meitä vastaan sodan sekä harjoittamamme terrorin että koko järjestelmämme takia, on pakko vastoin tahtoaan solmia kanssamme kauppayhteyksiä, vaikka tietävät lujittavansa siten meitä. Se voitaisiin esittää kommunismin vararikon todistukseksi siinä tapauksessa, jos lupaisimme tai aikoisimme yksin Venäjän voimin uudistaa koko maailman. Näin hulluja emme kuitenkaan ole koskaan olleet, vaan olemme aina sanoneet, että vallankumouksemme voittaa, kun kaikkien maiden työläiset tukevat sitä. Kävi niin, että he tukivat meitä vain puoleksi heikentämällä meitä vastaan nostettua kättä, mutta jo sitenkin he auttoivat meitä.

En puhu pitemmälti tästä kysymyksestä, huomautan vain, että Kaukasiassa tilanne on kehittymässä tällä hetkellä hyvin mutkalliseksi, että on hyvin vaikea päästä selville siitä, jota paitsi meidät voidaan minä päivänä hyvänsä pakottaa sotaan. Tämä sota ei voi kuitenkaan olla kovin pelottava näissä oloissa, kun rauha Puolan kanssa on jo miltei varma ja Wrangel murskattu täydellisesti, mutta jos meidät siihen pakotetaan, niin sota on lujittava ja vahvistava asemaamme entistä enemmän. Armenian ja Turkin tapahtumia valaisevat lehti uutiset antavat teille tietynlaisen kuvan siitä. Tilanne muodostuu erittäin mutkalliseksi, mutta olen aivan varma, että selviydymme siitä; yksi mahdollisuus on se, että säilytämme rauhan nykyisten ja eräissä suhteissa meille tietenkin erittäin edullisten ehtojen pohjalla, meitä tyydyttävällä pohjalla, joka tekee mahdolliseksi taloudellisen olemassaolomme. Ja teemme kaikkemme sen hyväksi. On kuitenkin mahdollista, että olosuhteet pakottavat meidät suoranaisesti sotaan tai johtavat välillisesti siihen. Voimme suhtautua siihen aivan rauhallisesti — tätä sotaa tullaan käymään kaukaisessa reunamaassa ja meillä on oleva kiistaton ylivoima, mikä todennäköisesti turvaa meille jopa suuremman voiton kuin on se, minkä saimme Puolan sodassa. Puolan sota oli sotaa kahdella rintamalla, jolloin Wrangel uhkasi meitä, sotaa, jota ei voitu nimittää reunamaasodaksi, koska

Pilsudskin linja ei kulkenut kovinkaan etäällä Moskovasta. Tähän lopetan ulkopoliittisen tilannekatsaukseni.

Nyt siirryn tarkastelemaan sisäpoliittista tilannetta. Taloudellinen asemamme on parantunut varsin huomattavasti sen ansiosta, että lukuisat sotilaalliset sekaantumisyrietykset ovat epäonnistuneet. Aikaisempi epätoivoinen tilanteemme johtui siitä, että meidät, Keski-Venäjä, teollinen Venäjä, proletaarinen Venäjä, Pietari, Moskova ja Ivanovo-Voznesenski, oli eristetty kaikista rikkaista vilja-alueista — Siperiasta sekä etelä- ja kaakkoisalueista, yhdestä tärkeimmästä polttoainelähteestä — Donbassista, öljylähteistä, ja tuntui kerrassaan uskomattomalta, että tasavalta voisi tällaisen tilanteen vallitessa pysyä todella pystyssä. Te tiedätte, kuinka kauheita onnettomuuksia ja suunnattomia kärsimyksiä, viljan puutetta ja nälkää saimme kokea sen vuoksi, että meidät oli eristetty rikkaimmista viljaseuduista ja tärkeimmistä talousalueista. Ja nykyään havaittavissa oleva parannus on huomattavassa määrin näiden alueiden jälleenyhdistämisen ansiota. Nyt, kun voimme turvautua Siperiaan ja Kaukasiaan ja kun Ukrainassa tapahtuu meille edullisia sosiaalisia muutoksia, elintarvikehankinnat antavat meille niin paljon, että seuraavassa, edessäolevassa elintarvikekampanjassa säkkimme ei enää jää vajaaksi, niin kuin kävi tänä vuonna, vaan turvaamme kaikki teollisuustyöläiset riittävässä määrin elintarvikkeilla. Tämä on ensimmäinen kampanja, jolloin kulkulaitoksessa eittämättömästi tapahtuvan parannuksen ansiosta voimme luottaa valtion saavan haltuunsa sellaisen elintarvikevarannon, 250 miljoonaa — 300 miljoonaa puutaa viljaa, joka antaa meille mahdollisuuden ei ainoastaan puhua sosialistisesta rakennustyöstä ja tehdä jotain pientä niin kuin nyt teemme, vaan todella operoida todellisilla työarmeijoilla, todella siirtää satoja tuhansia teollisuustyöläisiä tai niitä työläisiä, jotka hankkivat elintarvikkeita teollisuustyöläisiä varten, lykkäystä sietämättömään, tärkeään työhön ja parantaa tätä työtä samoin kuin paransimme polttoainetilannetta, mikä soi mahdollisuuden palauttaa kuntoon kutomateollisuuden. Ivanovo-Voznesenskin kuvernemetti on alkanut panna käyntiin tehtaitaan. Alussa toimi enintään $\frac{1}{4}$ miljoonaa kehräintä, nyt toimii jo puoli miljoonaa, noin 600.000, vuoden loppuun mennessä aiomme lisätä niiden määrää noin miljoonaan ja ensi

vuonna 4 miljoonaan. Vasta nyt alamme päästä aikaisemmasta varsin tukalasta tilasta, jolloin ainoana pelastuksemme olivat vanhat varastot, ja alamme siirtyä sellaisiin oloihin, että Venäjä ryhtyy jälleenrakentamaan rappiolle saatettua tuotantoa ja saattaa ottaessaan maaseudulta viljaa antaa talonpojalle suolaa, paloöljyä ja edes jonkin verran kankaita. Ilman sitä sosialistisesta rakennustyöstä ei voi olla puhuttakaan.

Jos kohta kansainvälisessä suhteessa olemmekin luoneet itsellemme perustan tekemällä lopun lukuisista sotilaallisista maahanhyökkäyksistä ja kiristämällä useilta valtioilta rauhan, niin taloudellisessa suhteessa meillä on vasta nyt mahdollisuus saada viljaa teollisuustyöläisiä varten ja ravintoa, s.o. polttoainetta, teollisuutta varten niin paljon, että voimme aloittaa sosialistisen rakennustyön. Ja se juuri onkin perustehtävämme, siinä on kysymyksen ydin, tämä on sitä siirtymistä, jota olemme monta kertaa yrittäneet. Muistan puhuneeni huhtikuussa 1918 Yleisvenäläisen TpKK:n kokouksessa siitä, että nähtävästi sotilaalliset tehtävämme ovat jo loppumassa, että olemme saaneet Venäjän vakuuttamaan, olemme valloittaneet sen riistäjiltä työtätekeville ja nyt meidän täytyy ryhtyä hallitsemaan Venäjää aloittaaksemme taloudellisen rakennustyön⁷⁶. Silloin saamamme hengähdystauko osoittautui perin lyhyeksi. Kesällä v. 1918 puhjenneesta tshekkoslovakien kapinasta alkanut sota, jota meidät pakotettiin käymään, osoittautui erittäin ankaraksi. Kuitenkin yritimme monta kertaa aloittaa taloudellisen rakennustyön: jo keväällä 1918 ja laajemmassa mitassa kuluvan vuoden keväällä, jolloin asetettiin käytännöllisesti kysymys työarmeijoista. Nyt meidän on vielä kerran otettava tuo rakennustyöhön siirtyminen tärkeimmäksi tehtäväksemme ja jännitettävä kaikki voimamme suorittaaksemme sen. Se on koko sosialistisen kumouksen mitä tärkein tehtävä kansainväliseltä kannalta katsoen, yleensä kapitalismin voittamisen kannalta katsoen. Jotta voitaisiin voittaa kapitalismi y'eensä, on ensinnäkin voitettava riistäjät ja säilytettävä riistettyjen valta — tehtävänä on kukistaa riistäjät vallankumouksellisin voimin; toiseksi tehtävänä on rakentava työ — tulee rakentaa uudet taloudelliset suhteet, näyttää esimerkin avulla, kuinka se tehdään. Nämä sosialistisen kumouksen toteuttamistehtävän kaksi puolta kytkeytyvät erottamattomasti toisiinsa ja

erottavat vallankumouksemme kaikista aikaisemmista vallankumouksista, joissa rajoituttiin yksipuolisesti hajottamiseen.

Ellemme ratkaise tehtävän toista osaa, kaikki menestykset, kaikki voitot, joita olemme saaneet riistäjien kukistamisessa ja maailman imperialistien aseellisessa torjumisessa, menevät aivan hukkaan ja palaaminen vanhaan on edelleenkin kiertämätöntä. Teoriassa tästä ei voi olla kahta mielipidettä. Siirtyminen on oleva erittäin jyrkkää ja vaikeaa ja vaatii toisenlaisia menetelmiä, toisenlaista voimien jaottelua ja käyttöä, toisenlaista huomion keskittämistä, toisenlaista mentaliteettia j.n.e. Niiden menetelmien asemesta, joita käytetään riistäjien vallankumouksellisessa kukistamisessa ja väkivallantekijöiden torjumisessa, meidän tulee käyttää järjestely- ja rakennustyön menetelmiä, meidän täytyy lyödä itsemme läpi ja todistaa koko maailmalle, ettemme ole vain voima, joka pystyy vastustamaan sotilaallista painostusta, vaan myös voima, joka pystyy näyttämään esimerkkiä. Kaikissa suurten sosialistikirjailijain teoksissa on aina ollut viittauksia siihen, että sellaisessa tehtävässä sosialistisessa vallankumouksessa on kaksi puolta ja että nämä kaksi puolta koskevat niin ulkomaailmaa, niitä valtioita, jotka ovat edelleenkin kapitalistien vallassa, kuin myös oman maan ei-proletaarisia joukkoja. Olemme saaneet talonpoikaiston vakuuttumaan, että proletariaatti antaa sille paremmat elämänot kuin antoi porvaristo, olemme saaneet sen vakuuttumaan käytännön perusteella. Kun talonpoikaisto, vaikka se olikin tyytymättömän bolshevistiseen järjestelmään, vertasi tätä käytännössä Perustavan kokouksen, Koltshakin y.m. järjestykseen, niin se tuli siihen johtopäätökseen, että bolshevikit ovat turvanneet sille paremman elämän ja suojelleet sitä sotilaallisesti koko maailman imperialistien väkivallalta. Itse asiassa puolet talonpoikaistosta oli elänyt porvariston vallan aikana porvarillisesti, eikä se voinutkaan elää muuten. Proletariaatin on ratkaistava nyt toinen tehtävä, osoitettava talonpojalle, että proletariaatti pystyy näyttämään sille ja saattamaan käytännössä voimaan sellaiset taloudelliset suhteet, jotka ovat korkeammalla kuin ne, joiden vallitessa jokainen talonpoikaisperhe hoitaa talouttaan omalla tavallaan. Talonpoikaisto luottaa yhä vieläkin vain tähän vanhaan järjestykseen ja pitää sitä yhä vieläkin nor-

maalina. Se on epäilemätöntä. Ettäkö talonpoikaisto alkaa propagandamme vaikutuksesta suhtautua toisin elämän kysymyksiin, talouteen,— se on silkkaa pötyä. Talonpoikaisto on odottelevalla kannalla, sen neutraalin vihamielinen suhtautuminen meihin on muuttunut neutraalin myömieliseksi. Se pitää meitä kaikkia muita hallituksia parempana, koska se näkee, että työväen, proletariiden valtio, proletaarinen diktatuuri, ei ole raakaa väkivaltaa, vallananastusta, joksi sitä on kuvattu, vaan se on parempi talonpoikaiston puolustaja kuin koltshakilaiset, denikiniläiset y.m.s.

Mutta tämä ei riitä, emme ole tehneet tärkeintä, mikä on tehtävä, emme ole näyttäneet, että proletariaatti jälleenrakentaa suurtuotannon ja yhteiskunnallisen talouden niin, että talonpoikaisto voidaan siirtää korkeampaan talousjärjestelmään. Todistettuamme, että kykenemme vallankumouksellisen organisaatiomme avulla estämään väkivallan harjoittamisen riistettyjä kohtaan, meidän tulee todistaa sama myös toisella alalla luomalla sellaisen esikuvan, joka ei vakuuttaisi sanoin, vaan osoittaisi käytännössä koko suunnattomalle talonpoikaisjoukolla ja pikkuporvarillisille aineksille sekä muille maille, että sodassa voittanut proletariaatti kykenee luomaan kommunistisen järjestelmän, kommunistisen talousmuodon. Tällä tehtävällä on yleismaailmallinen merkitys. Saavuttaaksemme toisenkin puolen voitosta, voiton kansainvälisessä mielessä, meidän on ratkaistava tehtävän toinen puoli — taloudellisen rakennustyön tehtävä. Tästä puhuimme viimeksi pidetyssä puoluekonferenssissa, joten minusta tuntuu, että täällä on tarpeetonta ja mahdotontakin ryhtyä tarkastelemaan yksityiskohtaisesti asian eri puolia, tämä tehtävä käsittää taloudellisen rakennustyön kokonaisuudessaan. Mainitsin lyhyesti siitä, miten voidaan turvata teollisuustyöläiset viljalla ja teollisuus polttoaineella. Tämä on se perusta, joka tekee mahdolliseksi jatkuvan rakennustyön. Minun on lisättävä, että Neuvostojen seuraavassa edustajakokouksessa, kuten olette nähneet sanomalehdissä julkaistusta työjärjestyksestä, keskeisimpänä kysymyksenä on tämä taloudellisen rakennustyön kysymys. Koko työjärjestys on soviteltu sellaiseksi, että se auttaisi keskittämään kaikkien kokoukseen saapuvien edustajien, koko tasavallan neuvosto- ja puoluejärjestöjen huomion ja huolenpidon talouspuoleen, kulkulaitoksen

ja teollisuuden jälleenrakentamiseen, siihen, mitä on varovaisesti sanottu „talonpoikaistalouden auttamiseksi”, mutta mikä merkitsee paljon enemmän — lukuisia järjestelmällisiä, harkittuja toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on kohottaa vastaavalle tasolle talonpoikaistalous, joka säilyy vielä melko kauan.

Tämän yhteydessä Neuvostojen edustajakokouksen työjärjestykseen on otettu selostus Venäjän sähköistämisestä tarkoituksena pohjustaa teknilliseltä puolelta sitä yhtenäistä kansantalouden jälleenrakentamissuunnitelmaa, josta olemme puhuneet. Ellei Venäjällä luoda uutta korkeampaa teknillistä perustaa, niin ei voi olla puhettakaan kansantalouden jälleenrakentamisesta eikä kommunismista. Kommunismi on Neuvostovalta plus koko maan sähköistäminen, sillä ilman sähköistämistä on mahdoton kohottaa teollisuutta. Tämä on aikaa, vähintään 10 vuotta vaativa tehtävä edellyttäen, että tähän työhön vedetään mukaan suuri joukko teknikkoja, jotka antavat Neuvostojen edustajakokoukselle koko joukon painettuja asiakirjoja, joissa esitetään seikkaperäinen suunnitelma⁷⁷. Kuluu vähintään 10 vuotta ennen kuin voimme toteuttaa tämän suunnitelman perustehtävät, luoda 30 erittäin suurta voimalaitospiiriä, joiden ansiosta koko teollisuus voidaan nykyaikaistaa. On selvää, että ilman tätä koko teollisuuden uudestijärjestelyä koneellisen suurtuotannon vaatimusten mukaisesti sosialistinen rakennustyö jää vain lukuisiksi dekreeteiksi, työväenluokan ja talonpoikaiston poliittiseksi yhteydeksi, talonpoikaiston pelastamiseksi Koltshakin ja Denikinin vallasta, esimerkiksi maailman kaikille valtioille, mutta sillä ei tule olemaan omaa perustaa. Kommunismi edellyttää, että on olemassa Neuvostovalta poliittisena elimenä, joka antaa sorretuille joukoille mahdollisuuden kaikkinaiseen toimintaan —, ilman sitä kommunismi on mahdoton. Ja kaikkialla maailmassa näemme todisteita siitä, sillä Neuvostovalta-aate ja sen mukainen ohjelma voittavat ehdottomasti koko maailmassa. Sitä todistaa jokainen vaihe taistelussa II Internationalea vastaan, jota auttavat pysymään pystyssä poliisi, papit ja työväenliikkeen vanhat porvarilliset virkailijat.

Tämä turvaa asian poliittisen puolen, mutta taloudellinen puoli voidaan taata vasta sitten, kun Venäjän proletaarinen valtio tulee todella johtamaan koneellista suurteollisuutta,

joka pohjautuu nykyaikaiseen tekniikkaan, ja tämä merkitsee sähköistämistä; se vaatii sähkön käytön perusehtojen ja vastaavasti myös teollisuuden sekä maanviljelyksen tuntemusta. Tehtävä on äärettömän suuri, sen suorittamiseen tarvitaan aikaa huomattavasti enemmän kuin mitä tarvitsimme sotilaallisen hyökkäyksen torjumiseen ja olemassaolomme turvaamiseen. Mutta tuo ajan pituus ei meitä pelota, pidämme saavutuksena sitä, että olemme saaneet osallistumaan työhön kymmeniä ja satoja porvarillismielisiä insinöörejä ja tieteen edustajia, antaneet heidän tehtäväkseen järjestää uudelleen koko talouden, teollisuuden ja maanviljelyksen, herättäneet heissä kiinnostusta asiaan ja saaneet heiltä paljon aineistoa, joka julkaistaan lukuisina kirjasina. Jokaista sähköistämiskiikettä valaistaan eri kirjassa. Pohjoisen piirin sähköistämissuunnitelma on valmis, asiasta kiinnostuneet voivat saada sen. Neuvostojen edustajakokoukseen mennessä julkaistaan kutakin eri kiikettä valaisevat kirjaset, joissa esitetään koko uudesti-järjestelysuunnitelma. Joka puolella, jokaisessa puolueolosuhteissa, jokaisessa neuvostolaitoksessa on tehtävä nyt järjestelmällisesti työtä tämän yhtenäisen, moniksi vuosiksi laaditun suunnitelman mukaan, jotta voisimme lähitulevaisuudessa nähdä konkreettisesti, kuinka nopeasti ja miten kuljemme eteenpäin, mutta emme saa lainkaan pettää itseämme emmekä salata edessämme olevia vaikeuksia. Koko tasavallan tehtävänä on toteuttaa tämä yhtenäinen taloussuunnitelma, se on toteutettava hinnalla millä hyvänsä. Kommunistisen puolueen on järjestettävä koko agitaatio-, propaganda- ja puolue työ tämän tehtävän toteuttamista silmälläpitäen. Tämä on jo monesti myönnetty teoreettisesti eikä kukaan väitä sitä vastaan, mutta tällä alalla on tehty tuskin sadasosa siitä, mitä pitäisi tehdä.

On luonnollista, että olemme tottuneet poliittisen sodan kauteen, että olemme kaikki karaistuneet poliittisessa ja aseellisessa taistelussa, ja sen vuoksi nyt se, mitä nykyinen Neuvostovalta on aikaansaanut, on vasta valmistautumista tehtävään, joka vaatii siirtämään junan nyt toisille raiteille, ja tämän junan on kuljetettava kymmeniä miljoonia ihmisiä. Sellaisen kapineen siirtäminen toisille raiteille, kun paikoitellen ei ole edes raiteitakaan, vaatii huomion jännittämistä, tietoja ja erittäin suurta sitkeyttä. Koska talonpoikien ja työläisjoukkojen sivistystaso ei vastannut tehtävän

vaatimuksia ja me puolestamme olimme miltei 99-prosenttisesti tottuneet ratkaisemaan sotilaspoliittisia tehtäviä, meillä heräsi henkiin virkavaltaisuus. Sen ovat myöntäneet kaikki. Neuvostovallan tehtävänä on hävittää koko vanha koneisto niin kuin tehtiin Lokakuussa ja luovuttaa valta Neuvostoille, mutta toteamme jo ohjelmassammekin, että meillä on herännyt henkiin virkavaltaisuus, että meillä ei vielä ole todella sosialistisen yhteiskunnan taloudellista perustaa. Meillä ei ole kulttuuriedellytyksiä, luku- ja kirjoitustaitoa ja työläis- ja talonpoikaisjoukkojen kulttuuritaso on yleensä alhainen. Se johtuu siitä, että sotilaalliset tehtävät vaativat proletariaatin parhaimmat voimat. Proletariaatti uhrasi tavattoman paljon niiden sotilaallisten tehtävien hyväksi, joita suorittamaan jouduttiin lähettämään myös kymmeniä miljoonia talonpoikia, ja kun ei ollut mitään muita aineksia, meidän oli vedettävä työhön mukaan sellaisia, joiden katsantokannat ovat läpeensä porvarillisia. Sen vuoksi meidän olikin sanottava ohjelmassa, sellaisessa asiakirjassa kuin puolueen ohjelmassa, että virkavaltaisuus on herännyt henkiin ja on taisteltava järjestelmällisesti sitä vastaan. Selvää on, että neuvostolaitoksissa henkiinherännyt virkavaltaisuus ei voinut olla vaikuttamatta turmiollisesti myös puoluejärjestöihin, koska puolueen ylimmät johtoportaajat ovat neuvostokoneiston ylimpiä johtoportaita: ne ovat samaa. Kun me siis olemme todenneet pahan, vanhan virkavaltaisuuden, jota on saattanut esiintyä puoluekoneistossa, niin on ilmeistä ja luonnollista, että puoluejärjestöissä juuri onkin havaittu tämän pahan kaikki oireet. Ja juuri siitä syystä tämä kysymys on otettu Neuvostojen edustajakokouksen päiväjärjestykseen ja tämäkin konferenssi on kiinnittänyt siihen suurta huomiota ja syystä kylläkin, sillä tätä puolueen sairautta, jonka olemassaolo tunnustetaan yleisen puoluekonferenssin päätöslauselmissa⁷⁸, tavataan muuallakin eikä yksin Moskovassa, se on levinnyt koko tasavallan alueelle. Se on aiheutunut siitä, että meidän oli suoritettava sotilaspoliittista työtä, silloin kun meidän olisi pitänyt temmata mukaan talonpoikaisjoukot ja kun emme voineet asettaa suurempia vaatimuksia talonpoikaistalouden ja talonpoikaisjoukkojen kehitystason kohottamista koskevan suunnitelman laajuuteen nähden.

Sallikaa minun sanoa lopuksi muutama sana puolueen sisäisestä tilasta, siitä taistelusta, siitä oppositioilmentymästä, minkä kaikki läsnäolevat tuntevat hyvin ja joka Moskovan kaupunki- ja kuvernementtikonferenssissa on kysynyt runsaasti voimia ja huomiota, ehkä paljonkin enemmän kuin kukaan meistä olisi toivonut. Luonnollisesti se suuri siirtymisaskel, jonka olemme nyt ottaneet tilanteessa, jolloin voimamme ovat ehtyneet sen seurauksena, että tasavalta otti niitä proletariaatilta ja puolueelta kolmena taisteluvuotena, on saattanut meidät tukalaan asemaan, silloin kun ratkaistavana on tehtävä, jota on mahdoton määritellä koko laajuudessaan. Meidän on myönnettävä, ettemme tiedä tarkalleen pahan koko laajuutta, ettemme pysty määrittelemään voimasuhteita emmekä selviä ryhmittymiä. Puoluekonferenssin perusmerkitys on siinä, että se asetti kysymyksen päiväjärjestykseen, ei salannut jo olemassaolevaa pahaa, vaan kiinnitti puolueen huomion siihen sekä kehotti kaikkia puolueen jäseniä toimimaan siten, että päästäisiin tästä pahasta. Niin Keskuskomitean kannalta kuin luullakseni myös puoluetovereiden valtaenemmistön kannalta (sikäli kuin tunnen ne näkökantat, joista kukaan ei kieltäydy) ei luonnollisesti voi olla epäilystäkään, että puoluekriisin yhteydessä siinä oppositiossa, jota esiintyy paitsi Moskovassa myös kautta Venäjän, ilmenee hyvin paljon sellaista, mikä on täysin tervettä, välttämätöntä ja kiertämätöntä puolueen luonnollisen kasvun kausina ja siirryttäessä sellaisesta tilanteesta, jolloin koko huomio kohdistettiin poliittisiin ja sotilaallisiin tehtäviin, tilanteeseen, jolloin on tehtävä rakennus- ja järjestelytyötä, jolloin meidän on vaikutettava kymmeneen byrokraattisiin laitoksiin ja jolloin proletariaatin ja talonpoikain enemmistön sivistystaso ei ole tehtävää vastaava. Niinpä esimerkiksi Työläis- ja talonpoikaisinspektio on olemassa pikemminkin vain toivomuksena, sen toimintaa ei voitu panna alulle, sillä parhaat työläiset oli otettu rintamalle ja talonpoikaisjoukot eivät voineet alhaisen sivistystasonsa vuoksi nostaa keskuudestaan huomattavampaa määrää työntekijöitä.

Luonnollisesti oppositiolla, joka pitää tunnuksenaan mitä nopeinta siirtymistä, mahdollisimman laajaa verkien ja nuorten voimien mukaan vetämistä sekä työläisten nimittämistä paikkakunnilla vastuunalaisimpiin toimiin,

on erittäin terveet pyrkimykset, tendenssit ja ohjelma. Tämän suhteen ei ole kahta mielipidettä, ei Keskuskomiteassa eikä liioin vähänkään vastuunalaisten toverien keskuudessa, sikäli kuin heidän lausuntojensa perusteella on voitu päätellä. Mutta epäilemättömtä on myös se, että rinnan näiden terveiden ainesten kanssa, jotka kaikki yhtyvät konferenssin päätösten toteuttamisohjelman pohjalla, on toisenlaisiakin aineksia. Yhdessäkään neuvottelukokouksessa, myöskään alustavissa neuvottelukokouksissa, joissa tavallisesti on ollut osanottajia enemmän kuin tässä konferenssissa, ette ole kuulleet kahta mielipidettä tästä kysymyksestä. Yhteinen ohjelmamme on toteutettava, se on epäilemättömtä, ja meillä on nyt edessämme vaikea työ. Nyt ei tietenkään enää saa itse asiassa tyytyä tämän vastustajan kukistamiseen eikä tämän vastustajan torjumiseen. Tässä olemme nähkääs tekemisissä niiden pikkuporvarillisten valtoimien voimien kanssa, jotka kymmenmiljoonaisina joukkoina ympäröivät meitä; meitä on vähempi, meitä on hyvin vähän näihin pikkuporvarillisiin joukkoihin verrattuna. Meidän on kasvatettava näitä joukkoja, opetettava niitä, mutta meidän on pitänyt siirtää kaikki opettajavoimat, järjestyneet voimat täyttämään toista tehtävää, erittäin jännittävää, vaikeaa ja erittäin vaarallista, suuria uhrauksia vaativaa tehtävää, käymään sotaa. Sota on näet sellaista, eikä siinä auta mikään muu.

Ja tässä tilanteessa meidän on vastattava itsellemme, onko puolue nyt täysin tervehtynyt, olemmeko saaneet täydellisen voiton virkavaltaisuudesta, jotta voimme järjestää taloudellisen rakennustyön oikeammalle perustalle, järjestää Työläis- ja talonpoikaisinspektion, ei vain siinä mielessä, että julkaistaan asetus, vaan siinä, että saadaan työläisjoukot todella osallistumaan sen toimintaan? Tämä on vaikeaa, ja puolueen tehtävistä puhuttaessa tärkein tehtävämme on niin sanotun oppositiolinjan mahdollisimman nopea likvidoiminen. Mikäli kysymyksessä ovat eriävät mielipiteet, erilainen nykytapahtumien ymmärtäminen, eri ohjelmat, vaikkapa tulevaakin toimintaamme koskevat ohjelmat, niin tähän kysymykseen KK:n on suhtauduttava mitä suurimmalla huomaavaisuudella kaikissa Politbyroon istunnoissa ja kokouksissa, joissa eriäviä mielipiteitä ilmenee. Tämän tehtävän täyttämisen takaa koko puolueen yksimielinen toiminta. Me pidämme sitä tavattoman tärkeää.

keänä. Meitä odottaa nyt taloudellinen rakennustyö, se on vaikeampaa kuin sotilaallinen työ, jonka suoritimme talonpoikain innostuksen ansiosta, sillä talonpojat pitivät työläisvaltiota epäilemättä parempana kuin koltshakilaista valtiota. Aivan toista on nyt, kun talonpoikaisjoukot pitää saada osallistumaan niille kerrassaan vieraaseen rakennustyöhön, jota ne eivät ymmärrä ja johon ne eivät voi luottaa. Tämä tehtävä vaatii suurempaa järjestelmällisyyttä, suurempaa sitkeyttä ja parempaa järjestelykykyä, ja kuitenkin juuri järjestelykykynsä puolesta venäläinen taitaa olla muita huonompi. Se on heikoin puolemme; sen vuoksi, jos jokin häittää tätä työtä, pitää meidän pyrkiä poistamaan se mitä pikimmin. Siirtymistä kannattavassa oppositiossa on epäilemättä yhtä ja toista tervettäkin, mutta silloin kun se muuttuu oppositioksi opposition vuoksi, siitä on epäilemättä tehtävä loppu. Olemme hukanneet paljon aikaa kiistoihin, riitoihin ja torailuun ja meidän on sanottava itsellemme „riittää!” sekä yritettävä tavalla tai toisella tervehdyttää toimintamme. Tehtäköön tiettyjä, mieluummin suuria kuin pieniä myönnytyksiä niille, jotka ovat tyytymättömiä ja nimittävät itseään oppositioksi, mutta toiminta on saatava yksimieliseksi, sillä muutoin olemassaolomme on mahdotonta näissä oloissa, kun meitä ympäröivät sekä ulkoiset että sisäiset viholliset.

Vanhoja, pikkuporvarillisia valtoimia voimia, pienyrittäjiä on epäilemättä paljoa enemmän kuin meitä. Ne ovat voimakkaampia kuin työläisten tarpeiden perusteella yhdistetty sosialistinen taloudellinen tuotanto. Jokainen, joka on ollut kosketuksissa maaseutuun ja nähnyt kaupungissa harjoitetun keinottelun, käsittää varsin hyvin, että tuopieneen taloudelliseen rakennustyöhön pohjaava yhteiskuntakerros on meitä monilukuisempi, minkä vuoksi toiminnan on oltava ehdottoman yksimielistä, ja meidän on hinnalla millä hyvänsä saatava se sellaiseksi. Seuratessani Moskovan järjestöissä kiistoja ja taistelua, seurattessani, miten paljon kokouksissa keskusteltiin ja miten paljon oli keskinäistä kiistaa ja sanasotaa, tulin siihen johtopäätökseen, että on aika tehdä siitä loppu ja kaikkien liittyä yhteen konferenssin toimintaohjelman pohjalla. On sanottava, että olemme saaneet maksaa tästä kalliin hinnan. Surullista oli esimerkiksi nähdä, kuinka puoluekokouksissa riideltiin tuntikaupalla siitä, tuliko se ja se

aikanaan kokoukseen, onko tietty henkilö käyttäytynyt sillä ja sillä tavalla. Sitäkö varten kokouksia pidetään? Meillähän on olemassa tietty toimikunta, joka käsittelee, onko luetteloihin merkitty henkilö käyttäytynyt sillä tai toisella tavalla. Kysymyksessä on kuitenkin kokouksen sisältö. Ottakaa esimerkiksi sellainen kokenut puoluetoveri kuin Bubnov. Kuulin hänen puheensa konferenssin esittämästä toimintaohjelmasta. Tämä ohjelma edellyttää entistä suurempaa arvosteluvapautta. Mutta konferenssihan pidettiin syyskuussa ja nyt on marraskuu. Arvosteluvapaus on mainio asia, mutta sen jälkeen, kun me kaikki olemme hyväksyneet sen, ei ole pahitteeksi kiinnittää huomiota myös arvostelun sisältöön. Menshevikit, eserrät ynnä muut pelottelivat meitä pitkän aikaa arvosteluvapaudella, mutta me emme pelästyneet. Jos arvosteluvapaus merkitsee vapaata kapitalismin puolustamista, niin sellaisesta vapaudesta me teemme lopun. Me olemme menneet eteenpäin. Arvosteluvapaus on julistettu, mutta on ajateltava arvostelun sisältöä.

Vaiitettavasti on kuitenkin tunnustettava, että arvostelu on sisällyksetöntä. Kun saavut piiriin, ajattelet, millaista arvostelu on sisällöltään. Eihän voida puoluejärjestöjen avuin poistaa lukutaidottomuutta vanhoin virkavaltaisin menetelmin. Millä muulla tavalla voidaan tehdä loppu virkavaltaisuudesta, jollei siten, että vedetään mukaan työläiset ja talonpojat? Piirikokouksissakin arvostelu koskee pikkuseikkoja, kun taas Työläis- ja talonpoikaisinspektiosta en ole kuullut sanaakaan, hiiskahdustakaan. En ole kuullut, että jokin piiri olisi vetänyt työläisiä ja talonpoikia mukaan tähän työhön. Todellinen rakentava toiminta — tämä olkoon arvostelun kohteena ja sisältönä. Moskovassa tulee jokaisella pienenkin talon hallinnolla, jokaisella suurella tehtaalla ja tuotantolaitoksella olla oma kokemustaan. Jos tahdomme taistella virkavaltaisuutta vastaan, meidän on saatava mukaan alimmat kerrokset. Meidän on tiedettävä, millaista kokemusta on saatu missäkin tehtaassa, mitä niissä on tehty niiden ja niiden byrokraattien karkottamiseksi, millaista kokemusta on saanut korttelin hallinto, kulutusosuuskunta. Koko talouskoneisto on saatava toimimaan mahdollisimman ripeästi, mutta todellisuudessa siitä ei kuule hiiskahdettavankaan, torailua ja riitaa sen sijaan on miten paljon tahansa. Tällainen jättäjäismulistus ei voinut tietenkään tapahtua ilman riitaa, ilman tätä

usein hyvinkin likaista pintavaahtoa. Meidän on aika herättää kysymys myös arvostelun sisällöstä eikä ainoastaan arvosteluvapaudesta. On jo aika sanoa, että kokemuksemme huomioon ottaen meidän on tehtävä useita myönnetyksiä, meidän on sanottava itsellemme, että tästä lähtien emme salli enää vähäisintäkään torailua. Meidän pitää vetää risti entisyytemme päälle ja käydä käsiksi todelliseen taloudelliseen rakennustyöhön, ryhtyä järjestämään koko puolue työ uudella tavalla, siten, että puolue johtaisi Neuvostomaan taloudellista rakennustyötä ja huolehtisi sen menestymisestä käytännössä, propagoisi enemmän teoin kuin sanoin. Eihän nykyään enää saada työläistä enempää kuin talonpoikaakaan vakuuttumaan sanan voimalla, heidät voi saada vakuuttumaan vain esimerkkiin vetoamalla. Heidät on saatava vakuuttumaan, että he voivat parantaa talouttaan ilman kapitalisteja, että selkkausten selvittämiseen ei tarvita poliisipatukkaa eikä kapitalistista nälänhätää, vaan puolueen jäsenten johtoa. Meidän on asetettava tälle kannalle, ja silloin saavutamme taloudellisessa rakennustyössä vast'edes sellaista menestystä, joka kansainvälisessä suhteessa vie meidät jo lopulliseen voittoon.

*Julkaistu v. 1920 kirjasessa:
„Puolueen juoksevan työn
ajankohtaisia kysymyksiä“*

VKP(b):n Moskovan komitean julkaisu

*Julkaistaan
kirjasein tekstin mukaan*

**PUHE VKP(b):n MOSKOVAN
KUVERNEMENTTIKONFERENSSISSA
MOSKOVAN KOMITEAN VAALEISTA
MARRASKUUN 21 pnä 1920**

Toverit, olen joutunut hyvin usein, ehkä liiankin usein, osallistumaan vaaleihin: sekä sellaisiin puolue-elinten vaaleihin, joita on toimitettu eri ryhmien ja virtausten ja jopa ryhmäkuntienkin välisen taistelun jälkeen, että sellaisiin vaaleihin, joita on toimitettu oloissa, jolloin taistelu on ollut mitä ankarinta ja jolloin molemminpuolinen valvonta on ollut niin tiukkaa, ettei yhdessäkään puoluesolussa ole pidetty laillisena mitään äänestystä, ellei ole ollut läsnä kummankin puolueryhmän edustajia paperilippuineen ja elleivät he ole laskeneet ääniä, mutta johtavien elinten — Pietarin tai Moskovan komitean tai Keskuskomitean — vaaleissa ei ole milloinkaan noudatettu suhteellisuusperiaatetta. Suhteellinen edustus on välttämätön puoluekonferenssin, päätösvaltaisen elimen, tai puolueen edustajakokouksen koollekutsumiseksi silloin, kun vaaleissa taistellee keskenään kaksi ryhmää, virtausta tai ryhmäkuntaa. Mutta käytännöllistä toimintaa harjoittavan toimeenpanevan elimen muodostamisessa ei ole koskaan noudatettu suhteellista edustusta ja tokkopa tätä voitane pitää oikeanakaan. Minusta tuntuu, että edellinen puhuja luopui jo itsekkin tässä suhteessa suhteellisuusperiaatteesta, kun hän yhdessä Ignatovin kanssa ilmoitti, että heidän esittämänsä listan hyvänä puolena on se, että viedään läpi yksitoista, kuten hän sanoi. Minulla ei ole mahdollisuutta tarkastaa yhtätoista 38:sta, mielestäni myönnytyksen olisi pitänyt olla suremman kuin sitä olisi halunnut kokouksen välitön enemmistö tai ryhmä, joka pitää itseään Moskovan komitean kannattajana. Olen jo perustellut tätä mielipidettäni, ja nyt on tärkeintä oikea henkilöiden valinta. Suurin

osa listaan merkityistä tovereista on minulle tuntemattomia, mutta te, joilla on päätösvaltainen äänioikeus tässä konferenssissa, tunnette tietenkin kaikki toverit, ja arvelen, että pidätte epäilemättä ohjeenne sitä, että valitsemalla mieskohtaisesti tuntemianne tovereita muodostatte ryhmän, joka kykenee toimimaan yksimielisesti ja edustaa kaikkea, mikä suinkin on tervettä puoluevirtauksissa, niin muotoutuneissa kuin muotoutumattomissakin tai eräissä suhteissa epämääräisiksi jääneissä virtauksissa, mutta kokonaisuudessaan sen pitää olla käytännöllistä politiikkaa johtava ryhmä, joka ei edusta suhteellisesti tämän kokouksen suuntavivahteita, vaan suorittaa taistelutehtävää — taistelee sisäisiä ja ulkoisia vihollisiamme vastaan konferenssin päätösten hengessä ja siten, ettei jäisi jalansijaa epäsovulle eikä puuttuisi yksimielisyyttä. Juuri siksi toimeenpanevan elimen vaaleissa onkin pidettävä ratkaisevana seikkana sitä, että te, konferenssin edustajat, tunnette henkilökohtaisesti jokaisen ehdokkaan ja annatte etusijan ryhmälle, jonka suhteen voidaan olla varmoja, että se tulee toimimaan yksimielisesti, eikä sitä suhteellisuusperiaatetta, jota ei ole koskaan noudatettu, ja tuskinpa sen noudattaminen nytkään olisi paikallaan.

*Julkaistaan ensi kerran,
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

PUHE
MOSKOVAN KIRJAPAINOTEOLLISUUSLAITOSTEN
TEHDASKOMITEAIN KONFERENSSISSA
MARRASKUUN 25 pnä 1920

LYHYT LEHTISELOSTUS

(Laajan puheen piti toveri Lenin, jonka koko kuulijakunta otti vastaan raikuvien suosionosoituksin.) Tov. Lenin osoitti syyt, jotka estivät maailman imperialismia toteuttamasta pyrkimystään — tukahduttamasta proletaarista tasavaltaa; näitä syitä ovat pääasiallisesti kapitalistisen järjestelmän rappeutuminen ja vallankumouksellisen liikkeen kasvu kaikkien maiden työläisten keskuudessa. Punainen Armeijamme puhuu niin vakuuttavaa ja selvää kieltä saalistajille ja ryöväreille, että näiden on pakko ryhtyä puhumaan meille kaupankäynnistä. Mutta Punaisen Armeijan voitto ei tule olemaan täydellinen eikä pysyvä, ellemmme suoriudu seuraavasta, vielä vaikeammasta, vielä suuremmasta tehtävästä, jona on teollisuuden kohottaminen ja kansantalouden tilan parantaminen.

Lenin puhui lyhyesti myös sähköistämisestä, jota ilman maan uudestisyntyminen ei ole ajateltavissa. Puhuttuaan ulkomaisen pääoman hyväksikäyttämisestä, toimiluvista, puhuja ryhtyi selittelemään kirjapainoteollisuuden merkitystä yleisessä kansantaloudessa ja lausui lopuksi vakauksenaan, että Venäjän työläiset ja talonpojat saavat loistavan voiton rauhanomaisen työn rintamalla, niin kuin he ovat jo monesti saaneet sotarintamilla. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

**PUHE VKP(b):n MOSKOVAN JÄRJESTÖN
PUOLUESOLUJEN SIHTEERIEN KOKOUKSESSA
MARRASKUUN 26 pnä 1920**

LEHTISELOSTUS

Ensimmäisessä kirjelapussa toveri kysyy, onko siinä perää, että kaikki virastot siirretään Pietariin. Ei ole. Tämä huhu sai alkunsa siitä, että Moskovon Neuvostossa heräsi ajatus siirtää toisarvoiset virastot asuntopulan takia Moskovasta Pietariin. Selvisi, että Pietari voi ottaa vastaan noin 10.000 neuvostotoimihenkilöä, joita Moskovassa on 200.000. Tämän kysymyksen kaikinpuolista selvittelyä varten on muodostettu valiokunta, joka on ryhtynyt työhön, ja sen päätökset käsitellään suuressa Kansankomissaarien Neuvostossa. Kuten huomaatte, huhu on tavallaan epä-tarkka.

Toisessa ja kolmannessa kirjelapussa puhutaan toimiluvista. Sallikaa pysähtyä tarkastelemaan tätä kysymystä.

Amerikkalainen sosialisti Spargo, tavallaan meidän Aleksinskimme kaksoisveli, joka vihaa raivokkaasti bolshevikkeja, kirjoittaa eräässä kirjassaan toimiluvista pitäen niitä todistuksena kommunismin vararikosta. Samaa sanovat myös meidän menshevikkimme. Haaste on annettu ja olemme valmiit ottamaan sen vastaan. Tarkastelkaamme kysymystä asialliselta kannalta. Kumpi on kärsinyt vararikon — mekö vai Euroopan porvaristo? Se on kolme vuotta parjannut meitä, pitänyt vallananastajina ja ryöväreinä, yrittänyt kaikin keinoin kaataa meidät ja nyt se on pakotettu tunnustamaan, ettei se ole kaatanut meitä, ja tämä on jo meidän voittomme. Menshevikit sanovat, että olemme muka ottaneet tehtäväksemme yksin voittaa maailman porvariston. Mutta olemme sanoneet, että olemme vain yksi rengas maailmanvallankumouksen ketjussa emmekä ole koskaan ottaneet tehtäväksemme saavuttaa voittoa yksistään

omin voimin. Maailmanvallankumous ei ole vielä koittanut, mutta meitäkään ei ole vielä kaadettu. Militarismi mätänee, mutta me voimistumme, ja vararikon ovat kärsineet he emmekä me.

Nyt he haluavat alistaa meidät tahtoonsa sopimuksen pohjalla. Niin kauan kuin vallankumous ei ole koittanut, porvarillinen pääoma on edullista meille. Miten voimme jouduttaa talouden kehitystä, kun maamme on taloudellisesti muita heikompi? Porvarillisen pääoman avulla. Nykyään meillä on kaksi toimituslupasopimusehdotusta. Toinen sopimusehdotus koskee toimitusluvan antamista Kamtshatkalla 10 vuodeksi. Täällä kävi amerikkalainen miljardööri, joka selitti hyvin avomielisesti sopimuksen motiivit, nimittäin sen, että Amerikka haluaa saada Aasiassa tukikohdan siltä varalta, että syttyy sota Japania vastaan. Tämä miljardööri sanoi, että jos myymme Kamtshatkan Amerikalle, niin hän takaa, että Yhdysvaltojen väestön innostus tulee olemaan niin suuri, että Amerikan hallitus tunnustaa heti Venäjän Neuvostovallan; jos annamme sen vain vuokralle, niin innostus tulee olemaan vähäisempää. Nyt hän on matkalla Amerikkaan tiedottamaan, että Neuvosto-Venäjä ei ole lainkaan sellainen, jollaiseksi sitä on luultu.

Me olemme saaneet tähän saakka voittoja maailman porvaristosta siksi, että se ei kykene yhdistymään. Niin Brestin kuin Versailles'inkin sopimus hajotti sitä. Nyt on kasvamassa hillitön vihamielisyys Amerikan ja Japanin kesken. Me käytämme sitä hyväksemme ja tarjoamme Kamtshatkaa vuokralle, sen sijasta että antaisimme sen ilmaiseksi: anastihan Japani meiltä aseellisesti suuren maa-alan Kaukoidässä. Meidän on paljon edullisempaa olla riskeeraamatta, antaa Kamtshatka vuokralle ja saada sieltä osa tuotteista, sitäkin suuremmalla syyllä, kun se tosiasiallisesti ei kuitenkaan ole määrättävissämme emmekä voi käyttää sitä hyväksemme. Sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu, mutta Japanissa jo puhutaan siitä hurjan kiukuisesti. Tällä sopimuksella olemme syventäneet entistä enemmän vihollistemme keskinäistä eripuraisuutta.

Toisen tyyppisten toimituslupasopimusten mukaan annamme Arkangelin kuvernementissa vuokralle useita miljoonia desjatiinoja metsää, jota kaikista ponnistuksistamme huolimatta emme kykene käyttämään hyväksemme. Noudatetaan

shakkiruudukkojärjestystä, niin että vuokralle annettujen metsäpalstojen rinnalla tulevat olemaan meidän palstamme, jotka kykenemme hakkaamaan, ja samalla työläisemme voivat oppia heiltä tekniikkaa. Kaikki se on meille hyvin edullista.

Nyt kysymyksen viimeisestä puolesta.

Toimilupa ei ole rauhaa, se on myös sotaa, mutta vain toisessa, meille edullisemmassa muodossa käytyä sotaa. Ennen käytiin sotaa tankkien, tykkien y.m.s. avulla, mistä oli haittaa työllemme, nyt alkaa sota taloudellisella rintamalla. Toimiluvan saajat ehkä yrittävät saattaa jälleen voimaan kauppavapauden, mutta se ei käy päinsä ilman meitä. Sitä paitsi he ovat velvollisia alistumaan kaikkiin lakeihimme, työläisemme voivat ottaa heistä oppia, ja jos syttyy sota — sotaan porvaristoa vastaan meidän on oltava aina valmiita —, kaikki omaisuus jää meille sodan lakien nojalla. Toistan, toimiluvat ovat sodan jatkamista taloudellisella alalla, mutta nyt emme enää tuhoa, vaan kehitämme tuotantovoimiamme. Epäilemättä he yrittävät petkuttaa meitä ja kiertää lakejamme, mutta siltä varalta meillä on olemassa vastaavia elimiä: Yleisvenäläinen erikoiskomitea, Moskovan erikoiskomitea, kuvernementtien erikoiskomiteat j.n.e., ja olemme varmoja voitostamme.

Puolitoista vuotta sitten olimme valmiit allekirjoittamaan rauhansopimuksen, jonka mukaan suuri osa alueestamme olisi jäänyt Denikinille ja Koltshakille. Nämä kieltäytyivät ja menettivät kaiken. Olemme suunnistaneet oikein kansainväliseen vallankumoukseen johtavan tien, mutta tämä tie ei ole suora, se mutkittelee. Olemme ehdyttäneet porvariston voimat eikä se voi voittaa meitä asevoimin. Ennen he kielsivät meitä harjoittamasta kommunistista propagandaa; nyt siitä ei tule enää mitään ja on naurettavaa vaatia sitä. Heidän keskuudessaan tapahtuu hajaannus, ja se voimistaa meitä. Emme aiokaan voittaa yksistään asevoimin maailman porvaristoa, ja suotta menshevikit väittävät sellaista.

En ollut kuulemassa alustusta, jonka tov. Kamenev piti täällä konferenssista, mutta sanon, että konferenssi antaa meille erään opetuksen: millaista taistelu lieneekin ollut, millaisia muistoja siitä lieneekin, kaikesta sellaisesta on tehtävä kerta kaikkiaan loppu; on muistettava, että tärkein tehtävämme, perustehtävämme on voimien yhdistäminen. On siirryttävä taloudelliseen rakennustyöhön. Se on

vaikeaa kuusivuotisen sodan jälkeen, ja sen vuoksi on toimittava yksimielisesti pitämällä toimintaohjeena Yleisvenäläisen konferenssin päätöslausemia, jotka on toteutettava käytännössä. Taistelu virkavaltaisuutta vastaan, taloudellinen ja hallinnollinen työ vaativat yhtenäisyyttä. Meiltä odotetaan esimerkkiin pohjautuvaa propagandaa: on näytettävä esimerkkiä puolueeseen kuulumattomille joukoille. Päätöslausemien toteuttaminen on vaikeaa, kaikki voimat on keskitettävä siihen ja ryhdyttävä toimeliaasti työhön, ja kehotankin teitä tekemään sen.

*„Pravda” № 269,
marraskuun 30 pnä 1920*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla
pikakirjoituspöytäkirjaan*

**SELOSTUS ZAMOSKVORETSHJEN
KOMMUNISTIEN YLEISESSÄ KOKOUKSESSA
MARRASKUUN 29 pnä 1920⁷⁹**

LYHYT LEHTISELOSTUS

Tov. Lenin puhui verrattain seikkaperäisesti virkavaltaisuutta vastaan käytävän taistelun kysymyksestä, jota niin sanottu „oppositiomme” pitää miltei periaatekysymyksenä väittelyissään kuvernementtikonferenssin enemmistöä vastaan. Todeten myönteiseksi sen, että „oppositio” on asettanut tämän kysymyksen päiväjärjestykseen, Lenin samalla arvosteli oppositiota ankarasti siitä, että se suhtautuu kysymykseen kevytmielisesti. Osoitettuaan, mitkä syyt ovat johtaneet virkavaltaisuuden henkiinheräämiseen Neuvostovaltiossamme ja mikä pitää sitä yllä nykyaikana, Lenin varoitti erittäin vakavasti tovereita luulemasta, että tätä pahaa vastaan voidaan taistella paperipäätöslauselmien ja pelkän sisällyksettömän arvostelun avulla. Niinhän menshevikitkin ja eserrät, jotka tahtovat tämän kysymyksen avulla hankkia itselleen pääomaa, moittivat meitä siitä, ettemme kykene hävittämään virkavaltaisuutta neuvostokoneistotamme. Aikoinaan nämä herrat sanoivat, että me emme kykene puolustamaan Neuvostovaltiotamme, ja nyt he sanovat: „mitä tulee puolustukseen, niin siinä onnistuttiin, mutta virkavaltaisuus on neuvostolaitoksissa kuitenkin säilynyt, vaikka Lenin on muka siinä ja siinä kirjasessa kirjoittanut, että Neuvostojen vallan aikana virkavaltaisuus hävitetään”.

Todellisuudessa se ei pidä lainkaan paikkaansa.

Ennen kaikkea on parannettava yleensä elinoloja, ettei työläisen tarvitsisi juoksennella pussi selässä viljan haussa, että sadat tuhannet ja miljoonat työätekevät kävisivät läpi Työläis- ja talonpoikaisinspektion koulun ja oppisivat hallitsemaan valtiota (sitähän meille ei ole opettanut kukaan),

jotta he voisivat astua satojen tuhansien porvarillisten byrokraattien paikalle.

Samalla muutama sana Työläis- ja talonpoikaisinspektiosta. Tämä elin muodostettiin noin vuosi sitten, mutta valmentavana valtionhallintakouluna se on toistaiseksi tehnyt vähän. Ei olisi haitaksi, jos toverit, jotka tahtovat todella edistää taistelua virkavaltaisuutta vastaan, tekisivät työtä tällä alalla ja ottaisivat hyödylliset opetukset varteen.

Lenin korosti, että taistelu virkavaltaisuutta vastaan on erittäin kärkevä kysymys nimenomaan Moskovassa sen vuoksi, että täällä toverit joutuvat tekemisiin paitsi Moskovan myös koko Venäjän byrokraattien kanssa, koska keskusvirastot sijaitsevat Moskovassa. Moskovassa on 200.000 neuvostotoimihenkilöä, joista voidaan lähitulevaisuudessa siirtää Pietariin vastaavien virastojen mukana vain 10.000.

Neuvostokoneiston virkavaltaisuus ei ole voinut olla tunkeutumatta puoluekoneistoon, koska nämä koneistot kytkeytyvät läheisesti toisiinsa. Taistelu tätä pahaa vastaan voidaan ja pitää asettaa nykyään päiväjärjestykseen, mutta ei siten, että arvostellaan arvostelun vuoksi, vaan siten, että osoitetaan, millä tavalla tätä taistelua on käytävä käytännössä, ja — mikä on vieläkin parempi — todella käydään sitä niissä laitoksissa, joissa arvostelevat toverit työskentelevät, sekä tiedotetaan tämän taistelun tuloksista ja opetuksista.

LOPPULAUSUNTO

Loppulausunnossaan tov. Lenin osoitti melko jyrkässä äänilajissa „vastaväittäjilleen”, että kommunistien on sopimatonta arvostella niin perusteettomasti Keskuskomiteaa ja syyttää sitä niin ylimalkaisesti esittämättä ainoatakaan tosiasiaa, nimitellä jos miksi spesialisteja ja sanoa heitä kaikkia „porvarillisiksi” yrittämättä ottaa selville, keitä he ovat. Lenin mainitsi nimeltä koko joukon työläisiä, jotka ovat osoittaneet kykenevänsä tekemään työtä yhdessä specialistien kanssa, rakentamaan oikeat keskinäissuhteet heidän kanssaan ja omaksumaan heiltä sen, mikä on tarpeen. Nämä työläiset eivät ole tyytymättömiä spesialistei-

hin, motkottavat ne, jotka eivät ole suoriutuneet tehtävistään. Ottakaamme esimerkiksi vaikkapa Shljapnikov (eräs vastaväittäjäistä, joka esitti itsensä „työläisopposition” jäseneksi), joka yrittää kaikin voimin, kuten Lenin sanoi, „hautoa ilmoille erimielisyyksiä” vastustamalla sitä Leninin selostuksessaan lausumaa ajatusta, että me olemme velkaa talonpoikaistolle, ja korostamalla, että tässä muka „oppositio on eri mieltä kuin tov. Lenin”. Ja vielä samasta Shljapnikovista, joka ei millään tunnusta epäonnistuneensa työssä ja haluaa ehdottomasti selittää Arkangelin-matkansa KK:n järjestämäksi karkotukseksi. Tai tov. Bubnov, joka puhui niin paljon taistelusta virkavaltaisuutta vastaan eikä sanonut mitään siitä, kuinka hän taistelee virkavaltaisuutta vastaan vaikkapa omassa Tekstiiliteollisuuden päähallinnossaan, jossa tätä virkavaltaisuutta on yhtä paljon ja ehkä enemmänkin kuin muissa virastoissa. Siksipä — Vladimir Iljitsh varoitti zamoskvoretshjelaisia tovereita — kun kuulette tällaista arvostelua, sisällyksetöntä arvostelua, arvostelua arvostelun vuoksi, olkaa varuillanne, ottakaa selville, ehkä arvostelevan toverin itserakkautta on jollain tavoin loukattu, ehkä hän on henkilökohtaisesti pahastunut tai ärtynyt, mikä juuri sysääkin häntä ottamaan perusteettomasti oppositiokannan, olemaan oppositiossa opposition vuoksi.

Lopuksi tov. Lenin vastasi kirjelapuissa esitettyihin kysymyksiin selostaen seikkaperäisemmin toimilupakysymystä.

SÄHKE
ARMENIAN SOTILAALLISEN VALLANKUMOUS-
KOMITEAN PUHEENJOHTAJALLE ⁸⁰

Erivan. Armenian Sotilaallisen Vallankumouskomitean
puheenjohtajalle tov. Kasjanille

Teidän kauttanne tervehdin imperialismin ikeestä vapautunutta työtätekevien Neuvosto-Armeniaa. Olen varma, että teette kaiken voitavanne veljellisen solidaarisuuden aikaansaamiseksi Armenian, Turkin ja Azerbaidzhanin työtätekevien kesken.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja

Lenin

Moskova, joulukuun 2 pnä 1920.

„Pravda” № 273,
joulukuun 4 pnä 1920

**PUHE VKP(b):n MOSKOVAN JÄRJESTÖN
AKTIIVIN KOKOUKSESSA
JOULUKUUN 6 p:nä 1920**

Toverit, suureksi mielihyväkseni, joskin myös ihmeekseni, mikä on myönnettävä, olen pannut merkille, että kysymys toimiluvista herättää suurta mielenkiintoa. Joka puolelta kuuluu ääniä, ja niitä kuuluu pääasiassa alimpien kerrosten keskuudesta. Kysytään, että kuinka se niin on: karkotimme omat riistäjät, mutta kutsumme vieraita?

On ymmärrettävää, miksi nämä äänet tuottavat minulle mielihyvää. Jos kerran alimmat kerrokset ovat alkaneet pelätä entisten kapitalistien mahdollista paluuta ja tämän pelon aiheuttajana on ollut sellainen melko toisarvoinen toimenpide kuin toimilupadekreetti, niin yhä vieläkin tajutaan siis erittäin selvästi, kuinka vaarallista kapitalismi on ja kuinka suuria vaaroja piilee taistelussa sitä vastaan. Tämä on tietenkin suurenmoista ja suurenmoista eritoten sen vuoksi, että pelko on lähtöisin niin kuin jo mainitsin alimpien kerrosten keskuudesta.

Tärkeimpänä poliittisena näkökohtana toimilupakysymyksessä — ja tässä suhteessa on olemassa sekä poliittisia että taloudellisia näkökohtia —, tärkeimpänä poliittisena näkökohtana toimilupakysymyksessä on sääntö, jonka olemme omaksuneet teoreettisesti ja jota olemme soveltaneet käytännössä ja joka on vielä kauan, sosialismin lopulliseen yleismaailmalliseen voittoon saakka, oleva perussääntönämme, nimittäin: meidän on käytettävä hyväksemme kahden imperialistiryhmän, kahden kapitalistivaltioiden ryhmän välisiä vastakohtaisuuksia ja ristiriitoja ja yllytettävä niitä toistensa kimppuun. Niin kauan kuin emme ole valloittaneet maailmaa kokonaan, niin kauan kuin olemme taloudellisesti ja sotilaallisesti heikompia kuin

muu, kapitalistinen maailma, niin kauan on noudatettava sääntöä: on osattava käyttää hyväksi imperialistien välisiä ristiriitoja ja vastakohtaisuuksia. Ellemme olisi noudattaneet tätä sääntöä, olisimme kaikki riippuneet jo aikoja kapitalistien mielihyväksi hirressä. Peruskokemukset tässä suhteessa saimme Brestin sopimusta tehdessämme. Tästä ei pidä tehdä johtopäätöstä, että sopimukset voivat olla vain Brestin tai Versailles'in sopimuksen kaltaisia. Se ei pidä paikkaansa. Mahdollinen on myös kolmatta lajia oleva, meille edullinen sopimus.

Brest on merkittävä siinä suhteessa, että meidän onnistui ensi kerran tavattoman suuressa mitassa ja äärettömän vaikeissa oloissa käyttää hyväksemme imperialistien keskinäisiä ristiriitoja siten, että viime kädessä hyötyi sosialismi. Brestin aikoihin oli olemassa kaksi äärettömän voimakasta imperialistisaalistajain ryhmä: saksalais-itävaltalainen ja englantilais-amerikkalais-ranskalainen ryhmä. Ne kävivät keskenään vimmattua taistelua, jonka piti ratkaista lähi-ajoiksi maailman kohtalo. Kun kykenimme pitämään puoliamme, vaikka olimme sotilaallisessa suhteessa täysi nolla, vaikkei meillä ollut taloudellisessa suhteessa mitään ja luisuimme alamäkeä, kohti rappiotilan kuilua, kun kykenimme pitämään puoliamme, niin tämä ihme tapahtui yksinomaan siksi, että käytimme oikealla tavalla hyväksemme Saksan ja Amerikan imperialismiin välisiä ristiriitoja. Teimme perin suuren myönnytyksen Saksan imperialismille, ja tekemällä myönnytyksen tälle yhdelle imperialismille suojasimme itsemme samanaikaisesti kummankin imperialismiin ahdistelulta. Saksa ei voinut ryhtyä kuristamaan Neuvosto-Venäjää taloudellisesti enempää kuin poliittisestikaan, sillä oli muuta tekemistä. Luovutimme sille Ukrainan, josta olisi voinut saada viljaa ja kivihiiltä määrin, tietenkin jos pystyy ottamaan, jos oli voimaa ottaa. Englantilais-ranskalais-amerikkalainen imperialismi ei voinut hyökätä kimppuumme, sillä ehdotimme rauhaa ensin sille. Tätä nykyä Amerikassa julkaistaan Robinsin paksua kirjaa, jossa tekijä kertoo, että he kävivät neuvotteluja Leninin ja Trotskin kanssa ja olivat myöntäväisiä solmimaan rauhan. Vaikka he autoivatkin tshekkoslovakkeja ja vetivät nämä osallistumaan interventioon, niin oman sotansa vuoksi he eivät voineet sekaantua meidän asioihimme.

Saattoi näyttää siltä kuin ensimmäinen sosialistinen tasavalta olisi liittoutunut Saksan imperialistien kanssa toista imperialistiryhmää vastaan. Mutta emme tehneet mitään liittoa, emme tehneet mitään, joka olisi horjuttanut tai häväissyt sosialistista valtaa, vaan käytimme hyväksemme kahden imperialistiryhmän keskinäistä eripuraisuutta siten, että loppujen lopuksi molemmat kärsivät tappion. Saksa ei saanut Brestin rauhasta irti muuta kuin muutamia miljoonia puutia viljaa, ja lisäksi Saksaan kulkeutui bolshevistinen kapinahenki. Me sen sijaan voitimme aikaa, jonka kuluessa alettiin muodostaa Punaista Armeijaa. Yksinpä Ukrainan tavattomat haavatkin olivat parannettavissa, joskin suuren ja vaivalloisen työn tuloksena. Sitä Venäjän Neuvostovallan nopeaa romahdusta, johon vihollisemme olivat perustaneet laskelmansa, ei tapahtunutkaan. Juuri sen ajan, jonka historia soi meille hengähdystauoksi, käytimme niin, että pääsimme lujittumaan sen verran, ettei meitä voitu nujertaa asevoimin. Voitimme tempon, voitimme jonkin verran aikaa ja luovutimme vastineeksi vain hyvin paljon paikkaa. Muistaakseni silloin filosofoitiin, että ajan voittamiseksi on luovutettava paikkaa. Nimenomaan filosofien aika ja paikka -teoriaa sovellettiin käytännössä ja politiikassa; luovutimme paljon paikkaa, mutta voitimme niin paljon aikaa, että ehdimme sen kuluessa lujittua. Myöhemmin, kun imperialistit tahtoivat yhdessä aloittaa meitä vastaan suursodan, osoittautui, että se oli mahdotonta, sillä suursotaa varten heillä ei ollut varoja eikä voimia. Emme uhranneet silloin perusintressejämme, luovuimme toisarvoisista, mutta emme perusintresseistämme.

Tässä yhteydessä herää muun muassa kysymys opportunistista. Opportunismi on sitä, että uhrataan perusintressit ja saadaan väliaikaisia toisarvoisia etuja. Juuri tämä on olennaisinta, jos tahdotaan antaa teoreettinen määritelmä opportunistista. Tässä ovat monet joutuneet harhateille. Nimenomaan Brestin rauhaa tehdessämme uhrasimme Venäjän toisarvoiset, sosialismin kannalta katsoen toisarvoiset edut patrioottisessa mielessä ymmärrettynä; teimme tavattoman suuria uhrauksia, mutta ne olivat kuitenkin toisarvoisia. Saksalaiset vihasivat sydämensä pohjasta Englantia. Samoin he vihasivat myös bolshevikkeja, mutta me houkuttelimme heitä, he menivät ansaan.

Saksalaiset olivat vakuutelleet koko ajan, etteivät he mene niin pitkälle kuin Napoleon, ja todellakin, he eivät edenneet Moskovaan saakka, mutta he menivät Ukrainaan ja kärsivät siellä tappion. He luulivat oppineensa Napoleonilta paljon, mutta käytäntö osoitti toista. Me sen sijaan hyödyimme hyvin paljon.

Brestin rauha oli meille varsin opettava esimerkki. Nykyään olemme kahden vihollisen välissä. Kun ei voida voittaa molempia, on osattava sijoittaa omat voimat siten, että viholliset joutuisivat tappeluun keskenään, sillä aina kun kaksi varasta tappelee, rehellinen ihminen hyötyy siitä, mutta heti kun tulemme niin voimakkaiksi, että kykenemme nujertamaan koko kapitalismin, tartumme sitä heti niskasta kiinni. Voimamme lisääntyvät ja sitä paitsi hyvin nopeasti. Tässä suhteessa Brestin rauha oli sellainen opetus, jota emme koskaan unohda ja joka johtopäätöksensä mielessä on antanut enemmän tuloksia kuin mikään propaganda tai agitaatiopuhe, ja nyt olemme voittaneet siinä mielessä, että olemme päässeet jaloillemme. Meitä ympäröivät imperialistiset valtiot, jotka vihaavat silmittömästi bolshevikkeja ja jotka siitä huolimatta, että ne kuluttavat suunnattomasti rahaa, aatteellisia voimia, lehdistön voimaa j.n.e., eivät ole kyenneet kolmessa vuodessa voittamaan meitä sotilaallisesti, vaikka olemmekin sotilaallisessa ja taloudellisessa suhteessa äärettömän heikkoja. Me olemme sata kertaa heikompia kuin yhdistyneet imperialistiset valtiot, mutta sittenkään ne eivät kykene kuristamaan meitä. Ne eivät voi kuristaa meitä siksi, että sotilaat eivät tottele niitä; sodan näännyttäminä näiden valtioiden työläiset ja talonpojat eivät halua sotia Neuvostovaltaa vastaan. Tällainen on nykytilanne, ja on lähettävä siitä. Emme tiedä, millainen se on muutaman vuoden kuluttua, sillä vuosi vuodelta länsivallat toipuvat yhä enemmän sodasta.

Kolmannen Internationalen II kongressista lähtien olemme saavuttaneet varmaa jalansijaa imperialistisissa maissa paitsi aatteellisesti myös järjestöllisesti. Kaikissa maissa on nykyään sellainen kantajoukko, joka toimii ja tulee toimimaan itsenäisesti. Se on saatu aikaan. Mutta vallankumouksen kehitysnopeus, kehitysvauhti on kapitalistisissa maissa paljon hitaampi kuin meillä. On ilmeistä, että kun kansat saavat rauhan, vallankumouksellinen liike kiertämättä hidastuu. Sen vuoksi mikäli emme halua valaa kan-

nuja tulevaisuuteen nähden, emme voi nykyään perustaa laskelmiamme siihen, että tuo vauhti käy nopeammaksi. Meidän on päätettävä, kuinka meidän on toimittava tätä nykyä. Ihmiset asuvat valtiossa, jokainen valtio kuuluu valtioiden järjestelmään, valtioiden, jotka suhteessa toisiinsa ovat tietyssä poliittisessa tasapainossa.

Kun otetaan huomioon, että kapitalistit ovat kautta maailman ostaneet suurimman osan rikkaimmista raaka-ainelähteistä tai elleivät ole ostaneet, niin ovat valloittaneet ne poliittisesti; kun kerran tasapaino pohjaa kapitalistiseen perustaan, niin on osattava ottaa se huomioon, käyttää sitä hyväksi. Emme voi käydä sotaa nykyistä Ententeä vastaan. Agitaatiota olemme tehneet ja teemme mainiosti, siitä olemme varmoja. Poliitikassa meidän on käytettävä hyväksemme vihollisten välisiä ristiriitoja ja vain syviä ristiriitoja, jotka johtuvat mitä syvällisimmistä taloudellisista syistä. Jos yritämme käyttää hyväksemme vähäpätöisiä, satunnaisia ristiriitoja, joudumme viheliäisten politikoitsijain ja halpamaisten diplomaattien asemaan. Niin ei kuitenkaan saada aikaan mitään vakavaa. On hyvin paljon diplomaatteja, jotka pelaavat sellaista peliä, pelaavat muuttaman kuukauden, ylenevät nopeasti virkauralla ja taittavat sitten niskansa.

Onko kapitalistisessa maailmassa nykyään syvällisiä ristiriitoja, joita tulee käyttää hyväksi? On kolme perusristiriitaa, jotka haluaisin mainita. Ensimmäinen, meitä läheisimmin koskeva, on Japanin ja Amerikan keskinäiset suhteet. Nämä maat varustautuvat sotaan toisiaan vastaan. Ne eivät voi elää sovussa Tyynen valtameren rannikoilla, vaikka näitä rannikkoja erottaa toisistaan 3.000 virstan välimatka. Tämän kilpailun syynä ovat kieltämättä näiden maiden kapitalistien keskinäissuhteet. On olemassa valtava määrä kirjallisuutta, jossa käsitellään tulevaa Japanin ja Amerikan sotaa. Varmaa on, että sotaa valmistellaan ja että se on väistämätön. Pasifistit koettavat kiertää tämän kysymyksen ja hämäävät sitä yleisillä korulauseilla, mutta jokainen taloudellisten suhteiden ja diplomatian historiaa tutkiva henkilö käsittää aivan selvästi, että taloudellisesti sota on kypsynyt ja että sitä valmistetaan poliittisesti. Ottakaamme mikä tätä kysymystä käsittelevä kirjainen tahansa, niin näemme, että sota lähestyy. Maapallo on jaettu. Japani on valloittanut tavattoman paljon siirtomaita.

Japanissa on 50 miljoonaa ihmistä ja taloudellisesti se on verrattain heikko. Amerikassa on 110 miljoonaa ihmistä, sillä ei ole lainkaan siirtomaita, vaikka se on monta kertaa rikkaampi kuin Japani. Japani on valloittanut Kiinan, jossa on 400 miljoonaa asukasta ja maailman rikkaimmat hiilivarat. Kuinka se voi pitää kaiken tämän hallussaan? On naurettavaa ajatella, etteivät voimakkaammat kapitalistit anasta heikommilta kapitalisteilta kaikkea, minkä nämä ovat rosvooneet. Voisivatko amerikkalaiset jäädä välinpitämättömiksi, kun asiat ovat näin? Voitaisiinko voimakkaat kapitalistit jättää heikkojen kapitalistien rinnalle ja luulla, etteivät voimakkaat anasta heikoilta? Mihin he sitten pysyvät? Mutta voisimmeko me tällaisessa tilanteessa jäädä välinpitämättömiksi ja sanoa kommunisteina vain: „tulemme propagoimaan kommunismia näissä maissa”. Se on oikein, mutta vaaditaan muutakin. Kommunistien käytännöllisenä tehtävänä on käyttää politiikassa hyväksi tätä vihaa, yllyttää noita kapitalisteja toisiaan vastaan. Muodostuu uusi tilanne. Ottakaa kaksi imperialistista valtiota: Japani ja Amerika — ne tahtovat käydä sotaa, ne tulevat käymään sotaa ensi sijasta maailmassa, oikeudesta ryöstää. Japani tulee käymään sotaa voidakseen ryövätä edelleenkin Koreaa, jota se ryövää ennen kuulumattoman petomaisesti käyttäen hyväkseen kaikkia tekniikan uusimpia keksintöjä sekä aito aasialaisia kidutusmenetelmiä. Äskettäin saimme korealaisen sanomalehden, jossa kerrotaan japanilaisten teoista. Kaikki tsarismiin käyttämät menetelmät, kaikki tekniikan viimeisimmät saavutukset punoutuvat siellä yhteen aito aasialaisten kidutusmenetelmien, ennen kuulumattoman raakojen menetelmien kanssa. Ja amerikkalaiset tahtovat anastaa tämän makupalan — Korean. Isänmaan puolustaminen tällaisessa sodassa on tietenkin mitä suurin rikos, sosialismin pettämistä. Toisen maan tukeminen toista vastaan on tietenkin rikos kommunismia kohtaan, mutta meidän kommunistien on käytettävä yhtä maata toista vastaan. Emmekö tee siten rikosta kommunismia kohtaan? Emme, sillä teemme niin sosialistisena valtiona, joka harjoittaa kommunistista propagandaa ja jonka on pakko käyttää jokaista olosuhteiden suomaa hetkeä kartuttaakseen voimiaan mahdollisimman nopeasti. Olemme jo kartuttaneet niitä, mutta kovin hitaasti. Amerikan y.m. kapitalistimaiden taloudellinen ja sotilaallinen mahti kasvaa pirun

nopeasti. Vaikka kartuttaisimme voimiamme kuinka tar-
mokkaasti, kasvumme on kuitenkin verrattomasti hitaampi.

Meidän on käytettävä hyväksemme muodostunutta tilan-
netta: juuri sen vuoksi myönnämme Kamtshatkalla toimi-
lupia. Maassamme kävi Vanderlip, tunnetun miljardöörin
kaukainen sukulainen, jos hänen sanoihinsa voidaan luot-
taa, mutta koska mainiosti järjestetty Yleisvenäläisen eri-
koiskomiteamme vastavakoilu ei valitettavasti ulotu vielä
Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin, emme ole vielä toistai-
seksi voineet itse tarkistaa näiden Vanderlipien sukulai-
suussuhdetta. Jotkut sanovat, etteivät he ole mitään suku-
laisia. En voi väittää mitään, sillä tietoni rajoittuvat siihen,
että olen lukenut Vanderlipin kirjasen, ei meillä käyneen,
vaan sen Vanderlipin, joka kuvataan ylimykseksi, jonka
kunnianosoituksin ja ministerit ovat ottaneet vastaan suurin
kukkaronsa on hyvin pullollaan, ja joka keskusteli heidän
kanssaan samassa äänilajissa kuin ihmiset puhuvat keske-
nään kokouksessa, niin kuin esimerkiksi meidän kokouk-
sessamme, ja siellä hän puhui rauhallisesti siitä, kuinka
Eurooppa on jälleenrakennettava. Jos kerran ministerit
puhuivat hänen kanssaan kunnioittavasti, niin se merkitsee,
että Vanderlipilla on yhteyksiä miljardööreihin: Vander-
lipin kirjanen paljastaa sellaisen liikemiehen katsanto-
kannan, jota eivät kiinnosta mitkään muut kuin liikeasiat ja
joka tarkkaillen Eurooppaa sanoo: „Asiasta ei taida tulla
mitään, ja kaikki lentää hornan tuuttiin”. Tämä kirja uhkuu
vihaa bolshevismia kohtaan. Kirjanen on mitä mielenkiin-
toisin myös agitaation kannalta, parempi kuin mitkään
kommunistiset kirjaset, sillä loppuyhteenveto on tällainen:
„pelkään, ettei tuota potilasta voida parantaa, vaikka meillä
onkin paljon rahaa ja parannuskeinoja”.

Vanderlip toi kirjeen Kansankomissaarien Neuvostolle.
Kirje on hyvin mielenkiintoinen, sillä siinä hän sanoo
erittäin avomielisesti, kyynillisesti ja töykeästi niin kuin
amerikkalainen kulakki konsanaan: „Olemme hyvin voi-
makkaita vuonna 1920; vuonna 1923 laivastomme tulee
olemaan vieläkin voimakkaampi, mahtimme esteenä on
kuitenkin Japani, ja meidän tulee sotia sitä vastaan, mutta
sotaa ei voida käydä ilman petrolia eikä ilman naftaa. Jos
myytte meille Kamtshatkan, niin takaan, että Amerikan kan-
san innostus tulee olemaan niin suuri, että tunnustamme

teidät. Maaliskuussa puolueemme saa voiton uuden presidentin vaaleissa. Jos annatte Kamtshatkan vain vuokralle, niin sanon, että silloin ei tule olemaan sellaista innostusta”. Tällainen on miltei kirjaimelleen hänen kirjeensä sisältö. Imperialismi esiintyy tässä aivan ilki alastomana, se ei edes katso tarpeelliseksi verhota itseään millään pitäen itseään ilman muuta erinomaisena. Kun saimme tämän kirjeen, sanoimme itsellemme: tuohon on tarrauduttava kaksin käsin. Että hän on taloudelliselta kannalta katsoen oikeassa, sitä todistaa se, että Amerikan republikaaninen puolue on voiton kynnyksellä. Ensi kerran Amerikan historiassa löytyi etelässä ihmisiä, jotka äänestivät demokraatteja vastaan. On siis selvää, että tämä imperialistin päätelmä on taloudellisesti oikea. Kamtshatka kuuluu entiselle Venäjän keisarikunnalle. Se pitää paikkansa. Entä kenelle se kuuluu tätä nykyä — tämä on tietämätöntä. Sen pitäisi nähtävästi kuulua valtiolle, jota nimitetään Kaukoidän tasavallaksi, mutta tämän valtion rajojakaan ei ole tarkasti määriteltä. Tosin eräitä tätä koskevia asiakirjoja laaditaan, mutta ensinnäkin niitä ei ole vielä laadittu ja toiseksi niitä ei ole vielä vahvistettu. Kaukoidän herrana on Japani, joka voi tehdä siellä mitä ikinä haluaa. Ilmeisesti me voitamme, jos annamme juridisesti meille kuuluvan, mutta tosiasiallisesti Japanin anastaman Kamtshatkan Amerikalle. Tähän perustuu poliittinen päätelmäni, ja siihen pohjautuen päätimme ehdottomasti heti solmia sopimuksen Amerikan kanssa. Meidän pitää tietenkin tinkiä sitä tehtäessä, sillä yksikään kauppias ei ala kunnioittaa meitä, elleimme tingi. Sen vuoksi тов. Рыков alkoi tinkiä, ja me kirjoitimme sopimusluonnoksen. Mutta kun koitti allekirjoittamishetki, sanoimme: „Kaikki tietävät, keitä me olemme. Mutta kuka te olette?” Osoittautui, ettei Vanderlip voinut antaa meille takeita. Silloin sanoimme, että olemme peräänantavia. Tämähän on vasta luonnos ja te itse sanoitte, että se astuu voimaan, kun puolueenne pääsee voitolle, mutta voitolle se ei ole vielä päässyt ja sen vuoksi me odotamme.

Sopimusluonnos ei velvoita mihinkään, voimme kieltäytyä siitä millä hetkellä hyvänsä. Siinäkin tapauksessa meiltä menisi hukkaan vain aika, jonka olemme käyttäneet keskusteluihin Vanderlipin kanssa, sekä muutama paperiarkki, mutta nyt olemme jo hyötyneet. Jo yksistään Euroo-

pan uutisten perusteella voidaan nähdä, että se on tuottanut meille hyötyä. Jok'ikinen Japanista saatu tieto puhuu siitä, että siellä ollaan tavattoman levottomia odotettavissa olevien toimilupien vuoksi. Japani ilmoittaa: „Emme salli sitä, se on meidän etujemme vastaista”. Tehkää hyvin, voitakaa Amerikka, emme ole sitä vastaan. Olemme jo karkeasti sanoen yllyttäneet Japanin ja Amerikan toistensa kimppuun, ja se on meille hyödyksi. Olemme päässeet paremmalle puolelle myös amerikkalaisten suhteen.

Kuka on Vanderlip? Emme ole ottaneet selville, kuka hän on, mutta kapitalistisessa maailmassa on toteennäytetty, ettei tavallisista kansalaisista tiedotella sähkeitse ympäri maailmaa. Kun Vanderlip lähti meiltä, niin sähkeitä sateli ympäri maailmaa. Hän on kertonut saaneensa edullisen toimiluvan ja alkanut kehua kaikkialla Leniniä. Se on humoristista, mutta sallikaa huomauttaa, että tässä huumorissa on hitunen politiikkaa. Lopetettuaan täällä kaikki neuvottelut Vanderlip tahtoi tavata minut. Neuvottelin vastaavien elinten edustajien kanssa ja kysyin, pitäisikö hänet ottaa vastaan. Sanottiin: „Lähteköön täältä vieläkin tyytyväisempänä”. Vanderlip tuli, keskustelimme kaikista näistä kysymyksistä, ja kun hän alkoi kertoa olleensa Siperiassa ja sanoi tuntevansa Siperian, että hän on syntyjään työläinen kuten suurin osa Amerikan miljardööreistä j.n.e., että he pitävät arvossa vain praktillista, että he ensin katsovat ja antavat vasta sitten arvionsa, vastasin hänelle: „Nytpä te, käytännön miehet, näette, millainen on neuvostojärjestelmä, ja pystytätte sen kotimaassanne”. Vanderlip katsoi minuun ihmeissään, kun keskustelu sai tällaisen kääntein, ja sanoi sitten venäjäksi (olimme koko ajan keskustelleet englannin kielellä): „Mahdollisesti”. Kysyin ihmeissäni, missä hän on oppinut venäjää. „Minähän olen kiertänyt ratsain suurimman osan Siperian alueesta”. Kun aloimme hyvästellä, hän sanoi: „Minun pitää sanoa Amerikassa, että mister Leninillä (mister tarkoittaa herraa), että herra Leninillä ei ole sarvia”. En käsittänyt heti, kun yleensä ymmärrän huonosti englantia. „Mitä te sanoitte? Sanokaapa uudestaan”. Tämä vilkas ukkeli selitti eleillä ja sanoi: „Sarvia ei ole”. Tulkki oli siinä ja myönsi: „Niin, juuri niin”. Amerikassa ovat kaikki siinä uskossa, että minulla täytyy olla sarvet, t.s. koko porvaristo puhuu, että olen pirun riivaama. „Nyt minun on kuitenkin sanottava, ettei teillä ole sarvia”, sanoi

Vanderlip. Jätimme hyvästit varsin kohteliaasti. Lausuin toivomuksenani, että kahden valtion ystävällisten suhteiden pohjalla tulisi toimilupasopimuksen solmimisen lisäksi kehittymään normaalisti myös keskinäinen taloudellinen avunanto. Kaikki kävi tässä äänilajissa. Sitten alkoi tulla sähkeitä ulkomailta palanneen Vanderlipin puheista. Vanderlip vertasi Leniniä Washingtoniin ja Lincolnin. Vanderlip pyysi minua lahjoittamaan nimikirjoituksella varustetun valokuvani. En täyttänyt hänen pyyntöään, sillä kun lahjoitat kuvasi, kirjoitat: „Sille ja sille toverille”, mutta et voi kirjoittaa: „toveri Vanderlipille”. Mutta senkin luontoisia sähkeitä tuli: tästä näkee, että tällä tapahtumalla oli tietty merkitys imperialistisessa politiikassa. Kun alkoi ilmaantua tiedotuksia Vanderlipin toimilupasopimuksista, niin Harding, mies, joka on valittu presidentiksi, mutta astuu virkaansa vasta ensi vuoden maaliskuussa, ilmoitti virallisesti, että „minä en tiedä asiasta mitään, en ole suhteissa bolshevikkeihin enkä ole kuullut mistään toimilupasopimuksista”. Tämä tapahtui vaalien aikana, yritäpä vaalien aikana tunnustaa olevasi yhteydessä bolshevikkeihin, niin saatat vielä ehkä menettää ääniäkin.

Tällaisten kauppojen tarkoituksena on saada imperialistiset voimat jättämään meidät rauhaan,—toistaiseksi imperialistit istuskelevat, huokailevat ja odottelevat otollista hetkeä voidakseen kuristaa bolshevikit, mutta me lykkäämme tuota hetkeä kauemmaksi. Kun Japania yllytettiin sota-seikkailuun Koreassa, japanilaiset sanoivat amerikkalaisille: „Me tietenkin kykenemme voittamaan bolshevikit, mutta mitä te annatte meille siitä hyvästä? Kiinanko? Sen me otamme muutenkin, mutta tässä meidän pitäisi lähteä kymmenen tuhannen virstan päähän lyömään bolshevikkeja, kun amerikkalaiset ovat selustassamme. Ei, ei politiikkaa niin tehdä”. Japanilaiset olisivat jo silloin voittaneet meidät muutamassa viikossa, jos olisi ollut kaksiraiteinen rautatie ja Amerikka olisi auttanut kuljetusvälineillä. Meidät pelasti se, että Japani, joka nieli Kiinaa, ei voinut edetä Länteen, halki koko Siperian, kun selustassa oli Amerikka, eikä Japani halunnut noukkia kastanjoita tulesta Amerikalle.

Vieläkin varmempana pelastuksenamme olisi se, jos imperialististen valtioiden välillä alkaisi sota. Kun meidän on pakko sietää sellaisia heittiöitä kuin kapitalistivarkaita, joista jokainen hioo veistään päämme menoksi, niin suo-

ranainen velvollisuutemme on suunnata nämä veitset toisiaan vastaan. Kun kaksi varasta tappelee, niin rehelliset hyötyvät. Toisaalta jo yksin toimilupaluonnoskin tuottaa hyötyä — puhtaasti poliittista hyötyä, vaikkei sopimusta solmittaisikaan. Taloudellisesti toimiluvan myöntämisestä on se hyöty, että siten saadaan tuotteita. Jos amerikkalaiset alkaisivat tuottaa osan tuotteista, niin se olisi edullista. Kamtshatkalla on niin paljon öljyä ja malmia, etemme mil-lään kykene ottamaan niitä taloudelliseen käyttöön.

Mainitsin yhdestä imperialistien välisestä ristiriidasta, jota meidän on käytettävä hyväksemme, Japanin ja Amerikan välisestä ristiriidasta; toinen ristiriita on olemassa Amerikan ja koko maailman kapitalistisen maailman välillä. Miltei koko kapitalistinen „voittajien” maailma sai sodassa jättiläissaaliin. Amerikka on voimakas, kaikki ovat nyt sille velkaa, kaikki riippuu Amerikasta, sitä on alettu vihata yhä enemmän, se ryövää kaikkia ja ryövää perin omalaatuisesti. Amerikalla ei ole siirtomaita. Englanti hankki sodassa itselleen tavattoman laajoja siirtomaa-alueita, Ranska samoin. Englanti tarjosi Amerikalle mandaattialueeksi — nykyään käytetään tällaista sanontaa — erästä ryöväämäänsä siirtomaata, mutta Amerikka ei ottanut. Amerikkalaiset kauppiat ajattelevat nähtävästi jotenkin toisin. He ovat nähneet, että sota näyttelee hyvinkin konkreettista osaa niin rappiotilan kuin työläisten mielialankin suhteen, ja tulleet johtopäätökseen, ettei heidän kannata ottaa mandaattialuetta. On kuitenkin selvää, etteivät he salli muidenkaan valtioiden käyttää hyväkseen tätä siirtomaata. Koko porvarillinen kirjallisuus todistaa, että viha Amerikkaa kohtaan voimistuu, ja Amerikassa vaaditaan yhä äänekkäämmin sopimuksen solmimista Venäjän kanssa. Amerikalla oli sopimus Koltshakin kanssa Koltshakin tunnustamisesta ja hänen tukemisestaan, mutta tässä he kokivat jo kerran epämieluisan yllätyksen saaden tulokseksi vain tappiota ja häpeää. Kysymyksessä on siis maailman suurin valtio, jolla vuonna 1923 tulee olemaan voimakkaampi laivasto kuin Englannilla, mutta muut kapitalistiset maat vihaavat yhä enemmän tätä valtiota. Meidän on otettava vaari tällaisesta asiaintilasta. Amerikka ei voi päästä sovintoon Euroopan maiden kanssa — se on historian oikeaksi todistama tosiasia. Kukaan ei ole kuvannut niin hyvin Versailles'in sopimusta kuin sitä kuvaa kirjassaan Keynes, Englannin edustaja

Versailles'issa. Tässä kirjassa hän ivaa Wilsonia ja tämän Versailles'in sopimusta solmittaessa näyttelemää osaa. Wilson osoittautui siellä suorastaan tomppeliksi, jota Clemenceau ja Lloyd George pyörittelivät kuin pelinappulaa. Näin ollen kaikki viittaa siihen, ettei Amerikka voi päästä sovintoon toisten maiden kanssa, koska sen ja muiden välillä on mitä syvin taloudellinen ristiriita, koska Amerikka on muita rikkaampi.

Sen vuoksi tulemme tarkastelemaan kaikkia toimilupakysymyksiä tästä näkökulmasta. Amerikka on kieltämättä joutunut vastakkain siirtomaiden kanssa, ja jos se yrittää puuttua syvällisemmin niiden asioihin, niin se auttaa kymmenkertaisesti meitä. Siirtomaissa kiehuu suuttumus, ja jos kajoat näihin maihin, niin tahtomattasikin autat meitä, riippumatta siitä, oletko rikas vai köyhä — mitä rikkaampi, sitä parempi —, ja herrat Vanderlipit taivuttavat niskansa. Juuri sen vuoksi tärkein seikka meidän kannaltamme onkin tämä ristiriita.

Ja kolmantena ristiriitana on Ententen ja Saksan välinen ristiriita. Saksa on voitettu, se on lannistettu Versailles'in sopimuksella, mutta sillä on valtavia taloudellisia mahdollisuuksia. Saksa on taloudellisen kehitystasonsa puolesta toinen maa maailmassa, jos ensimmäisenä pidetään Amerikkaa. Asiantuntijat sanovat sen olevan sähköteollisuudessa jopa Amerikan edelläkin, ja te tiedätte, että sähköteollisuudella on erittäin suuri merkitys. Sähkön käytön laajuudessa Amerikka on edellä, mutta teknillisessä suhteessa Saksa on korkeammalla tasolla. Ja tällainen maa on pantu allekirjoittamaan Versailles'in sopimus, joka tekee sen elämän mahdottomaksi. Saksa on voimakkaimpia, kehittyneimpiä kapitalistisia maita, se ei voi sietää Versailles'in sopimusta, ja Saksan, joka itse on imperialistinen, mutta poljettu maa, on pakko etsiä liittolaista maailman imperialismia vastaan.

Nämä ovat ne kolme ristiriitaa, jotka sotkevat auttamattomasti koko imperialistien pelin. Juuri siinä on asian ydin. Ja juuri sen vuoksi on poliittiselta kannalta katsoen kannatettava koko sydäimestä — ei, jätetään sydän rauhaan —, kannatettava edun vuoksi toimilupasopimuksia.

Nyt siirryn tarkastelemaan taloutta. Jo Saksasta puhuesamme kajosimme talouteen. Saksa ei voi Versailles'in rauhan jälkeen tulla taloudellisesti toimeen, eikä yksistään

Saksa, vaan eivät muutkaan voitettut maat, kuten entinen Itävalta-Unkari, vaikka eräät sen osat ovatkin nyt voittajavaltioita, voi tulla toimeen Versailles'in sopimuksen ollessa voimassa. Ne ovat Keski-Euroopan mitä suurin, taloudellisen ja teknillisen jättiläismahdin omaava koostuma. Taloudelliselta kannalta kaikki ne ovat tarpeen maailmantalouden jälleenrakentamista varten. Jos luette huolellisesti kerran ja toisen marraskuun 23 päivänä annetun toimilupadekreetin, niin huomaatte, että me korostamme maailmantalouden merkitystä ja teemme sen tarkoituksellisesti. Se on kiistattomasti oikea näkökanta. Maailmantalouden jälleenrakentaminen vaatii käyttämään Venäjän raaka-aineita. Ilman niitä ei tulla toimeen, se on taloustieteellinen totuus. Sen myöntää aito porvarikin, joka tutkii taloustiedettä ja suhtautuu asioihin aito porvarilliselta näkökannalta, sen myöntää Keynes, joka on kirjoittanut kirjan „Rauhan taloudelliset seuraukset”. Ja myös Vanderlip, ympäri Eurooppaa kiertänyt finanssimagnaatti, hänkin myöntää, että talouden jälleenrakentaminen on mahdotonta, koska raaka-aineita on osoittautunut olevan vähän kaikkialla maailmassa, sillä sota on niellyt ne kaikki. Hän sanoo, että on nojauduttava Venäjään. Ja niinpä Venäjä kuuluttaa nyt koko maailmalle julki: me ryhdymme jälleenrakentamaan maailmantaloutta — sellainen on suunnitelmamme. Se on talouden kannalta oikein. Neuvostovalta on tänä aikana lujittunut, ja paitsi sitä, että se on itse lujittunut, se suunnittelee myös maailmantalouden jälleenrakentamista. Kansainvälisen talouden ja sähköistämissuunnitelman toisiinsa sitominen on tieteellisesti oikeaa. Suunnitelmamme saa varmasti osakseen ei ainoastaan kaikkien työläisten, vaan myös järkevien kapitalistien myötätunnon, huolimatta siitä, että viimeksi mainittujen mielestä olemme „kauheita bolshevikkiterroristeja” y.m.s.; sen vuoksi taloussuunnitelmamme on oikea, ja koko pikkuporvarillinen demokratia alkaa tämän suunnitelman luettuaan kallistua meidän puolellemme, sillä imperialistit jo tappelevat keskenään, kun sen sijaan me esitämme suunnitelman, jota vastaan teknikoilla ja taloustieteilijöillä ei voi olla mitään muistuttamista. Me siirrämme painopisteen talouden alalle ja esitämme koko maailmalle positiivisen rakennustyöohjelman.

Me asetamme kysymyksen kapitalisminvastaiselta kannalta. Me astumme esiin ja sanomme: olemme valmiit rakentamaan koko maailman järkiperaiselle taloudelliselle pohjalle, ja se on epäilemättä oikein. Epäilemättä koko maailmantalous voidaan jälleenrakentaa heti, jos ryhdytään toden teolla työhön ja käytetään nykyaikaisia koneita ja tieteen apua.

Me harjoitamme omalaatuista tuotantopropagandaa, kun sanomme yrittäjille: „Teistä ei ole mihinkään, herrat kapitalistit; sillä aikaa kun te riitelette, me rakennamme omin päin, eikö sen vuoksi ole jo aika sopia kanssamme, hyvät herrat”. Ja koko maailman kapitalistien pitää tosin korvantaustaansa raapien vastata siihen: „Taitaapa olla, allekirjoitetaanpa kauppasopimus”.

Englantilaiset ovat jo laatineet yhden sopimusluonnoksen ja lähettäneet meille. Sitä käsitellään, ja tästä alkaa uusi kausi. Englantilaiset polttivat jo näppinsä aseellisessa sodassa ja nyt heidän on käytävä taloudellista sotaa. Me käsitämme sen vallan hyvin. Emme ole kuvitelleetkaan sellaista, että nyt kun sotimiset on sodittu ja koittaa rauhan aika, sosialistinen vasikka ja kapitalistinen susi alkaisivat syleillä toisiaan. Ei. Se, että teidän täytyy kamppailla kanssamme talouden alalla, on valtava edistysaskel. Olemme esittäneet teille yleismaailmallisen ohjelman pitäen toimilupakysymyksessä silmällä maailman kansantaloutta. Se on taloudellisesti kiistatonta. Yksikään insinööri, yksikään agronomi, joka käsittelee kansantalouskysymystä, ei voi kiistää tätä. Monet kapitalistit sanovat: „Ilman Venäjää ei tule olemaan vankkaa kapitalististen valtioiden järjestelmää”, mutta me ehdotamme maailmantalouden rakentajina toisensuuntaista ohjelmaa. Sillä on erittäin suuri merkitys propagandan mielessä. Vaikka kanssamme ei solmittaisikaan yhtään toimilupasopimusta — mitä pidän täysin mahdollisena —, vaikka koko tämä toimilupien aiheuttama hälinä rajoittuisi vain muutaman puoluekokouksen pitoon ja muutaman dekreetin antamiseen eikä syntyisi yhtään toimilupasopimusta, niin sittenkin olemme jo voittaneet yhtä ja toista. Paitsi sitä, että olemme esittäneet taloudellisen rakennustyön suunnitelman, vedämme puolellemme kaikki sodan köyhdyttämät valtiot. Kolmannen, Kommunistisen Internationalen edustajakokouksessa sanoin, että koko maailma jakautuu sorrettuihin kansakuntiin ja hallit-

seviin kansakuntiin. Sorretut kansakunnat muodostavat vähintään 70% maapallon väestöstä. Versailles'in rauha liitti niiden joukkoon noin 100 tai 150 miljoonaa ihmistä.

Me esiinnyimme nyt todella sekä kaikkien maiden proletaarien että myös sorrettujen kansojen edustajina. Äskettäin ilmestyi Kommunistisen Internationalen „Idän Kansat” niminen aikakauslehti. Kommunistinen Internationale esitti Idän kansoille tunnuksen: „Kaikkien maiden proletaarit ja sorretut kansat, liittykää yhteen!” Joku tovereista kysyi: „Milloin Toimeenpaneva Komitea on antanut ohjeen tunnusten muuttamisesta”. En todellakaan voi muistaa sitä. „Kommunistisen Manifestin” kannalta se ei tietenkään ole oikein, mutta „Kommunistinen Manifesti” kirjoitettiin aivan toisenlaisessa tilanteessa; nykyisen politiikan kannalta se on kuitenkin oikein. Suhteet ovat kärjistyneet. Koko Saksa kiehuu, koko Aasia kiehuu. Olette lukeneet valankumouksellisen liikkeen kehittymisestä Intiassa. Kiinassa vihataan silmittömästi japanilaisia, samoin amerikkalaisia. Saksassa kuohuaa tavaton viha Ententeä kohtaan, mutta sen käsittää vasta sitten, kun tarkastelee Saksan työläisten vihaa oman maansa kapitalisteja kohtaan; kaiken tämän tuloksena Venäjältä on tullut koko maailman sorretun väestön suoranainen edustaja; tapahtumien kulku opettaa kansat pitämään Venäjää painokeskuksena. Gruusiassa ilmestyvä menshevikkien sanomalehti kirjoitti hiljattain: „Maan päällä on kaksi mahtia: Entente ja Neuvosto-Venäjä”. Keitä ovat menshevikit? He ovat niitä, jotka kääntävät turkkia tuulen mukaan. Kun olimme kansainvälisessä suhteessa heikkoja, he huusivat: „Alas bolshevikit!” Kun aloimme voimistua, he huusivat: „Me olemme neutraaleja”. Kun torjuimme viholliset, he sanovat: „Niin, on kaksi mahtia”.

Toimilupadekreetissä esitämme koko ihmiskunnan edustajina taloustieteellisesti moitteettoman ohjelman, jonka tarkoituksena on maailman taloudellisten voimain ennalleen palauttaminen kaikkien, missä hyvänsä sijaitsevien raaka-ainevarojen hyväksikäytön pohjalla. Meistä on tärkeää, ettei missään olisi nälänhätää. Te kapitalistit ette kykene poistamaan sitä, mutta me kykenemme. Me edustamme 70% maapallon väestöstä. Käyköön luonnoksen miten tahansa, mutta taloustieteellisesti se on kuitenkin kiistaton. Taloudellisessa suhteessa toimilupasopimuksella

on merkitystä riippumatta siitä, solmitaanko sopimus vai ei.

Kuten huomaatte, jouduin pitämään hyvin laajan esipuheen ja todistelemaan toimilupien etuisuutta. Toimiluvat ovat meille tärkeitä tietenkin myös siinä mielessä, että saamme tuotteita. Se pitää kieltämättä paikkansa, mutta olennaisinta ovat kuitenkin poliittiset suhteet. Neuvostojen edustajakokoukseen mennessä saatte 600 sivua käsittävän nidoksen, Venäjän sähköistämissuunnitelman. Tämän suunnitelman ovat laatineet parhaat agronomit ja insinöörit. Emme voi jouduttaa sen käytännöllistä toteuttamista saamatta ulkomailta apua — pääomaa ja tuotantovälineitä. Mutta että saataisiin apua, on maksettava. Tähän saakka olemme käyneet sotaa kapitalisteja vastaan, ja he ovat sanoneet meille: joko me kuristamme teidät tahi pakotamme maksamaan 20 miljardia. Mutta he eivät kykene kuristamaan meitä emmekä me maksa heille velkoja. Toistaiseksi olemme saaneet hiukan lykkäystä. Niin kauan kuin tarvitsemme taloudellista apua, suostumme maksamaan teille, kysymys on asetettu näin ja sen toisin asettaminen on vailla taloudellista pohjaa. Venäjän teollisuus on rappiolla, ja sodanedelliseen aikaan verrattuna sen tila on huonontunut kymmenkertaisesti, ellei enemmänkin. Jos meille olisi kolme vuotta sitten sanottu, että tuemme käymään kolme vuotta sotaa koko kapitalistista maailmaa vastaan, niin emme olisi uskoneet. Nyt meille sanotaan: mutta talouden jälleenrakentaminen, kun jäljellä on kymmenesosa sodanedellisestä kansanrikkaudesta, on vielä vaikeampi tehtävä. Se on todellakin vaikeampaa kuin sodankäynti. Sotaa voitiin käydä työläisjoukkojen ja tilanherroilta itseään suojelevien talonpoikien innostuksen ansiosta. Nyt sen sijaan kysymyksessä ei ole puolustautuminen tilanherroja vastaan, vaan nyt on jälleenrakennettava talous olosuhteissa, joihin talonpojat eivät ole tottuneet. Tässä voiton tuo jokapäiväinen, ikävä, vaatimaton, arkipäiväinen työ eikä innostus, rynnäkkö, itseuhrautuvaisuus. Tämä työ on kieltämättä paljon vaikeampaa. Mistä saadaan tarvittavat tuotantovälineet. Jotta saataisiin mukaan amerikkalaiset, heille on maksettava: he ovat kauppamiehiä. Entä millä maksamme? Kullallako? Mutta kultaa emme saa tuhlata. Emme voi antaa luonnontuotteita, sillä emme ole ruokki-neet vielä kaikkia omiammekaan. Kun Kansankomissaarien

Neuvostossa asetetaan kysymys 100.000 puudan suuruisen viljamäärän antamisesta italialaisille, niin elintarvikeasiain kansankomissaari nousee seisomaan ja kieltää antamasta. Me tingimme jokaisesta viljajunasta. Ilman viljaa ei voida kehittää ulkomaankauppaa. Mitä muuta voimme antaa? Romuako? Heillä on omaakin romua paljon. He kehottavat myymään viljaa, mutta viljaa emme voi antaa. Sen vuoksi ratkaisemme tehtävän toimitilupasopimusten avulla.

Siirryn tarkastelemaan seuraavaa kohtaa. Toimiluvat tuovat tullessaan uusia vaaroja. Palautan mieleen, mitä sanoin puheeni alussa, nimittäin, että alimpien kerrosten, työläisjoukkojen keskuudesta kuuluu ääniä: „Älkää antautuko kapitalisteille, he ovat viisasta, ovelaa väkeä”. On mieluista kuulla tällaisia ääniä, sillä siitä näkyy, että meillä on kasvamassa valtava joukko, joka on valmis taistelemaan kapitalisteja vastaan kynsin hampain. Tov. Stepanovin pedagogisesti rakennetuissa artikkeleissa (ensin luetellaan kaikki toimitiluvia vastaan esitettyt argumentit ja sitten sanotaan, että toimitiluvat on hyväksyttävä; mutta kunpahan eräät lukijat vakuuttauduttuaan, ettei toimitiluvia tarvita, eivät vain jättäisi lukematta kirjoitusten hyvää loppupuolta) on oikeita ajatuksia, mutta kun hän kirjoittaa, että Englannille ei pidä antaa toimitiluvia, sillä silloin palaa Lockhart, niin siitä olen eri mieltä. Me tulimme Lockhartin kanssa toimeen silloin, kun Erikoiskomiteaa vasta luotiin, kun se ei ollut niin vankka kuin nyt. Ja elleimme kolme vuotta kestäneen sodan jälkeen kykene ottamaan kiinni vakoojia, niin on sanottava, että tällaisen väen ei toimita ryhtyä hallitsemaan valtiota. Me ratkaisemme paljon vaikeampia tehtäviä. Esimerkiksi Krimillä on nykyään 300.000 porvaria. Se on tulevan keinottelun, vakoilun ja kaikenlaisen kapitalistien auttamisen tyyssija. Mutta me emme pelkää heitä. Me sanomme, että voitamme heidät, erotamme heidät toisistaan ja alistamme heidät, selviydymme heistä.

Kaiken tämän jälkeen on naurettavaa väittää, että tiettyille toimitilupa-alueille saapuvat ulkomaalaiset ovat meille vaarallisia tai ettemme kykene pitämään heitä silmällä. Ei olisi sitten kannattanut nähdä vaivaakaan eikä ryhtyä johtamaan valtiota. Tämähän on pelkästään järjestelytehtävä, josta ei kannata puhua pitkälti.

Mutta tietenkin olisi perin virheellistä luulla, että toimilupasopimukset tietävät rauhaa. Ei sinnepäinkään. Toimilupasopimukset ovat sotaa uudessa muodossa eivätkä mitään muuta. Eurooppa on käynyt sotaa meitä vastaan, ja nyt sota siirtyy toiselle alalle. Aikaisemmin sotaa käytiin alalla, jolla imperialistit olivat mittaamattomasti voimakkaampia, sotilaallisella alalla. Jos lasketaan, kuinka paljon tykkeitä ja kuularuiskuja on heillä ja meillä, kuinka paljon sotilaita kykenee panemaan liikekannalle meidän hallituksemme ja heidän hallituksensa, niin heidän olisi ehdottomasti pitänyt voida nujertaa meidät kahdessa viikossa. Kuitenkin pidimme puolemme tällä alalla ja olemme valmiit jatkamaan sotaa, alamme käydä taloudellista sotaa. Olemme sanoneet selvästi, että toimilupa-alueen, toimiluparuudun rinnalla tulee olemaan meidän ruutumme ja sitten taas heidän ruutunsa; otamme heiltä oppia mallituotantolaitosten järjestämisessä ja perustamme rinnalle oman tuotantolaitoksemme. Ellemme pysty siihen, niin on hyödytöntä puhua mitään. Tekniikan viimeisen sanan mukainen kalustaminen on nykyhetkellä vaikea tehtävä, mutta on opittava tekemään se, opittava käytännössä, sillä mitkään koulut, yliopistot, kurssit eivät siinä auta, ja sen vuoksi noudatamme toimilupia myöntäessämme shakkiruudukkojärjestystä: tulkaa ja samalla oppikaa.

Taloudellisesti toimilupayritykset ovat meille tavattoman hyödyllisiä. Rakentaessaan asutuksia ulkomaalaiset tietenkin tuovat tullessaan kapitalistisia tapoja, alkavat turmella talonpoikaista. Mutta meidän on pidettävä varamme ja voimistettava vastapainoksi jatkuvasti kommunistista vaikutustamme. Sekin on omalaatuistaan sotaa, kahden — kommunistisen ja kapitalistisen — tuotantotavan, kahden talousmuodostuman, kahden talousjärjestelmän välistä sotilaallista kilpailua. Me todistamme olevamme voimakkaampia. Meille sanotaan: „Hyvä on, te piditte puolenne ulkoisella rintamalla, ryhtykää rakentamaan, rakentakaa ja sitten näemme, kuka voittaa”... Tehtävä on tietenkin vaikea, mutta olemme sanoneet ja sanomme: „Sosialismi vaikuttaa esimerkin voimalla”. Väkivalta on voimassa niiden suhteen, jotka haluavat palauttaa valtansa. Mutta siihen rajoittuikin väkivallan merkitys, ja sitten on voimaa vaikutus ja esimerkki. On osoitettava käytännössä, esimerkin avulla, mitä merkitsee kommunismi. Meillä ei ole

koneita, sota saattoi taloutemme rappiolle, sota vei Venäjän taloudelliset voimavarat, mutta me emme sittenkään pelkää tätä kilpailua, sillä siitä on meille etua joka suhteessa.

Tämä on sotaa, jonka aikana ei myöskään saa tehdä pienintäkään myönnytystä. Tämä sota on meille edullista joka suhteessa, edullista on myös siirtyminen vanhasta sodasta tähän uuteen, puhumattakaan siitä, että samalla saadaan tietty välillinen rauhan tae. Sanoin siinä kokouksessa, jota „Pravda” selosti niin epäonnistuneesti, että olemme nyt siirtyneet sodasta rauhaan, mutta emme ole unohtaneet, että sota alkaa uudelleen. Niin kauan kuin ovat olemassa kapitalismi ja sosialismi, ne eivät voi elää sovussa: loppujen lopuksi jompikumpi voittaa; joko Neuvostovalle tai maailman kapitalismille tullaan veisamaan hautausmessua. Tämä on sodan lykkäämistä tuonnemmaksi. Kapitalistit tulevat etsimään aihetta sodan aloittamiseen. Jos he hyväksyvät ehdotuksen ja solmivat toimilupasopimuksia, niin heidän on vaikeampi ryhtyä sotaan. Toisaalta, jos sota syttyy, meillä tulee olemaan mitä parhaimmat ehdot; toisaalta, toimilupasopimuksia eivät solmi ne, jotka haluavat käydä sotaa. Toimilupasopimusten olemassaolo on taloudellinen ja poliittinen peruste sotaa vastaan. Ne valtiot, jotka voisivat sotia meitä vastaan, eivät voi sotia, jos ne solmivat toimilupasopimuksen, se sitoo niitä. Mitä tulee kapitalismin ja bolshevismin yhteentörmäysvaaraan, niin on sanottava, että toimilupasopimukset ovat sodan jatkamista, mutta toisella alalla. On pidettävä silmällä vastustajan jokaista askelta. Siinä tarvitaan kaikkia hallinnollisia, valvonta-, vaikutus- ja vakuutuskeinoja. Se on samaa kuin sota. Olemme käyneet suurempaakin sotaa, mutta nykyisen sodan käymiseksi panemme liikekannalle vielä enemmän väkeä kuin edellisessä sodassa. Tähän sotaan mobilisoidaan järjestään kaikki, jotka tekevät työtä; heille sanotaan ja selitetään: „Jos keran kapitalismi tekee sen ja sen, niin teidän, työläisten ja talonpoikain, jotka olette kukistaneet kapitalistit, on tehtävä vähintään yhtä paljon kuin he. Oppikaa”.

Olen varma siitä, että Neuvostovalta saavuttaa ja sivuuttaa kapitalistit ja ettei voittomme muodostu vain pelkästään taloudelliseksi. Hankimme tietoja, tottumusta: mikään koulu, mikään yliopisto ei maksa mitään, ellei ole käytännöllistä taitoa. Tov. Miljutin näyttää teille kirjasen,

jonka liitteenä olevasta kartasta näette, että annamme toimilupa-alueita pääasiassa reunamaista. Euroopan-Venäjän pohjoisosassa on 70 miljoonaa desjatiinaa metsiä. Aiomme myöntää toimilupayrityksille noin 17 miljoonaa desjatiinaa. Meidän metsätalouksillemme on määrätty omat ruutunsa: metsät sijaitsevat Länsi-Siperiassa ja peräpohjolassa. Emme menetä mitään. Tärkeimmät tuotantolaitokset ovat Länsi-Siperiassa, jonka rikkaudet ovat mittaamattomat. Emme kykene ottamaan niistä käyttöön sadasosaakaan kymmenessä vuodessa. Mutta ulkomaalaisten kapitalistien avulla, luovuttamalla heille yhden kaivoksen, saamme mahdollisuuden omien kaivostemme hyväksikäyttöön. Myönnämme toimilupa-alueita oman valintamme mukaan.

Kuinka on järjestettävä toimilupayritysten valvonta? Kapitalistit yrittävät turmella talonpoikaistoamme, kansanjoukkojamme. Pienyrittäjänä talonpoika on luonnostaan taipuvainen käymään vapaata kauppaa, kun taas me pidämme tätä rikoksena. Tässä suhteessa valtion on käytävä taistelua. Juuri tässä meidän on asetettava vastakkain kaksi taloudenhoitomenetelmää — sosialistinen ja kapitalistinen. Tämäkin on sotaa, ja juuri tässä on käytävä ratkaiseva ottelu. Meillä on erittäin suuri kato, puuttuu rehua ja tuhoutuu karjaa, samalla kun tavattoman laajoja maaaloja on viljelemättä. Lähipäivinä julkaistaan dekreetti, minkä tarkoituksena on saada liikkeelle kaikki voimat suorittamaan mahdollisimman täydellisesti kylvöt ja parantamaan maataloutta ⁸¹.

Edelleen meillä on miljoona desjatiinaa käyttämättömiä uudismaita, sillä meillä ei ole työjuhtia eikä tarvittavaa työkalustoa, mutta traktori kyntäisi tämän maan miten syvälti tahansa. Sen vuoksi meidän on edullista antaa se vuokralle. Vaikka menettäisimme siinä puolet, kolme neljännestäkin tuotteista, niin sittenkin hyötyisimme siitä. Juuri tämä on sitä politiikkaa, joka on suuntaa-antavana toiminnassamme, ja voin sanoa, että toiminnassa on pidettävä pohjana paitsi taloudellisia näkökohtia ja maailmantalouden suhdanteita myös syviä poliittisia näkökohtia. Muunlainen asiaan suhtautuminen on lyhytnäköisyyttä. Mikäli kysymys on siitä, ovatko toimiluvat meille taloudellisesti edullisia vai epäedullisia, niin taloudellisesti ne ovat kiistattomasti edullisia. Ilman toimilupia emme kykene toteuttamaan

ohjelmaamme emmekä sähköistämään maata; ilman niitä emme kykene kymmenessä vuodessa jälleenrakentamaan talouttamme, mutta kun me sen jälleenrakennamme, pääoma ei pysty meitä voittamaan. Toimiluvat eivät tiedä rauhaa kapitalismin kanssa, vaan sodan käymistä uudella alalla. Asein ja tankein käydyn sodan asemesta aletaan käydä taloudellista sotaa. Tosin siinäkin piilee uusia vaikeuksia ja uusia vaaroja. Mutta olen varma, että suoriudumme niistä. Olen vakuuttunut siitä, että asettamalla kysymyksen toimiluvista näin, saamme puoluetovereiden valtaenemmistön helposti vakuuttumaan, että toimiluvat ovat välttämättömiä, ja se vaistomainen pelko, josta mainitsin, on hyödyllistä ja terveellistä, ja me muutamme sen liikkeellepanevaksi voimaksi, joka tuo meille pikemmin voiton tulevassa taloudellisessa sodassa.

Julkaistu ensi kerran v. 1923

Julkaistaan pikakirjoitteen mukaan

TERVEHDYS
KUVERNEMENTTIEN NAISOSASTOJEN EDUSTAJAIN
YLEISVENÄLÄISELLE NEUVOTTELUKOKOUKSELLE

PUHELINSANOMA

Toverit! Pahoittelen syvästi, etten päässyt käymään kokouksessanne. Pyydän kertomaan sen osanottajille, naisille ja miehille, vilpittömät terveiseni ja toivotan parhainta menestystä.

Naisten osallistuminen puolue- ja neuvostotyöhön saa erittäin suuren merkityksen nimenomaan nyt, kun sota on päättynyt ja rauhanomainen järjestelytyö on tullut ensisijaiseksi — toivottavasti pitkäksi aikaa. Ja tässä työssä naisten tulee olla ja tietysti he tulevatkin olemaan ensimmäisinä.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja

V. Uljanov (Lenin)

Joulukuun 6 pnä 1920.

„Pravda“ № 286,
joulukuun 19 pnä 1920

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

**NEUVOSTOJEN
VIII YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS⁸²**

JOULUKUUN 22—29 p:nä 1920

*Alustus toimiluvista,
puhe VKP(b):n ryhmän kokouksessa
joulukuun 24 p:nä
ja ehdotukset edustajakokouksen päätös-
lauselmiksi on julkaistu ensi kerran
v. 1930; Kansankomissaarien Neuvoston
toimintaselostus ja loppulausunto v. 1921
kirjassa: „Neuvostojen kahdeksas yleis-
venäläinen edustajakokous.
Pikakirjoituspöytäkirja”*

*Julkaistaan: alustus toimiluvista
ja puhe VKP(b):n ryhmän
kokouksessa pikakirjoitteen mukaan;
Kansankomissaarien Neuvoston
toimintaselostus ja loppulausunto
kirjan tekstin mukaan*

1

ALUSTUS TOIMILUVISTA
NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN
VKP(b):n RYHMÄN KOKOUKSESSA
JOULUKUUN 21 pnä

Toverit, toimilupia koskeva kysymys on aiheuttanut saamiemme tietojen mukaan kaikkialla suurta levottomuutta, jopa rauhattomuuttakin, eikä vain puoluepiireissä ja työväenjoukkojen keskuudessa, vaan myös laajojen talonpoikaisjoukkojen keskuudessa. Kaikki toverit ovat huomauttaneet, että kuluvan vuoden marraskuun 23 pnä annetun dekreetin jälkeen melkein kaikissa kokouksissa, joissa on käsitelty eri kysymyksiä, suurin osa esitetyistä kysymyksistä ja kirjelappusista on koskenut toimilupia, ja niin kirjelappusille kuin näille puheillekin on yleensä ollut tunnusmerkillistä pelko, että omat kapitalistit olemme ajaneet pois, mutta aiomme laskea vieraita. Mielestäni tuo pelko ja suuri mielenkiinto toimilupia kohtaan, jota ovat osoittaneet muutkin eivätkä vain puoluetoverit, on hyvä merkki, joka osoittaa meille, että kolme vuotta jatkuneen tavattoman raskaan taistelun aikana työläisten ja talonpoikien valta on siinä määrin lujittunut ja kapitalistien suhteen saatu niin suurta kokemusta, että laajojen joukkojen mielestä työläisten ja talonpoikien valta on riittävän luja tullakseen toimeen toimilupia antamattakin, ja he itse ovat saaneet kyllin hyvän opetuksen ollakseen ilman äärimmäistä tarvetta ryhtymättä hieromaan mitään kauppoja kapitalistien kanssa. Tällainen alhaalta käsin tapahtuva valvonta, tällainen joukoissa syntynyt pelko, tällainen puolueiden ulkopuolella olevien piirien levottomuus todistavat, että meidän ja kapitalistien välisiä suhteita seurataan erikoisen tarkkaavaisesti. Tältä kannalta meidän pitää luullakseni ehdottomasti tervehtiä tuollaista pelkoa laajojen joukkojen mielialan ilmauksena.

Siitä huolimatta luulen kaikkien meidän päätyvän kuitenkin vakaumukseen, ettei toimilupakysymyksessä pidä antautua pelkästään tuon vallankumouksellisen vaiston ohjattavaksi. Jos harkitsemme kysymystä kaikin puolin, vakuutumme siitä, että hyväksymämme politiikka, toimilupien tarjoaminen, on oikeaa. Voin huomauttaa lyhyesti, että alustuksessani eli oikeammin sanoen tässä toiskertaisessa keskustelutilaisuudessa — hiljattain Moskovassa pidettyyn osallistui monta sataa vastuunalaista työntekijää⁸³; alustusta en ole valmistanut enkä voi sitä esittää —, pääaiheena tässä tilaisuudessa on todistaa kaksi väitettä, nimittäin ensinnäkin, että jokainen sota on rauhanaikaisen politiikan jatkamista, mutta vain toisin keinoin, ja toiseksi, että toimitukset, joita annamme, joita meidän on pakko antaa, ovat sodan jatkamista muussa muodossa, toisin keinoin. Todistaakseni nuo kaksi väitettä tahi oikeamminkin vain viimeksi mainitun, sillä ensin mainittu ei kaipaa erikoisia todisteluja, aloitan kysymyksen poliittisesta puolesta. Koskettelen niitä nykyisten imperiaalististen valtojen välisiä suhteita, joilla on oleellinen merkitys koko nykyisen ulkopoliittikan ymmärtämiselle. Tällä on oleellinen merkitys sen ymmärtämiseksi, miksi olemme ryhtyneet toteuttamaan tällaista politiikkaa.

Amerikkalainen Vanderlip jätti Kansankomissaarien Neuvostolle kirjeen, jossa hän sanoi: „Me republikaanit, jotka kuulumme Amerikan republikaaniseen puolueeseen, mitä suurimman finanssipääoman puolueeseen, ja joita sitovat vähiten Etelävaltioiden kanssa käydyn vapaussodan muistot, emme ole nyt vallassa”. Hän kirjoitti tämän ennen vaaleja, jotka toimitettiin marraskuussa: „Me voitamme marraskuussa vaaleissa (nyt he ovat voittaneet), ja maaliskuussa presidenttinä tulee olemaan meikäläinen. Emme toista politiikassamme niitä tyhmyyksiä, jotka sitoivat Amerikan Euroopan asioihin, alamme ajaa omia etujamme. Meidän omat Amerikan edut johtavat meidät yhteenottoon Japanin kanssa, Japanin kanssa tulemme sotiin. Ehkä teidän on mielenkiintoista tietää, että vuonna 1923 laivastomme on oleva englantilaista voimakkaampi. Jotta voisimme käydä sotaa, meillä täytyy olla naftaa, ilman naftaa emme voi käydä nykyaikaista sotaa. Ei riitä, että meillä on naftaa, vaan on ryhdyttävä toimenpiteisiin, ettei vihollisella olisi naftaa. Japani on tässä suhteessa

huonossa asemassa. Lähellä, Kamtshatkan tienoilla, on jokin lahti (unohdin sen nimen), missä on naftalähteitä, ja haluamme, ettei japanilaisilla olisi tuota naftaa. Jos myytte meille tuon alueen, niin menen takuuseen, että kansamme innostus tulee olemaan niin suuri, että tunnustamme heti hallituksenne. Jos ette myy, vaan myönnätte ainoastaan toimilupia, niin en voi sanoa, että kieltäydymme käsittelemästä luonnosta, mutta en voi luvata sellaista innostusta, joka takaisi Neuvostohallituksen tunnustamisen”.

Vanderlipin kirjeessä on esitetty aivan avomielisesti ja ennen kuulumattoman kyynillisesti imperialistin näkökanta: hän näkee selvästi, että sota Japania vastaan lähenee, ja asettaa suoraan, avoimesti kysymyksen: tekkää kanssamme kaupat, niin saatte tiettyjä etuisuuksia. Asianlaita on ollut siten, että Kaukoitā, Kamtshatka ja osa Siperiaa ovat nyt tosiasiallisesti Japanin hallussa, koska sen sotavoimat määräilevät siellä, koska niin kuin tiedätte asianhaarat ovat pakottaneet perustamaan puskurivaltion — Kaukoitān tasavallan, koska tiedämme erittäin hyvin, kuinka uskomattoman suuria onnettomuuksia Japanin imperialismi aiheuttaa Siperian talonpojille ja kuinka ennen kuulumattoman petomaisesti japanilaiset ovat menetelleet Siperiassa. Siperialaiset toverit tietävät tämän: heidän äskettäin ilmestyneissä julkaisuissaan kerrotaan siitä yksityiskohtaisesti. Emme kuitenkaan pysty käymään sotaa Japania vastaan ja meidän on tehtävä kaikkemme saadaksemme sodan Japania vastaan lykätynsi tuonemmaksi ja mikäli mahdollista vältetyksi sen, sillä ymmärrettävistä syistä sota ei ole nyt voimiemme mukainen. Samanaikaisesti Japani aiheuttaa meille tavatonta vahinkoa eristämällä meidät Tyynen valtameren kautta käytävästä maailmankaupasta. Tällaisissa olosuhteissa, kun on odotettavissa selkkauksen kärjistyminen, Amerikan ja Japanin ristiriidan kärjistyminen — sillä Japani ja Amerikka ovat jo monia vuosikymmeniä käyneet sitkeää kamppailua Tyynestä valtamerestä ja sen rannikkoalueiden omistamisesta, ja Tyyntä valtamerä ja sen rannikkoaluetta koskeva diplomaattinen, taloudellinen ja kaupallinen historia osoittaa kauttaaltaan aivan selvästi, miten tuo ristiriita kärjistyy ja tekee Amerikan ja Japanin välisen sodan kiertämättömäksi —, näissä olosuhteissa jouddumme samaan asemaan, jossa olimme kolme vuotta: sosialistista tasavaltaa ympäröivät imperialistiset maat,

jotka ovat sotilaallisessa suhteessa paljon voimakkaampia kuin me ja jotka panevat liikkeelle kaikki agitaatio- ja propagandakeinonsa voimistaakseen vihaa Neuvostotasavaltaa kohtaan, eivätkä ne jätä käyttämättä ainoatakaan aseellisen sekaantumisen mahdollisuutta — kuten he sanovat — t.s. Neuvostovallan kuristamismahdollisuutta.

Kun muistamme tämän ja luomme Neuvostotasavallan kansainvälisen aseman kannalta yleissilmäyksen elettyihin kolmeen vuoteen, niin käy selväksi, että olemme saattaneet kestää ja saattaneet voittaa oman maamme valkokaartilaisien tukeman ennen kuulumattoman voimallisen Entente-valtioiden liiton vain siksi, kun noiden valtioiden kesken ei ole ollut mitään yksimielisyyttä. Tähänastiset voittomme ovat olleet mahdollisia ainoastaan sen vuoksi, että imperialististen valtojen välillä on perin syvällistä eripuraisuutta, ja ainoastaan sen vuoksi, että tuo eripuraisuus ei ole ollut mitään satunnaista puolueiden sisäistä eripuraisuutta, vaan mitä syvällisintä pysyvää taloudellisten etujen ristiriitaa imperialististen maiden välillä, jotka maan ja pääoman yksityisomistukseen perustuvina eivät voi olla harjoittamatta ryöstöpolitiikkaa, minkä noudattaminen teki turhiksi yritykset yhdistää niiden voimat Neuvostovaltaa vastaan. Jos otamme Japanin, joka piti hallussaan melkein koko Siperiaa ja olisi tietenkin voinut milloin tahansa auttaa Koltshakia, niin prussyynä siihen, miksi Japani ei sitä tehnyt, on se, että Japanin edut ovat vallan toiset kuin Amerikan edut, että Japani ei tahtonut noukkia kastanjoita tulesta amerikkalaista pääomaa varten. Tietäessämme tuon heikkouden emme luonnollisestikaan voineet noudattaa mitään muuta kuin sellaista politiikkaa, jonka tarkoituksena on hyväksikäyttää tätä Amerikan ja Japanin ristiriitaa niin, että pääsisimme itse lujittumaan ja voisimme estää toistaiseksi Japania ja Amerikkaa tekemästä sopimusta meitä vastaan, ja että sellainen sopimus on mahdollinen, siitä meillä on jo esimerkki: Amerikan lehdissä julkaistiin niiden maiden välinen sopimus, jotka lupasivat tukea Koltshakia ⁸⁴.

Tuo sopimus meni tietenkin myttyyn, mutta ei ole lainkaan mahdotonta, että ne ensimmäisen tilaisuuden tullen koettavat entistää sen. Ja mitä syvemmäksi ja uhkaavammaksi käy kommunistinen liike, sitä useammin nuo maat yrittävät kuristaa tasavaltamme. Ja tästä seuraa, että mei-

dän politiikkamme on käyttää hyväksi imperialististen valtojen ristiriitoja sopimuksen syntymisen vaikeuttamiseksi tai mikäli mahdollista estämiseksi toistaiseksi. Tämä on ollut kolmen vuoden ajan politiikkamme peruslinja, ja siitä syystä oli välttämätöntä Brestin rauhan allekirjoittaminen, siitä syystä oli välttämättömästi allekirjoitettava myös Bullitin sopimus, meille tavattoman epäedullinen rauhaa ja välirauhaa koskeva sopimus. Sama linja edellyttää nyt, että meidän on tartuttava mo'emmin käsin sellaisiin kuin toimituksia koskeviin ehdotuksiin. Me annamme nyt Amerikalle Kamtshatkan, joka itse asiassa ei kuitenkaan ole meidän, sillä siellä on Japanin joukkoja. Tällä hetkellä emme kykene taistelemaan Japania vastaan. Annamme Amerikalle taloudelliseen hyödyksikäyttöön alueen, missä meillä ei ole lainkaan meri- eikä sotavoimia ja minne emme voi niitä toimittaa. Antamalla tuon alueen saamme Amerikan imperialismiin vastustamaan Japanin imperialismia ja meitä lähinnä olevaa Japanin porvaristoa, joka yhä vieläkin pitää hallussaan Kaukoidän tasavaltaa.

Näin ollen toimituksista neuvoteltaessa meidän perusintressimme ovat olleet poliittisia. Ja viime aikojen tapahtumat ovat osoittaneet aivan silmännähtävästi, että olemme hyötynet jo yksin siitäkin, että noista toimituksista on keskusteltu. Emme ole vielä antaneet toimituksia emmekä voi antaa niitä ennen kuin Amerikan presidentti astuu virkaan, mikä ei tapahdu ennen maaliskuuta, jota paitsi meillä on mahdollisuus sopimusta yksityiskohtaisesti laadittaessa kieltäytyä allekirjoittamasta sitä.

Siis taloudellisessa suhteessa tuo kysymys on aivan toisarvoinen, ja olennaisinta siinä ovat poliittiset intressit. Että olemme hyötynet, sitä todistavat kaikki saamamme sanomalehtiaineistot. Vanderlip itse vaati pitämään toimitusluonnosta toistaiseksi salassa. Se oli pidettävä salassa siihen saakka, kunnes republikaaninen puolue voittaisi. Ja me suostuimme pidättymään sekä hänen kirjeensä että alustavan sopimusluonnoksen julkaisemisesta. Mutta osoitettiin, ettei sen luontoista salaisuutta voida pitää kauan salassa. Heti kun Vanderlip saapui Amerikkaan, alettiin oitis tehdä erilaisia paljastuksia. Ennen vaaleja Amerikassa oli presidenttiehdokkaana Harding, joka nyt on jo voittanut. Tuo Harding kumosi sanomalehtien kautta sellaiset väitteet, että hän muka pitää Vanderlipin

välityksellä yllä suhteita Neuvostovaltaan. Hänen kumoava tiedonantonsa oli kovin jyrkkäsanainen, miltei seuraavanluontoinen: en tunne Vanderlipia enkä tunnusta mitään suhteita Neuvostovaltaan. Mutta on täysin käsitettävää, mistä tuollainen kumoava tiedonanto johtui. Jos Harding olisi porvarillisessa Amerikassa tullut ennen vaaleja tunnetuksi henkilönä, joka on taipuvainen tekemään sopimuksen Neuvostovallan kanssa, niin se olisi merkinnyt hänelle ehkä muutaman sadan tuhannen äänen menettämistä, ja siksi hän kiirehti tiedottamaan, ettei tunne ketään Vanderlipia. Mutta heti vaalien ohimentyä aloimme saada Amerikasta aivan toisenluontoisia tietoja. Useissa lehtikirjoituksissaan Vanderlip kehottaa kaikin tavoin solmimaan sopimuksen Neuvostovallan kanssa, ja vieläpä hän eräässä lehdessä kirjoitti pitävänsä Leniniä Washingtonin veroisena. Näin ollen meillä on porvarillisissa maissa propagandisteja, jotka kehottavat solmimaan sopimuksen meidän kanssamme, eivätkä näinä propagandisteina esiinny neuvostolähteliläs eivätkä mitkään lehtimiehet, vaan pahinta riistäjätyyppiä edustavat henkilöt, jollainen on Vanderlip.

Kun kerroin vastuunalaisten työntekijäin kokouksessa saman mitä nyt, niin eräs Amerikasta palannut toveri, joka oli siellä tehnyt työtä Vanderlipin tehtaissa, joutui kauhun valtaan ja sanoi, ettei hän ole nähnyt missään sellaista riistoa kuin Vanderlipin tehtaissa. Ja tuollaisesta kapitalistihaista olemme saaneet propagandistin, joka kehottaa solmimaan Neuvosto-Venäjän kanssa kauppasuhteet, ja vaikka emme saisikaan aikaan mitään muuta kuin otaksutun toimilupasopimuksen, niin siinäkin tapauksessa voimme sanoa hyötyneemme. Olemme saaneet koko joukon tietoja, tietenkin salaisia, etteivät kapitalistiset maat ole luopuneet aikomuksestaan ryhtyä keväällä uudelleen sotaan Neuvosto-Venäjää vastaan. Olemme saaneet koko joukon tietoja, että eräät kapitalistiset valtiot ovat ryhtyneet valmistelutoimenpiteisiin, ja valkokaartilaiset, voidaan sanoa, suorittavat valmistelutyötä kaikissa valtioissa. Siksi meitä kiinnostaa eniten kauppasuhteiden uusiminen, ja sitä varten meidän on saatava vaikkapa osa kapitalisteista puolellemme.

Englannissa on kamppailtu jo kauan. Olemme hyötyneet jo siitä, että olemme saaneet puolellemme pahinta kapitalistista riistoa edustavia henkilöitä, jotka kannattavat sel-

laista politiikkaa, että Venäjän kanssa on uusittava kaup-
 pasuhteet. Englannin kanssa ei ole vielä allekirjoitettu
 sopimusta, kauppasopimusta. Krasin neuvottelee siitä nyt
 Lontoossa voimaperäisesti. Englannin hallitus on esittänyt
 meille ehdotuksensa, me olemme esittäneet oman ehdotuk-
 semme, mutta kuitenkin huomaamme, että Englannin halli-
 tus pitkittää sopimuksen solmimista, että siellä toimii
 voimaperäisesti taantumuksellinen sotapuolue, joka on
 tähän saakka ollut voitolla ja estämässä kauppasopimusten
 solmimista. Etujemme mukaista ja suoranainen velvollisuu-
 temme on tukea kaikkea, mikä voi voimistaa puolueita ja
 ryhmiä, joiden pyrkimyksenä on tuon sopimuksen solmimi-
 nen. Olemme saaneet sellaisen kannattajan Vanderlipista,
 eikä se ole pelkkä sattuma eikä sitä voida selittää yksistään
 sillä, että Vanderlip on erittäin yritteliäs tahi että hän tun-
 tee varsin hyvin Siperian. Siihen on olemassa syvällisem-
 piä, Englannin imperialismin, tavattoman laajoja siirto-
 maita omistavan imperialismin, etupyrkimyksiin liittyviä
 syitä. Amerikan ja Englannin imperialismin välillä on tässä
 suhteessa syvä ristiriita, ja ehdoton velvollisuutemme on
 käyttää sitä hyväksemme.

Mainitsin jo, että Vanderlip on Siperian erikoistuntija.
 Kun neuvottelumme lähenivät loppuaan, toveri Tshitsherin
 huomautti, että Vanderlip pitäisi ottaa vastaan, koska se
 vaikuttaisi sängen myönteisesti hänen myöhäisempään
 esiintymiseensä Länsi-Euroopassa. Ja vaikkei sellaisen
 kapitalistihain kanssa keskusteleminen ole tietenkään miel-
 lyttävimpiä asioita, niin koskapa kerran olin virkani puo-
 lesta joutunut keskustelemaan varsin kohteliaasti yksinpä
 edesmenneen Mirbachinkin kanssa, minua ei tietenkään voi-
 nut säikäyttää keskustelu Vanderlipin kanssa. On mielen-
 kiintoista, että kun minä ja Vanderlip vaihdoimme kaiken-
 laisia kohteliaisuuksia ja hän sanoi leikillään, että amerikkalaiset
 ovat erittäin käytännöllistä väkeä eivätkä usko
 ketään ennen kuin näkevät omin silmin, minäkin vastasin
 hänelle puolittain leikillisesti: „Katselkaa nyt, miten hyvä
 on Neuvosto-Venäjällä, ja pystyttäkää kotonanne Ameri-
 kassa samanlainen järjestys”. Siihen hän vastasi, ei enää
 englanniksi, vaan venäjäksi: „Mahdollisesti”. „Taidatte
 venäjääkin?” Hän sanoi: „Monia vuosia sitten kuljin rat-
 sain viisi tuhatta virstaa pitkin Siperiaa ja Siperia kiinnosti
 minua tavattomasti”. Tällainen leikillinen kohteliaisuuksien

vaihto Vanderlipin kanssa päättyi siihen, että Vanderlip sanoi lähtiessään: „Niin, on tunnustettava, ettei mister Leninillä ole sarvia, ja minun pitää sanoa se kaikille tuttavilleni Amerikassa”. Ei olisi tietysti mikään naurettava pikkuasia, jos vastaisuudessa emme tapaisi enää Euroopan lehdissä uutisia, että Neuvostovalta on hirviö, ettei sen kanssa voida olla suhteissa. Meille tarjoutui tilaisuus heittää tuohon suohon kivi, jona oli Vanderlip, mies, joka kehoittaa solmimaan kanssamme kauppasuhteet.

Onkohan Japanista saatu ainoatakaan tiedotusta, joka ei olisi kertonut tavattomasta levottomuudesta Japanin kauppapiireissä. Japanin yleinen mielipide sanoo, ettei Japani luovu milloinkaan eduistaan, että se vastustaa toimilupasopimusten solmimista Neuvostovallan kanssa. Sanalla sanoen tuloksena on ollut Japanin ja Amerikan välisen vihamielisyyden tavattoman voimakas kärjistyminen ja siten olemme epäilemättä saaneet heikennettyä Japanin ja Amerikan rynnistystä meitä vastaan.

Samassa, Moskovassa pidetyssä vastuunalaisten työntekijäin kokouksessa, missä tulin maininneeksi tästä tosiasiasta, esitettiin keskustelun aikana tällainen kysymys: „Me siis yllytämme Japania ja Amerikkaa sotaan”, kuten eräs toveri kirjoitti, „mutta sotimaan tulevat työläiset ja talonpojat. Ja vaikka ne ovatkin imperialistisia valtakuntia, niin sopiiko meidän, sosialistien, yllyttää kahta valtakuntaa sotaan ja saattaa aikaan työväen verenvuodatusta?” Vastasin, että jos todella yllyttäisimme sotaan työläisiä ja talonpoikia, niin se olisi rikos. Mutta politiikkamme ja propagandamme suuntana ei ole suinkaan kansojen yllyttäminen sotaan, vaan sodan lopettaminen. Ja kokemus on osoittanut kyllin selvästi, että vain sosialistinen vallankumous on ulospääsynä alituisista sodista. Näin ollen politiikkamme ei ole sotaan yllyttäminen. Emme ole ryhtyneet mihinkään sellaiseen, mikä tekisi suoranaisesti tai välillisesti oikeutetuksi Japanin ja Amerikan välisen sodan. Kaikessa propagandatyössämme ja kaikissa lehtikirjoituksissa selitetään yhtenäen sitä totuutta, että Amerikan ja Japanin sota on oleva samanlaista imperialistista sotaa kuin oli englantilaisen ja saksalaisen ryhmän sota vuonna 1914, ettei sosialistien pidä ajatella isänmaan puolustamista, vaan kapitalistien vallan kukistamista, työväen vallankumousta. Mutta jos me, jotka teemme kaiken voita-

vamme tuon vallankumouksen jouduttamiseksi, olemme heikko sosialistinen tasavalta, jonka kimppuun hyökkäävät imperialistirosvot, niin onko politiikkamme oikeaa, jos käytämme hyväksemme heidän eripuraisuuttaan vaikeuttaaksemme heidän yhdistymistään meitä vastaan? Tietenkin sellainen politiikka on oikeaa. Olemme harjoittaneet sitä neljän vuoden ajan. Ja tuon politiikan tärkeimpänä tosiasiallisena ilmentymänä oli Brestin sopimus. Niin kauan kuin Saksan imperialismi teki vastarintaa, saatoimme imperialistien keskinäisiä ristiriitoja hyväksemme käyttäen pitää puoliamme silloinkin, kun Punaista Armeijaa ei oltu vielä luotu.

Tällaisessa tilanteessa muovautui toimilupapolitiikkamme Kamtshatkaan nähden. Senlaatuinen toimilupien myöntäminen on jokseenkin poikkeuksellista. Tuonnempana puhun siitä, miten on muiden toimilupakohteiden laita. Tässä yhteydessä rajoitun kysymyksen poliittiseen puoleen. Haluan osoittaa, että Japanin ja Amerikan väliset suhteet antavat selityksen siihen, miksi toimilupien tarjoaminen tai toimiluvilla houkutteleva on meille edullista. Toimilupa edellyttää niiden tai näiden rauhanomaisten sopimusten uusimista, kauppasuhteiden palauttamista, se tietää meille mahdollisuutta ostaa välittömästi ja suuressa määrin tarvitsemiamme koneita. Ja meidän on ponnistettava kaikki voimamme sen hyväksi, että näin kävisi. Nyt ei sitä vielä ole.

Toveri, joka on esittänyt kysymyksen meidän ja Englannin kauppasuhteiden uusimisesta, tiedustelee, miksi sopimuksen solmiminen Englannin kanssa viivästyy? Vastaan: se viivästyy siksi, että Englannin hallitus horjuu. Suurin osa Englannin kaupp- ja teollisuusporvaristosta on suhteiden uusimisen kannalla ja näkee selvästi, että sodan tukeminen merkitsee tavatonta riskiä ja vallankumouksen jouduttamista. Muistanette, että Englannin hallitus Varsovaan tekemämme hyökkäyksen aikana esitti uhkavaatimuksen ja sanoi antavansa laivastolle määräyksen lähteä Pietaria vastaan. Muistanette, että kautta Englannin perustettiin „Toimintakomiteoita”, ja menshevikkijohtajat ilmoittivat vastustavansa sotaa ja ehkäisevänsä sen. Toisaalta Englannin porvariston taantumuksellinen osa ja hovin sotilaskliikki ovat sodan jatkamisen kannalla. Niiden vaikutuksesta johtuvaksi on katsottava epäilemättä kauppasopimuksen

allekirjoittamisen viivästyminen. En ryhdy kertomaan, mitä kaikkia mutkia on esiintynyt meidän ja Englannin kauppasuhteissa neuvoteltaessa Englannin kanssa kauppasopimuksesta, koska se veisi minut hyvin kauaksi aiheesta. Puolueemme Keskuskomiteassa on jouduttu viime aikoina käsittelemään hyvin ahkerasti tuota arkaluontoista kysymystä. Olemme palanneet siihen tavattoman usein ja alkaneet tässä kysymyksessä noudattaa selvästi mahdollisimman peräänantavaista politiikkaa. Tarkoituksperänämme on nyt saada aikaan kauppasopimus Englannin kanssa voidaksemme alkaa säännöllisemmän tavaravaihdon, voidaksemme ostaa mahdollisimman pian laajan kansantalouden jälleenrakentamissuunnitelman täyttöö varten tarvitsemiamme koneita. Mitä pikemmin saamme sen aikaan, sitä enemmän tulee olemaan perusteita, jotka takaavat meille taloudellisen riippumattomuuden kapitalistisista maista. Nimenomaan nyt, poltettuaan näppinsä hyökätessään asevoimin Venäjää vastaan, ne eivät voi ajatella heti uuden sodan aloittamista; meidän on otettava ajasta vaari ja pantava liikkeelle kaikki voimamme saadaksemme vaikkapa maksimaalisten myönnytysten hinnalla aikaan kauppasuhteet, joskaan emme usko hituistakaan imperialististen valtioiden kanssa solmittujen kauppasuhteiden kestävyyyteen: tuo on oleva vain tilapäinen tauko. Vallankumoushistorian ja suurten selkkausten kokemus opettaa, että sodat, lukuisat sodat ovat kiertämättömiä. Ja taas sellainen seikka kuin Neuvostotasavallan olemassaolo rinnan kapitalististen maiden kanssa — kapitalistimaiden ympäröimä Neuvostotasavalta — on kapitalismin kannalta niin sietämätöntä, että kapitalistit käyttävät oitis hyväkseen jokaista mahdollisuutta aloittaakseen sodan uudelleen. Imperialistinen sota on nyt väsyttänyt kansat, ne uhkaavat nousta, jos sotaa jatketaan, mutta ei ole mahdotonta, että kapitalistit voivat muutaman vuoden kuluttua aloittaa sodan uudelleen. Juuri siksi meidän on kaikin voimin pyrittävä käyttämään hyväksemme tilaisuutta, koska sellainen on tarjoutunut, ja solmittava kauppasopimuksia.

Heinäkuussa, kun Puolaa uhkasi täydellinen tappio, kun Punainen Armeija uhkasi lyödä Puolan kokonaan, Englanti esitti täydellisen sopimustekstin, jossa sanottiin: periaatteessa teidän on ilmoitettava, ettette tule harjoittamaan julkista propagandaa ettekä ryhdy mihinkään, mikä vahin-

goittaa Englannin etuja Idässä. Kysymys käsitellään tarkemmin poliittisessa konferenssissa, mutta nyt solmimme sellaisen ja sellaisen kauppasopimuksen. Haluatteko allekirjoittaa sen? Vastasimme: haluamme. Sanomme nytkin, että allekirjoitamme tuon sopimuksen. Poliittisessa konferenssissa määritellään tarkemmin Englannin edut Idässä. Meilläkin on eräitä etuja Idässä, ja kun tarve vaatii, esitämme ne yksityiskohtaisesti. Englanti ei voi sanoa suoraan, että se peruuttaa heinäkuussa tekemänsä ehdotuksen. Siksi se vitkuttelee ja salaa kansaltaan totuuden neuvottelujen suhteen. Neuvottelut ovat epämääräisessä jamassa, emmekä voi mennä takuuseen, että sopimus allekirjoitetaan. Hovi- ja sotilaspiirit, joilla on Englannissa suurin vaikutus, vastustavat sopimusta. Me teemme nyt kuitenkin mahdollisimman suuria myönnytyksiä ja ajattelemme, että meidän on edullista saada kauppasopimus ja ostaa mahdollisimman pian yhtä ja toista, mikä on tärkeintä kulkulaitoksen kunnostamista varten, t.s. vetureita, sekä teollisuuden jälleenrakennusta ja sähköistämistä varten. Tämä on meille kaikkein tärkeintä. Jos saamme sen aikaan, lujitumme muutamassa vuodessa niin suuresti, että jos loppujen lopuksi kävisi niin pahasti, että muutaman vuoden kuluttua tehdään aseellinen hyökkäys, niin se menee myttyyn, sillä silloin olemme voimakkaampia kuin nyt. Keskuskomiteamme politiikan suuntana ovat mahdollisimman suuret myönnytykset Englannille. Ja jos nuo herrat aikovat saada meidät jotakin lupaamaan, niin ilmoitamme, ettei hallituksemme tule julkisesti harjoittamaan mitään propagandaa ja ettemme aio kajota mihinkään Englannin etuihin Idässä. Jos he aikovat hyötyä siitä, niin yrittäkööt, me emme menetä mitään.

Siirryn nyt Englannin ja Ranskan välisiin suhteisiin. Ne ovat sekavat. Toisaalta Englanti ja Ranska kuuluvat Kansainliittoon ja ovat velvollisia toimimaan yhdessä, toisaalta, kun suhteet jotenkin kärjistyvät, ne eivät toimi yhdessä. Se tuli selvästi ilmi, kun tov. Kamenev oli Lontoossa ja kävi yhdessä Krasinin kanssa neuvotteluja. Ranskan mielestä oli tuettava Puolaa ja Wrangelia, kun taas Englannin hallitus ilmoitti: „Me emme lähde Ranskan kanssa”. Englanti on taipuvaisempi tekemään toimilupa-sopimuksia kuin Ranska, joka yhä haaveilee saavansa takaisin velat, kun sen sijaan Englannissa vähänkin asioita

ymmärtävät kapitalistit ovat lakanneet ajattelemasta sitä. Ja tässä suhteessa meidän on edullista käyttää hyväksemme Englannin ja Ranskan välistä eripuraisuutta ja pidettävä politiikassamme kiinni siitä, että tarjoamme toimilupia Englannille. Nyt meillä on sopimusluonnos, joka koskee toimilupia metsäteollisuuden harjoittamiseen peräpohjollassa. Meillä on sellainen tilanne, että koska Englannin ja Ranskan välillä ei ole poliittista yhtenäisyyttä, emme saa kieltäytyä tietystä riskistäkään saadaksemme vaikeutetuksi Englannin ja Ranskan yhtymistä sotaliittoon meitä vastaan. Uusi sota, jota Englanti ja Ranska asettuisivat tukemaan meitä vastaan, aiheuttaisi meille (siinäkin tapauksessa, että päättäisimme sen täysin voitokkaasti, suoriutuisimme siitä samoin kuin nyt olemme suoriutuneet Wrangelista) tavattoman suuria raskautuksia, vaikeuttaisi taloutemme kehitystä, huonontaisi työläisten ja talonpoikien asemaa. Siksi meidän on suostuttava kaikkeen, mikä aiheuttaa meille vähemmän tappiota. Ja selvää on, että toimiluvista koituvat tappiot eivät ole mitään siihen verrattuna, mitä olisivat taloudellisen rakennustyömme viivytys ja tuhansien työläisten ja talonpoikien tuho, elleimme onnistu pitämään puoliamme kapitalistien liittoa vastaan. Ja eräs keino, jonka avulla voimme pitää puoliamme heidän liittoaan vastaan, ovat Englannin kanssa käytävät toimilupaneuvottelut. Sellainen on kysymyksen poliittinen puoli.

Tarkastelkaamme lopuksi Englannin ja koko Ententen suhtautumista Saksaan. Saksa on kehittynein maa, ellei oteta huomioon Amerikkaa. Sähköteollisuuden kehityksen kannalta se on teknillisesti jopa korkeammallakin. Mutta nyt Versailles'in sopimuksen kahlehtimana tämä maa on olosuhteissa, joissa sen olemassaolo on mahdotonta. Ja näin ollen Saksa luonnollisestikin pyrkii liittoon Venäjän kanssa. Kun Venäjän sotajoukot lähenivät Varsovaa, koko Saksa kuohui. Venäjän kanssa liittoutuminen johti Saksassa, joka on nujerretty maa ja jolla on mahdollisuus panna liikkeelle jättiläismäiset tuotantovoimat, poliittiseen sekaannukseen: Saksan mustasotnialaiset alkoivat tuntea spartakistien tavoin sympatiaa Venäjän bolshevikkeja kohtaan. Ja se on täysin ymmärrettävää, siihen on o'emassa taloudelliset syyt, se muodostaa koko taloudellisen tilanteen ja ulkopolitiikkamme perustan.

Ulkopolitiikkamme, niin kauan kuin olemme yksin ja kapitalistinen maailma on voimakas, on toisaalta se, että käytämme hyväksemme erimielisyyksiä (kaikkien imperiaalististen valtojen voittaminen olisi tietenkin mieluisinta, mutta emme kykene tekemään sitä melko pitkään aikaan). Olemassaolomme riippuu toisaalta siitä, että imperialististen valtojen välillä on erittäin syviä erimielisyyksiä, ja toisaalta siitä, että Entente-maiden voitto ja Versailles'in rauha ovat syösseet Saksan kansan valtaenemmistön sellaiseen asemaan, että sen on mahdotonta elää. Versailles'in rauha on luonut sellaisen tilanteen, ettei Saksa voi haaveillakaan, että se saisi hengähdystauon, ettei sitä ryövättäisi, ettei siltä riistettäisi toimeentulovälineitä, ettei sen väestöä tuomittaisi näkemään nälkää ja kuolemaan sukupuuttoon, ja luonnollisestikin sen ainoana pelastuskeinona on liittoutuminen Neuvosto-Venäjän kanssa, johon se suuntaakin katseensa. Siellä tunnetaan hillitöntä vihaa Neuvosto-Venäjää kohtaan, siellä vihataan bolshevikkeja, siellä ammutaan oman maan kommunisteja niin kuin tekevät ilmetyt valkokaartilaiset. Saksan porvarillinen hallitus vihaa silmittömästi bolshevikkeja, mutta ulkopoliittiset edut pakottavat sitä säilyttämään rauhan Neuvosto-Venäjän kanssa vastoin sen omaa tahtoa. Se, toverit, on kansainvälisen politiikkamme, ulkopoliittikkamme, toinen kulmakivi: on todistettava porvarillisen ikeen tunteville kansoille, ettei niillä ole muuta pelastusta kuin Neuvostotasavalta. Ja koska kerran Neuvostotasavalta on kyennyt kolmen vuoden ajan kestämään imperialistien rynnistyksen, niin tämä todistaa sitä, että maailmassa on yksi maa, vain yksi maa, joka torjuu menestyksellisesti tuon imperialismiin ikeen. Olkoon, että se on „rosvojen”, „ryövärien”, „bandiittien”, bolshevikkien y.m.s. maa, niin sittenkään taloudellista tilannetta ei voida parantaa ilman tuota maata.

Tässä tilanteessa toimilupakysymyksessä on vielä eräs puoli. Tämä kädessäni oleva kirjanen on marraskuun 23 p:n annettu toimilupadekreetti. Se jaetaan kaikille kokouksen edustajille. Aiomme julkaista toimiluvista kirjasen ulkomailla useilla kielillä. Tarkoituksenaamme on tehdä viipymättä kaikkemme saadaksemme mahdollisimman monen maan ja nimenomaan eniten sorrettujen maiden väestön kiinnostumaan toimilupiin. Japanin ja Amerikan eturistiriidat ovat hyvin suuria. Nämä maat eivät voi jakaa

keskenään Kiinaa, lukuisia saaria j.n.e. Saksan ja Entente-maiden eturistiriidat ovat toisenlaatuisia. Saksan olemassaolo on mahdotonta niissä oloissa, joihin Entente-maat ovat sen saattaneet. Kansa menehtyy siellä, sillä Entente-maat ottavat voimakoneet ja karjan. Sellainen tilanne sysää Saksaa lähentymään Neuvosto-Venäjää: En tunne yksityiskohtaisesti Saksan ja Entente-maiden välistä sopimusta, mutta joka tapauksessa tiedetään, että tuossa sopimuksessa on kielletty Saksan ja Neuvosto-Venäjän väliset välittömät kauppasuhteet. Olemassaolon ehdot pakottavat koko Saksan kansaa, myös Saksan mustasotnialaisia ja kapitalisteja, etsimään yhteyksiä Neuvosto-Venäjään. Näin ollen on selvää, että meidän on nostettava esiin kysymys toimiluvista taloudellisena keinona, jopa siitäkin riippumatta, missä määrin suunnitelma onnistutaan toteuttamaan. Mielenkiinto toimilupia kohtaan on niin ilmeinen, että vaikkei meidän onnistuisikaan antaa yhtään toimilupaa, vaikka emme tekisikään yhtään sopimusta (ja se on vielä täysin mahdollista), vaikkapa kävisi niinkin, niin kuitenkin hyötyisimme, kuitenkin meidän on noudatettava tätä politiikkaa, sillä siten vaikeutamme imperialististen maiden hyökkäystä meitä vastaan.

Tästä huolimatta meidän on vedottava kaikkiin sorrettuihin kansoihin osoittamalla — tämä seuraa Versailles'in sopimuksesta —, että pikku ryhmä maita kuristaa muita kansoja, ja nuo kansat turvautuvat avoimesti tai peitellysti, tietoisesti tai tiedottomasti apuumme, mutta ne alkavat tajuta taloudellisesti välttämättömäksi liittoutua Neuvosto-Venäjän kanssa maailman imperialismia vastaan. Siksi elintarvikealan toimilupayritykset menevät entisten porvarillisten toimilupayritysten puitteiden yli, ne eivät ole enää entisten kapitalististen toimilupayritysten kaltaisia. Ne jäävät kapitalistisiksi sikäli, mikäli sanomme saksalaisille kapitalisteille: tuo niin ja niin paljon traktoreita, annamme sinulle mainiota uudismaata ja viljaa. Houkuttelemme pääomaa tavattoman suurilla voitoilla. Siinä suhteessa toimilupayritys pysyy aito kapitalistisena yrityksenä, mutta se saa paljon suuremman merkityksen, koska Saksan kansakunnan, Itävallan ja muiden maiden on mahdoton elää, koska elintarvikeapu on niille välttämätön ja koska koko kansa, riippumatta siitä, hyötyykö kapitalisti sata vai kaksisataa prosenttia, koska koko kansa bolshevisminvastaisista

ennakkoluuloistaan huolimatta näkee, että bolshevikit rakentavat kokonaan toisenlaisia kansainvälisiä suhteita, jotka antavat kaikille sorretuille kansallisuuksille mahdollisuuden vapautua imperialistisesta ikeestä. Sen vuoksi kulu-neina kolmena vuonna ulkopolitiikassa saavuttamamme menestys tulee olemaan vieläkin suurempi lähimmän edessäolevan vuoden aikana. Poliitikamme ryhmittää Neuvostotasavallan ympärille ne kapitalistiset maat, joita imperialismi kuristaa. Juuri sen tähden tällä toimilupatar-jouksella ei ole merkitystä yksistään kapitalisteille ja juuri sen tähden tämä on käsi, jota ei ole ojennettu ainoastaan Saksan kapitalisteille: „Tuokaa meille satoja traktoreita ja ottakaa vaikka kolmensadan prosentin korot”, vaan se on ojennettu myös sorretuille kansoille, se merkitsee sorrettujen joukkojen liittoa, joka on tulevan proletaarisen vallankumouksen voimatekijöitä. Se epäröinti ja pelko, jota vielä on kehittyneissä maissa, joissa sanotaan, että Venäjä saattoi uskaltautua sosialistiseen vallankumoukseen siksi, kun se on suuri ja sillä on omat elämänvälineet, kun taas me, Euroopan teollisuusmaat, emme voi siihen ryhtyä, sillä meillä ei ole liittolaisia,— on aiheetonta, ja me sanomme: „Teillä on jo liittolainen — Neuvosto-Venäjä”. Ja sikäli kuin saamme aikaan toimilupasopimuksen, se on oleva liittoutumista, joka lujittaa liittoa maailman imperia-lismia vastaan. Tätä seikkaa ei saa unohtaa, se todistaa toimilupapolitiikkamme oikeaksi ja osoittaa, että toimilupa-sopimusten solmiminen on välttämätöntä.

Edelleen muutamista puhtaasti taloudellisista näkökoh-dista. Siirryn nyt taloudellisiin näkökohtiin ja luen muuta-mia kohtia laista, joskin oletan, että läsnäolevat toverit ovat lukeneet marraskuun 23 päivän lain. Palautan sen kuiten-kin lyhyesti mieleen; laissa sanotaan, että toimiluvanhalti-jat saavat korvaukseksi osan tuotteista, että erikoisista teknillisistä parannuksista olemme valmiit myöntämään kaupallisia etuisuuksia, että toimiluvat annetaan lyhyem-mäksi tai pitemmäksi määräajaksi menojen suuruudesta ja laadusta riippuen. Takaamme, ettei yritykseen sijoitettua omaisuutta pakkoluovuteta eikä takavarikoida.

Ilman tätä yksityispääoma ja yksityisomistaja ei tie-tenkään voi olla missään tekemisissä kanssamme. Kuiten-kin laista on jätetty pois tuomiovaltakysemyys, josta sopimusluonnoksessa alunperin mainittiin. Huomasimme

sittemmin, ettei se ole meille edullista. Tuomiovalta jää näin ollen alueellamme meidän haltuun. Selkkauksen sattuessa kysymyksen ratkaisevat meidän tuomarimme. Se ei ole oleva takavarikointia, vaan tuomiovaltaelintemme laillisten tuomiovaltaoikeuksien soveltamista.

Viidennessä kohdassa puhutaan työlakisäädöksistä. Alkuperäisen sopimusluonnoksen mukaan edellytettiin yhdessä Vanderlipin kanssa, ettei työlakisäädöksiä uloteta koskemaan paikkakuntia, joilla asuu alikehittyneitä heimoja, emme tiedä, mitä heimoja. Sellaisilla paikkakunnilla työlakisäädöksiä ei voida soveltaa. Poikkeus on oleva sellainen, että työlakisäädösten asemesta solmitaan erikoissopimus, jolla taataan työläisten oikeudet.

Viimeisessä kohdassa takaamme toimiluvanhaltijalle sen, ettei tehdä yksipuolisesti muutoksia. Ilman sitä ei tietenkään voi olla puhuttakaan toimilupayritysten sallimisesta. Mutta mitä merkitsee ei-yksipuolinen muutos, tämä kysymys on jätetty avoimeksi. Se riippuu kutakin toimilupaa koskevan sopimuksen tekstistä. Mahdollinen on myös sovinto-oikeudellinen käsittely, johon osallistuvat jotkut puolueettomat valtiot. Tämä on kohta, joka voi aiheuttaa erimielisyyttä ja antaa tietyn vapauden itse toimilupaehtojen määrittelyyn. Huomautettakoon, että esimerkiksi työläisten menshevistisiä johtajia pidetään kapitalistisessa maailmassa luotettavina miehinä. He kuuluvat porvarillisiin hallituksiin, ja porvarillisten hallitusten on perin vaikea epuuttaa sellaisia välitysmiehiä eli sovintotuomareita kuin ovat Euroopan maiden menshevikit eli sosialistiluopiot. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että kun tilanne kärjistyy vähänkin vakavammin, herrat amerikkalaiset ja eurooppalaiset menshevikit eivät tiedä, miten heidän olisi meneteltävä, ja heidän on pakostakin annettava perään vallankumouksellisten joukkojen painostuksesta, vaikka he pysyvätkin vallankumouksen vihollisina. Tämä kysymys on avoin. Me emme ryhdy ratkaisemaan sitä etukäteen.

Lukemistani ehdoista huomaatte, etteivät toimiluvan saaneiden kapitalistien ja sosialistisen tasavallan väliset taloudelliset suhteet ole läheskään lujat eivätkä kestävä. On selvää, että kapitalisti, joka säilyttää yksityisomaisuuden ja riistosuhteet, ei voi sosialistisessa tasavallassa olla olematta vieras aines. Ja tästä seuraa se, joka on alustukseni tärkeimpiä johtoahtajuksia: että toimiluvat on sodan

jatkamista, mutta vain toisessa muodossa. Selitän tätä heti yksityiskohtaisesti, haluan vain ensin esittää toimilupien kolme tärkeintä muotoa eli kohdetta.

Olemme laatineet tähän kirjaseen luettelon tärkeimmistä toimilupakohteista, ja Korkeimmassa Kansantalouselneuvostossa työskentelevät toverit, jotka ovat antaneet aineiston kirjasta varten ja toimittaneet sen, ovat liittäneet karttoja, joista näkyvät havainnollisesti toimilupakohteet. Kartoista näkyy, että tärkeimpiä toimilupakohteita on kolmea eri lajia: ensinnäkin toimiluvat metsäteollisuuden harjoittamiseen peräpohjollassa, toiseksi toimiluvat elintarviketuotannon harjoittamiseen ja kolmanneksi toimiluvat vuoriteollisuuden harjoittamiseen Siperiassa.

Meille ovat taloudellisesti ilmeisen edullisia toimiluvat metsäteollisuuden harjoittamiseen Euroopan-Venäjän peräpohjollassa, missä on kymmeniä, satoja miljoonia desjatiinoja metsää, jota emme pysty lainkaan käyttämään hyväksi, kun ei ole kulkuteitä eikä tuotantovälineitä ja elintarvikkeiden kuljetus sikäläisiä työläisiä varten on mahdotonta, ja missä voimakkaan laivaston omistavalla valtiolla on mahdollisuus valmistaa normaalisti puutavaraa ja kuljettaa sitä pois valtavat määrät.

Jos haluamme järjestää tavaravaihdon ulkomaiden kanssa, ja sitähan me haluamme, käsitämme sen välttämättömyyden, niin perusetujemme mukaista on saada mahdollisimman pian kapitalistisista maista tuotantovälineitä (vetureita, koneita, sähkölaitteita), joita ilman emme voi kunnostaa teollisuuttamme vähääkään tuntuvammin ja eräissä tapauksissa emme laisinkaan, koska emme voi hankkia tehtaillemme tarpeellisia koneita. On lahjottava kapitalismi kaksinkertaisella liikevoitolla. Se saa lisävoittoa — mitäpä siitä, lisävoitosta —, saammehan me sen, mikä on tärkeintä, minkä avulla pääsemme voimistumaan, nousemme lopullisesti ja oillemme ja voitamme kapitalismin taloudellisesti. Saadaksemme parhaita koneita y.m.s. meidän on maksettava. Millä me maksamme? Meillä on muutaman miljoonan kultavaranto, joka meille on jäänyt. Näette erikoisesta Venäjän sähköistämissuunnitelmasta, että tuo kymmeniksi vuosiksi laadittu suunnitelma ja lisäksi teollisuuden kunnostamistyöt vaativat likimääräisten laskelmien mukaan 17 miljardiin kultaruplaan nousevia menoja. Yksistään sähköistäminen tulee välittömästi

maksamaan yli miljardin kultaruplaa. Emme voi kattaa näitä menoja kultavarannollamme, elintarvikkeiden vienti on äärimmäisen epäsuotavaa ja uskallettua, sillä emme voi turvata täydellisesti omaakaan teollisuuttamme elintarvikkeilla, mutta menot on katettava. Eikä meillä siinä suhteessa ole taloudellisesti sen sopivampaa kohdetta kuin peräpohjolan metsät, joita meillä on uskomattoman paljon, puut mätänevät ja tuhoutuvat, sillä meillä ei ole voimia niiden taloudelliseen hyväksikäyttöön. Ja kuitenkin puutavara on maailmanmarkkinoilla tavattoman arvokasta. Tässä suhteessa peräpohjola on meille sopiva myös poliittisesti, sillä se on kaukaista syrjäseutua. Nämä toimitukset ovat meille sopivia sekä poliittisesti että taloudellisesti, ja meidän on pantava pääpaino niihin. Miljutin tiedotti Moskovan neuvottelukokouksessa, josta olen puhunut, että neuvottelut Englannin kanssa toimituksen myöntämisestä Euroopan-Venäjän pohjoisosassa edistyvät. Siellä on kymmeniä miljoonia desjatiinoja metsää. Jos luovutamme toimituslupansaajille kolme tai viisi miljoonaa desjatiinaa metsää shakkiruudukkojärjestyksessä ja turvaamme samalla itsellemme mahdollisuuden käyttää hyväksemme nykyaikaisia tuotantolaitoksia, ottaa oppia, suoda teknikoillemme mahdollisuuden osallistua työhön, niin me hyödyimme paljon ja teemme kanssamme kauppoihin ryhtyneille kapitalistisille valtioille vaikeammaksi aloittaa sotatoimia meitä vastaan, sillä sota mitätöntää kaikki, sodan puhjetessa rakennukset, teknilliset laitteet ja rautatiet jäävät meille. Uusien mahdollisten Koltshakien, Denikinien y.m. on vaikeampi toteuttaa meitä vastaan suunnattuja hankkeita.

Toinen toimituslupalaji ovat elintarviketeollisuuden harjoittamiseen myönnettävät toimitukset. Paitsi Länsi-Siperiaa, jossa on valtavan laaja alue ensiluokkaista maata, jota emme voi käyttää, sillä se sijaitsee kaukana kulkuteistä, yksistään Euroopan-Venäjällä ja Ural-joen varrella (Maa-talouden komissariaattimme antoi vastaavan tehtävän ja määritteli, kuinka paljon on maata, jota emme voi viljellä: Ural-joen varrella on vähintään 3 miljoonaa desjatiinaa, jotka kasakat jättivät voitettuumme kansalaissodan) on mainiota maata, joka olisi otettava viljelykseen, mutta jota emme voi muokata työjuhtien puutteen ja tuotantovoimien heikentymisen takia.

Donin alueen neuvostotiloilla on noin 800.000 desjatiinaa, joita emme voi viljellä ja joiden viljeleminen vaatii valtaavan määrän työjuhtia tai kokonaisia traktoriosastoja, joita meillä ei ole, kun taas eräät kapitalistiset maat, m.m. huutavassa elintarvikepulassa olevat Itävalta, Saksa, Böömi, voisivat panna liikkeelle traktorit ja saada kesän kuluessa mainiota vehnää. Emme tiedä, paljonko onnistumme saamaan aikaan tässä suhteessa. Meillä toimii nykyään kaksi traktoritehdasta, Moskovassa ja Pietarissa, mutta vaikeiden olojen vuoksi ne eivät voi antaa paljon traktoreita. Voisimme helpottaa tilannetta ostamalla suuren määrän traktoreita. Traktorit ovat mitä tärkeimpiä välineitä, joiden avulla saadaan aikaan jyrkkä käänne vanhassa maanviljelyksessä ja laajennetaan kylvöjä. Näillä toimiluvilla voimme näyttää monille maille, että pystymme kehittämään maailmantaloutta valtavissa mittasuhteissa.

Vaikkei propagandamme eikä ehdotuksemme saavuttaisikaan menestystä, vaikkei tarjoustamme otettaisikaan vastaan, niin siitä kaikesta olisi kuitenkin sekä poliittista että sosialistista hyötyä. Se, mitä tapahtuu kapitalistisessa maailmassa, ei ole ainoastaan rikkauksien ryöstökäyttöä, vaan myös järjettömyyttä ja rikos, sillä eräissä maissa on liikaakin elintarvikkeita, joita ei voida myydä valuuttamullistusten takia, koska raha on menettänyt useissa tappion kärsineissä maissa arvonsa. Elintarvikkeita mätäneee suurin määrin, mutta samanaikaisesti sellaisissa maissa kuin Saksassa kymmenet miljoonat ihmiset ovat suorastaan kuolemaisillaan. Kaikki kapitalistiset maat ja Venäjää ympäröivät pikkumaat alkavat nähdä selvästi kapitalismin järjettömyyden, tuon rikoksen. Neuvostotasavalta astuu esiin ja sanoo: „Meillä on satoja tuhansia desjatiinoja mainiota maata, minkä voi kyntää traktoreilla, ja teillä on traktoreita, teillä on bensiiniä ja ammattitaitoisia teknikoita; me ehdotamme kaikille kansoille, m.m. myös kapitalististen maiden kansoille, että ne ottaisivat perustehtäväkseen kansantalouden jälleenrakentamisen ja kaikkien kansojen pelastamisen nälänhädältä”. Elleivät kapitalistit sitä käsitä, niin se todistaa, että kapitalistinen järjestelmä on mätä, järjetön ja rikollinen. Tällä ei ole pelkästään propagandistinen merkitys; tämä on kommunistinen kehotus vallankumoukseen, sillä tämä osoittaa selvästi — ja tuo selvyys juurtuu yhä enemmän kaikkien kansojen

tietoisuuteen —, että kapitalismi luhistuu, ettei se voi tyydyttää tarpeita. Imperialististen maiden mitätön vähemmistö rikastuu, mutta koko joukko muita maita on suorastaan perikadon partaalla. Maailmantalous vaatii uudelleenjärjestelyä. Ja Neuvostotasavalta esittää uudelleenjärjestelysuunnitelman, täysin asiallisen, kiistattoman ja toteutettavissa olevan ehdotuksen: „Te kuolette kapitalismin aikana nälkään, vaikka teillä on tavattomasti teknillisiä välineitä,— käyttämällä yhteisesti teidän teknillistä kalustoanne ja meidän raaka-aineitamme voidaan poistaa pula, mutta esteenä ovat kapitalistit. Me kehotamme heitä tekemään näin, mutta he jarruttavat, estävät tekemästä sitä”. Nämä ovat toinen laji toimilupia — elintarvike- eli traktoritoimilupia.

Kolmas laji toimilupia ovat vuoriteollisuuden harjoittamiseen myönnettävät toimiluvat. Ne on lueteltu Siperian kartassa, jossa on osoitettu tarkasti kaikki paikkakunnat, jotka voivat tulla kysymykseen toimilupa-alueina. Siperian kaivannaisrikkauudet ovat aivan rajattomat, emmekä voisi parhaassakaan tapauksessa, jos kaikki sujuisi hyvin, ottaa niistä muutamassa vuodessa käyttöön sadannesosaakaan. Ne ovat sellaisissa paikoissa, että tarvitaan hyvää kalustoa. Siellä on sellaisia kaivannaisia kuin kuparimalmia, mitä kapitalistiset maat, sähköteollisuus tarvitsevat kipeästi, koska näistä kaivannaisista on kova puute. Maailmantalouden jälleenrakentaminen ja maailman tekniikan parantaminen on mahdollista, jos ryhdytään normaaliin suhteisiin meidän kanssamme.

Näiden toimilupien realisoiminen on tietenkin vaikeaa, t.s. niiden suhteen on olemassa suurempia vaikeuksia kuin metsäteollisuutta ja elintarviketuotantoa koskeviin toimilupiin nähden. Toimiluvan nojalla tapahtuvassa elintarviketuotannossa on kysymys lyhytaikaisista traktoritöistä. Metsäteollisuuden alalla toimilupien myöntäminen ei myöskään tuota vaikeuksia, varsinkin kun tämä on sellainen ala, johon emme voi ryhtyä käsiksi, mutta vuoriteollisuuden toimilupa-alueet sijaitsevat osittain lähellä rautateitä ja osittain tiheään asutuilla seuduilla; siinä piilee suuri vaara, ja harkitsemme tarkemmin, annammeko toimilupia, ja asetamme tiettyjä ehtoja, sillä on aivan epäilemätöntä, että toimiluvat merkitsevät uutta sotaa. Kapitalistit tulevat meille käymään uutta sotaa, itse kapitalistien olemassaolo

on jo sotaa sosialistista maailmaa vastaan. Kapitalistiset talousyrietykset sosialistisessa valtiossa merkitsevät sotaa vapaan kaupan puolesta elintarvikeyliäämien luovutusvelvollisuuspolitiikkaa vastaan, sotaa yksityisomistuksen puolesta tasavaltaa vastaan, joka on lakkauttanut yksityisomistuksen. Ja tällä taloudellisella pohjalla syntyy hyvin monenlaisia keskinäisiä suhteita (sellaisia kuin „suharevkan”⁸⁵ ja meidän laitostemme väliset sotaosat suhteet). Meille voidaan sanoa, että te suljette „suharevkan” ja avaatte koko joukon uusia „suharevkoja” päästämällä kapitalisteja maahamme. Emme sulje silmiämme näkemästä sitä ja sanomme, että jos kerran olemme voittaneet tähän saakka, voittaneet silloin, kun vihollisemme ovat käyttäneet kaikkia keinoja torpedoidakseen yrityksemme, kun niitä torpedoitiin samanaikaisesti sekä sisältä että ulkoa käsin, niin emmekö todellakaan pysty pitämään puoliamme ja olemaan valppaita tietyillä aloilla, kun meillä on tietyt ehdot ja suhteet. Meillä on käytännöllistä kokemusta taistelusta sotilaallista vakoilua, kapitalistien järjestämää sabotaasia vastaan. Tätä taistelua kävimme silloin, kun vihollisemme piileskelivät omissa laitoksissamme;— emmekö sitten pystyisi pitämään heitä kurissa, kun päästämme maahamme kapitalisteja tiettyjen luettelujen mukaan, tietyillä ehdoilla? Kyllähän me tiedämme, että he rikkovat ehtoja, tulemme taistelemaan sitä vastaan. Mutta, toverit, perustoiltaan kapitalistiset toimilupayrietykset tietävät sotaa. Niin kauan kuin me emme ole kukistaneet pääomaa muissa maissa, niin kauan kuin se on meitä paljon voimakkaampi, se voi minä aikana tahansa suunnata voimansa meitä vastaan, aloittaa jälleen sodan meitä vastaan. Ja siksi meidän on voimistuttava, ja tätä varten on kehitettävä suurteollisuutta ja kunnostettava kulkulaitos. Tätä politiikkaa ajaessamme antaudumme riskiin, suhteet ovat jälleen sotaosia, jälleen käydään taistelua, ja jos he häiritsevät politiikkamme läpiviemistä, ryhdymme sotaan heitä vastaan. Olisi peräti virheellistä luulla, että rauhanomainen toimilupasopimus on kapitalistien kanssa tehty rauhansopimus. Se on sotaa tietävä sopimus, joka on meille kuitenkin vähemmän vaarallinen, se ei ole niin rasittava työläisille ja talonpojille, se ei ole niin rasittava kuin sinä hetkenä, jolloin meitä vastaan lähetettiin parhaat tankit ja tykit, ja sen vuoksi meidän on käytettävä

hyväksemme kaikki keinot, on päästävä siihen, että voisimme taloudellisten myönnytysten kustannuksella kehittää taloudellisia voimiamme, helpottaa taloutemme jälleerakentamista. Kapitalistit eivät tietenkään noudata sopimuksia, sanovat toimilupia pelkäävät toverit. On itsestään selvää, ettemme suinkaan voi lohdutella itseämme sillä, että kapitalistit noudattavat sopimusta. Se on oleva sotaa, ja viimeinen argumentti, joka ylipäänsä jää sosialistisen tasavallan suhteisiin kuuluvaksi argumentiksi, on sota.

Tuo sota uhkaa meitä nyt joka hetki. Me käymme rauhanneuvotteluja Puolan kanssa, ja meillä on kaikki mahdollisuudet tai, ollaksemme täsmällisempiä, ainakin hyvin runsaasti mahdollisuuksia saada solmituksi rauhansopimus. Mutta epäilemättä Savinkovit ja ranskalaiset kapitalistit pyrkivät estämään sopimuksen solmimisen. Kapitalistit voivat aloittaa sodan, elleivät tänään, niin huomenna, ja he aloittaisivat sen mielellään jo nyt, ellei kolmen vuoden kokemus olisi opettanut heitä. Toimiluvat tietävät tiettyä riskiä; toimiluvat tietävät tappiota; toimiluvat ovat sodan jatkamista. Se on epäilemätöntä, mutta tämä sota on meille edullisempaa. Kun saamme tietyn vähimmäismäärän tuotantovälineitä, vetureita ja koneita, emme tule taloudellisesti olemaan sellaisia kuin tähän saakka ja silloin imperialistiset maat ovat meille vieläkin vaarattomampia.

Meille on sanottu, että toimiluvansaajat luovat poikkeukselliset olosuhteet työläisilleen, tuovat heille paraslaatuista vaatteita, jalkineita ja elintarvikkeita. Tällä tavalla he tulevat harjoittamaan propagandaa meikäläisten työläisten keskuudessa, jotka saavat kärsiä puutetta ja joutuvat kärsimään sitä vielä pitkän aikaa. Käy niin, että työläiset kärsivät puutetta sosialistisessa tasavallassa, jonka vierellä on kapitalistinen saari, jolla työläiset elävät erinomaisesti. Sellaisia epäilyksiä kuulee hyvin usein puoluekokouksissamme. Tietenkin tuollainen vaara on olemassa ja se osoittaa, että toimiluvat tietävät sodan jatkamista eivätkä rauhaa, mutta kun olemme joutuneet kestäämään paljon suurempia kieltämyksiä ja samalla nähneet, että kapitalistisista maista tulee sittenkin meille työläisiä, vaikka tietävätkin joutuvansa Venäjällä paljon huonompiin taloudellisiin oloihin, niin emmekö pysty panemaan tuollaisen propagandan vastapainoksi omaa propagandaamme, emmekö pysty todistamaan työläisille, että kapitalismi voi tietenkin luoda tie-

tyille työläisryhmilleen paremmat olosuhteet, mutta etteivät muiden työläisjoukkojen olot siitä parane? Ja lopuksi, miksi joka kerta, kun olemme joutuneet kosketuksiin porvarillisen Euroopan ja Amerikan kanssa, aina olemme hyötyneet me eivätkä he? Miksi he tähän saakka ovat pelänneet lähettää meille valtuuskuntia, mutta me emme ole pelänneet lähettää heille? Tähän saakka olemme aina voittaneet puolellemme vaikka pienen osan valtuuskunnista, joita he ovat meille lähettäneet, vaikka valtuuskuntiin on kuulunut pääasiallisesti menshevistisiä aineksia ja nämä ihmiset ovat tulleet meille vain lyhyeksi aikaa. Onko meillä syytä pelätä, ettemme pysty selittämään totuutta työläisille?! Olisimme perin keuhkoja, jos pelkäisimme sitä, jos antaisimme näille ajatuksille suuremman merkityksen kuin sille suoranaiselle edulle, mikä toimiluvissa on tärkeintä. Talonpoikiemme ja työläistemme asema on yhä vaikea. Sitä on parannettava. Siinä suhteessa meillä ei voi olla mitään epäilyksiä. Luullakseni olemme samaa mieltä siitä, että toimilupapolitiikka on samaten sodanjatkamispolitiikkaa, mutta tehtävänämmä on turvata yksinäisen, kapitalististen vihollisten ympäröimän sosialistisen tasavallan olemassaolo, säilyttää tasavalta, joka on paljon heikompi kuin sitä ympäröivät kapitalistiset viholliset, tehdä siten mahdottomaksi vihollisten yhdistyminen taisteluun meitä vastaan, häiritä heidän politiikkansa toteuttamista, estää heitä saamasta voittoa; tehtävänämmä on turvata Venäjä kalustolla ja välineillä, jotka ovat välttämättömiä talouden jälleenrakentamista varten, sillä kun saamme ne, nousemme niin vankasti jaloillemme, etteivät mitkään kapitalistiset viholliset meitä pelota. Tämä on se näkökanta, jota olemme pitäneet ohjeenamme toimilupapolitiikassamme ja jonka tässä esitin.

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINTASELOSTUS
JOULUKUUN 22 pnä

(Huutoja paikalta: „Eläköön toveri Lenin!” Myrskyisiä suosionosoituksia. Myrskyisiä kunnianosoituksia.) Toverit, minun on selostettava hallituksen ulko- ja sisäpolitiikkaa. Selostukseni tarkoituksena ei käsittäökseni ole se, että luettelisin teille vaikkapa huomatuimmat ja tärkeimmät työläisten ja talonpoikain vallan lakiesitykset ja toimenpiteet. Luullakseni teitä ei kiinnostaisi myöskään se, että kertoisin tämän ajanjakson tapahtumista, eikä sillä olisi mitään oleellista merkitystä. Minusta tuntuu, että on koetettava tehdä johtopäätökset niistä tärkeimmistä opetuksista, joita olemme saaneet tämän vuoden aikana, joka on ollut yhtä rikas suurista politiikan käännteistä kuin edelliset vallankumousvuodet, ja määriteltävä näiden vuoden kokemuksista tekemiemme johtopäätösten perusteella kiireellisimmät poliittiset ja taloudelliset tehtävät, jotka meidän on ratkaistava ja joihin Neuvostovalta niin teidän harkittavaksenne ja vahvistettavaksemme esitettyjen lakiehdotusten kuin myös kaikkien toimenpiteidensä kautta panee suurimman toiveensa antaen niille suurimman merkityksen ja odottaen niiden suorittamisen tuottavan tuntuvaan menestystä taloudellisessa rakennustyössämme. Siksi sallikaa minun mainita vain lyhyesti tasavallan kansainvälisestä asemasta ja viime vuoden tärkeimmistä yhteenvedoista ulkopoliittikan alalla.

Te kaikki tietenkin tiedätte, että Puolan tilanherrat ja kapitalistit pakottivat meidät sotaan Länsi-Euroopan eivätkä yksin Länsi-Euroopan kapitalististen maiden painostuksesta ja pakotuksesta. Tiedätte, että kuluvan vuoden

huhtikuussa ehdotimme Puolan hallitukselle rauhaa ehdoilla, jotka olivat sille paljon edullisemmat kuin nykyiset, ja vain äärimmäisen välttämättömyyden pakosta, kun välirauhaneuvottelumme Puolan kanssa olivat täydellisesti epäonnistuneet, meidän oli pakko ryhtyä sotaan, joka siitä tavattoman raskaasta tappiosta huolimatta, minkä joukkomme kärsivät Varsovan luona ilmeisesti sodan aiheuttaman liikaväsymyksen vuoksi, päättyi kuitenkin rauhaan, joka oli meille edullisempi kuin se, jota tarjosimme Puolalle huhtikuussa. Välirauhansopimus Puolan kanssa on allekirjoitettu, ja parhaillaan käydään neuvotteluja lopullisen rauhan solmimisesta. Emme salaa itseltämme lainkaan sitä vaaraa, minkä aiheuttaa eräiden itsepintaisimpien kapitalististen maiden painostus ja myös venäläisten valkokaartilaiden tiettyjen piirien painostus, jonka tarkoituksena on estää noiden neuvottelujen päättyminen rauhaan. Mutta meidän on sanottava, että Entente-maiden politiikka, jonka suuntana on aseellinen puuttuminen asioihimme ja Neuvostovallan nujertaminen asevoimin, kärsii yhä suurempia tappioita, ja me saamme rauhanpolitiikkamme kannalle yhä useampia valtioita, jotka ovat Neuvostovaltaan nähden ehdottomasti vihamielisellä kannalla. Rauhansopimuksen allekirjoittaneiden valtioiden lukumäärä kasvaa, ja on hyvin luultavaa, että lopullinen rauhansopimus Puolan kanssa allekirjoitetaan lähiaikoina, ja täten annetaan vielä yksi mitä tuntuvin isku liittoutuneille kapitalistisille voimille, jotka yrittävät riistää meiltä vallan sodan avulla.

Toverit, te tiedätte tietenkin myös sen, että tilapäiset tappiomme Puolan sodassa ja vaikea asemamme erinäisinä sodan kausina johtuivat siitä, että meidän piti taistella Wrangelia vastaan, jonka oli tunnustanut virallisesti eräs imperialistinen valtio⁸⁶ ja joka sai valtavan suurta aineellista, sotilaallista ja muuta apua. Päätäksemme sodan mahdollisimman nopeasti meidän oli keskitettävä pikaisesti joukkomme antaaksemme Wrangelille ratkaisevan iskun. Te tietenkin tiedätte, kuinka tavattoman suurta sankaruutta osoitti Punainen Armeija murtaessaan esteet ja linnoituslaitteet, joita sotilasspesialistit ja -auktoriteetitkin pitivät luoksepääsemättöminä. Wrangelista saavutettu täydellinen, ratkaiseva ja tavattoman nopea voitto on Punaisen Armeijan historian loistavimpia sivuja. Näin siis on

tehty loppu sodasta, johon valkokaartilaiset ja imperialistit meidät pakottivat.

Nyt voimme ryhtyä paljon varmemmin ja päättäväisemmin meille läheiseen, välttämättömään ja meitä jo kauan kiinnostaneeseen taloudelliseen rakennustyöhön varmoina siitä, ettei kapitalisti-isäntien ole nyt yhtä helppo keskeyttää tätä työtä kuin aikaisemmin. Mutta meidän on tietenkin oltava varuillamme. Emme voi missään tapauksessa sanoa varmasti, ettei meitä enää uhkaa sota. Eikä tämä varmuuden puute johdu lainkaan siitä, ettemme ole vielä saaneet solmittua virallisia rauhansopimuksia. Tiedämme varsin hyvin, ettei Wrangelin armeijan rippeitä ole vielä tuhottu, vaan ne lymyilevät melko lähellä ja kapitalistiset valtiot holhoavat ja suojelevat niitä, auttavat tuon armeijan ennallistamista; että venäläiset valkokaartilaisjärjestöt toimivat voimaperäisesti pyrkien muodostamaan uudelleen niitä tai näitä sotaväenosastoja ja pitämään ne yhdessä Wrangelilla olevien voimien kanssa valmiina ryhtyäkseen sopivalla hetkellä uuteen hyökkäykseen Venäjälle.

Sen vuoksi meidän on joka tapauksessa oltava valmiina sodan varalta. Luottamatta niihin iskuihin, joita imperialisteille on jo annettu, meidän on pidettävä Punainen Armeijamme hinnalla millä hyvänsä täysin taisteluvalmiina ja voimistettava sen taistelukykyä. Armeijan tietyn osan vapauttaminen ja sen nopea kotiuttaminen ei tietenkään ole haitaksi. Luotamme siihen, että tavattoman suuri kokemus, jota Punainen Armeija ja sen johtajat ovat sodan aikana saaneet, auttaa meitä parantamaan nyt armeijaa laadullisesti. Ja pääsemme siihen, että armeijaa supistaessamme säilytämme kantajoukon, minkä ylläpito ei muodostu tasavallalle liian rasittavaksi, ja samalla, joskin armeijan miesvahvuus tulee olemaan pienempi, takaamme paremmin kuin aikaisemmin mahdollisuuden nostaa jälleen tarpeen tullen jalkeille ja panna liikekannalle entistä suuremman sota-voiman.

Ja olemme varmoja, että kaikki naapurivaltiot, jotka ovat jo menettäneet paljon sen takia, että ovat tukeneet meitä vastaan toimivia valkokaartilaiden salaliittoja, ovat ottaneet kyllin vakavasti varteen kokemuksen antaman kiistattoman opetuksen ja arvioineet oikealla tavalla sovinnollisuutemme, jonka kaikki ovat selittäneet johtuvan heikkoudestamme. Niiden piti kolmen vuoden kokemuksesta vakuut-

tua, että samalla kun ilmaisemme mitä järkkymättömintä rauhantahtoa, olemme sotilaallisessakin suhteessa valmiina. Ja jokainen meitä vastaan tehty sotayritys merkitsee valtioille, jotka sellaiseen sotaan ryhtyvät, ehtojen huononemista verrattuna siihen, millaisia ne olisivat voineet olla ilman sotaa ja ennen sotaa ja millaisia ne tulevat olemaan sodan seurauksena ja sen jälkeen. Se on todistettu moniin valtioihin nähden. Ja se on saavutuksemme, josta emme luovu ja jota yksikään meitä ympäröivistä tai Venäjän kanssa poliittisessa kosketuksessa olevista valtioista ei unohda. Tämän ansiosta suhteemme naapurivaltioihin paranevat jatkuvasti. Tiedätte, että olemme solmineet lopullisen rauhan monien Venäjän läntisten naapurivaltioiden kanssa, jotka aikaisemmin kuuluivat entiseen Venäjän keisarikuntaan ja joiden riippumattomuuden ja suvereenisuuden Neuvostovalta on tunnustanut ehdottomasti, politiikkamme periaatteita vastaavasti. Näillä perusteilla solmittu rauhalla on kaikki mahdollisuudet olla lujempi kuin kapitalistit ja eräät Länsi-Euroopan valtiot haluaisivat.

Mitä Latvian hallitukseen tulee, niin minun on sanottava, että yhteen aikaan meidän ja sen suhteet uhkasivat ikään kuin huonontua, vieläpä niin pahasti, että heräsi ajatus mahdollisesta diplomaattisten suhteiden katkaisemisesta. Latviassa olevan edustajamme viimeksi lähettämässä selostuksessa kuitenkin ilmoitetaan, että politiikassa on tapahtunut jo käänne, monet väärinkäsitykset ja oikeutettua tyytymättömyyttä aiheuttaneet syyt on poistettu. On olemassa hyviä toiveita siitä, että lähiaikoina pääsemme läheisiin taloudellisiin suhteisiin Latvian kanssa, josta meille tavaravaihdossa Länsi-Euroopan kanssa on luonnollisesti vielä enemmän hyötyä kuin Eestistä ja muista VSFNT:n naapurivaltioista.

Toverit, minun on niin ikään huomautettava, että Idässä politiikkamme on tämän vuoden aikana saavuttanut huomattavia voittoja. Meillä on syytä iloita siitä, että on muodostettu ja lujitettu Buharan, Azerbaidzhanin ja Armenian Neuvostotasavallat, jotka eivät ole ainoastaan palauttaneet täydellisesti itsenäisyyttään, vaan joissa työläiset ja talonpojat ovat ottaneet vallan käsiinsä. Nämä tasavallat ovat osoituksena ja todistuksena siitä, että Neuvostovallan ideat ja periaatteet käsitetään ja voidaan toteuttaa viipymättä paitsi teollisesti kehittyneissä maissa, joissa on

sellainen yhteiskunnallinen tuki kuin proletariaatti, myös maissa, joissa on sellainen perusta kuin talonpoikaisto. Talonpoikain Neuvostojen aate on voitannut. Valta on talonpoikain varmoissa käsissä; heidän hallussaan ovat maat, tuotantovälineet. Talonpoikaisten neuvostotasavaltojen ja Venäjän sosialistisen tasavallan ystävyysuhteet on jo lujitettu politiikkamme käytännöllisillä tuloksilla.

Voimme olla iloisia myös kohdakkoin solmittavasta meidän ja Persian välisestä sopimuksesta; ystävyysuhteet Persian kanssa takaa kaikkien imperialismin ikeestä kärsivien kansojen perusetujen samaisuus.

On mainittava myös, että ystävyysuhteemme Afganistanin kanssa paranevat ja lujittuvat jatkuvasti, ja vieläkin enemmän ne lujittuvat Turkin kanssa. Viimeksi mainitun valtion suhteen Entente-maat ovat tehneet puolestaan kaikkensa estääkseen Turkin ja Länsi-Euroopan maiden väliset vähääkään normaalit suhteet. Tämä seikka ja Neuvostovallan lujittuminen takaavat yhä suuremmassa määrässä sen, että huolimatta porvariston kaikista vastatoimenpiteistä ja vehkeilyistä ja siitä, että Venäjää ympäröivät maat pysyvät porvarillisina, Venäjän ja sorrettujen Idän kansakuntien liitto ja ystävyysuhteet lujittuvat, sillä tärkein tosiasia kaikessa politiikassa on imperialistinen väkivalta niitä kansoja kohtaan, joilla ei ollut onnea päästä voittajien joukkoon, ja tämän imperialismin maailmanpolitiikan seurauksena on kaikkien sorrettujen kansojen keskinäinen lähentyminen, liittoutuminen ja ystävyys. Menestys, jota olemme saavuttaneet tässä suhteessa myös Lännessä, eurooppalaistuneimpien valtioiden suhteen, osoittaa, että nykyinen ulkopoliittikkamme on pohjaltaan oikeaa ja että kansainvälisen asemamme lujittuminen on varmalla pohjalla. Olemme varmoja siitä, että kun edelleenkin harjoitamme rauhanpolitiikkaamme ja teemme myönnytyksiä (meidän on tehtävä niitä välttääksemme sotaa), niin kaikista imperialistien juonitteluista ja hankkeista huolimatta, imperialistien, jotka voivat tietenkin aina riitaannuttaa yhden tai toisen valtion meidän kanssamme, kaikesta tuosta huolimatta politiikkamme perussuunta ja itse imperialistisen politiikan olemuksesta johtuvat perusintressit pääsevät voitolle ja panevat VSFNT:n solmimaan yhä läheisempiä suhteita yhä useampiin sen ympärillä sijaitseviin naapurivaltioihin. Ja tämä takaa sen, että voimme ryhtyä

perusteelliseen taloudelliseen rakennustyöhön, voimme tehdä työtä pitemmän aikaa rauhallisina, järkähtämättöminä ja varmoina.

Minun on myös sanottava, että parhaillaan käydään neuvotteluja Englannin kanssa kauppasopimuksen allekirjoittamisesta. Valitettavasti neuvottelut ovat pitkittyneet paljon enemmän kuin olisimme halunneet, mutta me olemme tässä suhteessa aivan syyttömiä. Jo heinäkuussa, jolloin Englannin hallitus neuvostojoukkojen suurimman menestyksen hetkellä esitti meille virallisesti sopimustekstin, mikä olisi tehnyt mahdolliseksi kauppasuhteet, vastasimme täysin myöntävästi, mutta siitä lähtien Englannin hallituksessa ja Englannin valtiossa käyty eri virtausten välinen taistelu on jarruttanut tätä asiaa. Näemme Englannin hallituksen epäroivän, se on uhannut katkaista kokonaan suhteensa meihin ja lähettää viipymättä Pietaria vastaan laivastonsa. Olemme nähneet sen, mutta samalla olemme nähneet, kuinka vastaukseksi tähän uhkaukseen kautta koko Englannin on perustettu „Toimintakomiteoita”. Olemme nähneet, miten opportunistisen suuntauksen äärimmäisainesten ja näiden johtajien on täytyneet työläisten painostuksesta lähteä tälle aivan „ei-perustuslaillisen” politiikan tielle, minkä he itse eilen tuomitsivat. Osoittautui, että siihen saakka kaikista Englannin ammattiliikkeessä vallalla olleista menshevistisistä ennakkoluuloista huolimatta työtekevien joukkojen paine ja tietoisuus olivat niin voimakasta, että katkaisivat imperialistien sotapolitiikalta kärjen. Ja nyt, rauhanpolitiikkaamme jatkaen, kannatamme sitä ehdotusta, jonka Englannin hallitus esitti heinäkuussa. Olemme valmiit allekirjoittamaan heti kauppasopimuksen, ja kun sitä ei ole tähän saakka allekirjoitettu, niin syypäitä siihen ovat yksinomaan eri suuntauksia ja virtauksia edustavat Englannin hallituspiirit, jotka haluavat estää kauppasopimuksen solmimisen, jotka haluavat vastoin työläisten valtaenemmistön ja vieläpä vastoin Englannin porvaristonkin valtaenemmistön tahtoa saada vielä kerran mahdollisuuden hyökätä esteettömästi Neuvosto-Venäjän kimppuun. Se on heidän asiansa.

Mitä pitemmältä eräät Englannin vaikutusvaltaiset piirit, finanssipääoma- ja imperialistipiirit jatkavat tuollaista politiikkaa, sitä enemmän tuo politiikka pahentaa rahatalouden tilaa, sitä enemmän se lykkää osittaisen sopimuksen

solmimista, mikä nyt on välttämätön porvarillisen Englannin ja Neuvostotasavallan välillä, sitä enemmän se sysää imperialisteja siihen, että he joutuvat hyväksymään sitten täydellisen sopimuksen eivätkä osittaista.

Toverit, minun tulee sanoa, että tähän Englannin kanssa solmittavaan kauppasopimukseen liittyy eräs kysymys, joka on talouspolitiikkamme huomattavimpia kysymyksiä —, nimittäin toimilupakysymys. Kuluvan vuoden marraskuun 23 p:nä hyväksyty toimilupalaki on tärkeimpiä lakeja, joita Neuvostovalta on kuluneena toimintakautena hyväksynyt. Te kaikki tietenkin tunnette tuon lain tekstin. Te kaikki tiedätte, että olemme nyt julkaisseet lisäaineistoa, jonka perusteella kaikki Neuvostojen edustajakokouksen osanottajat voivat perehtyä mitä täydellisimmin tähän kysymykseen. Olemme julkaisseet erillisenä kirjasena paitsi tuon dekreetin tekstin myös luettelon tärkeimmistä toimilupa-alueista, nimittäin elintarviketuotannon, metsä- ja vuoriteollisuuden harjoittamiseen tarkoitetuista toimilupa-alueista. Olemme ryhtyneet toimenpiteisiin, että tuon dekreetin teksti tulisi mahdollisimman pian julkisesti tunnetuksi Länsi-Euroopan valtioissa, ja uskomme, että toimilupapolitiikkamme tulee olemaan menestyksellistä myös käytännön kannalta. Emme lainkaan salaa itseltämme niitä vaaroja, joita liittyy tämän politiikan toteuttamiseen sosialistisessa Neuvostotasavallassa, joka sitä paitsi on heikko ja jälkeenjäänyt. Niin kauan kuin Neuvostotasavaltamme pysyy yksinäisenä saarena kapitalistisen maailman keskellä, olisi aivan naurettavaa kuvittelua ja utopismia luulla, että saavutamme täydellisen taloudellisen riippumattomuuden ja ne tai nämä vaarat katoavat. Niin kauan kuin säilyvät tällaiset syvälliset vastakohtaisuudet, tulee olemaan tietenkin myös vaaroja, eikä niitä voida paeta mihinkään. Meidän on vain pysyttävä lujina kestääksemme ne, osattava erottaa suuremmat vaarat pienemmistä ja asettaa pienemmät vaarat suurempien edelle.

Hiljattain meille tiedotettiin, että Nizhni-Novgorodin kuvernementin Arzamasin ujestin Neuvostojen edustajakokouksessa eräs puolueeton talonpoika sanoi toimilupien johdosta seuraavaa: „Toverit, lähetämme Teidät Yleisvenäläiseen edustajakokoukseen ja ilmoitamme, että me talonpojat olemme valmiit kärsimään vielä kolme vuotta nälkää ja vilua ja suorittamaan rasituksia, mutta älkää vain

myykö Venäjänmaata toimitilupa-alueiksi". Olen tavattoman iloinen tällaisista mielialoista, jotka ovat hyvin yleisiä. Arvelen, että meille on kuvaavaa juuri se, että puolueeseen kuulumattomien työtätekevien joukot, eivät ainoastaan työläiset, vaan myös talonpojat, ovat saaneet kolmen vuoden aikana sellaista poliittista ja taloudellista kokemusta, joka saa ja pakottaa pitämään suurimmassa arvossa kapitalisteista vapautumista, pakottaa suhtautumaan monta kertaa valppaammin ja tavattoman epäluuloisesti jokaiseen toimenpiteeseen, joka saattaa mahdollisesti tietää uutta kapitalismin palaamisen vaaraa. Otamme epäilemättä tarkasti varteen tuollaiset puheet, mutta meidän on sanottava, ettei ole puhettakaan Venäjän myymisestä kapitalisteille, että kysymys on toimitiluvista, ja sitä paitsi jokainen toimitilusopimus tehdään tietyksi määräajaksi, tietyin sopimusehdoin ja kaikin varauksin, joita on harkittu tarkoin ja joita tullaan harkitsemaan ja käsittelemään vielä monta kertaa yhdessä teidän kanssanne tässä edustajakokouksessa ja kaikenlaisissa muissa neuvottelukokouksissa, eivätkä nämä väliaikaiset sopimukset muistuta lainkaan myymistä. Nämä sopimukset ja Venäjän myyminen ovat kaksi eri asiaa, mutta ne ovat tietty taloudellinen myönnytys kapitalisteille, jotta saisimme siten tilaisuuden hankkia mahdollisimman pian niitä välttämättömiä koneita ja vetureita, joiden puutteessa emme voi jälleenrakentaa talouttamme. Meillä ei ole oikeutta hylkiä mitään, mikä voi hiukankin auttaa parantamaan työläisten ja talonpoikien asemaa.

Meidän on tehtävä kaikki mahdollinen kauppasuhteiden nopean uusimisen hyväksi. Neuvotteluja käydään nyt puolijulkisesti. Veturi- ja konetilauksemme eivät ole läheskään riittäviä, mutta sellaisia tilauksia on jo alettu tehdä. Kun alanme käydä neuvotteluja julkisesti, saamme paljon suuremmat mahdollisuudet. Teollisuuden avulla saamme paljon aikaa ja sitä paitsi lyhyemmässä ajassa, mutta tuo ajanjakso mitataan vuosina, monina vuosina, vaikka työ edistyisi hyvinkin. On muistettava, että joskin olemme nyt voittaneet sodan, saaneet rauhan, niin toisaalta historia opettaa meille, ettei ainoatakaan suurta kysymystä, ainoatakaan vallankumousta ole ratkaistu muuten kuin monien sotien kautta. Ja tätä opetusta me emme unohda. Olemme nyt pakottaneet monet mahtavat valtiot luopumaan sodasta

meitä vastaan, mutta emme tiedä, kuinka pitkäksi aikaa. Meidän on oltava varuillamme, sillä kun tilanteessa tapahtuu pieninkään muutos, imperialistirosvot karkaavat jälleen kimppuumme. Pitää olla valmiina sen varalta. Siksi on ennen kaikkea jälleenrakennettava talous, pantava selujasti jaloilleen. Sitä ei voida tehdä nopeasti, ellei saada kapitalistisista maista kalustoa, koneita. Ei pidä sääliä sitä, että kapitalistit saavat lisävoittoa, tärkeintä on tuojälleenrakennus. On välttämätöntä, että työläisten ja talonpoikien mieliala olisi samanlainen kuin niiden puolueettomien talonpoikien, jotka sanoivat, etteivät he pelkää uhrauksia ja kieltäymyksiä. He tajuavat kapitalistien asioihimme puuttumisen vaarallisuuden eivätkä suhtaudu toimilupiin herkkäuskoisesti, vaan näkevät, että ne ovat sodan jatkamista, ankaraa taistelua, mutta vain toisella maaperällä, näkevät, että porvaristo saattaa uudelleen yrittää palauttaa vanhan kapitalismin. Se on erinomaista, se on takeena siitä, että etujemme valvonta ja suojele ei tule olemaan ainoastaan Neuvostovallan elinten, vaan myös jokaisen työläisen ja talonpojan asiana. Ja olemme varmoja, että silloin, jopa toimilupasopimukset täyttäessämme, kykenemme varjelemaan etujamme niin hyvin, ettei kapitalistien valtaan palaamisesta voi olla puhettakaan; ja me teemme tuon vaaran mahdollisimman pieneksi, se tulee olemaan pienempi kuin sodanvaara; kaikki tämä vaikeuttaa uuden sodan aloittamista ja antaa meille mahdollisuuden jälleenrakentaa taloutemme helpommin, lyhyemmässä ajassa, pienemmässä vuosimäärässä (puhe on verrattain monista vuosista) ja kehittää sitä.

Toverit, taloudelliset tehtävät, taloudellinen rintama muodostuvat meillä nyt yhä uudelleen tärkeimmiksi ja ratkaiseviksi. Tarkastellessani sitä lainsäädännöllistä aineistoa, josta minun on tehtävä teille tiliä, vakuutuin siitä, että suurin osa sekä Kansankomissaarien Neuvoston että Puolustusneuvoston toimenpiteistä ja päätöksistä sisältää nykyään osittaisia, erinäisiä, usein aivan pieniä taloustoimintaan liittyviä toimenpiteitä. Ette tietenkään odota, että luettelisin nuo toimenpiteet. Se olisi äärettömän ikävää ja aivan mielenkiinnostonta. Haluaisin vain huomauttaa, ettei tämä suinkaan ole ensimmäinen kerta, jolloin asetamme työrintaman ensi tilalle. Palauttakaamme mieleen päätöslauselma, jonka Yleisvenäläinen TpKK hyväksyi huhti-

kuun 29 pnä 1918⁸⁷. Se oli aikaa, jolloin Brestin pakko-rauha paloitteli Venäjän taloudellisesti, ja kohtuuttoman raskas ryöstösopimus saattoi meidät erittäin vaikeisiin olosuhteisiin. Samalla ilmaantui mahdollisuus saada hengähdystauko, jonka ansiosta saatettiin ryhtyä elvyttämään rauhanomaista taloustoimintaa, ja Yleisvenäläinen TpKK kiinnitti heti — vaikka nyt tiedämme, että hengähdystauko oli varsin lyhytaikainen, — huhtikuun 29 pnä hyväksymässään päätöslauselmassa kaiken huomion tuohon taloudelliseen rakennustyöhön. Tämä päätöslauselma, jota ei ole peruutettu ja joka pysyy lakinamme, antaa meille oikeat suuntaviivat määritelläksemme, miten ryhdyimme ratkaisemaan tuota tehtävää ja mihin nyt on kiinnitettävä suurempi huomio edistääksemme työtämme ja viedäksemme sen päätökseen.

Tuota päätöslauselmaa tarkasteltaessa selviää, että monet kysymykset, joita joudumme nyt ratkaisemaan, asetettiin aivan selvästi, suoraan ja kyllin jyrkästi jo vuoden 1918 huhtikuussa. Sen muistaen sanomme: kertaaminen on opintojen äiti. Meistä ei ole lainkaan noloa kertailla nyt noita taloudellisen rakennustyön perustotuuksia. Niitä tulemme kertailemaan vielä monesti, mutta huomatkaa, että toista on yleisten periaatteiden julistaminen, minkä me teimme vuonna 1918, ja toista se taloudellinen toiminta, johon käytännössä on jo ryhdytty. Ja joskin työssämme on tavattoman suuria vaikeuksia ja alituisia keskeytyksiä, me alamme yhä välittömämmin ja konkreettisemmin ratkoa käytännössä taloudellisia tehtäviä. Me tulemme kertailemaan samaa monen monta kertaa. Rakennustyöstä ei tule mitään ilman monen monituisia kertailemisia ja jollei osittain peräännyttä, tarkasteta, tehdä erinäisiä korjauksia, sovelleta uusia menetelmiä, yritetä voimaperäisesti saada takapajuisia ja valveutumattomia vakuuttamaan.

Nykyisen poliittisen ajankohdan koko tärkeys on siinä, että tämä on juuri murrosaikaa, siirtymäkautta, tietty käänne, — kautta, jolloin siirrymme sodasta taloudelliseen rakennustyöhön. Samaa on ollut aikaisemminkin, mutta ei näin laajassa mitassa. Tämän tulee muistuttaa meille yhä uudelleen, mitkä ovat Neuvostovallan yleispoliittiset tehtävät, missä suhteessa tämä siirtyminen on omalaatuistaan. Proletariaatin diktatuuri on ollut menestyksellistä siksi, että se on osannut samalla sekä pakottaa että vakuuttaa.

Proletariaatin diktatuuri ei pelkää pakottaa, se ei pelkää turvautua jyrkkään, päättäväiseen, armottomaan valtiolliseen pakotukseen, sillä kapitalismin eniten sortamalla edistyksellisimmällä luokalla on oikeus pakottaa, sillä se tekee niin kaikkien työtätekevien ja riistettyjen etujen nimessä ja tällä on sellaiset pakotus- ja vakuutuskeinot, jollaisia ei ole ollut millään aikaisemmalla luokalla, vaikka näillä onkin ollut paljon suuremmat aineelliset mahdollisuudet propagandan ja agitaation harjoittamiseen kuin meillä.

Jos kysymme, minkä yhteenvedon voimme tehdä kolmen vuoden kokemusten perusteella (yhden vuoden perusteella olisi näet vaikea tehdä yhteenvedoja eräistä perusseikoista), jos kysymme itseltämme, millä viime kädessä on selitettävissä, että olemme voittaneet paljon voimakkaamman vihollisen, niin on vastattava: sillä, että Punaisen Armeijan organisaatiossa olennoitiin erinomaisella tavalla proletariaatin johdonmukainen ja järkähtämätön johtajuus kaikkia riistäjiä vastaan suuntautuvassa työläisten ja työtätekevän talonpoikaiston liitossa. Kuinka saattoi näin tapahtua? Miksi talonpoikaiston valtaenemmistö suostui tähän niin mielellään? Siksi, että se valtaosaltaan puolueettomana vakuuttui, ettei ole muuta pelastusta kuin Neuvostovallan tukeminen. Eikä se tietenkään vakuuttunut siitä kirjojen eikä propagandan vaikutuksesta, vaan kokemuksen perusteella. Sen sai vakuuttumaan tästä kansalaissodan kokemus, muun muassa menshevikkimme ja eserriemme liitto, mikä oli läheisempi tietyille talonpoikaisten pientalouden peruspiirteille. Noiden pienomistajain puolueiden liittoutuminen tilanherrojen ja kapitalistien kanssa sekä Koltshak ja Denikin saivat talonpoikaissjoukot vakuuttumaan kokemuspäisesti, ettei voi olla mitään keskitietä, että suoralinjainen neuvostopolitiikka on oikeaa, että proletariaatin luja johto on ainoa keino, joka vapauttaa talonpojan riistosta ja väkivallasta. Ja ainoastaan sen vuoksi, että saimme talonpojan vakuuttumaan tästä, ainoastaan sen vuoksi tähän lujaan ja ehdottomaan vakaumukseen perustuva pakotuspolitiikkamme oli niin tavattoman menestyksellistä.

Nyt meidän on muistettava, että painopisteen siirtyessä työrintamalle meidän on ratkaistava sama tehtävä uudessa tilanteessa, laajemmassa mitassa, mutta se on sama teh-

tävä, joka oli ratkaistavanamme, kun kävimme sotia valko-kaartiaisia vastaan, jolloin näimme työläis- ja talonpoikaisjoukkojen sellaisen innostuksen ja sellaisia voimainponnistuksia, jollaisia ei ole ollut eikä ole voinut olla muissa valtioissa minkään sodan yhteydessä. Havaintojensa ja elämäntuntemuksensa perusteella puolueettomat talonpojat ovat kuten se Arzamasin talonpoika, jonka sanat vasta esitin, vakuuttuneet todellakin siitä, että riistäjät ovat armoiton vihollinen ja että niiden nujertaminen vaatii armoitonta valtaa. Ja me saimme suhtautumaan tietoisesti sotaan ja auttamaan sitä aktiivisesti suuremmat kansanjoukot kuin milloinkaan aikaisemmin. Että järjestään kaikki puolueeseen kuuluvat ja puolueettomat työläiset ja puolueettomat talonpojat (ja talonpojat ovat valtaenemmistöltään puolueettomia) suhtautuisivat näin myötämielisesti sotaan, ymmärtäisivät sitä, niin kuin nyt Neuvostovallan aikana, sellastahan ei ole esiintynyt minkään muun poliittisen järjestyksen vallitessa edes kymmenen kertaa pienemmassä määrässä. Tästä johtuu alunperin se, miksi me loppujen lopuksi voitimme voimakkaan vihollisen. Tämä todistaa oikeaksi marxilaisuuden erään syvimmän ja samalla mitä yksinkertaisimman ja ymmärrettävimmän päätelmän. Mitä mittavampaa ja laajempaa historiallinen toiminta on, sitä suurempi määrä ihmisiä siihen osallistuu, ja päinvastoin, mitä syvemmälle käypä on uudistus, jonka aiomme suorittaa, sitä useammat miljoonat ja kymmenet miljoonat on saatava kiinnostumaan siitä, suhtautumaan siihen tietoisesti, vakuuttumaan sen välttämättömyydestä. Vallankumouksemme on loppujen lopuksi jättänyt kaikki muut vallankumoukset kauas jälkeensä sen takia, että se on nostattanut Neuvostovallan avulla aktiiviseen valtiolliseen rakennustyöhön kymmenet miljoonat ihmiset, joita tuo rakennustyö ei aikaisemmin kiinnostanut. Tarkastelkaamme nyt tältä kannalta ratkaistavaksemme nousseita uusia tehtäviä, joihin olette tänä aikana tutustuneet Neuvostoval- lan kymmenien ja satojen eri päätösten perusteella ja jotka ovat muodostaneet yhdeksän kymmenesosaa Työ- ja Puolustusneuvoston työstä (tästä joudun puhumaan tuonnempana) ja luultavasti enemmän kuin puolet Kansankomissaarien Neuvoston työstä,— sellaisia taloudellisia tehtäviä kuin yhtenäisen taloussuunnitelman laatimista, Venäjän talouselämän, talonpoikain pientalouden perinpohjaista

uudelleenjärjestelyä. Ne ovat tehtäviä, jotka vaativat vetämään järjestään kaikki ammattiliittojen jäsenet mukaan tähän aivan uuteen työhön, joka oli niille vieras kapitalismin aikana. Asettakaa nyt kysymys, onko tässä asiassa olemassa se nopean ehdottoman voiton edellytys, joka muodostui sodan aikana, sellainen edellytys kuin joukkojen osallistuminen työhön. Ovatko he, ammattiliittojen jäsenet ja puolueettomien valtaenemmistö, vakuuttuneet uusien menetelmiemme, suurten taloudellisen rakennustyömme tehtävien välttämättömyydestä, ovatko he vakuuttuneet kaikesta tästä yhtä varmasti kuin olivat vakuuttuneet siitä, että oli välttämätöntä antaa kaikki sotaa varten, uhrata kaikki voiton hyväksi sotarintamalla? Kun kysymys asetetaan näin, niin teidän on vastattava: eivät ole, se on epäilemätöntä. He eivät ole vakuuttuneet siitä läheskään siinä määrin kuin pitäisi.

Sota on ollut satoja ja tuhansia vuosia ymmärrettävä ja totunnainen asia. Entiset tilanherrojen suorittamat väkivallanteot ja julmuudet olivat niin silminnähtäviä, että vakuuttaminen oli helppoa, ja yksinpä kaukaistenkin viljaseutujen talonpoikaisto, joka oli vähimmin tekemisissä teollisuuden kanssa, tämäkin talonpoikaisto saatiin helposti vakuuttumaan, että käymme sotaa työtätekevien etujen hyväksi, ja siten saatiin aikaan miltei yleinen innostus. Vaikeampaa on aikaansaada se, että talonpoikaisjoukot ja ammattiliittojen jäsenet käsittävät nämä tehtävät nyt, että he tajuavat, ettei voida elää entiseen tapaan, että on tehtävä loppu kapitalistisesta riistosta, niin syvään kuin se lieneekin vuosikymmenien aikana juurtunut. On saatava kaikki käsittämään, että Venäjä kuuluu meille, että vain me, työläis- ja talonpoikaisjoukot, voimme toimimalla ja tiukkaa työkuria noudattamalla uudistaa entiset taloudelliset elinolot ja toteuttaa käytännössä suuren taloussuunnitelman. Muuta pelastusta ei ole. Olemme jääneet ja jäämme jälkeen kapitalistisista valtioista; meidät lyödään, ellemme jälleenrakenna talouttamme. Juuri siksi niitä vanhoja totuuksia, jotka juuri palautin mieleenne, vanhoja totuuksia järjestelytehtävien tärkeydestä, työkurista, ammattiliittojen tavattoman suuresta merkityksestä, joka on tässä suhteessa aivan poikkeuksellinen — sillä ei ole muuta laajoja joukkoja yhdistävää järjestöä — näitä vanhoja totuuksia meidän on toistettava, ja sitä paitsi myös tajuttava täydelli-

sesti, että on koittanut aika siirtyä sotilaallisista tehtävistä taloudellisiin tehtäviin.

Me saavutimme täydellisen voiton sotilaallisella alalla, ja nyt meidän on varustauduttava hankkimaan samanlainen voitto vaikeampien tehtävien täytössä, jotka vaativat työläisten ja talonpoikien valtaenemmistön innostusta ja itseuhrautuvaisuutta. Uusien tehtävien tärkeydestä on saatava vakuuttumaan sadat miljoonat ihmiset, jotka ovat eläneet sukupolvesta toiseen orjuutettuina, sorrettiina ja kaikkesta oma-aloitteisuudesta estettyinä, miljoonat työläiset, jotka kuuluvat ammattiyhdistyksiin, mutta ovat poliittisesti vielä kehittymättömiä eivätkä ole tottuneet pitämään itseään isäntinä; heidät on järjestettävä, ei vastustamaan valtaelimiä, vaan tukemaan ja edistämään oman työväenvaltansa toimenpiteitä, viemään ne päätökseen. Tällainen muutos tietää vaikeuksia, pelkän määrittelyn kannalta tämä tehtävä ei ole uusi. Mutta silti se on uusi, koska taloudellinen tehtävä asetetaan nyt ensi kertaa laajassa mitassa, ja meidän tulee käsittää ja muistaa, että sota taloudellisella rintamalla on oleva vaikeampaa ja pitkällisempää; voiton saavuttaminen tällä rintamalla vaatii laajempien työläis- ja talonpoikaisjoukkojen oma-aloitteisuutta, aktiivisuutta ja antaumuksellisuutta. Ja se on saavutettavissa — sitä todistaa taloudellisessa rakennustyössä hankkimamme kokemus —, sillä joukot ovat tajunneet syvällisesti hädän, vilun, nälän ja kaikenlaisen puutteen, mikä johtuu tuotantovoimien riittämättömyydestä. Meidän on keskitettävä huomiomme nyt siihen, että koko agitaatio- ja propagandatyön painopiste siirretään poliittisten ja sotilaallisten intressien alalta taloudelliseen rakennustyöhön. Olemme sanoneet sen monta kertaa, mutta ei näy vielä riittävän, ja luulen, että niistä toimenpiteistä, jotka Neuvostovalta on kuluvan vuoden aikana toteuttanut, on pantava erikoisesti merkille Tuotantopropagandan keskustoimiston perustaminen Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston yhteyteen ja tämän toimiston työn yhdistäminen Poliittisen valistustyön pääkomitean työhön, uusien, eri tuotantalojen sanomalehtien perustaminen kiinnittäen huomiota paitsi tuotantopropagandaan myös sen järjestämiseen koko valtion mitassa.

Kaikki poliittisen ajankohdan erikoisuudet tekevät välttämättömäksi tämän propagandan järjestämisen koko

valtion mitassa. Se on välttämätöntä sekä työväenluokalle, ammattiyhdistyksille että talonpoikaistolle; se on tuiki välttämätöntä valtiokoneistollemme, jota emme ole käyttäneet läheskään riittävästi tähän tarkoitukseen. Tietoja, kuinka tulee johtaa teollisuutta, kuinka joukot saadaan kiinnostumaan, sellaisia kirjatietoja meillä on tuhat kertaa enemmän kuin sovellamme käytäntöön. Meidän on saatava järjestään kaikki ammattiliittojen jäsenet tuntemaan kiinnostusta tuotantoa kohtaan ja muistamaan, että Neuvosto-Venäjä voi voittaa vain tuotantoa lisäämällä, työn tuottavuutta kohottamalla. Ja vain täten Neuvosto-Venäjä tekee kymmenen vuotta lyhyemmässä ajassa lopun siitä kauheasta tilasta, jossa se on, siitä nälästä ja vilusta, jota se nyt kärsii. Ellemme käsitä tuota tehtävää, voimme tuhoutua kaikki, sillä koneistomme heikkouden vuoksi joudumme perääntymään, koska kapitalistit voivat aloittaa milloin tahansa uudelleen sodan hiukan levättyään, mutta me emme kykene silloin jatkamaan tuota sotaa. Me emme kykene silloin saamaan miljoonaisia joukkojamme rynnistykseen, ja tuossa viimeisessä sodassa meidät lyödään. Kysymys on juuri siten, että sodat, lukuisat toinen toistaan seuranneet sodat ovat ratkaisseet tähän saakka kaikkien vallankumousten, kaikkien suurimpienkin vallankumousten kohtalon. Meidänkin vallankumouksemme on tällainen mitä suurin vallankumous. Olemme läpäisseet yhden sotakauden, meidän on valmistauduttava toiseen; emme kuitenkaan tiedä, milloin se alkaa, mutta meidän on tehtävä niin, että olisimme tehtäviemme tasalla silloin, kun se alkaa. Meidän pitää olla luopumatta pakotustoimenpiteistä juuri tästä syystä eikä vain sen vuoksi, että säilyttäisimme proletariaatin diktatuurin, jonka ovat jo tulleet ymmärtämään sekä talonpoikaisjoukot että puolueettomat työläiset, jotka tietävät kaiken proletariaatin diktatuuristamme, he eivät pelkää sitä eikä se peloita heitä, he näkevät sen tueksi ja lujaksi, t.s. siksi, minkä he voivat asettaa tilanherrojen ja kapitalistien vastapainoksi ja mitä ilman ei voida voittaa.

Tämä tietoisuus, tämä vakaumuksellisuus, joka on jo syöpyntä talonpoikaisjoukkoihin aina luihin ja ytimiin, mikäli kysymyksessä ovat sotilaalliset ja poliittiset tehtävät, on ulotettava vielä taloudellisiin tehtäviin. Sitä ei kenties onnistuta tekemään kerralla. Ehkä se ei tapahdu ilman tiettyä horjuntaa, vanhan leväperäisyyden ja pikkuporva-

rillisen ideologian uusiutumista. Tuohon työhön on käytävä käiksi entistä pontevammin ja uutterammin pitäen mielessä, että me saamme puolueettomat talonpojat ja ammattiliittojen vähätietoiset jäsenet vakuuttumaan, sillä totuus on meidän puolellamme, sillä ei voida kiistää sitä, että jälleenrakentamatta talouselämäämme emme voita vihollisiamme toisena sotakautena; saakaamme siis monet miljoonat suhtautumaan tietoisemmin taloudellisella rintamalla käytävään sotaan. Sellainen on Tuotantopropagandan keskustoimiston tehtävä, sellainen on Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston tehtävä, sellainen on kaikkien puolueytöntekijäin tehtävä, sellainen on Neuvostovaltion kaikkien laitosten tehtävä, sellainen on kaiken propagandamme tehtävä, propagandamme, jonka avulla olemme saavuttaneet yleismaailmalliset voittomme, sillä propagandamme on kautta maailman aina puhunut ja puhuu työläisille ja talonpojille totta, jota vastoin kaikki muu propaganda puhuu heille valhetta. Nyt meidän on siirrettävä propagandatyössämme painopiste siihen, mikä on paljon vaikeampaa, siihen, mikä koskee työläisten jokapäiväistä työtä verstaissa, niin raskaita kuin työolot niissä lienevätkin ja niin elävänä kuin lieneekään muistissa eilinen kapitalistinen järjestelmä, joka herätti työläisissä ja talonpojissa epäluottamusta esivaltaa kohtaan. On saatava sekä työläiset että talonpojat vakuuttumaan, että yhdistämättä uudella tavalla voimia ja ilman uudenmuotoista valtiollista liittoutumista, ilman mainittuun pakotukseen liittyviä uusia muotoja me emme pääse pois suosta, siitä taloudellisesta rappiosta, jonka partaalla olemme, vaikka olemme jo alkaneet päästä siitä pois.

Siirryn, toverit, selostamaan eräitä talouspolitiikkamme kysymyksiä ja taloudellisia tehtäviämme, jotka luullakseni luonnehtivat nykyistä poliittista ajankohtaa ja edessämme olevaa siirtymäkautta kokonaisuudessaan. Minun on ennen kaikkea mainittava maalakiluonnoksemme, Kansankomissaarien Neuvoston lakiehdotus, joka koskee maataloustuotannon lujittamista ja kehittämistä ja talonpoikaistalouden auttamista, lakiehdotus, joka julkaistiin kuluvan vuoden joulukuun 14 p:nä ja jonka perusteista tiedotettiin kaikille paikallisille työntekijöille jo aikaisemmin radioitse erikoislähetyksessä, jossa valaistiin tuon lakiehdotuksen perusisältöä.

Asia on järjestettävä heti niin, että tätä lakiehdotusta käsiteltäisiin—paikallisen kokemuksen pohjalta (ja se pohjaa siihen), paikkakunnilla se on jo tajuttu,—mahdollisimman seikkaperäisesti edustajakokouksessa ja samoin myös paikallisten toimeenpaneuvien komiteoiden ja toimeenpaneuvien komiteoiden osastojen edustajien keskuudessa. Nyt ei todennäköisesti ole enää ainoatakaan toveria, joka olisi kahden vaiheilla sen suhteen, tarvitaanko maataloustuotannon kohottamiseksi erikoisia ja erittäin tarmokkaita toimenpiteitä ei ainoastaan innostamisen, vaan myös paikkakuntien mielessä.

Maamme on ollut pientalonpoikainen maa ja pysynyt sellaisena, joten siirtyminen kommunismiin on paljon vaikeampaa meillä kuin muissa olosuhteissa. Jotta tuo siirtyminen voisi tapahtua, talonpoikien on itsensä osallistuttava siihen kymmenen kertaa suuremmassa mitassa kuin sotaan. Sota vaati osan aikuisesta miespuolisesta väestöstä eikä muutoin voinut ollakaan. Mutta meidän maamme, talonpoikaismaa, joka on nytkin näännyksissä, on saatettava liikekannalle järjestään kaikki mies- ja naispuoliset työlliset ja talonpojat. Meidän, kommunistien, maatalousosastojen työntekijäin, ei ole vaikea vakuuttua siitä, että valtion säätämä työvelvollisuus on välttämätöntä. Uskon, että tämän suhteen täällä ei herää pienimpiäkään periaatteellisia erimielisyyksiä harkittavaksenne esitetyn joulukuun 14 päivän lakiehdotuksen käsittelyn yhteydessä. On tajuttava, että vaikeaa on toinen: puolueettomien talonpoikien saaminen vakuuttuneiksi. Talonpojat eivät ole sosialisteja. Ja jos sosialistisia suunnitelmiamme rakennettaessa lähdetäisiin siitä, että he ovat sosialisteja, niin se merkitsisi hiekalle rakentamista, se merkitsisi, ettei ymmärretä tehtäviämme, se merkitsisi, ettemme ole kolmen vuoden aikana oppineet suunnitelmia laatimamme ja aloitteita tehdessämme ottamaan vastaavasti huomioon sitä köyhyyttä, usein kurjiakin olosuhteita, joissa elämme. On käsiteltävä selvästi ratkaistavanamme olevat tehtävät. Ensimmäisenä tehtävänä on yhdistää maatalousosastojen kommunistityöntekijät, tehdä yhteenvedot heidän kokemuksestaan, saada selville, mitä paikkakunnilla on tehty, ja sisällyttää se niihin lakiehdotuksiin, joita keskuksessa tullaan julkaisemaan valtion virastojen, Neuvostojen yleisvenäläisen edustajakokouksen nimessä. Uskomme, että me ja te teemme tämän. Mutta se

on vasta ensimmäinen toimenpide. Toisena toimenpiteenä on saada vakuuttumaan puolueettomat talonpojat, nimenomaan puolueettomat, koska nämä ovat perusjoukkoja ja koska se, minkä kykenemme tekemään, voidaan tehdä ainoastaan saamalla nuo sinänsä aktiiviset ja omatoimiset joukot tajuamaan yhä selvemmin, että on välttämätöntä käydä käsiksi tähän asiaan. Talonpoikaistalous ei voi tulla toimeen vanhaan tapaan. Joskin kykenimme selviytymään ensimmäisestä sotakaudesta, niin toisesta sotakaudesta emme selviydy niin helposti, ja siksi tähän puoleen on kiinnitettävä erikoista huomiota.

Jokainen puolueeton talonpoika on saatava käsittämään tämä eittämätön totuus, ja olemme varmoja, että hän on käsittävä sen. Hän ei ole elänyt turhaan kaikkia näitä kuutta kiduttavaa ja raskasta vuotta. Hän ei ole samanlainen kuin sodanedellinen musikka. Hän on joutunut paljon kärsimään, harkitsemaan monia asioita ja kokemaan monia sellaisia poliittisia ja taloudellisia järkytyksiä, jotka ovat pakottaneet hänet unohtamaan menneisyyden monessa suhteessa. Luulen, että hän itsekin jo käsittää, ettei sovi elää vanhaan tapaan, että on elettävä toisella tavalla, ja meidän on pantava iskujärjestyksessä liikkeelle kaikki propagandavälineemme, kaikki valtion käytettävissä olevat mahdollisuudet, koko sivistyksemme, kaikki puolueemme keinot ja voimat saadaksemme puolueettoman talonpojan vakuuttumaan, ja vasta silloin luomme todellisen pohjan maalaki ehdotuksellemme, jonka te toivoakseni yksimielisesti hyväksytte, tietenkin vastaavin korjauksin ja lisäyksin. Siitä tulee luja, yhtä luja kuin on politiikkamme vasta sitten, kun saamme talonpoikien enemmistön vakuuttumaan ja käymään käsiksi tähän asiaan, sillä — niin kuin тов. Кураев sanoi oikein eräässä artikkelissaan Tatarian tasavallan kokemuksen pohjalla — työtätekevä keskivarakas ja köyhä talonpoika ovat Neuvostovallan ystäviä, mutta laiskurit sen vihollisia. Tämä on puhdas totuus, jossa ei ole mitään sosialistista, mutta joka on niin kiistaton ja ilmeinen, että se käsitetään jokaisessa kylän kokouksessa, jokaisessa puolueettomien talonpoikien kokouksessa ja se muuttuu työtätekevän talonpoikaissäestön valtaosan vakaumukseksi.

Toverit, juuri tätä haluaisin korostaa teille ennen kaikkea nyt, kun olemme siirtyneet sotien kaudesta taloudelliseen rakennustyöhön. Pientalonpoikaiston maassa on tärkein

päättevämmme osata siirtyä talonpoikaistalouden kohottamiseksi valtiolliseen pakotukseen aloittamalla välttämättömmimmistä, kiireellisistä toimenpiteistä, jotka talonpoika käsittää ja ymmärtää täydellisesti. Ja tämä on mahdollista vasta silloin, kun saamme vakuuttumaan vielä miljoonia tähän valmistumattomia ihmisiä. Kaikki voimat on pantava tähän ja huolehdittava siitä, että pakotuskoneistolla, elvytettyinä ja lujitettuna, olisi pohjaa ja että sitä käytettäisiin entistä laajemmin vakuuttamistyössä, ja silloin tämä sota on päättyvä voittoomme. Nyt alkaa sota talonpoikaisjoukkojen keskuudessa säilyneitä luutuneisuuden, tietämättömyyden ja epäluottamuksen jäännöksiä vastaan. Niitä ei voiteta entisin keinoin, mutta käyttämällä propaganda- ja agitaatiomenetelmiä ja vaikuttamalla järjestyneesti, minkä olemme oppineet tekemään, saavutamme voiton ja saamme aikaan sen, ettei ainoastaan hyväksytä dekreettejä, perusteta virastoja, kirjoitella papereita — se ei riitä, että sataa päiväkäskyjä —, vaan että myös kaikki touot tehdään keväällä paremmin kuin aikaisemmin, jotta pientalonpoijan taloudessa tapahtuisi tiettyä, vaikkapa aivan vähäistäkin parannusta, — mitä varovammin, sitä parempi, — mutta se on saatava aikaan hinnalla millä hyvänsä laajassa mitassa. Me voitamme, jos käsitämme tehtävämme oikein ja kiinnitämme kaiken huomion puolueettomaan talonpoikaan, panemme liikkeelle koko taitomme, kolmen vuoden kokemuksemme. Tällainen voitto, pientalonpoikaistalouden joukkomittainen käytännöllinen lujittaminen on ainoa pelastuksemme: ilman tätä perustaa kaikkalainen taloudellinen rakennustyö on mahdotonta ja kaikki suuret suunnitelmat nollan arvoisia. Pitäkööt toverit tämän mielessään ja saakoot talonpojat vakuuttumaan; sanokoot arzamasilaisille puolueettomille talonpojille, joita on kymmenen, viisitoista miljoonaa, ettei voida kärsiä loputtomasti nälkää ja vilua, sillä muuten meidät nujerretaan seuraavana sotakautena. Kysymyksessä on valtion etu, oman valtiomme etu. Se, joka osoittaa tässä pienintäkin heikkoutta, pienintäkin leväperäisyyttä, tekee mitä suurimman rikoksen työläisten ja talonpoikien valtaa kohtaan, auttaa tilanherraa ja kapitalistia, ja tilanherra ja kapitalisti pitävät lähellä armeijaansa, se on heillä valmiina hyökkäämään kimppuumme heti, kun he huomaavat meidän heikkenevän. Ja ainoa keino, jonka avulla pääsemme voimistumaan, on tärkeim-

män tukemme — maatalouden ja kaupunkien teollisuuden — kohottaminen, mutta sitä ei voida kohottaa muuten kuin saamalla puolueeton talonpoika vakuuttumaan, mobilisoimalla kaikki voimat auttamaan häntä, auttamalla häntä käytännössä.

Tunnustamme olevamme talonpojalle velkaa. Olemme ottaneet häneltä viljaa rahamerkkejä vastaan, ottaneet häneltä velaksi, meidän on palautettava velka, ja me palautamme sen kunnostettuamme teollisuutemme. Mutta sen kunnostamiseen tarvitaan maataloustuotannon ylijäämiä. Juuri siitä syystä maalakiehdotuksemme merkitys ei rajoitu vain siihen, että meidän on saavutettava käytännölliset tarkoitukset, vaan sillä on vielä se merkitys, että siihen niin kuin polttopisteeseen keskittyvät sadat Neuvostovallan päätökset ja lakiehdotukset.

Siirryn nyt valaisemaan sitä, miten meillä luodaan parhaillaan teollisen rakennustyömme perustaa, jotta voisimme ryhtyä luomaan uudelleen Venäjän taloudellisia voimia. Ja kaikkien niiden lukemattomien selostusten joukossa, joita olette saaneet tai saatte lähipäivinä kaikista komissariaateista, minun on tässä yhteydessä kiinnitettävä ennen kaikkea huomiotanne Elintarvikekomissariaattimme selostuksen erääseen kohtaan. Kukin komissariaatti antaa teille lähipäivinä koko joukon toimintaansa selostavaa fakta-aineistoa, joka kokonaisuutena otettuna masentaa runsaudellaan, mutta siitä on erotettava se, mikä on oleellisinta menestyksen, vaikkapa vaatimattomankin, saavuttamiseksi, se, mikä on tärkeintä koko kansantaloussuunnitelmamme toteuttamiseksi, kansantaloutemme ja teollisuutemme jälleerakentamiseksi. Ja yksi näitä tärkeimpiä perusseikkoja onkin juuri elintarvikehankintojemme tila. Teille jaetussa kirjassessa — Elintarvikekomissariaatin selostus kolmen vuoden ajalta — on taulukko, josta luen vain lopputulokset ja pyöristän nekin, sillä numeroita on vaikea lukea ja varsinkin kuunnella. Nämä ovat yhteenvetoja hankinnoista eri vuosilta. Vuoden 1916 elokuun 1 päivästä vuoden 1917 elokuun 1 päivään hankittiin 320 miljoonaa puutaa, seuraavana vuonna 50, sitten 100 ja 200 miljoonaa puutaa. Nuo numerot — 320, 50, 100 ja 200 — muodostavat Neuvostoval- lan taloushistorian, Neuvostovallan taloudellisen toiminnan pohjan, valmistelevat sitä perustaa, jonka luotuamme alamme täydellä teholla rakennustyömme. Vallankumousta

edeltäneen ajan 320 miljoonaa puuta — tämä on se likipitäinen vähimmäismäärä, jota ilman ei voida rakentaa. Vallankumouksen ensimmäinen vuosi ja 50 miljoonaa puuta — se tiesi nälänhätää, vilua, suurta kurjuutta; toinen vuosi — 100 miljoonaa; kolmas vuosi — 200 miljoonaa. Joka vuosi kaksinkertainen lisäys. Eilen Sviderskiltä saamieni tietojen mukaan oli joulukuun 15 päivään mennessä hankittu 155 miljoonaa. Olemme ensi kerran pääsemässä jaloillemme. Meillä tulee olemaan likimäärin 300 miljoonan puudan suuruinen, ehkä suurempikin varanto, ilman sellaista varantoa ei voida jälleenrakentaa maamme teollisuutta, ei voida ajatella kulkulaitoksen jälleenrakennusta eikä edes ryhtyä suuriin Venäjän sähköistämistehtäviin. Mikään sosialistinen maa, valtio, jossa valta on työläisten ja talonpoikain käsissä, ei ole mahdollinen, ellei se saa työläisten ja talonpoikien yhteisin ponnistuksin kasaan sellaista määrää elintarvikkeita, että teollisuudessa työskentelevät työläiset voidaan ravita ja että kymmeniä ja satoja tuhansia työläisiä voidaan siirtää sinne, minne Neuvostovalta katsoo tarpeelliseksi. Ilman sitä kaikki on vain pelkkää puhetta. Talouden todellisia perustoja on elintarvikevaranto. Ja tässä suhteessa on saavutettu hyvin suuri voitto. Näiden voittojen nojalla, tämän varannon omaten, me voimme ryhtyä jälleenrakentamaan kansantalouttamme. Tiedämme, että nuo voitot on saavutettu tavattoman suurten ja mahdollisesti vielä vaikeammiksi muodostuvien kieltäymysten, nälänhädän ja talonpoikaistalouden kärsimän rehunpuutteen hinnalla. Tiedämme, että tämänvuotinen kuivuus on lisännyt ennenkuulumattomasti talonpoikien hädänalaisuutta ja kurjuutta. Siitä syystä pidämme ensivuoroisen tärkeinä niitä avustustoimenpiteitä, jotka on esitetty mainitsemasani lakiehdotuksessa. Me pidämme tätä elintarvikevarantoa teollisuuden jälleenrakentamisen varantona, talonpoikaiston avustusvarantona. Ellei sitä ole, valtiovalta on merkityksetön. Ilman sellaista varantoa sosialistinen politiikka jää peikäksi toivomukseksi.

Ja meidän on muistettava, että tuotantopropagandan lisäksi, jota olemme lujasti päättäneet ryhtyä harjoittamaan, on olemassa vielä toista laatua oleva vaikutuskeino — luontoispalkkiot⁸⁸. Kansankomissaarien Neuvoston ja Puolustusneuvoston huomattavimpia dekreettejä ja päätöslausemia on ollut luontoispalkkioista annettu laki.

Emme saattaneet julkaista sitä läheskään heti. Asiaan perehtyessänne näette, että huhtikuusta lähtien on tehty koko joukko päätöksiä ja päätöslauselmia, mutta laki annettiin vasta sitten, kun saimme kulkulaitoksemme tavattoman suurten ponnistusten tuloksena muodostetuksi puolimiljoonaisen elintarvikevarannon. Puoli miljoonaa puutaa on hyvin vaatimaton luku. Selostukset, jotka varmaankin luitte eilen „Izvestija” lehdestä, osoittavat, että noista 500.000 puudasta on käytetty jo 170.000 puutaa. Kuten huomaatte, varanto ei ole kadehdittava eikä läheskään riittävä, mutta kuitenkin olemme päässeet sille tielle, jota lähdemme kulkemaan edelleen. Se todistaa, ettei siirtymisemme uusiin työmenetelmiin ole vain vakuuttamista. Ei riitä, että talonpojille ja työläisille sanotaan: lujittakaa työkuria. Heitä on lisäksi autettava, on palkittava niitä, jotka mittaamatonta hätää kärsittyään osoittavat edelleenkin sankaruutta työrintamalla. Varannon olemme luoneet, mutta sitä ei käytetä vielä läheskään tyydyttävästi: Kansankomissaarien Neuvostolle on huomautettu useita kertoja, että käytännössä luontoispalkkio muodostuu hyvin usein pelkäksi palkan lisäksi. Tässä suhteessa on tehtävä vielä paljon työtä. Ja samalla kun keskuksessa pidetään neuvottelukokouksia ja laaditaan lisäehtotuksia, on tehtävä kaikkein tärkeintä työtä — työtä paikkakunnilla ja laajojen joukkojen keskuudessa. Se, ettei valtio vain vakuuta, vaan palkitsee myös hyviä työntekijöitä järjestämällä paremmat elinolot, käsitteään helposti, sen käsittämiseksi ei tarvitse olla sosialisti, ja tässä meille on taattu jo ennakolta puolueeseen kuulumattomien työläis- ja talonpoikaisjoukkojen myötätunto. Meidän on vain tehtävä tämä ajatus laajemmalti tunnetuksi ja sovellettava sitä paikkakunnilla entistä laajemmassa mitassa käytäntöön.

Jos siirrymme nyt tarkastelemaan polttoainekysymystä, huomaatte тов. Rykovin teeseissä numerotietoja, jotka osoittavat, mitä parannusta on saatu aikaan, ei yksinomaan polttopuiden, vaan myös vuoriöljyn osalta. Nyt kun Azerbaidzhanin tasavallan työläiset osoittavat tavatonta innostusta, kun ovat vakiintuneet ystävälliset suhteet, kun Kansantalousneuvosto on antanut kykeneviä johtajia, öljyn tuotanto sujuu hyvin, ja olemme pääsemässä jaloillemme polttoaineenkin osalta. Donetsin laakion kivihiilen kuukausituotanto kohoaa 25 miljoonasta puudasta 50 miljoonaan

sen työn ansiosta, minkä Donbassilla on tehnyt täysi-valtainen valiokunta, joka lähetettiin sinne tov. Trotski puheenjohtajanaan ja joka hyväksyi päätöksen vastuun-alaisten ja kokeneiden työntekijöiden lähettämisestä sinne työhön. Nyt sinne on lähetetty johtamaan työtä tov. Pjatakov.

Näin ollen olemme ryhtyneet eräisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on polttoaineiden tuotannon lisääminen. Donetsin laakio, joka on huomattavampia kivihiili-alueita, on jo meidän käytettävissämme. Kansankomissaa-rien Neuvoston ja Puolustusneuvoston pöytäkirjoista voi löytää Donbassia koskevia päätöksiä. Niissä puhutaan keskusvallan edustajista ja paikallisista työntekijöistä muodostettujen mitä arvovaltaisimpien valiokuntien lähettämisestä paikkakunnille. Meidän on pyrittävä parantamaan työtä paikkakunnilla, ja minusta tuntuu, että parannus saadaan aikaan juuri näiden valiokuntien avulla. Saatte nähdä, että näiden valiokuntien työ on tuottava tuloksia, ja näitä valiokuntia tullaan järjestämään vastedeskin.

On sanottava, että suurimpia saavutuksiamme poltto-aineiden tuotannon alalla on hydraulisen menetelmän käyttö polttoturpeen tuotannossa. Turve on polttoainetta, jota meillä on hyvin paljon, mutta jota emme ole voineet käyttää sen takia, että työolomme ovat tähän saakka olleet sietämättömät. Tämä uusi menetelmä auttaa meitä tekemään lopun polttoainepulasta, joka on uhkaavimpia vaaroja talousrintamallamme. Emme kykene moniin vuosiin pääsemään pois tästä umpikujasta, jos hoidamme taloutta entiseen tapaan. Turveteollisuuskomiteamme työntekijät auttoivat kahta venäläistä insinööriä viemään tämän uuden keksinnön päätökseen, ja nämä ovat päässeet siihen, että uusi menetelmä on enää viimeistelyä vailla. On siis tapahtumassa mitä suurin mullistus, joka on auttava meitä suuresti taloudellisessa suhteessa. Ei pidä unohtaa, että meillä on mittaamattomat turverikkaudet. Emme kuitenkaan voi käyttää niitä, sillä emme voi lähettää ihmisiä tuohon äärettömän raskaaseen työhön. Kapitalistinen järjestelmä saattoi lähettää ihmisiä äärettömän raskaisiin töihin. Kapitalistisessa valtiossa ihmiset menivät sellaiseen työhön nälän pakottamina, mutta sosialistisessa valtiossa me emme voi lähettää ihmisiä niin raskaisiin töihin, ja vapaaehtoisesti ei kukaan mene. Kapitalistinen järjestelmä teki kaikkensa

huippukerrosten hyväksi. Pohjakerroksista se ei huolehtinut.

Kaikkialla pitää ottaa käyttöön enemmän koneita, siirtyä mahdollisimman laajasti koneiden käyttöön. Polttoturpeen valmistus hydraulista menetelmää käyttäen, jota Korkein Kansantalousneuvosto on edistänyt niin menestyksellisesti, antaa mahdollisuuden hankkia runsaasti polttoainetta ja tekee tarpeettomaksi ammattitaitoisten työläisten käyttämisen tässä työssä, sillä tätä menetelmää käytettäessä työn voivat tehdä ammattitaidottomatkin työläiset. Olemme valmistaneet noita koneita, ja itse puolestani kehottaisin edustajatovereita katsomaan turpeennostotöitä esittelevän elokuvan, jota on näytetty Moskovassa ja joka voidaan esittää kokouksen edustajille. Se antaa konkreettisen käsityksen siitä, mikä on eräs peruskeino polttoainepulan poistamiseksi. Olemme valmistaneet tämän uuden menetelmän käyttämiseen tarvittavia koneita, mutta ne on valmistettu huonosti. Nyt kun tavaravaihto uikomaiden kanssa on järjestyksessä ja on saatu aikaan edes puolittain julkiset kauppasuhteet, uikomaakomennukset auttavat saamaan näitä samoja, meidän keksijäimme suunnittelema koneita erinomaisesti valmistettuina. Ja kaikkien taloudellisten saavutuksiemme mittapuuna tulee olemaan se, miten paljon saadaan näitä koneita ja miten menestyksellistä on Turveteollisuuden pääkomitean ja Korkeimman Kansantalousneuvoston työ tällä alalla, sillä tekemättä loppua polttoainepulasta ei saada voittoa talousrintamalla. Tästä riippuu myös kulkulaitoksen menestyksellinen kunnostaminen, millä on elintärkeä merkitys.

Toverien Jemshanovin ja Trotskin teeseistä olette m.m. jo nähneet, että tällä alalla meillä on asianmukainen moniksi vuosiksi laadittu suunnitelma. Päiväkäskey № 1042 on laadittu viideksi vuodeksi, ja viidessä vuodessa voimme panna kuntoon kulkulaitoksemme; pienentää epäkunnossa olevien veturien määrää, ja haluaisin tähdentää ehkä tärkeimpänä seikkana 9. teesissä olevaa mainintaa, että olemme jo supistaneet tuota määräraikaa.

Kun syntyy suuria, moniksi vuosiksi laadittuja suunnitelmia, niin usein löytyy epäilijöitä, jotka sanovat: vielä tässä tekemään laskelmia moniksi vuosiksi eteenpäin, suokoon jumala, että saataisiin tehtyä edes se, mikä nyt on tarpeen. Toverit, pitää osata tehdä samanaikaisesti

kumpaakin; ei saa tehdä työtä laatimatta suunnitelmaa pidemmäksi ajaksi ja pitämättä silmällä tuntuva menestystä. Että asianlaita on todellakin noin, sitä todistaa kulkulaitoksen työn ilmeinen parantuminen. Kiinnitän huomiotanne 9. teesin kohtaan, jossa kulkulaitoksen kunnostamisen sanotaan kestävän viisi vuotta, mutta tätä määräaikaa on jo supistettu, sillä teemme työtä normit ylittäen; siihen vaaditaan nyt kolme ja puoli vuotta. Näin on työskenneltävä muillakin talousaloilla. Ja tästä tuleekin yhä enemmän Työ- ja Puolustusneuvoston käytännöllinen, reaalinen tehtävä. Paikallisessa työssä on tieteen ja käytännön antamat kokemukset varteenottaen pyrittävä jatkuvasti täyttämään suunnitelma pikemmin kuin määräaika edellyttää, jotta joukot näkisivät, että kokemustietä voidaan supistaa sitä pitkää aikajaksoa, jonka teollisuuden täydellinen jälleerakennus vaatii. Tämä riippuu meistä. Parantakaamme taloutta jokaisessa verstaassa, jokaisessa veturivarikossa, kaikilla aloilla, ja silloin supistamme määräaikaa. Ja me jo supistamme sitä. Älkää pelätkö pitkän tähtäimen suunnitelmia: ilman niitä talouden uudelleenrakentaminen on mahdotonta, ja tehkäämme paikallisessa työssä kaikkemme niiden täyttämiseksi.

On välttämätöntä, että taloussuunnitelmat pantaisiin täytäntöön tietyn ohjelman mukaan ja että tuon ohjelman täyttämässä saavutettu edistys pantaisiin merkille ja siitä annettaisiin tunnustus: joukkojen pitää paitsi tietää, myös tuntea, että nälän, vilun ja kurjuuden kauden supistuminen riippuu kokonaisuudessaan siitä, miten nopeasti joukot täyttävät taloussuunnitelmamme. Kaikki eri tuotannonalojen suunnitelmat on tarkoin yhdenmukaistettava ja sidottava toisiinsa ja niiden tulee yhdessä muodostaa se yhtenäinen taloussuunnitelma, jota niin kipeästi tarvitsemme.

Tässä suhteessa tehtävämme on yhdistää talouselämää johtavat kansankomissariaatit yhtenäiseksi taloudellisen elämän kesukseksi. Olemme ryhtyneet ratkaisemaan tuota tehtävää ja esittäneet käsiteltäväksenne viimeksi mainitun laitoksen uudelleenjärjestelyä koskevan Kansankomissaarien Neuvoston ja Työ- ja Puolustusneuvoston päätösehdotuksen.

Harkitkaa tätä ehdotusta, ja uskon, että kun tarpeelliset korjaukset on tehty, se hyväksytään yksimielisesti. Se on sisällöltään hyvin vaatimaton, mutta sillä on suuri merkitys,

sillä tarvitsemme elimen, joka on täysin tietoinen asemastaan ja yhdistää kaiken taloudellisen työn, joka asetetaan ensi sijalle.

Tätä tehtävää käsitteli ennen edustajakokousta julkaisussa kirjallisuudessa tov. Gusjev kirjasessaan, joka ohimennen sanoen ei ole yhtä onnistunut kuin hänen edellinen kirjasensa. Tässä kirjasessa on esitetty laava Työ- ja Puolustusneuvoston muodostamista koskeva suunnitelma, joka edellyttää, että mainittuun neuvostoon siirretään monia huomattavia työntekijöitä, näemme siinä m.m. Trotskin ja Rykovin nimen. Sanoisin, että vähemmän tuollaista haihatelua. Emme voi luopua yhtäkkiä koneistosta, jota on luotu kolme vuotta. Tunnettu sen tavattoman suuret puutteellisuudet, puhumme niistä yksityiskohtaisesti tässä edustajakokouksessa. Tämä kysymys on asetettu päiväjärjestykseen eräänä tärkeimpänä kysymyksenä. Tarkoitin neuvostokoneiston parantamista koskevaa kysymystä. Mutta meidän on toimittava nyt varovasti ja muutettava koneistoamme sikäli kuin se on tarpeen, käytännöllisen kokemuksen pohjalta. Tov. Gusjev ivaa meidän ehdottamaamme luonnosta ja sanoo, että kehotamme liittämään Työ- ja Puolustusneuvostoon Maatalouden kansankomissariaatin. Oikein, sellaista luonnosta me ehdotammekin. Luonnoksessa annamme hyvin vaatimattoman sijan Työ- ja Puolustusneuvostolle tekemällä siitä Kansankomissaarien Neuvoston yhteydessä toimivan Työ- ja puolustuskomitean. Tähän saakka Työ- ja Puolustusneuvosto on toiminut ilman perussäännöstä. Kansankomissaarien Neuvoston ja Työ- ja Puolustusneuvoston toimivallan rajat oli määritelty huonosti; toisinaan olemme ylittäneet puitteet ja menetelleet kuin lainsäädäntölaitos. Mutta tällä pohjalla ei ole milloinkaan syntynyt selkkauksia. Sellaisissa tapauksissa olemme siirtäneet asian heti Kansankomissaarien Neuvostolle. Kun kävi selville, että Työ- ja Puolustusneuvostosta on muodostettava elin, joka yhdistää enemmän talouspolitiikkaa, niin meille asetettiin kysymys, miten nuo suhteet määritellään lainsäädännöllisessä järjestyksessä. Edessämme on kaksi suunnitelmaa: ensinnäkin Kansankomissaarien Neuvoston ja Työ- ja Puolustusneuvoston toimivaltuuksien määrittelemine. Mutta sen suorittaminen vaatii paljon kodifikaatiovoimia ja tavatonta paperin haaskausta, eikä se kuitenkaan takaa sitä, että vältämme virheet.

Lähtekäämme toista tietä. Työ- ja Puolustusneuvostoa on pidetty milteipä Kansankomissaarien Neuvoston veroisena. Luopukaamme tuosta ajatuksesta. Olkoon se Kansankomissaarien Neuvoston yhteydessä toimiva komitea. Teemme lopun monista kahnauksista ja täytöntöönpano tapahtuu nopeammin. Jos joku Kansankomissaarien Neuvoston jäsen on tyytymätön, kääntyköön Kansankomissaarien Neuvoston puoleen, senhän voi kutsua koolle muutamassa tunnissa. Täten poistamme eri komissariaattien väliset kahnaukset ja teemme Työ- ja Puolustusneuvostosta elimen, joka toimii nopeasti. Tämä ei ole helppo tehtävä. Se on sidottu yhtenäisen taloussuunnitelman tosiasialliseen luomiseen. Tehtävänä, jonka hyväksi olemme kuitenkin jonkin verran ahertaneet ja jota on valmisteltu kahden vuoden ajan, on saada yhdistettyä talouselämää johtavat kansankomissariaatit. Juuri siksi kiinnitän huomiotanne tähän Työ- ja Puolustusneuvostoa koskevaan lakiehdotukseen, ja toivon, että vahvistatte sen tarvittavin lisäyksin, ja silloin talouselämää johtavien kansankomissariaattien yhdistäminen alkaa sujua paremmin, nopeammin, varmemmin ja päättäväisemmin.

Kajoan viimeiseen kohtaan — sähköistämiskysymykseen, joka on asetettu edustajakokouksen päiväjärjestykseen erillisenä kysymyksenä, ja saatte kuulla selostuksen tästä kysymyksestä. Arvelen, että olemme parhaillaan varsin suuren murroksen todistajia, mikä joka tapauksessa tietää Neuvostovallan suurten voittojen alkua. Yleisvenäläisten edustajakokousten puhujalavalle on vastedes nouseva paitsi poliitikkoja ja hallintomiehiä myös insinöörejä ja agronomeja. Tämä on sen mitä onnellisimman aikakauden alkua, jolloin politiikkaa tulee olemaan yhä vähemmän ja siitä puhutaan harvemmin ja lyhyemmin ja enemmän alkavat puhua insinöörit ja agronomit. Muodostukoon tämä tavaksi alkaen Neuvostojen yleisvenäläisestä edustajakokouksesta ja edelleen kauttaaltaan kaikissa Neuvostoissa ja järjestöissä, kaikissa sanomalehdissä, kaikissa propaganda- ja agitaatioelimityksissä, kaikissa laitoksissa, jotta voitaisiin ryhtyä toden teolla taloudelliseen rakennustyöhön.

Politiikkaa ajamaan olemme epäilemättä oppineet, siinä meitä ei harhauteta, siinä meillä on perusta. Mutta talouden suhteen asiat ovat huonolla tolalla. Parasta politiikkaa on tästä lähtien se, että harjoitetaan vähemmän politiikkaa.

Nostakaa esiin enemmän insinöörejä ja agronomeja, ottakaa heistä oppia, tarkastakaa heidän työtänsä, älkää tehkö edustaja- ja neuvottelukokouksista puheidenpitotilaisuuksia, vaan muuttakaa ne elimiksi, joissa tarkastellaan talouselämässä saavutettuja menestyksiä ja joissa voisimme toden teolla oppia tekemään taloudellista rakennustyötä.

Saatte kuulla Valtion sähköistämiskomitean selostuksen; komitea perustettiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean helmikuun 7 p:nä 1920 tekemän päätöksen nojalla. Helmikuun 21 p:nä Korkeimman Kansantalousneuvoston puhemiehistö teki lopullisen päätöksen komitean kokoonpanosta, ja suuri joukko parhaita spesialisteja ja etupäässä Korkeimman Kansantalousneuvoston työntekijöitä, alun toistasataa henkilöä, omistautui kokonaan tälle työlle yhdessä Kululaitoksen kansankomissariaatin ja Maatalouden kansankomissariaatin parhaiden työntekijäin kanssa. Meillä on tässä tällaisena nidoksena, joka annetaan teille kaikille tänään tai huomenna, Valtion Venäjän-sähköistämiskomitean työn tulokset⁸⁹. Toivottavasti ette säikähdä tätä nidosta. Arvelen, ettei minun ole lainkaan vaikea saada teitä varmistumaan tämän nidoksen erikoisesta merkityksestä. Tämä on mielestäni puolueemme toinen ohjelma. Meillä on olemassa puolueen ohjelma, jota toverit Preobrazhenski ja Buharin ovat selittäneet erinomaisesti kirjasessa, joka on tätä ohuempi, mutta erittäin arvokas. Se on poliittinen ohjelma, siinä luetellaan tehtävämme ja selitetään luokkien ja joukkojen välisiä suhteita. Mutta on myös muistettava, että on aika lähteä tälle tielle käytännössä ja arvioida sen käytännölliset tulokset. Puolueohjelmamme ei voi jäädä yksinomaan puolueen ohjelmaksi. Siitä täytyy tulla taloudellisen rakennustyömme ohjelma, muuten se ei kelpaa puolueenkaan ohjelmaksi. Sitä on täydennettävä puolueen toisella ohjelmalla, niitä töitä koskevalla suunnitelmalla, joita vaativat kansantalouden uudestirakentaminen ja kohottaminen nykyaikaisen tekniikan tasolle. Ilman sähköistämisuunnitelmaa emme voi siirtyä todelliseen rakennustyöhön. Puhuessamme maatalouden, teollisuuden ja kululaitoksen kunnostamisesta, niiden sopusuhtaisesta yhdistämisestä emme voi olla puhumatta laajasta taloussuunnitelmasta. Meidän on päästävä siihen, että hyväksytään tietty suunnitelma; se on tietenkin oleva vasta ensimmäinen likipitäinen suunnitelma. Puolueen tämä

ohjelma ei tule olemaan yhtä muuttumaton kuin varsinainen ohjelmamme, johon voidaan tehdä muutoksia ainoastaan puolueen edustajakokouksissa. Ei, tätä ohjelmaa parannellaan, kehitellään, täydellistetään ja muutellaan joka päivä ja jokaisessa työpajassa, jokaisessa volostissa. Se on meille tarpeellinen ensimmäisenä alustelmana, joka on muodostuva koko Venäjälle suureksi vähintään kymmeneksi vuodeksi laadituksi taloussuunnitelmaksi, jossa osoitetaan, kuinka Venäjällä on rakennettava kommunismia varten välttämätön todellinen taloudellinen perusta. Mikä oli eräs niistä voimallisista, innoittavista vaikuttimista, jotka kymmenkertastivat voimamme ja tarmomme, kun taistelimme ja voitimme menestyksellisesti sotarintamalla? Se, että tajuttiin vaara. Kaikki kyselivät: voivatko tilanherrat ja kapitalistit palata Venäjälle? Ja vastasivat: voivat. Siksi me jännitimme voimamme satakertaisesti, jännitimme ja voitimme.

Ottakaa talousrintama ja kysykää: onko kapitalismin uusiintuminen Venäjällä taloudellisesti mahdollista? Olemme kamppailleet „suharevkaa” vastaan. Muutamia päiviä sitten, ennen Neuvostojen yleisvenäläisen edustajakokouksen aloittamista, Moskovon työläisten ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvosto hävitti tuon vähemmän miellyttävän laitoksen. (Suosionosoituksia.) „Suharevka” on hävitetty, mutta pelottava ei ole se „suharevka”, joka on hävitetty. On hävitetty entinen Suharevaja-aukiolla sijainnut „suharevka”, se oli helppo hävittää. Pelottava on se „suharevka”, joka elää jokikisen pienyrityksen sisimässä ja toimissa. Tämä „suharevka” on hävitettävä. Tämä „suharevka” on kapitalismin perusta. Niin kauan kuin se on olemassa, kapitalistit voivat palata Venäjälle ja heistä voi tulla meitä voimakkaampia. Se on tajuttava selvästi. Sen täytyy olla työmme tärkein kannustin ja todellisten saavutustemme ehto ja mittapuu. Niin kauan kuin elämme maassa, jossa vallitsevana on pientalonpoikaistalous, Venäjällä on kapitalismille varmempi taloudellinen pohja kuin kommunismille. Tämä on muistettava. Jokainen, joka on seurannut tarkkaavaisesti maaseudun elämää ja verrannut sitä kaupunkielämään, tietää, että emme ole kiskoneet irti kapitalismin juuria emmekä murskanneet sisäisen vihollisemme perustusta, sen pohjaa. Tämä vihollinen pysyy pysyvässä pientalouden varassa ja sen murskaamiseen on ole-

massa vain yksi keino — maan talouden, muun muassa maatalouden, siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle perustalle. Sellaisena perustana on vain sähköistäminen.

Kommunismi on Neuvostovalta plus koko maan sähköistäminen. Muuten maa pysyy maana, jossa vallitsevana on pientalonpoikaistalous, ja meidän on tajuttava se selvästi. Me olemme heikompia kuin kapitalismi, emmekä ainoastaan maailman mitassa, vaan myös maamme puitteissa. Kaikki tietävät sen. Olemme tajunneet sen ja viemme asian niin pitkälle, että taloudellisena perustana tulee olemaan pientalonpoikaistalouden asemesta suurteollisuus. Vasta silloin, kun koko maa on sähköistetty, kun teollisuudelle, maataloudelle ja kulkulaitokselle on luotu teknillinen perusta nykyaikaisen suurteollisuuden muodossa, vasta silloin on voittomme lopullinen.

Olemme jo laatineet maata varten alustavan sähköistämissuunnitelman, sitä on ollut laatimassa kaksisataa parasta tiedemiestämme ja teknikkoa. On laadittu suunnitelma, jossa on esitetty materiaali- ja finanssilaskelmat moneksi, vähintään kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Tämä suunnitelma osoittaa, kuinka monta miljoonaa tynnyriä sementtiä ja kuinka monta miljoonaa tiiltä tarvitsemme sähköistämistä varten. Sähköistämistehtävien toteuttaminen vaatii laskelmien mukaan rahavaroja 1—1,2 miljardia kultaruplaa. Tiedätte, ettei kultavarantomme riitä lähimainkaan kaikkien näiden menojen kattamiseen. Eikä elintarvikevarantommeakaan ole suuri. Siitä syystä meidän on katettava menot myöntämällä toimilupia sen suunnitelman mukaan, josta olen puhunut. Näette laskelmista, millä tavalla tältä pohjalta on suunniteltu teollisuutemme ja kulkulaitoksemme jälleenrakentaminen.

Minulla oli äskettäin tilaisuus olla läsnä eräässä talonpoikain juhlassa Moskovan kuvernementin kaukaisella seudulla, Volokolamskin ujestissa, missä talonpojilla on sähkövalaistus⁹⁰. Pidettiin ulkoilmakokous, ja eräs talonpoika astui esiin ja alkoi pitää puhetta tervehtien tätä uutta tapahtumaa talonpoikien elämässä. Hän sanoi, että he, talonpojat, olivat eläneet pimeydessä ja nyt he saivat valoa, epäluonnollista valoa, joka tulee valaisemaan heidän talonpoikaista pimeyttänsä. Minua henkilökohtaisesti nämä sanat eivät kummastuttaneet. Puolueettomista talonpoikais-

joukoista sähkövalo on tietenkin „epäluonnollista” valoa, mutta meistä on epäluonnollista se, että talonpojat ja työläiset ovat saattaneet elää vuosisatoja ja vuosituhansia sellaisessa pimeydessä, kurjuudessa ja tilanherrojen ja kapitalistien sortamina. Tuosta pimeydestä ei päästä pois nopeasti. Mutta nykyhetkellä meidän on pyrittävä siihen, että jokainen rakentamamme sähköasema muodostuisi todellakin valistustyön tukikohdaksi, että se niin sanoakseni valistaisi sähköllä joukkoja. Olemme laatineet sähköistämissuunnitelman, mutta sen täyttäminen vaatii laskelmien mukaan vuosia. Meidän on hinnalla millä hyvänsä toteutettava tuo suunnitelma ja supistettava sen täyttämisaikaa. Tälle suunnitelmalle tulee käydä samoin kuin eräälle ensimmäiselle taloussuunnitelmallemme, kulkulaitoksen kunnostamissuunnitelmalle — päiväkäskylle № 1042, suunnitelmalle, joka oli laadittu viideksi vuodeksi, mutta jonka täyttöaika on jo nyt supistunut kolmeen ja puoleen vuoteen, sillä sen täyttämisessä ylitetään normit.

Mutta tiedettäköön ja muistettakoon, ettei sähköistämistä voida suorittaa, kun meillä on lukutaidottomia. Ei riitä se, että komiteamme pyrkii tekemään lopun lukutaidottomuudesta. Se on tehnyt paljon siihen verrattuna, mitä on ollut, mutta vähän siihen verrattuna, mitä on tehtävä. Paitsi lukutaitoisuutta tarvitaan sivistyneitä, tietoisia, valistuneita työtätekeviä, tarvitaan sitä, että talonpoikaiston valtaosa käsittäisi selvästi ratkaistavanamme olevat tehtävät. Tulokoon tämä puolueen ohjelma tärkeimmäksi kirjaksi, löytököön se tien jokaiseen kouluun. Yleisen sähköistämissuunnitelman ohella siinä on Venäjän kutakin piiriä varten laaditut erikoissuunnitelmat. Ja kaikilla eri paikkakunnille matkustavilla tovereilla tulee olemaan tietty suunnitelma siitä, miten hänen oma piirinsä sähköistetään, siirrytään pimeydestä normaalioloihin. Ja, toverit, paikkakunnilla voidaan ja täytyykin vertailla, kehittää ja tarkistaa teille annettuja ohjeita ja pyrkiä siihen, että vastattaessa kysymykseen, mitä on kommunismi, kaikissa kouluissa, kaikissa kerhoissa puhuttaisiin myös siitä, miten päästään pois pimeyden tilasta, eikä rajoituttaisi yksinomaan siihen, mitä on sanottu puolueen ohjelmassa.

Työntekijäin parhaimmisto, talousmiehet ja specialistit ovat täyttäneet saamansa tehtävän — laatineet suunnitelman Venäjän sähköistämistä ja sen talouden jälleenraken-

tamista varten. Nyt on saatava työläiset ja talonpojat tietoisiksi siitä, miten suuri ja vaikea tuo tehtävä on, mistä on aloitettava ja miten siihen on käytävä käsiksi.

On päästävä siihen, että jokaisesta tehtaasta, jokaisesta sähköasemasta tulisi valistuksen ahjo, ja kun Venäjälle luodaan sähköasemien ja suuritehoisten teknillisten laitteiden tiheä verkosto, meidän kommunistisesta taloudellisesta rakennustyöstämme tulee esikuva tulevaisuuden sosialistiselle Euroopalle ja Aasialle. (Myrskyisiä, jatkuvia suosionosoituksia.)

3

LOPPULAUSUNTO KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
TOIMINTASELOSTUKSESTA KÄYDYN KESKUSTELUN JOHDOSTA
JOUULUKUUN 23 pnä

(Suosionosoituksia.) Toverit, rajoitun tekemään pikku huomautuksia niiden puheiden ja julkilausumien johdosta, jotka vasta kuulitte. Eräässä saamassani kirje-lapussa kysytään ihmetellen, mitä hyötyä Neuvostojen edustajakokoukselle voi olla tuollaisten julkilausumien ja puheiden kuuntelemisesta. Arvelen, että suurin osa teistä on tästä toista mieltä. Milloinkaan ei tietenkään voi olla hyödytöntä muistuttaa siitä, mihin nykyisen poliittisen tilanteemme vallitessa johtavat eräät — nykyään ehkä melko yleisesti käytetyt — sanonnat, kun näitä käyttävät puolueet, joiden eri osat lukivat vastikään julkilausumansa. Ottakaapa esimerkiksi menshevikkien puolueen tai oikeammin sanoen tuon puolueen erään osan edustajan järkeilyt. Ei se ole meidän syyimme, jos menshevikit ja eserrät entisen nimensä säilyttäneinä puolueina ovat sellainen monenkarvaisten osien ryhmittymä ja siirtyvät milloin minkin puolueryhmän kannalle, mikä tekee heistä, tahtoivat he sitä tai eivät, kansainvälisen imperialismin tietoisia tai tiedottomia apureita. Tämä näkyy heidän julkilausumistaan ja puheistaan, joita on kuultu edustajakokouksessa.

Minua moitittiin esimerkiksi siitä, että esitin uuden teorian edessä olevasta uudesta sotakaudesta. Minun ei tarvitse palata historiassa kauas taaksepäin voidakseni osoittaa, mihin sanani perustuivat. Olemme vastikään tehneet lopun Wrangelista, mutta Wrangelin sotajoukot ovat jossakin, melko lähellä tasavaltamme rajoja ja odottavat jotain. Sen vuoksi se, joka unohtaa meitä alinomaa uhkaavan vaaran, mikä ei katoa niin kauan kuin on olemassa maailman imperialismi,— se, joka unohtaa tämän, unohtaa

työn tasavaltamme. Kun meille sanotaan, että harjoitamme salaista diplomatiata, kun meille sanotaan, että meidän on käytävä vain puolustussotaa, vaikka päämme yllä on aina näihin saakka puukko koholla ja vaikka olemme tehneet satoja ehdotuksia ja samalla olleet taipuvaisia ennen kuulumattomiin myönnytyksiin eikä ainoakaan suurvalta ole tähän mennessä solminut kanssamme rauhaa —, kun meille sanotaan noin, niin se on pikkuporvarillisen pasifismin vanhojen, kauan sitten merkityksensä kadottaneiden korulauseiden toistelemista. Jos meidän olisi pitänyt, kuten meille ehdotetaan, luvata pyhästi tuollaisten meitä kohtaan alati vihamielisten aktiivisten voimien edessä, ettemme ryhdy koskaan tiettyihin tekoihin, jotka voivat sotilaallis-strategisessä suhteessa osoittautua hyökkäysluontoisiksi, niin olisimme olleet jopa rikollisia emmekä ainoastaan tyhmyreitä. Juuri siihen meidät vievät nuo pasifistiset korulauseet ja päätöslauseumat. Ne vievät siihen, että halutaan sitoa vihollisten ympäröimän Neuvostovallan kädet ja jalat ja antaa se maailman imperialistipetojen raadeltavaksi.

Kun sitten puhutaan proletariaatin yhtenäisyydestä, siitä, että me horjutamme sitä, niin tätä on vaikea kuunnella hymyilemättä. Olemme täällä omassa maassamme kuulleet proletariaatin yhtenäisyydestä ja nähneet nyt todellisuudessa, että yhteiskunnallisen vallankumouksen kaudella proletariaatin yhtenäisyyden voi aikaansaada vain marxilainen vallankumouksellinen äärimmäispuolue, vain käymällä armotonta taistelua kaikkia muita puolueita vastaan. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Meille puhutaan edelleen koko kansan aseistamisesta vanhoja kuluneita porvarillis-demokraattisia tunnuksia keräten silloin, kun tuon kansan keskuudessa on käynnissä mitä päättäväisin luokkataistelu.

Minulla oli eilen ilo olla läsnä edustajakokouksemme puolueettomien talonpoikaisedustajien pienessä erikoiskokouksessa ja sain tietää tavattoman paljon keskusteluista, joita he kävivät maalaiselämän kipeimmistä kysymyksistä — elintarviketilannetta, rappiotilaa ja puutteenalaisuutta koskevista kysymyksistä, mitkä te kaikki tunnette. Puheenvuoroissa pisti silmäni ennen kaikkea se, kuinka syvälleikäpää on taistelu köyhän, todella työtä tekevän talonpojan ja toisaalta kulakin ja laiskurin välillä.

Vallankumouksemme on mitä suurimerkityksisin siinä suhteessa, että olemme auttaneet asettamaan maaseudun alimpien kerrosten, poliittisesti vähimmin tietoisten joukkojen, puolueettomien talonpoikaisjoukkojen keskuudessa tämän yhteiskunnallisen vallankumouksen peruskysymyksen paitsi teoreettisesti myös käytännöllisesti laajassa mitassa. Äärettömän Neuvosto-Venäjän kaikissa kylissä ja asutuskeskuksissa pohditaan nyt kysymystä, väitellään ja päätellään, kenelle on hyötyä meidän poliittisista ja taloudellisista toimenpiteistämme; kaikkialla, kaukaisimmillakin perukoilla, selvitetään työtätekevää talonpoikaista ja kulakkia koskevaa kysymystä. Joskus toinen syyttää toista liian tulisesti ja kiihkeästi, mutta joka tapauksessa asiasta päästään tavalla tai toisella selvyYTEEN ja käsitetään, että on välttämättä ja ehdottomasti autettava työtätekevää talonpoikaa nousemaan jaloilleen ja lyötävä takaisin kaikki riehaantuneen kulakin päällekkarkaukset.

Luokkataistelu on nyt maaseudulla, sankkojen talonpoikaisjoukkojen keskuudessa todellisuutta, ja olemme tehneet ja teemme kaikkemme sen hyväksi, että tuo taistelu olisi tietoista. Ja kun tämän jälkeen eteemme ilmaantuu eräänlaisen erikois-„Internationalen” johtajia puhumaan kansan aseistamisesta, niin tuntuu siltä kuin sinusta olisi tehty valmistavan luokan oppilas marxilaisuuden ja sosialismin kysymyksissä. Kautta maailman käynnissä olevan luokkataistelun unohtaminen on pakostakin koko maailman imperialistien auttamista taistelevaa proletariaattia vastaan. Vihollistemme tunnuksena on kansan aseistaminen, mutta me olemme luokan aseistamisen kannalla, ja tällä kannalla pysyen olemme voittaneet ja voitamme aina. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Menshevikkien ja eserrien edustajat puhuivat täällä siitä, kuinka me voimme pitää mahdollisena sellaista asiaa kuin toimilupien myöntämistä pitämättä erikoisia neuvotteluja kansan kanssa, ja kyselivät, miksi emme aseta talouspolitiikkamme kulmakiveksi työn yhdenvertaisuutta (eserrier päätöslauselmassa tätä työn yhdenvertaisuutta sanottiin „työn vallaksi”, menshevikkien päätöslauselmassa sanottiin toisin ja sitä nimitettiin kaupungin ja maaseudun työtätekevien yhdenvertaisuudeksi). Mutta mitä muuta tuo „työn vallasta” puhuminen merkitsee kuin sen agitointia, että ammattiliittojen tulee olla riippumattomia proletariaatin

luokkavallasta? Tuo ammattiliittojen „riippumattomuus” huolettaa ja surettaa yhdessä menshevikkien ja eserrien kanssa koko Länsi-Euroopan porvarillista lehdistöä.

Kun Martov ilmaantui riippumattomien Hallen-edustajakokoukseen ja puhui siellä hänestä epämieluisan bolshevikkien diktatuurin rajoittamatta kaikesta mistä halusi, niin miten siinä kävi? Kävi niin, että muutaman päivän kuluttua Martovin puhe julkaistiin kokonaan eräänlaisena maku-palana Englannin kaikkein taantumuksellisimmassa, imperialistisessa lehdistössä. Tuo lehdistö kiitti kansalainen Martovia siitä, että hän paljasti bolshevikkien aikeet. Kun tuollaisia puheita pidetään aikana, jolloin meitä vastaan käydään yleismaailmallista taistelua, niin mitä muuta ne ovat kuin osa Ententen politiikkaa. Voitte tietenkin sanoa, että tuo työn valta- y. m. aatteidenne ilmituonti on pikku-porvarillista tolkkuttomuutta, mutta toistan, että tosiasiallisesti se ei ole mitään muuta kuin osa Ententen politiikkaa. Jos täällä on Entente-valtojen asiamies, tämä teidän puheenne toimitetaan huomenna kaikkiin kapitalistisiin maihin ja julkaistaan siellä miljoonapainoksina tarkoituksena pettää ja harhauttaa teidän puheenne avulla, kansalainen Dan, osa Euroopan kehittymättömistä työläisistä.

Kansalainen Dan esitti asian siten, että puhuessani työkurista kannatan vain pakottamista; eserrien puolueen edustaja oli täsmällisempi ja sanoi minun kannattavan vakuuttamiseen pohjautuvaa pakottamista. Koko politiikkamme vastaa tähän selvästi. Emme lainkaan väitä, että johdamme asioita virheettömästi, mutta olkaa hyvä ja osoittakaa meille nuo virheet, osoittakaa meille muita menetelmiä, mutta noista muista menetelmistä emme ole kuulleet täällä mitään. Menshevikit sen enempää kuin eserrätkään eivät sano: „Tällaista puutetta ja kurjuutta kärsivät talonpojat ja työläiset, ja tätä tietä päästään tuosta kurjuudesta”. Ei, sitä he eivät sano. He sanovat vain, että se, mitä me teemme, on pakottamista. Niin, sitä ei voida kieltää. Mutta me kysymme teiltä, kansalainen Dan: kannatatteko te sitä vai ette? Siinä on asian ydin, se on perusasia. Vastatkaa konkreettisesti: kyllä tai ei? „Emme myönnä emmekä kiellä”. He nähkääs haluavat vain jaaritella työn vallasta, siitä, että me yritämme riistää talonpojilta vapauden. Entä keitä ovat talonpojat? Eikö Neuvostoperustuslaissamme ole

sanottu, että talonpojat ovat työtätekeviä, työväkeä? Sellaisia talonpoikia me kunnioitamme ja pidämme heitä työläisten tasa-arvoisina veljinä. Ilman sellaista talonpoikaistoa emme voisi ottaa askeltakaan neuvostopolitiikassamme. Työtätekevän talonpojan ja työläisen kesken on olemassa Perustuslakimme vahvistama veljellinen sopimus. Mutta on olemassa toisenlaisiakin talonpoikaisaineksia, nämä ovat aineksia, joista koostuu monimiljoonainen „suharevka”. Arvelen, että jokikisessä kokouksessa, yksinpä puolueettomienkin kokouksessa, päästään tästä tarkoin selville. Ovatko ne talonpojat, jotka keinottelevat, ovatko he työtätekevien edustajia? Juuri siinä on maaseudun talouselämän kysymysten olemus. Talonpojat, pienyritykset ja työläiset ovat eri luokkia, ja me hävitämme niiden välisen eron silloin, kun hävitämme pientalouden perustat ja luomme uudet jättimäisen koneistetun suurtalouden perustat, kuten selostuksessani jo sanoin. Tämä on taloudellisesti väistämätöntä, ja täällä puhuneet menshevikit ja eserrät lepertelevät avuttomina jostain kaikkien talonpoikien ja työläisten työn yhdenvertaisuudesta. Nämä ovat kuitenkin vain pelkkiä sanoja ja sitä paitsi taloustieteellisesti vääriä ja tieteellisen marxilaisuuden kiistämiä sanoja. Tarkastelkaa vallankumoustamme Siperiassa ja Gruusiassa, tarkastelkaa kansainvälisen vallankumouksen kokemusta, niin varmistutte ilmeisesti, että nuo suuret sanat työn yhdenvertaisuudesta ovat vilppiä. Ne ovat meitä vastaan tähdättyä porvariston politiikkaa eivätkä mitään muuta.

Dan sanoi täällä, että Yleisvenäläisen erikoiskomitean kansliassa on muka paperi, jonka mukaan lokakuun amnestia ei koske menshevikkejä, ja kansalainen Dan tekee tästä johtopäätöksen, että Yleisvenäläinen erikoiskomitea opettaa ja hallitsee Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistöä. Voimmeko me vallan ohjissa olevat uskoa sitä? Eivätkö täällä olevat kommunistit, joita on 70—80%, tiedä, että Yleisvenäläisen erikoiskomitean johdossa on Toimeenpanevan Keskuskomitean ja puolueen Keskuskomitean jäsen tov. Dzierżyński ja Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistössä kuusi puolueemme Keskuskomitean jäsentä? Tällaisen asiointilan vallitessa on tietenkin perusteetonta luulla, että Yleisvenäläisen erikoiskomitean puhemiehistö tai Yleisvenäläisen erikoiskomitean operatiivinen hallinto opettaa ja hallitsee

Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistöä: se on suorastaan naurettavaa. Tämä ei tietenkään ole lainkaan mielenkiintoista, ja menshevikkipuolueen edustaja vain vehkeili täällä. Kuitenkin tahtoisin, että te katsoisitte muutaman päivän kuluttua jotakin Länsi-Euroopan tai Amerikan porvarillista sanomalehteä, jonka painosmäärä on puolimiljoonaa tai miljoonaa kappaletta, ja silloin näette, että siinä on painettu arsinan korkuisin jättiläiskirjaimin, että kansalainen Dan on paljastanut, että Yleisvenäläinen erikoiskomitea antaa ohjeet Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistölle ja hallitsee sitä.

4

PUHE NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN
VKP(b):n RYHMÄN KOKOUKSESSA
JOULUKUUN 24 pnä⁹¹

Toverit, ennen kaikkea pari sanaa väkivaltakysymyksen virheellisestä tulkinnasta. Osoittaakseni sen virheellisyyden luen kolme riviä VIII edustajakokouksen pöytäkirjasta⁹².

Väkivaltaa vastaan puhuttiin kommunikysymyksen yhteydessä. Olen sitä mieltä, että vähäisinkin väkivalta tällä alalla on vahingoksi. Sitä, mitä puhuttiin kommunikysymyksen yhteydessä, kun väitettiin typeräksi väkivallan käyttäminen kommuuneja perustettaessa, yritetään tulkita toisin ja yleistää yleensä vakuuttamis- ja pakottamiskysymystä koskevaksi. Se on ilmeisesti tahallista ja väärin. Lakiehdotuksemme ja alkaneen mielipiteiden vaihdon johdosta minun on sanottava, että minusta näyttää vähemmän asialliselta sellainen kysymyksen asettelu, jolloin sille halutaan antaa enemmän vasemmistolaisuuden tuntua. En havainnut mitään konkreettista enkä asiallista itseään ääri vasemmistolaiseksi nimittäneen тов. Hanovin ehdotuksessa. Kaikkein vahingollisimpana pidin тов. Schlichterin neuvoa, ettei tuosta lakiehdotuksesta tehtäisi lakia, vaan jätettäisiin se Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean seuraavan täysistunnon hyväksyttäväksi. Yritimme Kansankomissaarien Neuvostossa muotoilla lopullisesti tämän lakiehdotuksen mahdollisimman pian, jotta Neuvostojen edustajakokous, johon tulee eniten eri paikkakuntien edustajia, ehtisi tekemään lopullisen päätöksen. On olemassa vaara, että myöhästymme tämän kampanjan läpiviemisessä paikkakunnilla. Sitä varten pitäisi olla ohjeita. Ohjeiden laatimiseen tarvitaan ainakin pari kolme viikkoa. Ei mikään ole vahingollisempaa kuin neuvo, minkä antoi

Schlichter, joka puhui päiväjärjestyksen toisesta kysymyksestä, kuvernementin toimeenpanevan komitean oikeuksista. Lakiehdotuksen sisältönä on se, että ryhdyttäisiin nyt heti käytännöllisin toimenpitein auttamaan valtaenemistönä olevia talonpoikien yksityistalouksia siten, ettei tämä apu olisi vain hyvittämistä, vaan myös pakottamista.

Täytyy sanoa, että tässä lakiehdotuksessa osoitetaan selvästi, millaisista toimenpiteistä on puhe. Tärkeimmässä, 11. kohdassa sanotaan, että kuvernementin kylvökomitea voi julkaista Maatalouden kansankomissariaatin ohjajamana ja valvomana „velvoittavat säännöt, jotka koskevat koneellisen maanmuokkauksen perusmenetelmiä ja niittyjen parantamista, kylvöjen suorittamista ja maaperän luonnollisen hedelmällisyyden säilyttämistä”. Mistä nuo velvoittavat säännöt saadaan? Edelleen sanotaan, että pääasiallisesti yritteliäiden maanviljelijäin soveltamista menetelmistä. Mitkä menetelmät meidän on laillistettava? Tunnetut menetelmät, maatalouden parantamismenetelmät on laillistettava ja tehtävä tunnetuiksi. Lopuksi lujemme: „kielletään saattamasta voimaan sääntöjä ja esittämästä vaatimuksia, jotka 1) aiheuttavat perusteellisen muutoksen talonpoikaistaloudessa, ellei niitä saateta voimaan volostien edustajakokousten ehdotuksesta tai ellei valtio turvaa kyseistä paikkakuntaa kunnollisilla työkaluilla ja tuotantovälineillä, 2) vaatimuksia, jotka keskivarakkaan talouden on vaikea täyttää, ja 3) vaatimuksia, joihin liittyy riski”.

Erään toverin mielestä тов. Осинкин selostuksen puutteellisuutena oli liian käytännöllisten ja konkreettisten ohjeiden esittäminen, mikä on ristiriidassa kysymyksen oikean asettamisen kanssa. Päinvastoin, arvokkainta тов. Осинкин selostuksessa oli se, että hän tarttui muitta mutkitta härkää sarvista, kehotti teitä ryhtymään välittömästi käsittelemään käytännön kysymyksiä — mitä siemenviljan suhteen on tehtävä, pitää estää siemenviljan mahdollinen käyttö ravinnoksi. Juuri Euroopan-Venäjällä se tulee olemaan paljon vaikeampaa kuin viljavassa Altain aluepiirissä, missä näyttää olevan niin helppo määrällä. Jos siellä on helppo määrällä, niin saavutatte määräyksiä antamalla käytännöllistä menestystä. Silloin mikä tahansa kuvernementin maatalousosasto — Altain tai jokin muu osasto — ansaitsee mitä suurimman tunnustuksen.

Valitettavasti asia ei ole läheskään sillä tavalla paljon köyhemmissä Euroopan-Venäjän kuvernementeissa. Siellä nykyisen kampanjan samoin kuin edustajakokouksemmekin ainoana tehtävänä on käsitellä kysymys ilman mitään yleisluontoisia puheita, niin kuin sekä Schlichter että muut toverit kehottivat tekemään. Tahtoisin kehottaa asettamaan kysymykset paljon käytännöllisemmin ja asiallisemmin ja pidän oikeana suuntana sitä, jonka asialle antoi Osinski. Puhuttakoon siitä, mitä siemenviljan suhteen on tehtävä. Se syödään. Se on pelastettava. Miten tässä tapauksessa on käytännöllisintä menetellä? Siemenvilja on otettava yhteiseen vilja-aittaan, ja annettava talonpojalle takeet ja varmuus siitä, ettei siemenviljasta tule virastovitskuttelun uhri ja ettei sitä jaeta väärin, vaan että tarkoituksenamme on nyt vain ottaa kaikkien kylvöjen suorittamiseen tarvittava siemenvilja valtion säilytettäväksi. Keskivarakkaan talonpojan saamme ehdottomasti vakuuttumaan asiasta, koska tuo toimenpide on aivan ilmeisen välttämätön. Jos aletaan esittää sellaisia vastaväitteitä, että me emme voi työskennellä Tsjurupan hyväksi, ja kuvailla häntä eräänlaiseksi pedoksi, niin sanomme: „Jättäkää leikinlasku sikseen, vastatkaa kysymykseen suoraan, miten jälleenrakennatte teollisuuden?” Antakaa talonpojalle maanviljelysvälineitä ja -kalustoa. Jotta valtiolla olisi valtion tarpeet täydellisesti tyydyttävä varanto ja kaikinainen maataloudellinen ja teknillinen kalusto, tarvitaan jatkuvasti kasvavaa varantoa, mutta me vasta töin tuskin lähenemme sitä hetkeä, jolloin meillä tulee olemaan tuollainen varanto. Juuri siksi pidän väärinä niitä puheita, että tässä sotketaan neuvostotilojen ja kolhoosien tehtävät. Kolhoosikysymys ei ole nyt päiväjärjestyksessä. Tiedän, että kolhoosit ovat vielä niin retuperällä, niin surkeassa tilassa, että niitä voidaan sanoa hyväntekeväisyyslaitoksiksi. En ole sitä vastaan, että VIII yleisvenäläisen edustajakokouksen osanottajat velvoittaisivat Kansankomissaarien Neuvoston tai Yleisvenäläisen TPKK:n ryhtymään välttämättä erikoistoimenpiteisiin Yleisvenäläisen maa- ja metsätyöläisten ammattiliiton työn parantamiseksi. Tässä suhteessa tämä ammattiliitto on mitä tärkein tuki, kunhan se vain yhdistäisi todella puoliproletaariset ainekset, jotka pystyvät auttamaan meitä muuttumaan todellisiksi isänniksi. En ole ensinkään tätä vastaan.

Esilläolevan lakiehdotuksen asettama tehtävä on kuitenkin toinen. Suurin osa neuvostotiloista on nykyään keskitasoa huonommassa tilassa. On tukeuduttava yksityistalonpoikaan, hän on yksityistalonpoika eikä hän lähiaikoina muuksi muutu, ja turhaa on haaveilla sosialismiin ja kollektivisointiin siirtymisestä. On jätettävä yleiset puheet sikseen ja ratkaistava se, miten otetaan ensimmäinen käytännöllinen askel ehdottomasti tänä keväänä eikä missään tapauksessa myöhemmin, ja vain tällainen kysymyksen asettelu on asiallista. Ja jotta se voitaisiin tehdä, lakiehdotus on vahvistettava nyt heti, koska Kansankomissaarien Neuvosto on sen jo valmistanut, tehtäköön siihen heti vastaavat korjaukset ja muutokset, mutta asiaa ei saa millään muotoa pitkittää.

Mitä maatalouskaluston yhteiskunnallistamiseen tulee, niin tietänette paremmin, millaisia yleisesti velvoittavia sääntöjä voitaisiin valtion nimessä säätää. Tahtoisin kuitenkin varoittaa tekemästä sitä. Meillä on laki, joka antaa oikeuden yhteiskunnallistaa varakkaiden talonpoikien irtaimiston⁹³. Seuduilla, joilla tämä voidaan tehdä menestyksellisesti, mainittu laki takaa tässä suhteessa täydellisen kunnallistamisvapauden. Kuitenkaan ei läheskään kaikkialla eikä aina olla kyllin varmoja menetelmistä, siitä, miten se pitäisi suorittaa; tämän osoittaminen laissa, jonka suoranainen tarkoitus on toisenlainen, saattaisi siis synnyttää vaaran, että hajotamme voimamme emmekä keskitä niitä siihen, minkä hyväksi on ensi vuorossa ponnisteltava ja missä mahdollisesti tarvitaan pontta. Keskittäkäämme mieluummin kaikki voimamme siihen, mikä on ehdottoman kiireellistä, siihen, että kootaan hinnalla millä hyvänsä riittävä määrä siemenviljaa, ettei osa kylvöistä jää tekemättä, että kokemuksen pohjalla tarkistettuja maataloudellisia parannuksia alettaisiin suorittaa joukkomitassa ja laajasti siellä, missä työtätekevät — talonpoikaisköyhälistö ja keskivarakkaat talonpojat — ovat valtaenemmistönä. Niin on asianlaita. Mitä vähemmän suunnittelemme nyt sellaisia toimenpiteitä, sitä parempi, sillä toteuttamalla varmallalla tavalla muutamia toimenpiteitä panemme maatalouden kohottamiskoneiston oikeille raiteille ja saamme talonpojat varmistumaan lujasti ja pysyvästi siitä, että tämä tie on oikea. Mutta jos yritämme tehdä enemmän kuin voimme, me saatamme itsemme vain häpeään talonpoikien

silmissä. Jos on sellaisia kuvernementteja, jotka voivat antaa pitemmälle meneviä määräyksiä, niin emme kiellä sitä. Lakiehdotuksessa on sanottu: ota huomioon talonpoikien koko kokemus, ota huomioon se, mitä voit tehdä elollisen ja elottoman irtaimiston kokoamisen mielessä. Jos kuvernementissa on säilynyt hyvässä kunnossa olevaa maatalouskalustoa, niin siellä tällainen menettely johtaa tuloksiin. Mutta jos laki ulotetaan koskemaan niitä kuvernementteja, joissa tilanne tässä suhteessa on surkeampi eivätkä talonpojat kykene täyttämään tätä, niin määräys jää paperille, se jää riippumaan ilmaan, ja talonpojat pettyvät, sen sijaan että tulisivat käsittämään tämän tien tärkeyden, ja tulevaisuuden kannalta pelkäänkin tätä eniten, ja siksi meidän on alettava ennen kaikkea siitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä, t.s. siemenviljan säilyttämisestä.

Siirtykäämme nyt tarkastelemaan niitä pienen yksityisomistuksellisen talonpoikaistalouden parantamista tarkoittavia toimenpiteitä, jotka ovat täysin mahdollisia ja jotka meidän on käsiteltävä heti, käsiteltävä yksityiskohtaisesti; meidän on täällä annettava niistä asetus ja laillistettava ne velvoittaviksi säännöiksi, edellyttäen samalla ehdottomasti pakottamista ja vaativaisuutta, jotta se, mikä on lukuisten käsittelyjen jälkeen päätetty, täytettäisiin hinnalla millä hyvänsä. Ehdottaisin jakaannuttavaksi jaostoiksi nimenomaan nyt heti, odottamatta sitä hetkeä, jolloin edustajakokouksen istunnossa pidetyn alustuksen jälkeen nuo jaostot voidaan muodostaa virallisesti. Tästä epävirallisesta jaostosta, joka voidaan muodostaa nyt heti tai joka tapauksessa tänään, voidaan sitten muodostaa virallinen jaosto, mutta on väärin, jos lykkäämme tätä päivällä tai puolella päivällä. Meillähän on kaikkiaan kaksi ja puoli tuhatta edustajaa, ja luullakseni kymmenesosa heistä on nyt oltuaan muutamia vuosia työssä perehtynyt käytännöllisesti tähän kysymykseen, ja kun meillä on kaksisataa viisikymmentä henkeä, t.s. enemmän kuin kaksikymmentä viisi henkeä piiriä kohti, koska tasavaltamme on jaettu yhdeksään maatalouspiiriin, niin arvelen, että kun meillä on tällainen määrä edustajia, voimme ryhtyä heti käsittelemään asiallista kysymystä, käsittelemään niitä konkreettisia toimenpiteitä, joihin meidän on ryhdyttävä.

Nimenomaan mihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä maatalouden parantamiseksi ja mitkä toimenpiteet kussakin pii-

rissä on laillistettava? Jossakin piirissä on ehkä ryhdyttävä toimenpiteisiin kylvöjen suorittamiseksi pakollisessa järjestyksessä, kun taas toisessa voidaan kenties antaa vaativampia määräyksiä, sentapaisia kuin ne, joista puhui toveri, joka vasta keväällä tutustui Altain kuvernementtiin. Kolmannessa piirissä ovat ehkä mahdollisia toimenpiteet, joiden tarkoituksena on kyntötöiden ja äestyksen suorittaminen ajoissa ja agronomien ja puolueettomien talonpoikien vetäminen mukaan työhön. Olen sitä mieltä, että jaostot on muodostettava nyt heti jaottelemalla alueet piireihin, sillä eri piireissä ei voida ryhtyä samanlaisiin toimenpiteisiin, ja omistettava puoli päivää tai päivä niiden kysymysten käsittelylle, joista dekreetissä ei ole mainittu suoranaisesti, mutta jotka ovat lakiehdotuksen tärkeimpiä kysymyksiä. Tuossa lakiehdotuksessa sanotaan: saakaa puolueettomat talonpojat vakuuttamaan asianvaatimalla tavalla, ja mikäli tässä suhteessa olemme jääneet jälkeen, niin turvautumalla joukkoluontoiseen agitaatiotyöhön, jota harjoitamme ja jota tulemme harjoittamaan sata kertaa enemmän ja voimakkaammin kuin tähän saakka, turvautumalla siihen voimme suunnitella kutakin piiriä ja kuvernementtia varten toimenpiteet, joiden toteuttamiseksi meidän on jännitettävä tavattomasti voimiamme, yhtä kovin, ei vähemmän, kuin elintarvikepolitiikkaamme ajaessamme. Silloinen tehtävä ei ollut näin vaikea, se vaati talonpojilta tietyn elintarvikemäärän luovuttamista, mutta nyt talonpoikia vaaditaan suorittamaan omassa taloudessaan muutoksia, jotka yleinen valtiovalta on todennut tarpeelliseksi... * ei tehdä virhettä määriteltäessä näitä muutoksia. Juuri tämä on tärkeintä. Se, että tov. Kurajev asetti kysymykset konkreettisesti, on nähdäkseni oikea suunta, kun taas luopuminen näistä päätelmistä ja yleisestä kollektivisointisuunnitelmasta, neuvostotilojen merkityksestä, jotka toisinaan näyttelivät perin kehnoa osaa, marxilaisesta menettelytavasta... * hankinnat, se merkitsee, että meitä kiskotaan taaksepäin välittömien käytännöllisten tehtävien ratkaisemisesta yleisiin järkeilyihin, jotka voivat olla hyödyllisiäkin, mutta eivät Neuvostojen edustajakokouksessa, jonka tulee antaa merkitykseltään mitä tärkein valtiollinen asiakirja. Tämän toimenpiteen valmistelu vaatii harkitsemaan hyvin

* Pikakirjoituspöytäkirjassa on poisjättö. *Toim.*

huoollisesti, miten kyläneuvostojen on toimittava ja mikä merkitys niillä on. On harkittava tarkoin, eikö kyläneuvoston puheenjohtaja ole nykyään ennen muuta se henkilö, joka suorittaa talonpoikaiston keskuudessa toimenpiteitä, joista voisimme neuvotella hänen kanssaan? Onko hyödyllistä, jos sama henkilö on kyläneuvoston puheenjohtajana ja edistämiskomitean puheenjohtajana? Panen tähän kysymysmerkin. Tahtoisin, että paikallisen työn tuntevat toverit suhtautuisivat huomaavaisesti tähän kysymykseen. Edistämiskomiteain on harkittava, mitkä toimenpiteet on laillistettava. Tätä harkittaessa ei ole syytä pelätä puolueettomiaakaan. Punnitsemme kaikki heidän ehdotuksensa ja saamme tietää konkreettisesti, kuka on meidän kannalla ja kuka meitä vastaan. On välttämätöntä päästä jokaisessa volostissa ja kylässä selvyYTEEN. Esitetyt vaatimukset voidaan todellakin täyttää, ja tietyin ponnistuksin ne voidaan toteuttaa jo tänä keväänä. Ehdotan päätettäväksi ryhmän kokouksen tähän. Kun katsotte yleisen keskustelun päättyneeksi, on muodostettava jaostot piireittäin ja ryhdyttävä heti täällä käsittelemään jaostoissa kysymystä eri piireittäin, jotka eroavat toisista yksien tai toisten maataloudellisten erikoisuuksiensa puolesta. Käytännön kannalta tämä on oikein ja takaa lakiehdotuksen menestyksen.

EHDOTUS NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖSLAUSELMAKSI SÄHKÖISTÄMISTÄ KOSKEVAN
ALUSTUKSEN JOHDOSTA

Neuvostojen VIII yleisvenäläinen edustajakokous, kuultuaan Valtion sähköistämiskomitean puheenjohtajan alustuksen, lausuu kiitokset ennen kaikkea Korkeimman Kansantalouselvoston puhemiesille, edelleen Maatalouden kansankomissariaatille ja Kululaitoksen kansankomissariaatille ja erikoisesti Venäjän sähköistämiskomitealle Venäjän sähköistämissuunnitelman laatimisesta.

Edustajakokous antaa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Kansankomissaarien Neuvoston, Työ- ja Puolustusneuvoston ja Korkeimman Kansantalouselvoston puhemiesistön sekä myös muiden kansankomissariaattien tehtäväksi saattaa päätökseen tämän suunnitelman laatiminen ja vahvistaa se, sitä paitsi ehdottomasti mitä lyhimmän ajan kuluessa.

Edelleen edustajakokous velvoittaa hallituksen ja pyytää Yleisvenäläistä Ammattiliittojen Keskusneuvostoa ja Ammattiliittojen yleisvenäläistä edustajakokousta ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin tarkoituksena tämän suunnitelman mahdollisimman laaja propagointi ja kaupunkien ja maaseudun mitä laajimpien joukkojen tutustuttaminen siihen. Poikkeuksetta kaikissa tasavallan oppilaitoksissa on perehdyttävä tähän suunnitelmaan; jokaisen sähköaseman ja kutakuinkin siedettävästi toimivan tehtaan ja neuvostotilan täytyy muodostua keskuksiksi, joka perehdyttää sähköön ja nykyaikaiseen teollisuuteen ja josta käsin propagoidaan ja tehdään järjestelmällisesti tunnetuksi sähköistämissuunnitelmaa. Kaikki, joilla on riittävästi joko tietopuolista tai käytännöllistä asiantuntemusta, on mobilisoitava

viimeistä miestä myöten propagoimaan sähköistämissuunnitelmaa ja antamaan tietoja, jotka ovat välttämättömiä tuon suunnitelman ymmärtämiseksi.

Edustajakokous on siinä varmassa uskossa, että kaikki neuvostolaitokset, kaikki edustajain Neuvostot, kaikki työläiset ja työtätekevät talonpojat ponnistavat kaikki voimansa ja ovat valmiit uhraamaan kaikkensa toteuttaakseen Venäjän sähköistämissuunnitelman hinnalla millä hyvänsä ja kaikista vastuksista huolimatta.

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

6

EHDOTUS NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN
VKP(b):n RYHMÄN PÄÄTÖSLAUSELMAKSI

Kaikki VKP:n jäsenet velvoitetaan VKP:n X edustajakokoukseen mennessä (6/II—1921):

1) perehtymään niin hyvin kuin suinkin pystyvät sähköistämissuunnitelmaan;

2) ryhtymään toimenpiteisiin siinä mielessä, että kyseistä piiriä koskevaan suunnitelmaan perehdyttäisiin mahdollisimman laajalti ja seikkaperäisesti;

3) valmistamaan VKP:n X edustajakokoukseen mennessä käytännöllisiä ehdotuksia siitä,

millä tavalla kaikki työtätekevät voitaisiin perehdyttää mahdollisimman hyvin sähköistämissuunnitelmaan,

millä tavalla kaikkialla voidaan ryhtyä heti toteuttamaan käytännössä tätä suunnitelmaa.

Julkalstaan käsikirjoituksen mukaan

KIRJE KRASNAJA PRESNJAN TYÖLÄISILLE JOULUKUUN 25 pnä 1920

Viisitoista vuotta sitten Moskovan proletariaatti nousi kapinaan tsarismia vastaan. Se oli ensimmäisen tsarisminvastaisen työväenvallankumouksen kehityksen kohokohta. Työläiset kärsivät tappion ja työläisten hurme värjäsi Presnjan punaiseksi. Moskovan työläiset näyttivät unohtumattomalla sankaruudellaan esimerkkiä Venäjän kaikille työtätekeville joukoille, miten on taisteltava. Mutta nuo joukot olivat silloin vielä tavattoman kehittymättömiä, tavattoman hajanaisia eivätkä ne tukeneet Presnjan ja Moskovan sankareita, jotka olivat nousseet ase kädessä tsaarin ja tilanherrojen monarkiaa vastaan.

Moskovan työläisten tappiota seurasi ensimmäisen vallankumouksen yleinen tappio. Kaksitoista pitkää vuotta kestänyt mitä hillittömin tilanherrain taantumuskomento piinasi kaikkia Venäjän työläisiä ja talonpoikia, sen kaikkia kansoja.

Presnjan työläisten uroteko ei mennyt hukkaan. Heidän antamansa uhrit eivät olleet turhia. Tsaristiseen monarkiaan iskettiin ensimmäinen rako, joka leveni hitaasti, mutta jatkuvasti ja heikensi vanhaa, keskiaikaista järjestelmää.

Moskovan työläisten uroteko saattoi kaupunkien ja maaseudun työtätekevien joukot syvään käymistilaan, joka ei enää laimennut jäljettämiin mistään vainotoimenpiteistä huolimatta.

Ennen vuoden 1905 joulukuun aseellista kapinaa Venäjän kansa ei kyennyt käymään joukkoluontoista, aseellista taistelua riistäjiä vastaan.

Joulukuun jälkeen tämä kansa oli jo toista kansaa. Se oli uudestisyntynyt. Se oli saanut tulikasteen. Se oli karautunut kapinassa. Se koulutti ne taistelijarivistöt, jotka voittivat vuonna 1917 ja jotka nyt — kaikista uskomattomista vaikeuksista huolimatta, imperialistisen sodan aiheuttaman nälänhädän kärsimykset ja hävityksen voittaen — puolustavat sosialismin yleismaailmallisen voiton asiaa.

Eläköön Krasnaja Presnjan työväki, Työväen maailmanvallankumouksen etujoukko!

N. Lenin.

*„Izvedneyni bjulleten
Vosmogo Vserossiiskogo sjezda Sovetov“
julkaisun 5. numero,
joulukuun 25 päivä 1920*

*Julkaistaan „Bjulleten“
julkaisun tekstin mukaan*

HUOMAUTUKSIA

¹ Kirjan „*Vasemmistolaisuus*” *lastentautina kommunismissa*” Lenin kirjoitti huhtikuussa ja lisäyksen toukokuun 12 p:nä 1920; kirja ilmestyi painosta kesäkuun 8—10 p:nä venäjän kielellä ja melkein samaan aikaan, heinäkuussa, saksan, ranskan ja englannin kielellä. Lenin valvoi itse kirjan latomis- ja painattamismääräaikojen noudattamista, niin että kirja ilmestyi painosta ennen Kommunistisen Internationalen II kongressin alkamista. Kirja annettiin kaikille II kongressin edustajille. Vuoden 1920 heinä—marraskuussa kirja julkaistiin saksan kielellä Leipzigiissä, ranskan kielellä Pariisissa ja englannin kielellä Lontoossa.

Kirjan „*Vasemmistolaisuus*” *lastentautina kommunismissa*” käsikirjoituksessa on alaotsikko: „(Marxilaisesta strategiasta ja taktiikasta pidetyn yleistajuisen keskustelutilaisuuden kokemus)”. Kaikista Leninin elinaikana ilmestyneistä kirjan painoksista alaotsikko oli poistettu. V. I. Leninin Teosten tässä painoksessa „*Vasemmistolaisuus*” *lastentautina kommunismissa*” julkaistaan kirjan ensimmäisen painoksen mukaan, minkä oikaisuluvun on suorittanut Lenin.—*1*.

² *Longuetlaisuus* — keskustalainen virtaus Jean Longuet'n johtamassa Ranskan sosialistisessa puolueessa.

Ensimmäisen maailmansodan aikana longuetlaiset olivat sosialisipasifistisella kannalla. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen voitettua Venäjällä longuetlaiset julistivat sanoissa olevansa proletariaatin diktatuurin kannattajia, mutta tosiasiaassa pysyivät sen vihollisina. He harjoittivat edelleenkin sovittelupoliittikkaa sosialishovinistien suhteen ja kannattivat Versailles'in ryöstörauhaa. Jouluksessa 1920 longuetlaiset yhdessä avointen reformistien kanssa erosivat puolueesta ja liittyivät niin sanottuun 2½ Internationaleen ja sen hajottua liittyivät jälleen II Internationaleen.—*13*.

³ *Englannin riippumaton työväenpuolue* (Independent Labour Party) perustettiin vuonna 1893. Puolueen johdossa olivat James Keir Hardie, R. MacDonald y.m. Väittäen olevansa poliittisesti riippumaton porvarillisista puolueista Riippumaton työväenpuolue oli itse asiassa „riippumaton” vain sosialismista, mutta erittäin riippuvainen liberalismista” (Lenin). Ensimmäisen maailmansodan aikana

(1914—1918) Riippumaton työväenpuolue esitti alussa sodanvastaisen manifestin (elokuun 13 p:nä 1914). Sitten helmikuussa 1915 Entente-maiden sosialistien Lontoon konferenssissa riippumattomat yhtyivät kannattamaan konferenssin hyväksymää sosialishovinistista päätöslauselmaa. Siitä lähtien riippumattomien johtomiehet olivat kannanotoissaan sosialishovinistisia käyttäen kilpenään pasifistisia fraaseja. Kun sitten vuonna 1919 perustettiin Komintern, Riippumattoman työväenpuolueen johtomiehet päättivät puolueen vasemmistolaisuutensa jäsenjoukkojen painostuksesta erota II Internationalesta. Vuonna 1921 riippumattomat liittyivät n.s. 2½ Internationaleen ja sen hajottua liittyivät uudelleen II Internationaleen. Vuonna 1921 Englannin riippumattoman työväenpuolueen vasen siipi erosi puolueestaan ja liittyi Ison-Britannian kommunistiseen puolueeseen.— 13.

⁴ *Fabianilaiset* — reformistisen, äärimmäisen oportunistisen „Fabianilaisen yhdistyksen” jäsenet; yhdistyksen perusti porvarillinen intelligenttiryhmä Englannissa vuonna 1884. Fabianilaisista annettua karakteristiikkaa ks. V. V. Leninin kirjoituksista: „Esipuhe kirjan „J. Ph. Beckerin, J. Dietzgenin, F. Engelsin, K. Marxin y.m. kirjeitä F. A. Sorgelle ynnä muille” venäjänkieliseen painokseen” (Teokset, 12. osa, ss. 354—355), „Sosialidemokratian agraariohjelma Venäjän vallankumouksessa” (Teokset, 15. osa, s. 165), „Englantilainen pasifismi ja englantilainen teorian vieroksunta” (Teokset, 21. osa, ss. 252—253) y.m.— 13.

⁵ *Saksan riippumaton sosialidemokraattinen puolue* — vuoden 1917 huhtikuussa perustettu keskustapuolue.

Lokakuussa 1920 Hallsessa pidetyssä Riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen edustajakokouksessa tapahtui kahtiajakautuminen. Huomattava osa puolueesta liittyi joulukuussa 1920 Saksan kommunistiseen puolueeseen. Oikeistoainekset muodostivat erillisen puolueen ja hyväksyivät sille entisen nimen — Riippumaton sosialidemokraattinen puolue. Vuonna 1922 „riippumattomat” yhtyivät jälleen Saksan sosialidemokraattiseen puolueeseen.— 14.

⁶ *Spartakistit* — „Spartakus” liiton jäsenet; liitto perustettiin ensimmäisen maailmansodan aikana tammikuussa 1916 K. Liebknechtin, R. Luxemburgin, F. Mehringin, K. Zetkinin y.m. johdolla. Spartakistit harjoittivat joukkojen keskuudessa vallankumouksellista propagandaa imperialistista sotaa vastaan, paljastivat Saksan imperialismin anastuspolitiikan ja sosialidemokratian johtajien petturuuden. Mutta spartakistit, Saksan vasemmistolaiset, eivät päässeet vapaiksi puolimenshevistisistä virheistä teorian ja politiikan mitä tärkeimmissä kysymyksissä. Saksan vasemmistolaisten virheitä on arvosteltu V. I. Leninin kirjoituksissa „Juniuksen kirjasein johdosta” (Teokset, 22. osa, ss. 295—310), „Marxilaisuuden irvikuvasta ja „imperialistisesta ekonomismista”” (Teokset, 23. osa, ss. 18—69) y.m. Huhtikuussa 1917 spartakistit liittyivät keskustalaiseen Saksan riippumattomaan sosialidemokraattiseen puolueeseen säilyttäen siinä organisatorisen itsenäisyytensä. Saksan marraskuun vallankumouksen jälkeen vuonna 1918 spartakistit erosivat „riippumattomista” ja perustivat saman vuoden joulukuussa Saksan kommunistisen puolueen.— 18.

⁷ *Hollantilaisiksi „tribuunalaisiksi”* Lenin nimittää Hollannin kommunistisen puolueen jäseniä. Alunperin he olivat Hollannin sosialidemokraattisen työväenpuolueen vasemmistoryhmä, joka perusti vuonna 1907 sanomalehden „Tribuuna” („De Tribune”). Vuonna 1909 tribuunalaiset erotettiin sosialidemokraattisesta työväenpuolueesta ja he perustivat itsenäisen puolueen (Hollannin sosialidemokraattisen puolueen). Tribuunalaiset edustivat Hollannin työväenliikkeen vasemmistosiipeä, mutta heidän puolueensa ei ollut johdonmukaisen vallankumouksellinen. Vuonna 1918 tribuunalaiset osallistuivat Hollannin kommunistisen puolueen perustamiseen.— 25.

⁸ *Horner* — A. Pannekoek.— 27.

⁹ *„Kommunistinen Työväenlehti”* („Kommunistische Arbeiterzeitung”) — Saksan kommunistisesta puolueesta (spartakisteista) vuonna 1919 eronneiden „vasemmisto”-kommunistien pikkuporvarillisen, anarko-syndikalistisen ryhmän äänenkannattaja. Lehteä julkaistiin vuodesta 1919 vuoteen 1927. Saksan „vasemmisto”-kommunistit eivät täyttäneet Kominternin III kongressin päätöstä, jonka mukaan heidän olisi pitänyt luopua lahkolaishenkisestä taktiikasta ja yhtyä Saksan kommunistiseen puolueeseen, ja heidät erotettiin Kommunistisesta Internationalesta. „Vasemmisto”-kommunistien huippukerrokset luisuivat vastavallankumouksen puolelle.— 27.

¹⁰ Vuoden 1917 helmikuun vallankumouksen jälkeen puolueen jäsenmäärässä tapahtui vuoden 1919 loppuun mennessä seuraavanlaisia muutoksia: VSDTP(b):n seitsemännen (Huhtikuun) Yleisvenäläisen konferenssin aikana vuonna 1917 puolueessa oli 80.000 jäsentä; VSDTP(b):n kuudennen edustajakokouksen aikana heinä—elokuussa 1917 noin 240.000; VKP(b):n seitsemännen edustajakokouksen aikana maaliskuussa 1918 vähintään 270.000; VKP(b):n kahdeksannen edustajakokouksen aikana vuoden 1919 maaliskuussa 313.766 jäsentä.— 31.

¹¹ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 30. osa, ss. 240—263.— 36.

¹² Ks. Engels an Marx, 1858 Oktober 7. „Gesamtausgabe”, Dritte Abt., Bd. II, S. 338.— 36.

¹³ *„Maailman teollisuustyöläiset”* („Industrial Workers of the World”) — Amerikan työläisten ammattijärjestö; perustettiin vuonna 1905. Sen perustamiseen osallistuivat aktiivisesti Amerikan työväenliikkeen toimihenkilöt D. de Leon, E. Debs ja W. Heywood. Järjestöllä oli suuri merkitys Amerikan ammattiliikkeen historiassa; ensimmäisen maailmansodan vuosina (1914—1918) se johti monia Amerikan työväenluokan sodanvastaisia joukkoesiintymisiä, paljasti Amerikan työväenliiton taantumuksellisten johtajien ja oikeistososialistien politiikkaa. Muutamat „Maailman teollisuustyöläisten” johtavat toimihenkilöt — W. Heywood y.m. liittyivät sittemmin USA:n kommunistiseen puolueeseen. Samaan aikaan järjestön toiminnassa ilmeni selvästi anarko-syndikalistisia piirteitä: se ei tunnustanut

proletariaatin poliittista taistelua, kiisti puolueen johtavan merkityksen, proletariaatin diktatuurin välttämättömyyden, kieltäytyi suorittamasta työtä Amerikkaan työväenliittoon kuuluivien työväen ammattijärjestöjen keskuudessa. Myöhemmin „Maailman teollisuustyöläiset” muuttui lahkolaisjärjestöksi, jolla ei ollut enää mitään vaikutusta työväenliikkeeseen.— 38.

¹⁴ Ks. Engels, Flüchtlings-Literatur, „Volksstaat”, 26. Juni 1874, S. 2.— 51.

¹⁵ Lenin tarkoittaa sitä kohtaa F. Engelsin F. A. Sorgelle marraskuun 29 p:nä 1886 lähettämästä kirjeestä, missä Engels arvostellessaan Amerikassa asuneita saksalaisia sosialidemokraattiemigrantteja sanoo, että heillä teoria on „dogmi eikä toimintaohje” (ks. Engels an F. A. Sorge, 29. November 1886. Marx, Engels, „Ausgewählte Briefe”, Berlin, 1953, S. 469).— 55.

¹⁶ Ks. Н. Г. Чернышевский. Избранные экономические произведения, т. II, 1948, стр. 550 (N. G. Tshernyshevski, „Valittuja taloustieteellisiä teoksia”, II osa, 1948, s. 550).— 55.

¹⁷ *Britannian sosialistinen puolue* (British Socialist Party) perustettiin vuonna 1911 Manchesterissa Sosialidemokraattisen puolueen ja muiden sosialististen ryhmien yhteenliittymisen tuloksena. BSP harjoitti agitaatiota marxilaisuuden aatteiden hengessä, se „ei ollut opportunistinen, vaan liberaaleista todella riippumaton” puolue (V. I. Lenin, Teokset, 19. osa, s. 264). Puolueen jäsenmäärän vähäluokisuus sekä puolueen irtautuneisuus joukoista aiheuttivat kuitenkin sen, että puolue oli luonteeltaan hiukan lahkokuntamainen.

Vuosien 1914—1918 imperialistisen maailmansodan kaudella puolueessa alkoi kärkevä taistelu internationalistisen virtauksen (A. Inkpin, F. Rothstein, D. MacLean, W. Gallacher y.m.) ja Hyndmanin johtaman sosialishovinitisen virtauksen välillä. Internationalistisessa virtauksessa oli epäjohdonmukaisia aineksia, jotka olivat useissa kysymyksissä keskustalaisella kannalla.

Vuoden 1916 helmikuussa ryhmä Britannian sosialistisen puolueen toimihenkilöitä perusti „The Call” nimisen sanomalehden, jolla oli tärkeä osuus internationalistien yhtenäisyyden lujittamisessa. Huhtikuussa 1916 Salfordissa pidetty BSP:n vuosikokous tuomitsi Hyndmanin ja hänen kannattajiensa sosialishovinitisen asenteen, ja nämä erosivat puolueesta.

Britannian sosialistinen puolue tervehti Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta. BSP:n jäsenet esittivät merkittävää osaa Englannin työtätekevien liikkeessä Neuvosto-Venäjän puolustamiseksi ulkomaiden interventiolta. Vuonna 1919 enemmistö puolueen paikallisjärjestöistä (98 neljää vastaan) kannatti liittymistä Kommunistiseen Internationaleen. Britannian sosialistinen puolue yhdessä Kommunistisen yhtenäisyysryhmän kanssa oli päätekijänä Ison-Britannian kommunistisen puolueen perustamisessa. Vuonna 1920 pidetyssä ensimmäisessä, yhdistävässä edustajakokouksessa suurin osa BSP:n paikallisjärjestöistä liittyi Kommunistiseen puolueeseen.— 62.

¹⁸ „*Sosialistinen työväenpuolue*” muodostui vuonna 1903 Sosialidemokraattisesta liitosta eronneiden vasemmistososialidemokraattien ryhmästä. „*Etelä-Walesin sosialistinen yhdistys*” oli pieni ryhmä, johon kuului etupäässä Walesin hiilenkaivajia. „*Sosialistinen työväenliitto*” oli jäsenmäärältään vähälukuinen järjestö, joka oli saanut alkunsa „Naisten äänioikeutta puolustavasta yhdistyksestä” ja siihen kuului pääasiassa naisia.

Kun muodostettiin Ison-Britannian kommunistista puoluetta (perustava edustajakokous pidettiin heinäkuun 31 — elokuun 1 p:nä 1920), joka otti ohjelmaansa kohdan puolueen osallistumisesta parlamenttivaaleihin ja Työväenpuolueeseen yhtymisestä, osa „vasemmisto”-järjestöistä ei liittynyt Kommunistiseen puolueeseen. Tammi-kuussa 1921 pidetyssä Kommunistisen puolueen edustajakokouksessa Etelä-Walesin sosialistinen yhdistys ja Sosialistinen työväenliitto (joita nimitettiin siihen aikaan Kommunistiseksi työväenpuolueeksi ja Kommunistiseksi puolueeksi) yhtyivät Ison-Britannian kommunistiseen puolueeseen, joka otti nimekseen Ison-Britannian yhdistynyt kommunistinen puolue. Sosialistisen työväenpuolueen johto kieltäytyi yhtymästä.— 62.

¹⁹ „*Neuvostolliset*” „*oikeudenpuolustajat*” — oikeudenpuolustajakollegioita, joita perustettiin helmikuussa 1918 työläisten, sotilaiden, talonpoikain ja kasakkain Neuvostojen yhteyteen. Lokakuussa 1920 oikeudenpuolustajakollegiot lakkautettiin.— 99.

²⁰ *Puheensa Puolan rintamalle lähteville puna-armeijalaisille* Lenin piti toukokuun 5 p:nä 1920 Teatteriaukiolla (nykyisin Sverdlovin aukio), jossa oli Moskovan varuskunnan paraati. Paraatiin osallistuivat myös Puolan rintamalle lähdössä olleet Pietarin kommunistit.— 111.

²¹ *Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston, Moskovan kaupungin ammattiliittojen ja tehdaskomiteain edustajain yhteinen kokous*, joka pidettiin toukokuun 5 p:nä 1920, oli kutsuttu koolle valkopoialaisten Neuvosto-Venäjäälle tekemän hyökkäyksen johdosta. Kokouksessa oli läsnä myös 300 Pietarin kommunistityöläistä, jotka olivat lähdössä Puolan rintamalle. Kokouksessa oli käsiteltävänä yksi kysymys — tilanne Puolan rintamalla. Yksimielisesti hyväksyttiin päätöslauselma, jossa työläisiä ja talonpoikia kehoitettiin mobilisoimaan kaikki voimansa porvariston ja tilanherrain Puolan nujertamiseen.— 113.

²² Tarkoitetaan Entente-valtojen konferenssia, joka pidettiin San Remossa (Italia) huhtikuussa 1920. Konferenssissa käsiteltiin kysymykset: Turkin kanssa tehtävän rauhansopimuksen luonnos, Versaillesin sopimuksen täyttäminen Saksan taholta y.m.— 115.

²³ Vuoden 1920 alussa osa Punaisen Armeijan joukko-osastoista muutettiin työarmeijoiksi, että niitä olisi voitu käyttää taloudellisessa rakennustyössä. Sota porvariston ja tilanherrain Puolaa ja Wrangelia vastaan pakotti muuttamaan työarmeijat jälleen taisteluosastoiksi.— 117.

- ²⁴ Lenin tarkoittaa Bullittin saapumista Moskovaan vuoden 1919 maaliskuussa. Bullitt saapui USA:n presidentin Wilsonin ja Englannin pääministerin Lloyd Georgen toimeksiannosta ja ehdotti Neuvostohallitukselle, että se solmisi rauhan niiden valkokaartilaishallitusten kanssa, joita sillä hetkellä oli Venäjän alueella. Laadittiin sopimusluonnos. Imperialistit kieltäytyivät kuitenkin käymästä rauhanneuvotteluja, sillä he luottivat Koltshakin armeijan tilapäisten voittojen johtavan Neuvostotasavallan kukistamiseen.— 121.
- ²⁵ Leninin tervehdys „*Intian vallankumoukselliselle liitolle*” käännettiin englannin kielelle ja lähetettiin radioitse vastaukseksi päätöslauselmaan, jonka Intian vallankumoukselliset olivat hyväksyneet joukkokokouksessaan maaliskuun 4 p:nä 1920 ja lähettäneet Venäjälle Leninille osoitettuna. Intian vallankumoukselliset ilmaisivat päätöslauselmassaan syvän kiittolisuutensa Neuvosto-Venäjälle, joka käy suurta taistelua sorrettujen luokkien ja kansojen vapauttamiseksi.— 122.
- ²⁶ „*Kirje Englannin työläisille*” julkaistiin kesäkuussa 1920 Britannian sosialistisen puolueen viikkolehdestä „The Call” („Kutsu”); Ison-Britannian työväenpuolueen lehdessä „The Daily Herald” („Päivän Sanomat”); porvarillisessa lehdessä „The Manchester Guardian” („Manchesterin Vartija”) y.m.— 123.
- ²⁷ G. L.— György Lukács, Unkarin kommunistisen puolueen jäsen.— 149.
- ²⁸ B. K.— Béla Kun — unkarilainen kommunisti; eräs vuonna 1919 pystytetyn Unkarin Neuvostovallan järjestäjistä ja johtajista.— 149.
- ²⁹ *Vastuunalaisten maaseututoiminnanjärjestäjien toinen yleisvenäläinen neuvottelukokous*, jonka oli kutsunut koolle VKP(b):n KK, pidettiin kesäkuun 10—15 p:nä 1920. Kokouksessa oli läsnä maaseututoiminnanjärjestäjiä kuvernementeista, ujesteista, volosteista, kaikkiaan yli 300 edustajaa 61 kuvernementista. Lenin piti puheen kesäkuun 12 p:nä. Tervehdyksen Yleisvenäläisen TpKK:n nimessä esitti M. I. Kalinin.
- Neuvottelukokous hyväksyi vetoomuksen „Maailman kaikille työläisille”, jossa se tervehti Englannin, Unkarin, Italian ja muiden maiden työläisiä, jotka olivat päättäneet estää sotavarusteiden ja sotajoukkojen lähettämisen Neuvosto-Venäjää vastaan sotivan porvarien ja tilanherrain Puolan avuksi.— 152.
- ³⁰ Lenin tarkoittaa VSFNT:n Kansankomissaarien Neuvoston Puolan hallitukselle ja Puolan kansalle osoittamaa julkilausumaa tammikuun 28 p:ltä 1920 ja Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean vetoomusta Puolan kansalle helmikuun 2 p:ltä 1920.— 152.
- ³¹ Lenin tarkoittaa VKP(b):n IX edustajakokouksen päätöstä „Suhtautumisesta osuustoimintaan”. Ks. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК”, 7 изд., ч. I, 1954, стр. 494—496 („NKP edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmina ja päätöksinä”, 7. painos, I nidos, 1954, ss. 494—496).— 165.

- ³² „Luonnos (eli teesit) VKP:n vastaukseksi Saksan riippumattoman sos.-dem. puolueen kirjeeseen” ks. V. I. Lenin, Teokset, 30. osa, ss. 325—332.— 182.
- ³³ *Torinon osasto* syytti Italian sosialistista puoluetta, jonka johdossa olivat sovittelijat, siitä, että se ei analysoinut oikein tapahtumia Italiassa vallankumouksellisen nousun aikana (1919—1920), jolloin proletariaatilla olisi ollut mahdollisuus ottaa valtiolta käsiinsä; siitä, että se ei esittänyt ainoatakaan tunnusta, jonka vallankumoukselliset joukot olisivat voineet hyväksyä; ei karkottanut riveistään reformisteja. Osasto esitti useita sellaisia käytännöllisiä ehdotuksia kuin opportunistien karkottaminen puolueesta; kommunististen ryhmien perustaminen kaikissa tehtaissa, ammattiliitoissa, osuuskunnissa ja kasarmeissa; tehdaskomiteain perustaminen tuotannon valvonnan järjestämiseksi teollisuudessa ja maataloudessa. Osasto vaati aloittamaan heti kansanjoukkojen valmistamisen Neuvostojen perustamiseen.— 183.
- ³⁴ „*Vastaus Ison-Britannian kommunistisen puolueen perustamiseksi muodostetun yhteisen väliaikaisen komitean kirjeeseen*” lähetettiin radioitse ja julkaistiin englannin kielellä Britannian sosialistisen puolueen äänenkannattajassa „The Call” („Kutsu”), lehden 224. numerossa heinäkuun 22 p:nä 1920. Vastaus luettiin myös Englannin kommunistien edustajakokouksessa, joka pidettiin heinäkuun 31—elokuun 1 p:nä 1920.— 186.
- ³⁵ Puhe on Pariisin rauhankonferenssista, joka kutsuttiin koolle vuosien 1914—1918 imperialistisen maailmansodan jälkeen ja päättyi Versailles'n rauhansopimuksen allekirjoittamiseen. Muiden kysymysten ohella konferenssissa käsiteltiin kysymystä Puolan rajoista. Puolan väliaikaiset itärajat määriteltiin mielivaltaisesti liittoutuneiden Korkeimman neuvoston päätöksellä joulukuun 8 p:nä 1919.— 188.
- ³⁶ Tarkoitetaan Leninin ehdotuksia vastaukseksi heinäkuun 12 p:nä 1920 esitettyyn Curzonin noottiin. Heinäkuun 16 p:nä 1920 pidetty KK:n kokous hyväksyi Leninin ehdotukset. Leninin ehdotusten pohjalla laadittiin Ulkoasiain kansankomissariaatin radiosähkösanoma, joka lähetettiin Englannin hallitukselle heinäkuun 17 p:nä 1920.— 190.
- ³⁷ „*Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen kahdennenkymmennennen ehdon*” Lenin esitti Kominternin II kongressin valiokunnan kokouksessa heinäkuun 25 p:nä 1920 käsiteltäessä hänen laatimiaan teesejä Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdoista ja se hyväksyttiin valiokunnassa ja kongressissa. Leninin teeseissä „Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdot”, jotka julkaistiin ennen kongressin alkamista, oli yhdeksäntoista ehtoa. Kongressi hyväksyi kaksikymmentä yksi ehtoa. Kahdeskymmenes ensimmäinen ehto kuului: „Puolueen jäsenet, jotka hylkäävät periaatteellisesti Kommunistisen Internationalen asettamat velvollisuudet ja teesit, tulee erottaa puolueesta.

Tämä koskee myös puolueiden ylimääräisten edustajakokousten edustajia".— 198.

³⁸ *Kommunistisen Internationalen II kongressi* pidettiin heinäkuun 19—elokuun 7 pnä 1920. Kongressi avattiin Pietarissa; seuraavat istunnot pidettiin Moskovassa. II kongressissa oli läsnä yli 200 edustajaa, jotka edustivat 37 maan työväenjärjestöjä. Paitsi kommunistien puolueiden ja järjestöjen edustajia (31 maasta) kongressiin osallistui Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen, Italian ja Ranskan sosialististen puolueiden, Maailman teollisuusyöläisten (Australia, Englanti, Irlanti), Espanjan kansallisen työn yleisjärjestön ja muiden järjestöjen edustajia.

Kaikkea kongressin koolekutsumisen valmistelutyötä johti Lenin. Kongressin ensimmäisessä istunnossa Lenin teki selostuksen kansainvälisestä tilanteesta ja Kommunistisen Internationalen perustehtävistä. Lenin kävi kongressissa ankaraa taistelua opportunistisia, keskustalaisia puolueita vastaan, jotka yrittivät soluttautua III Internationaleen, ja arvosteli terävästi monissa kommunistisissa järjestöissä esiintyneitä anarko-syndikalistisia suuntia ja „vasemmistolaisia” lahkokuntalaisuutta; piti alustuksia ja puheita (ks. tätä osaa, ss. 199—249) ja osallistui valiokuntien työhön, jotka käsittelivät kansainvälistä tilannetta ja Kominternin perustehtäviä, kansallisuus- ja siirtomaakysymystä, agraarikysymystä, Kommunistiseen Internationalen hyväksymisen ehtoja. Leninin teesit Kommunistisen Internationalen II kongressin perustehtävistä, kansallisuus- ja siirtomaakysymyksestä, agraarikysymyksestä ja Kommunistiseen Internationalen hyväksymisen ehdoista hyväksyttiin kongressin päätöksiksi.

VKP(b):n edustajisto valitsi V. I. Leninin Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevaan komiteaan.

II kongressi laski Kommunistisen Internationalen ohjelman, organisaatioperiaatteiden, strategian ja taktiikan perustat.— 199.

³⁹ „*Kilta*”-sosialistit, „kiltasosialismi”, Englannin trade unionien keskuudessa ennen ensimmäistä maailmansotaa syntynyt vastavallankumouksellinen virtaus. „Kilta”-sosialistit kiistivät valtion luokaluonteon, levittivät työläisten keskuudessa sellaisia harhakäsityksiä, että riistosta voidaan vapautua ilman luokkataistelua, kehittivät luomaan olemassaolevista trade unioneista muodostettujen tuottajain ammattiyhdistysten (kilttojen) pohjalla erikoisen teollisen järjestön ja antamaan sen haltuun teollisuuden johtamisen, sillä he olivat sitä mieltä, että tätä tietä voidaan luoda sosialistinen yhteiskunta.

„Kilta”-sosialistit alkoivat toimia erittäin aktiivisesti Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen jälkeen yrittäen panna luokkataisteluaatteen ja proletariaatin diktatuuriaatteen vastapainoksi oman reformistisen „teoriaansa”. XX vuosisadan 20-luvulla „kiltasosialismi” menetti kaiken vaikutuksensa Englannin työväenluokan keskuudessa.— 219.

⁴⁰ Ks. tätä osaa, ss. 182—183.— 222.

⁴¹ Ks. tätä osaa, s. 73.— 222.

- ⁴² *Kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsitellyt valiokunta* muodostettiin Kommunistisen Internationalen II kongressissa Venäjän, Bulgarian, Ranskan, Hollannin, Saksan, Unkarin, USA:n, Brittiläisen Intian, Persian, Kiinan, Korean, Englannin y.m. maiden kommunististen puolueiden edustajista. Valiokunnan työtä johti Lenin. Leninin laatimat kansallisuus- ja siirtomaakysymystä koskevat teesit käsiteltiin kongressin neljännessä ja viidennessä istunnossa ja hyväksyttiin heinäkuun 28 pnä.— 226.
- ⁴³ Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdot käsiteltiin (alustavasti) kongressin valitsemissa valiokunnassa. Valiokunnassa olivat edustettuina Venäjän, Saksan, Bulgarian, USA:n, Unkarin, Itävallan ja Hollannin kommunistinen puolue, Irlannin Maailman teollisuustyöläiset, Sveitsin sosialistisen puolueen vasemmistosiipi ja Ranskan kommunistinen ryhmä. Valiokunnan työn pohjaksi otettiin Leninin teesit „Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdot”. Lenin osallistui välittömästi valiokunnan työhön. Kominterniin hyväksymisen ehtoja käsiteltiin kongressin kolmessa istunnossa heinäkuun 29 ja 30 pnä ja ne hyväksyttiin kongressin istunnossa elokuun 6 pnä.— 232.
- ⁴⁴ Кс. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК”, 7 изд., ч. I, 1954, стр. 39 („NKP edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmina ja päätöksinä”, 7. painos, I osa, 1954, s. 39).— 233.
- ⁴⁵ Kysymys Englannin kommunistisen puolueen liittymisestä Työväenpuolueeseen ratkaistiin kongressin viimeisessä istunnossa elokuun 6 pnä käsiteltäessä Leninin teesejä Kommunistisen Internationalen perustehtävistä. Leninin puheen jälkeen kongressi hyväksyi äänten enemmistöllä (58 äänellä 24 vastaan; 2 pidättyi) päätöksen, jossa se kannatti Kommunistisen puolueen liittymistä Työväenpuolueeseen. Työväenpuolue kuitenkin kieltäytyi ottamasta Englannin kommunistista puoluetta järjestönsä.— 243.
- ⁴⁶ „*Kirjeen Itävallan kommunisteille*” Lenin kirjoitti sen johdosta, kun Itävallan kommunistinen puolue oli päättänyt boikotoida parlamenttivaaleja. Syyskuun 1 pnä 1920 kutsuttiin koolle yleinen puoluekonferenssi, jossa tehtiin päätös puolueen osallistumisesta parlamenttivaaleihin. Itävallan kommunistisen puolueen vaalitunnuksena oli työväenluokan vallankumouksellinen yhtenäisyys.— 253.
- ⁴⁷ *VKP(b):n yhdeksäs yleisvenäläinen konferenssi* pidettiin Moskovassa syyskuun 22—25 pnä 1920. Konferenssiin osallistui 241 edustajaa (116 päätösvaltaista ja 125 neuvottelevaa edustajaa). Konferenssin päiväjärjestyksessä olivat seuraavat kysymykset: KK:n poliittinen toimintaselustus, selustus KK:n organisatorisesta toiminnasta, puoluerakennustyön ensivuoroiset tehtävät, puoluehistorian tutkimusvaliokunnan selustus, selustus Kominternin II kongressista. Kuultiin myös Puolan kommunistien edustajan selustus. Lenin avasi konferenssin, teki KK:n poliittisen toimintaselostuksen ja piti puheen puoluerakennustyön ensivuoroisista tehtävistä keskusteltaessa. KK:n

poliittisen toimintaselostuksen peruskysymyksenä oli kysymys sodasta ja rauhasta Puolan kanssa ja Wrangelin murskaamisen järjestämisestä. Hyväksyttiin yksimielisesti päätöslauselma Puolan kanssa solmittavan rauhan ehtoista. Konferenssi hyväksyi Yleisvenäläisen TpKK:n ilmoituksen Puolan kanssa solmittavan rauhan konkreettista ehtoista. Ilmoitus oli laadittu Leninin välittömällä johdolla ja hän oli toimittanut sen. Päätöslauselmassaan „Puoluerakennustyön ensivuoroisista tehtävistä” konferenssi esitti useita käytännöllisiä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli puolueen sisäisen demokratian laajentaminen, puolueen yhtenäisyyden ja puoluekurin lujittaminen, taistelu neuvosto- ja talouslaitoksissa esiintynyttä virkavaltaisuutta vastaan ja nuorten puoluejäsenten kommunistisen kasvatustyön tehostaminen. Konferenssi katsoi välttämättömäksi muodostaa valvontakomitean, jonka valitsee puolueen edustajakokous, ja kuvernementtien puoluekomiteoiden puoluekomissiot, jotka valitaan kuvernementtikonferensseissa. Konferenssi tuomitsi puoluevastaisen „demokraattisen sentralismin” ryhmän, joka oli puoluekuria vastaan ja kiisti puolueen johtavan merkityksen Neuvostojen ja ammattiliittojen suhteen.— 261.

- ⁴⁸ Lenin tarkoittaa „*Toimintakomiteaa*”, jonka Englannin työläiset muodostivat elokuussa 1920 Lontoossa trade unionien kongressin sekä Työväenpuolueen toimeenpanevan komitean ja parlamenttiryhmän edustajain yhteisessä konferenssissa. „Toimintakomitean” muodostamisen tarkoituksena oli järjestää työläiset vastustamaan Englannin yhtymistä sotaan Neuvosto-Venäjää vastaan.— 263.
- ⁴⁹ Leninin kirje julkaistiin Saksan kommunistisen puolueen äänenkannattajassa „Die Rote Fahne” („Punainen Lippu”), Ranskan sosialistisen puolueen äänenkannattajassa „L’Humanité” („Ihmiskunta”) ja Ison-Britannian kommunistisen puolueen äänenkannattajassa „The Communist” („Kommunisti”) syys-—marraskuussa 1920.— 266.
- ⁵⁰ *Venäjän kommunistisen nuorisoliiton III yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin lokakuun 2—10 pnä Moskovassa; kokouksessa oli läsnä noin 600 edustajaa. Lenin piti puheensa edustajakokouksen ensimmäisessä istunnossa, illalla lokakuun 2 pnä.— 269.
- ⁵¹ Proletkult-järjestöjen ensimmäisessä yleisvenäläisessä edustajakokouksessa, joka pidettiin Moskovassa lokakuun alussa 1920, Lunatsharski kannatti Proletkultin täydellistä itsenäisyyttä Valistusasiain kansankomissariaatin systeemissä. Leninin ohjeiden mukaisesti edustajakokousta varten laadittiin päätöslauselmaehdotus niiden johtoaajatusten hengessä, jotka Lenin oli ehdotuksessaan esittänyt. Edustajakokous hyväksyi päätöslauselman yksimielisesti.— 303.
- ⁵² Lenin tarkoittaa Idän kansojen ensimmäistä edustajakokousta, joka pidettiin syyskuun 1—7 pnä 1920 Bakussa. Kokouksessa oli 1.891 edustajaa, jotka edustivat 37 kansallisuutta. Edustajien joukossa oli 1.273 kommunistia. Kansallisuus- ja siirtomaakysymyksessä edustajakokous yhtyi Kommunistisen Internationalen II kongressin päätöslauselmaan.— 317.

- ⁵³ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 8. osa, ss. 363—364.— 329.
- ⁵⁴ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 16. osa, ss. 375—393, 395—423.— 329.
- ⁵⁵ Ks. „Neue Rheinische Zeitung”, 14. September 1848.— 333.
- ⁵⁶ Ks. „Neue Rheinische Zeitung”, 7. Juni 1848.— 334.
- ⁵⁷ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 9. osa, ss. 115—117.— 334.
- ⁵⁸ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 10. osa, ss. 208—209.— 335.
- ⁵⁹ *Dampfersubvention* — laivaliikenneapurahat. Puhe on Saksan valtiopäivien sosialidemokraattisessa ryhmässä esiintyneistä erimielisyyksistä kysymyksessä, joka koski määrärahojen myöntämistä yksityisyrittäjille linjalaivaliikenteen järjestämiseksi Itä-Aasiaan, Australiaan ja Afrikkaan. Sosialidemokraattisen ryhmän oikeistosiipi kannatti Bismarckin hallituksen harjoittamaa määrärahojen myöntämispolitiikkaa. Sorgelle vuoden 1884 joulukuun 31 pnä lähettämässään kirjeessä Engels tuomitsi oikeistolaisten opportunistisen kannannon.— 346.
- ⁶⁰ „Nuoret” — Saksan sosialidemokratian pikkuporvarillinen puolianarkistinen ryhmä; perustettiin vuonna 1890. Ryhmän perusosan muodostivat nuoret kirjailijat (siitä ryhmän nimikin). Ryhmä esitti toimintaohjelman, jossa kiellettiin sosialidemokraattien kaikkinaisen osallistuminen parlamenttiin. Lokakuussa 1891, Saksan sosialidemokratian Erfurtin edustajakokouksessa, „nuoret” erotettiin puolueesta.— 346.
- ⁶¹ „*Severnyi Golos*” („Pohjoinen Ääni”) — legaalinen päivälehti, VSDTP:n äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1905 joulukuun 6 (19) päivästä lähtien; toimituskuntaan kuului bolshevikkeja ja menshevikkejä. Kolmannen numeron ilmestyttyä joulukuun 8 (21) pnä 1905 lehti lakkautettiin.— 346.
- ⁶² „*Natshalo*” („Alku”) — menshevikkien legaalinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1905 marras- ja joulukuussa.— 346.
- ⁶³ „*Novaja Zhizn*” („Uusi Elämä”) — ensimmäinen legaalinen bolshevistinen sanomalehti; ilmestyi Pietarissa joka päivä lokakuun 27 (marraskuun 9) päivästä joulukuun 3 (16) päivään 1905. Leninin saavuttua maanpaosta Pietariin marraskuun alussa lehti alkoi ilmestyä hänen välittömällä johdolla. „*Novaja Zhizn*” oli tosiasiallisesti VSDTP:n Pää-äänenkannattaja.— 347.
- ⁶⁴ „*Poljarnaja Zvezda*” („Pohjantähti”) — viikkojulkaisu, kadettipuolueen oikeistosiiven äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuosina 1905—1906 P. B. Struven toimittamana.
- „*Nasha Zhizn*” („Elämämme”) — kadettipuolueen vasemmistosiipeä lähellä ollut päivälehti; ilmestyi väliajoin vuosina 1904—1906 Pietarissa.— 348.

- ⁶⁵ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 10. osa, ss. 234—248.— 348.
- ⁶⁶ Päätöslauselmaehdotus „*Ammattiliittojen tehtävät ja näiden toteuttamismenetelmät*” otettiin Ammattiliittojen V yleisvenäläisen konferenssin VKP(b):n ryhmän päätöslauselman perustaksi. Päätöslauselma hyväksyttiin ryhmän kokouksessa marraskuun 8 p:nä 1920.— 362.
- ⁶⁷ Ks. tätä osaa, ss. 266—268.— 367.
- ⁶⁸ „*L'Humanité*” („Ihmiskunta”) — päivälehti, jonka J. Jaurès perusti vuonna 1904 Ranskan sosialistisen puolueen äänenkannattajaksi. Imperialistisen maailmansodan vuosina (1914—1918) lehti oli Ranskan sosialistisen puolueen äärioikeiston käsissä ja sen kanta oli sosialishovinistinen. Pian sen jälkeen kun sosialistinen puolue jakautui kahtia Tours'in kongressissa (joulukuu 1920) ja perustettiin Ranskan kommunistinen puolue, lehdestä tuli viimeksi mainitun äänenkannattaja. Lehti ilmestyy nykyään Pariisissa Kommunistisen puolueen Pää-äänenkannattajana.— 370.
- ⁶⁹ Ks. tätä osaa, s. 175.— 376.
- ⁷⁰ Ks. K. Marx. „Pääoma”, I osa, Petroskoi 1957, s. 186.— 380.
- ⁷¹ Ks. F. Engels. „Anti-Dühring”, Lahti 1957, s. 113.— 380.
- ⁷² Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen ylimääräinen edustajakokous pidettiin Hallelissa lokakuun 12—17 p:nä 1920. Peruskysymyksenä edustajakokouksessa oli kysymys Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdoista. Ankaran taistelun seurauksena „riippumattomien” puolue jakautui kahtia: äänten enemmistöllä, 237 ääntä 156 vastaan, edustajakokous asetti kannattamaan Kominterniin liittymistä. Oikeistolaiset järjestivät oman edustajakokouksensa ja valitsivat Keskushallinnon säilyttäen entisen nimensä. Riippumattoman puolueen vasemmisto-osa muodosti yhdessä Saksan kommunistisen puolueen (spartakistit) kanssa Saksan yhdistetyn kommunistisen puolueen.— 387.
- ⁷³ Nämä Leninin teesit on otettu niiden Poliittisen valistustyön päähallinnon teesien alustelman perustaksi, jotka julkaistiin „Pravdan” 267. numerossa marraskuun 27 p:nä 1920 otsikkonaan „Tuotantopropaganda. (Poliittisen valistustyön päähallinnon teesien alustelma)”.— 392.
- ⁷⁴ „*Bednota*” („Köyhälistö”) — päivälehti, Kommunistisen puolueen (bolshevikkien) Keskuskomitean julkaisu; ilmestyi Moskovassa maaliskuun 27 päivästä 1918 tammikuun 31 päivään 1931. Helmikuun 1 p:nä 1931 „*Bednota*” yhdistettiin „*Sotsialistitsheskoje Zemledelije*” („Sosialistinen Maanviljely”) lehden kanssa.— 393.
- ⁷⁵ VKP(b):n Moskovan kuvernementtikonferenssi pidettiin marraskuun 20—22 p:nä 1920; konferenssissa oli läsnä 289 päätösvaltaista ja 89 neuvottelevaa edustajaa.

Puheensa „Ulko- ja sisäpoliittinen tilanteemme ja puolueen tehtävät” Lenin piti toisena konferenssipäivänä, marraskuun 21 p:nä 1920. Samana vuonna puhe julkaistiin erillisenä kirjasena venäjän, saksan ja ranskan kielellä.

Konferenssin edustajain vaalien ja konferenssin aikana puolueen linjaa vastaan esiintyivät puoluevastaiset „demokraattisen sentralismin” ja „työläisopposition” ryhmä. Leninin johdolla konferenssi torjui puolueen vihollisten puoluevastaiset hyökkäykset.— 396.

⁷⁶ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 27. osa, s. 230.— 405.

⁷⁷ Lenin tarkoittaa sähköistämistä koskevaa aineistokokoelmaa: „VSFNT:n sähköistämissuunnitelma. Valtion Venäjän-sähköistämiskomitean selostus Neuvostojen 8. edustajakokoukselle”, Moskova, 1920.— 408.

⁷⁸ Lenin tarkoittaa VKP (b):n IX yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselmaa. Ks. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК”, 7. izd., ч. I, 1954, стр. 506—513 („NKР edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmina ja päätöksinä”, 7. painos, I osa, 1954, ss. 506—513).— 410.

⁷⁹ Zamoskvoretshjen kaupunginosan puolueenjäsenten yleisessä kokouksessa käsiteltiin puolueen Moskovan kuvernementtikonferenssin työn yhteenvedoja; selostuksen teki V. I. Lenin. Puheenvuoroissaan „työläisopposition” ja „demokraattisen sentralismin” ryhmän edustajat tekivät Keskuskomiteaa ja puolueen linjaa vastaan puoluevastaisia hyökkäyksiä, jotka Lenin torjui loppulausunnossaan. Lenin vastasi myös puolueen jäsenten kirjelappusiin pysähtyen tarkastelemaan seikkaperäisesti toimilupakysymystä.— 423.

⁸⁰ Sähke oli vastaus tervehdykseen, jonka Armenian sotilaallinen vallankumouskomitea oli lähettänyt Leninille, kun Armeniassa pystytettiin Neuvostovalta. Sotilaallisen vallankumouskomitean tervehdys oli lähetetty marraskuun 30 p:nä 1920.— 426.

⁸¹ Lenin tarkoittaa lakiehdotusta „Talonpoikain harjoittaman maatalouden lujittamisen ja kehittämisen toimenpiteistä”, jonka Kansankomissaarien Neuvosto esitti Yleisvenäläisen TrKK:n Puhemiehistölle Neuvostojen VIII edustajakokouksessa hyväksymistä varten; lakiehdotus julkaistiin „Izvestijan” 281. numerossa, joulukuun 14 p:nä 1920.— 446.

⁸² *Neuvostojen VIII yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa joulukuun 22—29 p:nä 1920. Edustajakokouksessa oli läsnä 2.537 edustajaa, joista päätösvaltaisia oli 1.728 ja neuvottelevia 809. Leninin esittämän Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksen johdosta edustajakokous hyväksyi yksimielisesti päätöslauselman, jossa hyväksyttiin Neuvostohallituksen toiminta.

Neuvostojen VIII edustajakokous hyväksyi Leninin ehdotuksen mukaisesti maan sähköistämisuunnitelman — Goelro'n (Valtion Venäjän-sähköistämiskomitean) suunnitelman — sekä Leninin kirjoittaman pääköslauseelman sähköistämistä koskevan alustuksen johdosta (ks. tätä osaa, ss. 519—520). Edustajakokouksen aikana Lenin piti monta puhetta VKP(b):n ryhmän kokouksissa. Puolueyhmän ensimmäisessä kokouksessa joulukuun 21 p:nä Lenin esitti alustuksen toimitiluvista. Joulukuun 22 p:nä Lenin piti puolueyhmän kokouksessa puheen ulko- ja sisäpolitiikan kysymyksistä.

Edustajakokouksen käsiteltäväksi oli esitetty Kansankomissaarien Neuvoston joulukuun 14 p:nä 1920 hyväksymä lakiehdotus talonpoikaistalouden lujittamista ja kehittämistä tarkoittavista toimenpiteistä. Lakiehdotuksen peruskohtia käsiteltiin Leninin osanotolla talonpoikaisedustajien neuvottelukokouksessa joulukuun 22 p:nä 1920 ja edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksissa joulukuun 24 ja 27 p:nä. Edustajakokous hyväksyi lakiehdotuksen yksimielisesti joulukuun 28 p:nä 1920.

Neuvostojen VIII edustajakokous vahvisti VSFNT:n ja Ukrainan SNT:n kesken tehdyn liittosopimuksen.— 449.

- ⁶³ Lenin tarkoittaa „Puhettaan VKP(b):n Moskovon järjestön aktiivin kokouksessa joulukuun 6 p:nä 1920” (ks. tätä osaa, ss. 427—447).— 452.
- ⁶⁴ Lenin tarkoittaa liittolaisvaltojen Korkeimman neuvoston Koltshakille toukokuun 26 p:nä 1919 lähettämää noottia, jossa Ranskan, Englannin, Italian, Amerikan ja Japanin hallitukset ilmoittivat olevansa valmiit auttamaan Koltshakia ja tunnustamaan hänet „koko Venäjän hallituksen” päämieheksi.— 454.
- ⁶⁵ „Suharevka” — Moskovassa Suharevin aukiolla (nykyään Kolhoosilaisten aukio) sijainnut kauppatori. „Suharevka” sana oli elintarvikemy.m. keinottelun synonyymi. Neuvostojen VIII yleisvenäläisen edustajakokouksen edellä Suharevkan tori suljettiin Moskovon Neuvoston puhemiehistön joulukuun 13 p:nä 1920 tekemän päätöksen nojalla.— 471.
- ⁶⁶ Elokuun 10 p:nä 1920 Ranskan hallitus ilmoitti virallisesti tunnustavansa Wrangelin Etelä-Venäjän hallitsijaksi.— 475.
- ⁶⁷ Ks. V. I. Lenin. Teokset, 27. osa, ss. 304—307.— 483.
- ⁶⁸ Kansankomissaarien Neuvoston dekreetti „Väliaikainen säädös luontoispalkkioista” julkaistiin lokakuun 23 p:nä 1920.— 494.
- ⁶⁹ Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea (VII kokoonpano) päätti ensimmäisessä istunnossaan (helmikuun 2—7 p:nä 1920) antaa Korkeimman Kansantalouseluoston tehtäväksi laatia yhdessä Maatalouden kansankomissariaatin kanssa voimalaitosverkkoston luonnoksen. Helmikuun 21 p:nä 1920 Korkeimman Kansantalouseluoston puhemiehistö sopien asiasta Maatalouden kansankomissariaatin kanssa vahvisti Valtion Venäjän-sähköistämiskomitean (Goelro'n).

Komitea ryhtyi työhön maaliskuun 20 pnä 1920 ja laati Neuvostojen VIII edustajakokouksen alkamiseen mennessä VSFNT:n yleisen sähköistämisuunnitelman. Valtion sähköistämiskomitea perustettiin V. I. Leninin aloitteesta ja hänen ohjeidensa mukaan.— 501.

- ⁹⁰ Marraskuun 14 pnä 1920 Lenin oli talonpoikien kutsusta läsnä sähköaseman käyntiänpäätötilaisuudessa Volokolamskin ujestin Jaro-poletsin volostin Kashinon kylässä. Tilaisuudessa Lenin keskusteli talonpoikien kanssa ja piti sitten puheen sähköistämisen merkityksestä kansantaloudessa.— 503.
- ⁹¹ Neuvostojen VIII edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa, joka pidettiin aamulla joulukuun 24 pnä 1920, käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston lakiehdotusta talonpoikaistalouden lujittamista ja kehittämistä tarkoittavista toimenpiteistä.— 512.
- ⁹² Lenin tarkoittaa seuraavia sanoja VKP(b):n VIII edustajakokouksessa maaliskuun 23 pnä 1919 maaseututyöstä esittämästään alustuksesta: „*Pakkokeinojen soveltaminen keskivarakkaaseen talonpoikaistoon on mitä vahingollisinta*” (ks. Teokset, 29. osa, s. 193).— 512.
- ⁹³ Tarkoitetaan lakia maan yhteiskunnallistamisesta, joka hyväksyttiin Neuvostojen III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa (se pidettiin tammikuun 10—18 (23—31) pnä 1918). Lain kuudennessa pykälässä sanotaan: „Yksityisomistuksessa oleva elollinen ja eloton maatalousirtaimisto siirtyy niiden merkityksestä riippuen ilman mitään lunastusmaksua riistotalouksilta ujesti-, kuvernementti-, alue- ja liittoneuvostojen maaosastojen käyttöön”.— 515.
-

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA

(Huhtikuu — joulukuu 1920)

1920

- Huhtikuu, 27.* Lenin saa valmiiksi kirjansa „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa”.
- Kirjeessään K. A. Timirjzeville Lenin antaa korkean arvion Timirjzevin kirjalle „Tiede ja demokratia”.
- Huhtikuu, 29.* Lenin pitää Lasi- ja posliiniteollisuuden työläisten IV yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Huhtikuu, 29—
toukokuu, 2.* V. I. Lenin osallistuu valkopuolalaisia vastaan alkaneen sodan yhteydessä harjoitettavaa agitaatiotyötä koskevien VKP (b):n Keskuskomitean teesien laadintaan.
- Toukokuu, 1.* Aamulla Lenin osallistuu vapputalkoiisiin Kremlissä.
- Klo 2 päivällä Lenin pitää puheen K. Marxin muistopatsaan peruskiven laskutilaisuudessa Teatteri-aukiolla (nykyään Sverdlovin aukio).
- Klo 3 päivällä Lenin pitää puheen Vapautuneen työn muistomerkin peruskiven laskemistilaisuudessa Moskva-joen rantakadulla; käy Taidemuseossa (nykyään A. S. Pushkinin nimelle omistettu kuvaamataiteiden museo) tutustumassa pystytettävän patsaan luonnosten näyttelyyn.
- Lenin pitää puheet Zamoskvoretshjen ja Baumanin kaupunginosan joukkokokouksissa, Zagorskin nimelle omistetun työväenpalatsin avajaisissa Blagushan—Lefortovon kaupunginosassa ja Prohorovin kutomatehtaan työläisten joukkokokouksessa Krasnaja Presnjan kaupunginosassa.

- Toukokuu, 2.* Lenin kirjoitus „Ensimmäisistä Moskovan—Kazanin rautatien talkoista yleisvenäläisiin vapputalkoihin” julkaistaan yksipäiväisessä lehdessä „Vapputalkoot”.
- Toukokuu, 4.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Länsirintaman auttaminen; Tatarian Autonomisen Sosialistisen Neuvostotasavallan perustaminen; tervehdyssähkeen lähettäminen Azerbaidžhanin Neuvostotasavallalle y.m.
- Toukokuu, 4 tai 5.* Lenin lähettää sähkeen kaikkien kuvernementtien toimeenpaneville komiteoille, Moskovan ja Pietarin kaupunkien toimeenpaneville komiteoille sekä kuvernementtien vallankumouskomiteoille kehottaen niitä auttamaan Keskustilastohallintoa ja sen paikalliselimiä koko Venäjää käsittävän väestönlaskennan suorittamisessa.
- Toukokuu, 5.* Lenin pitää Teatteriaukiolla puheen Puolan rintamalle lähtevien sotilasosastojen paraatissa.
- Lenin pitää Yleisvenäläisen TpKK:n, Moskovan Neuvoston sekä ammattiliittojen ja tehdaskomiteain edustajain yhteisessä istunnossa puheen porvariston ja tilanherrain Puolan hyökkäyksestä johtuvista Neuvostotasavallan puolustuksen tehtävistä.
- Lenin lähettää Azerbaidžhanin sosialistiselle Neuvostohallitukselle tervehdyssähkeen riippumattoman Azerbaidžhanin Neuvostotasavallan perustamisen johdosta.
- Lenin kirjoittaa M. N. Pokrovskille kirjeen, jossa tähdentää nykyvenäjän sanakirjan julkaisemisen välttämättömyyttä.
- Toukokuu, 7.* Lenin kirjoittaa Turkestanin rintaman punaisten kommunistien 30. rykmentille kirjeen, jossa kiittää makaroni- ja jauholähetyksestä. Lahjalähetys annettiin Moskovan lapsille.
- Toukokuu, 8.* V. I. Lenin lähettää L. B. Krasinille ja M. M. Litvinoville Kööpenhaminaan sähkeen, jossa kehottaa allekirjoittamaan kauppasopimukset Ruotsin metalli- ja veturinrakennustehtaiden kanssa.
- Toukokuu, 10.* Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston ylimääräistä istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Länsirintaman armeijain varustaminen

aseilla, vaatetuksella ja jalkineilla; räjähdykset Moskovan ammus- ja asevarastoilla; Venäjän kaikkien sotatarvikevarastojen henkilökunnan tarkastaminen.

Toukokuu, 12. Lenin kirjoittaa „Lisäyksen” kirjaseen „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä”.

Lenin antaa Kaukasian rintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle ohjeet divisioonan viipymättömästä lähettämisestä Länsirintaman avuksi.

Toukokuu, 13. Lenin pitää Rogozhsko-Simonovskin kaupunginosan työläisten ja puna-armeijalaisten suurkonferenssissa puheen kansainvälisestä tilanteesta.

Toukokuu, 14. Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Länsirintaman armeijain varustaminen vaatetuksella; Donbassin elintarviketilanne; patruunien, kiväärien ja konekiväärien y.m. tuotannon tila; Lenin herättää kysymyksen kapearaitisten rautateiden rakentamisesta puutavaran kuljetusta varten.

Toukokuu, 18. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: raaka-aineen hankinta teollisuudelle vuosiksi 1920—1921; maan viljavarat y.m. Lenin tekee ehdotuksen koko neuvosto-Kaukasian alueen liittämistä Donin alueen työarmeijan neuvoston toimipiiriin.

Toukokuu, 20. Julkaistaan Leninin vastaus „Intian vallankumoukselliselle liitolle”.

Toukokuu, 21. Lenin kirjoittaa A. S. Serafimovitshille kirjeen, jossa lausuu suruvalittelunsa hänen menetettyä poikansa rintamalla.

Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: armeijan varustaminen patruunoilla, kivääreillä ja konekivääreillä; autojen mobilisoiminen sotilaselinten käyttöön; Nahkateollisuuden päähallinnon sekä Bakun ja Astrakanin naftateollisuuden työläisten varustaminen elintarvikkeilla; Pietarin varustaminen polttoaineella y.m.

Toukokuu, 23. Lenin kirjoittaa kirjeen „Pietarilaisille tovereille”, jossa antaa kirjasensa „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä” julkaisemista koskevia ohjeita.

- Toukokuu, 25.* Lenin kirjoittaa huomautuksensa dekreettiehdotukseen toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä asuntojen jakamiseksi oikeudenmukaisesti työtätekeväälle väestölle.
- Toukokuu, 26.* Lenin kirjoittaa elintarvikehankintoja koskevan Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotuksen.
Lenin keskustelee Englannin työläisten valtuuston kanssa.
- Toukokuu, 27.* Lenin tekee huomautuksensa ja lisäyksensä teknillisiä korkeakouluja koskevaan Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotukseen.
- Toukokuu, 30.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Englannin työläisille”.
- Kesäkuu, 1.* Lenin kirjoittaa Kominternin II kongressia varten kansallisuus- ja siirtomaakysymystä koskevan teesialustelman.
- Kesäkuu, 2.* V. I. Lenin lähettää J. V. Stalinille Kremenstshugiin sähkönen, jossa tiedottaa, että tilanne Länsirintamalla on vaikea ja että sinne on lähetettävä Lounaisrintamaa varten pyydetyt divisioonat; kehottaa jatkaamaan aloitettua hyökkäystä.
- Kesäkuu, 4.* Lenin ottaa vastaan japanilaisten lehtien „Osaka-Mainitshi” ja „Tokio Nitsi-Nitsi” kirjeenvaihtajan hra Fusen.
Lenin kirjoittaa Valtion kustannusliikkeelle ja Korkeimmalle Kansantalouselneuvostolle kirjeen, jossa pyytää ottamaan vastaan Kirgisian edustajat ja auttamaan heitä kirjakevalimon, kirjapainon sekä paperin hankinnassa.
- Kesäkuu, 5.* Lenin kirjoittaa „Kansallisuus- ja siirtomaakysymystä koskevan teesialustelman (Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten)”.
- Kesäkuun alku.* Lenin kirjoittaa „Agraarikysymystä koskevan teesialustelman (Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten)”.
- Kesäkuu, 8—10.* Ilmestyy painosta Leninin kirjanen „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa”.
- Kesäkuu, 12.* Lenin kirjoittaa arvostelun „Kommunismi” aikakauslehden (Kommunistisen Internationalen äänenkan-

nattaja kaakkois-Euroopan maita varten; sitä julkaistiin Wienissä saksan kielellä) 1.—18. numeroista.

Lenin pitää vastuunalaisten maaseututoiminnanjärjestäjien toisessa yleisvenäläisessä neuvottelukokouksessa puheen Neuvostotasavallan kansainvälisestä tilanteesta ja puolueen lähimmistä tehtävistä maaseudulla.

- Kesäkuu, 13.* Lenin tekee huomautuksensa ja lisäyksensä VKP(b):n Keskuskomitean päätöslauselmaehdotukseen VKP(b):n tehtävistä Turkestanissa.
- Kesäkuu, 18.* Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: puolustuksen järjestäminen valkopuolalaisten hyökkäyksen vuoksi; sotilaallistettujen tuotantolaitosten y.m. luettelon tarkistaminen.
- Kesäkuu, 19.* Lenin pitää Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan Komitean istunnossa puheen, jossa arvostelee Ranskan sosialistisen puolueen ja Italian sosialistisen puolueen oikeistosiiven politiikkaa.
- Kesäkuu, 20.* Lenin antaa valistusasiain kansankomissaarin sijaiselle ohjeen avun antamisesta Pulkovon tähtitieteelliselle observatoriolle.
- Kesäkuu, 29.* Lenin kirjoittaa VKP(b):n KK:n sihteeriä kirjeeseen, jossa kehottaa velvoittamaan Valtion kustannusliikkeen järjestämään uusien taloustieteellisten teosten kääntämisen ja julkaisemisen sekä julkaisemaan useita XVII ja XVIII vuosisadan materialistien kirjoja käännöksinä.
- Kesäkuu.* Lenin kirjoittaa „Päätöslauselmaehdotuksen, joka koskee „proletariaatin diktatuuri“-käsitteen merkitystä ja tämän tunnuksen vääristely-„villityksen“ vastustamista”.
- Heinäkuu, 2.* Lenin kirjoittaa vetoituksen „Apua haavoittuneelle puna-armeijalaiselle!”
- Heinäkuu, 4.* Lenin kirjoittaa „Teesit Kommunistisen Internationalen toisen kongressin perustehtävistä”.
- Heinäkuu, 6.* Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjansa „Imperialismi kapitalismin uusimpana vaiheena” ranskankieliseen ja saksankieliseen laitokseen.

- Heinäkuu, 8.* Lenin antaa ohjeet „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä” kirjansensa englannin-, ranskan- ja saksankielisten käännösten tarkastamisesta.
- Heinäkuu, viimeistään 18.* Kirjeessään Kominternin Toimeenpanevalle Komitealle Lenin esittää III Internationalen II kongressia varten laatimansa teesialustelman maailman taloudellisesta ja poliittisesta tilanteesta.
- Heinäkuu, 18.* Lenin matkustaa Pietariin osallistuakseen Kominternin II kongressin istuntoon.
- Heinäkuu, 19—
elokuu, 7.* Kommunistisen Internationalen II kongressi. Lenin johtaa kongressin työtä.
- Heinäkuu, 19.* Lenin valitaan puhemieshistoriaan kongressin ensimmäisessä istunnossa; hän pitää selostuksen kansainvälisestä tilanteesta ja Kommunistisen Internationalen perustehtävistä.
- Lenin pitää puheen Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistopatsaan peruskiven laskutilaisuudessa Uritskin aukiolla Pietarissa. Joukkokokoukseen osallistuivat Kominternin II kongressin edustajat.
- Lenin laskee yhdessä II kongressin edustajien kanssa seppeleitä vallankumoustaistelujain haudoille Mars-kentällä Pietarissa.
- Heinäkuu, 20.* Lenin palaa Pietarista Moskovaan.
- Heinäkuu, 23.* Lenin on puheenjohtajana Kominternin II kongressin toisessa istunnossa Moskovassa, jossa kongressi jatkoi työtään; hän pitää puheen kommunistisen puolueen merkityksestä.
- Heinäkuu, 23 pn
jälkeen.* Lenin kirjoittaa Työ- ja Puolustusneuvoston jäsenille kirjeen, jossa esittää suunnitelman Kaukasiasta Länsirintamalle siirrettäviksi määrättyjen joukko-osastojen käyttämisestä.
- Heinäkuu, 24.* Kongressin kolmannessa istunnossa Lenin valitaan valiokuntiin, jotka käsittelevät kansainvälistä tilannetta ja Kominternin perustehtäviä, kansallisuus- ja siirtomaakysymystä sekä agraarikysymystä.
- Heinäkuu, 25.* Lenin johtaa II kongressin kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsittelevän valiokunnan työtä; pitää valiokunnassa puheen.
- Toisen kongressin valiokunnan istunnossa käsitellään ja hyväksytään Leninin teesit Kommunistiseen

Internationaleen hyväksymisen ehdoista ja hänen ehdotuksensa niiden puolueiden johtavien elinten muodostamisesta, jotka haluavat liittyä Kominterniin (Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen kahdeskymmenes ehto).

Lenin kirjoittaa arvostelevia huomautuksia P. Levin kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsittelevien teesien johdosta, paljastaa Levin nationalistisen asenteen.

Heinäkuu, 26.

Lenin johtaa kongressin agraarikysymystä ja Kominternin perustehtäviä käsittelevien valiokuntien työtä; valiokunnissa käsitellään ja hyväksytään hänen teesinsä näistä kysymyksistä.

Lenin tekee kongressin neljännessä istunnossa kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsitelleen valiokunnan toimeksiannosta selostuksen ja esittää hyväksyttäväksi hänen kirjoittamansa ja valiokunnan hyväksymät teesit.

Heinäkuu, 28.

Toisen kongressin viidennessä istunnossa hyväksytään yksimielisesti Leninin teesit kansallisuus- ja siirtomaakysymyksestä.

Heinäkuu, 30.

Kongressin 12. istunnossa Lenin käyttää puheenvuoron Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdoista. Kongressi hyväksyy Leninin teesit.

Heinäkuu.

Lenin kirjoittaa D. I. Kurskille kirjeen, jossa kysyy, onko Punaisen Armeijan vapauttamilla alueilla ryhdytty toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on Neuvostovallan hetikohtainen pystyttäminen, tilanherrojen karkottaminen ja heidän maidensa luovuttaminen köyhälistölle ja batrakkien Neuvostoille.

Lenin kirjoittaa arvostelevat huomautuksensa Kominternin II kongressille esitetyn Ranskan sosialistisen puolueen ilmoituksen johdosta.

Elokuu, 2.

Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean Poliittisen byroon istuntoa, jossa hyväksytään päätös Wrangelin rintaman erottamisesta itsenäiseksi rintamaksi.

Lenin puhuu Kominternin kongressin kymmenennessä istunnossa parlamentarismikysymyksestä.

Elokuu, 4.

Kominternin II kongressin kolmannessatoista istunnossa käsitellään ja hyväksytään yksimielisesti Leninin teesit agraarikysymyksestä.

- Elokuu, viimeistään 6.* Toisen kongressin VKP(b):n edustajisto valitsee V. I. Leninin Kominternin TpK:n jäseneksi.
- Elokuu, 6.* Lenin pitää Kominternin II kongressin 16. istunnossa puheen Englannin kommunistisen puolueen yhtymisestä Työväenpuolueeseen (Labour Party).
- Elokuu, 7.* Lenin osallistuu Kominternin Toimeenpanevan Komitean uuden kokoonpanon ensimmäiseen istuntoon.
- Elokuu, 8.* Lenin kirjoittaa Valtion kustannusliikkeelle kirjeen, jossa kehottaa käyttämään Ententen imperialistisen politiikan paljastamiseksi neuvostolehtien sekä eri maiden kommunististen ja porvarillisten lehtien aineistoja siten, että käännetään niitä ulkomaiden kielille ja julkaistaan kuukausittain kirjasia.
- Elokuu, 15.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Itävallan kommunisteille”.
- Elokuu, 18.* Lenin kirjoittaa Länsirintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähkeen, jossa kehottaa tehostamaan hyökkäystä valkokuopalaalaisia vastaan.
- Lenin lähettää Pienen Kansankomissaarien Neuvoston käsiteltäväksi A. M. Gorkin pyynnön akateemikkujen elintarvikeannosten myöntämisestä Pietarin tiedemiehille ja kehottaa täyttämään pyynnön.
- Elokuu, 19.* V. I. Lenin antaa lennättimitse ohjeita Ukrainan KP(b):n Keskuskomitealle ja VKP(b):n Keskuskomitean Kaukasian byroolle parhaiden kommunistien lähettämistä Wrangelin rintamalle; VKP(b):n KK:n Siperian byroolle avun järjestämisestä Wrangelin ja Puolan rintamalle.
- Lenin lähettää Länsirintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähkeen kehottaen lähettämään viipymättä valkovenäläisiä työläisiä ja talonpoikia rintamajoukkojen täydennykseksi.
- Elokuu, 20.* Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Kashi-
ran voimalaitoksen rakennustyöt, erikoistoimenpiteet, joihin tulee ryhtyä neuvostojoukkojen mahdollisen perääntymisen yhteydessä Wrangelin rintamalla; Moskovan varustaminen polttopuilla y.m.
- Elokuu, 28.* Lenin täyttää yleisvenäläisen väestönlaskennan kyselylomakkeen.
- Syyskuu, 1.* Lenin pyytää Rumjantsevin museon kirjastoon (nykyään V. I. Leninin kirjasto) lähettämässään

kirjeessä lainaamaan hänelle kaksi parhaita kreikan kielen sanakirjaa, kreikkalais-saksalaisen, kreikkalais-ranskalaisen, kreikkalais-venäläisen tai kreikkalais-englantilaisen; parhaat filosofian sanakirjat, filosofian terminologiset sanakirjat saksan, ranskan, englannin ja venäjän kielellä; Kreikan filosofian historiaa käsittelevät kirjat.

Lenin tekee Valistustyöntekijäin ja sosialistisen kulttuurin työntekijäin liiton II yleisvenäläisessä edustajakokouksessa tilannekatsauksen.

Syyskuu, 2. Lenin kirjoittaa alkulauseen „Materialismi ja empiriokritisismi” kirjan toiseen painokseen.

Syyskuu, 6. Lenin lähettää Podolskin ujestin elintarvikekomitealle Bogdanovon kylän talonpoikien anomuksen, jossa nämä pyytävät pienentämään elintarvikkeiden luovutusnormeja, ja kirjoittaa puhelinsanomaa, jossa kehottaa käsittelemään viipymättä anomuksen ja pienentämään niin paljon kuin on mahdollista luovutusnormeja.

Syyskuu, 14. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: viljanluovutusvelvollisuus; Turkestanin Autonominen Sosialistinen Neuvostotasavalta y.m.

Syyskuu, 17. Lenin ottaa vastaan Siperian talonpoikien edustajan; keskustelun aikana tekee muistiinpanoja toimenpiteistä Siperian talonpoikien aseman parantamiseksi.

Syyskuu, 20. Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: rauhanneuvottelut Puolan kanssa; VKP(b):n yleisvenäläinen konferenssi y.m.

Syyskuu, 22—25. Lenin johtaa VKP(b):n yhdeksännen yleisvenäläisen konferenssin työtä.

Syyskuu, 22. Lenin avaa konferenssin ja hänet valitaan puhe-miehistöön; hän esittää Keskuskomitean poliittisen toimintaselostuksen; tekee korjauksia Puolan kysymystä koskevaan päätöslauselmaehdotukseen.

Konferenssin iltatunnossa Lenin esittää loppulauseen Keskuskomitean poliittisesta toimintaselostuksesta käydyin keskustelun johdosta.

- Syyskuu, ennen 23.* Lenin toimittaa Yleisvenäläisen TPKK:n laatiman ilmoituksen, joka koskee Puolan kanssa solmittavan rauhan ehtoja.
- Syyskuu, 24.* Lenin tekee ehdotuksensa VKP (b):n yleisvenäläistä konferenssia varten laadittuun päätöslauselmaehdotukseen „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä”.
- Konferenssin iltatunnossa Lenin käyttää puheenvuoron puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä pidetyn alustuksen johdosta.
- Lenin kirjoittaa „Kirjeen Saksan ja Ranskan työläisille. Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta”.
- Syyskuu, viimeistään 28.* Lenin kirjoittaa kirjeen Tšekkoslovakian kommunistisen puolueen kongressille.
- Lokakuu, 2.* Lenin pitää Venäjän kommunistisen nuorisoliiton III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen nuorisoliiton tehtävistä.
- Lenin pitää Nahkateollisuuden työläisten ja toimihenkilöiden edustajakokouksessa puheen Neuvostotasavallan ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Lenin kirjoittaa vetoituksen „Ukrainan vähäväkisirjoille”.
- Lokakuu, 8.* Lenin kirjoittaa Proletkultin edustajakokousta varten päätöslauselmaehdotuksen ja esittää sen VKP (b):n KK:n käsiteltäväksi.
- Lokakuu, 12.* Lenin osallistuu Inessa Armandin hautajaisiin Punaisella torilla.
- Lokakuun puoliväli.* Lenin ottaa vastaan englantilaisen kirjailijan H. Wellsin.
- Lokakuu, 15.* Lenin pitää Moskovan kuvernementin ujesti-, volosti- ja kyläneuvostojen toimeenpanevien komiteain puheenjohtajien neuvottelukokouksessa alustuksen Neuvostotasavallan ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Lokakuu, 16.* Lenin antaa M. V. Frunzelle lähettämässään sähköisessä ohjeet Krimin valtauksen valmistelusta.

- Lokakuu, 19.* Lenin tekee muistiinpanoja siitä, mitkä ovat puolueen lähimmät tehtävät Wrangelia vastaan käydyin sodan päätyttyä.
- Lokakuu, 20.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Diktatuurikysymyksen historiikka”.
- Lokakuu, 21.* Kirjeessään Pietarin Neuvoston puhemiehistölle Lenin kehottaa tiedemiehille asuntoja annettaessa varaamaan pinta-alaa myös työhuoneita ja laboratorioita varten.
- Lenin ottaa vastaan Stavropolin talonpoikien valtuuston, joka toi viljaa Moskovan lapsille; keskusteleo talonpoikien tarpeista ja kirjoittaa Elintarvikeasiain kansankomissariaatille kirjeen, jossa kehottaa antamaan hänelle seuraavana päivänä lausunnon, missä määrin talonpoikien pyyntö voidaan täyttää.
- Lokakuu, 24.* Lenin lähettää I ratsuarmeijan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähköen, jossa kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin Wrangelin nujertamisen jouduttamiseksi.
- Lokakuu, 27.* Lenin keskusteleo Vladimirin kuvernementin Aleksandrovskin ujestin puoluekonferenssin valtuuskunnan kanssa; saatuaan kuulla väärinkäytöksistä Troitskin tehtaalla Lenin kirjoittaa kirjeen puolueen Vladimirin kuvernementtikomitealle ja lähettää valtuuskunnan keskuskontrollikomiteaan F. E. Dzierżyńskiin luo.
- Lenin on insinööri R. E. Klassonin uuden hydraulisen turpeenimurin toimintaa kuvaavan elokuvan esitystilaisuudessa, jonka jälkeen johtaa neuvottelukokousta, jossa vaihdetaan mielipiteitä keksinnöstä.
- Lokakuu, 28.* M. V. Frunzelle lähettämässään sähköessä Lenin kehottaa käsittelemään kiireellisesti, millä tavalla voitaisiin siirtää raskasta tykistöä Krimin rintamalinjalle tarkoituksena Krimin niemimaan valtaamisoperaation menestyksellinen suorittaminen.
- Ennen marraskuun 1 pv.* Lenin tekee lisäyksensä ja korjauksensa dekreetin luonnokseen, joka koskee kirjastotoimen sentralisointia VSFNT:ssa.
- Marraskuun alku.* Lenin kirjoittaa „Ammattiliittojen tehtävät ja näiden toteuttamismenetelmät” päätöslauselman teesit ja ehdotuksen ammattiliittojen V yleisvenäläisen konferenssin VKP (b):n ryhmän päätöslauselmaksi.

- Marraskuu, 3.* Lenin pitää kuvernementtien ja ujestien kansanvalistusosastojen poliittisen valistustyön tekijäin yleisvenäläisessä neuvottelukokouksessa puheen Poliittisen valistustyön päähallinnon ja paikallisten kansanvalistusosastojen perustehtävistä.
- Marraskuu, 4.* Lenin kirjoittaa artikkelinsa „Italian sosialistisen puolueen sisäisestä taistelusta”.
- Marraskuu, 6.* Lenin kirjoittaa kirjeen G. M. Krzhizhanovskille Valtion Venäjän-sähköistämiskomitean tehtävistä.
- Lenin pitää puheen Lokakuun vallankumouksen 3-vuotispäivälle omistetussa Moskovan Neuvoston, VKP(b):n Moskovan komitean ja Moskovan kaupungin ammattiliittoneuvoston juhlaistunnossa.
- Marraskuu, 7.* Lenin pitää puheen Lokakuun vallankumouksen 3-vuotispäivälle omistetussa Sokolnikin kaupungin osan neuvoston täysistunnossa, johon osallistui tehdaskomiteoiden edustajia.
- Marraskuu, 9.* Lenin johtaa VKP(b):n KK:n täysistuntoa, jossa käsitellään ja hyväksytään perustaksi Leninin kirjoittama ammattiliittojen tehtäviä koskeva teesi-luonnos.
- Marraskuu, 12.* Lenin lähettää Etelärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähkeen, jossa osoittaa, millaiset antautumisehdot on esitettävä Wrangelille.
- Lenin ottaa vastaan Groznyin naftateollisuuslaitosten ryhmäkomitean puheenjohtajan, joka tuli tervehtimään häntä työläisten nimessä.
- Marraskuu, 14.* Lenin on läsnä Moskovan kuvernementin Volokolamskin ujestin Kashinin kylän sähköaseman käynti-panotilaisuudessa; keskustelee talonpoikien kanssa, pitää puheen sähköistämisen merkityksestä kansantaloudessa; illalla pitää puheen talonpoikien kokouksessa Jaropoletsin kylän kansantalolla.
- Marraskuu, 16.* Lenin keskustelee talonpojan, Kalugan kuvernementin Mosalskin ujestin edustajan kanssa; keskustelun aikana tekee muistiinpanoja talonpoikien tarpeista; lähettää Elintarvikeasiain kansankomissariaatille ja Maatalouden kansankomissariaatille kirjeen, jossa vaatii tiedottamaan hänelle kirjallisesti, missä määrin voidaan tyydyttää talonpoikien tarpeet.

- Marraskuu, 18.* Lenin kirjoittaa „Teesit tuotantopropagandasta (Alustava luonnos)”.
Lenin pitää puheen Baumanin kaupunginosan puoluejärjestöjen edustajain kokouksessa.
- Marraskuu, 19.* Lenin johtaa Moskovan kuvernementin puoluekonferenssin edustajain neuvottelukokousta ja pitää siellä puheen; kokouksessa nimettiin jäsen ehdokkaita VKP(b):n Moskovan komiteaan.
- Marraskuu, 20.* Lenin merkitsee muistiin huomioitaan Moskovan kuvernementin Volokolamskin ujestin Jaropoletsin volostin sähköistämisestä.
- Marraskuu, 20—22.* Lenin osallistuu Moskovan kuvernementin puoluekonferenssin työhön.
- Marraskuu, 21.* Lenin pitää Moskovan kuvernementin puoluekonferenssissa puheen „Ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteestamme ja puolueen tehtävistä”.
Lenin puhuu konferenssissa VKP(b):n Moskovan komitean vaaleista.
- Marraskuu, 25.* Lenin pitää Moskovan kirjapainoteollisuuslaitosten tehdaskomiteain konferenssissa puheen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäisestä tilanteesta.
- Marraskuu, 26.* Lenin pitää VKP(b):n Moskovan järjestön puolue-solujen sihteerien kokouksessa puheen toimilupakysymyksestä.
- Marraskuu, 29.* Lenin kirjoittaa A. V. Lunatsharskille kirjeen Valistusasiain kansankomissariaatin koneiston uudelleenjärjestämisestä.
Lenin tekee Zamoskvoretshjen kommunistien yleisessä kokouksessa selostuksen Moskovan kuvernementin puoluekonferenssin työn yhteenvedoista ja esittää loppulausunnan samasta kysymyksestä.
- Joulukuu, 2.* Lenin lähettää Armenian sotilaallisen vallankumousskomitean puheenjohtajalle sähkeen, jossa tervehtii imperialismin ikeestä vapautunutta Neuvosto-Armeniaa.
- Joulukuu, 6.* Lenin pitää VKP(b):n Moskovan järjestön aktiivien väittelytilaisuudessa puheen toimiluvista.

Lenin kirjoittaa tervehdysten kuvernementtien naisosastojen edustajain yleisvenäläiselle neuvottelukokoukselle.

Joulukuu, 7.

Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on vesiliikennetyöntekijäin ja Rautatie- ja vesiliikennetyöntekijäin ammattiliiton keskuskomitean välinen selkkäus. Täysistunto hyväksyy Leninin ehdotuksen VKP(b):n X edustajakokouksen koollekutsumisesta helmikuun 6 p:nä 1921.

Joulukuu, 8.

Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, esittää teesit tuotantopropagandasta, kirjoittaa ehdotuksen Keskuskomitean päätöslauselmaksi „Valistusasiain kansankomissariaattia koskeva säädös”.

Joulukuu, 11.

Lenin kirjoittaa „Italian sosialistisen puolueen sisäisestä taistelusta” artikkeliansa jälkisanat „Vilpillisiä puheita vapaudesta”.

Joulukuu, 15.

Lenin tekee Moskovan kuvernementin Verejan ujestin Bogorodskin volostin Modenovon kylän talonpoikien kokouksessa selostuksen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäisestä tilanteesta.

Joulukuu, 18.

Lenin lähettää Vladikavkazin vallankumoukskomitealle sähkeen, jossa kehottaa auttamaan nopeasti kansalaissodan pakolaisia järjestäytymään vakinaisille asuinpaikoille.

Joulukuun 19 ja 21 p:n välillä.

Lenin laatii Gorkissa Neuvostojen VIII yleisvenäläiselle edustajakokoukselle esitettävän Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksen jäsenystä.

G. M. Krzhizhanovskille osoittamassaan kirjeessä V. I. Lenin hahmottelee käytännölliset toimenpiteet, joihin tulee ryhtyä sähköistämisen alalla.

Joulukuu, 21.

Lenin selostaa Neuvostojen VIII yleisvenäläisen edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa toimilupakysymystä. Selostuksen jälkeen vastaa edustajien kysymyksiin.

Joulukuu, 22—29.

Neuvostojen VIII yleisvenäläinen edustajakokous. Lenin johtaa edustajakokouksen työtä.

Joulukuu, 22.

Lenin valitaan Neuvostojen edustajakokouksen ensimmäisessä istunnossa edustajakokouksen puhemie-

histöön; hän esittää Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksen.

Lenin puhuu Neuvostojen edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa Neuvostohallituksen ulko- ja sisäpolitiikan kysymyksistä.

Lenin osallistuu Neuvostojen VIII edustajakokouksen puolueettomien talonpoikaisedustajien neuvottelukokoukseen.

- Joulukuu, 23.* Lenin esittää edustajakokouksen toisessa istunnossa loppulausunnon Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksesta käydyin keskustelun johdosta.
- Joulukuu, 24.* Lenin puhuu Neuvostojen VIII edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa.
- Joulukuu, 27.* Lenin puhuu Neuvostojen VIII edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa käsiteltäessä lakiehdotusta talonpoikaistalouden lujittamista ja kehittämistä tarkoittavista toimenpiteistä ja vastaa edustajien kirjallisiin kysymyksiin.
- Joulukuu, 29.* Neuvostojen VIII edustajakokouksen seitsemännessä istunnossa hyväksytään Leninin laatima ehdotus päätöslauselmaksi sähköistämistä koskevan alustuksen johdosta.
- Lenin valitaan edustajakokouksen seitsemännessä istunnossa Yleisvenäläisen TpKK:n (kahdeksas kokoonpano) jäseneksi.
- Joulukuu, 30.* Lenin puhuu VKP(b):n jäsenten: Neuvostojen VIII edustajakokouksen osanottajien, Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston ja Moskovan kaupungin ammattiliittoneuvoston jäsenten yhteisessä istunnossa ammattiliitoista, nykytilanteesta ja Trotskin virheistä.
- Joulukuu, 31.* Lenin vahvistetaan Yleisvenäläisen TpKK:n kahdeksannen kokoonpanon ensimmäisessä täysistunnossa Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajaksi.
- Joulukuu.* Lenin kirjoittaa G. M. Krzhizhanovskille kirjeen, jossa kehottaa laatimaan suunnitelman VSFNT:n jokaisen talon sähköistämisestä.
-

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
„VASEMMISTOLAISUUS” LASTENTAUTINA KOMMUNISMISSA.....	1—102
I. Missä mielessä voidaan puhua Venäjän vallankumouksen kansainvälisestä merkityksestä?	5
II. Eräs bolshevikkien menestyksen perusedellytys	7
III. Bolshevismien historian päävaiheet	10
IV. Mitä työväenliikkeen sisäisiä vihollisia vastaan taistellen bolshevismi kasvoi, lujittui ja karaistui?.....	15
V. „Vasemmisto”-kommunismi Saksassa. Johtajat — puolue — luokka — joukot	28
VI. Pitääkö vallankumouksellisten toimia taantumuksellisissa ammattiliitoissa?.....	30
VII. Onko osallistuttava porvarillisiin parlamentteihin?.....	40
VIII. Ei mitään kompromisseja?	50
IX. „Vasemmisto”-kommunismi Englannissa	61
X. Muutamia johtopäätöksiä	74
Lisäys	89—102
I. Saksan kommunistipuolueen kahtiajako	91
II. Saksan kommunistit ja riippumattomat.....	93
III. Italian Turati ja kumpp.	95
IV. Vääriä johtopäätöksiä oikeista perusajatuksista	96
V.	101
Wijnkoopin kirje.....	101
PUHE LASI- JA POSLIINITEOLLISUUDEN TYÖLAISTEN YLEISVENÄLAISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA HUHTIKUUN 29 p:nä 1920	103—106
ENSIMMÄISISTÄ MOSKOVAN—KAZANIN RAUTATIEN TALKOISTA YLEISVENÄLÄISIIN VAPPUTALKOISIIN.....	107—109

PUHE VAPAUTUNEEN TYÖN MUISTOMERKIN PERUSKIVEN LASKEMISTILAISUUDESSA TOUKOKUUN 1 p:nä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	110
PUHE PUOLAN RINTAMALLE LÄHTEVILLE PUNA-ARMEIJALAISILLE TOUKOKUUN 5 p:nä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	111—112
PUHE YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN, MOSKOVAN TYÖLAISTEN, TALONPOIKAIN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON, AMMATTILIITTOJEN JA TEHDASKOMITEAIN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA TOUKOKUUN 5 p:nä 1920	113—118
SÄHKE AZERBAIDZHANIN SOSIALISTISELLE NEUVOSTOHALLITUKSELLE	119
PUHE ROGOZHNSKO-SIMONOVSKIN KAUPUNGINOSASSA PIDETYSSÄ TYÖLAISTEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN SUURKONFERENSSISSÄ TOUKOKUUN 13 p:nä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	120—121
INTIAN VALLANKUMOUKSELLISELLE LIITOLLE	122
KIRJE ENGLANNIN TYÖLAISILLE	123—127
KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA (<i>Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten</i>)	128—135
AGRAARIKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA (<i>Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten</i>)	136—148
„KOMMUNISMI”. „ <i>Kommunistisen Internationalen aikakauslehti kaakkois-Euroopan maita varten</i> ” (saksan kielellä). <i>Wien, vihkot 1—2, 1. helmikuuta 1920 18. numeroon, 8. toukokuuta 1920</i>	149—151
PUHE VASTUUNALAISTEN MAASEUTUTOIMINNANJÄRJESTÄJÄIN 2. YLEISVENÄLÄISESSÄ NEUVOTTELUKOKOUKSESSA KESÄKUUN 12 p:nä 1920	152—164
PUHELINSANOMA YLEISVENÄLÄISEN ELINTARVIKENEUVOTTELUN PUHEMIEHISTÖLLE HEINÄKUUN 1 p:nä 1920	165—166
APUA HAAVOITTUNEELLE PUNA-ARMEIJALAISLLE!	167
TEESIT KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TOISEN KONGRESSIN PERUSTEHTÄVISTÄ	168—185
I. Proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan olemus	169
II. Miten on valmistauduttava viipymättä ja kaikkialla proletariaatin diktatuuriin?	172
III. Kommunistisen Internationalen kanssa liittoutuvien ja liittoutumaan pyrkivien puolueiden linjan oikaiseminen — osaksi myös niiden kokoonpanon parantaminen	181

VASTAUS ISON-BRITANNIAN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN PERUSTAMISEKSI MUODOSTETUN YHTEISEN VÄLIAIKAISEN KOMITEAN KIRJEESEEN.....	186—187
PUHELINSANOMA J. V. STALINILLE HEINÄKUUN 12 tai 13 pnä 1920	188—189
SÄHKE J. V. STALINILLE HEINÄKUUN 17 pnä 1920	190
KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN EHDOT.....	191—197
KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN KAHDENKYMMENTÄ EHTO	198
<i>KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEEN II KONGRESSIN heinäkuun 19 — elokuun 7 pnä 1920</i>	<i>199—249</i>
1. SELOSTUS KANSAINVALISESTÄ TILANTEESTA JA KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEEN PERUSTEHTÄVISTÄ HEINÄKUUN 19 pnä	201
2. PUHE KOMMUNISTISEN PUOLUEEN MERKITYKSESTÄ HEINÄKUUN 23 pnä	221
3. KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KÄSITELLEEN VALIOKUNNAN SELOSTUS HEINÄKUUN 26 pnä	226
4. PUHE KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN EHDOSTA HEINÄKUUN 30 pnä	232
5. PUHE PARLAMENTARISMISTA ELOKUUN 2 pnä	239
6. PUHE BRITANNIAN TYÖVÄENPUOLUEESEEN LIITTYMISESTÄ ELOKUUN 6 pnä	243
SÄHKE J. V. STALINILLE ELOKUUN 2 pnä 1920.....	250
SÄHKE J. V. STALINILLE ELOKUUN 4 pnä 1920.....	251
SÄHKE J. V. STALINILLE ELOKUUN 11 pnä 1920.....	252
KIRJE ITÄVALLAN KOMMUNISTEILLE.....	253—255
KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEEN II KONGRESSIN.....	256—258
VASTAUS „DAILY NEWS” LEHDEN KIRJEENVAIHTAJALLE HRA SEGRUE’LLE.....	259—260
PUHE VKP(b):n IX YLEISVENÄLÄISESSÄ KONFERENSSISSÄ SYYSKUUN 22 pnä 1920. <i>Lehtiselustus</i>	261—265
KIRJE SAKSAN JA RANSKAN TYÖLÄISILLE. <i>Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta</i>	266—268

NUORISOLIITON TEHTÄVÄT (<i>Puhe Venäjän kommunistisen nuorisoliiton III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa</i>) lokakuun 2 pnä 1920	269—286
PUHE NAHKATEOLLISUUDEN TYÖLÄISTEN JA TOIMIHENKILÖIDEN EDUSTAJAKOKOUKSESSA LOKAKUUN 2 pnä 1920	287—300
UKRAINAN VÄHÄVÄKISILLE TALONPOJILLE	301—302
PROLETAARISESTA KULTTUURISTA	303—304
Päätöslauselmaehdotus	303
PUHE MOSKOVAN KUVERNEMENTIN UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA LOKAKUUN 15 pnä 1920	305—321
LOPPUPUHEENVUORO MOSKOVAN KUVERNEMENTIN UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA LOKAKUUN 15 pnä 1920	322—326
SÄHKE UKRAINAN NEUVOSTOHALLITUKSELLE JA ETELÄRINTAMAN ESIKUNNALLE	327
DIKTATUURIKYSYMYKSEN HISTORIIKKIA (<i>Lehtikirjoitus</i>)	328—349
SÄHKE J. V. STALINILLE LOKAKUUN 29 pnä 1920	350
PUHE KUVERNEMENTTIEN JA UJESTIEN KANSANVALISTUSOSASTOJEN POLIITTISEN VALISTUSTYÖN TEKIJÄIN YLEISVENÄLÄISESSÄ NEUVOTTELUKOKOUKSESSA MARRASKUUN 3 pnä 1920	351—361
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS „AMMATTILIITTOJEN TEHTÄVÄT JA NAIDEN TOTEUTTAMISMENETELMÄT”	362—363
ITALIAN SOSIALISTISEN PUOLUEEN SISÄISESTÄ TAISTELUSTA	365—384
Vilpillisiä puheita vapaudesta (<i>jälkisanojen asemesta</i>)	379
PUHE LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN 3-VUOTISPAIVÄLLE OMISTETUSSA MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKIEN JA PUNAARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON, VKP(b):n MOSKOVAN KOMITEAN JA MOSKOVAN KAUPUNGIN AMMATTILIITTON NEUVOSTON JUHLAISTUNNOSSA MARRASKUUN 6 pnä 1920	385—390
SÄHKE J. V. STALINILLE MARRASKUUN 13 pnä 1920	391
TEESIT TUOTANTOPROPAGANDASTA (<i>Alustava luonnos</i>)	392—394
OTE V. I. LENININ JA J. V. STALININ LENNÄTINKESKUSTELUSTA	395

ULKO- JA SISÄPOLIITTINEN TILANTEEMME JA PUOLUEEN TEHTÄVÄT (<i>Puhe VKP(b):n Moskovan kuvernementtikonferenssissa marraskuun 21 pñä 1920</i>)	396—415
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN KUVERNEMENTTIKONFERENSSISSA MOSKOVAN KOMITEAN VAALEISTA MARRASKUUN 21 pñä 1920.....	416—417
PUHE MOSKOVAN KIRJAPAINOTEOLLISUUSLAITOSTEN TEHDAS-KOMITEAIN KONFERENSSISSA MARRASKUUN 25 pñä 1920. <i>Lyhyt lehtiselostus</i>	418
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN JÄRJESTÖN PUOLUESOLUJEN SIHTEERIEN KOKOUKSESSA MARRASKUUN 26 pñä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	419—422
SELOSTUS ZAMOSKVORETSHJEN KOMUNISTIEN YLEISESSÄ KOKOUKSESSA MARRASKUUN 29 pñä 1920. <i>Lyhyt lehtiselostus</i>	423—425
Loppulausunto.....	424
SÄHKE ARMENIAN SOTILAALLISEN VALLANKUMOUSKOMITEAN PUHEENJOHTAJALLE	426
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN JÄRJESTÖN AKTIIVIN KOKOUKSESSA JOULUKUUN 6 pñä 1920	427—447
TERVEHDYS KUVERNEMENTTIEN NAISOSASTOJEN EDUSTAJAIN YLEISVENÄLÄISELLE NEUVOTTELUKOKOUKSELLE. <i>Puhelinsanoma</i>	448
NEUVOSTOJEN VIII YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS JOULUKUUN 22—29 pñä 1920	449—521
1. ALUSTUS TOIMILUVISTA NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN VKP(b):n RYHMÄN KOKOUKSESSA JOULUKUUN 21 pñä	451
2. KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINTASELOSTUS JOULUKUUN 22 pñä	474
3. LOPPULAUSUNTO KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINTASELOSTUKSESTA KÄYDYN KESKUSTELUN JOHDOSTA JOULUKUUN 23 pñä	506
4. PUHE NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN VKP(b):n RYHMÄN KOKOUKSESSA JOULUKUUN 24 pñä	512
5. EHDOTUS NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMAKSI SÄHKÖISTAMISTA KOSKEVAN ALUSTUKSEN JOHDOSTA	519
6. EHDOTUS NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN VKP(b):n RYHMÄN PÄÄTÖSLAUSELMAKSI	521
KIRJE KRASNAJA PRESNJAN TYÖLÄISILLE JOULUKUUN 25 pñä 1920	522—523

<i>Huomautuksia</i>	525—542
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	543—561

K U V A T

V. I. Leninin kuva.— Toukokuu 1920.....	XII—1
V. I. Leninin „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä” teoksen käsikirjoituksen ensimmäisen sivun alku.— Huhti- —toukokuu 1920	3

LUKIJALLE

Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike pyytää lukijoita esittämään mielipiteensä tämän kirjan suomennoksen laadusta ja kirjan asusta. Kustannusliike on kiitollinen myös muista ehdotuksista ja toivomuksista.

Osoitteemme:

*Zubovski bulvar, 21
Moskova, Neuvostoliitto*

SUOMENTANEET A. LEONTJEVA, T. NUUTINEN, J. PROHOROV
ja H. RYTSHAGOVA